

CODUL LUI DA VINCI

EDIȚIE SPECIALĂ ILUSTRATĂ

DAN BROWN

DAN BROWN

CODUL LUI DA VINCI

2011

Le Prieuré de Sion — societate secretă fondată în 1099 — este o organizație reală. În 1975, în cadrul Bibliotecii Naționale din Paris au fost descoperite o serie de suluri de pergament, denumite apoi *Les Dossiers Secrets*, în care erau menționate numele unor membri ai acestei organizații, printre care *Sir* Isaac Newton, Sandro Botticelli, Victor Hugo și Leonardo da Vinci.

Opus Dei este o congregație catolică de o pietate ferventă, recunoscută de Vatican, care a stârnit de curând controverse ca urmare a relatărilor despre utilizarea unor tehnici de coerciție și spălare a creierelor și cu privire la o practică periculoasă cunoscută sub numele de „mortificare corporală”. În 2002, Opus Dei a finalizat construirea unui Sediul Central Național în valoare de 47 milioane de dolari, pe Lexington Avenue, la numărul 243, în New York.

Toate operele de artă, obiectivele arhitecturale, documentele și ritualurile secrete menționate în această carte sunt reale.

PROLOG

Muzeul Luvru, Paris
22.46

Renumitul custode Jacques Saunière se împletici pe pardoseala Marii Galerie a muzeului. Se repezi la cel mai apropiat tablou pe care-l zări, un Caravaggio. Se prinse de rama aurită și apoi bătrânul de șaptezeci și șase de ani trase de ea până ce o desprinse de pe perete și se prăbuși cu pânza la piept.

După cum anticipase, un grilaj de fier bubui în apropiere și blocă intrarea în galerie. Parchetul se zgudui. Undeva, departe, o alarma începu să țiuie.

Custodele rămase întins pe jos o clipă, încercând să-și recapete suflul și să decidă ce are de făcut în continuare. „Sunt încă în viață.” Se trase într-o parte de sub pânză și privi în jur, în căutarea unui loc în care să se ascundă.

O voce răsună, cutremurător de aproape:

— Nu mișca!

În patru labe, custodele încremeni. Ușor, cu mișcări lente, își întoarse capul.

La nici cinci metri distanță, dincolo de poarta închisă, atacatorul — care avea o constituție robustă, îl privea printre gratiile de fier. Era înalt și lat, cu pielea albicioasă, de parcă ar fi fost a unei fantome, și părul rar, alb și el. Ochii lui aveau irisul roz și pupila roșie-vineție. Albinosul scoase un pistol din buzunar și, printre barele de fier, îl îndreptă spre custode.

— N-ar fi trebuit să fugi, spuse acesta cu un accent greu de identificat. Acum, spune-mi unde e!

— Ți-am spus deja, bâigui bătrânul și îngenunche umil pe podea. Habar n-am despre ce vorbești!

— Minți!

Omul îl privea fără să i se clintească un mușchi măcar; singura licărire de viață părea a fi sclipirea din ochii lui roșii.

— Tu și confrății tăi aveți ceva ce nu vă aparține, adăugă.
Custodele simți cum un val de adrenalină i se revarsă în vene.

„Cum e posibil să știe asta?”

— Iar în noaptea asta va reveni în mâinile posesorilor lui de drept. Spune-mi unde e ascuns, și te las în viață.

Albinosul își îndreptă arma spre țeasta bătrânului:

— E un secret pentru care merită să mori?

Saunière abia mai putea respira.

Matahala își lăsa puțin capul pe umăr, privind în lungul țevii, gata să tragă.

Custodele își ridică mâinile în semn de apărare:

— Așteaptă... șopti el. Îți voi spune tot ce vrei să știi.

Apoi rosti lent, cu grijă, cuvintele pe care le repetase de atâtea ori înainte, minciuna pe care o pregătise de mult... și pe care se rugase să nu fie vreodată nevoit s-o spună.

Când isprăvi de vorbit, atacatorul său zâmbi încântat.

— Da. Este exact ceea ce mi-au spus și ceilalți.

Saunière încremeni. *Ceialți?*

— I-am găsit și pe ei, rânji Albinosul. Pe toți trei. Tu mi-ai confirmat ce mi-au spus ei.

„Nu se poate!” Adevărata identitate a custodelui, ca și identitățile celor trei seneșali, era aproape la fel de sfântă ca și secretul pe care îl păstrau. Acum Saunière își dădu seama că, respectând procedura strictă, seneșalii îi serviseră individului aceeași minciuna înainte de a-și găsi sfârșitul. Așa cerea protocolul.

Albinosul își aținti din nou arma:

— După ce vei muri, eu voi fi singurul care știe adevărul.

„Adevărul”. În aceeași fracțiune de secundă, Saunière își dădu seama cu oroare de realitate. „Dacă mor, adevărul va fi pierdut pentru totdeauna.” Instinctiv, sări într-o parte, încercând să se adăpostească.

Arma bubui și custodele simți o arsura atunci când glonțul îi pătrunse în stomac. Căzu cu fața în jos... chircindu-se de durere. Cu mișcări încete, se rostogoli și își privi atacatorul printre gratii.

Pistolul era îndreptat spre capul său.

Își închise ochii. În mintea lui, frica se împlenea cu regretul.

Clicul secând al încărcătorului gol răsună de-a lungul galeriei.

Saunière deschise ochii.

Albinosul își cercetă arma, aproape amuzat. Își duse mâna la buzunar, după un alt încărcător, dar păru că se răzgândește și privi calm spre abdomenul custodelui:

— Eu mi-am terminat treaba aici.

Bătrânul se uită în jos și văzu gaura pe care o lăsase glonțul în pânda albă a cămășii. Era înconjurată de un inel sângieru, la câțiva centimetri sub stern. Stomacul. Cu cruzime parcă, glonțul îi ratase inima. Ca veteran al războiului din Algeria, custodele știa ce moarte lentă și cumplită îl aștepta. Timp de cincisprezece minute, acizii din stomac i se vor scurge în cavitatea toracică, otrăvindul încetul cu încetul, din interior.

— Durerea e un lucru bun, *monsieur*, spuse Albinosul, după care dispăru.

Rămas singur acum, Jacques Saunière își îndreptă din nou privirea spre poarta de fier. Rămăsese captiv aici, înăuntru, iar ușile nu aveau să se deschidă decât după cel puțin douăzeci de minute. Până atunci însă, el va fi mort. Cu toate acestea, spaima care îi strângea inima era cu mult mai rea și mai puternică decât frica de moarte.

„Trebuie să transmit secretul.”

Ridicând u-se cu greu în capul oaselor, gândul îi zbură spre cei trei confrăți ai săi, asasinați... la generațiile dinaintea lor... la misiunea care le fusese încredințată.

„Un neîntrerupt lanț al cunoașterii.”

Iar acum brusc, în ciuda tuturor precauțiilor... în ciuda tuturor măsurilor de prevedere... Jacques Saunière rămăsese unica verigă în viață, singurul păstrător al unuia dintre cele mai mari secrete care au existat vreodată.

Deși tremura, izbuti să se ridice în picioare.

„Trebuie să găsesc o cale...”

Era închis în Marea Galerie și în lumea întreagă exista doar o singură persoană căreia îi putea preda ștafeta.

Saunière privi în jur, la zidurile luxoasei sale închisori. Unele dintre cele mai cunoscute tablouri din lume păreau să-i surâdă, asemenea unor vechi și dragi prieteni.

Crispându-se de durere, își adună forțele și se strădui să-și limpezească mintea. Sarcina disperată de care trebuia să se achite urma să-i solicite — știa bine acest lucru — fiecare secundă care-i mai rămăsese din viață.

Robert Langdon se trezi cu greu.

În întunericul din cameră suna un telefon — un sunet subțire, nefamiliar. Bâjbâi pe noptieră și aprinse veioza. Își miji ochii și privi în jur: un luxos dormitor în stil renașcentist cu mobilier Ludovic al XVI-lea, fresce și un pat uriaș din mahon, cu baldachin.

„Unde mama naibii sunt?!”

Pe halatul de baie, agățat de unul dintre stâlpii patului, erau brodate trei cuvinte: „HOTEL RITZ, PARIS”.

Încet, ceața începea să se risipească.

Ridica receptorul:

— Alo?

— *Monsieur* Langdon? spuse o voce de bărbat. Sper că nu v-am trezit!

Buimac, căută ceasul de pe noptieră. Era 12.32. Noaptea. Nu dormise decât o oră, dar se simțea de parcă trecuse deja în lumea dreptilor.

— Vă sun de la Recepție, *monsieur*. Îmi cer scuze că vă deranjez, dar aveți un oaspete. Insistă că este vorba despre o problemă urgentă.

Încă nu reușise să-și revină de-a binelea. „Un oaspete?” Privirea îi căzu pe un fluturaș mototolit care se afla la capătul patului:

„UNIVERSITATEA AMERICANĂ DIN PARIS
are plăcerea de a vă oferi
O SEARĂ CU ROBERT LANGDON,
PROFESOR DE SIMBOLISTICĂ RELIGIOASĂ,
HARVARD UNIVERSITY”.

Langdon mormăi ceva ininteligibil. Conferința din seara asta — o prezentare însoțită de diapozitive despre simbolismul care se ascunde în structura Catedralei din Chartres — atinsese, probabil, câteva puncte sensibile în

rândul publicului. Probabil că vreun specialist cucernicând îl urmărise și voia să înceapă acum o dispută.

— Regret, spuse în receptor, dar sunt foarte obosit și...

— *Mais, monsieur*, insistă recepționarul, coborându-și vocea până la nivelul unei șoapte presante: Oaspetele dumneavoastră este o persoană *foarte* importantă!

Langdon nu se îndoia câtuși de puțin. Cărțile lui despre pictura și simbolistica religioasă îi aduseseră o nedorită celebritate în lumea artei, iar cu un an în urmă, implicarea sa într-un incident petrecut la Vatican și puternic mediatizat îl propulsase în lumina reflectoarelor. De atunci, șirul pretenșilor istorici și al specialiștilor autodeclarați care-i băteau la ușă părea a nu se mai sfârși.

— Dacă sunteți amabil, spuse Langdon străduindu-se să păstreze un ton politicos, notați dumneavoastră numele și numărul de telefon al respectivului domn și comunicați-i că voi încerca să-l contactez înainte de a părăsi Parisul, marți! Vă mulțumesc!

Și închise, înainte ca recepționarul să mai apuce să spună ceva.

Ridicând u-se în capul oaselor, se încruntă la broșura informativă destinată clienților, pe a cărei copertă scria mare: „DORMIȚI CA UN PRUNC ÎN ORAȘUL LUMINILOR. RELAXAȚI-VĂ LA RITZ, ÎN PARIS”. Își întoarse capul și privi oglinda care acoperea aproape în întregime peretele de vizavi. Chipul care îl privea de acolo părea a fi al unui necunoscut — ridat și obosit.

„Chiar ai nevoie de o vacanță, Robert!”

Anul care trecuse își lăsase puternic amprenta asupra lui și imaginea din oglindă o arăta perfect. Ochii lui, de un albastru viu de obicei, erau acum tulburi și melancolici. Bărbia cu gropiță la mijloc era acoperit de un început de barbă. În jurul tâmpelor, firele cărunte se înmulțiseră, începând să-i acopere părul des, aspru și negru. Deși colegele lui susțineau că firele argintii nu făceau decât să-i sporească aerul intelectual, el, unul, se cam îndoia...

„Dacă m-ar vedea acum cei de la *Boston Magazine*...!”

Luna trecută, spre iritarea lui, publicația îl situase în rândul celor mai interesante zece personalități ale orașului — o onoare mai degrabă dubioasă, care-l transformase în ținta ironiilor și înțepăturilor din partea colegilor de la Harvard. În seara aceasta, la aproape cinci mii de kilometri de casă, articolul respectiv fusese dezgropat și readus în actualitate pentru a-i bântui seminarul.

— Doamnelor și domnilor, rostise moderatoarea în fața publicului care umpluse până la refuz *Le Pavilion Dauphine*, din cadrul Universității Americane din Paris. Oaspetele nostru din această seară nu mai are nevoie de nici o prezentare. Autor a numeroase cărți, printre care *Simbolistica sectelor secrete*, *Arta Illuminati* și *Limbajul pierdut al ideogramelor*, a scris totodată una dintre cele mai importante lucrări în domeniul iconologiei religioase — și nu exagerez deloc spunând acest lucru; mulți dintre dumneavoastră studiați la orele de curs după manualele sale.

Studentții din publicând încuviințaseră entuziaști.

— Mă gândisem ca în această seară să-l prezint inspirându-mă din impresionanta sa autobiografie. Însă, continuase moderatoarea aruncând u-i o privire jucăușă, o persoană din publicând mi-a oferit o sursă de inspirație mult mai... *interesantă*, dacă-i pot spune așa.

Și scosese la vedere un exemplar din *Boston Magazine*.

Langdon se crispase. „De unde mama naibii a făcut rost de chestia asta?”

Moderatoarea începuse să citească fragmente din articol, iar el nu știuse cum să se afunde mai adâncând în fotoliul pe care stătea. După treizeci de secunde, publicul râdea, iar femeia nu dădea semne că ar vrea să se oprească.

— Iar refuzul domnului Langdon de a vorbi despre neobișnuitul rol pe care l-a jucat anul trecut, în Conclavul de la Vatican, i-a adus noi puncte în clasamentul celor mai interesante personalități. Ce ziceți, doriți să aflați și alte amănunte?

Publicul aplaudase.

„S-o oprească cineva!” se rugase el atunci când femeia începuse să citească din nou.

„— Deși profesorul Langdon ar putea fi considerat o frumusețe mai puțin izbitoare decât unii dintre laureații noștri mai tineri, acest universitar de patruzeci și... de ani are în mod cert o alură de intelectual rasat. Prestanța îi este subliniată de o voce baritonală, neobișnuit de joasă, pe care studentele sale o descriu ca fiind «ciocolată pentru urechi».”

Sala izbucnise în râsete.

Langdon se silise să afișeze un zâmbet stânjenit. Știa ce urmează — o frază ridicolă despre „Harrison Ford în sacou Harris” — și, fiindcă în această seară crezuse că poate îmbrăca iarăși în siguranță sacoul respectiv și puloverul pe gât marca Burberry, se hotărâse că trebuie să treacă la acțiune:

— Mulțumesc, Monique, îi spusese el și, ridicându-se brusc, o invitase elegant să coboare de pe podium. *Boston Magazine* are un gust prea pronunțat pentru ficțiune.

Apoi se întorsese spre publicând cu un oftat din adâncul pieptului:

— Iar dacă aflu care dintre dumneavoastră i-a oferit articolul acela, deportarea vă așteaptă!

Oamenii izbucniseră din nou în râs.

— Ei bine, prieteni, după cum știți, în această seară vom vorbi despre puterea simbolurilor...

Țârâitul subțire al telefonului se auzi iarăși în întuneric. Scrâșnind un „de necrezut” printre dinți, Langdon ridică receptorul:

— Da?

Așa cum bănuise, era tot recepționarul:

— Domnule Langdon, vă rog să mă scuzați. V-am sunat pentru a vă informa că oaspetele acela se îndreaptă chiar acum spre camera dumneavoastră. Am crezut de cuviință că e bine vă anunț.

Profesorul se trezise de-a binelea:

— Ați trimis pe cineva spre camera *mea*?!

— Îmi cer scuze, *monsieur*, dar o persoană de acest rang... nu-mi pot asuma autoritatea de a-i interzice să vină.

— Dar cine este omul acesta?

Recepționerul închisese însă.

Aproape în aceeași clipă, în ușă se auzi o bătaie nerăbdătoare.

Nu foarte în largul lui, Langdon coborî din pat; tălpile i se înfundară în mocheta groasă de pe podea. Își trase halatul de baie pe umeri și se apropie de ușă.

— Cine e?

— Domnule Langdon! Trebuie să vorbesc cu dumneavoastră!

Engleza individului avea un accent puternic, ca un lătrat dur și autoritar.

— Sunt locotenentul Jérôme Collet. Direction Centrale Police Judiciaire.

„Poliția Judiciară?!” Langdon rămase o clipă tăcut; știa că DCPJ era corespondentul francez al FBI-ului din Statele Unite.

Fără a ridica lanțul de siguranță, întredeschise ușa doi centimetri. Chipul care îl privea de dincolo de prag era îngust și palid. Bărbatul părea extrem de slab și purta oficiala uniformă albastră:

— Pot să intru?

Langdon ezită, simțindu-se nesigur sub privirile șterse ale celui alt:

— Despre ce este vorba?

— *Mon capitaine* are nevoie de experiența dumneavoastră profesională într-o problemă personală.

— *Acum?* bâigui profesorul. E trecut de miezul nopții!

— Greșesc dacă spun că în această seară aveți programată o întrevedere cu directorul Muzeului Luvru?

Dintr-o dată, Langdon simți o ușoară neliniște. Avusese, într-adevăr, stabilită o întâlnire cu apreciatul custode după seminarul din această seară, dar Saunière nu își făcuse apariția.

— Nu, nu greșiți. De unde știți dumneavoastră acest lucru?

— Am găsit numele dumneavoastră în agenda domniei sale!

— Sper că nu s-a întâmplat nimic grav.

Agentul oftă greu și-i întinse prin ușă o fotografie.

Când văzu imaginea, Langdon încremeni.

— Fotografia aceasta a fost făcută acum mai puțin de o oră. În interiorul Muzeului Luvru.

Fără a-și dezlipi ochi de la imagine, profesorul simți cum repulsia inițială i se transformă într-o bruscă revărsare de mânie:

— Cine a făcut asta?!

— Sperăm că dumneavoastră ne veți ajuta să răspundem la această întrebare, ținând seama de cunoștințele pe care le aveți în domeniul simbolisticii și de programata dumneavoastră întrevvedere cu domnia sa.

Langdon se holbă la fotografie, cu oroare, dar și cu teamă. Imaginea era cumplită și extrem de bizară, deși îi dădea impresia unui déjà-vu. Acum mai bine de un an, primise o altă fotografie, a unui alt cadavru, și o solicitare similară. Douăzeci și patru de ore mai târziu, era cât pe ce să-și piardă viața la Vatican. Fotografia asta nu semăna deloc cu cea de atunci și totuși, ceva anume, în acest scenariu, părea ciudat de familiar.

Agentul se uită la ceas:

— *Mon capitaine* ne așteaptă, *monsieur*!

Profesorul abia dacă îl auzi; nu putea să-și desprindă privirea de pe fotografie.

— Simbolul de aici... și modul în care trupul lui este atât de straniu...

— Poziționat? Îi sugerează agentul.

Langdon încuviință, înfiorat:

— Nu-mi imaginez cine ar fi putut să facă așa ceva!

Agentul îl fixă încruntat:

— Nu ați înțeles, domnule Langdon. Ceea ce vedeți în această fotografie... *monsieur* Saunière însuși și-a făcut asta.

Undeva, la un kilometru și ceva depărtare, individul albinos pe nume Silas trecu de poarta luxoasei clădiri de pe Rue La Bruyère șchiopătând. Brâul *cilice*¹ cu țepi pe care îl purta în jurul coapsei îi intra în carne, și totuși sufletul lui era luminat de bucuria de a-L sluji pe Dumnezeu.

„Durerea e un lucru bun.”

Ochii lui roșii cercetară holul de la intrare. Pustiu. Urcă scările în tăcere, cu grijă, să nu-i trezească pe frați. Ușa dormitorului lui era deschisă; încuietorile erau interzise aici. Intră și închise ușa după el.

Camera avea un aer spartan — podea de scânduri, un dulap din lemn de brad și, în colț, o saltea învelită în pânză de cort, care-i servea drept pat. Săptămâna aceasta era oaspete aici, dar în trecut, timp de mulți ani, fusese binecuvântat cu un sanctuar similar în New York.

„Domnul mi-a oferit un adăpost și un scop în viață.”

În aceasta seară, în sfârșit, Silas era convins că a început să-și mai plătească din datorii. Grăbindu-se spre dulap, scotoci după telefonul mobil ascuns în sertarul de jos și formă un număr.

— Da? răspunse vocea unui bărbat.

— Învățătorule, m-am întors!

— Vorbește! îi ceru vocea, care părea mulțumită că-l aude.

— Toți patru sunt morți. Cei trei seneșali și... însuși *Marele Maestru*.

Urmă o scurtă pauză, ca pentru o mică rugăciune:

— Și presupun că ai obținut informația aceea.

— Toți patru au spus același lucru. Independent unii de alții.

— Și i-ai crezut?

¹ *Cilice* (engl.), din grecescul *kilikion* — o țesătură de păr aspru din care, în Evul Mediu, se făceau niște cămăși pe care călugării catolici le purtau pe sub veșminte, pentru a-și mortifica trupul

— Asemănarea e prea mare pentru a fi doar o simplă coincidență.

Un ușor găfâit entuziast se auzi în receptor:

— Excelent! Mi-a fost teamă că reputata lor discreție s-ar putea adeveri.

— Perspectiva morții este o motivație puternică.

— Așa deci, acum spune-mi ceea ce trebuie să aflu.

Silas știa că informația pe care o smulsese de la victimele sale avea să constituie un șoc:

— Învățătorule, toți patru au confirmat existența unei *clef de vouête*... legendara „Cheie de boltă”.

Auzi în receptor ușorul icnet provocat de surpriză și aproape că și simți exaltarea Învățătorului:

— *Cheia de bolta*... Exact așa cum am bănuit și noi.

Străvechile tradiții spuneau că frăția crease o hartă în piatră — *la clef de vouête*, „cheia de boltă” — o tăbliță gravată ce dezvăluia locul în care se păstra, în mare taină, cel mai de seamă secret al... o informație atât de importantă, cu o asemenea forță, încât constituia însuși temeiul existenței confreriei.

— Când vom avea cheia de boltă, spuse Învățătorul, vom mai avea doar un singur pas de făcut.

— Suntem chiar mai aproape decât vă închipuiți. Cheia de boltă se află aici, în Paris.

— În Paris? Incredibil! E mult prea frumos ca să fie adevărat!

Silas îi povesti evenimentele din acea seară: cum toate cele patru victime, în clipa dinaintea morții, încercaseră cu disperare să-și găsească salvarea vieții lor păcătoase, dezvăluindu-i secretul. Fiecare îi spusese exact același lucru: cheia de boltă era ascunsă în mod ingenios, într-un loc exact din interiorul uneia dintre cele mai vechi biserici din Paris — L'Eglise de Saint-Sulpice.

— Într-o Casă a Domnului! exclamă Învățătorul. Cum își mai bat joc de noi!

— Așa cum au făcut-o vreme de secole!

Învățătorul tăcu pentru o clipă, de parcă se aștepta să fie pătruns de acest triumf. Într-un sfârșit, vocea lui se auzi din nou în receptor:

— Silas, ai făcut o faptă bună în ochii Domnului. Secole de-a rândul am așteptat acest moment. Acum trebuie să-mi aduci tăblița. Imediat. În seara asta. Înțelegeți care este miza!

Silas știa că miza pusă în joc e inestimabilă și totuși ceea ce-i ceruse Învățătorul îi părea imposibil.

— Dar biserica aceea e o fortăreață! Mai cu seamă pe vreme de noapte. Cum voi putea intra?

Cu tonul încrezător al unui om extrem de influent, Învățătorul îi explică tot ce trebuia să facă.

Când închise telefonul, Silas deborda de entuziasm și de nerăbdare.

„O oră”, își spuse, mulțumit că Învățătorul îi lăsase timp suficient pentru penitența necesară înainte de a pătrunde într-un lăcaș al Domnului. „Trebuie să-mi curăț sufletul de păcatele zilei de azi.” Păcatele acelea avuseseră însă un scop sfânt. Acte de nimicire a dușmanilor lui Dumnezeu fuseseră comise timp de secole de-a rândul; cu siguranță îi vor fi iertate!

Și totuși, Silas știa că mântuirea cere sacrificii.

După ce-și scoase toate hainele, îngenunche în mijlocul camerei și examinează brâul *cilice* care-i încingea coapsa. Toți adevărații urmași ai *Căii* purtau acest adevărat instrument de tortură — un brâu dintr-o țesătură bătută cu spini metalici ascuțiți, care pătrundeau în carne, ca un memento continuu al suferințelor îndurate de Iisus. În plus, durerea provocată de *cilice* potolea pofta carnii.

Deși purtase deja brâul mai mult decât cele două ore impuse zilnic, Silas știa că astăzi nu era o zi obișnuită, așa că mai strânse catarama cu încă o gaură, schimonosindu-se atunci când ghearele metalice îi mușcară mai adâncând din carne. Răsuflă adâncând și savură ritualul purificator.

„Durerea este un lucru bun”, șopti, repetând mantra sacră a părintelui Josemaría Escrivá — Învățătorul tuturor

Învățătorilor. Deși se stinsese în 1975, înțelepciunea lui era încă vie în cuvintele pe care le repetau de mii de adepți credincioși din lumea întreagă, pe când îngenuncheau și practica ritualul sacru numit „mortificare corporală”.

Silas își îndreptă apoi atenția asupra unei frânghii groase, cu noduri, care aștepta încolăcită lângă el. „Disciplina”. Nodurile ei erau mânjite cu sânge închegat. Nerăbdător să simtă iar efectele purificatoare ale suferinței fizice, Albinosul rosti o rugăciune scurtă. Apoi înșfăcă un capăt al frânghiei, închise ochii și se izbi cu ea peste umăr, simțind cum nodurile îi zdrelescând carnea de pe spinare. Încă o dată. Apoi iar și iar.

Castigo corpus meum.

Într-un târziu, simți cum sângele începe să curgă.

Aerul răcoros de aprilie şuiera pe fereastra deschisă, în vreme ce automobilul Citroën ZX trecu în viteză pe lângă Operă și traversa Place Vendôme. Pe scaunul din dreapta, Robert Langdon încerca să-și pună ordine în gânduri. Dușul rapid și faptul că avusese timp să se radă îi conferiseră o înfățișare prezentabilă, dar nu-l liniștiseră deloc. Imaginea înspăimântătoare a cadavrului îi rămăsese întipărită în minte.

„Jacques Saunière e mort!”

Moartea custodelui nu putea decât să-i stârnească un regret intens. În ciuda reputației sale de om retras, Saunière fusese unanim apreciat pentru cunoștințele lui și pentru devotamentul cu care se dedicase artei. Cărțile sale despre codurile secrete ascunse în picturile lui Poussin și Teniers erau unele dintre cele pe care Langdon le cita cel mai des la orele de curs. Așteptase cu nerăbdare întrevederea care ar fi trebuit să aibă loc în acea seară, iar absența custodelui era pentru el o dezamăgire profundă.

Fotografia cadavrului îi reveni în minte. „Chiar a putut Jacques Saunière să-și facă asta?!” Langdon întoarse capul și privi pe fereastră, încercând să alunge imaginea aceea de coșmar.

Afară, orașul se pregătea de culcare — vânzătorii stradali își puneau la adăpost cărucioarele cu *amandes* glasate, îngrijitorii așezau sacii cu gunoi la marginea trotuarului, un cuplu de îndrăgostiți îmbrățișați savura aerul rece al nopții înmiresmate de iasomie. Citroënul străbătea în viteză agitația nocturnă, cu sirena în funcțiune.

— *Le capitaine* s-a bucurat când a aflat că n-ați părăsit încă Parisul, spuse agentul, vorbind pentru prima dată după ce plecaseră de la hotel. O coincidență fericită!

Langdon nu se simțea câtuși de puțin fericit, iar coincidența era o noțiune în care nu credea. După o viață dedicată studiului și analizei conexiunilor ascunse dintre

diferitele simboluri și ideologii, Langdon considera că lumea nu e altceva decât o nesfârșită rețea de stări și evenimente profund conectate. „Conexiunile sunt adesea invizibile”, obișnuia el să le explice studenților, „dar ele există întodeauna, ascunse chiar sub suprafață.”

— Presupun, rosti el cu voce tare, că de la Universitatea Americană din Paris ați aflat unde stau.

Locotenentul clătină din cap, negând:

— De la Interpol.

„Interpol! Firește!” Uitase că obiceiul, aparent nevinovat, al tuturor hotelurilor europene de a solicita pașaportul la cazare era mult mai mult decât o simplă formalitate, fiind un fapt impus de lege. La orice oră din zi și din noapte, pe întregul teritoriu al Europei, Interpolul știa exact cine și unde doarme. Localizarea lui la Hotelul Ritz fusese o chestiune de câteva secunde.

Automobilul se îndrepta spre sudul orașului și, curând, în dreapta apăru silueta luminată a Turnului Eiffel. Când îl zări, Langdon își aminti de Vittoria și de promisiunea pe care i-o făcuse, mai în glumă, mai în serios, acum un an, că la fiecare șase luni se vor întâlni într-un alt loc romantic de pe glob. „Turnul Eiffel, presupuse el, n-ar fi putut lipsi de pe listă.” Din păcate însă, ultimul sărut fusese pe unul dintre aglomeratele și zgomotoasele aeroporturi din Roma, cu mai bine de un an în urmă.

— Ați urcat pe Ea? întrebă bruscând agentul.

Langdon îl străfulgeră cu privirea, convins că înțelesese greșit:

— Poftim?

— E minunată, nu-i așa? continuă locotenentul, arătând cu mâna prin parbriz spre Turnul Eiffel. Ați urcat pe Ea?

Profesorul își arcui sprâncenele:

— Nu, n-am urcat în turn.

— Este simbolul Franței. Mie mi se pare perfectă!

Langdon clătină din cap, absent. Cei care studiau simbolistica remarcaseră adesea că francezii — un popor renumit pentru liderii complexați, mărunți și efeminați ca Napoleon și Pepin cel Scurt — nici n-ar fi putut să aleagă un

simbol național mai potrivit decât un falus de trei sute de metri înălțime, pe care îl alintau „Ea”.

Când ajunseră la intersecția cu Rue de Rivoli, semaforul arăta culoarea roșie, dar mașina nu opri. Fără să reducă deloc viteza, pătrunse pe Rue Castiglione — o străduță flancată de copaci care constituia intrarea dinspre nord a celebrei Jardins des Tuileries — un fel de Central Park al Parisului. Majoritatea turiștilor credeau, în mod greșit, că numele provine de la miile de lalele care înfloresc pe aleile parcului, dar Langdon știa că *Tuileries* amintește, de fapt, de ceva mult mai prozaic. Pe locul actualelor grădini se afla inițial o enormă și murdară carieră din care parizienii extrăgeau argila folosită la fabricarea celebrei olane roșii ale orașului — *les tuiles*.

Când intrară în parcul pustiu, șoferul opri sirena. Langdon răsuflă adâncând și savură liniștea bine venită. Fasciculul alburii al farurilor cu halogen lumina drumul pietruit, iar sfârâitul monoton al pneurilor intona parcă un imn hipnotic. Pentru Langdon, Jardins des Tuileries reprezentaseră întotdeauna un pământ sacru. Acesta a fost locul în care experimentase Claude Monet noi forme și culori, dând naștere curentului impresionist. În noaptea aceasta însă, parcul părea să aibă o aură stranie și rău prevestitoare.

Citroënul viră la stânga, pe aleea centrală a grădinii. Coti în jurul unui heleșteu circular și apucă pe o alee întunecoasă. La capătul ei se zărea ieșirea din Tuileries, marcată de un uriaș arcând de piatră.

Arc du Carrousel.

În ciuda ritualurilor orgiastice petrecute odinioară aici, împătimiții de artă prețuiau arcul dintr-un cu totul alt motiv. De pe esplanada de la capătul Grădinilor, privirile puteau cuprinde patru dintre cele mai faimoase muzee de artă din lume... câte unul către fiecare punct cardinal.

În dreapta, dincolo de cursul Senei și de Quai Voltaire, se zărea fațada iluminată a unei foste gări, azi, celebrul Musée d'Orsay. Spre stânga se vedeau ultimele niveluri ale ultramodernului Centru Georges-Pompidou, care găzduia Le Musée national d'Art Moderne. În spate, fără a privi,

Langdon știa că se înalță anticul obelisc al lui Ramses, marcând Galerie Nationale du Jeu de Paume.

Iar drept în față, prin arcul de piatră, se zărea monumentalul palat renesantist care adăpostea azi cel mai celebru muzeu de artă din lume.

Muzeul Luvru!

Langdon simți un fior de admirație care îi era deja familiar fiindcă îl avea ori de câte ori încerca, în zadar, să cuprindă cu privirea uriașul edificiu. Dincolo de o piață vastă, fațada impunătoare a Luvrului se profila pe cerul Parisului aidoma unei fortărețe. Având forma unei potcoave imense, Luvrul era cea mai lungă clădire din Europa, acoperind o suprafață cât trei Turnuri Eiffel puse cap la cap. Nici măcar uriașa întindere a esplanadei dintre cele două aripi ale muzeului nu putea știrbi ceva din măreția fațadei. Langdon făcuse o dată turul întregii clădiri, străbătând incredibila distanță de aproape cinci kilometri.

În ciuda celor cinci săptămâni — cât se estima că ar fi necesar pentru a putea admira cele 65 300 de opere de artă găzduite de muzeu — majoritatea turiștilor preferau un tur „prescurtat” — o alergătură prin sălile muzeului, cu trei opriri la piesele de rezistență: *Mona Lisa*, *Venus din Milo* și *Victoria din Samotrace*. Art Buchwald se lăudase chiar că izbutise să le vadă pe toate trei în cinci minute și cincizeci și șase de secunde.

Locotenentul duse la gură o mică stație de emisie-recepție și rosti într-o franceză repezită:

— *Monsieur Langdon est arrivé! Deux minutes!*

O confirmare de nedeslușit se auzi din mașinărie.

Agentul închise stația și se întoarse spre Langdon:

— *Le capitaine* vă așteaptă la intrarea principală.

Apoi, ignorând semnele care interziceau accesul auto în piață, accelerează. Intrarea principală în muzeu se putea vedea deja înălțându-se semeață în depărtare, încadrată de șapte bazine triunghiulare din care țâșneau jeturile iluminate ale artezienelor.

La Pyramide!

Noua intrare în Muzeul Luvru devenise aproape tot atât de celebră ca muzeul însuși. Controversata și ultramoderna piramidă de sticlă proiectată de arhitectul american de origine chineză, I.M. Pei stârnea încă și astăzi furia tradiționaliștilor, care considerau că adaosul distrugea demnitatea renașcentistă a palatului. Pentru Goethe, arhitectura era muzica încremenită, iar criticii lui Pei descriau piramida ca pe un scârțâit de cretă pe tabla de scris. Progresiștii însă considerau structura transparentă, înaltă de douăzeci și doi de metri, o îmbinare sinergică a vechilor structuri cu metodele modeme — o legătură simbolică între vechi și nou, care armoniza Luvrul cu realitățile noului mileniu.

— Vă place piramida noastră? Întrebă locotenentul.

Langdon se încruntă. „Francezii au o plăcere nebună să-i întrebe chestia asta pe americani”, își spuse. Întrebarea era cu două tăișuri, desigur. Dacă recunoșteai că îți place piramida, erai taxat drept un american lipsit de gust, iar dacă îți exprimai antipatia era o insultă adusă la adresa francezilor.

— Mitterand a fost un om îndrăzneț, îi răspunse în cele din urmă, cu abilitate.

Se spunea că fostul președinte al Franței, sub patronajul căruia fusese ridicată piramida, suferea de un „complex al faraonilor”. Unicul responsabil al amplasării unei serii întregi de obeliscuri și alte artefacte egiptene în Paris, Mitterand avusese pentru cultura egipteană o pasiune atât de devoratoare, încât francezii îl numeau încă și astăzi „Sfinxul”.

— Cum se numește căpitanul dumneavoastră? Întrebă Langdon, ca să schimbe subiectul.

— Bezu Fache, îi răspunse șoferul, în timp ce se apropiau de intrare. Noi îi spunem *Le Taureau*.

Langdon îi aruncă o privire mirată, întrebându-se dacă toți francezii or fi având asemenea misterioase porecle animaliere.

— Îi spuneți căpitanului dumneavoastră „Taurul”?

Locotenentul își arcui sprâncenele:

— Franceza dumneavoastră este mai bună decât vreți să recunoașteți, *monsieur* Langdon.

„Franceza mea e de doi bani, dar la iconografia zodiacală mă pricep bine.” *Taurus* însemna clar „taur”; la urma urmei, astrologia este un limbaj universal.

Locotenentul opri motorul și-i arată, printre două fântâni, o ușă pe una dintre fețele piramidei:

— Acolo este intrarea. Succes, *monsieur*!

— Nu mă însoțiți?

— Mi s-a ordonat să vă conducând doar până aici; mă așteaptă alte îndatoriri.

Langdon oftă și coborî. „Vă privește; e treaba voastră, nu a mea.”

Agentul porni motorul și demară.

Rămas singur, profesorul își dădu seama că îi era foarte ușor să se răzgândească: putea să iasă în stradă, să ia un taxi și să se întoarcă la hotel să-și continue somnul. Dar ceva îi spunea că, probabil, n-ar fi fost o idee tocmai bună.

În timp ce se apropia de fântânile înconjurată parcă de o bură fină, avu dintr-o dată ciudata impresie că trece un prag imaginar, spre o altă lume. Atmosfera ireală, ca de vis, a nopții îl învăluia din nou. Cu numai douăzeci de minute în urmă, dormea dus în camera lui de la hotel; acum ședea în fața unei piramide transparente construite de „Sfinx” și aștepta un polițist căruia i se spunea „Taurul”.

„Sunt prizonier într-un tablou de Salvador Dalí”, își spuse.

Ajunse în fața intrării principale — o uriașă ușă rotativă. Holul ce se zărea dincolo de ea era pustiu și slab iluminat.

„Să bat la ușă oare?”

Se întrebă dacă vreunul dintre străluciții egiptologi de la Harvard ciocănisese vreodată la intrarea într-o piramidă, așteptând să i se răspundă. Ridică mâna pentru a bate în sticlă, dar, din semiîntinericul de dincolo, se ivi o siluetă care urca scara elicoidală. Era un bărbat brunet, foarte voinic, ce amintea de un neanderthalian, îmbrăcat într-un costum negru la două rânduri care se chinuia parcă să îi cuprindă umerii lași. Avea picioare scurte și robuste, ce-i confereau atunci când mergea un aer plin de forță și de

autoritate. Vorbea la un telefon mobil, dar încheie discuția când ajunse la ușă și-i făcu lui Langdon semn să intre:

— Sunt Bezu Fache, îl înștiință imediat ce trecu pragul. Căpitan în DCPJ.

Glasul i se potrivea perfect cu înfățișarea — un huruit gutural ca trosnetul amenințător al unei furtuni care se apropie.

Profesorul îi întinse mâna:

— Robert Langdon.

Palma uriașă a căpitanului se înfășură în jurul degetelor sale, cu o forță care i le strivi aproape:

— Am văzut fotografia. Agentul dumneavoastră mi-a spus că Jacques Saunière *însuși* și-a făcut...

— Domnule Langdon, îl întrerupse Bezu Fache fixându-l cu ochii săi ca de abanos, ce ați văzut dumneavoastră în fotografie nu este decât începutul.

Căpitanul Bezu Fache mergea ca un taur furios, cu umerii săi lați trași spre spate și bărbia bine înfiptă în piept. Părul negru, pe care își dăduse din belșug cu gel, îi lucea lins spre creștet, evidențiindu-i nasul ca un cioc de vultur ce părea să-i țâșnească dintre arcadele proeminente și-l preceda parcă în mers aidoma provei unui vas de război. Ochii negri ca tăciunele păreau să ardă pământul din fața lui, radiind o limpezime tăioasă ce nu-i dezmințea reputația de inflexibilă severitate în toate privințele.

Langdon îl urmă pe celebra scară de marmură ce cobora spre atriumul de sub piramida de sticlă. În drum, trecură pe lângă doi reprezentanți ai Poliției Judiciare înarmați cu mitraliere. Mesajul era clar: nimeni nu intră și nu iese de aici fără binecuvântarea căpitanului Fache.

Când coborau, Langdon simți un tremur familiar. Prezența lui Fache putea fi catalogată oricum, numai primitoare, nu, și la acea oră, Luvrul însuși avea un aer aproape mortuar. Scara, aidoma unei săli de teatru în timpul reprezentațiilor, era luminată de mici spoturi încastrate în fiecare treaptă. Profesorul își auzea ecoul pașilor reverberând în sticla de deasupra. Privi în sus și, dincolo de acoperișul transparent, zări jeturile de apă ale fântânilor.

— Vă place? îl întreabă Fache, făcând un semn în sus cu bărbia sa pătrată.

Langdon oftă, prea obosit pentru astfel de jocuri:

— Da, piramida dumneavoastră este magnifică.

— O cicatrice pe fața Parisului!

„Una la mâna!” își spuse profesorul; cu siguranță, gazda lui era un tip greu de mulțumit. Oare Bezu Fache avea habar că piramida aceasta fusese construită, la cererea expresă a președintelui Mitterand, din exact 666 de panouri de sticlă — o solicitare bizară, care a fost mereu obiectul

unei controverse pentru fanii conspirațiilor, care pretindeau că 666 este numărul Satanei.

Profesorul hotărî că ar fi mai bine să nu mai deschidă însă acest subiect.

Pe măsură ce coborau tot mai mult, vasta deschidere de jos apăru treptat din întuneric. Aflat la șaptesprezece metri în subteran, holul de curând construit al Luvrului se întindea în fața lor aidoma unei grote imense. Decorat cu marmură bej, pentru a se armoniza cu fațada de culoarea mierii, holul era, de obicei, un furnicar de turiști, învăluit în lumina soarelui. Acum însă, era pustiu și întunecat, atmosfera era înghețată, de criptă.

— Dar personalul care asigură în mod obișnuit paza muzeului? Întrebă Langdon.

— *En quarantaine*, replică Fache, de parcă profesorul ar fi pus la îndoială capacitatea subordonaților săi. Evident, în seara asta aici a pătruns cineva care nu trebuia s-o facă. Toți paznicii de noapte se află acum în Aripa Sully, pentru interogatoriu. Pentru moment agenții mei se ocupă de securitatea muzeului.

Langdon încuviință, mergând repede pentru a ține pasul cu căpitanul.

— Cât de bine îl cunoșteați pe Jacques Saunière? Îl întrebă căpitanul.

— De fapt, nu-l cunoșteam deloc. Nu l-am întâlnit niciodată.

Fache păru surprins:

— În seara aceasta urma să vă vedeți pentru prima dată?

— Da. Trebuia să ne întâlnim la recepția care a avut loc la Universitatea Americană, după conferința pe care am ținut-o, însă domnia sa nu a apărut.

Fache mângăli ceva într-un carnețel. În timp ce mergea, Langdon zări și cea de-a doua piramidă a Luvrului, mai puțin cunoscută decât prima: *La Pyramide Inversée* — un uriaș pinten de sticlă cu vârful în jos, ce cobora din plafon ca o stalactită. Fache îl îndrumă pe un șir scurt de trepte care duceau spre intrarea arcuită într-un tunel deasupra

căruia era scris: „DENON”. Aripa Denon era cea mai cunoscută dintre cele trei secțiuni principale ale muzeului.

— Cine a solicitat întrevvedereea din această seară? Îl întrebă Fache brusc. El sau dumneavoastră?

Întrebarea îi păru oarecum ciudată:

— Domnul Saunière, răspunse Langdon, în timp ce intrau în tunel. Secretara sa m-a contactat cu câteva săptămâni în urmă prin e-mail; șeful ei auzise că urma să susțin o conferință luna aceasta în Paris și voia să profite de ocazie pentru a discuta o anumită problemă cu mine.

— Ce să discute?

— Nu știu. Despre artă, bănuiesc. Aveam aceleași preocupări.

Căpitanul părea sceptic:

— Și nu aveți *nici* o idee despre ce urma să vorbiți?

Chiar nu avea. La început fusese curios, dar nu dorise să-l deranjeze solicitând prea multe detalii. În cercurile de specialitate, se știa că apreciatul Jacques Saunière era un om discret și retras, care accepta foarte rar să iasă în public, și Langdon nu putea decât să fie recunoscător pentru ocazia ce i se oferise.

— Domnule Langdon, aveți măcar *o vagă idee* despre ce anume ar fi vrut să discute cu dumneavoastră în seara în care a fost ucis? Ne-ar fi de mare ajutor!

Caracterul direct al întrebării îl deranjase:

— Chiar nu-mi pot imagina! Nu am întrebat. M-am simțit onorat de solicitarea domniei sale. Am admirat dintotdeauna ceea ce a făcut domnul Saunière; folosesc adesea textele sale ca material pentru cursurile pe care le predau.

Fache notă și acest lucru în carnețelul său.

Ajunseseră pe la jumătatea tunelului spre Aripa Denon și, la capătul său, se zăreau deja cele două scări rulante, ambele imobile acum.

— Așadar, aveți preocupări comune...

— Da. Mai mult decât atât, mi-am petrecut o mare parte din anul trecut lucrând la planul unei cărți care se ocupă de

domeniul principal de specialitate al domnului Saunière. Eram nerăbdător să-i „fur” cât mai multe cunoștințe.

Fâche se holbă la el:

— *Cum?*

Ceea ce exprima chipul lui era probabil greu de redat prin cuvinte.

— Voiam să aflu ideile domniei sale cu privire la acest subiect.

— Înțeleg. Și care era subiectul?

Langdon ezită, neștiind exact cum să se exprime:

— În esență, manuscrisul tratează iconografia venerării divinităților feminine — conceptul sanctității feminine și arta, respectiv simbolurile, asociate acesteia.

Căpitanul își trecu o mână prin părul des:

— Și Saunière se pricepea la asta?

— Mai bine decât oricine altcineva.

— Înțeleg...

Langdon își dădu seama, de fapt, că Fache nu înțelegea deloc. Jacques Saunière era considerat cel mai prestigios iconograf în materie de divinități feminine. Pe lângă faptul că era pasionat de relicvele ce aminteau de fertilitate, de cultele Zeiței, de Wicca și de sacrul feminin, în timpul celor douăzeci de ani în care fusese custodele muzeului, Saunière dăruise Luvrului cea mai bogată colecție de artă referitoare la divinitățile feminine: securi din piatră provenite de la cel mai vechi templu de la Delphi, baghete de aur cu caduceu, sute de cruci egiptene care semănau cu niște îngerași, zornăitoare folosite în Egiptul antic pentru alungarea duhurilor rele și o uimitoare diversitate de statuete înfățișându-l pe Horus alăptat de zeița Isis.

— Poate că Saunière știa despre manuscrisul dumneavoastră, sugerează Fache. Și a propus această întrevvedere pentru a-și oferi ajutorul.

Langdon clătină din cap:

— Nu știe încă nimeni despre cartea mea. Este încă în stadiul de schiță și n-am arătat-o deocamdată nimănui, cu excepția editorului meu.

Căpitanul rămase tăcut, iar profesorul nu pomeni nimic despre *motivul* pentru care nu arătase manuscrisul nimănui. „Schița” de trei sute de pagini — numită provizoriu *Simbolurile sacralui feminin pierdut* — propunea o interpretare cât se poate de neconvențională a iconografiei religioase, fiind capabilă să stârnească aprige controverse.

Ajuns aproape de scările rulante acum imobile, Langdon se opri brusc, dându-și seama că Fache nu se mai afla lângă el. Se întoarse și-l văzu stând în dreptul unui ascensor de serviciu.

— Vom lua liftul, spuse acesta. Galeria se află — nu mă îndoiesc că știți — prea departe pentru a putea merge acolo pe jos.

Deși știa că ascensorul avea să scurteze considerabil drumul de două etaje până în Aripa Denon, Langdon nu se mișcă.

— S-a întâmplat ceva?

Fache ținea ușa deschisă, părând nerăbdător.

Profesorul oftă adânc, aruncând o ultima privire spre scara rulantă. „Nu, nu s-a întâmplat nimic”, se minți singur, îndreptându-se spre lift. În copilărie, căzuse într-un puț abandonat și aproape că se înecase după ce bătuse apa cu brațele ore întregi, înainte de a fi, în sfârșit, salvat. De atunci, suporta cu greu spațiile închise — ascensoare, stații de metrou, săli de *squash*. „Ascensorul este o mașinărie cât se poate de sigură”, încercă să se convingă, fără a reuși câtuși de puțin. „Ba e o cutie mică de fier atârnată deasupra unui puț închis!” Ținându-și răsuflarea, păși în cabină. Ușile se închiseră și adrenalina începu să-i pompeze în vene.

„Două etaje. Zece secunde.”

— Dumneavoastră și domnul Saunière, spuse Fache îndată ce liftul porni, n-ați vorbit niciodată unul cu celălalt? N-ați corespondat? Nu v-ați trimis niciodată mesaje electronice?

Altă întrebare ciudată:

— Nu. Niciodată.

Căpitanul își înclină capul pe umăr, de parcă așa și-ar fi notat faptul în minte. Fără a mai spune ceva, se holbă la ușile de crom ale cabinei.

Între timp, Langdon încerca să-și concentreze atenția asupra a orice altceva decât asupra celor patru pereți din jurul lui. Reflectat în luciul metalic al ușilor, zări acul de cravată al lui Fache — un crucifix de argint bătut cu treisprezece pietre de onix negru. Surprinzător! Simbolul era numit *crux gemmata* — o cruce cu treisprezece geme — o ideogramă creștină reprezentându-i pe Iisus și pe cei doisprezece apostoli. Profesorul nu s-ar fi așteptat ca un căpitan al Poliției Franceze să-și afișeze atât de deschis preferințele religioase. Dar, la urma urmei, se aflau în Franța; creștinismul nu era aici atât o religie, cât, mai degrabă, un drept dobândit prin naștere.

— Este o *crux gemmata*! izbucni Fache pe neașteptate.

Tresărind, Langdon își ridică privirea și văzu ochii căpitanului fixați asupra lui în oglinda ușilor.

Ascensorul se opri în sfârșit și profesorul coborî repede, nerăbdător să simtă iarăși spațiul larg-deschis pe care i-l ofereau spațioasele galerii ale Luvrului. Lumea în care păși nu semăna deloc cu ceea ce știa el și, surprins, se opri locului.

Fache se întoarse spre el:

— Îmi închipui că n-ați văzut niciodată Luvrul în afara orelor de program.

„Ba bine că nu!” își spuse profesorul, încercând să se orienteze.

De obicei impecabil iluminate, galeriile muzeului erau acum cufundate într-un întuneric straniu. În locul luminii de un alb strălucitor ce se revărsa în mod obișnuit de sus, o palidă lucire roșiatică părea să emane din podea, petice intermitente de lumină stacojie pătând parcă ici și colo pardoseala.

Privind în lungul coridorului întunecat, Langdon își dădu seama că trebuia să se aștepte la aceste lucruri. Toate marile galerii de artă ale lumii utilizau lumina roșie pe timp de noapte — surse de iluminat slabe, amplasate strategic,

cât mai jos, care să permită personalului să se deplaseze, protejând concomitent obiectele de artă împotriva riscului de supraexpunere la lumină. În noaptea aceasta însă, atmosfera din muzeu era apăsătoare. Umbre lungi se întindeau pretutindeni, iar înaltele plafoane boltite păreau un hău apropiat și negru.

— Pe aici, îl conduse căpitanul, cotind la dreapta și pătrunzând într-un labirint de galerii.

Langdon îl urmă. Treptat, ochii i se obișnuiau cu întunericul. Pretutindeni, în jur, începeau să se zărească tablouri de format mare, aidoma unor fotografii ce se developau în fața lui, de parcă ar fi fost într-o imensă cameră obscură. Din picturi, zeci de ochi păreau că le urmăresc pașii. În aer plutea cunoscutul miros de muzeu — o uscăciune deionizată în care se simțea vag prezența carbonului, rezultat al dezumidificatoarelor cu filtru de cărbune ce funcționau continuu, pentru a contracara prezența dioxidului de carbon coroziv degajat de respirația vizitatorilor.

Montate aproape de plafon, la vedere, camerele de supraveghere transmiteau un mesaj clar: „Vă vedem pe toți. Nu atingeți nimic!”

— Este vreuna reală? întrebă Langdon, arătând spre camere.

— Sigur că nu.

Profesorul nu era deloc surprins. Supravegherea video în muzee atât de mari era inefficientă și extrem de costisitoare. Zecile de kilometri de galerii ale Luvrului ar fi necesitat sute de tehnicieni doar pentru a monitoriza înregistrările. Majoritatea instituțiilor de acest gen foloseau în prezent așa-numita „securitate de reținere”. „În loc să ții hoții afară, îi închizi înăuntru.” Sistemul era activat după sfârșitul programului de vizită și, dacă un hoț desprindea de pe perete o operă de artă, ieșirile compartimentalizate se blocau în jurul galeriei respective, infractorul trezindu-se închis chiar înainte de sosirea poliției.

Ecoul unor voci răsună undeva, în față, pe coridor. Zgomotul părea că vine dintr-o nișă încăpătoare, situată în

dreapta; din interior, o lumină puternică se revărsa pe culoar.

— Biroul custodelui, îi explică Fache.

Langdon aruncă o privire în luxosul birou al lui Saunière — lambriuri în tonuri calde, picturi ale vechilor maeștri și o masă de lucru enormă, pe care trona o machetă de o jumătate de metru înălțime a unui cavaler în armură completă. Câțiva agenți de poliție se agitau prin încăpere, vorbind la telefon sau notând diverse lucruri. Unul dintre ei se așezase la biroul lui Saunière și scria ceva la un laptop. Sanctuarul profesional al custodelui devenise între timp un veritabil cartier general al DCPJ, în această noapte.

— *Messieurs*, strigă Fache și toate capetele se întoarseră. *Ne nous dérangez pas sous aucun prétexte. Entendu?*

Cei din încăpere clătinară din cap în sens afirmativ.

Langdon agățase destule plăcuțe cu „NE PAS DÉRANGER” pe ușile camerelor de hotel pentru a ști ce le ordonase căpitanul: nimeni, sub nici un motiv, nu avea voie să-i deranjeze.

Părăsind încăperea ticsită de agenți, Fache îl conduse mai departe, pe coridor. La vreo treizeci de metri în față, se vedea poarta de trecere către cea mai populară secțiune a muzeului — *La Grande Galerie* — un culoar ce părea fără sfârșit și care găzduia cele mai valoroase capodopere ale maeștrilor italieni. Langdon își dăduse deja seama că aici zăcea cadavrul custodelui; celebrul parchet al Marii Galerie se distingea clar în fotografia pe care i-o arătase Fache.

Când se apropiară, profesorul văzu că intrarea era blocată de un enorm grilaj de oțel, ce aducea cu porțile castelelor medievale, menite să facă fața hoardelor barbare.

— Securitate de reținere, spuse căpitanul.

Chiar și în întuneric, grilajul era impunător; părea că ar face față până și unui tanc. Profesorul își lipi fața de gratii și privi dincolo, spre Marea Galerie.

— După dumneavoastră, domnule Langdon.

„După mine, dar unde?”

Fache îi arătă spre pardoseala de la baza grilajului. Din cauza luminii foarte slabe, nu observase; acum însă, privind în jos, văzu că bariera de fier era ridicată de la podea cu puțin peste jumătate de metru.

— Zona este încă inaccesibilă personalului de pază al muzeului, îi spuse căpitanul. Echipa mea de la Police Technique et Scientifique tocmai și-a încheiat lucrul aici. Vă rog să vă strecurați pe dedesubt.

Langdon se holbă la spațiul îngust de la picioarele lui și apoi la masivul grilaj de oțel. „Probabil că glumește!” Poarta semăna cu o ghilotină gata să-l facă bucăți pe cel care ar fi încercat să treacă dincolo.

Fache bombăni ceva în franceză și se uită la ceas. Se lăsă în genunchi și, târându-se pe podea, trecu dincolo. Apoi se ridică în picioare și-l privi pe Langdon printre gratiile de fier.

Profesorul suspină. Sprijinindu-se cu palmele pe parchetul lustruit, se întinse pe burtă și își împinse trupul pe dedesubt. Gulerul sacoului său de tweed se agăță însă într-o gratie și, încercând să-l desprindă, se lovi cu ceafa de bara de oțel.

„Isteața mișcare, Robert!” se laudă singur și apoi izbuti să treacă dincolo. În timp ce se ridica în picioare, își spuse că, probabil, îl aștepta o noapte foarte lungă.

Murray Hill Place — noul sediu național al Opus Dei și totodată centru de conferințe — este amplasat la numărul 243 pe Lexington Avenue, în New York. Clădirea, cu o suprafață de 12 000 de metri pătrați, care costase peste 47 de milioane de dolari, este placată cu cărămidă roșie și calcar de Indiana. Proiectat de May & Pinska, sediul cuprinde mai bine de o sută de dormitoare, șase săli de mese, biblioteci, săli de conferințe, de studiu și birouri. La etajele doi, opt și șaisprezece se află câte o capelă decorată cu marmură și marchetărie. Etajul al șaptesprezecelea este în întregime rezidențial. Bărbaților le este rezervată intrarea principală, de pe Lexington Avenue; femeile folosesc o ușă de pe o strada laterală și, cât timp se află în clădire, sunt „separate acustic și vizual” de bărbați.

Cu puțin timp în urmă, în seara aceea, în intimitatea apartamentului său de la ultimul etaj, episcopul Manuel Aringarosa își strânsese câteva lucruri într-o mică valijoară și se îmbrăcase în tradiționala sutană neagră. În mod normal, și-ar fi pus brâul în jurul taliei, dar astăzi avea să călătorească în publicând și prefera să nu atragă prea mult atenția. Numai cei mai ageri ar fi remarcat inelul episcopal din aur de 14 carate, cu ametist și diamante de pe degetul său. Aruncând uși sacul pe umăr, rosti în gând o rugăciune și coborî în hol, unde șoferul său personal îl aștepta pentru a-l conduce la aeroport.

Acum, la bordul unui avion cu destinația Roma, Aringarosa privea în jos, spre Atlantic. Soarele apusese deja, dar episcopul știa că steaua sa urmează să răsară. „În seara aceasta, băătăia va fi câștigată”,

Își spuse, amintindu-și cu uimire că, numai cu câteva luni în urmă, se simțea neputincios în fața celor care amenințau să-i distrugă imperiul.

În calitate sa de președinte general al congregației Opus Dei, episcopul Aringarosa își petrecuse ultimii zece

ani popularizând mesajul „Lucrării Domnului” adică, literal, al lui *Opus Dei*. Fondat în 1928 de preotul spaniol Josemaría Escrivá, ordinul promova revenirea la valorile catolice tradiționale și le recomanda membrilor săi să accepte sacrificii uriașe în spiritul Lucrării Domnului.

Filozofia tradiționalistă a congregației a luat naștere în Spania, înaintea regimului franchist, dar, o dată cu publicarea în 1934 a cărții lui Escrivá, *Calea — 999 de subiecte de meditație pentru a împlini Lucrarea Domnului în viața personală*, mesajul organizației se propagase, practic, în lumea întreagă. Acum, cu peste patru milioane de exemplare ale cărții traduse în patruzeci și două de limbi, Opus Dei constituia o forță internațională. Sedii, centre de învățământ și chiar universități luaseră ființă în aproape toate metropolele. Opus Dei era cea mai dinamică și mai stabilă din punct de vedere financiar organizație catolică. Din păcate însă, Aringarosa constatare că în aceasta eră a cinismului religios, a cultelor și a evanghelizărilor prin intermediul televiziunii, forța și averea congregației sale stârneau nenumărate suspiciuni.

— Mulți susțin că Opus Dei este un cult care spală creiere, spuneau adesea reporterii. Alții sunt de părere că sunteți o societate secretă creștină ultraconservatoare. Dumneavoastră cum vă considerați?

— Opus Dei nu este nici una, nici alta, obișnuia episcopul să le răspundă răbdător. Suntem o Biserică Catolică. Suntem o congregație de catolici care și-au ales ca prioritate respectarea riguroasă, în viața de zi cu zi, a doctrinei catolice.

— Lucrarea Domnului include, oare, în mod necesar legămintele de castitate, donațiile financiare și ispășirea păcatelor prin autoflagelare și folosirea brâului *cilice*?

— Aceste lucruri sunt valabile doar pentru o mică parte din adepții Opus Dei. Există numeroase niveluri de implicare. Mii de membri ai congregației noastre sunt persoane căsătorite, cu familie, care împlinesc Lucrarea Domnului în comunitățile în care trăiesc. Alții preferă viața ascetică în cadrul reședințelor noastre. Aceste opțiuni sunt

personale, dar toți membrii Opus Dei împărtășesc același țel: să facă lumea mai bună împlinind Lucrarea Domnului. Desigur că acesta este un țel admirabil.

Rațiunea nu funcționa însă decât destul de rar. Presa era totdeauna atrasă de scandal, iar, la fel ca majoritatea organizațiilor mari, Opus Dei avea în rândurile sale și câteva suflete rătăcite, care aruncau o umbră îndoielnică asupra întregii congregații.

Cu două luni în urmă, un grup Opus Dei de la o universitate din Midwest fusese prins că îi droga cu mescalină pe noii recruți, în efortul lor de a le induce o stare euforică ușor de confundat cu o experiență religioasă. Un student de la o altă universitate folosisese brâul *cilice* mai des decât cele două ore pe zi recomandate, și contractase o infecție aproape letală. În Boston, cu puțin timp în urmă, un tânăr bancher disperat își donase congregației toate economiile de o viață, și apoi încercase să se sinucidă.

„Oi nepăstorite și rătăcite”, își spuse Aringarosa, cu sufletul îndurerat.

Cel mai rău dintre toate fusese, desigur, procesul intens mediatizat al spionului FBI, Robert Hanssen. Pe lângă faptul că era un membru marcant al Opus Dei, acesta manifesta un comportament sexual deviant, procesul relevând că omul ascunsese camere video în propriul său dormitor, astfel încât prietenii să-l poată urmări în timp ce făcea sex cu soția lui. „Aceasta nu este în nici un caz distracția favorită a unui catolic pios”, remarcase judecătorul.

Din nefericire, toate aceste incidente culminaseră cu fondarea Rețelei de Supraveghere a Opus Dei (RSOD). Pe popularul website al grupului — www.odan.org — erau prezentate relatări înfricoșătoare ale foștilor membri ai congregației, care avertizau în privința riscurilor la care se expun nou-veniții. Presa numea acum Opus Dei „Mafia lui Dumnezeu” sau „Secta lui Hristos”.

„Ne temem de ceea ce nu înțelegem”, își spunea Aringarosa, întrebându-se dacă toți acești critici știau câte vieți luminase congregația; grupul se bucura de întreaga

susținere și de binecuvântare a Vaticanului. „Opus Dei este un ordin personal al Papei însuși.”

Recent însă, congregația se văzuse amenințată de o forță infinit mai puternică decât presa... un dușman neașteptat, de care Aringarosa nu avea cum să se ascundă. Cu cinci luni în urmă, întreaga structură de putere a congregației se zdruncinase și episcopul încă nu-și revenise din acest șoc.

„Habar n-au ce război au pornit”, șopti Aringarosa ca pentru sine, privind întinderea întunecată a oceanului.

Pentru o clipă, își zări imaginea oglindită în geam — o față brună și alungită, dominată de nasul borcănat și strâmb, strivit de un pumn în Spania, pe când era doar un tânăr misionar. Acum, abia dacă mai observa defectul fizic; Aringarosa trăia într-o lume a spiritului, nu într-una a cărnii.

Pe când survolau Portugalia, telefonul celular din buzunar începu să vibreze. În ciuda reglementărilor care interziceau utilizarea telefoanelor mobile în timpul zborului, episcopul știa că nu putea risca să piardă acest apel. Un singur om avea numărul lui — omul care îi expediase telefonul prin poștă. Emoționat, Aringarosa răspunse.

— Da?

— Silas a localizat cheia de boltă. Se află în Paris. În Biserica Saint-Sulpice.

Episcopul surâse:

— Înseamnă că suntem aproape.

— O putem obține imediat. Dar avem nevoie de influența dumitale.

— Desigur! Spune-mi ce trebuie să fac!

Când Aringarosa închise telefonul, inima îi bătea cu putere. Privind iarăși pierdut în noapte, se simțea mic în fața evenimentelor pe care tocmai le pusese în mișcare.

La 800 de kilometri depărtare, Albinosul pe nume Silas stătea aplecat în fața unei chiuvete și își spăla sângele de pe spate, urmărind cum firisoarele roșii se pierd în apă. „Stropi-mă-vei cu isop și mă voi curăți”, se rugă, folosind cuvintele Psalmilor. „Spăla-mă-vei și mai vârtos decât zăpada mă voi albi.”

Anticipând cele ce vor urma, fu copleșit de entuziasm, lucru pe care nu-l mai simțise niciodată de când sfârșise cu viața de dinainte. Acum era, deopotrivă, surprins și încântat. De zece ani urma *Ca/ea*, ispășindu-și păcatele... ștergând violența din trecutul său. În seara asta însă, totul revenise în forță. Ura pe care se străduise atât de mult s-o îngroape re izbucnise; nu-i venea să creadă cât de repede reînviase tot trecutul său. Și, o dată cu el, ieșiseră la suprafață, firește, și vechile lui talente. Puțin ruginite, dar încă mai puteau fi folosite.

„Mesajul lui Iisus este un mesaj al păcii... al nonviolentei... al iubirii.” Acesta era mesajul pe care Silas îl învățase chiar de la început și pe care-l purta în inima sa. Și totuși, acesta era mesajul pe care dușmanii lui Hristos amenințau să-l distrugă. „Cei care-l amenință pe Dumnezeu cu forța, de forță vor pieri. Iute și de nestăvilit.”

De două mii de ani, soldații creștini își apărau credința împotriva celor care încercau s-o sugrume. Iar în această seară, Silas fusese chemat la luptă.

Pansându-și rănilor, îmbrăcă roba cu glugă, lungă până la glezne. Era simplă, din lână neagră, accentuându-i albul pielii și al părului. După ce-și înfășură brâul în jurul mijlocului, își trase gluga pe cap și se studie în oglindă. „Roata s-a pus în mișcare.”

După ce reușise să treacă pe sub grilajul de siguranță, Robert Langdon avea în față culoarul lung și adâncând al Marii Galerie. Pe ambele sale laturi, zidurile se înălțau până la zece metri, dispărând parcă în întunericul de sus. Licărirea roșiatică a luminilor de serviciu proiecta o aură nefirească asupra zecilor de Tiziano, da Vinci sau Caravaggio. Naturi moarte, scene religioase și peisaje completau seria de portrete ale nobililor și politicienilor de demult.

Deși în Marea Galerie erau expuse cele mai celebre opere ale măștrilor italieni, mulți vizitatori considerau că principala atracție era, de fapt, podeaua de parchet. Construită din dale de stejar dispuse în diagonală astfel încât creau un amestec tipar geometric, podeaua crea o efemeră iluzie optică — o rețea multidimensională care le oferea vizitatorilor impresia că plutesc prin galerie pe o suprafață în continuă schimbare.

Privind la rândul lui pardoseala, Langdon zări un obiect la numai câțiva metri spre stânga, înconjurat de o bandă cu însemnele poliției. Uluit, profesorul se răsuci spre Fache:

— Acela de acolo, de pe podea... e un *Caravaggio*?

Căpitanul încuviință fără să-l privească.

Tabloul valora probabil peste două milioane de dolari, și totuși zăcea pe jos, ca un afiș rupt.

— Ce mama dracului caută acolo, pe podea?

Fache se încruntă, deloc impresionat de iritarea lui

— Ne aflăm la locul unei crime, domnule Langdon. Nu am atins nimic. Tabloul a fost smuls de pe perete de custode; așa a activat sistemul de securitate.

Langdon privi în urmă, spre grilajul de oțel, încercând să-și dea seama ce se întâmplase de fapt.

— Custodele a fost atacat în biroul său, s-a refugiat în Marea Galerie și a activat grilajul de securitate smulgând pictura aceea de pe perete. Grilajul a căzut instantaneu,

împiedicând orice acces în interior. Aceasta este unica ușă de intrare sau ieșire din această galerie.

Profesorul nu înțelesese foarte bine.

— Deci custodele și-a blocat de fapt atacatorul în interiorul Marii Galeriei?

Fache clătină din cap.

— Grilajul l-a separat pe Saunière de cel care l-a atacat. Ucigașul a fost încuiat acolo, pe culoar, și l-a împușcat pe Saunière printre gratii.

Căpitanul îi arată o etichetă portocalie ce atârna de una dintre barele porții pe sub care trecuseră:

— Echipa PTS a identificat resturi de la un foc de armă. Asasinul a tras prin grilaj. Saunière a murit aici, înăuntru, singur.

Lui Langdon îi reveni în minte fotografia cadavrului. „Spuneau că el însuși și-a făcut ce și-a făcut.” Privind nesfârșitul culoar ce se întindea în față, întrebă nedumerit:

— Și unde e cadavrul?

Fache își îndreptă cravata prinsă în acul cruciform și o luă înainte.

— După cum probabil știți, Marea Galerie este lungă.

Lungimea exactă — dacă își amintea el bine — era de aproximativ o jumătate de kilometru. La fel de impresionantă era și lățimea ei, în care ar fi încăput cu ușurință două trenuri așezate unul lângă altul. Centrul culoarului era marcat de diverse statui sau urne de porțelan, care constituiau totodată o elegantă modalitate de a împărți în două fluxul de vizitatori.

Tăcut, Fache mergea cu pași repezi pe partea dreaptă a galeriei, cu ochii ațintiți drept înainte. Profesorului i se părea aproape o lipsă de respect să fie gonit așa printre atâtea capodopere, fără a avea timp să le arunce măcar o privire.

„Oricum, n-aș vedea mai nimic în lumina asta!” își spuse.

Lumina palidă îi stârnea amintiri neplăcute despre o experiență similară din Arhivele Secrete ale Vaticanului. Aceasta era o a doua paralelă tulburătoare cu evenimentele în care era cât pe ce să-și piardă viața cu un an în urmă.

Gândul îi zbură din nou la Vittoria; nu se mai gândise la ea de luni de zile. Aproape că nu-i venea să creadă că trecuse abia un an de atunci; parcă se scurseseră decenii. Totul părea să se fi petrecut când va, într-o altă viață. Ultima dată primise vești de la Vittoria în decembrie — o vedere în care îl anunța că pleacă în Java pentru a-și continua cercetările despre fizica interconexiunilor... ceva cu utilizarea sateliților pentru a urmări migrațiile bancurilor de pisici de mare. Profesorul nu-și făcuse niciodată iluzii că o femeie precum Vittoria ar fi putut trăi alături de el într-un campus universitar, dar povestea din Roma născuse în sufletul lui un sentiment special, o pasiune pe care niciodată nu-și imaginase că ar putea-o simți. Preferința lui dintotdeauna pentru viața de burlac și pentru libertatea pe care i-o oferea fusese zdruncinată din temelii... înlocuită parcă de un gol neașteptat, care crescuse de anul trecut până acum.

Căpitanul continua să meargă în ritm susținut, și totuși încă nu se vedea nici un cadavru.

— A ajuns Jacques Saunière atât de departe?

— Victima a fost împușcată în stomac. Moartea a fost una lentă; agonia a durat, poate, mai mult de cincisprezece sau douăzeci de minute. În mod evident, domnul Saunière a fost un om cu o mare forță psihică.

Langdon îl privi uluit:

— *Cincisprezece* minute a durat până când a reușit echipa de pază să ajungă aici?

— Firește că nu. Securitatea a răspuns imediat după ce s-a declanșat alarma, dar a găsit Marea Galerie blocată. Prin grilaj auzeau cum cineva se mișcă la celălalt capăt al culoarului, dar nu puteau să vadă cine e. Au strigat, dar n-au primit nici un răspuns. Presupunând că ar putea fi doar un infractor, au urmat litera regulamentului și au anunțat Poliția Judiciară. Noi am fost pe poziții în cincisprezece minute. Când am ajuns, am ridicat grilajul atât cât să putem trece pe sub el și am trimis înăuntru doisprezece agenți înarmați, care au măturat întreaga lungime a galeriei, în încercarea de a-l prinde pe intrus.

— Și?

— Și n-au găsit pe nimeni înăuntru. Doar..., adaugă Fache arătând cu degetul undeva, în față. Doar pe el.

Langdon urmări cu privirea direcția indicată. La început, crezu că îi arată statuia de marmură din mijlocul galeriei. Însă, când se apropie, reuși treptat să distingă ceea ce se afla după sculptură. La vreo treizeci de metri distanță, un singur bec suspendat pe un suport portabil forma pe podea o pată albă de lumină. În centrul acesteia, ca o insectă expusă la microscop, trupul custodelui zăcea gol pe parchetul de stejar.

— Ați văzut fotografia, spuse Fache, deci imaginea n-ar trebui să fie o surpriză pentru dumneavoastră.

Langdon simți cum un fior de gheață îi urca pe coloana vertebrală, în fața ochilor avea una dintre cele mai stranii priveliști pe care îi fusese dat să le vadă vreodată.

Cadavrul livid al lui Jacques Saunière zăcea pe podea, exact așa cum fusese imortalizat în fotografie. În timp ce stătea aplecat asupra lui, încruntat în lumina aspră a becului, Langdon își aminti că omul își petrecuse ultimele minute din viață poziționându-și trupul în acest mod bizar.

Saunière se ținea destul de bine pentru vârsta lui... iar acum întreaga sa musculatură era perfect vizibilă. Își scosese absolut toate hainele, le așezase împăturite pe podea și apoi se așezase cu fața în sus în centrul galeriei, perfect poziționat în lungul axei încăperii. Brațele și picioarele îi erau întinse în lături, ca acelea ale unui copil care încearcă să facă un îngerăș în zăpadă... sau poate ca ale unui om sfârtecat în patru de cine știe ce forță invizibilă.

Chiar sub stern, o pată purpurie marca locul prin care pătrunsese glonțul. Rana care sângerase surprinzător de puțin, lăsase în urmă doar o bălțică închegată.

Arătătorul mâinii stângi a custodelui era, de asemenea, mânjit de sânge, de parcă ar fi fost înmuiat în rana sângerândă, pentru a crea cel mai bizar aspect al acestei imagini macabre; folosindu-și propriul sânge în chip de cerneală și abdomenul drept pânză, Jacques Saunière își

desenase pe piele un simbol simplu — cinci linii drepte, care se intersectau formând o stea cu cinci colțuri.

„Pentagrama.”

Steaua de sânge, cu centrul în dreptul ombilicului, dădea cadavrului un aer grotesc. Fotografia fusese cutremurătoare, dar acum, văzând scena cu proprii ochi, Langdon se simțea din ce în ce mai tulburat.

„Omul și-a făcut asta cu mâna lui!”

— Domnule Langdon!

Fache îl fixa din nou cu privirile sale întunecate.

— Este o pentagramă, răspunse el, vocea sunându-i cavernoasă sub bolțile înalte. Unul dintre cele mai vechi simboluri de pe Pământ. Folosit cu peste patru mii de ani înaintea lui Hristos.

— Și ce înseamnă?

Profesorul ezita întotdeauna când i se punea o întrebare de genul ăsta. Era ca și cum ar fi încercat să-i explice cuiva ce anume trebuie să-i sugereze o melodie; pentru fiecare individ, semnificația era alta; gluga albă ca a membrilor Ku Klux Klan-ului simboliza ură și rasism în Statele Unite, dar în Spania avea o puternică semnificație religioasă.

— Simbolurile au semnificații diferite în funcție de circumstanțe, răspunse în cele din urmă. În esență, pentagrama este un simbol religios păgân.

Fache încuviința:

— Adorarea diavolului.

— Nu, îl corectă profesorul, dându-și seama ca ar fi trebuit să-și aleagă mai atent cuvintele. În zilele noastre, termenul „păgân” a devenit aproape sinonim cu divinizarea diavolului — o eroare gravă. Cuvântul provine, de fapt, din latinescul *paganus*, care însemna locuitor al zonelor rurale. „Paginii” erau, de fapt, țăranii needucați, care practicau vechea religie întâlnită la țară: a venerării naturii. Atât de mare era teama Bisericii de cei care locuiau în *villes*², încât

² *Ville* (fr.), "oraș" în franceza modernă, cuvânt care provine etimologic din latinescul *ville*, "casă de la țară", de unde și jocul de cuvinte al autorului

banalul termen „sătean” — *vilain* — a ajuns să definească un suflet ticălos.

— Pentagrama, îi explică Langdon, este un simbol precreștin asociat cu venerarea naturii. Anticii considerau că lumea are două componente — cea masculină și cea feminină. Zeii și zeițele lor colaborau pentru a menține echilibrul de forțe. Yin și yang. Când masculinul și femininul se aflau în echilibru, în lume domnea armonia; dezechilibrul lor ducea la haos. Pentagrama, continuă el arătând spre abdomenul lui Saunière, este reprezentativă pentru componenta feminină a tuturor lucrurilor — un concept pe care istoricii religiei îl numesc „femininul sacru” sau „Zeița”. În mod cert, Saunière știa aceste lucruri.

— Adică el și-a desenat pe stomac simbolul unei *zeițe*?

Într-adevăr, acest lucru era ciudat; Langdon nu putea decât să o recunoască.

— În sensul său de bază, pentagrama o simbolizează pe Venus, zeița iubirii sexuale și a frumuseții.

Fache aruncă o privire spre cadavru și mormăi ceva.

— Religiiile antice se bazau pe ordinea divină a naturii, continuă profesorul. Zeița Venus și planeta cu același nume constituiau o entitate unică. Zeița își avea locul ei pe cerul nopții și era cunoscută sub mai multe nume — Venus, Steaua Răsăritului, Iștar, Astarte, toate constituind concepte feminine pline de forță, în relație cu natura și cu Pământul-Mamă.

Căpitanul părea mai tulburat acum decât la început, de parcă ar fi preferat ideea venerării diavolului.

Langdon hotărî să nu-i mai povestească și despre cea mai uimitoare trăsătură a pentagramei, respectiv originea *grafică* a legăturii sale cu zeița Venus. În tinerețe, pe când studia astronomia, aflase cu uimire că planeta Venus schița la fiecare opt ani un pentagon *perfect* pe ecliptică. Atât de surprinși au fost anticii de acest fenomen, încât Venus și pentagrama ei au devenit simbolurile perfecțiunii, frumuseții și ale caracteristicilor ciclice ale iubirii sexuale. Ca un tribut adus acestei planete, grecii foloseau ciclul ei de opt ani pentru a desemna momentul în care începeau

Jocurile Olimpice. În prezent, puțini oameni știu că acest interval de patru ani între două ediții ale Jocurilor corespunde ciclului planetei Venus. Și mai puțini știu însă că steaua cu cinci colțuri urma să fie sigla oficială a Jocurilor Olimpice, dar a fost înlocuită în ultimul moment cu cele cinci cercuri întrepătrunse, care ilustrează mai sugestiv spiritul de armonie al jocurilor.

— Domnule Langdon, interveni Fache brusc. Mi se pare evident că pentagrama se referă totodată și la diavol. Filmele *horror* americane o arată clar.

Langdon se încruntă. „Mulțumiri, Hollywood!” Steaua cu cinci colțuri devenise nelipsită din filmele cu ucigași sataniști în serie și apăsătoare de obicei scrijelită pe zidurile vreunui apartament, alături de alte simboluri presupus demonice. Profesorul se enerva întotdeauna când vedea simbolul folosit în contexte de genul ăsta, știind că originile sale reale erau, dimpotrivă, divine.

— Pot să vă asigur că, în ciuda celor văzute în filme, interpretarea demonică a pentagramei este incorectă din punct de vedere istoric. Semnificația feminină inițială este cea corectă, dar simbolismul său a fost pervertit în decursul secolelor. În acest caz, prin vărsare de sânge.

— Nu sunt sigur că vă înțeleg.

Langdon se uită la crucifixul de la gâtul căpitanului, neștiind prea bine cum să continue.

— Biserica, domnule! Simbolurile au perenitatea lor, dar semnificația pentagramei a fost alterată de Biserica Romano-Catolică în vremea începuturilor sale. În cadrul campaniei duse de Vatican pentru a eradica religiile păgâne și a converti masele la creștinism, Biserica a lansat o acțiune de defăimare a zeităților păgâne, acuzându-le că folosesc simboluri demonice.

— Vă ascult, continuați !

— Metoda este frecvent utilizată în perioade de tulburări sociale. Puterea nou-creată preia simbolurile existente și le alterează în timp, în încercarea de a le anula semnificația inițială. În „lupta” dintre simbolurile păgâne și cele creștine, primele au fost învinse; tridentul lui Poseidon a devenit

furca diavolului, pălăria țuguiată a vraciului a fost transformată într-un simbol al vrăjitoarelor, iar pentagrama zeiței Venus a fost etichetată ca fiind un semn al diavolului. Din păcate, și structurile militare ale Statelor Unite au pervertit semnificația pentagramei, aceasta reprezentând în prezent simbolul războiului. Steaua cu cinci colțuri este desenată pe fuzelajul bombardierelor și fixată pe epoleții generalilor.

„Cine să-și mai amintească de zeița dragostei și a frumuseții?!”

— Interesant. Și poziția cadavrului? Ce vă sugerează?

Profesorul ridică din umeri:

— Poziția nu face decât să evidențieze relația cu pentagrama și sacrul feminin.

— Pardon? făcu Fache, încruntându-se.

— Este o replică. Repetarea unui simbol este cea mai simplă modalitate de a-i accentua semnificația. Jacques Saunière și-a poziționat propriul trup în forma unei stele cu cinci colțuri.

„Dacă o pentagramă e bună, două sunt excelente.”

Căpitanul studie cele cinci colțuri reprezentate de capul și membrele lui Saunière, după care își trecu din nou mâna prin părul des.

— Interesant punct de vedere! Dar *nuditatea*? Îl întrebă după o clipă căpitanul, mârâind iritat, ca și cum vederea trupului gol al unui bătrân i-ar fi stârnit repulsie. De ce și-a scos hainele?

„Asta e o întrebare al naibii de bună”, își spuse Langdon. Se întrebese și el același lucru, încă de când văzuse fotografia. Cea mai plauzibilă explicație părea să fie aceea că trupul gol constituia o altă referire la Venus — zeița sexualității. Deși în cultura modernă asocierea dintre Venus și uniunea fizică a celor două sexe era mult estompată, un spirit critic și pasionat de etimologie nu putea să nu remarce relația dintre Venus și semnificația inițială a termenului „veneric”. Profesorul hotărî însă că ar fi o mișcare mai înțeleaptă să nu mai pomenească și de acest aspect.

— Domnule Fache, nu vă pot spune în mod clar de ce Jacques Saunière și-a desenat simbolul acela pe abdomen sau de ce și-a poziționat trupul astfel. Ceea ce pot să vă spun sigur este că, pentru un om ca Saunière, pentagrama era un simbol al zeității feminine. Corelația dintre acest simbol și sacrul feminin este bine cunoscută de cei care studiază simbolistica și istoria artei.

— Bine. Și faptul că și-a folosit propriul sânge drept cerneală?

— În mod clar, nu avea altceva la dispoziție.

Fache rămase pentru o clipă tăcut, apoi replică:

— De fapt, cred că a procedat astfel pentru ca poliția să urmeze anumite proceduri specifice.

— Îmi pare rău, dar nu înțeleg.

— Priviți-i mâna stângă!

Langdon studie brațul și degetele custodelui, dar nu observă nimic deosebit. Nesigur, se învârti în jurul cadavrului, apoi se ghemui lângă el, pentru a-l vedea mai bine. Abia acum observă, surprins, că Saunière strângea în palma strângă un fel de marker cu vârful gros.

— Îl avea în mână atunci când l-am găsit, spuse Fache.

Căpitanul se apropie de o masă pliantă pe care se aflau numeroase instrumente, cabluri și dispozitive electronice.

— După cum v-am spus, continuă căpitanul, în timp ce scotocea pe masă, am lăsat totul exact așa cum era. Cunoașteți acest tip de creion?

Langdon îngenunche pentru a privi mai îndeaproape eticheta markerului: STYLO DE LUMIÈRE NOIRE.

Mirat, își ridică privirea spre Fache.

Pixul cu lumină neagră era un instrument specializat, creat inițial pentru uzul muzeelor, al restauratorilor și al poliției, pentru a face câte un semn invizibil pe diferite obiecte. Pixul scria cu o cerneală fluorescentă, necorozivă, pe bază de alcool, care devenea vizibilă numai la o sursă de lumină neagră. În zilele noastre, personalul de întreținere din muzee avea în dotare astfel de pixuri, pentru a face semne invizibile pe ramele tablourilor ce trebuiau restaurate.

când Langdon se ridică, Fache se apropie de bec și-l stinse. Galeria se cufundă într-un întuneric deplin.

În primele secunde, profesorul nu văzu nimic; treptat, silueta căpitanului începu să se contureze, iluminată într-un purpuriu strălucitor. În mână ținea un fel de lanternă ce-l învăluia într-o aură violetă.

— După cum probabil știți, spuse Fache, poliția utilizează o sursă de lumină neagră pentru a căuta urme de sânge și de alt tip la locul crimei. Așa că vă puteți imagina cât de surprinși au fost atunci când...

Brusc, își întrerupse fraza și îndreptă lanterna spre cadavru.

Langdon făcu un pas înapoi, șocat.

Inima începu să-i bată frenetic la vederea bizarei imagini de pe podea. Scrijelite cu litere de mână, ultimele cuvinte ale custodelui licăreau vineții lângă cadavru. Fără a-și putea lua ochii de la textul tremurător, în lumina lanternei profesorul simți cum ceața care învăluia toate evenimentele acestei nopți devenea tot mai groasă.

Citind mesajul încă o dată, se întoarse spre Fache:

— Ce dracu' vrea să însemne asta?

Ochii căpitanului sclipeau alburii:

— *Aceasta* este întrebarea, *monsieur*, la care trebuie să răspundeți dumneavoastră.

Nu departe, în biroul lui Jacques Saunière, locotenentul Collet ședea aplecat asupra unei console audio așezate pe imensul birou al custodelui. Dacă nu ținea seama de ciudata machetă a cavalerului medieval ce părea că se holbează la el de pe colțul biroului, Collet se simțea confortabil aici. Își așază mai bine căștile pe urechi și verifică setările sistemului de înregistrare. Totul era perfect. Microfoanele funcționau fără greș, iar transmisia audio era cât se poate de clară.

„*Le moment de vérité*”, glumi el, ca pentru sine.

Surâzând, închise ochii și se lăsă pe spătarul scaunului, pentru a se delecta cu restul conversației din Marea Galerie.

Modesta locuință din cadrul bisericii Saint-Sulpice se afla la etajul al doilea al lăcașului de cult, în stânga stranei corului. Cele două cămăruțe cu pardoseală de piatră și câteva piese de mobilier erau casa surorii Sandrine Bieil de mai bine de zece ani. Oficial, dacă întreba cineva, locuia la mănăstirea din apropiere, dar prefera totdeauna liniștea bisericii, unde își amenajase un sălaș confortabil, cu un pat, un telefon și o plită electrică.

În calitatea ei de *conservatrice d'affaires* a bisericii, sora Sandrine avea datoria să supravegheze toate aspectele nereligioase ale activității bisericii — administrație, personal, securitatea clădirii după programul de vizitare și asigurarea proviziilor necesare, precum vinul și prescura de împărțășanie.

În seara aceasta, adormită în patul ei micuț, se trezi brusc atunci când auzi sunetul strident al telefonului. Obosită, ridică receptorul:

— *Sœur Sandrine. Eglise Saint-Sulpice.*

— Buna seara, soră, spuse un bărbat în franceză.

Sora Sandrine se ridică în capul oaselor. „Cât o fi ceasul?” Deși recunoscuse glasul superiorului său, era uimită, fiindcă în cincisprezece ani, n-o sunase niciodată în timpul nopții. Abatele era un om extraordinar de pios, care se culca în fiecare zi imediat după slujba de seară.

— Îmi cer scuze dacă te-am trezit, soră, spuse acesta pe un ton extenuat și totodată iritat. Trebuie să-ți cer un serviciu. Tocmai am primit un telefon de la un influent episcop american. Poate că ai auzit de el... Manuel Aringarosa.

— Cel care conduce Opus Dei?

„Firește că am auzit de el! Cine din Biserică n-a auzit?”

Ordinul conservator al lui Aringarosa devenise foarte puternic în ultimii ani; ascensiunea sa începuse brusc, în 1982, când Ioan Paul al II-lea ridicase, în mod neașteptat,

Opus Dei la rangul de congregație personală a papei, aprobând în mod oficial toate practicile sale. Evenimentul se petrecuse în același an în care secta transferase aproape un miliard de dolari în conturile Institutului pentru Activitate Religioasă din subordinea Vaticanului — altfel spus Banca Vaticanului — salvându-l astfel de la un iminent faliment. Urmase o a doua manevră care stârnise suspiciuni: papa îl plasase pe fondatorul Ordinului Opus Dei în fruntea listei de sanctificări, reducând obișnuita perioadă de așteptare de la aproape un secol la numai douăzeci de ani. Sorei Sandrine i se părea cam suspectă această ascensiune bruscă, dar nu era ea omul care să discute deciziile Sfântului Scaun.

— Episcopul Aringarosa mi-a telefonat pentru a-mi solicita o favoare, reluă abatele cu nervozitate în glas. Unul dintre membrii Ordinului său se află în Paris în seara aceasta...

Când auzi neobișnuita cerere a prelatului, sora Sandrine făcu ochii mari.

— Vreți să spuneți că acel călugăr din Ordinul Opus Dei nu poate aștepta până mâine dimineața?

— Mă tem că nu. Avionul său decolează foarte devreme și omul și-a dorit dintotdeauna să viziteze Saint-Sulpice.

— Dar biserica este mult mai interesantă la lumina zilei! Razele soarelui filtrate prin oculus, umbrele lăsate pe cadranul solar... astea sunt lucrurile pentru care merită să vezi Saint-Sulpice!

— Soră, sunt de acord cu dumneata. Aș considera însă că mi-ai face o favoare personală dacă i-ai permite să intre în biserică în noaptea aceasta. E bine dacă ajunge acolo pe la... ora unu, să spunem? Adică peste douăzeci de minute?

Sora Sandrine se încruntă:

— Desigur. Va fi plăcerea mea!

Abatele îi mulțumi și închise.

Nedumerită, călugărița mai zăbovi câteva clipe în așternut, bucurându-se de căldura lui, încercând să-și alunge somnul. La cei șaiszeci de ani ai săi trupul nu se mai trezea atât de ușor și de repede ca înainte, deși telefonul primit în această seară îi pusese sângele în mișcare.

Totdeauna avusese un sentiment neplăcut când auzea de Opus Dei. Pe lângă faptul că aplica neobișnuitul ritual al mortificării corporale, ordinul avea idei medievale — pentru a folosi un termen blând — cu privire la femei. Sora Sandrine aflase cu uluire că membrele congregației erau silite să facă pe gratis curățenie în camerele bărbaților, în vreme ce aceștia asistau la slujbă; în plus, ele dormeau direct pe podeaua de lemn, pe când ei aveau saltele de paie; iar, ca o penitență suplimentară pentru păcatul original, femeile erau obligate să suporte „doze” mai mari de mortificare corporală. Se părea că înghițitura pe care o luase Eva din mărul cunoașterii era un păcat pe care femeile aveau datoria să-l ispășească pentru vecie. Din nefericire, în vreme ce aproape toți catolicii se aflau pe calea cea bună cu privire la respectarea drepturilor femeilor, Opus Dei alesese direcția total opusă. Cu toate acestea, sora Sandrine nu putea nesocoti ordinele superiorilor.

Coborându-și cu greu picioarele din pat, se ridică încet, pătrunsă de frigul ce venea din piatra rece pe care călcă. O dată cu frigul simțit, inima îi fu strânsă de o ciudată tulburare.

„Intuiție feminină?”

În liniștea vieții de mănăstire, sora Sandrine învățase să-și aline sufletul ascultând vocile acelea mitite din inima ei. În seara aceasta însă, vocile erau la fel de tăcute ca și biserica pustie.

Langdon nu-și putea lua ochii de la textul purpuriu, scrijelit pe podeaua galeriei. Ultimele cuvinte ale lui Jacques Saunière erau cel mai straniu mesaj de adio pe care și l-ar fi putut imagina cineva:

**„13-3-2-21-1-1-8-5
O, DRACONIAN DEVIL!
OH, LAME SAINT!”**

Deși n-avea nici cea mai vagă idee ce ar putea să însemne, Langdon înțelegea acum de ce credea Fache că pentagrama se referea la adorarea diavolului.

O, Draconian devil! — „O, diavol draconic!”

Saunière le lăsase în urmă o referire literală la Satana. La fel de bizară era și seria de numere.

— Seamănă oarecum cu un cifru numeric.

— Da, îi replică Fache. Criptografii noștri lucrează deja la el. Credem că numerele reprezintă un indiciu referitor la cel care l-a asasinat. Poate un număr de telefon sau un ciudat cod social de identificare. Dumneavoastră vi se pare că au o semnificație simbolică?

Langdon se uită din nou la seria de cifre, convins că ar avea nevoie de ore întregi pentru a-i desluși înțelesul simbolic — *dacă exista vreunul*. Lui i se păreau cifre alese la voia întâmplării. Era obișnuit cu progresele simbolice care aveau un oarecare sens, dar aici totul — pentagrama, textul, numerele — *totul* părea disparat.

— Ați afirmat mai devreme, spuse Fache, că în acest fel Saunière a intenționat să transmită un mesaj... despre venerarea zeiței sau ceva de genul ăsta. Vi se pare că textul se încadrează în acest context?

Profesorul știa că întrebarea era una retorică. Bizarul mesaj nu se potrivea câtuși de puțin cu scenariul pe care îl descrisese el, despre venerarea divinității feminine.

Oh, lame saint! — „Oh, sfânt schilod!”

— Textul pare că acuză pe cineva. Nu vi se pare? Întrebă căpitanul.

Langdon încercă să-și imagineze ultimele minute de viață ale custodelui, singur în Marea Galerie, știind că urmează să moară. Părea logic.

— O acuzație la adresa celui care l-a ucis, probabil.

— Datoria mea, desigur, este aceea de a identifica persoana respectivă. Permiteți-mi să vă întreb ceva, domnule Langdon: dumneavoastră, lăsând la o parte numerele, ce anume vi se pare cel mai ciudat în acest mesaj?

„Cel mai ciudat?” Un muribund se baricadase singur în galerie, își desenase pe burtă o pentagramă și scrisese o acuzație misterioasă pe podea. Ce în toate astea *nu* era ciudat?

— Cuvântul „draconic”? se hazardă el, spunându-i primul lucru care-i trecu prin minte.

De altfel, era sigur că nici unui om care era în pragul morții nu-i zbură gândul către Draco — crudul politician din secolul al șaptelea înainte de Hristos.

— „Diavol draconic” îmi pare o exprimare ciudată, adăugă el.

— *Draconic*? Întrebă Fache pe un ton din care răzbătea o oarecare nerăbdare. Nu cred că modul de exprimare al custodelui este problema principală aici!

Profesorul nu era sigur ce voia să spună căpitanul, însă bănuia că Draco și cu Fache s-ar fi înțeles de minune.

— Saunière era francez, continuă căpitanul pe un ton categoric. Locuia în Paris. Și, cu toate astea, a ales să scrie acest mesaj...

— În engleză.

Acum înțelegea la ce se referise Fache.

— *Précisément*. Aveți idee de ce?

Langdon știa că Saunière vorbea o engleză impecabilă; totuși, n-ar fi putut spune de ce preferase bătrânul să-și scrie ultimele cuvinte în aceasta limbă. Ridică din umeri.

Căpitanul arătă din nou spre pentagrama de pe abdomenul mortului.

— Chestia aceea nu are nimic de-a face cu venerarea diavolului? Sunteți sigur?

În acest moment, profesorul nu mai era sigur de nimic.

— Simbolistica și textul nu par să coincidă. Îmi pare rău că nu vă pot ajuta.

— Poate că asta va mai clarifica puțin lucrurile.

În timp ce spunea aceste cuvinte, Fache se îndepărtă de cadavru și ridică din nou lanterna cu lumină neagră, lăsând fasciculul să acopere o suprafață mai mare.

Spre uimirea lui Langdon, un alt cerc tremurat apăru în jurul cadavrului. Probabil că Saunière se așezase pe podea și schițase mai multe arce lungi cu pixul special, care se închideau într-un cercând complet.

Într-o fracțiune de secundă, totul deveni foarte clar:

— *Omul Vitruvian!* spuse el cu suflarea tăiată.

Saunière crease o replică în mărime naturală al celui mai cunoscut desen al lui Leonardo da Vinci.

Considerat în Renaștere cea mai corectă reprezentare a corpului omenesc, din punct de vedere anatomic, *Omul Vitruvian* a devenit un laitmotiv al culturii moderne, apărând pe afișe, postere și tricouri în lumea întreagă. Desenul consta într-un cerc perfect în care era înscris un nud bărbătesc... cu brațele și picioarele întinse în lateral.

Da Vinci! Langdon era uluit. Intenția lui Saunière devenise evidentă. În ultimele clipe ale vieții, custodele își scosese toate hainele și își dispusese trupul într-o copie fidelă a *Omului Vitruvian*.

Cercul era elementul critic. Un simbol feminin al protecției, cercul desenat în jurul trupului gol întregea mesajul lui da Vinci — armonia dintre masculin și feminin. Acum apărea însă o altă întrebare: *de ce* dorise Saunière să imite acel desen celebru?

— Domnule Langdon, spuse Fache, nu mă îndoiesc că un om ca dumneavoastră cunoaște atracția lui Leonardo da Vinci către științele oculte.

Profesorul era surprins de cunoștințele căpitanului în ceea ce-l privea pe da Vinci; pe de altă parte, așa se explicau suspiciunile sale referitoare la venerarea diavolului. Leonardo constituise întotdeauna un subiect de studiu dificil pentru istoricii de artă, mai cu seamă pe fondul tradiției creștine. În ciuda geniului său vizionar, artistul fusese un homosexual declarat și un adorator al ordinii divine a naturii, ambele plasându-l într-o poziție de veșnic păcătos. În plus, excentricitățile sale îi conferiseră, într-adevăr, o aură demonică: da Vinci obișnuia să dezgroape cadavre pentru a studia anatomia umană; ținea jurnale misterioase, redactate într-un ilizibil scris invers; credea că posedă secretul alchimic de transformare a plumbului în aur și chiar că-L poate păcăli pe Dumnezeu, creând un elixir care era capabil să amâne moartea; pe de altă parte, printre invențiile sale s-au numărat arme și instrumente de tortură oribile pe care nimeni, înaintea lui, nu și le-a putut imagina.

„Neînțelegerea adecvată duce la neîncredere”, își spuse profesorul în sinea sa.

Numărul uriaș de opere de artă creștină n-a făcut decât să accentueze reputația de ipocrit spiritual. Acceptând sute de comenzi foarte profitabile din partea Vaticanului, Leonardo a pictat lucrări pe teme creștine nu ca pe o expresie a propriilor convingeri, ci pur și simplu ca pe o afacere, o modalitate de a-și asigura un trai îndestulat, luxos. Din nefericire, artistul era un farsor care se amuza adesea mușcând pe furiș mâna care îl hrănea. În multe dintre picturile sale religioase, el a introdus simboluri ascunse, câtuși de puțin creștine — un tribut adus propriilor sale credințe și un subtil bobârnac în nasul Bisericii. Langdon susținuse odată o conferință la National Gallery, în Londra, cu tema: „Viața secretă a lui Leonardo: simbolismul păgân în arta creștină”.

— Vă înțeleg îngrijorarea, răspunse, dar da Vinci nu a practicat niciodată vreo știință ocultă. Era un spirit de excepție, mereu în conflict cu Biserica...

În timp ce rostea aceste cuvinte, o idee ciudată îi veni în minte. Privi din nou la mesajul înscris pe podea: „O, diavol draconic. Oh, sfânt schilod!”

— Așadar? insistă Fache.

Profesorul își cântări cu grijă cuvintele:

— Mă gândeam că ideologia spirituală a lui Saunière era puternic înrudită cu aceea a lui da Vinci și că amândoi erau frustrați de faptul că Biserica a eliminat sacrul feminin din religia modernă. Poate că, imitând un celebru desen al lui Leonardo, custodele a vrut doar să exprime preocuparea lor comună referitoare la demonizarea divinității feminine în credința modernă.

Privirea lui Fache se aspri:

— Credeți că la Biserică s-a referit Saunière atunci când a folosit expresiile „sfânt schilod” și „diavol draconic”?

Era o explicație cam trasă de păr, Langdon trebuia să recunoască acest lucru și totuși pentagrama părea că susține într-un anume fel aceasta idee.

— Nu vreau să spun decât că domnul Saunière și-a petrecut întreaga viață studiind istoria divinităților feminine și că nimeni nu a făcut mai multe eforturi pentru a șterge aceasta istorie decât Biserica Catolică. Mi se pare credibil că, în mesajul său de adio, custodele a ales să-și exprime această dezamăgire.

— Dezamăgire?! izbucni Fache pe un ton deja ostil. Mesajul ăsta pare mai degrabă unul *furios* decât unul dezamăgit, nu credeți?

Langdon ajunsese la capătul răbdării:

— Căpitane, mi-ai cerut să-ți spun părerea mea cu privire la ce anume a încercat Saunière să transmită și asta e tot ce pot să-ți răspund în acest moment.

— Că totul e o acuzație adusă Bisericii? Fache vorbea acum printre dinți, de parcă abia își mai putea descleșta maxilarele. Domnule Langdon, am văzut mulți morți în viața mea și vreau să-ți spun ceva: când un om e ucis de un altul, nu cred că ultimul lui gând este acela de a scrie o obscură declarație spirituală pe care nimeni să n-o poată înțelege. Eu zic că, în ultimele lui clipe, omul se gândește la

un singur lucru. Vocea joasă a lui Fache şuieră prin aer ca o lamă: *La vengeance*. Cred că Saunière a scris aceste cuvinte pentru a ne spune cine l-a ucis.

Langdon se holbă la el:

— Dar asta n-are nici un sens!

— Nu?

— Nu! replică el, obosit și iritat. Mi-ați spus că Saunière a fost atacat în biroul său de cineva pe care se pare că l-a invitat chiar el acolo.

— Da.

— Așadar, sunt îndreptățit să cred că victima îl cunoștea pe atacator.

Căpitanul încuviință:

— Continuați, vă rog.

— Și dacă îl cunoștea pe cel care l-a ucis, ce fel de acuzație este asta? Un cod numeric?! Sfinți schilozi?! Diavoli draconici?! O pentagramă pe stomac?! Totul e prea încifrat!

Fache se încruntă, de parcă la asta nu se gândise până acum:

— S-ar putea să aveți dreptate.

— Ținând seama de aceste circumstanțe, continuă profesorul, cred că, dacă ar fi vrut să spună cine l-a ucis, custodele ar fi scris pur și simplu un *nume*.

La auzul acestor cuvinte, pe chipul lui Fache se lăți, pentru prima dată de când se întâlniseră, un zâmbet plin de sine:

— *Précisément*, spuse el. *Précisément*.

„Surprind un maestru în acțiune”, își spuse locotenentul Collet în timp ce asculta în căști vocea căpitanului Fache. Agentul știa că reușite și momente ca acesta îl ridicaseră pe șeful său până în vârful ierarhiei din justiția franceză.

„Fache izbândește acolo unde nimeni altul nu îndrăznește.”

Delicata artă de a-l lua pe celălalt pe departe, cu binișorul, și de a-l ademeni în plasa ta era de mult uitată în poliția modernă — un meșteșug care necesita o

extraordinară încredere în propriile forțe în condiții de presiune sporită. Puțini oameni aveau sângele rece necesar pentru acest tip de operațiune, dar Fache părea că s-a născut cu asta în sânge; reținerea și răbdarea de care putea să dea dovadă erau o chestiune de instinct pentru el.

În această seară îl stăpânea doar o hotărâre fermă, de parcă arestarea criminalului ar fi fost o chestiune de ordin personal. Instruirea agenților săi, cu o oră în urmă, fusese neobișnuit de concisă și de fermă. „Știu cine l-a ucis pe Jacques Saunière, le spusese Fache. Voi știți ce aveți de făcut. Fără greșeli în seara asta.”

Și până acum totul fusese fără greșală.

Collet nu cunoștea încă dovezile care îl făceau pe șeful său atât de sigur, dar nu avea de gând să pună la îndoială nici o secundă instinctele Taurului. Uneori, căpitanul dădea dovadă de o intuiție aproape supranaturală. „Dumnezeu îi șoptește la ureche”, spusese la un moment dat un agent, după o impresionantă demonstrație a exactității celui de-al șaselea simț al șefului lor. „Trebuie să recunoscând un lucru, își spuse Collet, dacă există un Dumnezeu, atunci Bezu Fache e, cu siguranță, unul dintre favoriții săi.” Căpitanul participa la Sfânta Liturghie și se spovedea cu o regularitate zeloasă — mult mai des decât o făceau majoritatea numelor mari din dorința unor bune relații sociale. Când papa vizitase Parisul, cu câțiva ani în urmă, Fache făcuse tot posibilul pentru a fi onorat cu o audiență. Acum, în biroul sau, trona la loc de cinste o fotografie a Taurului alături de papă.

Locotenentul își aminti un fapt ce i se păruse ușor ironic: una dintre rarele ieșiri în public ale căpitanului se concretizase în reacția virulentă pe care i-o stârnise recentul scandal de pedofilie din sânul Bisericii Catolice. „Preoții ăștia ar merita să fie spânzurați de două ori!” declarase Fache. „O dată pentru crima lor împotriva copiilor, și a doua oară fiindcă au mânjit renumele Bisericii Catolice.” Collet avusese strania impresie că a doua vină fusese cea care îl înfuriase mai tare pe bunul căpitan.

Întorcându-se acum la laptopul său, locotenentul se achită de cea de-a doua parte a responsabilităților care-i reveneau în această seară: sistemul de urmărire prin GPS³. Pe monitor apăru un plan detaliat al Aripiei Denon, o schemă structurală descărcată din baza de date a Biroului de Securitate a Luvrului. Parcurgând din ochi labirintul de galerii și culoare, Collet găsi în cele din urmă ceea ce căuta.

Undeva, adânc în inima galeriei principale, clipea un punct roșu.

La marque.

Fache își ținea prada din scurt în seara asta. O alegere înțeleaptă. Robert Langdon se dovedise un mușteriu pe măsură.

³ GPS, Global Positioning System, Sistem de Poziționare Globală a unei persoane

Pentru a fi sigur că discuția sa cu domnul Langdon nu va fi întreruptă, Bezu Fache își închisese telefonul mobil. Din păcate, aparatul era un model scump, echipat cu linie radio dublă și, în ciuda ordinelor sale, pe una dintre ele era acum apelat de agenții săi.

— *Capitaine?*

Telefonul pârâi, ca o stație de emisie-recepție.

Fache scrâșni din dinți, turbat. Nu pricepea ce ar putea fi atât de important încât să-i fie întreruptă această *surveillance cachée*, mai cu seamă într-un moment atât de critic.

— Un moment, vă rog, i se adresă el lui Langdon.

Apoi scoase telefonul din buzunar și apăsă o tastă.

— *Oui?*

— *Capitaine, un agent du Département de Cryptographie est arrivé.*

Furia lui Fache dispăru într-o clipă. „Un specialist în criptografie?” Deși nu era tocmai momentul potrivit, vestea îl bucura totuși. După ce observase textul criptic scrijelit de Saunière pe podea, căpitanul trimisese fotografii de la locul crimei Departamentului de Criptografie, în speranța că un specialist de acolo va descifra ce anume voise Saunière să le transmită. Iar dacă acum sosise acest om, era clar că izbutiseră să descifreze mesajul.

— Deocamdată sunt ocupat, spuse Fache în telefon, tonul lui lăsând clar să se înțeleagă că agentul depășise o limită bine stabilită. Spune-i criptografului să mă aștepte la postul de comandă. Voi vorbi cu el după ce voi termina aici.

— Cu ea, îl corectă subalternul său. Este agentul Sophie Neveu.

„Telefonul ăsta mă amuză din ce în ce mai puțin, cu fiecare secundă care trece”, își spuse Fache. Sophie Neveu era una dintre cele mai mari greșeli ale DCPJ. O tânără *déchiffreuse* din Paris care studiasse criptografia în Anglia, la

Royal Holloway, Sophie Neveu îi fusese aruncată lui pe cap cu doi ani în urmă, în urma politicii ministerului de a integra cât mai multe femei în poliție. „Toate încercările astea ale ministerului de a respecta echitatea politică, susținuse Fache, nu făceau decât să slăbească departamentul.” Pe lângă faptul că nu dispuneau de forța fizică necesară muncii în poliție, simpla prezență a femeilor în cadrul forțelor de ordine mai avea și darul de a distra atenția colegilor bărbați. Și spre iritarea lui, Sophie Neveu avea acest nefericit dar, cu vârf și îndesat...

La cei treizeci și doi de ani ai ei, afișa o tenacitate ce friza obstinația. În plus, preferințele vizibile pentru noile metode de decriptare învățate în școala britanică îi exasperau pe mai vârstnicii ei colegi francezi. Iar pentru Fache, cel mai enervant era adevărul universal valabil că, într-un birou plin cu bărbați de vârstă medie, o femeie tânără și atrăgătoare era o permanentă sursă de distragere a atenției de la sarcinile zilnice ale fiecăruia.

— Agentul Neveu a insistat asupra faptului că trebuie să vorbească imediat cu dumneavoastră, domnule căpitan, mai adăuga vocea de la telefon. Am încercat s-o opresc, dar a plecat deja spre Marea Galerie.

Fache făcu ochii mari:

— Sub nici o formă! Am spus foarte clar că...

Pentru o clipă, Robert Langdon avu impresia că Bezu Fache face un atacând de apoplexie. Tocmai vorbea, când maxilarul îi încremeni și ochii i se bulbucară, gata să-i iasă din orbite. Privirea dură îi înțepenise pe ceva aflat, probabil, în spatele profesorului. Înainte de a apuca el să se întoarcă și să vadă ce este, vocea unei femei răsună în galerie:

— *Excusez-moi, messieurs!*

Langdon se întoarse pe călcâie și văzu o tânără care se apropia cu pași mari și mișcări agile, emanând parcă o hipnotică siguranță de sine. Îmbrăcată într-o jachetă lungă până la genunchi, bej, și pantaloni mulați negri, părea a avea în jur de treizeci de ani și era atrăgătoare. Părul des, roșcat, îi cădea pe umeri, încadrându-i chipul blând. Spre

deosebire de blondele fragile și șterse din pozele ce decorau pereții dormitoarelor de la Harvard, femeia asta avea un aspect sănătos și o frumusețe naturală ce arătau încredere în sine.

Spre surprinderea profesorului, tânăra veni direct la el și-i întinse mâna:

— *Monsieur* Langdon, sunt agentul Neveu de la Departamentul de Criptografie al DCPJ, spuse ea cu un ușor accent anglo-francez. Mă bucur să vă întâlnesc!

Langdon îi strânse mâna într-a lui și, pentru o clipă, se simți cufundat în privirea ei adâncă. Avea ochi verzi-măslinii, limpezi și pătrunzători.

Fache inspiră zgomotos, pregătindu-se cu siguranță pentru o morală tăioasă.

— Căpitane, se întoarse ea brusc, fără a-i lăsa timp să deschidă gura, îmi cer scuze pentru aceasta întrerupere, dar...

— *Ce n'est pas le moment!* izbucni Fache.

— Am încercat să vă contactez, continuă Sophie în engleză, din politețe pentru Langdon. Dar aveți telefonul închis!

— L-am închis dintr-un motiv bine întemeiat, îi șuieră căpitanul. Acum stau de vorbă cu domnul Langdon !

— Am descifrat codul numeric, i-o trânti ea dintr-o dată.

Inima lui Langdon zvâcni. „A spart deja codul?”

Fache părea pentru moment derutat, neștiind ce să îi răspundă.

— Înainte de a vă explica însă, adăugă Sophie, am un mesaj urgent pentru domnul Langdon.

Chipul căpitanului se întunecă:

— Pentru domnul Langdon?

Ea încuviință și se întoarse spre el:

— Trebuie să contactați imediat Ambasada Americană, domnule Langdon. Trebuie să vă transmite urgent un mesaj din Statele Unite.

Entuziasmul care-l cuprinse când auzi despre codul descifrat pieri brusc, lăsând loc unei îngrijorări evident. „Un

mesaj din State'? Oare cine încearcă să mă contacteze? Doar câțiva colegi de-ai mei știu că mă aflu la Paris."

Arcada proeminentă a lui Fache coborâse parcă și mai mult:

— Ambasada Americană? repetă el bănuitor. Cum au știut că domnul Langdon se află aici?

Sophie ridică din umeri:

— Se pare că au sunat la hotel și recepționarul le-a spus că domnul Langdon a fost ridicat de un agent al DCPJ.

— Și ambasada a luat legătura cu Departamentul de *Criptografie*?!

— Nu, domnule! îi răspunse Sophie pe un ton ferm. Când am sunat eu la centrala telefonică a DCPJ, încercând să vă contactez pe dumneavoastră, mi-au spus că au un mesaj pentru domnul Langdon și m-au rugat să i-l transmit dacă ajung aici.

Fache se încruntă din nou și părea chiar mai nedumerit decât la început, dar Sophie se întorsese deja spre profesor:

— Domnule Langdon, îi spuse ea în timp ce scotea din buzunar o foaie de hârtie, acesta este numărul serviciului de mesagerie al Ambasadei Americane. Vă roagă să îi contactați cât mai repede posibil. În timp ce eu îi voi explica domnului căpitan ce-i cu acel cod, dumneavoastră trebuie să îi sunați, adăugă ea, fixându-l cu privirea.

Langdon studie hârtia. Conținea un număr de telefon din Paris, cu un interior alături.

— Mulțumesc, îi răspunse îngrijorat. Unde găsesc un telefon?

Sophie dădu să scoată un celular din buzunar, dar Fache se postă imediat între ei. Parcă era Vezuviul în prag de erupție. Fără a-și lua ochii de la ea, îi întinse profesorului telefonul său:

— Linia asta e sigură, domnule Langdon! Folosiți-o cu încredere!

Dezorientat de furia cu care căpitanul o privea și jenat din cauza situației, profesorul luă aparatul. Imediat, Fache o înșfăcă de braț și o trase doi metri mai departe, începând

să mormăie la ea, furios. Din ce în ce mai puțin încântat de polițistul francez, Langdon se întoarse cu spatele și formă numărul care era scris pe foaia de hârtie.

Auzi cum sună.

O dată... de două ori... de trei ori...

În sfârșit, cineva îi răspunse. Langdon se aștepta să audă vocea operatorului de la ambasadă, dar se pomeni ascultând un mesaj înregistrat. Și, ciudat, vocea i se părea cunoscută. Era a agentului Sophie Neveu.

— *Bonjour, vous êtes bien chez Sophie Neveu. Je suis absente pour le moment, mais...*

Nedumerit, profesorul se întoarse spre tânără:

— Mă scuzați, doamnă Neveu! Cred că mi-ați dat...

— Nu, acela este numărul, i-o reteză ea de parcă ar fi știut dinainte. Ambasada are un sistem automat de preluare a mesajelor. Trebuie să formați un cod de acces pentru a vă asculta mesajele.

— Dar...

— Este codul acela de trei cifre de pe hârtiuța pe care v-am dat-o.

Langdon vru să-i explice bizara eroare, dar Sophie îl străfulgeră preț de o secundă. Ochii ei verzi îl avertizau clar: „Nu pune întrebări! Fă ce ți-am spus!”

Uimit, Langdon formă interiorul: 454.

Vocea înregistrată a tinerei se întrerupse și un alt glas, cu tonuri electronice, rosti în franceză: „Aveți un mesaj nou.” După toate aparențele, 454 era codul de acces prin care Sophie Neveu își lua propriile mesaje de pe robotul telefonic.

„Ce naiba fac, ascult mesajele femeii ăsteia?”

În receptor se auzea o bandă care se derula. În cele din urmă, se opri și mesajul începu să curgă. Din nou, vocea era tot cea a lui Sophie Neveu. „Domnule Langdon” — se auzi o șoaptă temătoare — „Nu reacționa la acest mesaj. Ascultă-l în liniște. Ești în pericol. Urmează-mi indicațiile cu strictețe.”

Silas era la volanul mașinii pe care Învățătorul i-o pusese la dispoziție, un Audi negru, și admira Biserica Saint-Sulpice. Iluminate de jos de o serie de reflectoare, cele două clopotnițe se înălțau ca niște santinele în post, care vegheau masiva clădire. De o parte și de alta a acesteia, o mulțime de metereze întunecate țâșneau spre cer aidoma coastelor unui monstru adormit.

„Păgânii s-au folosit de Casa Domnului pentru a ascunde cheia de boltă.” Frăția confirma în continuare legendara ei reputație: de înșelăciune și disimulare. Iar acum, Silas avea să caute cheia de boltă și să i-o înmâneze Învățătorului, recuperând astfel ceea ce frăția furase cu mult timp în urmă de la cei drept-credincioși.

„Ce putere uriașă va dobândi astfel Opus Dei!”

Parcând mașina în Piața Saint-Sulpice, pustie la acea oră, Silas răsuflă adânc și încercă să-și limpezească mintea pentru ceea ce îl aștepta. Spinarea încă îl durea de la ședința de mortificare corporală de mai devreme, dar durerea fizică era floare la ureche pe lângă chinurile prin care trecuse înainte ca Opus Dei să-l salveze.

Amintirile din acea vreme încă îl mai bântuiau.

„Eliberează-te de ură”, își ordona singur. „Iartă-i pe cei care ți-au greșit.”

Privind turnurile de piatră ale bisericii, simți iarăși curentul acela familiar... forța aceea care îl târa adesea înapoi în timp, încuindu-l iar în carcera primilor săi ani de viață. Amintirile năvăliră asupra lui așa cum o făceau totdeauna, ca o vijelie... duhoarea verzei putrede, putoarea morții, a urinei și a fecalelor umane... urletele de disperare purtate de vântul aspru al Pirineilor și hohotele chinuite ale celor bătuți de soartă.

„Andorra”...

Mușchii i se încleștară, puternic.

Paradoxal, în țărișoara aceea uitată de lume dintre Spania și Franța, pe când tremura în celula sa și nu-și dorea decât să moară cât mai repede, acolo venise salvarea sa.

Pe atunci, nu-și dăduse seama.

„Lumina venise la mult timp după tunet.”

Pe vremea aceea nu-l chema Silas, dar nu-și amintea nici ce nume îi dăduseră părinții lui. Plecase de acasă când avea șapte ani. Tatăl bețiv, un docher mătăhălos, scârbit de venirea pe lume a unui fiu albinos, își bătea nevasta cu regularitate, învinuind-o pentru starea copilului. Când încerca să-i sară în apărare, băiatul era și el bătut crunt.

Într-o noapte, după un scandal înfiorător, mama lui nu se mai ridicase de jos. Copilul îi veghease trupul fără viață, copleșit de vinovăție, fiindcă îl lăsase s-o omoare.

„E vina mea!”

De parcă un demon îi pătrunsese în trup și-i dirija mișcărilor, băiatul se dusesse în bucătărie și înșfăcase un cuțit de măcelar. Cu mișcărilor unui om nebun parcă, intrase în camera în care tatăl zăcea întins în pat, beat criță. Fără un cuvânt, îl înjunghiasse în spate. Tatăl răcnise de durere și încercase să se ridice, dar copilul îl lovise iar și iar, fără oprire, până ce în apartament se așternuse liniștea.

Fugise apoi de acasă, dar străzile Marsiliei i se păruseră la fel de neprimitoare. Înfățișarea sa neobișnuită îi alunga pe ceilalți copii ai străzii și băiatul se văzuse nevoit să trăiască singur, în beciul unei fabrici părăsite, mâncând pește crud și fructele pe care izbutea să le fure. Singurii săi prieteni erau revistele mototolite pe care le găsea prin gunoaie și pe care învățase să citească. Cu timpul, crescuse și se împlinise. Pe la doisprezece ani, un alt vagabond — o fată care avea de două ori vârsta lui — îl luase în răs și încercase să-i fure mâncarea. O bătuse până ce o lăsase lată, aproape fără viață. Când îl ridicase, poliția îi dăduse un ultimatum: ori pleca din Marsilia, ori ajungea la casa de corecție.

Băiatul se mutase ceva mai jos pe coastă, la Toulon. Cu timpul, privirile compătimitoare ale celorlalți se transformaseră în frică. Copilul devenise un tânăr puternic.

Când treceau pe lângă el, îi auzea murmurând. „O stafie”, șușoteau ei, privindu-i pielea albă și ochii măriți de spaimă. „O stafie cu ochi roșii de drac!”

Și chiar se simțea ca o stafie... transparentă... care plutea dintr-un port în altul.

Oamenii păreau să privească drept prin el.

La optsprezece ani, într-un alt port, pe când aștepta momentul potrivit pentru a fura o cutie de conserve de carne, îl prinseseră doi marinari. În timp ce îl băteau, le simțise duhoarea a bere, exact ca a tatălui său. Amintirile urii și fricii se năpustiseră asupra lui ca un monstru din adâncuri. Îi frânsese atunci gâtul primului marinar, cu mâinile goale, și numai sosirea poliției îl salvase pe celălalt să nu aibă aceeași soartă.

După două luni în lanțuri ajunsese la închisoarea din Andorra.

— *Ești alb ca o fantomă*, îi strigau ceilalți prizonieri pe când era dus spre celula lui, gol și înfrigurat. *Mira el espectro!* Poate că stafia o să treacă drept prin zidurile astea!

În cei doisprezece ani care au trecut, carnea și trupul său se uscaseră și Silas știa că devenise transparent.

Sunt o stafie.

Sunt imaterial.

Yo soy un espectro... pálido como un fantasma... caminando este in undo a sol as.

Într-o noapte, Stafia se trezise în urletele celorlalți condamnați. Nu știa ce forță invizibilă zgâlțâie podeaua pe care dormea și nici ce mână atotputernică dărmă zidurile celulei sale, dar în clipa în care sărise în picioare, un bolovan uriaș se desprinsese din plafon și se prăvălise exact pe locul în care dormise el. Uitându-se în sus pentru a înțelege de unde venise bolovanul, zărise gaura din tavan și, dincolo de ea, ceva ce nu mai văzuse de zece ani... Luna.

Încă nu se oprise mișcarea pământului, că Stafia se și avântase printr-un tunel îngust, ajunsese la capătul lui și se

rostogolise pe o coastă de deal, spre pădure. Fugise toată noaptea, mereu în jos, delirând de foame și de extenuare.

Aproape inconștient, dimineața îl găsisese într-un luminii străbătut de șinele unui tren. Mergând pe urma lor, înaintase ca într-un vis. La un moment dat, văzuse un vagon de marfă gol și se cățăraseră în el, pentru a se adăposti. Când se trezise, trenul mergea. „De cât timp? încotro?” În burtă simțea o durere înțepătoare. „Sunt pe moarte oare?” Dar adormise din nou. De data aceasta se trezise în strigătele și ciomăgelile unora care îl aruncaseră jos din vagon. Plin de sânge, se furișase la marginea unui sătuc și căutase în zadar ceva de mâncare. Într-un târziu, nemaifiind în stare să mai facă nici măcar un pas, se întinsese pe marginea drumului și căzuse în nesimțire.

Lumina apăruse încet și Stafia se întrebase de cât timp murise. „O zi? Trei zile?” Nu mai conta. Patul era moale ca un nor, iar în aer plutea un miros dulce, de lumânări parfumate. Iisus era acolo și îl privea. „Sunt aici, spusese Iisus. Piatra a fost dată la o parte, iar tu te-ai născut pentru a doua oară.”

Adormise din nou și iar se trezise. Gândurile îi erau învăluite în pâclă. Nu crezuse niciodată în rai, și totuși Iisus îl veghea. Lângă pat apărură niște mâncare și Stafia o înfulecă, aproape simțind cum carnea i se și depune pe oasele goale. Și iarăși adormise. Când se trezise, Iisus era tot acolo, îi zâmbea și îi vorbea. „Ești salvat, fiul meu. Binecuvântați sunt cei care-mi urmează calea.”

Din nou, somn.

Un țipăt de durere îl trezise din amorțeală. Trupul îi țâșni din pat și se împletici pe un hol, spre locul de unde veneau zgomotele. Intră într-o bucătărie și văzu un ins înalt bătându-l pe unul mai mic. Fără a ști de ce, Stafia îl înhăță pe cel mare și-l izbi în peretele alăturat. Omul zbură prin aer. La picioarele Stafiei zăcea un tânăr în haine preoțești. Nasul îi era spart și sângera. Stafia îl ridicase de jos și-l așezase pe o canapea.

— Îți mulțumesc, prietene, îi spusese preotul într-o franceză greoaie. Bani din cutia milelor îi ademenesc pe hoți. În somn vorbeai franțuzește; știi și spaniola?

Stafia clătinase din cap.

— Cum te cheamă?

Nu-și amintea numele pe care i-l dăduseră părinții; în minte nu avea decât poreclele obraznice cu care-l strigau paznicii de la închisoare. Preotul îi zâmbise:

— *No hay problema*. Pe mine mă cheamă Manuel Aringarosa. Sunt un misionar din Madrid. Am fost trimis aici ca să construiesc o biserică pentru Obra de Dios.

— Unde sunt? întrebuse Stafia cu o voce care-i părise cavernoasă.

— La Oviedo. În nordul Spaniei.

— Cum am ajuns aici?

— Cineva te-a lăsat la ușa mea. Erai bolnav. Ți-am dat să mănânci. Ești aici de câteva zile.

Stafia îl studiasse pe tânărul său ocrotitor. De ani mulți nu-i mai arătase cineva vreun semn de bunătate.

— Mulțumesc, părinte!

Preotul își dusese mâna la buza din care-i curgea sânge.

— Eu îți sunt recunoscător, prietene!

A doua zi dimineață, ceața din mintea lui se mai risipise. În timp ce stătea în pat, privea crucifixul prins pe perete. Deși de multă vreme religia nu mai însemna nimic pentru el, crucea aceasta parca îl mai liniștea. Când se ridicase, văzuse cu uimire o pagină de ziar pe noptieră. Articolul era în franceză și apăruse cu o săptămână în urmă. Citise povestea și îl cuprinsese frica. Un cutremur în munți distrusese o închisoare și mulți criminali periculoși evadaseră.

Inima începuse să-i bată nebunește. „Preotul știe cine sunt!” Un sentiment pe care nu-l mai simțise de mult pusese stăpânire pe el: rușine, vinovăție. Însotită de spaima că va fi prins. Sărise bruscând din pat, drept în mijlocul camerei. „Unde să fug?”

— *Faptele Apostolilor*, spusese o voce din prag.

Stafia se întorsese, speriată.

Tânărul preot zâmbea. Avea nasul bandajat fără pricepere și ținea în mână o Biblie veche.

— Am găsit una în franceză pentru tine. Am însemnat versetul.

Cu teamă, Stafia luă Biblia și citi versetul la care se referise preotul: *Faptele Apostolilor*, XVI. Acolo se spunea despre un întemnițat pe nume Silas care zăcea gol și bătut în celula sa, înălțând cântece de laudă către Domnul. Când Stafia ajunsese la versetul 26, icni surprinsă:

„... Deodată, s-a făcut un mare cutremur de pământ, așa ca s-au clătinat temeliile temniței. Îndată s-au deschis toate ușile și s-au dezlegat legăturile fiecăruia.”

Privirile i se îndreptară către preot.

Tânărul îl întâmpină cu un surâs blajin:

— De acum înainte, prietene, dacă nu ai un alt nume, eu am să-ți spun Silas.

Stafia înclinase capul. „Silas.” Acum avea un trup și un nume. „Numele meu e Silas.”

— E vremea micului dejun, îi spusese preotul. Ai nevoie de puteri, dacă vrei să mă ajuți să clădesc această biserică.

La șase mii de metri deasupra Mediteranei, avionul companiei Alitalia tremura pradă turbulențelor, iar pasagerii se foiau speriați în scaune. Episcopul Aringarosa abia dacă observă. Gândurile îi zburaseră la viitorul Ordinului său. Nerăbdător să afle cum decurgeau lucrurile în Paris, își dorea să-l poată suna pe Silas. Dar nu putea, Învățătorul avusese grijă de asta.

— Procedăm așa pentru siguranța ta, îi explicase Învățătorul într-o engleză cu accent franțuzesc. Cunosc destule despre comunicațiile electronice pentru a ști că pot fi interceptate. Rezultatele ar fi dezastruoase pentru tine.

Aringarosa știa că are dreptate. Învățătorul părea un om teribil de precaut. Nu-și dezvăluise adevărata identitate și, cu toate acestea, se dovedise demn de încredere și de o supunere necondiționată. La urma urmei, obținuse, cine

știe prin ce mijloace, niște informații secrete, extrem de importante. Numele celor patru membri de frunte ai frăției! Aceasta fusese una dintre „loviturile” care îl convinseseră pe Aringarosa că Învățătorul era capabil să-i ofere ceea ce-i promisese.

— Am stabilit toate aranjamentele, îi spusese el. Pentru ca planul meu să reușească, trebuie să-i permiți lui Silas să mi se supună *doar* mie timp de câteva zile. Nu veți putea vorbi între voi. Eu am să comunicând cu el printr-un mijloc sigur.

— Îl vei trata cu respect?

— Un om de credință merita tot ce e mai bun.

— Excelent. Atunci, înțeleg. Eu și cu Silas nu vom mai vorbi până ce nu se va încheia totul.

— Fac toate astea pentru a vă proteja identitatea, a ta și a lui Silas, și investiția mea.

— Investiția dumitale?

— Dacă nerăbdarea de a afla cum decurg planurile noastre sfârșește prin a te duce la închisoare, nu vei mai putea să plătești ce-mi datorezi.

Episcopul surâsesese:

— Ușor de înțeles. Dorințele noastre coincid. Să-i dam drumul!

„Douăzeci de milioane de euro”, își spuse acum Aringarosa, privind pe fereastră. În dolari, cam tot atâta. Un mizilic pentru ceva atât de puternic.

Avea încredere că Învățătorul și Silas vor reuși. Banii și credința erau niște factori de convingere extrem de puternici.

— *Une plaisanterie numérique?*

Bezu Fache era livid și se holba, nevenindu-i să creadă, la Sophie Neveu. „O glumă numerică?”

— Asta-i opinia ta profesională, că mesajul lui Saunière este un fel de farsă matematică?

„Neobrăzarea femeii ăsteia este inimaginabilă!” După ce dăduse buzna fără să-i ceară permisiunea, acum încerca să-l convingă că, în ultimele clipe ale vieții, Saunière nu avusese ceva mai bun de făcut decât să scrie o farsă matematică!

— Codul acesta, explică Sofie într-o franceză fluentă, este de o simplitate ce frizează absurdul. Jacques Saunière și-a dat probabil seama că vom înțelege imediat.

Apoi scoase din buzunar o bucată de hârtie și i-o întinse căpitanului:

— Iată!

Fache se uită la hârtie.

„1-1-2-3-5-8-13-21”

— Asta e? izbucni el. Tot ce ai făcut a fost să aranjezi numerele în ordine crescătoare!

Sophie Neveu avu chiar nerușinarea să mai și afișeze un zâmbet satisfăcut:

— Exact.

Vocea lui Fache scăzu până la un mârâit gutural:

— Agent Neveu, habar n-am unde vrei să ajungi cu asta, dar îți sugerez să-mi dai cât mai repede o explicație.

Îi aruncă o privire neliniștită lui Langdon, care stătea ceva mai departe, cu telefonul lipit de ureche, probabil ascultându-și mesajul de la Ambasada Americană. După expresia întipărită pe figura lui, își dădea seama că omul primise vești proaste.

— Căpitane, replică Sophie pe un ton insolent, șirul de numere la care vă uitați este una dintre cele mai celebre progresii matematice din istorie.

Fache habar nu avea că existau progresii matematice considerate celebre și, în nici un caz, nu aprecia tonul pe care i se vorbise:

— Este Șirul lui Fibonacci, declară ea. O progresie în care fiecare termen este egal cu suma celor doi termeni precedenți.

Căpitanul studie numerele. Într-adevăr, fiecare termen era suma celor doi anteriori, dar el, unul, nu pricepea ce legătură are asta cu moartea lui Saunière.

— Matematicianul Leonardo Fibonacci a descoperit această succesiune de numere în secolul al XIII-lea. Evident, nu poate fi o simplă coincidență faptul că *toate* numerele pe care Saunière le-a scris pe podea fac parte din această celebră serie.

Fache o privi lung pe tânăra femeie câteva momente.

— Bine, dacă nu e o coincidență, poate ai vrea să-mi spui *de ce* a ales Saunière să facă una ca asta. Ce-a vrut să spună? Ce *înseamnă* chestia asta?

Sophie ridică din umeri:

— Absolut nimic. Tocmai asta e! Nu-i decât o glumă criptografică, simplistă. E același lucru cu a lua cuvintele unei poezii celebre și a le amesteca ca să vezi dacă cineva recunoaște care-i legătura dintre ele.

Fache făcu un pas în față și se aplecă; fața lui era doar la câțiva centimetri de chipul ei:

— Sper din tot sufletul că mai ai și o altă explicație, mult mai plauzibilă decât asta!

Chipul blând al lui Sophie deveni înghețat, de parcă ar fi fost de piatră:

— Căpitane, ținând seama de miza serii acesteia, credeam că o să te bucuri să afli că Saunière juca, poate, un joc cu dumneata. Se pare însă că m-am înșelat. Îl voi informa pe directorul Departamentului de Criptografie că nu mai ai nevoie de serviciile noastre.

Cu acestea, se răsuci pe călcâie și porni pe coridorul pe care venise.

Încremenit, Fache o privi cum dispăre în întuneric. „Și-a ieșit oare din minți? În seara asta, Sophie Neveu a dat o nouă definiție pentru *le suicide professionnel*.”

Se întoarce apoi către Langdon, care stătea tot cu telefonul la ureche și părea chiar mai îngrijorat decât înainte, ascultând atent mesajul de acasă. *Ambasada SUA!* Bezu Fache disprețuia multe lucruri în viață... dar puține îi stârneau o furie atât de oarbă precum Ambasada SUA.

De multe ori se certase cu ambasadorul în legătură cu diverse probleme comune — majoritatea erau chestiuni de aplicare a legilor franceze cetățenilor americani aflați în vizita în Franța. Aproape zilnic, DCPJ aresta studenți americani pentru posesie de droguri, oameni de afaceri care apelau la serviciile unor prostituate minore, turiști care furaseră sau aveau un comportament huliganic. Din punct de vedere legal, Ambasada SUA putea interveni pentru extrădarea vinovaților în țara de origine, unde primeau nimic mai mult decât o palmă dojenitoare peste mână.

Și, bineînțeles, întotdeauna ambasada își exercita acest drept.

*L'émasculat*ion de la Police Judiciaire, obișnuia căpitanul să spună. În *Paris Match* apăruse recent o caricatură care-l înfățișa pe Fache în chip de câine polițist, încercând să muște un infractor american, dar incapabil să ajungă la el, fiindcă era ținut în lanț de Ambasada SUA.

„Ei bine, nu și astă-seară, hotărâse Fache. Miza e prea mare de data asta.”

Robert Langdon închisese deja telefonul și părea epuizat.

— S-a întâmpat ceva?

Cu mișcări încete, profesorul făcu semn din cap că da.

„Vești rele de acasă”, intui căpitanul când își luă telefonul înapoi și văzu broboanele de sudoare de pe fruntea lui.

— Un accident, băigui Langdon, privindu-l cu o expresie ciudată. Un prieten... Trebuie să iau primul avion spre casă în dimineața asta.

Fache nu se îndoia că emoția de pe chipul profesorului era autentică, și totuși parcă mai era ceva, o teamă vagă, care începuse bruscând să licărească în ochii americanului.

— Îmi pare rău, îi spuse, privindu-l atent. Vreți să vă așezați puțin jos?

Și-i făcu semn spre una dintre banchetele din mijlocul galeriei.

Langdon încuviință din cap absent și făcu vreo câțiva pași spre banchetă. Apoi se opri, și cu fiecare clipă care trecea părea tot mai nedumerit:

— De fapt, cred că aș vrea să merg la toaletă.

Întârzierea asta nu-i era pe plac și căpitanul își reținu o înjurătură:

— La toaletă... Desigur. Să luăm o pauză de câteva minute, spuse el cu glas tare și făcu un semn spre capătul culoarului, în direcția din care veniseră. Toaletele sunt aproape de biroul custodelui.

Langdon ezită, apoi arată în cealaltă direcție, spre capătul Marii Galeriei:

— Cred că există o toaletă mult mai aproape în partea aceea.

Fache își dădu seama că are dreptate: chiar în capătul Marii Galeriei se aflau două toalete.

— Să vă însoțesc?

Profesorul pornise deja și clătină din cap fără a se mai întoarce:

— Nu e nevoie. Cred că vreau să rămân câteva clipe singur.

Căpitanul nu era tocmai fericit de ideea că americanul avea să se plimbe de unul singur pe culoar, dar știa că singura ieșire din Marea Galerie se afla în celălalt capăt — grilajul pe sub care intraseră. Reglementările de pază și protecție împotriva incendiilor impuneau existența mai multor ieșiri de urgență într-un spațiu atât de vast ca acesta, însă toate ieșirile fuseseră blocate automat atunci când Saunière declanșase sistemul de securitate. Sistemul fusese reactivat între timp, deblocând ieșirile, dar asta nu avea oricum nici o importanță, fiindcă, la simpla deschidere

a oricărei uși exterioare, s-ar fi declanșat alarma de incendiu și, în plus, toate ieșirile erau păzite de agenți DCPJ. Langdon nu avea cum să plece fără știrea căpitanului.

— Trebuie să mă întorc pentru un moment în biroul custodelui. Când sunteți gata, vă rog să veniți direct acolo, domnule Langdon. Mai avem încă multe de discutat.

Profesorul schiță cu mâna un semn de încuviințare și apoi dispăru în întuneric.

Fache porni furios în direcția opusă. Ajunse la grilaj, trecu pe dedesubt, străbătu coridorul și dădu buzna în centrul de comandă din biroul lui Saunière:

— Cine i-a dat lui Sophie Neveu permisiunea de a intra în această clădire?

— Le-a spus oamenilor de afară că a descifrat codul, răspunse Collet.

— Și acum unde e?

— Păi, nu e cu dumneavoastră?

— A plecat!

Fache scoase capul, se uită pe culoarul întunecat și cercetă zona. Probabil că Sophie nu mai avusese chef să se oprească și să stea la discuții cu ceilalți agenți. Pentru o clipă, se gândi să ia legătura cu băieții de jos și să le ceară s-o oprească și s-o aducă înapoi, înainte să apuce să iasă din clădire. Dar se răzgândi; orgoliul lui rănit putea să mai aștepte. Și așa pierduse destulă vreme în seara asta.

„Mă răfuiesc eu cu agentul Neveu mai târziu”, își spuse el, fiindcă abia aștepta s-o concedieze.

Luându-și gândul de la Sophie, rămase o clipă cu ochii ațintiți asupra cavalerului de pe biroul custodelui, apoi se răsuci spre Collet:

— L-ai localizat?

Locotenentul îi făcu semn că da și întoarse laptopul spre Fache. Punctul roșu era ușor vizibil pe planul schematic al etajului, clipind ritmic într-o încăpere în dreptul căreia stătea scris: TOILETTES PUBLIQUES.

— Bun! spuse Fache aprinzându-și o țigară și ieșind pe culoar. Trebuie să dau un telefon. Ai grijă ca Langdon să nu zburde și prin alte încăperi decât toaleta!

Robert Langdon își simțea capul ca un stup de albine. Mesajul lui Sophie îi zbârnâia neîncetat în minte. La capătul coridorului, plăcuțele cu simbolul arhicunoscut al toaletelor îl ghidară printr-un labirint de panouri cu reproduceri după maeștri italieni, menite să ascundă vederii cămăruțele cu destinație intimă.

Găsind-o pe cea pentru bărbați, intră și aprinse lumina.

Nu era nimeni.

Se apropie de chiuvetă și își stropi fața cu puțină apă, încercând să-și alunge tulburarea. Luminile fluorescente se reflectau în faianța de pe pereți și te orbeau, iar aerul mirosea a amoniac. În timp ce se ștergea cu un prosop de hârtie, ușa se deschise în spatele lui, scârțâind.

Sophie Neveu intră, ochii ei verzi licărind speriați:

— Slavă Domnului că ai venit! Nu avem prea mult timp.

Langdon rămase lângă chiuvetă și privea uluit la agentul DCPJ, Sophie Neveu. Cu doar câteva minute în urmă, îi ascultase mesajul telefonic și-și spusese că femeia trebuie să fie nebună. Și totuși, cu cât asculta, cu atât i se părea că totul căpăta un sens. „Nu reacționa la acest mesaj. Ascultă-mă și păstrează-ți calmul. Ești în pericol. Urmează-mi indicațiile cu strictețe.” Neștiind ce să creadă, hotărâse să procedeze exact așa cum îi sugerase Sophie. Îi spusese lui Fache că mesajul se referea la un prieten rănit de acasă, din State, și apoi ceruse să meargă la toaleta de la capătul Marii Galeriei.

Iar acum Sophie stătea în fața lui, gâfâind după turul de forță pe care-l făcuse pentru a ajunge aici. În lumina fluorescentă, Langdon observă cu surprindere că aerul ei ferm radia, de fapt, de pe un chip cu trăsături fine, delicat conturate. Numai privirile îi erau directe și întregul ansamblu amintea de un portret complex de Renoir... voalat și totodată perfect conturat, cu o fermitate ce nu-și pierduse însă aura misterioasă.

— Am vrut să te previn, domnule Langdon, începu ea răsuflând încă sacadat, că te afli *sous surveillance cachée* — „sub observație ascunsă”.

Între pereții plăcați cu faianță, vocea ei suna a gol.

— Dar... de ce?

Tânăra îi oferise deja o explicație la telefon, dar voia s-o mai audă o dată, din gura ei.

— Fiindcă, răspunse făcând un pas spre el, principalul suspect al lui Fache în această crimă ești *dumneata*.

Langdon se pregătise sufletește pentru aceste cuvinte și totuși, când le auzi, i s-au părut din nou culmea ridicolului. După spusele lui Sophie, fusese solicitat de Poliția Franceză nu în calitate de specialist în simbolistică, ci, mai degrabă, ca *suspect*, neștiind că acum este ținta uneia dintre tehnicile favorite de anchetare a DCPJ — *surveillance cachée*, o strategie iscusită prin care poliția invita politicos suspectul la locul crimei și îl intervievea în speranța că acesta se va pierde cu firea la un moment dat și se va incrimina singur, din greșeală.

— Caută în buzunarul sacoului și vei găsi dovada că ești supravegheat, îi spuse Sophie.

Langdon se simțea din ce în ce mai tulburat. „Să caut în buzunar?”

Suna mai degrabă ca un trucând ieftin, de bâlci.

— Uită-te!

Total dezorientat, Langdon își duse mâna la buzunarul stâng al sacoului, cel pe care nu-l folosea niciodată. Pipăi, dar nu găsi nimic. „Dar ce naiba te-ai fi așteptat să găsești?!” Poate că, la urma urmei, Sophie Neveu era sărită de pe fix. Apoi degetele lui dădură peste ceva neașteptat. Mic și dur. Prinse obiectul cu degetele, îl scoase din buzunar și îl privi înmărmurit. Era un disc metalic, care seamănă cu un nasture, de mărimea unei baterii de ceas. Nu-l mai văzuse niciodată până acum.

— Ce naiba...?

— Dispozitivul de localizare prin GPS, îi explică Sophie. Își transmite continuu poziția către un satelit, pe care DCPJ îl monitorizează. Noi folosim datele pentru a identifica locul în

care se află o persoană. Are o precizie de până la jumătate de metru, în orice loc de pe glob. Ți-au pus o lesă electronică, domnule Langdon! Agentul care te-a luat de la hotel ți-a strecurat dispozitivul în buzunar înainte de a ieși din cameră.

Acum își amintea... făcuse un duș rapid, se îmbrăcase, iar agentul DCPJ îi ținuse, politicos, haina când plecaseră.

— E rece afară, domnule Langdon, îi spusese omul. Primăvara în Paris nu e la fel de caldă ca în șansonete.

Iar el îi mulțumise și-și îmbrăcase sacoul.

Ochii verzi ai lui Sophie îl priveau neclintiți:

— Nu ți-am spus în mesaj despre dispozitivul de urmărire fiindcă nu voiam să duci mâna la buzunar de față cu Fache. Așa, habar nu are că l-ai descoperit!

Langdon nu știa ce ar putea să îi răspundă.

— Te supraveghează prin GPS fiindcă le e teamă că ai putea fugi. De fapt, *speră* că vei fugi; așa n-ai face decât să le confirmi bănuielile.

— Dar de ce naiba aș fugi?! Doar sunt nevinovat!

— Fache crede altceva!

Furios, Langdon se apropie de coșul de gunoi, pregătindu-se să arunce discul metalic.

— Nu! Sophie îl prinse de braț și îl opri: Lasă-l în buzunar! Dacă-l arunci, semnalul nu va mai indica nici o mișcare și își vor da seama că l-ai descoperit. Unicul motiv pentru care Fache te-a lăsat singur este acela că poate ști în orice moment unde te afli. Dacă bănuiește că ai descoperit ce are el de gând...

Fără să-și termine fraza, luă dispozitivul din mâna lui și i-l strecură din nou în buzunar:

— Lasă discul aici! Cel puțin pentru moment!

Profesorul era de-a dreptul bulversat:

— Cum mama dracului poate Fache să creadă că eu l-am ucis pe Jacques Saunière?!

— Are niște motive foarte întemeiate pentru a te bănuî. Există o dovadă pe care nu ai văzut-o încă; Fache a avut grijă s-o ascundă bine.

Langdon nu mai putea decât s-o privească, buimac.

— Îți amintești de cele trei rânduri de text pe care Saunière le-a scris pe podea?

Înclină din cap în semn ca da; cifrele și cuvintele îi rămăseseră vii în minte.

Vocea lui Sophie deveni o șoaptă intensă:

— Din păcate, căpitanul nu ți-a arătat tot mesajul. Inițial, a existat și un *al patrulea* rând, pe care Fache l-a fotografiat și apoi l-a șters, înainte de sosirea dumitale.

Langdon știa că cerneala solubilă a unui pix cu lumină neagră putea fi ușor ștersă, dar nu-și imagina pentru ce ar fi distrus Fache o astfel de dovadă.

— Pe ultimul rând al mesajului se afla ceva ce dumneata nu trebuia să vezi. Cel puțin nu înainte de a încheia el interogatoriul.

Și, cu aceste cuvinte, Sophie scoase din buzunarul jachetei sale o copie a unei fotografii și începu s-o despăturească.

— Fache a transmis ceva mai devreme imagini de la locul crimei către Departamentul de Criptografie, în speranța că vom putea descifra mesajul lui Saunière. Aceasta este fotografia mesajului complet, spuse ea dându-i copia.

Uluit, Langdon privi imaginea. În centrul ei, mesajul scris pe podeaua de parchet ieșea clar în evidență. Cel de-al patrulea rând îl izbi ca un baros, drept în plex:

„13-3-2-21-1-1-8-5

O, DRACONIAN DEVIL!

OH, LAME SAINT!

P.S. GĂSEȘTE-L PE ROBERT LANGDON”

Preț de câteva secunde, Langdon nu reuși să-și ia ochii de la fotografie. „P.S. găsește-l pe Robert Langdon.” Simțea cum podeaua se clatină sub picioarele lui. „Saunière a lăsat un post-scriptum cu numele meu?!” Oricât și-ar fi stors creierii, nu putea pricepe de ce.

— Acum înțelegi, îl întrebă Sophie, făcându-i semn cu ochiul să se grăbească, de ce te-a adus Fache aici în noaptea asta și de ce ești principalul lui suspect?

Singurul lucru pe care-l înțelegea profesorul în clipa asta era motivul pentru care rânjise căpitanul atât de încântat atunci când Langdon îi sugerase că Saunière și-ar fi acuzat asasinul direct, scriindu-i numele.

„Găsește-l pe Robert Langdon.”

— De ce a scris Saunière una ca asta? întrebă el, mai mult furios decât nedumerit. Pentru ce aș fi vrut eu să-lucid pe custodele Muzeului Luvru?

— Fache nu a descoperit încă motivul, dar a înregistrat toată discuția voastră din această seară, în speranța că va descoperi ceva.

Langdon vru să îi răspundă, dar nu reuși să scoată nici un sunet.

— Are asupra lui un microfon miniatural, îi explică tânăra, conectat la un transmițător din buzunar, care trimite semnalul către postul de comandă.

— E imposibil! Am un alibi! După seminar, m-am întors direct la hotel. Puteți întreba la recepție.

— Au întrebat deja. Li s-a spus că ai cerut cheia de la recepție la ora zece și jumătate. Din păcate, crima s-a petrecut aproape de unsprezece. Puteai foarte ușor să ieși din cameră pe furiș.

— E o nebunie! Fache nu are nici o dovadă!

Ochii lui Sophie se măriră brusc.

„Nici o dovadă?!”

— Domnule Langdon, numele dumitale e scris pe podea, lângă cadavru, iar Saunière și-a notat în agendă că urma să aveți o întrevedere aproximativ în jurul orei la care a fost comisă crima. Fache are suficiente dovezi pentru a te aresta și interoga.

Dintr-o dată, Langdon își spuse că are nevoie de un avocat:

— N-am făcut-o eu.

Sophie oftă:

— Aici nu suntem la un *show* de la televiziune american, domnule profesor. În Franța, legea acordă protecție poliției, nu criminalilor. Din nefericire, în acest caz trebuie să ținem seama și de presă. Jacques Saunière era o personalitate bine cunoscută și îndrăgită în Paris, iar asasinarea lui va fi mâine știrea zilei. Fache va fi nevoit să dea imediat o declarație și va face o impresie mult mai bună dacă va putea spune că a reținut deja un suspect. Indiferent dacă ești sau nu vinovat, vei fi ținut în arestul DCPJ până ce-și vor da seama cine l-a omorât, de fapt.

Nici un animal în cușcă nu s-ar fi simțit atât de încolțit cum era el acum.

— De ce-mi spui mie toate astea?

— Fiindcă, domnule Langdon, cred că ești nevinovat!

Sophie privi pentru o clipă în lături, apoi îl fixă din nou cu ochii ei verzi:

— Și fiindcă, în parte, e vina *mea* că acum ai probleme.

— Poftim? Din vina *dumitale* a încercat Saunière să-mi însceneze chestia asta?

— El n-a încercat să-ți însceneze nimic. A fost doar o greșeală. Mesajul acela de pe podea îmi era adresat mie.

Profesorul avu nevoie de câteva momente bune pentru a înțelege noua informație:

— Cum adică?

— Mesajul nu era pentru polițiști. Saunière l-a scris *pentru mine*. Cred că a fost silit să facă totul într-un timp atât de scurt, încât nu și-a dat seama ce va crede poliția. Codul acela numeric e lipsit de sens. L-a scris doar ca să se asigure că anchetatorii vor apela la Departamentul de

Criptografie, astfel încât *eu* să pot afla cât mai repede ce i s-a întâmplat.

Langdon simțea cum i se înmoaie picioarele. Încă nu se hotărâse dacă domnișoara Sophie Neveu era sau nu sărită de pe fix, dar cel puțin acum înțelegea de ce voia să-l ajute. „P.S. găsește-l pe Robert Langdon.” Femeia era de părere că Saunière îi lăsase un mesaj criptic în care îi cerea să-l găsească pe el.

— Dar de ce crezi că mesajul îți era adresat?

— *Omul Vitruvian*, replica ea. Desenul acela a fost dintotdeauna preferatul meu dintre operele lui da Vinci. În seara asta l-a folosit ca să-mi atragă atenția.

— Stai puțin! Vrei să spui, cu alte cuvinte, că Saunière îți știa preferințele în materie de artă?

Ea încuviință.

— Îmi pare rău. Probabil că totul ți se pare aiurea. Dar eu și Jacques Saunière...

Cuvintele îi pieriseră pe buze. O tristețe adâncă părea că a cuprins-o, ca o suferință din trecut care acum răzbătuse la suprafață. După toate aparențele, Sophie și custodele avuseseră o relație specială. Langdon îi studie chipul preț de câteva clipe; știa că, în Franța, bărbații vârstnici au adesea amante tinere. Chiar și așa, pe Sophie Neveu nu și-o putea imagina ca pe o „femeie întreținută”.

— Ne-am certat acum zece ani, îi explică ea în șoaptă, și de atunci aproape că nu ne-am mai vorbit. În seara asta, când la departament a sosit vestea că a fost asasinat și am văzut imaginile cu trupul lui și cu textul de pe podea, am înțeles că a vrut să-mi transmită mie un mesaj.

— Din cauza *Omului Vitruvian*?

— Da. Și a literelor P.S.

— Post-scriptum?

Ea clătină din cap.

— P.S. sunt inițialele mele.

— Dar numele dumitale e Sophie Neveu!

Și își întoarse privirea în altă parte.

— P. S. vine de la numele de alint pe care mi-l dăduse atunci când locuiam împreună. Roșind ușor, adăuga: înseamnă *Princesse Sophie*.

Langdon rămase mut.

— Pare prostesc, știu. Dar asta s-a întâmplat cu ani în urmă. Pe atunci, eram un copil.

— L-ai cunoscut pe Saunière în adolescență?!

— Chiar foarte bine, răspunse ea și ochii i se umeziră. Jacques Saunière a fost bunicul meu.

— Unde naiba e Langdon? întreba Fache suflând ultimul fum de țigară și revenind în centrul de comandă.

— Tot la toaletă, domnule!

Căpitanul mormăi:

— Văd că nu se grăbește deloc!

Locotenentul Collet îi simțea privirea ațintită peste umărul său asupra punctului roșu de pe monitor și aproape că auzea cum i se învârt roțițele în cap. Probabil că-și stăpânea cu greu impulsul de a se duce imediat după Langdon. În mod ideal, suspectului i se lăsa toată libertatea și tot răgazul de care avea nevoie, pentru a-i conferi un fals sentiment de securitate. Americanul trebuia să se întoarcă aici din propria voință. Totuși, trecuseră aproape zece minute. „Prea mult.”

— Se poate să-și fi dat deja seama? întreba Fache.

Collet clătină din cap:

— Înregistrăm încă mici deplasări ale dispozitivului în încăpere; evident, discul se află tot în buzunarul lui. Poate că se simte rău. Dacă ar fi găsit dispozitivul, l-ar fi aruncat până acum și ar fi încercat să fugă.

Fache se uită din nou la ceas:

— Bine.

Dar îngrijorarea persista. Toată seara căpitanul fusese agitat și neobișnuit de preocupat. De obicei detașat și calm când lucra sub presiune, acum părea implicat emoțional, de parcă toată povestea asta ar fi fost pentru el o problemă personală.

„Deloc surprinzător”, își spuse Collet. „Căpitanul are nevoie disperată de arestarea asta.” De curând, atât guvernul, cât și presa criticaseră deschis metodele agresive pe care le folosea Bezu Fache, permanentele lui conflicte cu nenumăratele ambasade și uriașa depășire a bugetului pentru achiziționarea noilor tehnologii. În noaptea asta, arestarea răsunătoare a unui american ar fi închis multe

guri rău-voitoare și i-ar fi adus un nou mandat, până la apropiata pensionare. „Și numai Dumnezeu știe câtă nevoie are de pensie”, cugetă Collet mai departe. Pasiunea lui pentru tehnologiile avansate îl costase mult atât în plan profesional, cât și personal. Se spunea că Fache își investise economiile de-o viață în explozia tehnologică de acum câțiva ani și că pierduse aproape chiar și cămașa de pe el. Iar Fache e un tip care poartă numai cămăși din cele mai fine!

Dar, deocamdată, mai era suficient timp. Întreruperea cauzată de Sophie Neveu, deși inoportună, fusese doar o neplăcere minoră. Femeia plecase acum, iar Fache mai avea încă mulți ași în mânecă. Încă nu-i spusese americanului că victima scrisese pe podea numele lui. „P.S. găsește-l pe Robert Langdon.” Reacția omului la aflarea acestei vești era o priveliște ce nu trebuia ratată sub nici o formă.

— Căpitane! îl strigă unul dintre agenți. Cred că ar trebui să preluați dumneavoastră apelul acesta.

Și-i întinse receptorul, privindu-l cu un aer îngrijorat:

— Cine e?

— Directorul Departamentului de Criptografie.

— Și?

— E în legătură cu Sophie Neveu, domnule. Se pare că e ceva în neregulă.

Venise vremea.

Silas se simțea în deplinătatea forțelor când coborî din Audi. Briza nopții de primăvară îi flutură sutana largă. „În aer suflă vânt de schimbare.” Știa că sarcina care îl aștepta necesita mai degrabă finețe decât forță, așa că își lăsă arma în mașină — un Heckler and Koch USP 40 cu treisprezece gloanțe, pe care i-l dăduse Învățătorul.

„Un instrument al morții nu are ce căuta în Casa Domnului.”

Piața din jurul bisericii era pustie la ora aceasta, singurele suflete de pe strada fiind două prostituate minore, care-și expuneau farmecele în folosul turiștilor nocturni. Trupurile lor fragede îi stârniră un freamăt familiar în vintre. Coapsa i se încordă instinctiv, iar brâul *cilice* îi pătrunse mai adâncând în picior.

Pofta carnală se evaporă instantaneu. Se împlineau zece ani de când Silas își refuzase orice mângâiere sexuală, fie ea și autoadministrată. Așa cerea *Calea*. Sacrificase multe pentru Opus Dei, dar primise și mai multe în schimb. Jurământul de celibat și renunțarea la toate bunurile sale pământești erau o nimica toată. Ținând seama de sărăcia în care crescuse și de ororile sexuale pe care le îndurase în închisoare, starea de acum era o binecuvântare.

Acum revenea în Franța pentru prima dată după ce fusese arestat și închis în Andorra și avea impresia că pământul natal îl pune la un fel de încercare, trezindu-i amintiri încărcate de violență. „Te-ai născut a doua oară”, își repetă el. Datoria lui față de Dumnezeu îi impusese azi să comită păcatul uciderii, iar acesta era un sacrificiu pe care știa că va trebui să-l țină închis în sufletul său pentru vecie.

„Măsura credinței tale este măsura durerii pe care o poți îndura”, îi spusese Învățătorul. Durerea nu-i era deloc necunoscută și se simțea dornic să se dovedească demn în

fața Învățătorului — cel care îl asigurase că datoria de care trebuia să se achite în aceasta seară îi fusese ordonată de o putere foarte înaltă.

— *Hago la obra de Dios*, șopti Silas, apropiindu-se de intrarea în biserică.

Intrând în umbra porticului, trase adânc aer în piept. Abia acum își dădea seama ce anume îl aștepta înăuntru și ce avea de făcut acolo.

„Cheia de boltă. Ea ne va duce către țelul final.”

Își ridică pumnul alburui și bătu de trei ori în ușă.

Câteva clipe mai târziu, tăblia masivă din lemn începu să se miște.

Sophie se întrebă cât timp îi va trebui lui Fache ca să-și dea seama că ea nu a părăsit muzeul. Când îl văzu pe Langdon atât de copleșit, nu mai era sigură că procedase bine chemându-l aici.

„Dar ce altceva aş fi putut să fac?”

În minte îi reveni trupul bunicului ei, gol și întins pe podea. Fusese o vreme când el era totul pentru ea; în seara asta, constată însă cu surprindere că nu simțea pentru bătrânul mort decât o vagă tristețe. Jacques Saunière devenise un străin pentru ea; relația dintre ei pierise într-o clipă, într-o noapte de martie, pe când ea avea douăzeci și doi de ani. Acum zece ani, Sophie se reîntorsese de la universitatea din Anglia cu câteva zile mai devreme și, din greșeală, dăduse peste bunicul ei implicat în ceva ce, cu siguranță, nu fusese destinat ochilor ei. O imagine pe care mintea ei nu putea să o conceapă nici măcar azi, după atâta timp.

„Dacă n-aș fi văzut cu ochii mei...”

Prea șocată și jenată pentru a mai putea suporta încercările pline de durere ale bunicului ei de a-i explica, se mutase imediat, își luase banii pe care izbutise să-i economisească și își închiriasse un mic apartament împreună cu câțiva colegi. Își jurase atunci că nu va vorbi niciodată, cu nimeni, despre ceea ce văzuse. Bunicul făcuse încercări disperate de a o contacta, îi trimisese scrisori și vederi, în care o implora să se întâlnească pentru a-i putea explica. „Să-i explice... Cum?!” O singură dată îi răspunsese — interzicându-i s-o mai caute sau să încerce s-o întâlnească în public; îi era teamă că explicațiile ar putea fi mai îngrozitoare chiar decât incidentul în sine.

Deși părea de necrezut, Saunière nu a renunțat nici o secundă, așa că acum, într-un sertar al dulapului, Sophie avea un teanc de scrisori nedeschise, pe care bătrânul i le

trimisese pe parcursul unui deceniu întreg. Ce-i drept, nu-i nesocotise niciodată cererea și nu-i telefonase.

„Până în după-amiaza asta.”

— Sophie?

Vocea lui sunase straniu de îmbătrânită pe banda magnetică a robotului.

— Ți-am respectat dorințele atâta amar de vreme... și mă doare că te sun acum, dar trebuie să-ți vorbesc. S-a întâmplat ceva cumplit.

În bucătăria apartamentului ei din Paris, Sophie tremura ușor pentru că îi auzea vocea din nou, după atâția ani. Un val de amintiri dragi din copilărie o copleșiseră.

— Sophie, te rog, ascultă-mă.

Îi vorbea în engleză, așa cum făcuse totdeauna. „Exersează franceza la școală. Acasă exersăm engleza.”

— Nu poți fi supărată la nesfârșit. Nu ai citit scrisorile pe care ți le-am trimis în toți anii ăștia? Încă nu ai înțeles? Trebuie să vorbim imediat. Te rog, împlinește-i bunicului tău această unică rugămintă. Sună-mă la Luvru. Imediat. Cred că pe amândoi ne paște un mare pericol.

Sophie se uită uimită la robotul telefonic. „Un mare pericol?” Ce tot vorbea el acolo?

— Prințesă... Vocea bunicului se frânse copleșită de o emoție pe care ea n-o putea identifica: Știu că ți-am ascuns unele lucruri și știu că din cauza asta ți-am pierdut dragostea. Dar am făcut-o pentru siguranța ta. Acum însă trebuie să știi adevărul. Te rog, trebuie să-ți spun adevărul despre familia ta.

Brusc, inima începuse să-i bată nebunește. „Familia mea?” Părinții îi muriseră când avea doar patru ani. Mașina lor se prăbușise de pe un pod în apele unui râu învolburat. Tot atunci pieriseră bunica și fratele ei mai mic, astfel că într-o clipă, întreaga ei familie dispăruse de pe fața pământului. O cutie plină cu articole de ziar îi confirma și azi acest lucru.

Cuvintele bătrânului îi stârniseră un neașteptat dor, de mult uitat. „Familia mea!” Fragmente din visul care îi bântuise numeroase nopți din copilărie îi reveniră acum în

minte: „Familia mea trăiește! Și se întorcând toți acasă!” Dar, la fel ca în vis, imaginile se destrămară.

„Familia ta a murit, Sophie, nu se va mai întoarce niciodată.”

— Sophie, insistă bunicul ei la telefon, am așteptat ani de zile pentru a-ți spune acest lucru. Am așteptat momentul potrivit, dar acum nu mai avem timp. Sună-mă la Luvru! Imediat ce primești mesajul! Eu am să aștept aici toată noaptea. Sunt atât de multe lucruri pe care trebuie să le afli!

Și mesajul se încheiase.

Sophie rămăsese tăcută și tremură minute întregi. Analizând din toate unghiurile spusele bunicului ei, o singură posibilitate părea logică, iar adevăratul motiv devenise, pentru ea, evident.

Era un truc.

Bunicul ei voia cu disperare s-o vadă și era dispus să încerce orice. Iar acest lucru nu putea decât să-i sporească ei dezgustul. Poate că era bolnav, pe moarte, și hotărâse să se folosească de orice șiretlic pentru a o convinge să-l viziteze pentru ultima dată. Dacă așa stăteau lucrurile, făcuse o alegere înțeleaptă.

„Familia mea.”

Acum, în toaleta bărbaților din Muzeul Luvru, mai auzea încă vocea bunicului ei în mesajul primit cu câteva ore în urmă: „Sophie, cred că pe amândoi ne paște un mare pericol. Sună-mă!”

Nu-l sunase și nici nu avusese de gând s-o facă. Acum nu mai era însă la fel de sceptică. Bunicul ei zăcea mort, asasinat în muzeul pe care-l credea al lui. Și scrisese pe podea un cod.

Un cod *pentru ea*. De acest lucru era cât se poate de sigură.

Deși nu putea descifra mesajul, nu avea îndoieli că natura lui criptică era încă o dovadă că textul i se adresa ei. Pasiunea și talentul ei pentru criptografie erau rezultatul conviețuirii cu Jacques Saunière — el însuși un fanatic al codurilor secrete, al cuvintelor încrucișate și al enigmelor.

„Câte duminici am petrecut amândoi rezolvând anagramele și rebusurile din reviste?!”

La vârsta de doisprezece ani, Sophie putea dezlega singură careul din *Le Monde*, iar bunicul o „avansase” la rebusuri în limba engleză, jocuri matematice și coduri cifrate. Fetița nu se mai sătura de ele. În cele din urmă, își transformase pasiunea în profesie, devenind criptograf angajat al Poliției Judiciare.

În noaptea asta, profesionistul din ea nu putea să nu remarce eficacitatea cu care bunicul ei folosisese un cod simplu pentru a uni doi oameni total necunoscuți — Sophie Neveu și Robert Langdon.

Întrebarea era însă *de ce*.

Din nefericire, privirea rătăcită a lui Langdon demonstra clar că el habar n-avea pentru ce îi unise bunicul ei. Așa că ea continuă să-l preseze:

— Aveai planificată o întâlnire cu bunicul meu. Despre ce urma să discutați?

Americanul o privea cu o nedumerire evidentă:

— Secretara lui a stabilit întrevederea și nu mi-a dat nici un amănunt, iar eu nu am întrebat. Am presupus că a auzit despre conferința mea care avea ca temă iconografia păgână în catedralele franceze, că este interesat de subiect și că i-ar plăcea să ne întâlnim la un pahar pentru a sta de vorbă.

Sophie nu credea o boabă din toată povestea. Firul era prea subțire. Bunicul ei știa despre iconografia păgână mai multe decât oricine altcineva. În plus, era un om foarte retras, nicidecum predispus la taclale cu un profesor american oarecare — dacă nu avea un motiv bine întemeiat.

Sophie trase adânc aer în piept și continuă:

— Bunicul m-a sunat astăzi după-amiază și mi-a spus că și eu, și el suntem în mare pericol. Chestia asta îți spune ceva?

Ochii lui albaștri se întunecară:

— Nu, însă, ținând seama de cele întâmplăte...

Ea înclină din cap. Ținând seama de evenimentele din decursul acestei nopți, ar fi trebuit să fie într-o ureche pentru a nu se teme. Brusc lipsită de puteri, se apropie de fereștrua din capătul încăperii și privi afară prin rețeaua de fire electrice de alarmă încastrate în sticlă. Erau destul de sus — la cel puțin doisprezece metri înălțime.

Oftă și își îndreaptă privirea spre marea de acoperișuri a Parisului. Spre stânga, dincolo de panglica Senei, se înălța silueta iluminată a Turnului Eiffel. Drept în față era Arcul de Triumf. Iar spre dreapta, chiar în vârful colinei Montmartre, cupola delicată a Bisericii Sacre-Coeur lucea în lumina lunii.

Aici, la extremitatea vestică a Aripilor Denon, artera care străbătea Place du Carrousel de la nord la sud trecea chiar pe sub zidurile Luvrului, fiind despărțită de ele de un trotuar îngust. În stradă, obișnuitele camioane de marfă așteptau somnolente la semafor, iar lui Sophie i se părea că licărul luminilor de poziție clipea batjocoritor.

— Nu știu ce să spun, răsună vocea lui Langdon în spatele ei. E clar că bunicul tău a încercat să ne spună ceva. Îmi pare rău că nu te pot ajuta mai mult.

Sophie se întoarse spre el, mișcată de regretul sincer ce răzbătea din glasul lui. Chiar și în situația dificilă în care se afla, tot ar fi vrut s-o ajute. „Fire de profesor”, își spuse ea, amintindu-și cele citite în dosarul alcătuit de DCPJ. „Universitar care nu are liniște atunci când nu înțelege ceva. Cel puțin avem asta în comun.”

Așa cum îi cerea profesia, Sophie își câștiga existența căutând o semnificație în date aparent lipsite de sens. În noaptea asta intuia că Robert Langdon — conștient sau nu — deținea niște informații de care ea nu se putea lipsi. „Printesă Sophie, găsește-l pe Robert Langdon.” Mesajul bunicului ei n-ar fi putut fi mai clar decât atât. Dar avea nevoie de mai mult timp alături de el — timp pentru a se gândi, timp pentru a descifra împreună acest mister. Din păcate însă, timpul era foarte scurt. Ridicându-și privirea spre Langdon, apelă la unica abordare la care se putea gândi acum:

— Bezu Fache te va aresta din clipă-n clipă. Pot să te scot de aici, din muzeu! Dar trebuie să acționăm imediat!

Langdon făcu ochii mari:

— Vrei să fug?!

— E cel mai deștept lucru pe care poți să-l faci. Dacă-i oferi căpitanului șansa să te aresteze acum, vei petrece săptămâni bune într-o închisoare franceză, în vreme ce DCPJ și Ambasada Americană se vor „război” sub a cui jurisdicție să fii judecat. Dar, dacă reușim să ieșim de aici și ajungem la ambasadă, Guvernul American îți va apăra drepturile până când vom reuși să demonstrăm că nu ai nici un amestec în crima asta.

Profesorul nu părea deloc convins:

— Las-o baltă! Fache are oameni înarmați la fiecare ieșire. Chiar dacă am scăpa fără să fim împușcați, fuga nu m-ar face decât să par într-adevăr vinovat. Trebuie să-i spui lui Fache că mesajul de pe podea îți este adresat *ție* și că numele meu scris acolo nu constituie o acuzație.

— I-o voi spune, replică Sophie vorbind foarte repede, dar numai după ce vei fi la adăpost, în cadrul ambasadei. Clădirea se află la nici doi kilometri de aici și mașina mea e parcată chiar la intrarea în muzeu. A-l înfrunta pe Fache aici este mult prea riscant! Nu înțelegi? Omul și-a pus în cap să demonstreze în noaptea asta că ești vinovat. Singurul motiv pentru care nu te-a arestat încă este că a vrut să te țină sub observație, în speranța că vei face ceva care să-i confirme bănuielile.

— Exact. Adică *să fug!*

Telefonul mobil din buzunarul ei începu să sune. „Fache, probabil”, își spuse ea și-l închise.

— Domnule Langdon, trebuie să mai întreb un singur lucru.

„Și viitorul tău depinde de răspunsul pe care mi-l vei da”, adăugă Sophie în sinea ei, apoi continuă cu glas tare:

— Textul de pe podea nu dovedește, în mod evident, că ești vinovat; totuși, Fache a spus echipei noastre că este *sigur* de vinovăția dumitale. Crezi că mai există și un alt motiv care să-i confere o asemenea certitudine?

Langdon rămase pe gânduri timp de câteva secunde:

— Nu-mi trece prin minte nici unul.

Sophie răsuflă ușurată. „Ceea ce înseamnă că Fache minte.” De ce — habar nu avea, dar nici nu mai conta acum. Important era faptul că Bezu Fache ținea morțiș să-l bage după gratii pe Langdon în noaptea asta, cu orice preț. Sophie, pe de altă parte, avea nevoie de american pentru planurile ei, iar din această dilemă nu exista decât o singură ieșire.

„Trebuie să-l duc pe Langdon la Ambasada Americană.”

Răsucindu-se spre ferestruică, privi prin țesătura de fire încastrate în sticlă. Dacă ar sări de aici, de la doisprezece metri înălțime, americanul s-ar alege cu câteva oase rupte. Cel puțin.

Totuși, decizia era luată.

Robert Langdon avea să evadeze din muzeu, fie că voia, fie că nu.

— Cum adică nu răspunde?! Întrebă Fache, nevenindu-i să creadă. Ai sunat pe mobil, da? Știu că-l are la ea.

De câteva minute locotenentul Collet tot încerca să dea de Sophie.

— Poate că i s-a descărcat acumulatorul. Sau poate că și-a închis mobilul.

Fache se întunecase la față după ce vorbise la telefon cu directorul Departamentului de Criptografie. După ce pusese receptorul în furcă, venise în fața lui Collet și-i ceruse să-i facă legătura cu agentul Neveu. Cum acesta nu reușise, căpitanul se plimba acum de colo, colo ca un leu în cușcă.

— De ce au sunat cei de la Criptografie? Îndrăzni să-l întrebe Collet.

— Să ne spună că n-au găsit nici o referire la diavoli draconici și la sfinți schilozi.

— Atâta tot?

— Nu; au adăugat că numerele constituie un șir Fibonacci și că, după părerea lor, nu au nici o semnificație.

Locotenentul îl privi derutat:

— Dar o trimiseseră deja pe Neveu să ne spună toate astea!

Fache clătină din cap:

— Nu, n-au trimis-o *ei* pe Neveu.

— Poftim?!

— După spusele directorului, la ordinele mele le-a cerut tuturor membrilor echipei sale să studieze imaginile trimise de noi. Când a sosit la birou, agentul Neveu a luat codul și una dintre fotografiile lui Saunière, după care a plecat fără un cuvânt. Directorul a mai adăugat că purtarea ei nu i s-a părut ieșită din comun; fiindcă era firesc să se simtă afectată.

— Afectată?! Dar n-a mai văzut până acum fotografii ale vreunui cadavru?

Fache tăcu pentru o clipă:

— Eu n-am știut acest lucru, și se pare că nici directorul ei n-a știut, până ce un coleg nu i-a spus că, aparent, Sophie Neveu este nepoata lui Jacques Saunière.

Collet rămase fără cuvinte.

— Directorul mai zicea că femeia nu i-a pomenit niciodată despre Saunière și el bănuiește că a păstrat secretul pentru că, probabil, nu voia să fie tratată preferențial datorită bunicului ei celebru.

„Așadar, nu-i de mirare că a fost afectată când a văzut fotografiile. Ce coincidență nefericită!” își spuse Collet, „ca o tânără să fie solicitată să descifreze un cod scris de o rudă care tocmai a fost asasinată. Cu toate acestea, comportarea ei e lipsită de sens!”

— Dar femeia a recunoscut numerele acelea ca fiind un șir Fibonacci, fiindcă a venit aici și ne-a spus-o. Nu înțeleg de ce a plecat de la birou fără să spună cuiva că a descifrat codul.

De fapt, Collet nu își putea imagina decât un singur scenariu care putea să explice acest comportament straniu: Saunière scrisese pe podea un cod numeric în speranța că Fache va apela la criptografi pentru a-l descifra și, deci, o va implica și pe nepoata lui. Cât despre gestul mesajului, intenționase victima să comunice în acest fel cu agentul Neveu? Și dacă da, ce anume spunea mesajul? Și care era rolul lui Langdon aici?

Înainte ca locotenentul să mai poată cugeta la scenariul său, în liniștea muzeului răsună deodată o alarmă. Sunetul părea că vine din interiorul Marii Galeriei.

— *Alarmă!* strigă unul dintre agenți, studiind la repezeală imaginile primite pe monitor. *Grande Galerie! Toilettes Messieurs!*

Fache urlă spre Collet:

— Unde-i Langdon?

— Tot la toaletă! îi răspunse locotenentul și îi arătă punctulețul roșu ce clipea continuu pe ecranul laptopului său. Probabil că a spart fereastra!

Collet știa că Langdon nu putea ajunge prea departe. Deși regulile de protecție împotriva incendiilor impuneau ca

toate ferestrele situate la peste cincisprezece metri înălțime, în clădirile publice, să fie ușor de spart, o săritură de la etajul al doilea al Luvrului fără ajutorul unei scări însemna sinucidere curată. În plus, lângă extremitatea vestică a Aripii Denon nu existau copaci sau iarbă care să amortizeze șocul căderii. Sub fereastra toaletei, cele două benzi intens circulante ale străzii se aflau la doar doi metri de zidul clădirii.

— Dumnezeu! exclamă locotenentul, cu ochii la ecran. Langdon se apropie de fereastră!

Fache pornise deja. Smulgându-și revolverul Manurhin MR-93 din suportul de sub braț, năvăli pe culoar.

Pe ecranul computerului, punctul roșu ajunsese la pervaz și apoi făcu o mișcare cu totul neașteptată: ieși dincolo de perimetrul clădirii.

„Ce naiba se întâmplă acolo?! se întrebă Collet. A încălecat americanul pe pervaz sau...?”

— *Iisu...!*

Locotenentul sări drept în picioare. Punctul roșu țâșni în afara zidului. Păru că rămâne în aer o frântură de secundă, apoi încremeni brusc, la aproape zece metri în afara Luvrului.

Bâjbâind cu mâinile pe butoane, Collet accesă o hartă a Parisului și recalibră sistemul GPS. Focaliză și identifică locația exactă a semnalului.

Nu se mai mișca.

Zăcea neclintit, în mijlocul pieței.

Langdon sărise!

Fache străbătea în fugă Marea Galerie, în vreme ce vocea lui Collet bubuia prin stația radio, acoperind sunetul îndepărtat al alarmei:

— A sărit! Văd semnalul afară, în Place du Carrousel! A sărit pe fereastra toaletei! Și nu mai mișcă! Iisuse, cred că Langdon s-a sinucis!

Fache auzea cuvintele, dar nu putea să le priceapă și sensul. Sub pașii săi, culoarul părea că nu se mai sfârșește. Trecând pe lângă cadavrul lui Saunière, privi drept înainte, spre capătul Aripii Denon, unde se vedeau panourile despărțitoare. Alarma se auzea mai tare acum:

— Stai! urlă Collet. Se mișcă! Dumnezeule, e în viață! Langdon se mișcă!

Fache alerga în continuare, înjurând la fiecare pas pe care-l făcea.

— Se mișcă mai repede acum! strigă Collet. Străbate piața. Dar... a prins viteză! Se deplasează prea repede!

Ajuns la panourile despărțitoare, căpitanul trecu printre ele, zări ușa toaletei și se repezi în ea. Vocea locotenentului abia se mai auzea prin stație vuietul alarmei.

— Probabil că e într-o mașină! *Cred* că e într-o mașină! Nu pot să...

Cuvintele lui Collet se pierdură în urletul alarmei, când Fache se năpusti în toaletă, cu arma pregătită. Își miji ochii în lumina aspră și cercetă încăperea.

Cabinele erau goale. Nu era nimeni înăuntru. Privirea îi zbură la fereastra făcută țandări. Alergă acolo și privi în jos. Nici urmă de Langdon. Cine ar fi riscat o cascatorie ca asta?! Dacă ar fi sărit de la o asemenea înălțime, nu-ncape îndoială că ar fi fost rănit serios.

Alarma se opri, în sfârșit, și vocea lui Collet se auzi din nou în stație:

— ...Se deplasează spre sud... mai repede... trece Sena pe Pont du Carrousel!

Fache se întoarce spre stânga. Unicul vehicul de pe Pont du Carrousel era un camion uriaș cu remorcă dublă, care se îndepărta de Luvru, spre sud. Una dintre remorcile deschise era acoperită cu o prelată de vinilin, asemănătoare cu un hamac uriaș. Căpitanul se simți scuturat de un fior. Cu numai câteva clipe în urmă, camionul acela așteptase, probabil, la semafor, chiar sub fereastra toaletei.

„A riscat ca un nebun”, își spuse. Langdon nu avusese de unde să știe ce se află sub prelată; dacă erau piese de oțel? Sau ciment? Sau chiar gunoi? Un salt de la doisprezece metri înălțime? „Fusesse o nebunie!”

— Punctul roșu cotește! strigă Collet. Virează la dreapta pe Pont des Saints-Pères!

Da, camionul care traversase podul încetinise acum și cotea la dreapta, pe Pont des Saints-Pères. „Asta e!”, își spuse Fache. Uluit, privi cum camionul dispare după colț. Collet luase deja legătura cu agenții din exterior, trimițându-i în afara Luvrului și ordonându-le mașinilor de patrulare să pornească în urmărirea camionului, a cărui poziție în traficând o urmărea pe monitor.

Fache știa că acum totul se sfârșise. Oamenii lui urmau să înconjoare camionul în numai câteva minute; Langdon nu avea unde să mai dispară.

Punându-și arma la loc, ieși din toaletă și-i ceru lui Collet prin stație:

— Adu-mi mașina! Vreau să fiu de față când îl arestam!

Și, în vreme ce se înapoia în fugă prin Marea Galerie, se întreabă dacă profesorul supraviețuise căderii.

Oricum, nu mai conta.

„Langdon a fugit. E vinovat ca însuși Iuda.”

La numai cincisprezece metri de toaletă, Langdon și Sophie stăteau ascunși în întuneric, lipiți de unul dintre panourile ce despărteau toaleta de restul galeriei. Abia avuseseră timp să se facă nevăzuți înainte ca Fache să se năpustească pe lângă ei, cu arma în mână.

Ultimele șaiszeci de secunde se scurseseră ca o furtună, greu de înțeles.

Langdon stătea lângă chiuvetă, refuzând să fugă din cauza unei crime pe care n-o comisese, când Sophie începuse să studieze fereastra și firele alarmei electronice încastrate în sticlă. Apoi privise jos, în stradă, de parcă ar fi măsurat înălțimea.

— Cu puțină precizie, vei putea ieși de aici, îi spusese ea.

„Precizie?” Nedumerit, se uitase și el în jos, pe fereastră. În stradă, un enorm camion cu două remorci se apropia de semaforul aflat chiar sub fereastră. Remorcile erau acoperite cu o prelată albastră de vinilin, care acoperea încărcătura. Langdon spera din tot sufletul că Sophie nu se gândea la ceea ce credea el că-i trece prin minte:

— Sophie, în nici un caz n-am să sar...

— Scoate dispozitivul de localizare.

Năuc, dusese mâna la buzunar și pipăise după micul disc metalic. Sophie i-l luase din mână, se apropiase cu el de chiuvetă și, alegând o bucată mare de săpun, pusese discul deasupra și îl presase bine cu un deget, înfundându-l în interior. Apoi netezise săpunul până ce astupase gaura, închizând astfel discul înăuntru, și i-l întinsese lui Langdon.

Fără a-i oferi vreo explicație, scosese de sub chiuveta un coș metalic de gunoi și, înainte ca el să poată protesta, se repezise la fereastră, ținând coșul în față, ca pe un berbec. Izbîit drept în mijloc, geamul zburase prefăcut în țandări.

Alarma începuse să urle în aceeași clipă, asurzitoare.

— Dă-mi săpunul! îi strigase ea, încercând să acopere sunetul înnebunitor.

Profesorul i-l întinsese.

Privind prin fereastra spartă, ochise camionul ce aștepta la semafor. Ținta era suficient de mare — o prelată întinsă, nemișcată — și se afla la nici trei metri de zidul muzeului. Trăgând adânc aer în piept, Sophie azvârlise săpunul cu tot cu dispozitivul de localizare în noapte.

Proiectilul aterizase pe marginea prelatei și alunecase dedesubt, printre mărfuri, chiar în clipa în care lumina semaforului se schimbase.

— Felicitări, îi spusese ea, trăgându-l de mânecă spre ușă. Tocmai ai evadat din Luvru.

leșind în fugă, izbutiseră să se ascundă în întuneric exact când Fache dădea buzna în toaletă cu arma în mână.

Acum, alarma se oprise și Langdon auzea deja sirenele mașinilor de poliție care se îndepărtau de muzeu. Un exod polițienesc. Fache plecase și el la fel de grăbit. În urma lui, Marea Galerie rămăsese pustie.

— Există o scară de incendiu cam la cincizeci de metri mai sus, pe culoar, îi spuse Sophie. Poliția a părăsit zona, așa că putem să ieșim și noi de aici.

Langdon hotărî să nu mai rostească nici un cuvânt, toată noaptea; Sophie Neveu era, clar, mult mai deșteaptă decât el.

Se spune că Biserica Saint-Sulpice este clădirea pariziană cu cea mai ciudată istorie. Construit pe ruinele unui vechi templu închinat zeiței egiptene Isis, locașul are un plan arhitectural care îl copiază până la centimetru pe cel al catedralei Notre-Dame. Aici au fost botezați marchizul de Sade și Baudelaire și tot aici s-a căsătorit Victor Hugo. Seminarul de alături are un trecut bine documentat, cât se poate de neortodox, fiind odinioară locul clandestin de întrunire a unei serii întregi de societăți secrete.

În noaptea aceasta însă, interiorul cavernos al bisericii era tăcut ca un mormânt, unicul semn de viață fiind parfumul slab de tămâie ce încă mai persista după slujba de seară. Când îl conduse în sanctuar, Silas sesiză o oarecare tulburare în atitudinea surorii Sandrine. Acest lucru nu i se părea însă deloc surprinzător, se obișnuise deja cu jena pe care o simțeau oamenii față de el.

— Sunteți american, spuse ea.

— Francez prin naștere. Mi-am simțit chemarea în Spania și acum studiez în Statele Unite.

Sora Sandrine își plecă fruntea; era o femeie micuță de statură, cu priviri blânde:

— Și n-ați văzut *niciodată* Saint-Sulpice?

— Îmi dau seama că și acesta este un păcat.

— Biserica e mult mai frumoasă la lumina zilei.

— Sunt convins. Vă sunt însă recunoscător că îmi oferiți ocazia de a o vizita acum.

— Abatele mi-a solicitat acest lucru. Se vede că aveți prieteni sus-puși.

„Habar n-ai tu!” își spuse Silas.

Urmând-o pe sora Sandrine spre altar, nu putea să nu fie surprins de austeritatea lăcașului. Spre deosebire de Notre-Dame, cu ale ei fresce viu colorate, lemnăria și decorațiunile poleite ale altarului, Saint-Sulpice avea un aspect rece și sever, amintind prin severitatea sa de

catedralele ascetice ale Spaniei. Lipsa decorațiunilor conferea parcă interiorului o lărgime suplimentară și, privind spre arcele zvelte ale plafonului boltit, Silas își imaginează că se află sub chila unei uriașe corăbii.

„O imagine potrivită”, își spuse. Corabia frăției avea să fie răsturnată și să se scufunde pentru totdeauna. Nerăbdător să treacă la lucru, își dorea ca sora Sandrine să-l lase singur mai repede. Era o femeie scundă și subțire, de care ar fi putut scăpa ușor, dar jurase să nu folosească forța decât în caz de absolută necesitate. „Este o slujitoare a Domnului și nu e vina ei că frăția a ales aceasta biserică pentru a ascunde cheia de boltă. Nu trebuie să plătească ea pentru păcatele altora.”

— Îmi pare rău, soră, fiindcă ai fost deranjată din somn pentru mine.

— Ba deloc. Vă aflați în Paris pentru scurt timp și ar fi fost păcat să ratați Saint-Sulpice. Ce anume vă interesează mai mult, arhitectura sau istoria bisericii?

— De fapt, soră, interesele mele sunt mai degrabă de ordin spiritual.

Călugărița izbucni într-un râs ușor, plăcut:

— Asta se înțelege de la sine. Dar mă întrebam cu ce să începem turul de vizitare.

Silas își aținti privirile asupra altarului:

— Nu-i nevoie de un tur. Ați fost mai mult decât amabilă. De aici mă descurc singur.

— Dar nu mă deranjează deloc, replică ea. La urma urmei, tot m-am trezit.

Silas se opri. Ajunseseră la primele strane, la nici cincisprezece metri de altar. Se răsuci postându-și trupul masiv drept în fața femeii și simți cum se crispează atunci când văzu ochii săi roșii.

— Sper să nu fiu prea nepoliticos, soră, dar nu sunt obișnuit să intru într-o Casă a Domnului și să mă plimb, pur și simplu, prin ea. V-ar deranja dacă aș rămâne puțin timp singur, pentru a mă ruga înainte de a admira arhitectura?

Sora Sandrine ezită:

— Oh, desigur. Vă voi aștepta în spate, lângă intrare.

Silas puse o mână grea pe umărul ei și o privi drept în ochi:

— Soră, mă simt și așa vinovat fiindcă v-am trezit din somn. A vă cere să mai rămâneți cu mine acum ar fi prea mult. Vă rog să vă întoarceți în camera dumneavoastră. Voi vizita biserica singur și apoi voi pleca!

Călugărița nu părea tocmai convinsă:

— Sunteți sigur că nu vă veți simți singur?

— Cătuși de puțin. Rugăciunea este o bucurie ce trebuie trăită în singurătate.

— Cum doriți!

Silas își luă palma de pe umărul ei:

— Somn ușor, soră! Domnul fie cu tine.

— Și cu tine, răspunse ea și se îndreptă spre scări. Vă rog să închideți bine ușile când ieșiți!

— Voi avea grijă.

Silas o privi cum urcă scările până ce dispăru. Apoi se întoarse și îngenunche lângă prima strană; brâul *cilice* îi pătrunse mai adâncând în carne.

„Doamne, Ție îți închin munca aceasta pe care o împlinesc azi...”

Ghemuită în umbra balconului ce străjuia altarul, sora Sandrine privea tăcută printre barele balustradei. Temerile bruște ce-i cuprinseseră sufletul în clipa în care îl văzuse pe călugăr îngenuncheat o îngrijorau. Pentru o clipă, se întrebă dacă nu cumva vizitatorul acesta misterios era dușmanul despre care fusese prevenită; poate că în aceasta seară va trebui să ducă la îndeplinire ordinele ce-i fuseseră date cu atât de mult timp în urmă. Așa că hotărî să rămână acolo, în întuneric, și să urmărească fiecare mișcare a călugărului.

După ce ieșiră din umbră, Langdon și Sophie se îndreptară cu pași repezi spre scara de incendiu. Profesorul avea impresia că încearcă să asambleze un uriaș puzzle pe dibuite. Cel mai recent aspect al misterului cu care se confrunta era unul extrem de tulburător: „Un căpitan al Poliției Judiciare încearcă să-mi pună în cârcă o crimă.”

— Ce crezi, șopti el, nu cumva Fache o fi scris mesajul acela pe podea?

Sophie nici măcar nu se întoarse:

— Imposibil!

Langdon nu era chiar atât de sigur:

— Pare al naibii de hotărât să mă scoată pe mine vinovat. Poate a crezut că, scriindu-mi numele pe podea, ar avea mai mulți șorți de reușită.

— Șirul lui Fibonacci? Post-scriptumul? Tot simbolismul lui Leonardo da Vinci și al divinității feminine? Nu, *sigur* este mâna bunicului meu!

Langdon știa că are dreptate. Simbolurile tuturor acestor indicii se legau perfect — pentagrama, *Omul Vitruvian*, da Vinci, zeița și chiar Șirul Fibonacci. „O serie coerentă de simboluri”, așa cum ar numi-o iconografii. Extrem de unitară.

— Și faptul că m-a sunat în după-amiaza asta..., adăugă Sophie, spunându-mi că trebuie să-mi dezvăluie ceva. Sunt sigură că mesajul scris pe podea a fost un ultim efort din partea lui pentru a-mi comunica mie ceva important, ceva ce el și-a închipuit că mă vei ajuta să înțeleg.

Langdon se încruntă. „O, diavol draconic! Oh, sfânt schilod!” Și-ar fi dorit să înțeleagă mesajul, atât pentru binele lui Sophie, cât și pentru al său. Situația se înrăutățise de când văzuse el prima dată textul scris pe podea. Falsa lui evadare pe fereastra toaletei nu avea să-l facă deloc mai drag în ochii lui Fache; de fapt, avea mari îndoieli că Poliția

Franceză va gusta umorul urmăririi și arestării unei bucăți de săpun.

— Nu mai avem mult până la scară, îi spuse Sophie.

— Crezi că ar fi posibil ca în șirul acela de numere să fie ascunsă Cheia pentru a înțelege restul mesajului?

Profesorul lucrase odată la o serie de manuscrise ale lui Bacon ce conțineau un cifru epigrafic în care anumite rânduri constituiau indicii pentru descifrarea întregului cod.

— M-am gândit toată noaptea la numerele acelea. Sume, produse, rapoarte... nu văd nimic, nici o idee. Din punct de vedere matematic, sunt aranjate la întâmplare. O aiureală criptografică.

— Și totuși, fac parte din Șirul lui Fibonacci. Nu poate fi o simplă coincidență!

— Nici nu este. Faptul că a scris numerele astea a fost doar o altă modalitate prin care bunicul a încercat să-mi comunice *mie* ceva — la fel ca folosirea limbii engleze pentru scrierea mesajului, ca poziționarea propriului trup în forma schiței mele preferate ori ca desenarea unei pentagrame pe abdomen. Toate au avut rolul de a-mi atrage atenția.

— Pentagrama are o semnificație aparte pentru tine?

— Da. Nu am apucat să-ți spun, dar era un simbol aparte pentru mine și pentru bunicul, când eram copil. Obişnuiam să ne jucăm Tarot și cartea mea indicatoare era totdeauna una din seria pentagramelor. Sunt sigură că bunicul măsluia cărțile, dar pentagrama a ajuns cu timpul să fie mica noastră glumă.

Langdon simți un fior. Obişnuiau să joace Tarot?! Acest joc medieval de origine aparent italiană avea o încărcătură atât de mare de simbolism eretic ascuns, încât Langdon îi dedicase un capitol întreg din cartea pe care o pregătea. Cele douăzeci și două de cărți principale ale jocului aveau nume ca *The Female Pope*, *The Empress* sau *The Star*. Inițial, Tarotul fusese conceput ca un mijloc secret de diseminare a ideologiilor interzise de Biserică; în prezent, trăsăturile sale mistice fuseseră preluate și exploatare de ghicitoarele moderne.

„Arcana indicatoare a divinității feminine în Tarot este pentagrama”, își spuse Langdon, dându-și seama că, dacă Saunière obișnuia să măsluiască jocul pentru ca nepoata lui să se distreze mai bine, pentagrama constituia, într-adevăr, o glumă potrivită între ei.

Ajunseră la scara de incendiu și Sophie trase ușor de ușă. Nu se declanșă nici o alarmă; doar ușile care dădeau spre exterior erau conectate. Coborâră în viteză treptele înguste, spre parter.

— Bunicul tău, spuse Langdon străduindu-se să țină pasul cu ea, când ți-a povestit despre pentagramă, a pomenit ceva despre venerarea Zeiței sau despre resentimentele Bisericii Catolice?

Sophie clătina din cap:

— Pe mine mă interesa mai degrabă partea matematică — proporția divină, numărul phi, Șirul Fibonacci — chestii de genul ăsta.

Langdon o privi surprins:

— Ți-a povestit bunicul tău despre numărul phi?!

— Firește! Proporția divină sau numărul de aur. De fapt, adăugă ea cu o expresie poznașă, obișnuia să glumească spunând că eu sunt pe jumătate divină... știi, datorită literelor din numele meu.

Profesorul se gândi o clipă și apoi își dădu seama.

„S-o-P-H-I-e!”

Coborând treptele în continuare, cu gândul la numărul phi, Langdon își spuse că indiciile lăsate de Saunière erau mult mai coerente decât își imaginase el până acum.

„Da Vinci... Șirul lui Fibonacci... pentagrama...”

În mod aproape incredibil, toate acestea erau armonizate într-un concept unic, atât de important în istoria artei, încât adesea profesorul îi consacra mai multe ore în sala de curs.

PHI...

Brusc, gândul îi zbură înapoi la Harvard, la ziua în care, în fața studenților înscriși la cursul „Simbolistica în artă”, scrisese pe tablă numărul său favorit.

Langdon se întorsese spre marea de ochi curioși:

— Cine-mi poate spune ce număr este acesta?

Un lungan de la cursul de matematică ridicase mâna.

— Este numărul phi, spusese el, pronunțând *fi*.

— Bravo, Stettner! Sper că toată lumea a făcut cunoștință cu phi.

— A nu fi confundat cu *pi*, adăugase Stettner, zâmbind. Așa cum ne place nouă, matematicienilor, să spunem, *phi* e cu un *h* mai tare decât *pi*!

Langdon râsese, dar nimeni altcineva nu mai păruse să guste gluma.

Stettner dăduse din mână, a lehamite, și se așezase la loc.

— Acest număr, continuase Langdon, unu virgulă șase unu opt, are o importanță cu totul deosebită în artă. Îmi poate spune cineva de ce?

Lunganul încercase să recâștige stima colegilor:

— Fiindcă e atât de drăguț?

Sala izbucnise în râs.

— De fapt, Stettner are și de data aceasta dreptate. Phi este unanim considerat cel mai frumos număr din întregul univers.

Râsetele încetaseră brusc, iar lunganul rânjise cu gura până la urechi.

În vreme ce pregătea proiectorul, profesorul le explicase studenților că numărul phi deriva din Șirul lui Fibonacci — o progresie celebră nu numai pentru că suma oricăror doi termeni alăturați este egală cu termenul următor, dar și fiindcă *raportul* oricăror doi termeni alăturați are uimitoarea proprietate de a fi aproape egal cu numărul 1,618, adică *phi*!

— În ciuda originilor sale matematice oarecum mistice, aspectul cu adevărat straniu al numărului phi ține mai degrabă de atotprezența sa în natură. Plantele, animalele și chiar ființa umană sunt caracterizate de rapoarte dimensionale care se apropie cu o bizară exactitate de numărul phi. Frecvența cu care este întâlnit pretutindeni în

natură, continuase Langdon stingând luminile din sală, nu poate fi considerată o simplă coincidență, astfel că anticii au presupus că numărul phi a fost, probabil, dictat de Creator. Savanții din vechime chiar au numit acest număr „proporția divină”.

— Stați puțin, intervenise o tânără din primul rând. Eu studiez biologia și n-am auzit pomenindu-se niciodată de aceasta proporție divină în natură.

— Nu? zâmbise Langdon. Ai analizat vreodată relația dintre femelele și masculii unei comunități de albine?

— Sigur. Femelele sunt totdeauna în număr mai mare.

— Corect. Dar știai că, dacă împarți numărul de femele la cel al masculilor din orice stup sau roi de albine din lume, obții totdeauna același număr?

— Serios?

— Exact. Numărul phi.

Fata făcuse ochii mari:

— Nu se poate!

— Ba se poate! îi replică Langdon, punând un diapozitiv ce înfățișa o cochilie spiralată. Recunoști acest organism?

— E un nautilus, răspunsese studenta la biologie. O moluscă din clasa cefalopodelor care își pompează aer în cochilia compartimentată pentru a-și echilibra nivelul de flotabilitate.

— Corect. Și ai idee ce număr obții dacă împarți diametrul fiecărei spirale la cel al spiralei următoare?

Tânăra privea în continuare, nevenindu-i să creadă, arcele concentrice ale cochiliei.

Langdon clătinase din cap în sens afirmativ:

— Phi. Proporția divină. Numărul de aur. Unu virgulă șase unu opt.

Fata îl privise cu un aer uluit.

Profesorul trecuse apoi la următorul diapozitiv — o imagine luată de aproape a unei plante de floarea-soarelui.

— Semințele de floarea-soarelui sunt dispuse sub formă de spirală strânsă. Știți care este raportul dintre diametrele oricăror două spire alăturate?

— Phi? întrebese sala în cor.

— Ați ghicit!

Și Langdon trecuse repede în revistă o serie de alte diapozitive — conuri de pin, dispunerea frunzelor pe tulpină, segmentarea corpului la insecte — toate ilustrau aceeași surprinzătoare respectare a proporției divine.

— E uimitor! strigase cineva din sală.

— Mda, replicase altcineva, dar ce au toate astea de-a face cu *arta*?

— Aha! exclamase Langdon. Îmi pare bine că ai întrebat!

Și puse un alt diapozitiv: un pergament de un galben palid, care înfățișa celebrul nud masculin realizat de Leonardo da Vinci, *Omul Vitruvian* — numit astfel în amintirea lui Marco Vitruvius, strălucitul arhitect roman care preamărise numărul de aur în lucrarea sa, *De Arhitectura*.

— Nimeni nu a înțeles mai bine decât Leonardo structura divină a trupului omenesc. Artistul a mers chiar până la a deshuma cadavre pentru a măsura proporțiile exacte ale scheletului uman. El a fost primul care a arătat că trupul omenesc este constituit din „segmente” ale căror rapoarte proporționale sunt *totdeauna* egale cu... *numărul phi*.

Toți ochii din sală îl priviseră cu îndoială.

— Nu mă credeți? Diseară, când faceți duș, luați un centimetru și măsurați.

Doi jucători de fotbal rânjiseră.

— Nu doar voi doi, isteților! Încercați toți! Și fetele, și băieții. Măsurați-vă înălțimea, din creștet până în tălpi. Apoi măsurați distanța de la ombilic până la podea și împărțiți-o pe prima la cea de-a doua. Ce număr credeți că veți obține?

— Cu siguranță nu phi! izbucnise unul dintre „isteți”.

— Ba da, *phi*! Unu virgula șase unu opt. Mai vreți încă un exemplu? Măsurați-vă lungimea brațului, de la umăr până la vârful degetelor și apoi împărțiți-o la distanța dintre cot și vârful degetelor. Tot *phi*. Încă unul? Distanța șold-podea împărțită la distanța genunchi-podea. Iarăși *phi*. Încheieturile degetelor de la mâini. De la picioare. Segmentele coloanei vertebrale. *Phi! Phi! Phi!* Prieteni, fiecare dintre noi este un tribut viu adus proporției divine.

Chiar în întunericul sălii, Langdon își dăduse seama de uimirea studenților și simțise aceeași căldură plăcută în inimă, ca de fiecare dată. Acesta era motivul pentru care iubea meseria asta.

— După cum vedeți, prieteni, haosul care ne înconjoară este clădit pe o ordine bine definită. Când au descoperit numărul de aur, anticii au fost siguri că au identificat piatra de temelie pe care însuși Dumnezeu a pus-o la crearea lumii și, datorită lui, au început să venereze natura. Acum putem înțelege de ce. Mâna lui Dumnezeu este vizibilă pretutindeni în natură și câteva religii păgâne, care se închină în fața Pământului Mamă, au supraviețuit până astăzi. Mulți dintre noi celebrează natura exact așa cum făceau păgânii de odinioară, dar fără a ști ce fac, de fapt. Sărbătorile care marchează venirea primăverii constituie un exemplu perfect... renașterea naturii și reluarea ciclului ei fertil. Magia misterioasă a numărului de aur exista chiar de la începuturile lumii. Omul nu face altceva decât să joace după regulile naturii și, fiindcă arta e doar o încercare a sa de a imita minunile create de mâna lui Dumnezeu, fiți siguri că veți întâlni proporția divină de foarte multe ori la cursul de artă din semestrul acesta.

În următoarea jumătate de oră, Langdon le arătase diapozitive cu lucrări de artă semnate de Michelangelo, Albrecht Dürer, Leonardo da Vinci și mulți alții, demonstrând de fiecare dată respectarea voită și riguroasă a proporției divine: numărul phi ascuns în dimensiunile arhitecturale ale Parthenonului atenian, ale piramidelor din Egipt și chiar ale sediului ONU din New York. Numărul de aur apărea, de asemenea, în structura organizatorică a sonatelor lui Mozart, în *Simfonia a Cincea* de Beethoven și în lucrările lui Bartok, Debussy sau Schubert.

— Numărul phi, le spusese profesorul, a fost folosit chiar și de Stradivarius pentru a calcula locul exact al fantelor în formă de „f” ale celebrelor sale violi. În încheiere, să revenim la simboluri, adăugase profesorul, în timp ce se apropiase din nou de tablă și desenase cinci linii care se intersectau pentru a forma o stea cu cinci colțuri. Aceasta

este una dintre cele mai puternice imagini pe care le veți vedea în cursul acestui semestru. Cunoscut sub numele de pentagramă, simbolul este considerat, deopotrivă, magic și divin în numeroase culturi. Îmi poate spune cineva de ce?

Stettner, studentul de la Matematică, ridicase mâna:

— Fiindcă, atunci când desenezi o pentagramă, liniile se intersectează astfel încât să respecte automat proporția divină.

Langdon aprobase încântat:

— Excelent! Într-adevăr, *toate* rapoartele dintre segmentele unei pentagrame sunt egale cu numărul phi și, drept urmare, acest simbol a devenit expresia absolută a proporției divine. Din acest motiv, steaua cu cinci colțuri a fost dintotdeauna un simbol al frumuseții și al perfecțiunii, asociat cu divinitatea și cu sacrul feminin.

Fetele din sală surâseseră, încântate.

— Încă un amănunt, prieteni! Astăzi am amintit doar în treacăt de Leonardo da Vinci, dar în cursul acestui semestru vom vorbi mult despre el. Mâine vă voi arăta imagini ale frescei sale, *Cina cea de taină* — unul dintre cele mai surprinzătoare tributuri aduse sacrului feminin.

— Glumiți, nu-i așa? întrebasese cineva din sală. Eu știam că *Cina cea de taină* îi este închinată lui Iisus!

Langdon se mirase:

— Există simboluri ascunse acolo unde nici nu vă puteți imagina...

— Haide! îi șopti Sophie. Ce s-a întâmplat? Aproape am ajuns. Grăbește-te!

Langdon își ridică privirea, smuls din reverie, și își dădu seama ca se oprișe în mijlocul scării, copleșit de o revelație bruscă.

„O, diavol draconic! Oh, sfânt schilod!”

Aflată pe o treaptă mai jos, Sophie îl privea nedumerită.

„Nu poate fi atât de simplu!”

Și totuși, era.

Acolo, în buricul Luvrului... cu imaginile numărului *phi* și ale lui Leonardo care i se învălmășeau în minte, instantaneu, Robert Langdon descifră mesajul lui Saunière.

— „O, diavol draconic!” spuse cu glas tare. „Oh, sfânt schilod!” Un cod mai simplu de atât nici nu poate exista!

Sophie, încremenită la rândul ei pe trepte, se uită la el, derutată. „Un cod?” Toată noaptea își storsese creierii gândindu-se la cuvintele din mesaj și nu identificase nici un cod — cu atât mai mult unul simplu!

— Chiar tu ai spus-o! continuă Langdon entuziasmat peste măsură. Numerele din Șirul lui Fibonacci capătă sens doar dacă sunt așezate în ordinea corectă; altfel, totul e doar o aiureală matematică.

Sophie nu avea idee despre ce tot vorbea el acolo. „Șirul lui Fibonacci?” Ea fusese sigură că numerele acelea erau menite doar să atragă atenția Departamentului de Criptografie. „Să mai reprezinte oare și altceva?” Duse mâna la buzunar și scoase hârtia cu mesajul bunicului ei.

„13-3-2-21-1-1-8-5

O, DRACONIAN DEVIL!

OH, LAME SAINT!”

„Ce să fie cu numerele astea?”

— Faptul că a schimbat ordinea numerelor din Șirul lui Fibonacci este un indiciu, îi spuse Langdon, luându-i hârtia din mână. Cifrele indică felul în care trebuie descifrat restul mesajului. Bunicul tău le-a ordonat în acest mod pentru a ne ajuta să înțelegem că același criteriu trebuie aplicat și textului în sine. Cele două rânduri nu înseamnă nimic; sunt doar niște *litere* scrise într-o ordine greșită.

Sophie avu nevoie de un moment pentru a pătrunde sensul acestor cuvinte și, când pricepu ce voia el să spună, i se păru ridicol de simplu:

— Crezi că mesajul este... *une anagramme*? Ca un joc de rebus dintr-un ziar?

Scepticismul de pe chipul ei era vizibil, dar Langdon îl înțelegea. Puțini știau că, lăsând la o parte rolul lor de distracție pentru oamenii moderni, anagramele au o bogată istorie în ceea ce privește simbolismul sacru.

Învățăturile mistice ale Cabalei au la bază anagramele — rearanjarea literelor din cuvintele scrise în ebraică, pentru a releva noi înțelesuri. Regii francezi din perioada renescentistă erau atât de convingși că anagramele posedă o putere magică, încât angajau anagramiști pentru a-i ajuta să ia cele mai bune decizii, analizând cuvintele din diverse documente de mare importanță. Romanii numeau studiul anagramelor *ars magna* — „arta măreață”.

Langdon își cufundă privirile în ochii lui Sophie:

— Adevăratul mesaj al bunicului tău ne-a stat în față în tot acest timp, dădora de indicii mai mult decât sugestive!

Fără a mai pierde timpul cu alte explicații, profesorul scoase un pix din buzunar și rearanjă literele de pe fiecare rând al mesajului:

„O, DRACONIAN DEVIL!
OH, LAME SAINT!”

era o anagramă perfectă a cuvintelor...

„LEONARDO DA VINCI!
THE MONA LISA!”

Mona Lisa!

Pentru o clipă, în mijlocul scărilor de incendiu, Sophie uită că trebuiau să fugă cât mai repede din Luvru.

Uimirea îi era întrecută doar de stânjeneala de a nu fi fost ea cea care descifrase mesajul. Din cauza experienței complexe pe care o deținea în domeniul criptoanalizei, trecuse cu vederea un simplu joc de cuvinte, pe care totuși ar fi trebuit să-l remarce. La urma urmei, nu era o neofită în privința anagramelor — mai cu seamă a celor în limba engleză.

În copilărie, bunicul ei folosea adesea anagrame pentru a o ajuta să învețe ortografia engleză. Odată scrisese pe o hârtie cuvântul *planets* — „planete” — și-i spusese că alte nouăzeci și două de cuvinte, de diferite lungimi, pot fi alcătuite în engleză din aceleași litere. Sophie petrecuse trei zile cu dicționarul în brațe, identificându-le, în cele din urmă, pe toate.

— Nu pot să-mi imaginez, spuse Langdon privind uimit hârtia, cum a reușit bunicul tău să creeze o anagramă atât de complexă în cele câteva minute dinaintea morții.

Sophie știa cum, și adevărul o îndureră și mai tare. „Ar fi trebuit să-mi dau seama!” Își amintea acum că bunicul ei — un iubitor al artelor și al jocurilor de cuvinte — își petrecuse mult timp în tinerețe născocind anagrame ale titlurilor celor mai cunoscute opere de artă. Una dintre ele chiar îi pricinuisse un necaz pe când era ea mică. Într-un interviu pentru o revistă americană de artă, Jacques Saunière își exprimase dezgustul pentru cubismul modernist, remarcând că titlul lucrării lui Picasso *Les Demoiselles d'Avignon* era o anagramă perfectă a expresiei engleze *vile meaningless doodles* — „aiureli prostești”. Admiratorii lui Picasso nu fuseseră deloc încântați.

— Probabil că bunicul a creat această anagramă cu mult timp în urmă, îi explică Sophie.

„Iar în seara asta a fost nevoie s-o folosească la repezeală.” Vocea bătrânului parcă răsună de dincolo de mormânt, cu o precizie cutremurătoare.

Leonardo da Vinci!

Mona Lisa!

Sophie habar nu avea de ce ultimele cuvinte pe care i le adresase se refereau la celebra pictură a maestrului, însă o posibilitate îi trecea prin gând. Una tulburătoare.

„Nu acestea au fost ultimele lui cuvinte...”

Oare trebuia să meargă acum la tablou? Îi lăsase bunicul ei un mesaj acolo? Părea destul de plauzibil. La urma urmei, pictura era expusă în Salle des Etats — o încăpere accesibilă doar din Marea Galerie. Brusc, își dădu seama că ușile care duceau acolo se aflau la numai douăzeci de metri de locul în care fusese găsit cadavrul lui Saunière.

„Ar fi putut ajunge cu ușurință până la tablou înainte de a muri.”

Sophie privi în susul scării de incendiu, nehotărâtă. Știa că ar trebui să-l scoată pe Langdon din muzeu fără întârziere, și totuși instinctul îi spunea altceva. Amintindu-și de prima ei vizită în Aripa Denon, pe când era doar o fetiță, își dădu seama că, dacă bunicul ei ar fi vrut să-i dezvăluie un secret, puține locuri de pe pământ ar fi fost mai potrivite decât *Mona Lisa* lui da Vinci.

— Nu mai e mult până ajungem până la ea, șoptise bunicul, ținând-o strâns de mână micuță și conducând-o pe culoarele pustii ale Luvrului, seara, după orele de vizitare.

Sophie avea șase ani pe atunci. Se simțea mică și neînsemnată între pardoseala năucitoare și plafoanele boltite la o înălțime amețitoare. Așa, fără vizitatori, muzeul o înspăimânta, deși n-ar fi recunoscut asta cu nici un chip față de bunicul ei. Strângând tare din dinți, dăduse drumul mâinii lui.

— Drept înainte este Salle des Etats, îi spusese el pe când se apropiau de celebra încăpere.

În ciuda entuziasmului evident al bunicului, fetița ar fi vrut să plece acasă. Văzuse imagini cu *Mona Lisa* în diverse

cărți și nu-i plăcuseră deloc. Nu înțelegea de ce toată lumea făcea atâta caz de ea.

— *C'est ennuyeux!* bombănise ea.

— *Boring*⁴, o corectase bunicul. Franceza la școală, engleza acasă.

— *Le Louvre, c'est pas chez moi!* „Luvrul nu e casa mea!”

Bătrânul izbucnise într-un râs fals:

— Ai dreptate. Atunci hai să vorbim englezește doar așa, ca să ne distrăm.

Sophie se bosumflase, dar nu se oprise din mers. Când intraseră în Salle des Etats, fetița cercetase rapid încăperea și zărise imediat locul de onoare — în mijlocul zidului din dreapta, unde un singur portret trona în spatele unui perete protector din plexiglas. Bunicul se oprise în ușă și-i făcuse semn spre tablou:

— Du-te la ea, Sophie! Puțini oameni au ocazia de a o vizita fără să fie alții prin preajmă.

Ascunzându-și neplăcerea, fetița traversase încăperea. După câte auzise despre *Gioconda*, avea acum impresia că se apropia de un cap încoronat. Ajunsă în fața ecranului protector, trăsese adânc aer în piept și privise tabloul.

Sophie nu știa ce ar fi trebuit să simtă atunci când îl vede, dar în mod cert nu ceea ce simțea acum. Nici o tresărire de uimire. Nici un fior de admirație. Figura celebră arăta exact ca în cărți. Fetița rămăsese în fața tabloului timp îndelungat — ei i se păruse o veșnicie — așteptând să se întâmple ceva.

— Ei, ce părere ai? șoptise bunicul, apropiindu-se de ea. Minunată, nu-i așa?

— E prea mică!

Saunière surăsese:

— Și tu ești mică, dar ești frumoasă.

„Ba nu-s frumoasă”, îi replicase fetița în sinea ei. Nu-și putea suferi părul roșcat și pistruii de pe față, plus că era mai înaltă decât toți băieții din clasa ei. Privise din nou spre *Mona Lisa* și clătinase din cap:

⁴ "Plictisitor" (engl)

— E chiar mai urâtă decât în poze. Figura ei este... *brumeux*.

— *Foggy*⁵, o corectase bunicul.

— *Foggy*, repetase ea, știind că discuția nu avea să continue până ce nu rostea la rândul ei nou învățatul cuvânt în engleză.

— Acesta este stilul *sfumato* în pictură, îi explicase bătrânul, și e foarte dificil de realizat. Leonardo da Vinci a fost mai priceput în realizarea lui decât oricine altcineva.

Dar ei tot nu-i plăcea tabloul.

— Pare că știe ea ceva... ca atunci când copiii de la școală au un secret al lor.

Bunicul izbucnise în râs:

— Acesta este unul dintre motivele pentru care Mona Lisa e atât de celebră!! Oamenilor le place să-și închipuie că știu de ce surâde așa.

— *Tu* știi de ce surâde așa?

— Poate că știu și într-o bună zi am să-ți spun și ție!

Sophie bătuse din picior:

— Ți-am zis că nu-mi plac secretele!

— Prințesă, îi spuse el surâzând, viața e plină de secrete! Și nu le poți afla pe toate deodată!

— Eu mă întorc, declară Sophie, și vocea ei răsună în hol.

— La *Mona Lisa*? izbucni Langdon. *Acum?!*

Preț de o clipă, se gândi la consecințele unei astfel de mișcări.

— Pe mine nu mă suspectează nimeni de crimă! Am să risc! Trebuie să aflu ce anume a vrut bunicul să-mi spună.

— Și cu ambasada cum rămâne?

Sophie se simțea vinovată fiindcă-l transformase într-un fugar și acum îl părăsea, dar altă soluție nu vedea. Arătă spre o ușă de metal în josul scărilor:

— Du-te pe acolo și urmează plăcuțele luminate care te îndrumă spre ieșire. Bunicul mă aducea adesea pe aici. Vei ajunge fără probleme la o ușă rotativă de siguranță. E

⁵ "Încețoșată" (engl.)

monodirecțională și nu îți permite decât să ieși. Apoi îi întinse cheile de la mașina sa și adaugă: Ai să găsești un Smart roșu în parcare rezervată angajaților. Chiar în fața aripii în care ne aflăm. Știi să ajungi la ambasadă?

Langdon încuviință, privind cheile pe care le ținea în mână.

— Ascultă, continuă Sophie cu o voce moale, cred că bunicul mi-a lăsat un mesaj la *Mona Lisa* — un fel de indiciu referitor la cel care l-a ucis. Sau la pericolul care mă pândește.

„Sau la ceea ce s-a întâmplat cu familia mea”, își spuse în gând.

— Trebuie să mă duc să văd, insistă ea.

— Dar dacă ar fi vrut să-ți spună de ce ești în pericol, nu putea să-ți scrie pur și simplu pe podea, acolo unde a murit? Pentru ce să apeleze la acest complicat joc de cuvinte?

— Fiindcă, indiferent de ce anume a încercat să-mi transmită, cred că nu a vrut să mai afle și altcineva. Nici măcar poliția.

În mod evident, Jacques Saunière făcuse tot ce-i stătuse în puteri pentru a-i transmite un mesaj confidențial, și numai ei. Îl scrisese sub forma unui cod în care indusese inițialele ei, și-i spusese să-l caute pe Robert Langdon — un lucru înțelept, ținând seama că americanul descifrase codul secret.

— Oricât de straniu ar părea, adăugă ea, cred că a vrut ca eu să ajung la *Mona Lisa* înaintea oricui altcuiva.

— Te însoțesc!

— Nu! Nu avem de unde ști când va reveni poliția în Marea Galerie. Trebuie să pleci!

Profesorul ezită o clipă, ca și cum curiozitatea științifică ar fi fost mai puternică decât orice raționament logic, riscând să-l azvârle din nou în mâinile lui Fache.

— Du-te! Acum! îl îndemnă Sophie eu un surâs recunoscător. Ne vedem la ambasadă, domnule Langdon!

El o privi oarecum nemulțumit:

— Ne vedem acolo cu o *singură* condiție!

Uimită, îl privi o clipă fără replică.

— Ce condiție?

— Să nu-mi mai spui „domnule Langdon”.

Îl se păru ca zărește umbra unui zâmbet vag pe chipul lui și, aproape fără să vrea, îi surise și ea:

— Succes, Robert!

Când ajunse la capătul de jos al scărilor, îl izbi inconfundabilul miros de ipsos și ulei de in. În față, pe o plăcuță iluminată inscripționată „SORTIE /EXIT”, o săgeată indica un culoar lung.

Langdon porni în direcția săgeții.

Spre dreapta, se zărea un studio de restaurare din care părea că-l privește o armată de statui, în diverse stadii de recondiționare. În stânga, se înșirau câteva încăperi care semănau cu sălile de curs de la Harvard — șiruri de șevalete, pânze, palete și rame — o veritabilă linie de montaj a tablourilor.

În timp ce înainta pe culoar, avea impresia că, dintr-un moment în altul, se va trezi în patul lui din campus. Seara aceasta îi părea un fel de vis straniu. „Sunt pe punctul de a evada din Luvru... un fugar.”

Încă nu-și putea lua gândul de la mesajul anagramat al lui Saunière. Totodată, se întreba ce va găsi Sophie la *Mona Lisa*... dacă va găsi ceva. Tânăra păruse ferm convinsă că bunicul ei dorise ca ea să treacă încă o dată prin fața celebrului tablou. Oricât de plauzibilă ar fi fost această interpretare, Langdon se simțea iritat de un tulburător paradox.

„P.S. găsește-l pe Robert Langdon.”

Saunière scrisese pe podea numele lui, cerându-i lui Sophie să-l găsească. Pentru ce? Doar ca el s-o poată ajuta la descifrarea anagramei?

Puțin probabil!

La urma urmei, de ce ar fi crezut Saunière că Langdon se pricepe la anagrame? Nici măcar nu-l cunoștea! Mai mult de atât, Sophie îi declarase limpede că ea *însăși* ar fi trebuit să dezlege anagrama. Ea remarcase Șirul lui Fibonacci și,

fără îndoială, în scurt timp ar fi decodificat și mesajul, fără ajutorul lui.

„Sophie ar fi găsit și singură soluția anagramei.” Profesorul era din ce în ce mai sigur de acest lucru. Totuși, aceasta concluzie sugera o evidentă lipsă de logica în acțiunile lui Saunière.

„De ce eu?” continuă să se întrebe în timp ce străbătea culoarul cu pași repezi. „De ce ultima dorință a custodelui a fost aceea ca nepoata lui să mă găsească pe mine? Ce-și închipuia Saunière că știu eu?”

Tresari brusc, apoi încremeni. Făcu ochii mari, duse mâna la buzunar și scoase foaia de hârtie, cu ochii ațintiți asupra ultimului rând.

„P.S. găsește-l pe Robert Langdon.”

Se concentrează asupra primelor două litere.

„P.S.”

În acea clipă, complexul sistem de simboluri al lui Saunière deveni limpede ca lumina zilei. Aidoma trosnetului unui tunet, tot ce acumulase în cariera sa de specialist în artă și simbolistică se năpusti asupra lui, ca o vijelie. Tot ce făcuse Saunière în seara asta era perfect logic.

Mintea îi alergia frenetic, în vreme ce încerca să pună cap la cap implicațiile uriașe ale acestei revelații. Răsucindu-se pe călcâie, privi în direcția din care venise.

„Mai am oare timp?”

Oricum, nu mai conta.

Fără să ezite, Langdon se întoarse în trombă spre scara de incendiu.

Silas îngenunche în dreptul primei strane și se prefăcu a se ruga în timp ce studia interiorul bisericii. La fel ca majoritatea locașelor de cult, Saint-Sulpice avea forma unei uriașe cruci. Partea centrală — naosul — ducea direct spre altarul principal, în fața căruia se întretăia brațul scurt al crucii, numit transept. Intersecția se afla chiar sub cupola principală și era considerată inima bisericii... punctul său sacru și mistic.

„Dar nu și în seara asta”, își spuse Silas. Saint-Sulpice își ascunde secretele altundeva.

Întorcându-și capul ușor în dreapta, privi spre transeptul sudic, spre zona liberă de la capătul rândului de strane, unde se afla obiectul pe care toate victimele sale îl descrieseră.

„Acolo e.”

Încrustată în pardoseala de granit, o bandă îngustă de alamă lucea în piatră... o dâră aurie pe podeaua bisericii. Pe bandă se aflau marcaje regulate, ca liniuțele de pe o riglă. Era un gnomon, un dispozitiv astronomic de origine precreștină, păgână, asemănător unui cadran solar. Turiști, oameni de știință și istorici din lumea întreagă veneau la Saint-Sulpice pentru a privi această linie celebră.

„Linia Rozei.”

Fără să se grăbească, Silas măsură cu privirea banda de alamă ce străbătea pardoseala, de la dreapta spre stânga, curbindu-se în fața lui într-un unghi ciudat, câtuși de puțin potrivit cu simetria bisericii. Trecând prin altarul principal, linia îi părea lui Silas ca o cicatrice hidoasă pe un chip frumos. Banda tăia în două culoarul de comuniune și apoi parcurgea întreaga lățime a bisericii, până în colțul de nord al transeptului, ajungând la baza unei structuri cât se poate de neobișnuite.

Un colosal obelisc egiptean!

Acolo, Linia Rozei schița o întoarcere de nouăzeci de grade în plan *vertical* și urca zece metri pe una dintre fețele obeliscului, până la vârful piramidal al acestuia, unde, în sfârșit, se oprea.

„Linia Rozei. Frăția a ascuns cheia de boltă pe Linia Rozei!”

Cu puțin timp în urmă, când Silas îi spusese în ce biserică se află cheia de boltă, Învățătorul nu păruse foarte convins. Dar când el adăugase că toate victimele sale îi dezvăluiseră aceeași locație exactă, ceva în legătură cu o bandă de alamă ce străbătea biserica, Învățătorul exclamase entuziasmat:

— Te referi la Linia Rozei!

Apoi îi povestise repede despre ciudățenia arhitecturală din biserica Saint-Sulpice — o fâșie de alamă ce segmenta lăcașul de cult exact pe axa nord-sud. Era un fel de cadran solar antic, un vestigiu al templului păgân care se înălțase odinioară în acel loc. Trecând prin oculusul decupat în zidul sudic, razele soarelui înaintau câte puțin de-a lungul benzii în fiecare zi, indicând astfel trecerea timpului, de la un solstițiu la celălalt.

Banda era numita Linia Rozei. De secole, simbolul rozei era asociat cu hărțile și cu îndrumarea sufletelor în direcția cea bună. Roza Punctelor Cardinale — desenată pe toate hărțile — indica nordul, sudul, estul și vestul. Inițial cunoscută sub numele de Roza Vânturilor, ea arăta direcțiile celor treizeci și două de vânturi: opt majore, opt semi-vânturi și șaisprezece pătrimi. Când erau marcate în interiorul unui cerc, aceste treizeci și două de puncte semănau perfect cu tradiționala reprezentare a trandafirului cu treizeci și două de petale. Chiar și astăzi, principalul instrument de orientare era busola cu roza sa, pe care nordul era indicat de o săgeată... o floare de crin stilizată.

Pe globul pământesc, Linia Rozei — numita și meridian sau linie de longitudine — putea fi orice linie imaginară care unea Polul Nord cu Polul Sud. Exista, desigur, o infinitate de Linii ale Rozelor, fiindcă prin orice punct de pe glob putea fi

trasat un meridian între cei doi poli. Primii navigatori au vrut însă dintotdeauna să știe *care* dintre aceste linii putea fi considerată *adevărata* Linie a Rozei — longitudinea zero — cea de la care ar fi început măsurătoarea tuturor celorlalte meridiane ale globului.

În prezent, linia aceasta trecea prin Greenwich, Anglia.

Dar nu fusese întotdeauna așa.

Cu mult înainte ca Greenwich să fie considerat primul meridian, longitudinea zero a Pământului trecea prin Paris, chiar prin biserica Saint-Sulpice. Banda de alamă de aici era un memento al acestui prim meridian zero al lumii și, cu toate că localitatea engleza îi răpise Parisului această onoare în 1888, inițiala Linie a Rozei era încă vizibilă și azi.

— Așa că legenda este reală, îi explicase Învățătorul. Cheia de boltă a Ordinului este ascunsă — se spune — „sub semnul Rozei”.

Acum, așezat în genunchi într-o strană, Silas privi în jur și ascultă atent, pentru a se asigura că nu se mai află nimeni în biserică. Pentru o clipă, i se păru că aude un foșnet în balconul corului. Ridică fruntea și privi într-acolo timp de câteva secunde. Nimic.

„Sunt singur.”

Se ridică, se întoarce cu fața la altar și făcu trei plecăciuni. Apoi se răsuci spre stânga și urmă linia de alamă spre nord, până la obelisc.

În acel moment, pe Aeroportul Internațional Leonardo da Vinci din Roma, șuierul trenului de aterizare pe pistă îl trezi pe episcopul Aringarosa din moțăială.

„Am ațipit”, își spuse, mirat că izbutise să se liniștească într-atât încât să adoarmă.

— *Benvenuto a Roma!* le ură pilotul.

Ridicându-se, Aringarosa își netezi sutana neagră și își permise să schițeze un surâs. Fusese o călătorie pe care o făcuse cu plăcere. „Am fost prea mult timp în defensivă”. În noaptea asta însă, regulile se schimbaseră. Cu numai cinci luni în urmă, episcopul se temea pentru viitorul Credinței.

Acum, parcă prin însăși voia Domnului, soluția apăruse de la sine.

„Intervenție divină!”

Dacă în Paris totul decurgea conform planului, Aringarosa avea să intre curând în posesia unui obiect grație căruia va deveni cel mai puternic om al creștinătății.

Sophie ajunsese la ușile mari de lemn ale sălii în care se afla *Mona Lisa* cu răsufierea tăiată. Înainte să intre, privirea i se opri, fără voia ei, pe capătul culoarului, unde, la vreo douăzeci de metri, zăcea cadavrul bunicului ei, încă sub razele de lumina ale becului suspendat.

Brusc, se simți cuprinsă de remușcări, de o tristețe profundă, amestecată cu un sentiment de vinovăție. Bătrânul încercase de atâtea ori să ia legătura cu ea în ultimii zece ani, și totuși ea rămăsese de neclintit; scrisorile și coletele primite de la el zăceau și acum nedeschise într-un sertar. „Dar m-a mințit! Mi-a ascuns niște secrete cumplite! Ce era să fac?!” Așa că îl respinsese continuu. Inflexibilă.

Acum bunicul ei era mort și încerca să-i vorbească de dincolo de mormânt.

Mona Lisa.

Împinse ușile mari de lemn, care se deschiseră ușor. Rămase în prag o clipă, cercetând cu privirea încăperea dreptunghiulară. Și aici strălucea aceeași lumină palidă, roșiatică. Salle des Etats se afla într-unul dintre puținele *culs-de-sac* ale muzeului — pe un culoar care se înfunda, fiind singura sală în afara Marii Galeriei. Pe peretele din fața ușii — unica intrare în încăperea — trona un Botticelli de mari dimensiuni. Sub el, pe podea, o imensă canapea octogonală servea drept punct de respiro pentru miile de vizitatori ce se opreau aici pentru a admira cea mai de preț comoară a Luvrului.

Chiar înainte de a intra, Sophie își dădu seama că din sală lipsea ceva. O lumină neagră. Privi din nou spre trupul inert al bunicului ei, înconjurat de cele mai variate dispozitive electronice. Dacă ar fi lăsat și aici un mesaj, în mod cert l-ar fi scris cu un pix cu lumină neagră.

Trăgând adâncând aer în piept, o luă la fugă spre pata de lumină ce scălda cadavrul. Incapabilă să privească trupul

bunicului ei, își concentrează atenția asupra echipamentelor PTS. Găsi un pix cu ultraviolete, îl puse în buzunarul jachetei și fugi înapoi, spre Salle des Etats.

Ajunse la colț, păși peste prag și se opri brusc. Din încăperea răzbătu până la ea sunetul neașteptat al unor pași înăbușiți. „E cineva înăuntru!” O siluetă fantomatică țâșni din pâcla roșiatică. Sophie sări înapoi, speriată.

— Aici erai !

Șoapta răgușită a lui Langdon străpunse aerul și silueta se opri drept în fața ei.

Ușurarea pe care o resimți nu dură decât o clipă.

— Robert, ți-am spus să fugi de aici! Dacă Fache...

— Unde ai fost?

— Am luat un pix cu lumină neagră, șopti ea, arătându-i-l. Dacă bunicul mi-a lăsat un mesaj aici...

— Sophie, ascultă!

Langdon încercă să-și potolească tremurul vocii, în vreme ce ochii lui albaștri o priveau intens.

— Literale P.S... mai înseamnă și altceva pentru tine? Orice altceva?

De teamă că vocile lor ar putea fi auzite de pe culoar, îl trase în sală și închise ușile în urma lor, fără zgomot.

— Ți-am spus, inițialele înseamnă Prințesa Sophie.

— Știu, dar le-ai mai văzut și altundeva? Bunicul tău a folosit vreodată literele P.S. și *în alt fel*? Ca o monogramă, pe hârtia de corespondență sau pe vreun obiect personal?

Întrebarea o surprinse. „Cum ar putea ști el una ca asta?” Sophie mai văzuse, într-adevăr, inițialele acelea într-un fel de monogramă. Era cu o zi înainte de a noua ei aniversare. Pe furiș, scotocea prin casă în căutarea cadoului pe care avea să-l primească a doua zi. Nici atunci nu suferea secretele. „Ce mi-a luat bunicul anul acesta?” se întreba, scormonind prin toate sertarele și dulapurile. „Mi-a cumpărat oare păpușa pe care mi-o doresc? Și unde o fi ascuns-o?”

Cum nu găsisese nimic, fetița își adunase curajul necesar ca să cerceteze și dormitorul bunicului. Știa că nu are voie acolo, dar bunicul era jos, adormit pe canapea.

„O să trag puțin cu ochiul!”

Furișându-se pe vârfuri, atentă la podeaua de lemn care scârțâia, Sophie căutase în dulap, printre lucrurile bătrânului. Nimic. Sub pat... Tot nimic. Se apropiase de birou, deschisese sertarele unul câte unul, scotocind cu grijă în fiecare. „Aici trebuie să fie ceva pentru mine!” Ajunsesse la sertarul de jos, dar nu găsisese nici o păpușă. Dezamăgită, trăsese de ultimul sertar și dăduse la o parte niște haine negre pe care nu le mai văzuse la el. Tocmai se pregătea să închidă sertarul, când ceva care lucea, auriu, îi atrase atenția. Părea un ceas de buzunar, cu lanț, dar știa că bunicul nu purta așa ceva. Inima începuse să-i bată cu putere când își dăduse seama ce trebuia să fie. „Un lăntișor!”

Sophie scosese lanțul din sertar, atentă să nu deranjeze ceva din cameră. Spre surprinderea ei, la capătul lanțului se afla o cheie de aur. Grea și strălucitoare. Fascinată, o ridică în mână. Nu semănă cu nici una dintre cheile pe care le văzuse ea până atunci; majoritatea erau plate, cu zimți ascuțiți, dar aceasta avea un fel de tub triunghiular cu mici găurele de-a lungul lui. Capătul mare, auriu, avea forma unei cruci, dar mai deosebite — cu brațele egale, ca semnul plus de la matematică. În mijlocul crucii era gravat un simbol ciudat — două litere împletite și un fel de desen floral.

— P.S., șoptise ea, încruntându-se.

„Ce-o mai fi și asta?”

— Sophie? auzise vocea bunicului care stătea în prag.

Speriată, se întorsese și scăpase cheia din mână, apoi rămăsese cu privirea plecată, temându-se să se uite în ochii bunicului.

— Îmi... îmi căutam cadoul de ziua mea, spusese neputându-l privi în ochi, conștientă că îi trădase încrederea în ea.

Mult timp — ei i se păruse aproape o eternitate — bunicul o privise tăcut, din ușă. În cele din urmă, oftase îndelung, necăjit:

— Ridic-o, Sophie.

Fetița se conformase. Bunicul se apropiase apoi de ea.

— Sophie, trebuie să respecti intimitatea celorlalți. Cu blândețe, îngenunchease lângă ea și-i luase cheia din mână, adăugând: Cheia aceasta este foarte importantă. Dacă ai fi pierdut-o...

Vocea calmă a bătrânului o făcea să se simtă și mai vinovată.

— Îmi pare rău, *grand-père*. Foarte rău! Credeam că e un lăntșor pentru aniversarea mea.

Bunicul o privise în liniște câteva secunde:

— Îți mai spun încă o dată, Sophie, fiindcă este foarte important. Trebuie să înveți să respecti intimitatea celor din jurul tău.

— Da, *grand-père*.

— Vom mai vorbi despre asta altădată. Acum, sunt în grădină niște buruieni care trebuie smulse.

Fetița plecase în fugă.

A doua zi dimineața, nu primise nici un cadou de la bunicul ei. Nici nu mai așteptase unul, după ceea ce făcuse. Dar nici măcar nu-i urase „La mulți ani” — toată ziua. Tristă, seara se retrăsese în camera ei. Când să se culce, pe pernă o aștepta un bilețel. Pe bilețel — o ghicitoare simplă. Încă dinainte de a o dezlega, pe chipul ei apăruse un zâmbet. „Știu ce este!” Bunicul procedase la fel cu ea în dimineața de Crăciun.

„O vânătoare de comori!”

Nerăbdătoare, se concentrase asupra ghicitorii, până ce o dezlegă. Soluția o îndrumase spre o altă aripă a casei, unde găsisese un al doilea bilețel cu o a doua enigmă. O rezolvase și pe aceasta, fugind spre următorul bilețel. Alergă de colo-colo prin casă, de la un indiciu la altul, și ajunsese și la ultimul, care o trimitea din nou în dormitorul ei. O luase la fugă pe scări, dăduse buzna în cameră și încremenise în prag. Chiar în mijlocul încăperii, trona o bicicletă roșie, strălucitoare, cu o fundă prinsă de ghidon. Sophie țipase în gura mare de bucurie.

— Știu că ți-ai dorit o păpușă, spusese bunicul, care îi zâmbea din colțul camerei. Dar m-am gândit că de bicicletă te vei bucura mai mult.

A doua zi, bunicul o învățase să meargă cu bicicleta, alergând în urma ei pe aleea din fața casei. Când Sophie o luase pe peluză și se dezechilibrase, căzuseră amândoi în iarbă, rostogolindu-se și râzând în hohote.

— *Grand-père*, îl îmbrățișase fetița, îmi pare cu adevărat rău pentru cheie.

— Știu, drăguța mea. Te-am iertat. Știi bine ca nu pot să mă supăr pe tine. Bunicii și nepoatele își iartă totdeauna greșelile.

Sophie știa că n-ar trebui să întrebe, dar nu se putea stăpâni:

— Dar ce deschide? N-am mai văzut niciodată așa o cheie! Era foarte drăguță!

Bunicul tăcuse pentru câteva momente, iar fetița își dăduse seama că iar ezită să-i răspundă. „*Grand-père* nu minte niciodată.”

— Deschide o cutie, replicase el în cele din urmă. O cutie în care păstrez multe secrete!

Sophie se bosumflase:

— Nu pot să sufăr secretele!

— Știu, dar acestea sunt secrete importante. Și într-o zi vei învăța să le apreciezi la fel de mult ca și mine.

— Am văzut două litere pe cheie și o floare!

— Da, este floarea mea preferată. I se spune *fleur-de-lis*. Avem și noi în grădină. Cele albe. Noi le numim crini.

— Le știi! Sunt și preferatele mele!

— Atunci, hai să facem o înțelegere.

Sprâncenele bunicului se ridicaseră ca de fiecare dată când avea de gând să o pună la încercare:

— Dacă poți să păstrezi secretul despre cheia aceea și *niciodată* n-o să mai pomenesci despre ea, nici cu mine și nici cu altcineva, într-o zi am să ți-o dau ție.

Sophie nu-și putuse crede urechilor:

— Adevărat?!

— Promit! Când va veni vremea, cheia va fi a ta. De fapt, are înscris și numele tău pe ea.

— Ba nu, se încruntase fetița. Acolo scrie P.S. Numele meu nu e P.S.!

Bunicul se uită atent prin preajma de parcă ar fi vrut să se asigure că nu-i ascultă nimeni, apoi îi răspunse în șoaptă:

— Bine, Sophie, dacă trebuie *neapărat* să știi, P.S. e un cod; astea sunt inițialele tale secrete.

Ea făcuse ochii mari:

— Am eu inițiale secrete?

— Desigur! Nepoțelele au *întotdeauna* inițiale secrete, pe care numai bunicii le cunosc.

— P.S.?

— *Princesse Sophie*, o ademeni el.

Fetița chicotise:

— Dar nu sunt o prințesă!

— Pentru mine ești!

Din ziua aceea, niciodată nu mai vorbiseră despre cheia aurie. Iar ea devenise pentru el Prințesa Sophie.

În Salle des Etats, Sophie rămăsese tăcută, căzând pradă amintirilor dureroase.

— Inițialele, insistă Langdon, privind-o straniu. Le-ai mai văzut undeva?

Parcă auzea și acum cum vocea bunicului ei îi șoptea pe coridoarele muzeului. „Să nu vorbești niciodată despre această cheie, Sophie. Nici cu mine și nici cu altcineva.” Îl trădase o dată, refuzând să-l ierte, și acum se întreba dacă îi poate înșela iarăși așteptările. „P.S. găsește-l pe Robert Langdon.” Bunicul voise ca americanul s-o ajute. Hotărâtă, înclină capul:

— Da, am mai văzut o dată inițialele P.S. când eram mică.

— Unde?

— Pe ceva ce era foarte important pentru el, răspunse ea după o scurtă ezitare.

Langdon continua s-o privească în ochi, la fel de intens.

— Sophie, gândește-te bine, fiindcă e crucial. Îți amintești dacă inițialele erau însoțite de un simbol? O *fleur-de-lis*?

Tânăra se trase un pas înapoi, surprinsă:

— Dar... cum de știi asta?!

Langdon își coborî și mai mult vocea:

— Sunt aproape sigur ca bunicul tău făcea parte dintr-o societate secretă. O foarte veche și tainică frăție.

Sophie simți un nod în stomac. Și ea avea aceeași convingere. Timp de zece ani încercase să uite incidentul care îi confirmase oribila bănuială; văzuse atunci ceva de neimaginat. De *neiertat*.

— Acea *fleur-de-lis*, continuă Langdon, combinată cu inițialele P.S., constituie sigla oficială a frăției. Un fel de blazon al ei, dacă vrei.

— De unde știi tu?

În sinea ei, Sophie se ruga să nu-l audă pe american spunând că *și el* era membru.

— Am scris despre ordinul acesta. Studiarea simbolurilor folosite de societățile secrete este una dintre specializările mele. Frăția se numește *Le Prieuré de Sion* — „Stăreția din Sion”. Are sediul aici, în Franța, dar atrage membri din întreaga Europă. De fapt, este una dintre cele mai vechi societăți secrete care au supraviețuit până în zilele noastre.

Sophie nu auzise niciodată despre ea.

Langdon continuă să vorbească precipitat:

— Printre membrii ei s-au aflat unele dintre cele mai de seamă personalități culturale ale istoriei, oameni ca Botticelli, *sir* Isaac Newton sau Victor Hugo. Și — adăugă el după o pauză, pentru efect — Leonardo da Vinci.

— Da Vinci a făcut parte dintr-o organizație secretă? Îl întreabă Sophie, uluită.

— S-a aflat la conducerea ei între 1510 și 1519, ca Mare Maestru al frăției — fapt care ar putea explica pasiunea bunicului tău pentru opera lui. Între el și Leonardo a existat un fel de relație de fraternitate istorică. Și totul se potrivește perfect cu fascinația amândurora pentru iconologia zeităților, păgânism, divinități feminine și dis-

prețul față de Biserică. Frăția a fost recunoscută dintotdeauna pentru venerarea sacrului feminin.

— Vrei să spui că gruparea asta este, de fapt, un cult ce se închină unei zeițe păgâne?

— Mai degrabă e *ce*/ mai reprezentativ cult de acest gen. În plus — și chiar mai important — frăția este cunoscută ca păstrătoarea unui secret străvechi — unul care îi conferă o putere extraordinară.

În ciuda convingerii absolute care se citea în ochii lui Langdon, Sophie nu simțea decât neîncredere. „Un cult păgân secret?! Conducător odinioară de Leonardo da Vinci?!” Totul părea o culme a absurdității. Și totuși, în vreme ce rațiunea ei refuza să creadă, gândurile îi zburară cu zece ani în urma, la noaptea în care îl surprinsese din greșeală pe bunicul ei și văzuse ceea ce nici acum nu putea accepta. „Asta să fie oare explicația...?”

— Identitatea membrilor actuali ai ordinului este păstrată sub un secret strict, dar floarea de crin și inițialele P.S. pe care le-ai văzut în copilărie constituie o dovadă clară. Nu pot aparține decât frăției Le Prieuré de Sion.

Sophie își dădu seama că Robert Langdon știa despre bunicul ei mult mai multe decât își închipuise ea. Americanul avea o sumedenie de cunoștințe pe care i le putea împărtăși, dar locul în care se aflau nu era tocmai potrivit.

— Nu-mi pot permite să-i las să pună mâna pe tine, Robert! Avem încă multe de discutat. Trebuie să fugi!

Profesorul nu auzi decât murmurul slab al glasului ei. Nu avea de gând să fugă nicăieri; de fapt, acum era pierdut într-o cu totul altă lume. O lume în care secrete străvechi răzbăteau la suprafață, iar istorii uitate se profilau printre umbrele trecutului.

Încet, de parcă s-ar fi mișcat pe sub apă, întoarse capul și privi prin ceața roșiatică spre *Mona Lisa*:

— *Fleur-de-lis...* „floarea Lisei”... *Mona Lisa*.

Totul se îmbina perfect, ca o simfonie tăcută ce amintea de cele mai tainice secrete ale Stăreției din Sion și de Leonardo da Vinci.

La câțiva kilometri depărtare, pe malul Senei, dincolo de Domul Invalizilor, șoferul unui camion cu remorcă dublă frână bruscând la vederea armelor îndreptate asupra lui prin parbriz. Buimac, omul privi cum un căpitan al Poliției Judiciare, cuprins parcă de o turbare neașteptată, înhăță o bucata de săpun din remorca lui și, cu un mârâit gutural, o azvârle în apele învolburate ale Senei.

Silas își ridică privirea spre vârful obeliscului, înghițind parcă din priviri coloana masivă de marmură. De emoție, mușchii i se încordaseră. Cercetă încă o dată împrejurimile, ca să se asigure că este singur în biserică, și apoi îngenunche la baza coloanei, nu din cucernicie, ci din necesitate.

„Cheia de boltă este ascunsă sub Linia Rozei.

La baza obeliscului din biserica Saint-Sulpice.”

Toate victimele sale spusesea același lucru.

Așezat în genunchi, pipăi pardoseala de piatră. Nu se vedea nici o fisură sau vreun alt semn care să indice că ar exista o dală detașabilă, așa că începu să ciocănească ușor, cu încheieturile degetelor, în podea. Urmând direcția benzii de alamă spre obelisc, luă fiecare dală în parte. În cele din urmă, una dintre ele scoase un sunet aparte.

„E un loc gol dedesubt!”

Silas zâmbi. Victimele lui îi spusesea adevărul.

Ridicându-se, privi în jur, căutând ceva cu care să desprindă plăcile din pardoseală.

Sus, în balcon, sora Sandrine își înăbuși un strigăt de surprindere. Cele mai negre temeri ale sale se adevăriră. Vizitatorul nocturn nu era deloc ceea ce părea. Misteriosul călugăr venise la Saint-Sulpice cu o misiune.

O misiune secretă.

„Dar nu ești singurul care are secrete”, șopti ea, ca să n-o audă.

Sora Sandrine Bieil se afla aici pentru a îngriji lăcașul sfânt, dar și pentru a-l ocroti. Iar în această noapte, străvechea roată se pusese în mișcare. Sosirea acestui necunoscut la poalele obeliscului era un semnal din partea frăției.

„Un strigăt mut de suferință.”

Ambasada SUA din Paris este găzduită într-un ansamblu compact de clădiri pe Avenue Gabriel, puțin mai spre nord de Champs-Élysées. Vastul complex care se întinde pe mai bine de două hectare este considerat teritoriu american; cu alte cuvinte, toți cei aflați în perimetrul său se află sub incidența aceluiași legi cărora li se supun cetățenii americani în propria țară.

Operatoarea de noapte a centralei telefonice de la ambasadă citea ediția internațională a revistei *Time*, când în birou se auzi zbârnâitul familiar.

— Ambasada SUA, răspunse ea.

— Bună seara. Am nevoie de ajutorul dumneavoastră.

Cel care sunase vorbea într-o engleză cu accent franțuzesc și, în ciuda adresării politicoase, tonul lui părea oarecum rigid, oficial.

— Mi s-a spus că aveți pentru mine un mesaj telefonicând pe sistemul automat de preluare. Mă numesc Langdon. Din păcate, mi-am uitat codul de acces. V-aș fi recunoscător dacă m-ați putea ajuta.

Operatoarea tăcu o clipă, nedumerită.

— Îmi pare rău, domnule. Mesajul dumneavoastră este probabil foarte vechi. Sistemul automat a fost desființat acum doi ani, din motive de securitate. Și, în plus, toate codurile de acces sunt formate mai nou din *cinci* cifre. Cine v-a spus că avem un mesaj pentru dumneavoastră?

— Deci *nu* aveți un sistem automat de preluare a mesajelor?

— Nu, domnule. Orice mesaj este preluat și scris pe hârtie de unul dintre operatorii noștri. Cum spuneți că vă numiți?

Dar omul închisese deja.

Bezu Fache se plimba furios pe malul Senei, total debusolat. Era sigur că-l văzuse pe Langdon când formase un număr local, tastând un cod de trei cifre și ascultând apoi o înregistrare. „Dar dacă nu a sunat la ambasadă, cui mama dracului i-a telefonat?!”

Chiar în acel moment, când privirea îi căzu pe propriul său celular, își dădu seama că are răspunsul în mână. „Americanul a sunat de pe telefonul meu!”

Accesând meniul aparatului, acesta afișă lista apelurilor recente și identifică imediat numărul la care sunase Langdon.

Un număr de Paris, urmat de codul 454.

— Tastă la rândul lui cifrele și așteaptă.

Într-un târziu îi răspunse o voce de femeie: „*Bonjour, vous êtes bien chez Sophie Neveu. Je suis absente pour le moment, mais...*”

Bezu Fache simți cum sângele îi clocotește, în vreme ce tastă codul 4-5-4.

În ciuda reputației sale, *Mona Lisa* nu măsoară decât aproximativ cincizeci de centimetri pe optzeci, fiind chiar mai mică decât reproducerile sale care se vând în magazinele de suveniruri din incinta muzeului. Este expusă pe peretele dinspre nord-vest în Salle des Etats, în spatele unui panou protector din plexiglas, gros de cinci centimetri. Pictată pe un suport din lemn de plop, atmosfera încețoșată, aparent ireală a tabloului a fost atribuită tehnicii *sfumato* folosite de Leonardo, în care formele par a se dizolva unele în altele.

De când a fost expusă prima dată la Luvru, *Mona Lisa* — *La Joconde*, cum i se spune în Franța — a fost furată de două ori, ultima dată în 1911, când a dispărut din Le Salon Carré, supranumit de francezi „*La salle impénétrable*”. Parizienii plâneau pe străzi, iar în ziare apăreau articole în care hoții erau implorați să returneze tabloul. Doi ani mai târziu, *Mona Lisa* a fost descoperită ascunsă în peretele fals al unui cufăr găsit într-o cameră de hotel din Florența.

Lămurind-o pe Sophie că nu va fugi din muzeu sub nici o formă, Langdon privi spre peretele de nord-vest al sălii. Tabloul se afla la douăzeci de metri în fața lor, când Sophie aprinse lanterna cu lumină neagră și începu să mature metodic podeaua cu fasciculul purpuriu, în căutarea unui indiciu scris de bunicul ei cu cerneală luminiscentă.

Lângă ea, Langdon simțea deja fiorii de emoție care-i însoțeau de fiecare dată întâlnirea cu marile opere de artă. Mijindu-și ochii, încercă să străbată cu privirea dincolo de cercul de lumină violetă. În stânga, se zărea masa octogonală a canapelei, ca o insulă întunecată pe marea calmă a parchetului.

Deja putea distinge caseta de sticlă protectoare de pe perete. În spatele ei, ca în izolarea unei celule de închisoare, se afla cea mai celebră pictură din lume.

Langdon știa bine că unicitatea ei printre operele de artă nu avea nimic de-a face cu surâsul enigmatic al personajului și nici cu interpretările care de care mai misterioase ale diverșilor istorici de artă, mai mult sau mai puțin profesioniști. *Mona Lisa* era celebră pur și simplu fiindcă Leonardo declarase că tabloul este cea mai desăvârșită realizare a sa. Purtase pânza cu el în toate călătoriile pe care le făcuse și, întrebând de ce, le răspundea că nu se poate despărți de această sublimă expresie a frumuseții feminine.

Cu toate acestea, mulți specialiști bănuiau că aprecierile lui da Vinci nu aveau nici o legătură cu măiestria sa artistică. De fapt, tabloul era doar un banal portret realizat în tehnica *sfumato*. Venerația cu care îl privea autorul său deriva — susțineau mulți istorici de artă — din ceva mult mai profund: un mesaj ascuns „printre rândurile” picturii. Cu alte cuvinte, *Mona Lisa* era una dintre cele mai ingenioase și mai bine documentate glume cu poantă ascunsă. Amestecul ei complex de duble înțelesuri și aluzii spirituale fusese dezvăluit pe larg în nenumărate lucrări de istorie a artei și, cu toate acestea, în mod surprinzător, publicul considera și astăzi *surâsul* ei ca fiind chintesența misterului.

„Nu-i nici un mister aici”, își spuse Langdon în timp ce se apropia de tablou. „Nici un mister.”

Nu cu mult timp în urmă, profesorul dezvăluise secretul Giocondei în fața unui public cât se poate de neobișnuit — câțiva deținuți de la Penitenciarul Essex County. Seminarul susținut în închisoare făcuse parte dintr-o inițiativă a Universității Harvard, menită să introducă un plus de educație în sistemul penitenciar american — „Cultură pentru condamnați”, cum o numeau colegii lui.

În fața proiecteurului instalat în biblioteca închisorii, profesorul discutasese despre secretul *Mona Lisei* cu deținuții care doriseră să participe la seminar, oameni duri și neciopliți, însă surprinzător de interesați.

— Observați, vă rog, îi îndemnase Langdon apropiindu-se de imaginea proiectată pe perete, că fundalul nu este deloc

uniform. Da Vinci a pictat linia orizontului în partea stângă mult mai jos decât în dreapta.

— A dat-o-n bară? întrebasese unul dintre deținuți.

Profesorul râsese ușor:

— Nu. Nu prea obișnuia Leonardo să greșească. De fapt, a fost un mic trucând al lui. Fiindcă peisajul de fundal în partea stângă este pictat puțin mai jos, Mona Lisa pare mai mare văzută dinspre stânga decât dinspre dreapta. O mică glumă a unui maestru. În mod tradițional, conceptelor de masculin și feminin li se atribuie orientări diferite — stânga aparține femininului, iar dreapta masculinului. Deoarece da Vinci era un mare fan al principiului feminin, a procedat astfel încât Gioconda lui să pară mai maiestuoasă privită din *stânga*.

— Auzisem eu că a fost poponar! exclamase un tip mărunțel, cu cioc.

— Ei, istoricii obișnuiesc s-o spună puțin altfel, dar într-adevăr, Leonardo da Vinci a fost homosexual.

— Și de-aia avea ideile alea cu cheștiile feminine?

— Mai bine spus, da Vinci tindea spre echilibrul dintre masculin și feminin. El credea că sufletul uman nu poate ajunge la iluminare decât dacă deține deopotrivă elemente feminine și masculine.

— Ca fetele cu cocoșei, adică?

Remarca stârnise hohote de râs în sală. Langdon se gândise o clipă să facă o paranteză etimologică despre termenul hermafrodit și conexiunile sale cu Hermes și Afrodita, dar ceva îi spunea că și-ar fi răcit gura de pomană.

— Hei, domnule Langford, strigase un musculos. Este adevărat că *Mona Lisa* e, de fapt, portretul lui da Vinci în rochie? Eu așa am auzit.

— Posibil. Leonardo era un farsor de primă clasă și analizele computerizate ale tabloului și ale autoportretelor artistului au relevat unele puncte de o similaritate uimitoare. Însă, indiferent care a fost intenția pictorului, Gioconda nu este nici bărbat, nici femeie. Portretul poartă în el un subtil mesaj de androginitate; e o îmbinare a ambelor principii.

— Ești sigur că toată chestia de-o spuseși nu-i doar un fel împopoțonat de-a zice că Mona Lisa asta e o tipesă urâtă?

Langdon izbucnise în râs:

— Poate că ai dreptate. Însă Leonardo da Vinci ne-a lăsat un indiciu care sugerează clar că pictura sa este, într-adevăr, androgină. A auzit vreunul dintre voi despre un zeu egiptean pe nume Amon?

— Păi, da! strigă musculosul. Era zeul fertilității masculine!

Profesorul rămăsese uluit.

— Așa scrie pe toate cutiile cu prezervative Amon, explică matahala, rânjind larg. Au desenat pe față un tip cu cap de berbec și scrie că e zeul egiptean al fertilității.

Langdon nu cunoștea respectiva marcă, dar era bucuros să afle că fabricanții încercau astfel să mai culturalizeze masele.

— Excelent! Amon era reprezentat, într-adevăr, ca un om cu cap de berbec, iar promiscuitatea și coarnele sale curbate au dat naștere termenului argoticând *horny* din limba engleză, care desemnează un ins excitat sexual.

— Pe bune?

— Pe bune! Și știți care era corespondentul feminin al lui Amon? Care era *zeița* egipteana a fertilității'?

Întrebarea lui rămăsese fără răspuns.

— Era Isis, continuă profesorul. Prin urmare, avem zeul masculin, Amon — continua el, scriind numele pe o hârtie în dreptul proiecteurului. Și avem totodată divinitatea feminină, Isis. Pictogramă acesteia din urmă era numită în antichitate L'ISA.

Sfârșind de scris, se trăsese într-o parte, pentru ca toată lumea din sala să poată vedea bine:

„AMON L'ISA”

— Vă sună cunoscut?

— Mona Lisa... mânca-ți-aș! bâiguise unul dintre deținuți.

— Prin urmare, domnilor, pe lângă faptul că figura Mona Lisei este androgină, numele ei e o anagramă a comuniunii

divine dintre masculin și feminin. Acesta, prieteni, este micul secret al lui da Vinci și totodată motivul pentru care Gioconda surâde atât de enigmatic.

— Bunicul meu a fost aici, spuse Sophie lăsându-se bruscând să cadă în genunchi, la nici trei metri distanță de tablou.

Cu o mână tremurândă, îndrepta fasciculul de lumină neagră asupra unui loc anume pe podea.

La început, Langdon nu văzu nimic. Apoi, îngenunchind alături de ea, zări o picătură minusculă de lichid ușor fosforescent. Cernelă? Brusc, își aminti pentru ce anume era folosită, de fapt, lumina neagră. Sânge. Sophie avea dreptate: Jacques Saunière trecuse într-adevăr prin fața *Mona Lisei* înainte de a-și da sfârșitul.

— N-ar fi venit aici dacă n-ar fi avut un motiv întemeiat, șopti ea, ridicându-se. Știu sigur că mi-a lăsat un mesaj în sala aceasta.

Apropiindu-se cu pași repezi de tablou, lumină parchetul chiar în fața casetei, legănând lanterna în stânga și-n dreapta.

— Nu-i nimic aici!

În acea clipă, Langdon zări o vagă licărire purpurie pe plexiglasul protector din fața tabloului. Prinzând mâna lui Sophie, dirijă fasciculul de lumină direct spre *Mona Lisa*.

Amândoi încremeniră.

Pe plasticul transparent, șase cuvinte licăreau purpurii, suprapuse pe figura zâmbitoare a Giocondei.

Așezat la biroul lui Saunière, locotenentul Collet asculta la telefonul pe care și-l presa pe ureche. „Am înțeles oare bine?”

— O bucată de săpun?! Dar cum a aflat Langdon despre dispozitivul de localizare?

— Sophie Neveu, replică Fache. Ea i-a spus.

— Poftim?! De ce?

— A naibii de bună întrebare, dar tocmai am ascultat o înregistrare care demonstrează că ea i-a vândut pontul.

Collet rămăsese mut. „Ce era în capul femeii ăleia?” Avea Fache într-adevăr dovezi că Sophie Neveu se amestecase într-una dintre operațiunile DCPJ? Pe lângă faptul că avea să fie concediată, o aștepta și închisoarea.

— Dar, căpitane... Atunci, unde e Langdon *acum*?

— S-a declanșat între timp vreuna dintre alarmele de incendiu?

— Nu.

— Și nimeni n-a ieșit pe sub grilajul Marii Galeriei?

— Nimeni. Am postat acolo un ofițer din echipa de securitate a Luvrului. Exact așa cum ați cerut.

— Bine, înseamnă că Langdon se află încă în Marea Galerie.

— *Înăuntru*? Dar ce naiba face acolo?

— Ofițerul acela este înarmat?

— Da, domnule. Este un ofițer superior.

— Trimite-l înăuntru. Oamenii mei nu pot reveni la obiectiv mai devreme de câteva minute și nu vreau ca Langdon să iasă între timp. Și, adaugă Fache după o scurtă pauză, spune-i ofițerului că agentul Neveu este probabil înăuntru, împreună cu americanul.

— Credeam că agentul Neveu a plecat.

— Ai văzut-o dumneata plecând?

— Nu, domnule, însă...

— Ei bine, *nimeni* n-a văzut-o ieșind. Toată lumea a văzut-o doar când a intrat.

Collet era uluit de îndrăzneala tinerei. „Să fie încă aici, în muzeu?”

— Ocupă-te! ordona căpitanul. Vreau să-i am pe Langdon și pe Neveu în bătaia puștii când mă întorc.

Când camionul demară, Bezu Fache își adună oamenii. Robert Langdon se dovedise un os greu de ros în seara asta și, dacă îl ajuta Sophie Neveu, avea să fie, probabil, mult mai greu de prins decât își închipuise el.

Și căpitanul nu voia să riște sub nici o formă.

Pentru mai multă siguranță, își împărți echipa în două și îi trimise pe primii înapoi la Luvru; ceilalți oameni urmau să supravegheze singurul loc din Paris în care americanul ar fi putut găsi adăpost.

În Salle des Etats, Langdon privea uluit cele șase cuvinte ce licăreau pe caseta de plexiglas. Textul părea să plutească în aer și arunca o umbră tremurată pe chipul enigmaticând al Mona Lisei.

— *Le Prieuré*, șopti Langdon. Asta demonstrează că bunicul tău era membru al ordinului!

Sophie îl privi nedumerită:

— Vrei să spui că *înțelegi* fraza asta?

— E perfectă, încuviință el. Afirmă în mod clar unul dintre principiile fundamentale ale frăției!

Deloc lămurită, Sophie studie mesajul ce licărea pe chipul Giocondei:

„SO DARK THE CON OF MAN!”

„ATÂT DE NEGRU RENGIUL PENTRU OM!”

— Tradiția venerării divinității feminine, continuă Langdon, se bazează pe credința că primii capi ai Bisericii Creștine au jucat un renghi omenirii, răspândind minciuni care defăimau latura feminină, înclinând balanța în favoarea celei masculine.

Sophie rămase tăcută, fără să-și ia ochii de la mesajul scris.

— Confreria crede că împăratul Constantin cel Mare și succesorii săi au convertit omenirea de la organizarea matriarhală la creștinismul patriarhal, prin intermediul unei propagande care devaloriza sacrul feminin și elimina pentru totdeauna divinitatea feminină din religia modernă.

Ândoiala persista încă pe chipul lui Sophie.

— Bunicul m-a îndrumat aici, spre aceste cuvinte. Sunt sigură că a încercat să-mi spună mai mult decât *atât!*

Profesorul înțelese la ce se referea. „Crede că și acesta e tot un cod!” Dacă exista un înțeles ascuns în mesajul lui Saunière, Langdon nu s-ar fi putut pronunța deocamdată;

mintea lui încă se chinuia să pătrundă sensul evident al cuvintelor.

„«Atât de negru renghiul pentru om»! Negru, într-adevăr.”

Nimeni nu nega uriașele efecte benefice ale religiei asupra lumii moderne, însă istoria violentă și plină de falsitate a Bisericii nu putea fi trecută cu vederea. Campania ei brutală de „reeducare” a credințelor păgâne, feministe, se întinsese pe durata a trei secole și folosisse metode pe cât de originale, pe atât de cumplite.

Inchiziția Catolică publicase cea mai sângeroasă carte din istoria omenirii. *Malleus Maleficarum* — sau *Barosul vrăjitoarelor* — îi îndoctrinase pe oameni ideea „pericolului reprezentat de femeile liber-cugetătoare” și instruisse clerul cu privire la cele mai eficiente metode de a le identifica, tortura și distruge. În categoria „vrăjitoarelor”, Biserica includea toate femeile învățate, preotesele, țigăncile, misticele, iubitoarele naturii, tămăduitoarele și, în general, orice femeie „suspect de interesată de natură”. Moașele erau și ele ucise din cauza practicilor lor eretice, pentru că își foloseau cunoștințele medicale pentru a ușura durerile nașterii — o suferință, susțineau reprezentanții Bisericii, care nu era altceva decât binemeritata pedeapsă a lui Dumnezeu pentru îndrăzneala Evei de a gusta din Mărul Cunoașterii, făcându-se astfel vinovată de păcatul originar. În decursul celor trei sute de ani de vânătoare a vrăjitoarelor, Biserica arsesese pe rug *cinci milioane* de femei.

Iar propaganda și vărsarea de sânge își arătaseră roadele.

Lumea de azi era o dovadă vie a acestui fapt.

Odinioară considerate un element esențial al iluminării spirituale, femeile fuseseră alungate din temple. Nu existau femei rabin, preotese catolice sau clerice musulmane. Practica, pe vremuri, sacră numită Hieros Gamos — uniunea sexuală sacră dintre bărbat și femeie, prin care cei doi deveneau un tot spiritual — fusese defăimată, considerată un act profan, rușinos. Credincioșii care înainte simțeau nevoia comuniunii cu corespondentul lor feminin

pentru a deveni una cu Dumnezeu își reprimau acum impulsurile sexuale firești și le considerau lucrarea diavolului, săvârșită în colaborare cu unealta favorită a acestuia... *femeia*.

Nici măcar asocierea femininului cu *partea stângă* a trupului nu a scăpat de ponegrire. În Franța și Italia, cuvintele pentru „stânga” — *gauche* și respectiv *sinistra* — au căpătat semnificații profund negative, în vreme ce reciprokele lor de dreapta amintescând de *dreptate*, *drept* și *dexteritate*. Chiar și astăzi, mișcările politice radicale sunt considerate *de stânga*, gafele și greșelile sunt numite *stângăcii*, iar tot ce e malefic este și *sinistru*.

Vremurile divinității feminine au apus de mult. Zarurile au fost aruncate. Pământul-Mamă devenise o lume a bărbaților, iar zeii distrugerii și ai războiului își luau ce li se cuvenea. Jumătatea masculină se dezlanțuise timp de două mii de ani, neînfrânată de perechea ei feminină. Stăreția din Sion considera că aceasta anihilare a sacrului feminin din viața modernă este vinovată pentru ceea ce indienii Hopi din America de Nord numesc *koyanisquatsi* — „viață dezechilibrată”, adică situația instabilă din lumea de azi, marcată de conflicte permanente, alimentate de un exces de testosteron, de o pletoră de grupuri misogine și o lipsă sporită de respect față de Pământul-Mamă.

— Robert! răsună șoapta intensă a lui Sophie, care-l trezi din reverie. Vine cineva!

Pe culoar se auzeau pași care se apropiau.

— Aici!

Sophie stinse lanterna și fu înghițită de întuneric.

Pentru o clipă, Langdon încremeni, când se pomeni singur în beznă. „Aici... unde?” Imediat însă începu să deslușească silueta ei care alerga spre mijlocul încăperii și apoi se ascunse după canapeaua octogonală. Se pregătea să-i urmeze exemplul, când o voce bubui în prag, înghețându-l:

— *Arrêtez!*

Unul dintre agenții de pază ai Luvrului se apropia cu revolverul îndreptat spre pieptul lui. Instinctiv, profesorul ridică mâinile:

— *Couchez-vous!* „La pământ!”

Într-o frântură de secundă, se trânti la podea cu fața în jos. Paznicul se repezi la el și-i depărtă picioarele, lovindu-l cu bocancul.

— *Mauvaise idée, monsieur Langdon*, îi spuse, apăsându-i țeava pistolului în ceafă. *Mauvaise idée!*

Întins pe burtă, cu brațele și picioarele rășchirate pe parchet, Langdon nu găsi tocmai amuzantă ironia poziției sale. „*Omul Vitruvian*”, murmură ca pentru sine. „Doar că eu stau cu fața în jos.”

În Biserica Saint-Sulpice, Silas luă sfeșnicul greu de fier de la altar și se apropie cu el de obelisc; îl putea folosi cu succes în chip de berbece. Localiză din nou dala de marmură care sunase a gol, dar își dădu seama că n-o va putea desprinde de la locul ei fără zgomot.

Fier pe marmura. Ecoul s-ar propaga până în centrul cupolei!

Daca l-ar auzi călugărița? Probabil că deja adormise, dar Silas nu voia să riște. Căută ceva din pânză pentru a înfășura metalul, nu găsi decât acoperământul de in al altarului, pe care nu avea de gând să-l rupă, oricum. „Sutana mea”, găsi el soluția. Știindu-se singur în biserică, dezlegă baierile și își scoase veșmântul larg și lung. Icni ușor când fibrele de lână se dezlipiră cu greu de rănilor lui proaspete de pe spate.

Rămas numai cu fâșia de pânză din jurul șalelor, înfășură sutana pe capătul sfeșnicului și, țintind în mijlocul dalei de marmură, lovi cu putere. Un bubuit înfundat. Piatra nu cedă. Lovi încă o dată. Același bubuit îndepărtat se auzi, de această dată însoțit însă de un trosnet ușor. La a treia lovitură, dala se sparse în sfârșit și bucățile de marmură căzură în golul de dedesubt.

„Un compartiment!”

Ândepărtă grăbit resturile sfărâmate și privi înăuntru. Sângele îi zvâcnea cu frenezie în vene când îngenunche în fața nișei. Întinzându-și brațul alburu, începu să pipăie prin interior.

La început nu simți nimic. Pardoseala compartimentului era goală și netedă. Dar, înfundându-și brațul mai mult, până sub nivelul benzii de alamă, atinse ceva. Un fel de placă groasă, din piatră. Prinzând-o cu degetele, o scoase cu grijă afară. Apoi se așeză lângă deschidere și examină tăblița — o mică lespede cu margini neregulate, pe care

erau gravate câteva cuvinte. Pentru o clipă, avu impresia că este un fel de Moise al timpurilor moderne.

Textul îl surprinse. Se așteptase să găsească pe cheia de boltă o hartă sau niște instrucțiuni complicate, poate chiar cifrate. Pe tăblița aceasta însă, se afla o inscripție cât se poate de laconică:

„Iov XXXVIII, 11”

„Un verset din... Biblie?” Simplitatea diavolească a indiciului era uluitoare. Ascunzătoarea tainică a ceea ce căutau ei era încifrată într-un verset din Biblie?! Frăția nu se dăduse în lături de la nimic pentru a-și bate joc de cei drept-credincioși!

„Iov. Capitolul treizeci și opt. Versetul unsprezece.”

Deși nu-și amintea pe dinafară versetul, știa că întreaga Carte a lui Iov se referea la istoria unui om a cărui credință în Dumnezeu supraviețuise unor încercări grele și repetate. „Se potrivește”, își spuse, aproape incapabil să-și mai stăpânească nerăbdarea.

Privind peste umăr, de-a lungul strălucitoarei Linii a Rozei, nu-și putu reține un zâmbet. Chiar în mijlocul altarului, sprijinită pe un suport auriu și deschisă pe la mijloc, se afla o uriașă Biblie, legată în piele.

Sus, în balcon, sora Sandrine tremura. Cu doar câteva clipe în urmă voise să fugă și să-și ducă la îndeplinire ordinele pe care le primise de mult, când, pe neașteptate, omul din biserică își scosese sutana. Văzându-i pielea albicioasă ca de alabastru, abia își putuse înăbuși un strigăt de surprindere și oroare. Spinarea lată a omului era dungată de tăieturi lungi, sângerii. Chiar și de la distanța aceea, își dădea seama că rănila erau proaspete.

„Omul acesta a fost biciuit fără milă!”

Iar din coapsa lui, prinsă în *cilice*, încă mai picura sânge. „Ce fel de Dumnezeu ar vrea ca un trup să fie pedepsit într-un asemenea hal?!” Sora Sandrine n-ar fi putut înțelege niciodată rostul ritualurilor pe care le practicau membrii Opus Dei. Însă nu aceasta era cea mai mare grijă a ei acum. „Opus Dei caută cheia de boltă.” Cum aflaseră

despre ea, femeia nu-și putea da seama și, oricum, nu avea vreme să se gândească la asta acum.

Călugărul își îmbracă din nou sutana și, strângându-și la piept prețiosul său trofeu, se apropie de altar.

Fără cel mai mic zgomot, sora Sandrine ieși din balcon și se îndreptă în fugă spre camera ei. Îngenunche pe podea și începu să pipăie pe sub patul mare din lemn și găsi plicul sigilat pe care îl ascunsese acolo cu ani în urmă.

Îl rupse cu mișcări înfrigurate. Înăuntru se aflau patru numere de telefon din Paris.

Tremurând, începu să formeze.

În biserică, Silas așează tăblița de piatră pe altar și se întinse după Biblie. Degetele lui albe erau foarte transpirate, lipicioase. Frunzări Vechiul Testament și ajunse la „Cartea lui Iov”. Capitolul treizeci și opt. Căută versetul unsprezece, încercând să anticipeze cuvintele pe care avea să le citească.

„Ele ne vor arăta calea!”

Găsi rândul dorit. Erau numai șapte cuvinte. Nedumerit, le mai giti o dată, și încă o dată, cu strania impresie că, totuși, ceva era greșit. Cumplit de greșit. Versetul era clar:

„PÂNĂ AICI VEI AJUNGE ȘI NICIDECUM MAI DEPARTE.”

Ofițerul de pază Claude Grouard tremura de furie ațintindu-și arma spre ceafa prizonierului său care era întins pe podea în fața *Mona Lisei*!. „Ticălosul ăsta l-a ucis pe Jacques Saunière!” Custodele îi fusese ca un tată mult-iubit lui și colegilor săi.

Acum, Grouard nu voia nimic mai mult decât să apese pe trăgaci și să înfigă un glonț în spinarea lui Robert Langdon. În calitatea lui de ofițer superior, era unul dintre puținii paznici care purtau asupra lor o armă încărcată. Totuși, se mai liniști la gândul că uciderea prizonierului ar fi o soartă mult prea blândă în comparație cu ce îi pregătea Bezu Fache și sistemul penitenciar francez.

Grouard își desprinsese de la brâu stația de emisie-recepție și încercă să-și contacteze colegii pentru a cere întăriri, dar în receptor nu se auzeau decât pâraiture. Sistemele de securitate electronică din această încăpere afectau de fiecare dată comunicările radio. „Trebuie să mă apropii mai mult de ușă.” Fără a-și coborî arma, începu să se dea încet înapoi. La al treilea pas însă, încremeni.

„Ce dracului mai e și asta?!”

Un miraj inexplicabil se înfăptui undeva, aproape de mijlocul încăperii. O siluetă. Mai era cineva în camera? O femeie se mișca în întuneric, înaintând repede spre peretele opus. În fața ei, un fascicul de lumina purpurie se legăna pe podea înainte și înapoi, de parcă femeia ar fi căutat ceva folosind o lanterna colorată.

— *Qui est là?* strigă Grouard, simțind pentru a doua oară în ultimele treizeci de secunde cum un val de adrenalina îi năvălește în vene.

Brusc, nu mai știa încotro să-și îndrepte arma sau în ce direcție s-o apuce.

— PTS, replică o voce feminina calmă.

„Police Technique et Scientifique?! Credeam că toți agenții au plecat!” Era lac de sudoare. Acum își dădu

seama că fasciculus purpuriu venea de la o lanternă cu lumină ultravioletă, obișnuită în dotarea echipelor PTS; totuși, nu înțelegea ce caută DCPJ în sala aceasta.

— *Votre nom!* ceru el, convins că era ceva în neregulă la mijloc. *Répondez!*

— *C'est moi, Sophie Neveu!*

Undeva, în mintea lui Grouard se aprinse un becuț. „Sophie Neveu?” Așa o chema pe nepoata lui Saunière, parcă. Obișnuia adesea să vină pe aici în copilărie, dar asta fusese cândva, demult. „Nu se poate să fie ea!” Și chiar dacă ar fi fost Sophie Neveu, putea avea oare încredere în ea? Grouard auzise despre ruptura survenită între custode și nepoata lui.

— Știi cine sunt, adăugă femeia. Și nu Robert Langdon este cel care l-a ucis pe bunicul meu. Crede-mă!

Ofițerul nu avea însă de gând s-o creadă pe cuvânt. „Am nevoie de întăriri.” Încercă din nou să ia legătura, dar degeaba. Se afla încă la vreo douăzeci de metri de ușă și, cu arma ațintită spre american, începu din nou să se îndrepte spre ieșire. În fața lui, Sophie Neveu ridică lanterna spre un tablou de mari dimensiuni aflat pe zidul din fața Mona Lisei.

Pricepând despre ce pictură era vorba, Grouard sughiță surprins.

„Ce Dumnezeu face femeia aia acolo?!”

În celălalt capăt al sălii, Sophie simțea cum broboane de sudoare îi scaldau fruntea. Langdon încă era întins pe podea. „Rezistă, Robert! Sunt aproape gata!” Știind că paznicul n-ar trage nici în el și nici în ea, își îndreptă întreaga atenție spre ceea ce căuta, studiind zona adiacentă unui tablou anume — un alt da Vinci. Dar în lumina ultravioletă a lanternei nu zări nimic deosebit. Nici pe perete, nici pe podea și nici pe respectiva pânză.

„Dar trebuie să fie ceva aici!”

Era sigură că descifrase corect intențiile bunicului ei.

„Ce altceva ar fi putut să-mi sugereze?”

Capodopera pe care o cerceta acum era o pânză înaltă de un metru și jumătate. Da Vinci îi înfățișase aici pe Fecioara Maria, așezată într-o poziție aparent incomodă, împreună cu pruncul Iisus, pe Ioan Botezătorul și pe îngerul Uriel care stătea pe un vârf de stâncă. Când era mică, ori de câte ori trecea prin fața *Mona Lisei*, bunicul profita de ocazie pentru a o atrage și spre aceasta pictură.

„Grand-père, aici sunt! Dar nu înțeleg!”

În spate, îl auzea pe Grouard încercând să comunice prin stație cu colegii săi.

„Gândește!”

Îi reveni în minte mesajul scris pe caseta protectoare a *Giocondei*: „Atât de negru renghiul pentru om!” Tabloul pe care îl privea acum nu era apărat de o casetă din sticlă pe care să poată fi scris un mesaj și Sophie știa că bunicul ei n-ar fi distrus niciodată o operă de artă scriind direct pe pânză. „Cel puțin, nu pe fața pânzei.” Brusc, privirea îi zbură spre cablurile ce atârnavă din plafon și îl susțineau.

„Asta să fie oare?” Își puse mâinile pe marginea stângă a ramei și începu să o tragă spre ea. Pictura era de mari dimensiuni și apărătura din spate se îndoi. Sophie își strecură capul și umerii între tablou și perete. Ridică lanterna și cercetă dosul pânzei.

În câteva secunde, își dădu seama că sperase în van. Nu era scris nimic acolo. Nici un text cu litere purpurii; doar spatele maroniu al unei pânze vechi, care...

„Stai puțin!”

Ca o părere, zări o slabă lucire metalică aproape de marginea de jos a armăturii ramei. Obiectul era mic, îndesat pe jumătate în spațiul dintre pânză și ramă. Un lanț de aur strălucitor atârna.

Uluită, Sophie își dădu seama că lanțul era prins de o cheie aurie, pe care o cunoștea de undeva. Capul lat și ornate al cheii avea forma unei cruci cu brațele egale și înfățișa un simbol pe care nu-l mai văzuse de la vârsta de nouă ani: o floare de crin și inițialele P.S. Dintr-o dată, vocea bunicului îi șoptea parcă din nou la ureche: „Când va veni vremea, cheia va fi a ta.” Un nod dureros i se urcă în

gât când realiza că, de dincolo de moarte, bătrânul își respectase promisiunea. „Cheia aceasta deschide o cutie în care păstrez multe secrete.” Acum înțelegea: întregul joc de-a enigmele din seara asta avusese drept unic scop găsirea acestei chei. Jacques Saunière o avusese asupra lui când fusese ucis și, probabil pentru a nu ajunge în mâinile poliției, o ascunsese după tablou, după care născocise o veritabilă „vânătoare de comori”, asigurându-se astfel că n-o va găsi altcineva decât ea.

— *Au secours!* răsună deodată vocea paznicului. „Ajutor!”

Sophie smulse cheia și o puse în buzunarul jachetei, alături de lanterna cu lumină ultravioletă.

Din spatele pânzei, văzu că paznicul încerca încă disperat să ia legătura cu cineva prin stația de emisie-recepție. Și acum se îndrepta cu spatele înapoi spre ușă, cu pistolul spre ceafa lui Langdon.

— *Au secours!* urlă din nou în aparat.

Alte pârâituri.

„Nu poate transmite”, își dădu ea seama, amintindu-și cum turiștii se înfuriau adesea când încercau să-și sune rudele și să se laude că îi sună chiar din fața *Mona Lisei*. Echipamentele complexe de supraveghere electronică făceau imposibil orice apel din sală. Grouard ajunsese aproape de prag, așa că Sophie trebuia să acționeze imediat.

Privi pânza de mari dimensiuni care aproape că o ascundea cu totul și își dădu seama că, pentru a doua oară în seara aceea, Leonardo da Vinci avea să-i dea o mână de ajutor.

„Încă trei sau patru metri”, își spuse Grouard, făcându-și curaj, când vocea femeii răsună, reverberându-se în sala pustie:

— *Arrêtez! Ou je la détruis!*

Paznicul privi spre ea și dând să mai facă un pas, piciorul îi rămăsese suspendat în aer.

— *Mon Dieu, non!*

Femeia ridicase tabloul de pe perete și-l proptise cu partea de jos pe podea, în fața ei. Înaltă de un metru și jumătate, pânza o acoperea aproape în totalitate. În primul moment, Grouard se întrebă cum de nu se declanșase alarma, dar apoi își aminti că nu fusese încă repusă în funcțiune. „Dar ce naiba face acolo?!”

Când își dădu seama de acest lucru, îi îngheță sângele în vine.

Pânza începuse să se umfle în mijloc, iar siluetele fragile — a Fecioarei, a Pruncului Iisus și a lui Ioan Botezătorul — se distorsionau ciudat.

— *Non!* urlă Grouard privind cu groază cum neprețuita pânză se întinde. Femeia împingea cu genunchiul de partea cealaltă!

— *NON!*

Paznicul se răsuci brusc, îndreptându-și arma spre ea, dar imediat își dădu seama că nu avea nici un rost. Pictura era doar o pânză subțire, dar absolut impenetrabilă — o armură de șase milioane de dolari!

„Nu pot să trag un glonț printr-un da Vinci!”

— Lasă jos arma și stația radio, îi ceru femeia, adresându-i-se cu calm în franceză; altfel distrug tabloul. Cred că știi ce ar crede bunicul meu despre asta.

Grouard văzu cum i se face negru în fața ochilor:

— Te rog... nu! Aceea e *Fecioara între stânci!*

Repede, dădu drumul pistolului și stației, ridicându-și brațele deasupra capului:

— Mulțumesc, replică femeia. Acum să faci exact ce-ți spun eu și totul va fi perfect!

Puțin mai târziu, Langdon fugea alături de Sophie pe scara de incendiu, spre parter. Nici unul nu rostise vreun cuvânt de când ieșiseră din Salle des Etats, lăsându-l înăuntru pe paznicul înspăimântat. Profesorul ținea acum în mână revolverul omului, dornic să scape cât mai repede de el; arma atârna greu și-i părea un obiect străin, periculos.

Coborând câte două trepte, Langdon se întreba dacă Sophie știa cât de valoroasă era pânza pe care amenințase

că o distruge. Pe de altă parte, alegerea ei părea ciudat de potrivită cu aventura din această noapte. La fel ca *Mona Lisa*, pictura pe care o smulsese de pe perete era celebră printre istoricii de artă pentru simbolismul ei păgân ascuns.

— Ți-ai ales un ostatic prețios, îi spuse în vreme ce coborau.

— *Fecioara între stânci*. Dar n-am ales-o eu, ci bunicul. Mi-a lăsat ceva în spatele pânzei.

Profesorul îi aruncă o privire uimită:

— Poftim?! Dar de unde ai știut în dosul cărei picturi să cauți? De ce *Fecioara între stânci*?

— „Atât de negru renghiul pentru om”, surâse ea triumfător. În engleza ta — și a bunicului meu — *So dark the con of man. Madonna of the Rocks*. Nu m-am prins la primele două anagrame, Robert, dar nu era s-o ratez și pe a treia!

— Sunt morți! bâigui sora Sandrine în receptor, lăsând un mesaj pe robotul telefonicând de la celălalt capăt al firului. Vă rog, răspundeți! Au murit cu toții !

Primele apeluri la trei numere de telefon de pe lista ei se soldaseră cu rezultate catastrofale — o văduvă isterizată, un polițist la locul unei crime și un preot care încerca să consoleze o familie îndurerată. Toate cele trei persoane de contact erau moarte. Iar acum, sunase la cel de-al patrulea număr — cel la care nu trebuia să telefoneze decât dacă primele trei nu puteau fi accesate — îi răspunsese robotul. Textul înregistrat nu menționa nici un nume, ci doar îi cerea apelantului să lase un mesaj.

— Dala din pardoseală a fost spartă! spuse ea după ce se încheie mesajul. Ceilalți trei sunt morți!

Sora Sandrine nu cunoștea identitatea celor patru bărbați pe care îi proteja, dar numerele de telefon pe care le ascunsese sub patul ei îi fuseseră încredințate cu o singură și fermă condiție:

„Dacă dala aceea din pardoseală va fi vreodată spartă”, îi explicase mesagerul nevăzut — înseamnă că în eșalonul superior s-a infiltrat cineva. Unul dintre noi a fost amenințat cu moartea, fiind nevoit să spună o minciună disperată. Sună la aceste numere. Să-i previi pe ceilalți. Nu ne trăda încrederea!”

Era ca o alarmă tăcută. Perfectă în simplitatea ei. Ingeniozitatea planului o uluise atunci când aflase despre el. Dacă identitatea unuia dintre frați era compromisă, acesta putea spune o minciună care ar fi pus în mișcare mașinăria ce i-ar fi atenționat pe toți ceilalți. În noaptea asta însă, se părea că nu doar o singură identitate fusese compromisă.

— Vă rog, răspundeți, insistă ea, înspăimântată. Unde sunteți?!

— Închide telefonul, rosti o voce groasă din prag.

Întorcându-se îngrozită, zări silueta masivă a călugărului. În mână ținea sfeșnicul greu din fier. Tremurând, sora Sandrine puse receptorul în furcă.

— Sunt morți, exclamă călugărul. Toți patru. Și și-au bătut joc de mine! Spune-mi unde e cheia de boltă!

— Nu știi! replică ea. Alții păzesc acest secret.

„Alții care sunt acum morți!”

Omul mai făcu câțiva pași, cu degetele lui albe încleștate pe sfeșnicul de fier:

— Ești o fiică a Bisericii și, cu toate astea, îi slujești *pe ei?*!

— Mesajul lui Iisus a fost unul singur și adevărat, îi răspunse călugărița sfidător. Eu nu văd vreo urmă de-a Sa la Opus Dei!

Un val de turbare explodează în ochii Albinosului. Brațul îi zvâcni înainte și sfeșnicul vâjâi prin aer ca o bâtă. Sora Sandrine se prăbuși; ultimul ei gând nu era altceva decât o sumbră presimțire.

„Toți patru sunt morți.

Neprețuitul adevăr e pierdut pentru totdeauna.”

Alarma declanșată la capătul vesticând al Aripii Denon zburătăci porumbeii adormiți în Grădinile Tuileries, când Sophie și Langdon ieșiră afară, în noaptea pariziană. În vreme ce străbăteau piața în fugă, spre mașina lui Sophie, profesorul auzea sirenele poliției urlând undeva, în depărtare.

— Cea de-acolo e, îi spuse Sophie, arătându-i o mașinuță roșie cu numai două locuri, parcată într-o margine a pieței.

„Sper că glumește!” Era cel mai mic automobil pe care-l văzuse el vreodată.

— Smart, îl lămuri ea. La o sută de kilometri consumă un litru.

Abia avu timp să se arunce pe scaunul din dreapta, că Sophie și demară în trombă, trecând peste o alee cu pietriș. Urcă apoi pe trotuar, viră scurt și coborî din nou pe carosabil, intrând pe sensul giratoriu, la Carrousel du Louvre.

Pentru un moment, Sophie păru că are de gând să taie giratoriul, trecând peste bordura circulară din centru și peste spațiul verde pe care aceasta îl înconjura.

— Nu! strigă Langdon, știind că bordurile aveau rolul de a ascunde periculoasa deschidere din centru — *La Pyramide Inversée* — piramida răsturnată pe care o văzuse mai devreme din interiorul muzeului; era suficient de largă pentru a înghiți mașinuța lor cu totul.

Din fericire, Sophie alese o altă rută și, trăgând de volan spre dreapta, ieși din piațetă, viră spre stânga și porni cu toată viteza spre Rue de Rivoli.

Sirenele mașinilor de poliție urlau și mai tare în urma lor, lumina farurilor fiind deja vizibilă în retrovizor. Motorul mașinuței protestă zgomotos când Sophie apăsă și mai mult pe accelerație. La cincizeci de metri în față, lumina semaforului deveni roșie. Sophie înjură încet, fără a ridica

picioarul de pe pedală. Langdon simți cum i se urcă niște fiori pe șira spinării.

— Sophie...!

Încetini puțin, aruncă o privire fugară în stânga și-n dreapta, apoi coti la stânga, pe Rue de Rivoli. După încă o jumătate de kilometru, ajunseră într-o altă piațetă. Parcurseră și aici tot pe sensul giratoriu și intrară pe Champs-Élysées.

Langdon se răsuci în scaun, privind în spate, spre Luvru. Poliția nu părea a mai fi pe urmele lor; marea de lumini roșii și albastre se oprise la porțile muzeului.

Ceva mai liniștit, în sfârșit, se întoarse cu fața spre parbriz:

— Mda, a fost interesant!

Sophie nu părea să îl fi auzit. Conducea în continuare cu ochii ațintiți, ignorând elegantele vitrine ce mărgineau bulevardul — un Fifth Avenue parizian, cum le plăcea americanilor să spună. Ambasada se afla la nici doi kilometri depărtare, așa că Langdon se cufundă liniștit în scaunul său.

„Atât de negru renghiul pentru om!”

Viteza de reacție a lui Sophie fusese impresionantă.

Fecioara între stânci.

Sophie spusese că bunicul ei i-a lăsat ceva în spatele tabloului. „Un ultim mesaj, poate?” Ascunzătoarea fusese excelent aleasă, profesorul trebuia să recunoască acest lucru. *Fecioara între stânci* era o altă verigă perfectă în complexul șir de simboluri din această noapte — de parcă Saunière își reafirma la fiecare pas preferința pentru latura întunecată și misterioasă a lui Leonardo da Vinci.

Pictura îi fusese comandată artistului de o grupare numită „Confreria Imaculatei Concepțiuni”, care avea nevoie de o pânză pentru un triptic de altar în Biserica San Francesco din Milano. Călugării îi precizaseră lui Leonardo dimensiunile exacte ale pânzei și tema dorită: Fecioara Maria, Pruncul Iisus, Ioan Botezătorul copil și îngerul Uriel în timp ce se adăposteau într-o peșteră. Deși artistul le respectase dorința întru totul, membrii grupării fuseseră

oripilați la vederea tabloului; pictura era presărată din plin cu detalii explozive și câtuși de puțin la locul lor.

Înveșmântată în albastru, Fecioara Maria își ținea brațul în jurul unui copil, probabil Pruncul Iisus. În fața ei stătea Uriel, alături de alt copil — Ioan Botezătorul, desigur. În mod straniu însă, în locul obișnuitului scenariu în care Iisus îl binecuvântează pe Ioan, în pictura lui da Vinci lucrurile păreau că se petrecând invers... Iisus se pleca în fața autorității Botezătorului! Mai mult de-atât, Maria își ținea o mână deasupra lui Ioan, cu un gest evident amenințător — degetele ei părând gheara unui vultur gata să înhațe un cap invizibil. Dar elementele înfricoșătoare nu se opreau aici: chiar sub degetele Mariei, Uriel făcea la rândul lui, un gest cu palma, de parcă ar fi retezat capul invizibil ținut de mâna Fecioarei.

Studentii lui Langdon se amuzau totdeauna când aflau că da Vinci potolise în cele din urmă spiritele confreriei, pictând o a doua versiune, mai „diluată” a *Fecioarei între stânci*, în care toate personajele aveau o atitudine cât se poate de ortodoxă. Această a doua versiune este expusă acum la Galeria Națională din Londra, sub numele *Fecioara între stânci*, deși Langdon prefera în mod categoric straniul original de la Luvru.

Mașinuța continua să gonească pe Champs-Élysée, când profesorul întrebă:

— Tabloul. Ce era în spatele lui?

Sophie nu-și luă privirea de la șosea:

— Am să-ți arăt când vom fi în siguranță, în ambasadă.

— Ai să-mi *arați*?! Ți-a lăsat un obiect concret?

Ea schiță un gest afirmativ:

— Gravat cu o floare de crin și inițialele P.S.

Langdon nu-și putea crede urechilor.

„Vom reuși”, își spuse Sophie virând la dreapta, trecând în viteză pe lângă luxosul Hôtel de Crillon și intrând în zona reședințelor diplomatice din Paris. Ambasada se afla la vreun kilometru distanță. În sfârșit, simțea și ea că poate respira normal.

Deși atentă la drum, nu îi ieșea din minte cheia pe care o avea în buzunar și ziua în care zărise pentru prima dată capul în formă de cruce cu brațele egale, tija triunghiulară, creștăturile, simbolul floral și literele P.S.

Cu toate că în decursul anilor abia dacă se mai gândise din când în când la cheie, munca ei în cadrul serviciilor de spionaj o învățase multe lucruri despre securitate și acum structura deosebită a obiectului nu i se mai părea atât de stranie. „O matrice variabilă creată cu un instrument laser. Imposibil de duplicat.” Neavând dinții clasici care să pună în mișcare un tambur rotitor, seria complexă de marcaje ale cheii era analizată în broască de un „ochi” electronic. Dacă acesta constata că indentațiile hexagonale erau corect dispuse, spațiate și orientate, broasca se descuia.

Habar nu avea ce anume ar putea descuia cheia din buzunarul ei, dar bănuia că Robert îi va putea spune. La urma urmei, îi descrisese simbolul gravat înainte de a apuca să-l vadă. Capul în formă de cruce sugera că obiectul aparținea unei organizații creștine, dar Sophie nu cunoștea nici o biserică sau mănăstire care să aibă chei cu matrițe variabile, create cu instrumente laser.

Și în plus, bunicul meu nu fusese creștin...

Avusese dovada cu zece ani în urmă. În mod ironic, o altă cheie — mult mai banală — îi revelase adevărata fire a bunicului ei.

Era o după-amiază caldă când aterizase la Aeroportul Charles de Gaulle și urcase într-un taxi pentru a ajunge repede acasă. „*Grand-père* va fi atât de surprins când mă va vedea!”, își spusese ea pe drum. Întorcându-se de la colegiul din Anglia pentru vacanța de primăvară, cu câteva zile mai devreme decât anunțase, abia aștepta să-l vadă și să-i povestească despre metodele de criptare pe care le studia.

Când ajunsese la locuința din Paris, bunicul nu era însă acasă. Dezamăgită, își dăduse seama că nu știa de sosirea ei, așa că, probabil, se afla încă la Luvru. „Dar e sâmbătă după-amiază!” Rareori bătrânul lucra și la sfârșit de săptămână. Sâmbăta și duminica, de obicei...

Surâzând, alergase la garaj. Desigur, mașina nu era acolo, lui Jacques nu îi plăcea să conducă prin oraș și automobilul îl păstra pentru o singură destinație — cabana din Normandia, la nord de Paris. După luni întregi petrecute în aglomerația londoneză, Sophie abia aștepta să simtă iar mirosul ierbii proaspete și să-și înceapă vacanța imediat. Nu se înserase încă atunci când hotărî să plece imediat și să-i facă bunicului o surpriză. Împrumutase o mașină de la o prietenă și pornise spre nord la lumina lunii, printre dealurile de lângă Creully. Ajunsese puțin după ora zece. Drumul de acces spre casă era lung de aproape doi kilometri și-l parcursese până pe la jumătate când începuse să zărească, printre copaci, vechea reședință — un castel din piatră, înconjurat de o pădurice, pe coasta unui deal.

Sophie se așteptase să-l găsească pe bătrân dormind la ora asta, dar observase, încântată, că toate luminile erau aprinse în casă. Încântarea i se transformase în surprindere când, ajunsă în fața casei, văzuse că aleea era plină de mașini parcate — Mercedes, BMW, Audi și un Rolls-Royce.

Uimită, le privise o clipă și apoi izbucnise în râs. „Bunul meu *grand-père*, omul retras și izolat!” După cum se vedea, Jacques Saunière nu era chiar atât de singuratic pe cât voia să pară. Era evident că dăduse o petrecere știind-o pe ea la școală și, judecând după automobile, printre invitați se numărau unii dintre cei mai influenți oameni ai Parisului.

Nerăbdătoare să-i facă o surpriză, alergase la ușa din față. Dar era încuiată. Ciocănise. Nimeni nu îi răspunsese. Nedumerită, ocolise casa și încercase ușa din spate. Și aceea era încuiată. Și iarăși nu-i răspunsese nimeni.

Nemaștiind ce să creadă, rămăsese o clipă în prag să asculte. Nu se auzea decât vântul rece din Normandia măturând valea.

Nici o muzică.

Nici o voce.

Nimic.

Sophie înconjurase iarăși casa, se urcase pe o grămadă de lemne și privise pe fereastra închisă a sufrageriei. Ce se petrecea înăuntru nu avea parcă nici un sens.

— Nu e nimeni aici!

Toate camerele de la parter erau pustii.

„Unde să fie, oare, toată lumea?”

Cu inima bătându-i nebunește, fugise până la șopronul de lemne și căutase cheia de rezervă pe care bunicul o păstra ascunsă sub cutia de vreascuri. Alergase apoi la ușa din față și intrase. Panoul de control al sistemului de alarmă începuse să clipească roșu — semn că avea la dispoziție zece secunde pentru a tasta codul de acces înainte ca alarma să se declanșeze.

„A conectat sistemul de alarmă în timpul unei petreceri?!”

Formase imediat cifrele corecte și dezactivase sistemul. În casă nu se afla însă nimeni. Nici la parter, nici la etaj. Coborând din nou în camera de zi, rămăsese câteva clipe în mijlocul încăperii pustii, întrebându-se ce s-o fi întâmplat. Și atunci, în liniștea din casă, auzise.

Voci înfundate. Se părea că răzbat de undeva, de dedesubt. De unde anume — nu-și putea da seama. Îngenunchind, își lipise urechea de podea și ascultase. Da, vocile veneau în mod cert de undeva, de jos. Și păreau a cânta sau... a *incanta* ceva. I se făcuse frică. Fiindcă, mai bizar decât sunetele în sine era un alt lucru: *casa nu avea subsol*.

„Cel puțin, nu unul despre care să știu eu.”

Întorcându-se și cercetând încăperea, privirea îi căzuse pe singurul obiect care părea nelalocul lui — o tapiserie Aubusson, preferata bunicului ei. De obicei, aceasta ședea pe zidul dinspre răsărit, lângă șemineu, dar acum fusese trasă într-o parte, lăsând să se vadă peretele. Se apropiase de ea și își dăduse seama că incantațiile se auzeau mai tare și, cu o ușoară ezitare, își lipise urechea de lambriuri. Vocile erau mai clare acum. Oameni care psalmodiau... intonând cuvinte pe care nu le putea distinge.

„Dincolo de zid e un spațiu gol!”

Pipăind marginile lambriurilor, găsisese, în cele din urmă, un spațiu ușor adâncit, discret. O ușă glisantă. Cu inima bătându-i freneticând în piept, își pusese degetele în

adâncitură și trăsesse. Peretele alunecase în lateral. Din întunericul ce domnea dincolo, glasurile se auzeau mai limpede.

Sophie trecuse pragul și se pomenise pe o scară de piatră grosier finisată, care cobora spre subsol în formă de spirală. Venise aici de nenumărate ori, încă din copilărie, și habar n-avusese că există o asemenea scară!

În timp ce cobora, aerul devenea mai rece, iar vocile, mai clare. Distingea deja glasuri de bărbați și de femei. Nu putea să vadă mare lucru, din cauza scării în formă de spirală, dar ultima treaptă era deja vizibilă. Dincolo de ea se zărea un peticând de podea — piatră iluminată de licăririle roșietice ale unui foc.

Ținându-și respirația, coborâse ultimele trepte și se ghemuise la podea, pentru a privi. Abia după câteva secunde mintea ei izbutise să înțeleagă cele văzute.

Se afla într-un fel de grotă — o sală care părea să fie săpată direct în roca dealului. Singurele surse de lumină erau cele câteva torțe de pe pereți. Înconjurați de pâlâitul torțelor, vreo treizeci de oameni formaseră un cercând în mijlocul încăperii.

„Visez”, își spusese în sinea ei. „E un vis. Ce altceva ar putea fi?”

Toți cei din grotă purtau măști. Femeile erau înveșmântate în robe albe de mătase și purtau pantofi aurii. Aveau măști albe, iar în mâini țineau câte un glob auriu. Bărbații purtau tunici lungi, negre, iar măștile lor erau negre. Parcă erau piesele dintr-un grotesc joc de șah. Toți se legănau înainte și înapoi, îngânând cuvinte neînțelese, în semn de venerație față de ceva ce se afla pe podea, în mijlocul cercului... ceva ce Sophie nu putea distinge.

Incantația răsuna din ce în ce mai tare. Și mai repede. Tunătoare deja. Participanții făcuseră un pas înainte și îngenuncheaseră. În clipa aceea, Sophie reușise, în sfârșit, să vadă ce anume se afla în mijlocul lor. Împleticindu-se cuprinsă de oroare, simțise cum imaginea i se întipărește în minte pentru totdeauna, ca înfierată cu fierul roșu. Simțise că i se face rău, se întorsese și o luase la fugă înapoi pe

scări, sprijinindu-se cu mâinile de ziduri, închisese ușa în urma ei, se repezise la mașină și pornise, stupefiată, spre Paris.

În seara aceea, cu toate convingerile ei de-o viață spulberate, dezamăgită și trădată, își împachetase toate lucrurile și plecase de acasă. Pe masa din sufragerie îi lăsase bunicului un bilețel:

„Am fost acolo. Nu încerca să iei legătura cu mine.”

Lângă el pusese cheia de rezervă de la șopronul casei de vacanță.

— Sophie! răsună vocea lui Langdon. Oprește! *Oprește!*
Smulsă din amintiri, apăsă cu brutalitate frâna.

— Ce e? Ce s-a întâmplat?

Langdon îi arătă cu degetul în susul străzii.

Când văzu, simți cum sângele îi îngheață în vene. La o sută de metri în față, intersecția era blocată de două mașini ale poliției parcate de-a latul carosabilului. „Au blocat bulevardul!”

Profesorul oftă adânc:

— Prin urmare, nu ne putem apropia în seara asta de ambasadă.

În intersecție, cei doi ofițeri de poliție care așteptau lângă mașini priveau acum în direcția lor, probabil intrigați de mașinuța care oprise atât de bruscând la o mică distanță de ei.

„Bine, Sophie, întoarce cu grijă, foarte încet”, își spuse.

Intrând în marșarier, întoarse ca o profesionistă într-ale șofatului din trei mișcări și porni înapoi. În timp ce se îndepărtau, în urma lor izbucni imediat urletul sirenelor, însoțit de scrâșnetul pneurilor.

Înjurând, Sophie călcă nervoasă pe accelerație.

Străbătând în viteză cartierul rezidențial al diplomaților, mașina lui Sophie se strecură printre ambasade și consulate, coti pe o străduță secundară și apoi viră scurt la dreapta, reintrând pe Champs-Élysées.

Langdon stătea alături încordat, întors în scaun și căutând în urma lor vreun semn că ar fi urmăriți de poliție. Dintr-o dată, își dori să nu fi fugit. „Nici n-am fugit eu”, își aminti. Sophie hotărâse pentru el, când aruncase dispozitivul de localizare pe fereastră. Acum, fugind în direcție opusă ambasadei, prin traficul lejer de pe Champs-Élysées, își dădu seama că șansele i se împuținaseră drastic. Deși mașinile poliției rămăseseră undeva în urmă, se cam îndoia că norocul lor va dura prea mult.

La volan, Sophie duse mâna la buzunarul jachetei, scoase un mic obiect metalic și i-l întinse:

— Robert, ar trebui să te uiți puțin la asta. E ceea ce mi-a lăsat bunicul ascuns după tabloul *Fecioara între stânci*.

Incitat, profesorul luă obiectul și-l studie. Era greu, în formă de cruce, și la început crezu că e un *pieu* funerar — o versiune miniaturală a unei coloane memoriale ce se înfigea în pământ, la capul unui mormânt. Dar apoi observă că tija era în formă de prismă, având fețe triunghiulare pe care se vedeau sute de mici hexagoane, dispuse aparent la întâmplare.

— Este o cheie cu matriță laser, îi explică Sophie. Hexagoanele acelea sunt citite în broască de un „ochi” electronic.

„O cheie?” El, unul, nu mai văzuse niciodată ceva asemănător.

— Uită-te pe partea cealaltă.

când întoarse cheia, degetele îi încremeniră. Delicat gravate în mijlocul crucii, se vedeau o floare de crin stilizată și inițialele P.S.

— Sophie! exclamă el. Este simbolul despre care îți povesteam! Sigla oficială a Stăreției din Sion.

Ea încuviință:

— Așa cum ți-am spus, am văzut cheia asta cu mulți ani în urmă. Bunicul mi-a cerut să nu vorbesc niciodată despre ea.

Profesorul încă nu-și putea lua ochii de la cheia. Obiectul de înaltă tehnologie și simbolismul lui de milenii se îmbinau într-o stranie armonie a vechiului cu noul.

— Cheia, mi-a mai spus el, deschide o cutie în care erau păstrate multe secrete.

Langdon se înfioră închipuindu-și ce secrete putea avea un om ca Jacques Saunière. Ce anume să facă o străveche confrerie cu o cheie ultramodernă? Unicul scop al frăției era acela de a proteja un secret. Un secret cu o putere incredibilă. „Să existe, oare, vreo legătură între cheie și acel secret'?” Ideea era mai mult decât incitantă.

— Știi ce anume deschide?

Sophie îl privi dezamăgită:

— Credeam că *tu* știi!

Profesorul tăcu însă și studie în continuare cheia pe toate fețele.

— Pare a fi creștină, insistă Sophie.

El însă nu era foarte sigur. Capul cheii nu avea forma obișnuită a crucii creștine, cu un braț mai lung decât celălalt; eră, mai degrabă, o cruce pătrată — cu brațele de lungime egală — premergătoare creștinismului cu o mie cinci sute de ani. Această formă nu avea conotațiile crucificării, asociate crucii latine pe care romanii o foloseau ca instrument de tortură. Langdon se mira întotdeauna când își dădea seama cât de puțini creștini care se închinău în fața crucii cunoșteau istoria violentă a simbolului, reflectată chiar în numele ei: cuvintele „cruce” și „crucifix” provin ambele din latinescul *cruciare* — „a tortura”.

— Sophie, tot ce-ți pot spune este că, în general, crucile cu brațe egale, ca aceasta, sunt considerate pașnice. Structura pătrată nu permitea folosirea lor pentru crucificări, iar echilibrul dintre elementele orizontale și cele

verticale amintescând de uniunea firească a masculinului cu femininul — ceea ce le conferă un simbolism în armonie cu filozofia frăției.

Ea îl privi încruntată:

— N-ai idee la ce folosește, nu-i așa?

— Deloc.

— Bine, trebuie să ieșim de pe bulevard, spuse ea privind în oglinda retrovizoare. Să găsim un loc retras, în care să ne gândim ce anume ar putea să deschidă cheia asta.

Gândul lui Langdon zbura la camera lui confortabilă de la Ritz. Din păcate însă, hotelul nu mai constituia acum o opțiune plauzibilă.

— Ce părere ai despre gazdele mele de la Universitatea Americană?

— Am fi o pradă ușoară. Fache ar verifica imediat.

— Dar tu trebuie să cunoști pe cineva. Doar locuiești aici!

— Poliția îmi va verifica apelurile telefonice și poșta electronică, va vorbi cu colegii mei... Toate cunoștințele mele sunt compromise și nici la un hotel nu ne putem gândi, fiindcă toate solicită acte de identitate.

„Poate ca totuși aș fi procedat mai inteligent dacă l-aș fi lăsat pe Fache să mă aresteze.”

— Hai să sunăm la ambasadă. Le voi explica situația și-i voi ruga să trimită pe cineva să ne întâlnească.

— Să ne întâlnească?! Sophie se întoarse spre el și-l privi de parcă înnebunise subit: Robert, visezi! Ambasada are jurisdicție doar asupra propriului teritoriu. Dacă ar trimite pe cineva după noi, s-ar considera că ajută un fugar să scape de autoritățile franceze. N-o să vină nimeni. Că reușești să intri în ambasadă și să ceri azil temporar e un lucru, dar să le ceri să ia poziție împotriva Poliției și Justiției Franceze în acțiune e cu totul altceva. Sună acum la ambasadă și-ți vor spune să nu mai complici situația și să te predai. Apoi îți vor promite că vor folosi toate mijloacele diplomatice pentru a-ți asigura un proces echitabil. Câți bani ai la tine? îl întrebă ea după o scurtă pauză.

Profesorul se uită în portofel.

— O sută de dolari... câțiva euro... De ce?

— Cărți de credit ai?

— Bineînțeles!

Nu-i răspunse, dar Langdon își dădu seama că tânăra se gândește la un plan. Drept în față, la capătul bulevardului, se înălța Arcul de Triumf — tributul adus de Napoleon propriei străluciri militare — înconjurat de cel mai mare sens giratoriu din Franța, o uriașă stea cu nouă brațe.

Sophie se uită din nou în oglinda retrovizoare.

— Am scăpat de poliție deocamdată, dar nu vom rezista nici cinci minute, dacă nu schimbăm mașina.

„Păi, să furăm una”, propuse Langdon în sinea sa, „dacă tot ne-am făcut infractori.”

— Și ce ai de gând?

Mașinuța intră în giratoriu.

— Ai încredere în mine!

Profesorul nu îi răspunse. Încrederea în ea nu se dovedise o alegere prea inteligentă până acum. Ridicându-și mânăca sacoului, privi ceasul de la încheietură — un exemplar de colecție cu un Mickey Mouse pe cadran, primit de la părinți când împlinise zece ani. Deși imaginea copilărească atrăgea adesea priviri curioase, Langdon nu-și cumpărase niciodată alt ceas; desenele animate ale lui Disney fuseseră primul lui contact cu magia formelor și a culorilor, iar în prezent Mickey îi amintea să-și păstreze mereu tinerețea sufletească. În acea clipă, brațele șoricelului erau întinse într-un unghi neobișnuit, indicând o oră neverosimilă: 2.51 A.M.

— Interesant ceas, remarcă Sophie, în timp ce întoarse mașina în sens invers.

— E o poveste lungă, replică el, trăgându-și mânăca înapoi, peste încheietură.

— Îmi închipui.

Îi zâmbi cu subînțeles, ieși din sensul giratoriu și accelerează spre nord, îndepărtându-se de centru. Trecând ca o săgeată prin două intersecții cu semaforul verde, ajunse la o a treia și viră la dreapta, pe Boulevard Malesherbes. Lăsând în urmă zona reședințelor diplomatice, pătrunseră într-un

cartier mai întunecat. După o curbă la stânga, Langdon își dădu seama unde se aflau.

Gara Saint-Lazare.

În față, terminalul de cale ferată, cu acoperișul său din sticlă, semăna cu bizara corcitură între un hangar de avioane și o seră de legume. În Europa, gările nu dorm niciodată; chiar și la această oră, vreo șase taxiuri așteptau în fața intrării principale. Vânzătorii ambulanți își împingeau cărucioarele cu sandvișuri și apă minerală, în vreme ce grupuri de puștani cu rucsacuri în spinare ieșeau în stradă frecându-se la ochi și privind în jur ca și cum ar fi încercat să-și amintească în ce oraș coborâseră. În capătul străzii, doi polițiști dădeau indicații unor turiști rătăciți.

Sophie își duse mașinuța în spatele taxiurilor și parcă într-o zonă interzisă, deși era loc suficient pe partea cealaltă a străzii. Înainte ca Langdon s-o poată întreba ce are de gând, ieși din mașină, alergă la taxiul din față și începu să discute cu șoferul.

Coborând și el, profesorul o văzu înmânându-i acestuia un teanc gros de bancnote. Șoferul clătină din cap și, spre uimirea lui Langdon, demară fără ei.

— Ce s-a întâmplat? întrebă el când ajunse pe trotuar.

Dar ea pornise deja spre intrarea în gară.

— Vino! Cumpărăm două bilete la primul tren care pleacă din Paris.

Langdon alergă s-o ajungă din urmă. Aventura care începuse sub forma unui drum de nici doi kilometri până la Ambasada Americană se transformase acum într-o veritabilă evadare din Paris, iar lui îi plăcea din ce în ce mai puțin.

Șoferul desemnat să-l ia pe Aringarosa de la Aeroportul Internațional Leonardo da Vinci din Roma parcase lângă bordură un Fiat mic, o marcă obișnuită. Episcopul își amintea de zilele în care Vaticanul folosea automobile mari, de lux, pe care se lăfăiau embleme și stegulețe cu însemnele papalității. „Au apus vremurile acelea.”

Mașinile Vaticanului erau acum mult mai puțin ostentative și aproape totdeauna fără siglele specifice. Sfântul Scaun pretindea că motivul era reducerea cheltuielilor și dirijarea fondurilor spre diocese, dar Aringarosa bănuia că era, mai degrabă, o măsură de precauție. Lumea înnebunise și în multe părți ale Europei a-ți afișa iubirea față de Hristos era același lucru cu a-ți picta o țintă pe capota mașinii.

Strângându-și sutana în jurul corpului, episcopul urcă și se așază pe bancheta din spate, pregătit pentru drumul lung ce-l aștepta până la Castelul Gandolfo — același drum pe care-l făcuse și cu cinci luni în urmă.

„Călătoria de anul trecut la Roma, oftă el. Cea mai lungă noapte a vieții mele.”

Acum cinci luni, primise de la Vatican un telefon prin care i se solicita prezența imediată în Roma. Fără nici o explicație. „Biletele vă așteaptă la aeroport.” Sfântul Scaun se străduia din răspuțeri să păstreze peste toate acțiunile un văl de mister, chiar și pentru cele mai înalte fețe bisericești.

Aringarosa bănuise că era vorba doar despre dorința papei și a altor oficiali de la Vatican de a se fotografia împreună și a-și trage pe turta lor puțin din spuza recentului succes al Opus Dei — finalizarea sediului central din New York. Revista *Architectural Digest* numise clădirea „un far luminos al catolicismului, integrat sublim în peisajul arhitectural modern”, iar în ultima vreme Vaticanul părea a fi atras de tot ceea ce conținea cuvântul „modern”.

Aringarosa nu avusese altă soluție decât să accepte invitația, deși nu cu prea multă tragere de inimă. Nefiind un admirator al actualei administrații papale — la fel ca majoritatea clericilor conservatori — episcopul urmărise cu îngrijorare crescândă primul an de mandat al noului papă. De un liberalism fără precedent, Sfinția Sa urcase pe scaunul pontifical în urma unuia dintre cele mai neobișnuite și mai controversate conclavuri din istorie. Iar acum, în loc să arate umilința și modestia cuvenite unei asemenea ascensiuni, Sfântul Părinte se amestecase în absolut tot ce-i permitea poziția sa de mai-mare al creștinătății. Atrăgând o tulburătoare susținere liberală în sânul Colegiului Cardinalilor, papa declarase că misiunea sa pontificală era aceea de „reîntinerire a doctrinei Vaticanului și de adaptare a catolicismului la realitățile mileniului al treilea”.

Altfel spus, omul era suficient de arogant încât să-și închipuie că poate rescrie cu de la sine putere legile lăsate de Dumnezeu și să recâștige inimile celor care considerau că pretențiile adevăratei credințe catolice deveniseră inconfortabile în lumea de azi.

Aringarosa își folosisese întreaga influență politică — substanțială, ținând seama de amploarea Opus Dei și a conturilor sale bancare — pentru a-i convinge pe Suveranul Pontif și pe consilierii săi că îmblânzirea legilor Bisericii ar fi sinonimă nu doar cu lașitatea și lipsa de credință, ci și cu o veritabilă sinucidere politică. Le reamintise că anterioara tentativă de schimbare a legilor divine se soldase cu efecte devastatoare: numărul enoriașilor era, în prezent, cel mai scăzut din toate vremurile, donațiile aproape că dispăruseră și nu mai existau nici măcar suficienți preoți catolici.

— Oamenii au nevoie de organizare și de îndrumare din partea Bisericii, insistase Aringarosa, nu de răsfăț și indulgență!

În seara aceea, cu cinci luni în urmă, când Fiatul care-l luase de la aeroport demarase, episcopul constatare cu surprindere că nu se îndreptau spre Vatican, ci spre est, pe un drum sinuos de munte.

— Unde mergem? Îl întrebase pe șofer.

— Spre Dealurile Albe. La Castel Gandolfo.

„La reședința de vară a papei?” Aringarosa nu văzuse niciodată și nici nu și-ar fi dorit să vadă acest castel. Pe lângă faptul că era casa de vacanță a Suveranului Pontif, fortăreața din secolul al șaisprezecelea găzduia *Specula Vaticana* — „Observatorul Astronomic al Vaticanului”, unul care avea în dotare o tehnologie de ultimă oră. Episcopului nu-i plăcuse niciodată străvechea tendință a Vaticanului de a se amesteca în problemele științifice. Care era rostul încercărilor de a armoniza știința cu religia? Nici un om cu credință în Dumnezeu nu putea avea o activitate științifică performantă, obiectivă. Și, pe de altă parte, religia nu avea nevoie de vreo confirmare concretă a credințelor sale.

„Și totuși, iată-mă aici”, își spusese el când în zare apăruse silueta masivă a castelului, profilată pe cerul cenușiu de noiembrie. Din șosea, părea un uriaș monstru din piatră, gata de un salt sinucigaș. Cocoțat la marginea unei stânci abrupte, castelul străjuia leagănul civilizației italiene — valea în care clanurile Curiazi și Orazi se luptaseră cu mult înainte de fondarea Romei.

Chiar și în lumina slabă a amurgului, fortăreața era o priveliște deosebită — un exemplu impresionant de arhitectură defensivă, stratificată, ce sublinia forța dramatică a amplasamentului său. Din păcate, Vaticanul compromisese aspectul clasic al castelului construind pe acoperișul său două cupole de telescop uriașe, astfel că vechiul edificiu arăta acum ca un mândru războinic cu două coifuri de tinichea.

Când coborâse din mașină, un tânăr preot iezuit îi venise repede în întâmpinare:

— Bine ați venit, Eminență! Eu sunt părintele Mangano! Astronom.

„Bravo ție”, își spuse Aringarosa și își urmase gazda în holul de la intrarea castelului — un spațiu larg-deschis decorat într-o ineptă combinație de artă renașcentistă și imagini astronomice. Când urcă scara largă de marmură, episcopul văzuse indicatoare spre centre de conferință,

biblioteci, săli de lectură și informații pentru turiști. Era uimitor cum Vaticanul eșua în fiecare moment în încercarea de a le oferi enoriașilor îndrumări spirituale coerente și stricte, dar găsea timp pentru a susține seminarii de astrofizică în beneficiul turiștilor.

— Spune-mi, i se adresase Aringarosa tânărului preot, de când învață oul pe găină?

Clericul îi aruncase o privire surprinsă:

— Mă scuzați?

Episcopul dăduse din mână a lehamite, hotărât să nu se lase atras din nou în această dispută. „Vaticanul a înnebunit.” Ca un părinte delăsător, căruia i se părea mai comod să accepte capriciile unui țânc răsfățat, decât să se mențină ferm pe poziție și să-l învețe adevăratele valori, Biserica își cobora ștacheta la fiecare pas, în încercarea de a se reinventa astfel încât să se adapteze la o civilizație deznădăcinată.

La ultimul etaj al castelului, culoarul larg, luxos mobilat, ducea spre o uriașă ușă dublă de stejar, pe care era prinsă o tăbliță de alamă:

„BIBLIOTECA ASTRONOMICĂ”.

Aringarosa auzise că aici, în Biblioteca de Astronomie a Vaticanului, s-ar afla peste douăzeci și cinci de mii de volume, printre care opere rare ale lui Copernic, Galilei, Kepler, Newton și Secchi. Se spunea, de asemenea, că în această încăpere aveau loc întrunirile celor mai înalte oficialități ale Vaticanului — întruniri care nu se doreau a fi organizate în Cetatea Sfântă.

Apropiindu-se de ușă, episcopul Aringarosa nu avea cum să știe veștile cutremurătoare pe care avea să le primească și nici crunta serie de evenimente ce urma. Abia o oră mai târziu, când ieșise împleticindu-se de la întrevvedere, își dăduse seama de cumplitele implicații ale acestui drum. „De-acum în șase luni, Dumnezeu să ne ajute!”

Acum, așezat pe bancheta din spate a aceleiași Fiat, Aringarosa își dădu seama că pumnii i se încleștaseră numai la gândul acelei prime întrevederi. Descleștându-și degetele, răsuflă adânc, încercând să se relaxeze.

„Totul va fi bine”, își spuse, în vreme ce automobilul înainta pe drumul de munte. Totuși, și-ar fi dorit ca telefonul să-i sune. „De ce nu m-a sunat Învățătorul? Silas ar trebui să aibă deja cheia de boltă.”

Străduindu-se să se liniștească, medită scurt asupra ametistului purpuriu ce-i orna inelul. Mângâind cu degetele montura și fațetele diamantelor, își aminti că inelul constituia simbolul unei puteri cu mult mai slabe decât cea pe care avea s-o obțină curând.

În interior, Saint-Lazare arăta la fel ca orice altă gară europeană — o hardughie deschisă la un capăt, presărată cu obișnuiții indivizi suspecti — oameni fără adăpost, grupuri de liceeni moțâind pe rucsacuri sau butonându-și casetofoanele portabile și grupuri de hamali în albastru, fumând țigară de la țigară.

Sophie își ridică privirea spre uriașul panou de informații. Rândurile de litere și cifre se derulau rapid, actualizându-și datele. când scrisul electronic se stabilizează, Langdon analizează opțiunile. Pe prima linie scria: „LILLE — RAPIDE — 3.06.”

— Aș fi vrut să plece mai devreme, dar ne vom mulțumi cu el.

„Mai devreme?” Profesorul se uită din nou la ceas. Era 2.59. Trenul pleca în șapte minute și ei încă nu-și cumpăraseră bilete.

Sophie îl trase spre ghișeu și-i spuse:

— la două bilete și plătește cu cartea de credit.

— Dar cartea de credit cred că va putea fi identificată de...

— Exact!

Langdon hotărî să nu-și mai bată capul încercând să afle ce avea Sophie Neveu de gând. Întinzându-i funcționarei cardul său Visa, cumpără două bilete spre Lille și i le întinse lui Sophie.

Ieșiră apoi pe peron, exact când la megafon se anunța îmbarcarea pentru Lille. Șaisprezece linii porneau din gară și undeva, în dreapta, la linia trei, locomotiva trenului de Lille pufăia și şuiera, fiind gata de plecare. Sophie îl prinse însă de braț și-l trase în direcția opusă, printr-o sală de așteptare goală, pe lângă o cafenea care funcționa non-stop și, în cele din urmă, afară, printr-o ieșire laterală, pe o străduță întunecată.

Un singur taxi aştepta lângă uşă. Şoferul îi văzu şi le făcu semn cu farurile. Sophie sări pe bancheta din spate, iar profesorul o urmă fără un cuvânt.

Când maşina demară, tânăra scoase biletele de tren abia cumpărate şi le rupse.

Langdon suspină. „Şaptezeci de dolari inteligent cheltuiţi!”

Abia când taxiul se aşternu la drum întins pe Rue de Clichy, profesorul avu senzaţia că, în sfârşit, scăpaseră. Prin geamul portierei, spre dreapta, se vedea colina Montmartre şi delicata cupolă a Bazilicii Sacré-Coeur. Brusc, prin dreptul lor trecu o maşină de poliţie cu sirena în funcţiune, dar se îndepărtă în direcţia opusă. Instinctiv, amândoi se ghemuiră pe banchetă.

Sophie nu-i spusese şoferului decât să meargă spre ieşirea din oraş şi, după buzele ei încleştate, profesorul îşi dădu seama că se gândeşte la următoarea etapă din plan.

El începu să examineze din nou cheia în formă de cruce, apropiind-o ba de fereastră, ba de ochi, încercând să găsească ceva, o indicaţie asupra locului în care fusese confecţionată. În lumina intermitentă a becurilor de pe şosea, nu zări însă nimic altceva decât simbolul floral şi iniţialele.

— Nu are nici un sens, spuse el într-un târziu.

— Ce anume?

— Faptul că bunicul tău s-a ostenit atâta să-ţi lase o cheie cu care nu ştii ce să faci.

— Sunt de acord cu tine.

— Eşti sigură că nu mai era nimic scris pe spatele tabloului?

— Am căutat bine, peste tot. Asta e tot ceea ce am găsit. Cheia, vârată între pânză şi ramă. Am văzut simbolul, am ascuns cheia în buzunar şi pe urmă am plecat.

Langdon se încruntă, studiind acum capătul bont al tijeii triumphiulare. Nimic. Mijindu-şi ochii, examinează şi muchia capului. Nimic nici acolo.

— Cred că aceasta cheie a fost curăţată recent.

— De ce?

— Miroase a alcool sanitar.

— Poftim?

— Miroase de parcă ar fi lustruită cu un lichid de curăţat, îi explică el, ducând cheia la nas. Miroase mai puternic pe partea cealaltă. Da, miroase a spirt, ca şi cum ar fi fost spălată în...

Dar se opri brusc.

— În ce? insistă Sophie.

Langdon îndreptă cheia spre lumină şi privi suprafaţa netedă a crucii. Pe alocuri părea că luceşte... ca şi când ar fi fost udă.

— Cât de bine te-ai uitat la cheie înainte de a o pune în buzunar?

— Poftim? Păi, nu prea bine. Mă grăbeam.

— Mai ai încă lanterna cu lumină neagră?

Sophie îşi duse mâna la buzunar şi-i întinse obiectul dorit. Langdon îl luă şi îndreptă fasciculul spre capătul cheii.

Metalul licări instantaneu. Era ceva scris acolo. Măzgălit în grabă, dar lizibil.

— Ei bine, spuse el surâzând, cred că ştiu de la ce vine mirosul de alcool.

Sophie privea uluită literele roşiatice de pe cheie: „24 Rue Haxo”.

„O adresă! Bunicul a scris o adresă!”

— Unde vine asta? întrebă Langdon.

Habar nu avea. Aplecându-se spre bancheta din faţă, Sophie îl întrebă pe şofer:

— *Connaissez-vous la Rue Haxo?*

Omul se gândi o clipă şi apoi făcu semn că da. Era pe lângă terenul de tenis, la periferia Parisului.

— Cea mai scurtă rută până acolo, îi spuse şoferul în franceză, după ce ea îi ceru să-i ducă la adresa respectivă, este prin Bois de Boulogne. Vă convine?

Sophie se încruntă. Existau şi trasee mai lejere, dar în noaptea asta n-avea să facă mofturi.

— *Oui.*

„La naiba, ne permitem să-l şocăm pe bietul turist american!” Privind la rândul ei cheia, Sophie se întrebă ce

vor găsi oare la numărul 24 pe Rue Haxo. „O biserică? Vreun fel de cartier general al Stăreției?”

Mintea îi fusese copleșită de cutremurătoarele imagini ale ritualului secret pe care-l surprinsese cu zece ani în urmă în subsolul castelului.

— Robert, am o mulțime de lucruri să-ți spun! Se întrerupse însă și-l privi drept în ochi, apoi continuă: Dar mai întâi vreau să-mi spui tu tot ce știi despre această Stăreție din Sion.

Pe culoarul Marii Galeriei, lângă intrarea în Salle des Etats, Bezu Fache era exasperat în vreme ce ofițerul de pază Grouard îi explica de ce și cum îl dezarmaseră Sophie și Langdon. „De ce mama naibii n-ai tras prin tabloul ăla?!”

— Căpitane, strigă locotenentul Collet apropiindu-se de ei dinspre centrul de comanda. Căpitane, au localizat mașina agentului Neveu.

— A ajuns la ambasadă?

— Nu. La gară. A cumpărat două bilete. Trenul tocmai a plecat.

Fache îi făcu semn lui Grouard să plece și-l conduse pe Collet într-o nișă apropiată, vorbindu-i în șoaptă:

— Spre ce destinație?

— Lille.

— Probabil e un truc, oftă căpitanul, punând la cale un plan în minte. Bine, anunță prima gară să oprească și să percheziționeze trenul, pentru orice eventualitate. Lăsați mașina acolo unde e și pune oameni în civil în jurul ei, pentru cazul în care s-ar întoarce cumva s-o ia. Trimite o echipă să verifice străzile din jurul gării, în caz că au fugit pe jos. Există curse de autobuz de la gară?

— La această oră nu, domnule! Numai taxiuri!

— Bun! Interoghează-i pe șoferi! Află dacă au văzut ceva. Apoi sună la dispeceratul firmei de taximetrie și transmite-le semnalmente. Eu iau legătura cu Interpolul.

Collet îl privi surprins.

— Îi dați în urmărire?

Fache regreta deja neplăcerile ce puteau decurge de aici, dar n-avea altă soluție.

„Strânge plasa repede și strânge-o bine.”

Prima oră era critică. Comportamentul fugarilor era previzibil în prima oră după evadare. Toți aveau nevoie de același lucru. „Deplasare. Adăpost. Bani.” „Sfânta Treime”!

Interpolul avea puterea de a le anihila pe toate trei într-o fracțiune de secundă. Expediind fotografiile lui Langdon și Sophie Neveu către toate firmele de transport, hotelurile și băncile din Paris, Interpolul nu le lăsa nici o opțiune — nici o modalitate de a părăsi orașul, nici un loc în care să se poată ascunde și nici o șansă de a retrage lichidități fără a fi recunoscuți. De obicei, fugarii intrau în panică și făceau ceva prostesc. Furau o mașină. Jefuiau un magazin. Foloseau o carte de credit. Indiferent care ar fi fost greșeala comisă, autoritățile aflau imediat și-i localizau.

— Numai pe *Langdon*, da? întrebă Collet. N-o dați în urmărire și pe Neveu. E agentul nostru.

— Ba firește că o dau și pe ea în urmărire! La ce bun să fugim după Langdon dacă ea îi poate asigura totul nestingherită?! Am de gând să contactez toate persoanele menționate în dosarul ei — prieteni, rude, cunoștințe, toți cei la care ar putea apela. Nu știu ce-și închipuie că face, dar chestia asta o s-o coste mult mai mult decât amărâta ei de slujbă!

— Eu ce fac, rămân la telefon sau mă ducând pe teren?

— Pe teren! Du-te la gară și coordonează echipa de acolo. Controlezi situația, dar nu faci o mișcare fără să-mi spui!

— Bine, domnule!

Collet plecă în fugă. Fache mai rămase câteva clipe în nișă. Se simțea înțepenit, rigid. Pe fereastră se vedea piramida de sticlă care lucea, reflectată în bazinele fântânilor arteziene. „Mi-au scăpat printre degete.” Trebuia să se relaxeze.

Chiar și un agent de teren cu experiență ar rezista cu greu presiunii exercitate de Interpol.

„Dar... o femeie criptograf și un profesoraș?
... Nici zorii nu-i vor mai apuca.”

Zona împădurită Bois de Boulogne era numită în multe feluri, dar parizienii „cunoscători” îi spuneau adesea „*Grădina desfătărilor*”. Deși suna ademenitor, denumirea avea mai degrabă o conotație amenințătoare. Toți cei care au văzut lugubrul tablou al lui Bosch cu același nume înțeleg de ce: la fel ca și pădurea, pictura este întunecată și contorsionată, un purgatoriu al smintiiților și al idolatriilor. Noaptea, aleile șerpuite ale parcului colcăie de trupuri gata să se vândă, făpturi de lut dispuse să satisfacă fie și cele mai ascunse dorințe carnale — bărbați, femei și toată gama lor de perversiuni.

În vreme ce Langdon încerca să-și pună ordine în gânduri pentru a-i povesti lui Sophie despre Le Prieuré de Sion, taxiul intrase în parc și coti spre vest, pe aleile pietruite. Reușea însă cu greu să se concentreze la vederea rezidenților nocturni ai păduricii, care-și etalau farmecele în lumina farurilor. Două adolescente cu pieptul gol îl săgetară cu priviri fierbinți. Dincolo de ele, un negru lucios cu un slip minuscul se răsuci, flexându-și fesele spre el. Alături, o blondă voluptuoasă își ridică fustița mini, dezvăluind că era, de fapt, un blond.

„Dumnezeule Sfinte!” Langdon își aținti ochii asupra propriilor pantofi și inspiră adânc de câteva ori.

— Spune-mi despre Stăreția din Sion, îi ceru Sophie.

Profesorul își înclină capul, incapabil să-și imagineze un fundal mai puțin potrivit pentru legenda pe care avea să i-o povestească. Se întreba de unde să înceapă, fiindcă istoria frăției se întindea pe mai bine de un mileniu... o incredibilă urzeală de secrete, șantaje și torturi barbare la îndemâna unui papă furios.

— Le Prieuré de Sion, începu el, a fost fondată în Ierusalim în 1099 de un duce francez, pe nume Godefroi de Bouillon, imediat după cucerirea cetății. Despre Godefroi se spunea că este deținătorul unui secret extrem de puternic,

păstrat în sânul familiei sale încă de pe vremea lui Iisus. Temându-se că acest secret ar putea fi pierdut o dată cu moartea sa, Godefroi a fondat o confrerie secretă — Le Prieuré de Sion — și i-a încredințat misiunea de a-l păstra și apăra, transmițându-i de la o generație la alta. În anii de ființare în Ierusalim, confreria a aflat despre o serie de documente îngropate sub ruinele Templului lui Irod, care fusese construit peste cele ale Templului lui Solomon. Aceste documente, considerau membrii Stăreției, confirmau secretul lui Godefroi și conțineau informații atât de explozive, încât Biserica ar fi fost în stare de orice pentru a pune mâna pe ele.

Sophie asculta atentă, însă cu un aer de ușoară neîncredere.

— Confreria și-a jurat că, oricât de mult ar fi durat acest lucru, va dezgropa documentele de sub ruinele templului și le va apăra cu orice preț, astfel încât adevărul să nu fie niciodată pierdut. Pentru a recupera documentele, au înființat o organizație armată, un grup de nouă cavaleri numit Ordinul Cavalerilor Săraci ai lui Hristos și ai Templului lui Solomon. Sunt mai bine cunoscuți sub numele de Cavalerii Templieri.

Sophie îi aruncă o privire mirată.

Langdon știa, din bogata sa experiență profesorală, că aproape toată lumea auzise de Cavalerii Templieri, cel puțin în mod superficial. Pentru specialiști, istoria templierilor era un amestec eterogen în care faptele reale, fantasmеle și dezinformările se întrepătrundeau atât de strâns, încât discernerea adevărului devenise aproape imposibilă. În ultima vreme, Langdon ezita chiar să mai amintească templierii în conferințele sale, fiindcă întotdeauna întrebările publicului degenerau în teorii fantasmagorice ale conspirațiilor.

— Cu alte cuvinte, interveni Sophie, ordinul Cavalerilor Templieri a fost fondat de Le Prieuré de Sion pentru a recupera o serie de documente secrete? Eu credeam că rolul lor era acela de a apăra Țara Sfântă.

— Multă lume crede acest lucru, în mod eronat. Protejarea pelerinilor era, de fapt, vălul în dosul căruia templierii își exercitau adevărata lor misiune. Obiectivul lor în Țara Sfântă era dezgroparea documentelor de sub ruinele templului.

— Și până la urmă le-au dezgropat?

— Nimeni nu știe sigur, dar toți specialiștii au căzut de acord în privința unui amănunt: cavalerii templieri au descoperit, într-adevăr, ceva acolo, în ruine... un secret datorită căruia au devenit mai bogați și mai puternici decât și-ar fi putut închipui cineva.

Și profesorul rezumă în câteva cuvinte istoria Ordinului, așa cum era ea cunoscută și acceptată în mediile academice: aflați în Ierusalim în timpul celei de-a Doua Cruciade, templierii i-au spus regelui Baudouin al II-lea că rolul lor acolo era acela de a-i proteja pe pelerinii creștini. Deși făcuseră legământ de sărăcie, aveau nevoie totuși de un loc al lor, așa că i-au cerut regelui permisiunea să se stabilească în grajdurile de sub ruinele templului. Baudouin a acceptat și astfel Cavalerii și-au înjghebat un modest adăpost printre rămășițele de piatră.

Ciudata alegere a templierilor nu fusese însă câtuși de puțin întâmplătoare. Ei credeau că documentele pe care Stăreția le căuta erau îngropate adânc sub ruine, sub Sfânta Sfintelor, o încăpere sacră în care se presupunea că rezidă însuși Dumnezeu — literal, inima credinței iudaice. Timp de aproape zece ani, cei nouă cavaleri trăiseră printre ruine, săpând piatra în secret.

— Și spui că au descoperit ceva'? Întrebă Sophie.

— În mod cert.

Apoi profesorul îi povestește cum, după nouă ani, templierii găsiseră în sfârșit comoara dorită, o scosese din templu și plecaseră în Europa, unde influența politică a ordinului se înzecise aproape peste noapte.

Nimeni nu știa dacă templierii șantajaseră Vaticanul sau dacă Biserica încercase pur și simplu să le cumpere tăcerea, dar papa Inocențiu al II-lea emisese neîntârziat o bulă papală fără precedent, printr-o care le acorda cavalerilor

templieri puteri nelimitate și-i declara „o lege prin ei înșiși” — o armată autonomă, liberă de orice ingerință din partea regilor sau a prelaților.

Beneficiind de această *carte blanche* din partea Vaticanului, ordinul s-a dezvoltat într-un ritm fulgerător, atât numeric, cât și ca forță politică, acumulând teritorii vaste în peste douăsprezece state. Treptat, au început să crediteze casele regale, cărora le percepeau dobândă, punând astfel bazele sistemului bancar modern și totodată extinzându-și continuu averea și influența politică.

La începutul secolului al XIV-lea, templierii dețineau o asemenea putere, încât papa Clement al V-lea a hotărât că trebuie să facă ceva pentru a le pune stavilă. Împreună cu regele Franței Filip al IV-lea, Suveranul Pontif a pus la cale un plan ingenios prin care să distrugă ordinul și să-i confişte averea, punând astfel stăpânire pe secretele acestuia. În urma unei manevre militare demne de CIA-ul zilelor noastre, papa Clement a emis ordine secrete, ce urmau a fi deschise simultan, în ziua de vineri 13 octombrie 1307, de către oamenii săi răspândiți pe tot teritoriul Europei.

În zorii acelei zile, documentele au fost desigilate și cutremurătorul lor conținut a văzut lumina zilei. Papa a susținut mai târziu că Dumnezeu însuși îi apăruse într-o viziune și-l avertizase că templierii erau eretici și că se făceau vinovați de venerarea diavolului, de homosexualitate, de pângărirea crucii și de alte asemenea blasfemii. Domnul îi ceruse apoi papei să curețe Pământul de necredincioși, capturându-i pe toți cavalerii templieri și torturându-i până ce-și vor fi mărturisit crimele împotriva Cerului. Operațiunea pusă la cale de papă a decurs cu o precizie de ceasornic. În ziua aceea de vineri, numeroși templieri au fost prinși, torturați fără milă și, în cele din urmă, arși pe rug ca eretici. Ecourile tragediei de atunci se resimt încă în cultura modernă; chiar și astăzi, ziua de vineri treisprezece este considerată cu ghinion.

Sophie îl privi nedumerită:

— Cavalerii templieri au fost nimiciți? Eu credeam că ordinul există și în zilele noastre!

— Există, sub diverse nume. În ciuda acuzațiilor false ale papei Clement al V-lea și eforturilor sale de a-i nimici, cavalerii aveau aliați puternici și unii au izbutit să scape de măcelul Vaticanului. Prețioasele documente ale Ordinului, cele care păreau să constituie sursa lui de putere, au fost de fapt obiectivul vizat de papă, însă acestea i-au scăpat printre degete. Documentele fuseseră încredințate de mult secretei organizații-mamă a Templierilor, Le Prieuré de Sion, a cărei rămânere în umbră o salvase de furia Bisericii. Confreria le scosese în mod clandestin din Paris, îmbarcându-le pe un vas al Templierilor.

— Și unde le-au trimis?

Langdon ridică din umeri:

— Asta o știu doar membrii ei. Sursă de constante cercetări și speculații, documentele au fost — se pare — mutate în repetate rânduri, dintr-o ascunzătoare în alta. Unele zvonuri recente susțin că ele se află undeva în Marea Britanie.

Sophie continuă să-l privească sceptică, fără să-i spună nimic.

— Timp de o mie de ani, continuă Langdon, legenda acestui secret a supraviețuit. Întreaga serie de documente, puterea pe care ele o dețin și o conferă, ca și taina lor ascunsă au devenit cunoscute sub un singur nume: Sangreal. Sute de cărți au fost scrise pe această temă și puține alte mistere au suscitât un interes atât de mare în rândul istoricilor.

— Sangreal? Termenul are vreo legătură cu cuvântul francez *sang* sau cel spaniol *sangre*, care înseamnă „sânge”?

Langdon încuviință. Sângele era esența Sangrealului — dar nu așa cum probabil își imagina Sophie.

— Legenda este destul de complicată, spuse el, însă important de reținut e faptul că frăția are dovezi în sprijinul ei și așteaptă momentul potrivit pentru a revela întregul adevăr.

— Ce adevăr? Ce secret ar putea fi atât de puternic?

Profesorul trase adâncând aer în piept și aruncă o privire spre centrul Parisului:

— Sophie, *Sangreal* este un termen străvechi. În decursul veacurilor, din el a evoluat un alt cuvânt... un nume modern, mai bine cunoscut. Când ți-l voi spune, adăugă el după o scurtă pauză, îți vei da seama că știi multe lucruri despre el. De fapt, nu cred că există om pe Pământ care să nu fi auzit despre legenda Sangrealului.

Ea îl privi sceptică:

— Eu, una, n-am auzit.

— Ba sunt convins că da. Doar că o cunoști sub numele de „Sfântul Graal”.

Sophie îl fixă cu privirea. „Glumește, nu-i așa?”

— Sfântul Graal’?

Langdon înclină capul însă, cu o expresie serioasă:

— Sfântul Graal este traducerea literală a termenului Sangreal. Termenul derivă din franțuzescul Sangraal, care provine din Sangreal și a fost în cele din urmă despărțit în două cuvinte: San Greal.

„Sfântul Graal”... Sophie era surprinsă că similaritatea lingvistică nu-i atrăsese imediat atenția. Totuși, spusele americanului păreau lipsite de sens:

— Eu credeam că Sfântul Graal este o cupă, or tu mi-ai spus acum că ar fi, de fapt, o serie de documente care conțin un secret întunecat.

— Da, însă documentele Sangreal nu reprezintă decât jumătate din adevărata comoară a Graalului. Ele sunt ascunse împreună cu acesta... și îi relevă adevărata semnificație. Documentele le-au conferit templierilor o putere atât de mare fiindcă în paginile lor este dezvăluită adevărata natură a Graalului.

„Adevărata natură a Graalului?” Sophie era din ce în ce mai nedumerită. Din câte știa ea, Sfântul Graal era potirul din care băuse Iisus la Cina cea de taină și în care Iosif din Arimatea îi strânsese sângele în ziua crucificării.

— Sfântul Graal este cupa din care a băut Iisus, spuse ea. Nu cred că există ceva mai simplu de atât.

— Sophie, șopti Langdon aplecându-se spre ea, în conformitate cu documentele frăției, Sfântul Graal nu este nicidecum o cupă. Ei susțin că legenda Graalului — aceea a potirului — este, de fapt, o alegorie ingenios concepută. Cu alte cuvinte, potirul este o metaforă ce ascunde altceva, ceva mult mai puternic. Ceva ce se potrivește extrem de bine cu tot ce a încercat bunicul tău să ne transmită în seara asta... inclusiv referirile simbolice la sacrul feminin.

Încă nesigură, Sophie își dădu seama că profesorul îi înțelegea nedumerirea; totuși, ochii lui își păstrau același entuziasm.

— Dar, dacă Sfântul Graal nu e o cupă, atunci ce e?

Deși se așteptase la această întrebare, Langdon încă nu știa cum să-i răspundă. Trebuia să-i prezinte mai întâi întregul context istoric, altfel Sophie l-ar fi privit cu aceeași uimire pe care profesorul o citise pe chipul editorului său, când îi înmânase ciorna manuscrisului la care lucra acum.

— *Și ce anume* susține manuscrisul tău? se bâlbâise editorul așezându-și pe masă paharul cu vin și studiindu-și interlocutorul pe deasupra farfuriei pe jumătate pline. Doar nu vorbești serios!

— Vorbescând atât de serios fiindcă mi-am petrecut un an întreg cercetând această idee.

Cunoscutul editor newyorkez Jonas Faukman își lărgise agitat nodul de la cravată. În îndelungata sa carieră, omul auzise numeroase idei năstrușnice, însă aceasta îl lăsase, pur și simplu, cu gura căscată.

— Robert, să nu mă înțelegi greșit, îi spusese el în cele din urmă. Îmi placând lucrările tale și am colaborat bine cu tine. Dar dacă accept să public așa ceva, luni de zile biroul meu va fi asaltat de diverse grupuri protestatare. Și, în plus, reputația ta se va duce pe apa sâmbetei. Ești un istoric reputat, pentru numele lui Dumnezeu, nu un împușcă francul într-o ureche, în goană după un câștig ușor. Unde Dumnezeu ai găsit dovezi suficient de credibile pentru a susține o astfel de teorie?

Cu un surâs calm, Langdon scosese din buzunar o foaie de hârtie și i-o înmânase. Era o bibliografie cuprinzând peste cincizeci de titluri — cărți ale unor istorici renumiți, unii contemporani, alții din secolele trecute — multe dintre ele bine cunoscute în mediile academice. Toate titlurile sugerau aceeași premisă ca aceea expusă de Langdon. Parcurgând întreaga listă, pe chipul lui Faukman se așternuse expresia omului care tocmai a descoperit că Pământul, de fapt, e plat:

— Dar... îi *știu* pe unii dintre autorii aceștia... Sunt cu toții... istorici redu...!

Profesorul zâmbise:

— După cum vezi, Jonas, teoria asta nu am inventat-o eu. Este foarte veche, iar eu doar am așezat-o într-o lumină aparte. Nici o carte nu a explorat încă legenda Sfântului Graal dintr-o perspectivă simbolistică. Dovezile iconografice pe care le-am găsit și care susțin această teorie sunt... ei bine... extrem de convingătoare.

Faukman încă se holba la listă.

— Dumnezeuule, una dintre cărțile astea a fost scrisă de *sir* Leigh Teabing — un istoric de la British Royal Society!

— Teabing și-a petrecut o mare parte a vieții studiind legenda Sfântului Graal. Eu l-am întâlnit și am discutat despre acest subiect. De fapt, pornind de la acest schimb de idei mi-am construit eu cartea. Omul se numără printre cei care cred în această teorie, Jonas, alături de toți ceilalți de pe listă.

— Vrei să-mi spui că toți acești istorici chiar cred cu adevărat...

Faukman își înghițise nodul din gât, aparent neputând să rostească cuvintele.

Langdon surăsese din nou.

— Sfântul Graal pare a fi cea mai vânată comoară din întreaga istorie a omenirii. În jurul său s-au țesut legende, s-au purtat războaie și s-au întreprins cercetări de-o viață. Ar justifica o biată cupă toată această risipă de energie? Dacă așa ar sta lucrurile, atunci *celelalte* relicve ar trebui să suscite un interes cel puțin la fel de intens — coroana de spini, de pildă, sau adevărata cruce a răstignirii — dar lucrurile nu stau deloc așa. În decursul istoriei, Sfântul Graal a avut totdeauna un loc aparte. Iar acum știi și tu de ce.

Faukman clătinase din cap, încă neîncrezător.

— Dar dacă sunt atâtea cărți scrise despre ea, de ce e încă atât de puțin cunoscută această teorie?

— Lucrările astea nu pot zdruncina secole întregi de convingeri adâncând înrădăcinate, mai cu seamă când ele

sunt susținute de cea mai bine vândută carte a tuturor timpurilor.

Faukman făcuse ochii mari:

— Să nu-mi spui că și în *Harry Potter* tot despre Sfântul Graal este vorba!

— Mă refeream la Biblie.

Editorul oftase adânc:

— Bănuiam asta!

— *Laissez-le!* strigă bruscând Sophie. Lasă-l jos!

Profesorul tresări atunci când Sophie se aplecă peste scaunul din față și îi strigă șoferului. Acesta pusese mâna pe microfonul stației radio și se pregătea să vorbească.

Brusc, Sophie se răsuca spre Langdon și își repezi mâna la buzunarul sacoului său. Într-o fracțiune de secundă, scoase revolverul și-l înfipse în ceafa șoferului. Omul dădu drumul imediat microfonului și își ridică mâna liberă deasupra capului.

— Sophie! bâigui Langdon. Ce dracu'...

— *Arrêtez!* ordonă ea.

Tremurând, șoferul se conformă, trăgând pe dreapta și oprind motorul. Atunci auzi profesorul vocea metalică a dispecerului în stația radio: „... *qui s'appelle Sophie Neveu... et un américain, Robert Langdon...*”

„Ne-au găsit deja?!”

— *Descendez!*

Cu mâinile deasupra capului, taximetristul se împletici afară din mașină și se retrase câțiva pași.

Sophie coborî geamul portierei și, ținând arma îndreptată spre șofer, spuse cu o voce joasă:

— Robert, treci la volan!

Profesorul nu avea de gând să contrazică o femeie înarmată; sări din taxi și urcă în față, în timp ce șoferul mormăia înjurături.

— Robert, reluă Sophie. Cred că ai văzut suficient din pădurea noastră fermecată!

El încuviință înclinând din cap. „Chiar prea mult.”

— Bine. Să-i dăm drumul!

Langdon privi bordul mașinii și ezită pentru o clipă. „La naiba!” Întinse mâna spre schimbătorul de viteze, dar se opri:

— Sophie! Poate că tu...

— Pornește odată! strigă ea.

Pe alee, câteva prostituate se apropiau, grăbite, să vadă ce se întâmplă. Una dintre ele vorbea la telefon. Langdon împinse maneta și o poziționă în ceea ce credea el că ar trebui să fie viteza întâi. Talpa îi atinse acceleratorul.

Pneurile scrâșniră și taxiul zvâcni, derapând cu brutalitate și împrôșcând pietriș spre grupul de privitori. Femeia cu telefonul mobil se aruncă la pământ, cât pe ce să fie lovită.

— *Doucement!* îl îndemnă Sophie. Ce faci acolo?!

— Am încercat să te previn, strigă el încercând să acopere scrâșnetul pneurilor. Eu am mașină cu transmisie automată!

Deși cămăruța spartană din clădirea de pe Rue La Bruyère fusese martora multor suferințe, Silas se îndoia că ar mai fi existat vreo durere comparabilă cu chinul atroce care-i cuprinsese trupul palid. „Am fost înșelat. Totul e pierdut.”

Fusese păcălit. Frații îl mințiseră cu toții, preferând să moară decât să-și dezvăluie secretul. Iar acum el nu avea puterea necesară pentru a-l suna pe Învățător. Pe lângă faptul că-i ucisese pe singurii oameni care știau unde e ascunsă cheia de boltă, luase și viața unei călugărițe, chiar într-o biserică. „Dar femeia lucra împotriva Domnului! Și a batjocorit activitatea Opus Dei!”

O crimă înfăptuită dintr-un impuls de moment, moartea călugăriței complicase și mai mult situația. Episcopul Aringarosa intervenise pentru ca el să aibă acces în biserica Saint-Sulpice. „Ce va crede când va afla că femeia fusese ucisă?” Deși Silas îi așezase trupul la loc în pat, rana de la cap se vedea foarte bine. El încercase apoi să așeze în pardoseală bucățile de dale sparte, dar și acestea săreau imediat în ochi. Foarte curând se va afla că în biserică fusese cineva.

Albinosul plănuise să se ascundă în clădirea Opus Dei când misiunea sa aici avea să fie încheiată. „Episcopul Aringarosa mă va proteja.” Ce ar putea fi mai desăvârșit decât o viață petrecută în rugăciune și meditație în sânul centrului din New York? N-ar mai fi ieșit niciodată de acolo; tot ce-i trebuia în viață se afla acolo, înăuntru. „Nimeni nu-mi va duce lipsa.” Din păcate însă, un om atât de cunoscut precum Aringarosa nu s-ar fi putut face nevăzut la fel de ușor.

„I-am pus viața în pericol.” Silas se uită în podea cu privirea pierdută, gândindu-se la sinucidere. La urma urmei, Aringarosa îi dăruise lui această viață... în mânăstirea

aceea micuță din Spania, unde îl învățase și-i dăduse un scop pentru care trăise.

— Prietene, îi spusese episcopul, tu te-ai născut așa, albinos. Să nu-ți fie rușine pentru asta. Nu-ți dai seama cât de deosebit ești? Nu știi că și Noe însuși era albinos?

— Noe, cel cu arca?

Silas nu auzise niciodată despre acest lucru.

Aringarosa surâsesese:

— Da, Noe, cel cu arca. Era albinos. Ca și tine, avea pielea albă, ca a unui înger. Gândește-te la asta. Noe a salvat omenirea și viața pe Pământ. Te așteaptă un destin măreț, Silas! Domnul te-a eliberat pentru un motiv. Urmează-ți chemarea! Dumnezeu are nevoie de ajutorul tău.

Cu timpul, Silas învățase să se privească pe el însuși într-o lumină nouă. „Sunt pur. Alb. Minunat. Ca un înger...”

În acest moment însă, în cămăruța sa, în urechi îi răsună vocea dezamăgită și frustrată a tatălui său: *„Tu es un désastre. Un spectre.”*

Îngenunchind pe podeaua din lemn, Silas se rugă pentru iertare. Apoi, își scoase sutana și se pregăti din nou pentru Disciplină.

După ce se chinui cu schimbătorul de viteze, Langdon reuși să ducă taxiul furat în celălalt capăt al parcului, înecând motorul doar de două ori. Din păcate, umorul negru al situației era punctat de repetatele apeluri din stația radio:

— *Voiture cinq-six-trois. Où êtes-vous? Répondez!*

Când ajunsese la liziera pădurii, trecu peste orice licărire de orgoliu masculin, călcă brusc pe frână și spuse:

— Mai bine condu tu!

Suspînând ușurată, Sophie se repezi la volan. În câteva secunde, mașina rula firesc spre vest, pe Allée de Longchamp, lăsând în urmă „Grădina desfătărilor”.

— Încotro e Rue Haxo? întrebă Langdon privind acul vitezometrului, care trecea dincolo de o sută de kilometri pe oră.

Sophie nu-și desprinsese privirea de la drum.

— Șoferul spunea că e pe lângă Roland Garros. Cunoscând zona!

Scoțând cheia grea din buzunar, profesorul o cântări din nou în palmă, intuind că avea o importanță covârșitoare; era, poate, chiar cheia libertății sale.

Ceva mai devreme, pe când îi povestea lui Sophie despre cavalerii templieri, își dăduse brusc seama că, pe lângă simbolul Frăției gravat pe fața ei, cheia mai avea o legătură, mai subtilă, cu Ordinul din Sion. Crucea cu brațele egale amintea de armonie și echilibru, dar și de templieri. Toată lumea cunoștea, din tablouri și, mai recent, din filme, tunicile cu cruce roșie ale cavalerilor templieri. Într-adevăr, brațele crucii templierilor se lăteau ușor la capete, dar lungimea lor egală nu putea fi trecută cu vederea.

„O cruce pătrată. Exact ca aceasta de aici.”

Imaginația începu să-i zburde gândindu-se la ce anume ar putea găsi. „Sfântul Graal!” Aproape că izbucni în râs când își dădu seama de absurditatea ideii. Se presupunea

că Graalul s-ar afla undeva în Anglia, îngropat într-o încăpere secretă, sub una dintre numeroasele biserici ale templierilor, unde fusese ascuns, probabil, prin anul 1500.

„Pe vremea când Mare Maestru era da Vinci.”

Pentru a-și păstra în siguranță prețioasele documente, Le Prieuré de Sion se văzuse nevoită să le schimbe ascunzătoarea de mai multe ori. Istoricii presupuneau că, de la aducerea sa în Europa, Graalul fusese mutat de șase ori. Ultima dată, fusese „văzut” în 1447, când numeroși martori povesteau despre un foc care izbucnise și aproape că distrusese documentele, înainte ca acestea să poate fi puse la adăpost, în patru cufere mari, fiecare necesitând șase bărbați pentru a putea fi transportat. După aceea, nimeni nu mai văzuse Graalul, niciodată. Nu se mai auzeau decât zvonurile care șopteau că era ascuns undeva, în Marea Britanie, pe pământurile ce aparținuseră odinioară regelui Arthur și Cavalerilor Mesei Rotunde.

Indiferent unde s-ar fi aflat însă, acum erau importante două aspecte:

Cât a trăit, Leonardo da Vinci știuse unde se afla Graalul.

Ascunzătoarea de atunci nu se schimbase, probabil, până în ziua de azi.

Din acest motiv, „fanii” Graalului studiau încă picturile și jurnalele lui da Vinci, sperând să descopere vreun indiciu care să-i ducă spre actualul loc de odihnă al Graalului. Unii susțineau că fundalul *Fecioarei între stânci* era similar cu topografia unor dealuri din Scoția, dealuri străbătute de zeci de peșteri. Alții insistau că strania poziționare a ucenicilor din *Cina cea de taină* reprezenta un fel de cod. La analiza cu raze X a tabloului *Mona Lisa*, afirmau alții, se vedea că inițial aceasta purta un pandantiv din lapislazuli cu chipul zeiței Isis — un detaliu pe care da Vinci a preferat să-l șteargă mai târziu. Langdon nu văzuse niciodată vreo urmă a acestui pandantiv și nici nu-și imagina cum ar fi putut să indice acesta locul în care era ascuns Graalul; totuși, pe Internet discuțiile despre el erau în vogă.

„Toți sunt înnebuniți după conspirații.”

Și diferitele teorii ale conspirațiilor nu se lăsau deloc așteptate. Cea mai recentă fusese iscată de o cutremurătoare descoperire: celebra pictură *Închinarea Magilor* a lui da Vinci ascundea un secret întunecat sub straturile de vopsea. Specialistul italian Maurizio Seracini dezvăluise tulburătorul adevăr, pe care *New York Times Magazine* îl făcuse publicând într-un articol intitulat „Mistificarea lui Leonardo”.

Seracini demonstrase fără urmă de îndoială că, deși schița gri-verzuie a tabloului îi aparținea într-adevăr lui da Vinci, pictura în sine fusese realizată de altcineva — de un pictor anonim, care „umpluse” schița maestrului, la câțiva ani după moartea acestuia, după metoda „colorați desenul în funcție de numere”. Mult mai tulburător era însă ceea ce se găsea *sub* pictura impostorului. Fotografiile realizate cu tehnica reflectografiei în infraroșu și raze X dezvăluseră că pictorul anonim, colorând schița lui da Vinci, se abătuse în mod ciudat de la original... de parcă ar fi vrut să ascundă intenția reală a maestrului. Cât despre semnificația schiței inițiale, aceasta încă nu fusese făcută publică. Jenate, autoritățile Galeriei Uffizi din Florența „exilasera” imediat tabloul într-un depozit alăturat, iar cei care vizitau în prezent Galerile puteau admira pe perete, în locul celebrului tablou, un anunț politic și confuz:

„ACEASTĂ LUCRARE ESTE SUPUSĂ UNOR TESTE DE DIAGNOSTIC ÎN VEDEREA RESTAURĂRII.”

În ciudata lume subterană a căutătorilor moderni ai Graalului, Leonardo da Vinci rămânea încă marea enigmă. Opera sa părea nerăbdătoare să-și dezvăluie secretul, dar acesta rămânea în continuare ascuns, poate sub un strat de vopsea, poate încifrat la vedere sau poate inexistent. Poate că sumedenia de indicii incitante ale lui da Vinci nu erau decât o glumă, o farsă menită să-i zgândăre pe curioși și totodată motivul enigmaticului surâs al Mona Lisei.

— Este, oare, posibil, interveni Sophie, întrerupându-i șirul gândurilor, ca această cheie să deschidă ascunzătoarea secretă a Sfântului Graal?

Râsul lui Langdon răsună forțat, chiar și pentru propriile sale urechi.

— Habar n-am! În plus, se crede că Graalul este ascuns undeva, în Anglia, nu în Franța.

Și-i povesti pe scurt întreaga istorie.

— Dar Graalul pare a fi singura concluzie logică, insistă ea. Avem aici o cheie foarte sofisticată și sigură, pe care e gravat sigiliul Stăreției din Sion și care ne-a fost înmănată de un membru al ei — o organizație care, din câte mi-ai spus tu, este păstrătoarea Sfântului Graal.

Langdon știa că raționamentul ei era logicând și totuși, la nivel intuitiv, i se părea inacceptabil. Existau zvonuri care susțineau că Stăreția jurase la un moment dat să readucă Graalul înapoi în Franța, dar nici o dovadă istorică nu sugera că legământul fusese adus la îndeplinire. Și chiar dacă izbutiseră să readucă Graalul în Franța, adresa din Rue Haxo 24, în apropierea unui teren de tenis, nu părea cătuși de puțin un loc demn pentru odihna veșnică a sacrei relicve.

— Sophie, chiar nu văd cum această cheie ar putea avea ceva de-a face cu Graalul.

— Fiindcă se presupune că acesta s-ar afla în Anglia?

— Nu numai pentru asta. Ascunzătoarea Sfântului Graal este unul dintre cele mai bine păstrate secrete din lume. Membrii Stăreției așteaptă zeci de ani, răstimp în care trebuie să se dovedească suficient de vrednici și de încredere pentru a ajunge în eșalonul superior al confreriei și a afla unde anume este ascuns Graalul. Secretul este protejat printr-un complex sistem de cunoaștere piramidală și, cu toate că Stăreția are foarte mulți membri, numai *patru* dintre ei știu unde este ascuns Graalul — Marele Maestru și cei trei seneșali ai săi. Probabilitatea ca bunicul tău să fie unul dintre Cei Patru este foarte mică.

„Bunicul a fost unul dintre ei”, murmură Sophie călcând și mai apăsat pe accelerator. Imaginea întipărită în

amintirea ei confirma dincolo de orice îndoială statutul lui Jacques Saunière în cadrul confreriei.

— Și chiar dacă bunicul tău *s-ar fi aflat* undeva, în vârful ierarhiei, n-ar fi avut voie să dezvăluie nimic, nimănui din afara ordinului. Ar fi de neconceput să-ți permită ție să pătrunzi în interior.

„Eu am fost deja acolo”, își spuse Sophie, cu gândul la ritualul pe care îl surprinse în subsol. Se întrebă dacă venise oare vremea să-i povestească americanului ce văzuse în seara aceea, la castelul din Normandia. Vreme de zece ani, rușinea o împiedicase să pomenească ceva. Numai amintirea acelor clipe îi încrâncena carnea pe trup. O sirenă începu să urle undeva, în depărtare și, brusc, simți cum un val de oboseală o copleșește.

— Acolo! strigă Langdon la vederea siluetei întunecate a Roland Garros-ului.

După câteva încercări eșuate, găsiră intersecția cu Rue Haxo și intrară. Pe marginile drumului se înșirau diverse firme.

„Trebuie să ajungem la numărul douăzeci și patru”, își spuse Langdon, dându-și seama că, fără să-și dea seama, privirea sa cerceta împrejurimile în căutarea unei biserici. „Nu fi caraghios! O străveche biserică a templierilor în cartierul ăsta?!”

— Acolo e! izbucni Sophie, arătându-i ceva.

Profesorul își ridică imediat capul și zări structura din față. „Ce Dumnezeu?!”

Era o clădire modernă. Un fel de fortăreață joasă, cu o cruce uriașă, cu brațele egale, gravată pe fațadă. Dedesubt se putea citi:

„DEPOSITORY BANK OF ZURICH”.

Acum îi părea bine că nu-i pomenise lui Sophie nimic din ideile lui cu privire la o eventuală biserică a Templierilor. Cei care studiau simbolistica aveau adesea tendința să caute înțeleșuri ascunse acolo unde nu exista nici unul. În cazul de față, profesorul uitase complet că simbolul crucii

pașnice, cu brațele egale, era prezent și pe drapelul național al Elveției.

Cel puțin, un mister fusese elucidat.

Cheia din mâna lor deschidea o casetă de valori dintr-o bancă elvețiană.

În fața Castelului Gandolfo, o adiere răcoroasă mătura faleza abruptă și episcopul Aringarosa își strânse mai bine sutana pe lângă corp când coborî din Fiat. „Trebuia să-mi mai fi luat ceva pe mine”, își spuse, încercând să se oprească din tremurat. Ultimul lucru de care avea nevoie în seara asta era să pară slăbit sau speriat.

Castelul era cufundat în întuneric, cu excepția ferestrelor de la ultimul etaj. „Biblioteca”, își aminti episcopul. „Sunt acolo și mă așteaptă.” Plecându-și bărbia în piept ca să-și ferească ochii de vânt, își continuă drumul aruncând o privire fugară spre cele două cupole ale Observatorului Astronomic.

Preotul care îl întâmpină la ușă părea somnoros; era același care îl așteptase și acum cinci luni, deși în seara asta era mai puțin ospitalier:

— Eram îngrijorați, îi spuse omul, privindu-și ceasul de la mână și părând, mai degrabă, deranjat decât îngrijorat.

— Îmi cer scuze! Nu te mai poți baza azi pe cursele aeriene!

Preotul mormăi ceva de nedeslușit și apoi rosti cu voce tare:

— Vă așteaptă cu toții sus! Vă conducând eu!

Biblioteca era o încăpăre de formă pătrată, cu lambriuri negre din podea până în plafon. Pereții erau căptușiți cu rafturi pline de cărți. Pardoseala era din marmură de culoarea ambrei, cu o bordură din bazalt negru, o reminiscență a zilelor în care aici era un palat.

— Bine ai venit, îl întâmpină o voce din celălalt capăt al încăperii.

Aringarosa încercă să-și dea seama cine vorbise, dar lumina era mult prea slabă — mult mai palidă decât la prima sa vizită aici, când toate becurile erau aprinse. „Noaptea adevăratei treziri!” În seara asta, toți îl așteptau

În penumbră, de parcă le-ar fi fost rușine de ceea ce urma să se întâmple.

Episcopul înaintă solemn, cu un aer aproape regal. La o masă lungă, în partea opusă a încăperii, zări trei siluete. Pe cea din mijloc o recunoscuse imediat — obezul secretar al Vaticanului, stăpân peste toate problemele juridice din Cetatea Sfântă. Ceilalți doi erau cardinali italieni de rang înalt.

Aringarosa se apropie de ei:

— Scuzele mele umile pentru ora târzie. Suntem în zone cu fuse orare diferite. Probabil că sunteți obosiți la această oră.

— Deloc, deloc, îi răspunse secretarul, ale cărui mâini durdului ședeau împreunate pe abdomenul imens. Îți suntem recunoscători că ai venit până aici. Îți putem oferi o cafea sau ceva răcoritor?

— Aș prefera să nu ne prefacem că suntem într-o vizită de curtoazie. Trebuie să prind un alt avion. Trecem direct la discuții?

— Desigur, îi replică obezul. Ați acționat mult mai rapid decât ne-am fi imaginat noi.

— Da?

— Mai aveți la dispoziție încă o lună.

— V-ați expus îngrijorarea cu cinci luni în urmă. Pentru ce să mai aștept?

— Într-adevăr. Suntem foarte mulțumiți că ați acționat cu atâta promptitudine.

Privirile lui Aringarosa se îndreptară spre capătul mesei, unde era așezată o servietă neagră.

— Acolo este ceea ce am cerut?

— Da. Deși, trebuie să recunosc — mai adăugă secretarul cu vocea oarecum nesigură — solicitarea ne-a îngrijorat. Pare într-un fel...

— Periculoasă, încheie unul dintre cardinali. Ești sigur că nu ți-i putem expedia undeva? Suma este exorbitantă.

„Libertatea e scumpă.”

— Nu-mi fac griji pentru siguranța mea. Dumnezeu este cu mine.

Cei trei prelați nu păreau tocmai convinși:

— Fondurile sunt exact așa cum le-am solicitat?

Secretarul încuviință:

— Obligațiuni la purtător, de valoare mare, emise de Banca Vaticanului. Pot fi transformate în lichidități oriunde în lume.

Aringarosa se apropie de capătul mesei și deschise servieta. Înăuntru se aflau două teancuri de obligațiuni, fiecare inscripționată cu sigiliul Vaticanului și cu termenul *PORTATORE*, ceea ce însemna că purtătorul — oricine ar fi fost el — le putea încasa contravaloarea.

Secretarul îl privea foarte încordat:

— Trebuie să adaug că ne-am fi simțit cu toții mult mai liniștiți dacă fondurile ar fi fost *lichide*.

„Nici n-aș fi putut să ducând atâția bani lichizi”, își spuse Aringarosa, închizând servieta.

— Obligațiunile pot fi transformate în lichidități, adăugă el. Chiar voi ați spus-o!

Cardinalii schimbară între ei priviri îngrijorate, apoi unul îi răspunse:

— Da, dar obligațiunile pot fi identificate imediat ca provenind de la Banca Vaticanului.

Aringarosa zâmbi ca pentru sine. Tocmai acesta fusese și motivul pentru care Învățătorul îi sugerase să ceară banii în obligațiuni emise de Vatican; funcționau și ca un fel de asigurare. „Așa suntem cu toții implicați.”

— Tranzacția este perfect legală, se apără episcopul. Opus Dei este un ordin personal al Vaticanului și Sfinția Sa poate cheltui banii după cum dorește. Nu s-a încălcat nici o lege!

— Este adevărat, însă...

Secretarul se aplecă în față și scaunul pârâi sub greutatea lui:

— Nu știm ce ai de gând să faci cu aceste fonduri și, dacă este ceva ilegal în...

— Ținând seama de ceea ce mi-ați cerut, contraatacă Aringarosa, nu vă privește ce am să fac eu cu banii.

În încăpere se așternu o lungă tăcere.

„Toți trei știu că am dreptate”, își spuse episcopul.

— Și acum, îmi închipui că trebuie să semnez ceva?

Prelații tresăriră și împinseră nerăbdători hârtia spre el, de parcă nu și-ar fi dorit decât ca oaspetele să plece cât mai repede. Aringarosa privi documentul. Avea sigiliul papal.

— Este identic cu cel pe care mi l-ați trimis mie?

— Exact.

Episcopul fu surprins de faptul că nu simți nici o emoție când semna hârtia; cei trei însă răsuflară ușurați:

— Mulțumim, îi zise secretarul. Serviciul pe care l-ai adus Bisericii nu va fi niciodată uitat.

Aringarosa luă servieta; greutatea ei era promițătoare. Cei patru bărbați se uitară unul la altul preț de câteva clipe, de parcă ar mai fi vrut să spună ceva, dar nimeni nu rosti nici un cuvânt. Episcopul se întoarse și se îndreptă spre ușă:

— Aringarosa! răsuna vocea unuia dintre cardinali.

— Da?

— Încotro te duci de aici?

Episcopul își dădu seama că întrebarea era mai degrabă de ordin spiritual decât geografic, dar nu intenționa să discute acum probleme de moralitate.

— La Paris, le răspunse și ieși din încăpere.

The Depository Bank of Zürich este o bancă *Geldschrank* deschisă douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru, care oferă întreaga gamă de servicii bancare moderne, în buna tradiție elvețiană. Având sedii la Zürich, Kuala Lumpur, New York și Paris, banca și-a extins în ultimii ani activitatea la servicii anonime computerizate.

Majoritatea operațiunilor sale au la bază cea mai simplă și totodată cea mai veche ofertă bancară: *anonimul Lager* — casetele pentru valori cu utilizator neprecizat. Clienții care doreau să păstreze în siguranță diverse bunuri, de la certificate de Bursă până la tablouri valoroase, le puteau depune aici anonim, grație unor proceduri de înaltă tehnologie, și le puteau retrage oricând, bineînțeles în același anonim.

Sophie opri taxiul în dreptul numărului douăzeci și patru pe Rue Haxo. Privind liniile simple și drepte ale clădirii, Langdon își dădu seama că avea în față o instituție serioasă. Construcția era un cub fără ferestre, care părea cioplit în întregime în oțel rece. Aidoma unei uriașe cărămizi metalice, clădirea era ușor retrasă de la stradă, iar pe fațada ei strălucea o cruce de neon înaltă de patru metri, cu brațele egale.

Confidențialitatea băncilor elvețiene devenise unul dintre cele mai profitabile produse de export ale țării. Instituțiile de acest gen erau însă controversate în lumea artistică, deoarece le ofereau hoților posibilitatea să își ascundă bunurile furate, chiar și ani de-a rândul, până ce obiectelor respective li se pierdea urma. Fiindcă depozitele erau ferite de inspecțiile poliției, fiind alocate unor conturi numerice, nu unor nume reale, hoții puteau sta liniștiți, știind că bunurile obținute prin jaf sunt în siguranță și că nimeni nu le poate dovedi implicarea în furt.

Sophie oprise în dreptul impunătoarei porți care bloca aleea de acces în bancă — o rampă ce cobora în subsolul

clădirii. O cameră video era îndreptată exact asupra lor și, spre deosebire de cele de la Luvru, Langdon era convins că aceasta era una autentică.

Coborând geamul portierei, Sophie studie panoul electronic de alături. Un ecran cu cristale lichide oferea indicații în șapte limbi. Prima era engleza:

„INTRODUCEȚI CHEIA!”

Scoțând cheia aurie din buzunar, privi din nou panoul. Sub ecran se afla o fantă triumfiulară.

— Ceva îmi spune că se va potrivi, remarcă Langdon.

Sophie alinie capătul triumfiular al cheii în fantă și împinse, până ce tija pătrunse complet în interior. Probabil că nu era nevoie s-o și răsucească, fiindcă în aceeași clipă poarta începu să se deschidă.

Ridicându-și piciorul de pe frână, Sophie înaintă până la o a doua poartă, cu un panou electronic alături. În spate, prima poartă se închise, prinzându-i înăuntru.

„Să sperăm că și a doua poartă funcționează”, își spuse profesorul, deloc încântat de faptul că era blocat acolo.

Aceeași instrucțiune și pe acest panou:

„INTRODUCEȚI CHEIA!”

Sophie se conformă și poarta se deschise imediat. Puțin mai târziu, taxiul cobora pe rampă, în interiorul clădirii.

Garajul era mic și slab luminat, cu vreo douăsprezece locuri. La celălalt capăt se zărea intrarea principală în bancă. Pardoseala de ciment era acoperită cu un covor roșu, îmbiind clienții spre o ușă uriașă, ce părea turnată în metal compact.

„Ce mesaje contradictorii!”, remarcă Langdon. «Bine ați venit» și «nu intrați»!

Sophie îndreptă mașina într-un spațiu aproape de intrare și opri motorul.

— Ar trebui să lași arma aici.

„Cu plăcere”, își spuse Langdon, ascunzând revolverul sub banchetă.

Coborâra, apoi străbătura covorul roșu până la ușa de oțel. Aceasta nu avea mâner sau clanță, dar pe zidul alăturat se afla o altă fantă triunghiulară. Aici nu mai existau însă instrucțiuni scrise.

— Cei care se prind mai greu nu au ce căuta în bancă, se amuză Langdon.

Sophie râse — dar era un râs nervos.

— Să încercăm!

Introduse cheia în fantă și ușa se deschise cu un pufăit gutural. Privindu-se surprinși, trecură pragul. Ușa se închise cu un bufnet secând în spatele lor.

Holul central al băncii avea cele mai impunătoare decorațiuni interioare pe care le văzuse profesorul vreodată. În vreme ce majoritatea instituțiilor financiare se mulțumeau cu obișnuita combinație de granit și marmură neagră, aceasta optase pentru metal și nituri lucitoare, de la un perete la altul.

„Oare cine s-o fi ocupat de amenajarea interiorului? se întreabă Langdon. Vreun concern de fabricare a oțelului?”

Sophie părea la fel de intimidată.

Metalul cenușiu era prezent peste tot— pe podea, pe pereți, la uși, în birouri... chiar și scaunele păreau confecționate din fier forjat. Efectul era însă impresionant, iar mesajul — clar: „Ați intrat într-un seif!”

Un ins masiv, aflat în spatele unui birou, își ridică ochii spre ei, închise micul televizor la care se uita și îi salută surâzându-le amabil. În ciuda musculaturii și a revolverului vizibil de sub braț, li se adresă cu amabilitatea fără cusur a recepționarilor elvețieni:

— *Bonsoir!* Cu ce vă pot fi de folos?

Salutul bilingv era cel mai nou truc al europenilor, lăsând clientului posibilitatea de a răspunde în ce limbă dorește.

Sophie nu îi spuse însă nimic, mulțumindu-se să așeze cheia aurie pe birou, chiar sub ochii omului.

Funcționarul se holbă pentru o secundă la ea și, instantaneu, luă poziția de drepti:

— Desigur. Ascensorul dumneavoastră se află la capătul holului. Voi anunța pe cineva că veniți.

Sophie încuviință și luă cheia înapoi.

— La ce etaj?

Omul o fixă cu o privire stranie.

— Cheia dumneavoastră îi spune ascensorului unde să oprească.

— Oh, da, zâmbi ea.

Paznicul privi cum cei doi se apropie de lift, introducând cheia în fantă, urcă și ușa se închide în urma lor. În aceeași clipă, întinse mâna după telefon. Nu suna pentru a anunța pe cineva despre sosirea lor; nu era nevoie. Un recepționist de seif era atenționat în mod automat când clientul introducea cheia în fanta de la poartă.

De data aceasta însă, paznicul îi telefonă directorului băncii. În vreme ce aștepta formarea numărului, deschise din nou televizorul. Emisiunea de știri pe care o urmărea când sosiseră cei doi tocmai se încheia. Oricum, nu mai conta. Privi din nou chipurile de pe ecran.

Directorul îi răspunse:

— *Oui?*

— Avem o problemă aici!

— Ce s-a întâmplat?

— Poliția Franceză se află în urmărirea a doi fugari.

— Și?

— Amândoi au intrat acum un minut în bancă.

Directorul înjură abia auzit.

— Bine. Iau imediat legătura cu *monsieur* Vernet.

Paznicul închise și formă un alt număr. Cel al Interpolului.

Langdon remarcă cu surprindere că, în loc să urce, liftul cobora. Nu avea idee la câte etaje sub nivelul solului ajunseseră, când ușa se deschise, în sfârșit. Nici nu-i păsa, de fapt; era bucuros că ieșea din ascensor.

Cu o promptitudine impresionantă, un recepționar îi aștepta deja. Era un om în vârstă, cu o înfățișare plăcută și un costum impecabil călcat, care îi conferea un aspect ușor

ciudat — un bătrân funcționar de bancă, într-o lume ultratehnologizată.

— *Bonsoir*, îi întâmpină omul. Bună seara! Dacă sunteți atât de amabili să mă urmați, *s'il vous plaît*!

Fără a mai aștepta un răspuns, se răsuci pe călcâie și porni cu pași repezi în lungul unui coridor metalic, îngust.

Langdon și Sophie îl urmară pe o serie de coridoare din care se intra în încăperi mari, în care se aflau unități centrale computerizate.

— *Voici*, spuse bătrânul, ajungând în fața unei uși de oțel, pe care o deschise. Aici!

După ce trecuseră pragul, pătrunseră într-o cu totul altă lume. Încăperea în care se aflau semăna cu holul central al unui hotel elegant. Locul metalului și al niturilor fusese luat aici de covoare persane, mobilier de stejar și fotolii de pluș. Pe biroul masiv așezat în mijlocul camerei așteptau două pahare de cristal și o sticlă deschisă de Perrier, ale cărei bule încă se ridicau la suprafață. Dintr-o cafetieră de alături ieșeau aburi.

„Precizie de ceas elvețian”, își spuse Langdon.

Bătrânul îi surâse blajin:

— Am impresia că este prima dumneavoastră vizită la noi.

Sophie ezită, apoi făcu semn că da.

— Înțeleg. Cheile sunt adeseori lăsate moștenire și totdeauna noii clienți sunt impresionați de acest protocol. Încăperea vă aparține cât timp doriți s-o folosiți, adăugă funcționarul, invitându-i la birou.

— Spuneți că uneori cheile sunt moștenite?

— Într-adevăr. Cheia dumneavoastră este asemenea unui cont numeric elvețian, care de multe ori trece de la o generație la alta. La conturile noastre *premium*, cea mai mică durată de închiriere a unei casete de valori este de cincizeci de ani. Plătiți în avans. Prin urmare, fluctuația generațiilor este considerabilă.

— *Cincizeci* de ani ați spus? întrebă Langdon, făcându-și ochii cât cepele.

— Minimum! Desigur, puteți alege perioade mai mari, dar, cu excepția unor dispoziții speciale, dacă timp de cincizeci de ani nu se înregistrează nici o activitate în contul respectiv, conținutul casetei de valori este automat distrus. Să inițiez procesul de accesare a casetei dumneavoastră?

Sophie înclină din cap:

— Vă rog!

Bătrânul întinse un braț, arătând în jurul lui:

— Această încăpere este a dumneavoastră acum. După plecarea mea, puteți rămâne aici cât timp doriți, pentru a verifica și a schimba după dorință conținutul casetei dumneavoastră, care va sosi... exact în acest loc.

Îi conduse până la peretele din spate, unde o bandă rulantă pătrundea prin zid într-o curbă ușoară.

— Introduceți cheia în fanta aceea, adăugă el arătându-le un panou electronic alăturat, pe care se zărea fanta triunghiulară deja cunoscută. O dată ce computerul confirmă indentațiile de pe cheia dumneavoastră, tastați numărul contului și caseta de valori care vă aparține este extrasă din seif de un braț-robot și adusă aici. Când ați sfârșit, o așezați din nou pe banda rulantă, introduceți iarăși cheia și procesul se reia, în ordine inversă. Fiindcă totul este automatizat, confidențialitatea dumneavoastră este asigurată, chiar și față de personalul acestei bănci. Dacă aveți nevoie de ceva, trebuie doar să apăsați butonul aflat pe masa din mijlocul încăperii.

Sophie vru să întrebe ceva, când un telefon începu să sune.

Funcționarul îi privi jenat și nedumerit:

— Vă rog să mă scuzați.

Se apropie de telefonul care se afla pe masă, alături de cafetieră și de apa minerală:

— *Oui?*

Se încrunta tot mai mult pe măsură ce asculta:

— *Oui... oui... d'accord.*

Apoi închise și se întoarse spre ei, cu un surâs incomod.

— Îmi pare rău, dar acum trebuie să plec. Simțiți-vă ca acasă.

Și porni ca din pușcă spre ușă.

— Scuzați-mă, îl opri Sophie. Aș dori o scurtă lămurire înainte de a pleca. Ați spus că trebuie să tastăm un *număr de cont*?

Omul se opri în fața ușii, părând descumpănit:

— Desigur. La fel ca la majoritatea băncilor elvețiene, casele noastre de valori au atașat un număr, nu un nume. Aveți o cheie și un număr de cont personal, cunoscut numai de dumneavoastră. Cheia constituie doar jumătate din formula dumneavoastră de identificare. Cealaltă jumătate este numărul de cont. Altfel, dacă ați pierde cheia, oricine ar putea-o folosi.

Sophie ezită o clipă.

— Dar dacă binefăcătorul meu nu mi-a lăsat nici un număr de cont?

Inima funcționarului începu să bată tot mai repede. „Înseamnă că n-aveți ce căuta aici”. Dar le oferi un zâmbet amabil:

— Voi ruga pe cineva să vă ajute. Va veni imediat.

Leșind din încăpere, bătrânul închise ușa în urma lui și răsuci yala masivă, încuindu-i înăuntru.

În celălalt capăt al orașului, locotenentul Collet se afla pe peronul Gării de Nord, când telefonul mobil începu să-i sune.

Era Fache.

— Interpolul a primit un pont, îi spuse căpitanul. Lasă trenul. Langdon și Neveu au intrat în filiala din Paris a Depository Bank of Zürich. Adu-ți oamenii aici, imediat!

— Ați aflat ceva despre ce voia Saunière să le spună lui Sophie Neveu și lui Langdon?

Tonul lui Fache era înghețat:

— Dacă-i arestezi, locotenent Collet, atunci am să-i pot întreba asta personal.

— Am înțeles. Rue Haxo, numărul douăzeci și patru. Imediat, căpitane!

Închise și își chemă oamenii.

André Vernet, președintele filialei din Paris a Depository Bank of Zürich, locuia într-un apartament luxos, chiar deasupra băncii. În ciuda reședinței sale elegante, totdeauna își dorise o locuință pe chei, în L'Ile Saint-Louis, în mijlocul adevăraților *cognoscenti*, pe când aici nu se învățea decât între cei bogați și parșivi.

„Când voi ieși la pensie, își spunea el adesea, îmi voi umple pivnița cu sticle rare de Bordeaux, îmi voi atârna în salon un Fragonard sau poate un Boucher și-mi voi petrece timpul căutând antichități și cărți rare în Cartierul Latin.”

În noaptea aceasta, Vernet se trezise abia de șase minute și jumătate. Totuși, în vreme ce străbătea în grabă coridoarele subterane ale băncii, arăta de parcă tocmai ieșise din mâinile croitorului și ale frizerului său. Impecabil îmbrăcat într-un costum din mătase, își pulveriză în gură puțin spray parfumat și își îndreptă nodul cravatei fără să se oprească din mers. Obişnuit să fie trezit la cele mai diverse ore pentru diverși clienți internaționali, Vernet își programase somnul la fel ca cei din tribul Masai — războinicii africani fiind renumiți pentru capacitatea lor de a se trezi în numai câteva secunde din cel mai adâncând somn, perfect pregătiți de luptă.

„Pregătit de luptă”, își aminti președintele, temându-se că, în această noapte, comparația se va dovedi mai mult decât potrivită. Sosirea unui client cu o cheie aurie necesita de fiecare dată un plus de atenție, dar un client cu o cheie aurie *căutat* de Poliția Judiciară... iată o situație extrem de delicată. Raporturile băncii cu oficialitățile franceze pe tema confidențialității clienților erau destul de încordate și așa, fără ca vreunul dintre ei să fie un infractor urmărit de poliție.

„Cinci minute, își spuse Vernet. Trebuie să-i scot pe oamenii ăștia din bancă înainte de sosirea poliției.”

Dacă se va mișca repede, iminentul dezastru va putea fi evitat. Președintele va declara apoi poliției că fugarii intraseră, într-adevăr, în sediu, dar fiindcă nu erau clienții băncii și nu aveau un număr de cont, fuseseră poftiți afară. Ce bine ar fi fost dacă afurisitul de paznic nu ar fi chemat Interpolul! Dar discreția nu făcea parte, probabil, din arsenalul de lucru al unui agent de pază plătit cu 15 euro pe oră.

Oprindu-se în prag, trase adânc aer în piept și încercă să se relaxeze. Apoi, afișând un surâs amabil, deschise ușa și pătrunse în încăpere ca o adiere caldă.

— Bună seara, spuse atunci când își zări clienții. Eu sunt André Vernet. Cu ce vă pot ajuta...

Restul frazei îi înțepeni undeva sub mărul lui Adam. Femeia din fața lui era cel mai neașteptat client pe care-l avusese președintele vreodată.

— Îmi pare rău, ne cunoaștem cumva? întrebă Sophie.

Ea nu-l știa pe nou-venit, însă pentru o clipă acesta o privi de parcă ar fi văzut o stafie.

— Nu..., bâigui el. Nu... nu cred. Serviciile noastre sunt oferite sub anonimat. Apoi, răsuflând adânc și silindu-se să le suradă calm, adăugă: Asistenții mei mi-au spus că aveți o cheie aurie, dar nu și un număr de cont. Pot să vă întreb cum a ajuns această cheie în posesia dumneavoastră?

— Bunicul meu mi-a dat-o, replică Sophie, privindu-l cu atenție pe omul din fața ei, surprinsă de tulburarea care i se citea acestuia pe chip.

— Așa, deci? Bunicul v-a dat cheia, dar nu și numărul contului'?

— Nu cred că a mai avut timp! A fost asasinat în seara aceasta!

Când auzi aceste cuvinte, omul se clătină pe picioare și se împletici câțiva pași înapoi, cu ochii îngroziți:

— Jacques Saunière e mort?! Dar... cum?

Acum Sophie avu impresia că a încasat un pumn în plex:

— Îl *cunoșteți* pe bunicul meu?

André Vernet părea la fel de uluit ca și ea. Sprijinindu-se cu o mână de marginea mesei, pentru a-și regăsi echilibrul, îi explică:

— Jacques și cu mine eram prieteni buni. Când s-a întâmplat?

— În seara aceasta, ceva mai devreme. În Luvru!

Vernet se apropie de un fotoliu confortabil din piele și se afundă în el.

— Trebuie să vă pun o întrebare extrem de importantă! Privi pe rând, când la Langdon, când la Sophie, și apoi continuă: Are vreunul dintre dumneavoastră ceva de-a face cu asasinarea lui?

— Nu! declară Sophie. În nici un caz!

După o scurtă pauză, Vernet reluu oarecum încruntat:

— Fotografiile dumneavoastră au fost difuzate de Interpol. Așa v-am recunoscut! Sunteți căutați pentru crimă!

„Fache a luat deja legătura cu Interpolul?! Căpitanul se dovedea a fi mult mai motivat decât crezusem”, își spuse Sophie, apoi îi explică bancherului în câteva cuvinte cine era Langdon și ce se petrecuse la Luvru, cu câteva ore mai devreme.

— Și, în pragul morții, bunicul dumneavoastră v-a lăsat un mesaj în care vă cerea să-l contactați pe domnul Langdon?

— Da. Și această cheie.

Sophie așeză cheia pe masă, în fața lui Vernet, cu simbolul Stăreției.

Președintele băncii îi aruncă o privire, dar nu schiță nici un gest:

— Nu v-a lăsat decât această cheie? Nimic altceva? Nici o bucățică de hârtie?

Deși nu avusese timp să caute prea mult, Sophie era sigură că nu mai fusese nimic altceva ascuns după tabloul *Fecioarei între stânci*.

— Nu! Doar cheia!

Vernet oftă, dezamăgit:

— Mi-e teamă că fiecare cheie este cuplată electronic la un număr de cont format din zece cifre, care funcționează ca o parolă. Fără acel număr, cheia dumneavoastră nu vă ajută la nimic.

„Zece cifre!” Sophie calculă în minte șansele criptografice. Zece miliarde de posibilități. Chiar dacă ar folosi cele mai puternice computere ale DCPJ, tot ar avea nevoie de săptămâni întregi pentru a sparge codul.

— Domnule, ținând seama de circumstanțe, firește că ne veți putea ajuta!

— Îmi pare rău, însă chiar nu pot face nimic. Clienții își tastează numărul de cont prin intermediul unui terminal protejat, ceea ce înseamnă că parola este cunoscută doar de computer și de clientul respectiv. Aceasta este una dintre modalitățile prin care asigurăm anonimatul clienților și securitatea angajaților noștri.

Sophie înțelese. Și magazinele universale procedau la fel.

„ANGAJAȚII NU DEȚIN CHEI ALE CASETELOR DE BAGAJE.” Evident că banca nu voia să riște ca un hoț să fure o cheie și pe urmă să ia ostatic un angajat pentru a afla numărul de cont respectiv.

Sophie se așeză lângă Langdon, privi cheia de pe masă și apoi își ridică ochii spre Vernet:

— Aveți idee ce a depus bunicul meu în banca dumneavoastră?

— Cătuși de puțin! Aceasta este, de fapt, definiția băncilor *Geldschrank*.

— Domnule Vernet, insistă ea, nu prea avem timp, așa că vă voi vorbi pe șleau, dacă îmi permiteți.

Întinse mâna și întoarse cheia cu sigiliul Stăreției la vedere, privind atentă ochii bancherului:

— Simbolul acesta vă spune ceva?

Vernet privi fără nici o reacție floarea de crin încrustată pe cheie:

— Nu, însă mulți clienți de-ai noștri își gravează inițiale sau diverse sigle pe cheile proprii.

Sophie oftă, fixându-l în continuare cu privirea:

— Sigiliul acesta este simbolul unei societăți secrete cunoscute sub numele de Le Prieuré de Sion.

Nici o reacție.

— Posibil. Eu nu știu nimic. Bunicul dumneavoastră îmi era prieten, dar noi discutăm doar despre afaceri.

Președintele își lărgi nodul de la cravată, părând mai agitat.

— *Monsieur* Vernet, bunicul mi-a telefonat în seara aceasta pentru a-mi spune că ne aflăm, și eu și el, într-un mare pericol. A mai adăugat că trebuie să-mi înmâneze ceva. Mi-a dat, în fine, cheia aceasta, de la banca dumneavoastră. Acum el este mort. Ne-ar fi de ajutor orice ne-ați putea spune!

Bancherul își șterse broboanele de sudoare de pe frunte:

— Trebuie să ieșim din această clădire! Mi-e teamă ca poliția va fi aici în scurt timp. Unul dintre paznici s-a simțit obligat să anunțe Interpolul.

Sophie bănuise și ea acest lucru, dar mai făcu o ultimă încercare:

— Bunicul mi-a mai spus că trebuie să-mi dezvăluie adevărul despre familia mea. Acest lucru vă sugerează ceva?

— *Mademoiselle*, familia dumneavoastră a pierit într-un accident de mașina pe când erați doar un copil. Îmi pare rău! Știu că Jacques Saunière v-a iubit foarte mult. Mi-a spus de multe ori cât de mult îl dorea faptul că v-ați înstrăinat.

Sophie nu știa ce ar trebui să îi răspundă, și atunci Langdon interveni:

— Conținutul casetei are vreo legătură cu Sangrealul?

Vernet îi arunca o privire ciudată:

— Nu știu despre ce vorbiți!

În clipa aceea, telefonul bancherului începu să sune.

— *Oui?*

Ascultă câteva clipe cu o expresie surprinsă și tot mai îngrijorată, apoi adăuga:

— *La police? Si rapidement?*

Înjură, dădu rapid câteva indicații la repezeală în franceză și le spuse că va coborî în hol într-un minut.

După ce închise, se întoarse spre Sophie:

— Poliția a reacționat mult mai rapid decât de obicei. Aproape că au sosit.

Sophie nu avea de gând să renunțe:

— Spuneți-le că am venit aici și că am plecat între timp. Dacă vor să ne caute înăuntru, cereți-le să vă arate un ordin de percheziție. Așa vom mai câștiga puțin timp.

— *Mademoiselle*, Jacques îmi era un bun prieten și, în plus, banca mea nu are nevoie de o astfel de publicitate. Din aceste două motive, nu voi permite ca arestarea dumneavoastră să aibă loc aici. Lăsați-mi un minut și o să văd ce pot face ca să vă ajut să părăsiți banca fără a fi prinși. Mai mult decât atât, eu nu mă pot implica.

Se ridică și se apropie de ușă cu pași grăbiți, adăugând din mers:

— Rămâneți aici! Voi face toate aranjamentele necesare și mă voi întoarce imediat.

— Dar... caseta de valori... Nu putem pleca pur și simplu!

— În aceasta privință nu am cum să vă ajut. Regret!

Sophie rămase cu ochii ațintiți la ușa care se închidea în urma președintelui, întrebându-se dacă nu cumva numărul de cont era scris în vreuna dintre scrisorile pe care bunicul i le trimisese în decursul anilor și pe care le lăsase de fiecare dată nedeschise.

Langdon se ridică brusc, având o licărire ciudată în ochi.

— Robert! Zâmbești?

— Bunicul tău a fost un geniu!

— Poftim?

— Zece cifre!

Sophie nu avea idee despre ce vorbea el.

— Numărul de cont, replică profesorul cu același surâs pe chip. Sunt sigur că totuși ni l-a lăsat.

— Unde?

Langdon scoase din buzunar copia fotografiei de la locul crimei și o așeză pe masă, în fața ei. Sophie citi doar primul

rând și imediat își dădu seama că americanul avea dreptate.

„13-3-2-21-1-1-8-5

O, DIAVOL DRACONIC!

OH, SFÎNT SCHILOD!

P.S. GĂSEȘTE-L PE ROBERT LANGDON.”

— Zece cifre! repeta Sophie.

„13-3-2-21-1-1-8-5”

„*Grand-père* a scris numărul de cont pe podeaua Luvrului!”. Când văzuse prima dată pe parchet Șirul lui Fibonacci cu numerele amestecate, își închipuise că bunicul nu voise decât ca poliția să apeleze la Departamentul de Criptografie și astfel să ajungă la ea. Mai târziu, își dăduse seama că șirul constituia, totodată, o indicație privind descifrarea celorlalte rânduri ale mesajului — „un șir cu ordinea schimbată... o anagramă numerică”. Acum, spre totala ei uluire, înțelese că numerele aveau o semnificație mult mai amplă și mai importantă. Aproape cu certitudine ele constituiau cheia suplimentară pentru deschiderea casetei de valori.

— A fost un maestru al înțelesurilor duble, spuse ea cu voce tare. Iubea tot ce avea sensuri multiple, ascunse. Coduri încifrate în alte coduri.

Langdon se ridicase și se apropia deja de panoul electronic de lângă banda rulantă. Sophie înhăță copia fotografiei și alerga în urma lui.

Panoul avea o tastatură similară cu cea a bancomatelor, iar pe ecran trona sigla în formă de cruce a băncii. Alături se afla cunoscuta fantă triunghiulară, în care introduse fără întârziere cheia.

Pe ecran apăru imediat un mesaj:

„NUMĂR DE CONT”

Cursorul clipea, așteptând.

„Zece cifre.” Sophie citi cu voce tare numerele de pe hârtie, și Langdon le tastă unul câte unul:

„NUMĂR DE CONT
13-3-2-21-1-1-8-5”

Instantaneu, pe ecran apăru un nou mesaj, în mai multe limbi. Prima era engleza:

„ATENȚIE!

Înainte de a apăsa tasta Enter, verificați corectitudinea numărului tastat.

Pentru siguranța dumneavoastră, în cazul în care computerul nu recunoaște numărul de cont introdus, sistemul se va închide în mod automat.”

— Și cu asta, basta! exclama Sophie, încruntându-se. Se pare că avem dreptul la o singură încercare.

Bancomatele obișnuite acceptau *trei* încercări de tastare a codului PIN înainte de blocarea cârdului. Dar ăsta nu era un automat bancar obișnuit.

— Numărul pare corect introdus, spuse Langdon, verificând atent cifrele tastate și comparându-le cu cele de pe hârtie. Să-i dăm drumul, adăugă el, făcându-i semn să apese tasta ENTER.

Sophie întinse degetul, dar se opri la jumătatea mișcării, surprinsă de un gând straniu.

— Haide! o grăbi Langdon. Vernet se va întoarce în curând.

— Nu! Nu-i acesta numărul de cont corect.

— Ba da! Zece cifre. Care altul ar putea fi?

— E prea oarecare, prea... la întâmplare.

„Prea la întâmplare?” El nu era câtuși de puțin de aceeași părere. Toate băncile își sfătuiau clienții să aleagă coduri PIN cât mai banale, astfel ca nimeni să nu le poată ghici. În mod cert, și clienții acestei bănci au fost îndemnați să-și aleagă numere de cont absolut la întâmplare.

Sophie șterse cifrele tastate și apoi ridica privirea spre el:

— Ar fi o coincidență prea mare ca acest număr de cont ales așa-zis *la întâmplare* să poată fi rearanjat în forma Șirului Fibonacci.

Langdon își dădu seama că aici avea dreptate. Ceva mai devreme, Sophie rescrisese numerele respective astfel încât să formeze Șirul lui Fibonacci. O simplă coincidență? Greu de crezut!

Ea începuse deja să tasteze alte cifre, parcă din memorie.

— În plus, dată fiind pasiunea bunicului meu pentru coduri și simboluri, este foarte probabil să fi ales un număr cu o semnificație aparte pentru el, un număr pe care să și-l poată reaminti cu ușurință.

Apoi, introducând și ultima cifră, afișă un surâs hâtru:

— Un număr care să *pară* ales la întâmplare, dar care să nu fie deloc așa.

Langdon se uită la ecran.

„NUMĂR DE CONT
1123581321”

La început, nu pricepuse, dar după o clipă își dădu seama că Sophie are dreptate.

„Șirul lui Fibonacci! 1-1-2-3-5-8-13-21”

Scris sub forma unui singur număr de zece cifre, șirul devenea de nerecunoscut. „Ușor de ținut minte, și totuși aparent întâmplător.” Un cod inteligent ales, pe care Saunière nu avea cum să-l uite vreodată. În plus, așa se explica de ce numerele scrise pe podeaua Luvrului puteau fi rearanjate sub forma acestei celebre progresii.

Sophie întinse mâna și apăsa tasta ENTER.

Pentru o clipă, nu se întâmplă nimic. Cel puțin, nimic care să poată fi observat.

În acel moment, undeva, sub ei, în seiful subteran al băncii, un braț-robot prinse viață. Culisând pe un sistem de transport biaxial prins de plafon, brațul înaintă în căutarea coordonatelor corecte. Pe pardoseala de ciment, sute de containere identice din plastic stăteau aliniate, formând o rețea uriașă... ca o sumedenie de mici sicrie aintr-o criptă.

Oprindu-se deasupra locului adecvat, brațul coborî, ochiul electronic confirmând codul de bare de pe cutie. Apoi, cu o

precizie de computer, gheara mecanică prinse mânerul cutiei și începu să o ridice. Piuind abia auzit, brațul transportă containerul în celălalt capăt al seifului, până deasupra unei bande rulante care staționa.

Cu mișcări ușoare, gheara așeză cutia pe bandă și se retrase. O secundă mai târziu, banda transportoare se puse în mișcare...

În încăperea de deasupra, Sophie și Langdon răsuflară ușurați în momentul în care văzură că banda de cauciuc începe să ruleze. Parcă erau doi călători obosiți, așteptând la aeroport un bagaj misterios, al cărui conținut le era necunoscut.

Banda intra în încăpere printr-o fantă îngustă, sub o ușiță retractabilă. Ușa metalică se ridică și o cutie din plastic își făcu apariția: neagră, din material plastic turnat și mult mai mare decât își închipuise Sophie. Părea o cușcă portabilă pentru transportul animalelor de casă, fără nici o deschidere pentru respirație.

Cutia se opri chiar în fața lor și amândoi încremeniră pentru o clipă, studiind-o fără a o atinge.

La fel ca oricare alt lucru din această bancă, și containerul din plastic avea un aspect de produs industrial: încuietori metalice, un cod de bare lipit pe capac și mâner solid, turnat. Semăna cu o trusă supradimensionată de unelte.

Fără să mai piardă timpul, Sophie desfăcu încuietorile și apoi, ezitând, privi spre Langdon. Împreună, ridicară capacul greu și se aplecară pentru a vedea ce e înăuntru.

În primul moment, avu impresia că lădița era goală. Dar imediat zări ceva. Pe fundul cutiei. Un singur obiect.

O casetă din lemn lustruit, mare cât o cutie de pantofi, cu balamale ornate. Lemnul avea o culoare vișiniu-închis, caldă. „Lemn de trandafir!” Preferatul bunicului ei. Capacul era ornat cu un splendid trandafir incrustat. La fel de nedumerită ca și Langdon, Sophie se aplecă și scoase caseta.

„Dumnezeule, ce grea e!”

O transportă cu grijă până la masă și o așeză jos. Langdon se apropie și el, privind amândoi caseta pe care bunicul ei îi trimisese s-o recupereze.

Profesorul studie uimit incrustația de pe capac — un trandafir cu cinci petale, pe care îl mai văzuse de nenumărate ori.

— Roza cu cinci petale, șopti el, este simbolul Stăreției pentru Sfântul Graal.

Sophie se întoarce și-l străfulgeră cu privirea. În mod evident, amândoi se gândeau la același lucru. Dimensiunile casetei, greutatea conținutului și simbolul de pe capacând păreau a duce toate la aceeași inimaginabilă concluzie. „Pocalul lui Iisus se află în aceasta cutie din lemn.” Din nou, Langdon își spuse că era imposibil.

— Mărimea e potrivită, șopti Sophie, pentru a adăposti... o cupă.

„Nu poate fi o cupă!”

Sophie trase caseta spre ea, pregătindu-se să o deschidă. Când o mișcă însă, ceva neașteptat se petrecu. Din interior se auzi un gălgâit ciudat.

„E oare un lichid înăuntru?” se întrebă Langdon mirat.

Sophie părea la fel de nedumerită:

— Ai auzit?

Profesorul încuviință:

— Da, e un lichid.

Cu mișcări ușoare, Sophie desfăcu închizătoarea și deschise capacul.

Obiectul din interior nu semăna cu nimic din ceea ce văzuse Langdon până atunci. Un lucru deveni imediat limpede pentru amândoi. În mod categoric, *nu* era cupa din care a băut Iisus.

— Poliția a blocat strada, spuse André Vernet când reveni în încăpere. Va fi foarte dificil să vă scot de aici!

După ce închise ușa, bancherul zări containerul de plastic pe banda rulantă și se opri brusc. „Dumnezeule! Au accesat contul lui Saunière?!”

Langdon și Sophie ședeau în jurul mesei, având între ei ceva ce semăna cu o casetă mare de bijuterii. Sophie închise imediat capacul casei și ridică ochii spre Vernet:

— Aveam totuși numărul de cont, spuse ea.

Președintele rămăsese fără cuvinte. Asta schimba complet situația. Politicos, se strădui să nu privească spre casetă, încercând să-și dea seama ce are de făcut. „Trebuie să-i scot afară de aici!” Dar cum poliția blocase deja drumurile de acces, nu-i rămăsese decât o unică modalitate de a face acest lucru.

— *Mademoiselle* Neveu, dacă vă voi scoate în siguranță din sediul băncii, veți lua obiectul cu dumneavoastră sau îl veți trimite înapoi în seif?

Sophie aruncă o privire spre Langdon, apoi răspunse:

— Îl luăm cu noi.

— Foarte bine. Atunci, vă sugerez să-l înfășurați într-o haină când vom ieși din această încăpere. Aș prefera să nu-l vadă nimeni.

Langdon își scoase sacoul, în vreme ce Vernet se apropie de banda rulantă, închise cutia goală și tastă câteva comenzi la panoul electronic. Banda rulantă se urni, ducând containerul din plastic înapoi în seif. Președintele scoase apoi cheia din fantă și i-o întinse lui Sophie.

— Pe aici, vă rog. Repede!

Când ajunseră la rampa de încărcare din spatele clădirii, luminile mașinilor de poliție se zăreau deja, licărul lor iluminând garajul subteran. Vernet se încruntă. Probabil că blocaseră rampa. „Chiar vreau să fac una ca asta?” Cămașa îi era deja learcă de transpirație.

Le făcu semn spre una dintre furgonetele blindate ale băncii. *Transport sûr* era un alt serviciu pe care Depository Bank of Zürich îl oferea clienților.

— Urcăți în spate, în compartimentul pentru marfă. Mă întorc imediat.

Sophie și Langdon urcară în furgoneta, în vreme ce Vernet alergă la biroul supraveghetorului, îl descuie, luă cheile furgonetei și înhăță totodată o jachetă și o șapcă de șofer. Își scoase haina și cravata, dădu să-și pună uniforma, apoi se răzgândi și își puse pe umăr un ham de revolver. În drum spre ieșire, luă un pistol din raft, îl încarcă și-l îndesă în ham, încheindu-și jacheta peste el. Reveni la furgonetă, își trase bine șapca pe ochi și aruncă o privire spre Sophie și Langdon, aflați în compartimentul din oțel din spate:

— Veți avea nevoie de asta, le spuse, întinzând mâna înăuntru și aprinzând becul unic atârnat în plafon. Mai bine ați sta jos. Să nu scoateți un sunet când vom ieși pe poartă.

Sophie și Langdon se așezară pe podeaua metalică, ținând între ei caseta înfășurată în sacou. Vernet închise ușile masive și-i încheie, apoi se urcă la volan și porni motorul.

Furgoneta începu să urce rampa. Sub șapcă, președintele simți sudoarea năpădindu-i fruntea. În față se vedeau mult mai multe mașini ale poliției decât se așteptase el. Când mașina se apropie, prima poartă de oțel se deschise, lăsând-o să treacă. Vernet așteaptă ca aceasta să se închidă în urma lui înainte de a avansa și a activa următorul senzor. Cea de-a doua poartă se deschise și ea, lăsând ieșirea liberă.

„Cu excepția mașinii de poliție care blochează rampa.”

Bancherul își șterse fruntea și apăsă pedala de accelerație.

Un polițist coborî imediat și-i făcu semn să oprească la câțiva metri înaintea barierei. Patru mașini de patrulare așteptau afară.

Vernet opri. Îndesându-și mai bine șapca pe cap, afișă o mutră dură și pe cât îi stătu în putere mai necizelată. Fără a

se clinti de pe bancheta sa, deschise portiera și privi spre agent:

— *Qu'est-ce que se passe?* întrebă pe un ton răgușit.

— *Je suis Jérôme Collet. Lieutenant Police Judiciaire. Qu'est-ce qu'il y a là-dedans?* se interesă agentul, arătând spre compartimentul pentru marfă.

— Naiba să ma ia dacă știu, replică bancherul într-o franceză de stradă. Io-s doar un șofer!

Collet nu părea impresionat:

— Căutăm doi criminali.

Vernet începu să râdă:

— Atunci ați venit exact unde trebuie. Unii din ticăloșii ăștia pentru care șofez au atâția bani, că nu se poate să nu fie criminali!

Agentul îi arată o fotografie a lui Robert Langdon.

— Omul ăsta a fost aici, la bancă, în noaptea asta?

Bancherul ridica din umeri.

— N-am idee. Eu nu mă mișc de pe rampă. N-avem noi voie în preajma clienților. Va trebui să intrați și să întrebați la recepție.

— Banca dumitale ne cere mandat înainte de a ne permite să intrăm.

— Administratorii! făcu Vernet, cu o grimasă dezgustată. Să-ți spun eu câteva despre ei!

— Te rog să deschizi în spate.

Președintele se holbă la agent și emise un hohot de râs gutural:

— Să deschid în spate? Da' crezi că am cu ce? Crezi că ăștia au încredere în noi? Ar trebui să vezi salariile de rahat pe care ni le plătesc!

Polițistul își înclină capul pe un umăr, cu un aer evident sceptic:

— Vrei să spui că nu ai cheile de la furgoneta pe care o conduci?

Vernet clătină din cap:

— Nu pe cele de la compartimentul pentru marfă. Am doar cheia de contact. Mașinile sunt încuiate de supraveghetori pe rampa de încărcare, apoi furgonetele

așteaptă pe loc până când altcineva duce cheile la destinație. O dată ce primim confirmarea că au ajuns la destinatar, avem și permisiunea de a pleca. Nici o secundă mai devreme. Niciodată n-am habar ce mama dracului transport aici.

— Când a fost încuiată mașina *asta*?

— Probabil cu câteva ore în urmă. Eu trebuie s-o duc tocmai la St. Thurial. Cheile de la marfă sunt deja acolo.

Agentul nu îi răspunse, ochii lui examinându-i de parcă ar fi vrut să-i citească gândurile.

Un strop de sudoare începu să i se prelingă pe nas.

— Te superi? Întrebă Vernet, ștergându-și fața cu mâneca jachetei și făcând semn spre mașina de poliție care-i bloca drumul. Am și eu un orar de respectat.

— Toți șoferii de aici au ceasuri Rolex? Întrebă agentul, arătând spre încheietura lui.

Urmându-i direcția privirii, bancherul zări marginea ceasului său absurd de scump ieșind de sub manșetă. „*Merde!*”

— Rahatul ăsta?! L-am luat pe douăzeci de euro de la un taiwanez, în St. Germain des Près. Dacă-l vrei, ți-l vând pe patruzeci.

Polițistul rămase tăcut vreme de câteva clipe, apoi, în cele din urmă, se trase într-o parte.

— Nu, mulțumesc. Drum bun!

Vernet nu-și veni în fire până când furgoneta lui nu ajunsese la cincizeci de metri distanță de barajul de poliție. Acum îi mai rămăsese doar o singură problemă de rezolvat. Încărcătura. „Unde să-i duc?”

Silas zăcea întins pe salteaua din camera sa, așteptând ca rănile de pe spate să se închidă la contactul cu aerul. A doua repriză de Disciplină din noaptea asta îl lăsase slăbit și amețit. Fusese nevoit să-și scoată brâul *cilice* și acum simțea cum sângele i se scurge pe coapsă. Totuși, nu avusese nici o justificare pentru a renunța la *cilice*.

„Nu mi-am respectat legământul față de Biserică.

Mai rău, l-am dezamăgit pe episcop!”

Noaptea asta ar fi trebuit să însemne salvarea episcopului Aringarosa. Cu cinci luni în urmă, preotul se întorsese de la o întrevedere care avusese loc la Observatorul Astronomic din Vatican, unde aflase ceva ce-l schimbase profund. Deprimat timp de săptămâni întregi, în cele din urmă îi povestise lui Silas despre ce era vorba.

— Dar e imposibil! strigase el. Nu pot să accept așa ceva!

— E adevărat, îi răspunsese Aringarosa. Imposibil de imaginat, dar totuși adevărat. Peste numai șase luni.

Cuvintele episcopului îl îngroziseră. Se rugase pentru salvare și nici chiar în zilele acelea negre, credința în Dumnezeu și în *Calea cea Dreaptă* nu șovăise. O lună mai târziu, norii dispăruseră și speranța unei rezolvări începuse să pâlpâie.

„O intervenție divină”, spusese Aringarosa.

Pentru prima dată după atâta amar de vreme, episcopul păruse optimist.

— Silas, șoptise el, Dumnezeu ne-a oferit o posibilitate de a apăra *Calea*. Lupta noastră, la fel ca orice bătălie, necesită și sacrificii. Vei fi tu un oștean al Domnului?

Silas căzuse în genunchi în fața episcopului, omul care îi dăduse o nouă viață, și îi răspunsese:

— Sunt mielul lui Dumnezeu. Călăuzește-mă așa cum îți cere inima.

Când Aringarosa îi dezvăluise ocazia ivită, Silas realizase că la mijloc nu putea fi decât mâna Domnului. „Soartă

miraculoasă!” Episcopul îl pusese apoi în legătură cu omul care propusese planul și care-și spunea Învățătorul. Deși nu se întâlniseră niciodată între patru ochi, de fiecare dată când vorbeau la telefon, Silas era la fel de uimit atât de profunda credință a omului, cât și de amploarea puterii pe care o avea. Învățătorul părea că știe totul, că avea ochi și urechi peste tot. De unde obținuse atât de multe informații, Albinosul nu știa, însă Aringarosa avea o încredere deplină în el și-l sfătuisese pe Silas să procedeze și el la fel.

— Să faci tot ce-ți cere Învățătorul și vom ieși învingători.

„Învingători!” Acum, Silas privea podeaua goală și simțea că victoria le scăpase printre degete. Învățătorul fusese înșelat. Cheia de boltă era doar o fundătură. Și, odată copleșit de disperare, dispăruse și orice rază de speranță.

Ar fi vrut să-l poată suna pe episcop pentru a-l preveni, dar Învățătorul anulasese noaptea asta toate liniile de comunicare directă dintre ei. „Pentru siguranța noastră, a tuturor.”

În cele din urmă, stăpânindu-și tremurul puternic, Silas se ridică și își luă sutana care zăcea azvârlită pe podea. Scoase din buzunar telefonul mobil și, cu rușine, formă numărul.

— Învățătorule, șopti. Totul e pierdut.

Apoi îi povesti ce se întâmplase.

— Îți pierzi credința prea repede, îi răspunse omul. Tocmai am primit vești. Total neașteptate, dar bine venite! Secretul încă există. Jacques Saunière a transmis altcuiva informația chiar înainte de a muri. Te voi suna în scurt timp! Lucrarea noastră nu s-a sfârșit chiar în noaptea asta.

Compartimentul pentru marfă slab luminat al furgonetei era ca o carceră pe roți și Langdon se străduia să-și alunge anxietatea obișnuită care puneă stăpânire pe el în locuri închise. „Vernet a spus că ne va scoate în afara orașului, la o distanță suficient de sigură. Dar unde anume? Cât de departe?”

Picioarele începuseră să-i amortească fiindcă stătea ghemuit; se mișcă ușor și atunci simți cum sângele începe să-i curgă din nou prin vene. În brațe ținea încă ciudata comoară pe care o luaseră de la bancă.

— Cred că suntem pe autostradă acum, șopti Sophie.

Și el credea același lucru. După o istovitoare oprire în capătul rampei, furgoneta pornise, în sfârșit, cotind când la dreapta, când la stânga, timp de vreo două minute, după care accelerase și acum părea ca rulează cu viteză maximă. Dedesubt, pneurile antiglonț șuierau pe asfaltul neted. Își îndreptă atenția asupra casetei din poală, o așeză pe podea, o scoase din sacoul în care o înfășurase și o trase aproape de el. Sophie i se alătură; parcă erau doi copii lângă un cadou de Crăciun.

În contrast cu nuanța caldă a casetei, trandafirul incrustat era lucrat într-un lemn de culoare deschisă, probabil frasin, care lucea viu în lumina palidă. „Roza.” Armate și religii fuseseră fondate pornind de la acest simbol, fără a mai menționa diversele organizații secrete. Rozicrucienii. Cavalerii de Roșă Cruce.

— Hai! Îl îndemnă Sophie. Deschide-o!

Langdon trase aer adâncând în piept și apoi, după ce mai aruncă o privire asupra trandafirului incrustat, deschise capacul.

Multe idei îi trecuseră prin minte atunci când se gândea la ce ar putea găsi înăuntru, dar nici una nu se apropiase câtuși de puțin de realitatea pe care o vedea acum. Cuibărit în caseta căptușită cu un strat gros de mătase purpurie, se

afla un obiect al cărui rost profesorul nu putea nici măcar să-l ghicească.

Era un cilindru din marmură albă, lustruită, cam de mărimea unui suport pentru mingi de tenis. Mai complex decât o simplă coloană din piatră, obiectul părea să fi fost asamblat din mai multe piese. Cinci discuri de marmură erau alipite și fixate unul de altul cu ajutorul unui cadru delicat din alamă. Semăna cu un caleidoscop tubular, multi-stratificat. Capetele cilindrului erau prinse în câte un fel de capac tot din marmură, prin care nu se vedea nimic înăuntru. Auzind lichidul care gâlgâia în interior, Langdon presupuse că tubul era gol.

Dar, oricât de bizară ar fi fost construcția cilindrului, mai interesante erau semnele gravate pe întreaga sa circumferință. Pe fiecare dintre cele cinci discuri fusese inscripționată aceeași serie de litere: întregul alfabet. Structura îi amintea profesorului de una dintre jucăriile sale preferate din copilărie — un tub format din plăcuțe cu litere, care puteau fi rotite în diverse poziții pentru a forma cele mai variate cuvinte.

— Uimitor, nu-i așa? îi șopti Sophie.

— Știu și eu...? Ce naiba e asta?

În ochii ei se aprinse o scânteie:

— Bunicului îi plăcea să născocească asemenea dispozitive. Au fost inventate de Leonardo da Vinci.

Chiar și în lumina palidă, surprinderea din ochii lui Langdon era vizibilă.

— Da Vinci?

— Da. Se numește criptex. Bunicul spunea că a găsit planurile dispozitivului într-unul dintre jurnalele secrete ale lui Leonardo.

— Și la ce folosește?

Ținând seama de recente evenimente, Sophie își dădea seama că răspunsul ei ar putea avea unele implicații foarte interesante:

— E un fel de seif. Pentru păstrarea informațiilor secrete. Ochii profesorului se măriră și mai mult.

Sophie îi povesti cum crearea unor modele după invențiile lui da Vinci fusese una dintre pasiunile bunicului ei. Artist talentat, el își petrecea ore întregi în atelier lucrând lemnul și metalul; lui Jacques Saunière îi plăcea să-i imite pe marii artiști — Fabergé, diverși maeștri ai *cloisonné*-urilor și pe mult mai practicul Leonardo da Vinci.

Chiar și la o simplă răsfoire a jurnalelor lui, oricine își dădea seama că savantul inventase sute de dispozitive, pe care însă nu le pusese niciodată în aplicare. Una dintre preocupările favorite ale lui Saunière fusese crearea de replici exacte ale celor mai obscure născociri ale lui da Vinci — ceasuri și cronometre, pompe de apă, criptex-uri și chiar un model articulată al unui cavaler medieval francez, care trona acum pe biroul său de la Luvru. Proiectat de da Vinci în 1495, ca parte a interesului său pentru studiile de anatomie și tehnica mișcării, mecanismul intern al cavalerului avea tendoane și încheieturi ce-i permiteau să stea în picioare, să-și miște brațele și capul așezat pe un gât flexibil și să deschidă gura, grație maxilarului perfect articulată. Cavalerul în armură i se păruse lui Sophie cel mai frumos obiect pe care îl realizase bunicul ei... până la criptex-ul pe care îl ținea acum în mână.

— Mi-a construit și mie unul când eram mică. Dar n-am mai văzut până acum unul atât de mare și de ornat.

Langdon nu-și mai dezlipise ochii de caseta din lemn de trandafir.

— Eu, unul, nici nu auzisem de așa ceva.

Sophie nu era surprinsă. Majoritatea invențiilor lui da Vinci, care rămăseseră în stare de proiect, nu fuseseră niciodată studiate și nici măcar nu li se dăduse vreun nume. Termenul criptex fusese, poate, născocit de bunicul ei — un nume potrivit pentru un dispozitiv care folosea știința *criptografiei* pentru a proteja informațiile scrise pe un suport interior, pe un *codex*.

Da Vinci fusese un veritabil pionier al criptografiei, deși rareori îi era recunoscută această întâietate. Când prezentau tehnicile moderne de criptare pentru securizarea datelor computerizate, profesorii de la universitate îi ridicau

În slăvi pe specialiștii moderni, ca Zimmerman și Schneier, dar uitau adesea să menționeze că da Vinci inventase una dintre primele forme rudimentare de cifrare, cu secole în urmă. Bunicul ei fusese, bineînțeles, cel care îi povestise toate acestea.

În compartimentul de oțel al furgonetei, Sophie îi povesti profesorului că Leonardo născocise criptex-ul pentru a putea trimite mesaje secrete pe distanțe lungi. Într-o epocă lipsită de telefoane și poștă electronică, cel care dorea să trimită informații tainice cuiva aflat la mare depărtare nu avea altă soluție decât să scrie mesajul pe hârtie și să-l înmâneze unui mesager de încredere. Din păcate însă, dacă mesagerului i se părea că scrisoarea conține informații prețioase, risca s-o vândă adversarilor, pentru a face rost de mai mulți bani.

Multe minți strălucite inventaseră de-a lungul timpului metode criptografice de protejare a datelor și informațiilor; Iulius Caesar născocise o schemă de scriere codificată, numită „Cutia lui Caesar”; Mary, regina Scoției, crease un cifru de transpoziție și trimitea mesaje secrete din închisoare; savantul arab Abu Yusuf Ismail al-Kindi își proteja secretele prin intermediul unui cifru de substituție polialfabetic, ingenios conceput.

Da Vinci însă renunțase la matematică și criptografie, preferând o soluție de tip *mecanic*. Criptex-ul. Un recipient portabil, în care puteau fi închise hărți, scrisori, diagrame — de fapt, orice. O dată ce informația era închisă în criptex, numai cel care cunoștea parola corectă putea avea acces la ea.

— Ne trebuie o parolă, spuse Sophie, arătând spre discurile cu litere. Un criptex funcționează aproximativ ca o încuietoare cu cifru. Dacă aliniezi cadranele în mod corect, încuietoarea se deschide. Criptex-ul are cinci discuri cu litere. când le rotești și le așezi în poziția corectă, piesele din interior se aliniază și cilindrul se deschide.

— Iar înăuntru...?

— Când cilindrul se deschide, ai acces la compartimentul interior, care poate conține o foaie de hârtie pe care este notată informația secretă.

Langdon o privi nevenindu-i să creadă:

— Și spui că bunicul tău îți confecționa asemenea dispozitive când erai mică?

— Unele mai mici, da. De vreo două ori, de ziua mea, mi-a dat un criptex și mi-a spus o ghicitoare. Soluția ghicitorii era parola pentru criptex și, o dată ce-mi dădeam seama care e, puteam deschide cilindrul pentru a-mi lua felicitarea.

— Cam mult efort pentru o felicitare!

— Nu, fiindcă în felicitare era scrisă întotdeauna o altă ghicitoare sau un indiciu. Bunicului îi plăcea să născocească adevărate „vânători de comori” prin casă — o serie de indicii care mă duceau în cele din urmă până la cadoul primit. Fiecare astfel de „vânătoare” era un fel de test, pentru a fi sigur că-mi meritam cadoul. Și testele nu erau niciodată foarte simple!

Profesorul privi din nou criptex-ul, părând la fel de sceptic.

— Dar de ce să nu-l desfaci pur și simplu? Sau să-l spargi? Metalul pare a fi subțire, iar marmura e o rocă relativ moale.

Sophie surâse:

— Fiindcă da Vinci era prea inteligent pentru a fi păcălit atât de ușor. El a conceput criptex-ul în așa fel încât, dacă încerci, folosind orice mijloace, să-l deschizi cu forța, informația din interior se autodistruge. Uite!

Sophie ridică ușor cilindrul din casetă și i-l arată.

— Informația care trebuie transmisă este scrisă pe o bucată de papirus.

— Nu pe pergament?

Sophie clătină din cap:

— Nu. Știu că în vremea aceea pergamentul din piele de oaie era mai frecvent folosit și mai rezistent, dar în criptex se utiliza *numai* papirus. Cu cât era mai subțire, cu atât mai bine!

— Am înțeles!

— Înainte de a fi introdus în criptex, papirusul era înfășurat în jurul unei mici fiole de sticlă.

Sophie clătină cilindrul și dinăuntru lui se auzi același gălgâit.

— O fiolă cu lichid, adăugă ea.

— Ce *fel* de lichid?

— Oțet, îi zâmbi Sophie.

Langdon ezită o clipă, apoi clătină din cap, pricepând în sfârșit:

— Inteligent!

„Oțet și papirus”, își spuse Sophie. Dacă cineva încerca să deschidă cu forța criptex-ul, fiola de sticlă se spărga și oțetul dizolva imediat foiața de papirus. În urmă nu mai rămânea decât o pastă fără formă.

— După cum vezi, continuă Sophie, unica modalitate de a afla informația închisă în interior este să cunoști parola formată din cinci litere. Și, având cinci discuri, fiecare cu câte douăzeci și șase de litere, asta înseamnă douăzeci și șase la puterea a cincea. Aproximativ douăsprezece milioane de combinații posibile.

— Dacă zici tu, replică Langdon cu o privire de parcă ar fi vrut să spună că în mintea lui se înghesuiau vreo douăsprezece milioane de întrebări.

— Ce informație crezi că e ascunsă înăuntru?

— Orice ar fi, e clar că bunicul a dorit din toată inima s-o țină secretă.

Cu aceste cuvinte, Sophie închise capacul casetei și studie trandafirul cu cinci petale. Era limpede că o frământa ceva.

— Spuneai mai devreme că roza este un simbol al Graalului? Întrebă ea în cele din urmă.

— Da. În simbolistica Stăreției, trandafirul și Graalul sunt sinonime.

— E ciudat totuși, fiindcă bunicul mi-a spus întotdeauna că roza înseamnă discreție, tănuire. Obişnuia să pună un trandafir pe uşa biroului său de acasă când avea de dat un

telefon confidențial și nu voia să-l deranjez. Mă încuraja și pe mine să procedez la fel.

„Drăguța mea, îi spunea bunicul, mai bine decât să încuiem ușile, atunci când avem nevoie de intimitate, putem pune pe ușă un trandafir — *la fleur des secrets*. Astfel vom învăța să ne respectăm și să avem încredere unul în celălalt. Agățarea unui trandafir pe ușă e un vechi obicei roman.”

— *Sub Rosa*, murmură Langdon. Romanii atârnavă totdeauna un trandafir în sala de întrunire, pentru a arăta că discuțiile respective erau confidențiale. Astfel, cei care participau știau că tot ce s-a spus „sub semnul rozei” — *sub Rosa* — trebuia să rămână secret.

Profesorul îi explică pe scurt că discreția trandafirului nu era unicul motiv pentru care Stăreția îl alesese ca simbol al Graalului. *Rosa rugosa*, una dintre cele mai vechi specii de trandafir, avea cinci petale și simetrie pentagonală, exact ca Steaua lui Venus, fapt care îi conferea rozei clare semnificații iconografice, *referindu-se la feminitate*. În plus, roza amintea mult de „calea cea bună” și de croirea propriului drum în viață. Roza Vânturilor, cu punctele ei cardinale era un ajutor de nădejde în navigație, ca și Liniile Rozei — meridianele de pe globul pământesc. Din aceste motive, trandafirul amintea de Graal pe mai multe planuri — secret, feminitate și îndrumare, sexul feminin și steaua călăuzitoare ce indica drumul spre aflarea adevărului tănuț.

Când sfârși de vorbit, pe chipul lui Langdon se așternu o încordare ciudată.

— Robert! Te simți bine?

El însă rămăsese cu privirile lipite de casetă.

— *Sub... Rosa*, bâigui afișând o expresie de teamă și uluire deopotrivă. Nu se poate!

— Ce anume?

Încet, profesorul își ridică ochii spre ea.

— Sub semnul Rozei...! șopti el. Criptex-ul acesta... cred că știu ce e.

Nici lui nu-i venea să creadă ideea care tocmai îi trecuse prin minte, însă ținând seama de *persoana* care le dăduse criptex-ul, de *modul* în care acesta le parvenise și de trandafirul încrustat pe casetă, totul ducea la o singură concluzie:

„Am în față cheia de boltă a Stăreției din Sion!”

Legenda era clară:

Cheia de boltă este o piatră codificată, ascunsă „sub semnul Rozei”

— Robert! Ce s-a întâmplat?

După un moment în care își adună gândurile profesorul o întreabă:

— Ți-a vorbit bunicul tău vreodată despre un obiect numit *la clef de voûte*?

— „Cheia seifului”?

— Nu, asta-i traducerea literală. *Clef de voûte* este un termen frecvent folosit în arhitectură. *Voûte* nu se refera la seiful sau tezaurul unei bănci, ci la plafonul *boltit* al unei clădiri.

— Dar plafoanele boltite *nu au* chei!

— Păi, de fapt, au. Fiecare arcadă de piatră necesită o piesă centrală, în formă de pană, care îmbină elementele laterale și suportă întreaga greutate a boltei. Aceasta piatră este cheia, în sens arhitectural, a boltei. I se mai spune și *piatra unghiulară* sau, ca în Noul Testament, „piatra din capul unghiului”.

Sophie ridică din umeri și privi criptex-ul:

— Dar e clar că asta nu este o cheie de boltă!

Profesorul nu știa de unde să înceapă să-i explice. Cheile de boltă — ca o tehnică de construcție a arcadelor din piatră — fuseseră unul dintre cele mai bine păstrate și apărute secrete în cadrul confreriei masonice, la începuturile acesteia. „Gradul masonic al Arcului Regal. Arhitectură. Piatra de boltă” — toate erau conectate.

Tehnica secretă a utilizării unei pietre unghiulare pentru a construi arcade și cupole boltite făcea parte dintre secretele grație cărora masonii au devenit maeștri atât de bogați — un secret păstrat cu strășnicie. Cheia de boltă avusese dintotdeauna o conotație de secret bine apărat. Totuși, cilindrul de marmură din caseta de lemn era ceva cu totul diferit. Cheia de boltă a Stăreției — dacă asta conținea într-adevăr caseta — nu semănă câtuși de puțin cu ceea ce-și imaginase profesorul.

— Cheia de boltă a Stăreției din Sion nu este specialitatea mea. Pe mine mă interesează în primul rând latura simbolistică a Sfântului Graal, așa că în general am ignorat cam tot ce se referea la descoperirea lui.

Sophie se încruntă:

— La *descoperirea* Sfântului Graal?

Langdon înclină din cap, alegându-și cu grijă cuvintele:

— Sophie, în conformitate cu tradițiile Stăreției, cheia de boltă este o hartă codificată... o hartă ce dezvăluie locul în care este ascuns Sfântul Graal.

— Și crezi că asta se află în caseta noastră?

Profesorul nu știa deloc ce să mai creadă. Chiar și lui i se părea imposibil și totuși aceasta părea singura concluzie logică la care putea ajunge. „O piatră criptată, ascunsă sub semnul Rozei.”

Ideea că acest criptex fusese inventat de Leonardo da Vinci — fost Mare Maestru al Le Prieuré de Sion — constituia un alt indiciu care sugera că aveau în mână chiar piatra unghiulară a ordinului. „O invenție a unui fost Mare Maestru... adusă la viață secole mai târziu de un alt membru al aceleiași organizații.” Legătură era prea evidentă pentru a o pune doar pe seama coincidenței.

În ultimul deceniu, istoricii căutaseră cheia de boltă în bisericile din Franța. Cunoscători ai tradiționalelor duble-înțelesuri ale Stăreției, „vânătorii” Graalului ajunseseră la concluzia că *la clef de voûte* era o cheie de boltă reală, concretă — o piatră gravată cu un text criptic, încastrată într-o arcadă dintr-o biserică. „Sub semnul Rozei.” Iar arhitectura nu ducea lipsă de roze. „Ferestrele cu roze.

Basoreliefurile rozetă”. Și, desigur, numărul mare de *cinquefoils* — decorațiunile sub formă de floare cu cinci petale prezente adesea în partea superioară a bolților și a arcadelor, chiar deasupra cheii de boltă. Ascunzătoarea părea a fi într-un loc diabolic de simplu. Harta către Sfântul Graal era încastrată undeva, într-o arcadă a cine știe cărei biserici, râzând parcă de credincioșii neștiutori, ce îngenuncheau la rugăciune chiar sub ea.

— Criptex-ul ăsta *nu poate* fi cheia de boltă, replică Sophie. Nu este chiar atât de vechi. Sunt sigură că bunicul l-a construit și deci nu are cum să facă parte din antica legendă a Graalului.

— De fapt, interveni Langdon cu un tremur în glas, se crede că piatra unghiulară a fost creată de Stăreție cândva, în ultimele două decenii.

Sophie îi aruncă o privire sceptică:

— Dar dacă așa ar sta lucrurile, dacă acest criptex ar dezvălui unde este ascuns Sfântul Graal, de ce ar fi vrut bunicul să mi-l dea *mie*? Eu habar n-am cum să-l deschid și ce să fac cu el. Nici măcar nu știu *ce este* Sfântul Graal!

Spre surprinderea lui, Langdon își dădu seama că ea avea dreptate, încă nu avusese timp să-i explice ce însemna, de fapt, Graalul. Dar povestea trebuia să măi aștepte. Deocamdată, mai importantă era cheia de boltă.

„Dacă aceasta e cu adevărat în casetă...”

Pe fondul sonor al pneurilor care rula în viteză, Langdon îi povesti pe scurt tot ce știa el despre cheia de boltă. Vreme de secole, cel mai de preț secret al Stăreției — locul în care era ascuns Sfântul Graal — nu a fost niciodată consemnat. Din motive de siguranță, el era transmis prin viu grai fiecărui nou seneșal, în cursul unei ceremonii tainice. Totuși, la un moment dat, în cursul ultimului secol, au apărut unele zvonuri care susțineau că politica Ordinului s-a schimbat. Probabil din cauza noilor posibilități electronice de ascultare, Stăreția a hotărât să nu mai pomenească niciodată *verbal* locul în care se află Graalul.

— Și atunci, cum să transmită secretul mai departe?

— Aici intră în scenă cheia de boltă. La moartea unuia dintre cei patru membri din fruntea ierarhiei, cei trei rămași aleg din cadrul eșaloanelor inferioare un candidat pentru înlocuirea celui decedat. În loc să-i dezvăluie însă noului seneșal unde anume este ascuns Graalul, ei îl supun unui test.

Văzând tulburarea din ochii lui Sophie, Langdon își aminti ce-i povestise ea mai devreme, cum bunicul ei organiza veritabile „vânători ale comorilor” — *preuves de mérite*. Cheia de boltă era, se pare, un concept similar. Pe de altă parte, testele constituiau o practică frecventă în cadrul societăților secrete. Cel mai cunoscut caz era cel al masoneriei, ai cărei membri urcau în structura ierarhică dacă dovedeau că pot păstra un secret, îndeplinind diverse ritualuri și trecând numeroase teste de-a lungul anilor. Gradul de dificultate a încercărilor creștea treptat, culminând cu investirea candidatului ca Mason de gradul treizeci și doi.

— Prin urmare, deduse Sophie, cheia de boltă este *une preuve de mérite*. Dacă un seneșal nou ales o poate deschide, înseamnă că este demn să afle secretul pe care-l ascunde.

Langdon încuviință.

— Uitasem că tu ai experiență în acest domeniu.

— Da, și nu numai datorită bunicului. În criptografie, metoda este numită „limbaj autopermisiv”. Altfel spus, dacă ești suficient de inteligent pentru a citi un anumit limbaj, înseamnă că-ți este permis să afli ce transmite acesta.

Profesorul ezită o clipă, apoi continuă:

— Sophie, îți dai seama că, dacă aceasta este cu adevărat cheia de boltă, faptul că bunicul tău a avut acces la ea duce la o singură concluzie: că deținea o poziție extrem de înaltă în cadrul Stăreției din Sion. Probabil că a fost unul dintre cei patru seneșali.

Sophie oftă.

— A avut, într-adevăr, o poziție înaltă în cadrul unei societăți secrete. Sunt sigură de asta. Dar nu pot decât să bănuiesc că era vorba despre Stăreție.

— Știi că bunicul tău era membru al unei organizații secrete?!

— Am văzut, acum zece ani, unele lucruri pe care n-ar fi trebuit să le văd. De arunci n-am mai vorbit cu el. Bunicul nu a fost doar un membru de vârf al grupului respectiv... Cred că a deținut *cea mai înaltă* poziție în cadrul lui.

Lui Langdon nu-i venea să creadă că auzise bine.

— Mare Maestru? Dar... nu văd cum ai fi putut să știi tu așa ceva!

— Aș preferă să nu vorbesc despre asta, declară ea cu o privire pe cât de hotărâtă, pe atât de îndurerată.

„Jacques Saunière? Mare Maestru?” În ciuda implicațiilor uluitoare ale acestui lucru — *dacă* era adevărat — profesorul avea strania impresie că totul se potrivea perfect. La urma urmei, toți foștii Mari Maeștri erau personalități publice, cu înclinații artistice — o demonstrau documentele descoperite în cadrul Bibliotecii Naționale din Paris și numite, mai târziu, *Les Dossiers Secrets*.

Toți istoricii Stăreției și împătimiții Graalului citiseră *Les Dossiers*. Catalogate sub numărul 4° 1m¹ 249, acestea fuseseră autentificate de numeroși specialiști și confirmau fără urmă de dubiu ceea ce istoricii bănuiau de mult timp: printre Marii Maeștri ai Le Prieuré se număraseră: Leonardo da Vinci, Sandro Botticelli, *sir* Isaac Newton, Victor Hugo și, mai recent, Jean Cocteau.

„De ce nu și Jacques Saunière?”

Ândoielile îi sporiră însă când își aminti că în seara aceasta avusese programată o întâlnire cu Saunière. „Marele Maestru al Stăreției din Sion mi-a solicitat mie o întrevvedere. Pentru ce? Ca să discutăm banalități despre artă?” Cătuși de puțin probabil! La urma urmei, dacă instinctul nu-l înșela, Marele Maestru tocmai îi transferase nepoatei sale legendara cheie de boltă a confreriei și, totodată, îi ceruse să ia legătura cu el, cu Robert Langdon.

„De neconceput!”

Oricât s-ar fi gândit, tot nu reușea să-și explice comportamentul lui Saunière. Chiar dacă se temuse pentru viața lui, mai existau încă trei seneșali care cunoșteau secretul. De ce și-ar fi asumat bătrânul un risc atât de mare, înmânându-i cheia de boltă nepoatei sale — cu atât mai mult cu cât cei doi nu mai comunicau aproape deloc? Și pentru ce să-l implice pe Langdon... un străin?

„Din întregul mozaicând lipsește o piesă”, își spuse profesorul.

Răspunsurile mai aveau însă de așteptat. Sunetul motorului care încetinea îi luă pe amândoi prin surprindere. Sub pneuri se auzea scrâșnet de pietriș. „De ce oprește atât de repede?” Vernet le spusese că-i va scoate din oraș, ducându-i undeva unde să fie în siguranță. Furgoneta abia mai înaintă, sub roți simțindu-se un teren surprinzător de accidentat. Sophie îi aruncă profesorului o privire îngrijorată și, cu mișcări grăbite, închise capacul casetei și o încuie.

După un moment, mașina se opri, cu motorul încă în funcțiune. Când ușile compartimentului de marfă se deschiseră, Langdon observă cu surprindere că se aflau într-o zonă împădurită, departe de șosea. Vernet își făcu imediat apariția, cu o privire stranie în ochi și cu un pistol în mână:

— Îmi pare rău, spuse el, dar chiar nu am altă soluție.

André Vernet arăta ciudat cu un revolver în mână, dar în privirea lui se citea o hotărâre pe care Langdon își spusese că n-ar fi de dorit s-o pună la încercare.

— Mă tem că trebuie să insist, adaugă bancherul, agităndu-și arma în fața lor. Lasă caseta jos!

Sophie o strânse mai tare la piept:

— Ai spus că erai prieten cu bunicul meu!

— Am datoria de a proteja bunurile lui Jacques Saunière și exact asta am de gând să și fac. Așa că lasă caseta jos!

— Bunicul mi-a dat-o *mie*!

— Acum! strigă Vernet, strângând mai tare arma în mână.

Sophie așeză caseta pe podeaua furgonetei. Țeava revolverului se îndreaptă apoi spre profesor:

— Domnule Langdon, adu caseta spre mine! Și bagă de seamă că îți cer dumitale asta fiindcă pe dumneata chiar nu aș ezita să te împușc!

Langdon se holbă la el, nevenindu-i să creadă:

— De ce faci una ca asta?

— Dumneata ce crezi? se răsti Vernet în engleza sa cu accent franțuzesc. Pentru a proteja bunurile clientului meu!

— *Noi* suntem clienții dumitale acum! replică Sophie.

Figura bancherului deveni rece și imobilă, de parcă ar fi fost de piatră:

— *Mademoiselle* Neveu, nu știu cum ați obținut cheia aceea și numărul de cont, dar e evident că nu prin mijloace cinstite. Dacă aș fi știut amploarea crimelor săvârșite, nu v-aș fi ajutat să fugiți din sediul băncii!

— Dar ți-am spus, nu avem nimic de-a face cu asasinarea bunicului meu!

Vernet se răsuci ușor spre Langdon:

— Și totuși, la radio s-a spus că dumneata ești căutat nu doar pentru uciderea lui Jacques Saunière, ci și pentru moartea celorlalți trei.

— Ce?!

Langdon înmărmuri la auzul acestor vești. „Încă trei crime?” Coincidența de număr îl izbi chiar mai puternic decât faptul că, și în aceste cazuri, el era principalul suspect. De fapt, era prea puțin probabil să fie doar o simplă coincidență. „Cei trei seneșali?” Fără să vrea, privirea îi zbură la caseta din lemn de trandafir. „Dacă seneșalii au fost uciși, Saunière nu a avut, într-adevăr, altă soluție; trebuia să transmită cuiva cheia de boltă.”

— Poliția se va ocupa de asta când vă voi preda, îi răspunse Vernet. Deja am implicat banca mult prea mult în „afacerea” asta.

Sophie fierbea de furie:

— Evident că nu ai de gând să ne predai poliției, altfel ne-ai fi dus înapoi la bancă. În loc de asta, ne ameninți aici cu un pistol?!

— Bunicul dumitale mi-a cerut serviciile pentru un singur motiv, acela de a-i păstra bunurile în siguranță și la adăpost. Indiferent de ce conține acesta casetă, nu voi permite să devină probă etichetată și catalogată în evidențele poliției. Domnule Langdon, adu-mi caseta!

Sophie clătină din cap:

— Nu i-o duce!

O bubuitura izbucni și un glonț se înfipse în peretele furgonetei, chiar deasupra capului său. Cartușul gol căzu cu un clinchet pe podeaua de oțel.

„La dracu!” Profesorul încremeni.

Vocea lui Vernet era mai sigură acum:

— Domnule Langdon, ia caseta!

Profesorul se conformă.

— Acum adu-mi-o aici, îi ceru bancherul, stând nemișcat lângă bara din spate a furgonetei, cu revolverul îndreptat spre pieptul lui.

Ținând caseta în mână, Langdon se apropie de ușile deschise.

„Trebuie să fac ceva! Doar n-o să-i dau cheia de boltă a Stăreției!” Când se apropie de cadrul ușilor, își dădu seama că se află mai sus decât Vernet și se întrebă dacă nu cumva

ar putea să profite de acest avantaj. Țeava pistolului era îndreptată acum spre genunchii lui. „O lovitură de picior bine plasată, poate?” Din păcate, când el se apropie, bancherul păru că-și dă seama de pericol și se trase câțiva pași înapoi. Departe de piciorul lui.

— Lasă caseta lângă ușă!

Neavând altă soluție, Langdon îngenunche și așează caseta la marginea compartimentului, chiar în fața ușilor deschise:

— Acum, ridică-te!

Dădu să se ridice, însă se opri o clipă, zărind cartușul gol căzut lângă cadrul ușilor.

— Ridică-te și îndepărtează-te de casetă!

Langdon mai zăbovi un moment, cu privirea pe pragul de metal apoi se ridică. Dintr-o singură mișcare, aproape nevăzut, împinse cartușul până în șanțulețul îngust în care se atingeau ușile când se închideau. Se ridică de tot în picioare și se trase doi pași înapoi.

— Du-te până la peretele din spate și întoarce-te cu spatele!

Profesorul se supuse ordinului.

Vernet simțea cum inima îi bătea nebunește, mai să-i spargă pieptul. Ținând arma cu mâna dreaptă, încercă să ia caseta cu stânga. Din păcate, era prea grea. „Am nevoie de ambele mâini.” Aruncând o privire spre cei doi prizonieri, evaluă riscurile. Amândoi se aflau la vreo trei metri distanță, cu spatele spre el, așa că trecu la acțiune: cu mișcări rapide, lăsă pistolul pe bara din spate, luă caseta cu ambele mâini, o așează pe pământ și imediat înhăță arma și o îndreptă spre cei doi. Nici unul nu mișcase.

„Perfect!” Acum nu mai trebuia decât să închidă și să încuie ușile. Lăsând deocamdată caseta pe iarbă, împinse ușile grele de oțel, bătând cu o mână după ivărul cu care le putea bloca. Metalul bubui trântit pe metal și Vernet apucă ivărul, împingându-l spre stânga. Limba de fier se deplasă doi centimetri și scrâșni atunci când se opri, fără a intra în locașul ei. „Ce s-a întâmplat?” Mai împinse o dată,

dar ivărul nu se mișcă. Limba nu era perfect aliniată cu manșeta în care trebuia să intre. „Ușa nu e bine închisă!” Cuprins de panică, Vernet izbi cu pumnul în ușă cât putu de tare, dar degeaba. „Ceva o blochează!” Se întoarse și se pregăti să se repeadă cu umărul înainte, dar, în aceeași fracțiune de secundă, ușa îi explodează în față, trântindu-l la pământ, cu nasul plin de sânge. Instinctiv, își acoperi fața cu mâinile și arma îi zbură în lături.

Robert Langdon sări din furgonetă undeva, alături, și Vernet încercă să se ridice, dar se împletici, privirea i se încețoșă și căzu din nou, pe spate. Sophie Neveu strigă ceva. După o clipă, simți un val de țărână și gaze de eșapament cum îl împroașcă. Pneurile scrâșniră și Vernet reuși să se ridice exact la timp pentru a vedea roțile din spate ale furgonetei derapând. Urmă o bușitură și bara din față agăță un trunchi de copac. Motorul urlă, copacul se înclină și, în cele din urmă, bara de protecție cedă, frângându-se la jumătate. Mașina zvâcni înainte, cu partea din bara rămasă atârând pe jos. Când intră din nou pe drumul asfaltat, o dâră de scântei izbucni luminoasă în noapte, acolo unde fierul rupt mătura șoseaua.

Vernet se întoarse spre locul în care, până acum două secunde, stătuse furgoneta. Chiar în lumina slabă a lunii, se vedea că nu mai era nimic acolo.

Caseta de lemn dispăruse.

Părăsind Castelul Gandolfo, Fiatul negru coborî Dealurile Albei în serpentine, spre valea ce se întindea dedesubt. Pe bancheta din spate, episcopul Aringarosa zâmbi, cântărind în poală servieta cu obligațiuni și încercând să-și imagineze cât timp va mai dura până ce va reuși să facă schimbul cu Învățătorul.

„Douăzeci de milioane de euro.”

Suma îi va permite să acceadă la o putere incomparabil mai prețioasă decât valoarea banilor.

În timp ce se reîntorcea spre Roma, episcopul se întrebă din nou de ce nu-l contactase încă Învățătorul. Își scoase din buzunar telefonul mobil și îi verifică semnalul. Foarte slab.

— Acoperirea nu este foarte bună în această zonă, îi spuse șoferul. În cinci minute vom ieși însă dintre munți și atunci veți avea semnal.

— Mulțumesc.

Brusc, Aringarosa simți un ghimpe în inimă. „Nu e semnal în munți?” Și dacă Învățătorul încercase între timp să-l contacteze? Dacă se întâmplase ceva grav?

Repede, cuprins de emoție, își verifică mesageria vocală. Nimic. Dar, la urma urmei, Învățătorul nu s-ar fi hazardat să-i lase un mesaj înregistrat; omul era foarte prevăzător când era vorba de comunicații.

Nimeni nu înțelegea mai bine decât el riscurile exprimării libere și deschise din zilele noastre. În definitiv, metodele moderne de ascultare jucaseră un rol esențial în felul în care izbutise să acumuleze uriașul bagaj de date și cunoștințe secrete pe care le deținea.

„Iată de ce își ia atâtea măsuri de precauție.”

Din păcate însă, măsurile acestea incluseseră și refuzul de a-i oferi lui un număr la care să poată fi contactat. „Numai eu voi lua legătura cu tine, îi spusese Învățătorul. Așa că ține-ți telefonul la îndemână.” Acum, dându-și

seama că mobilul nu-i funcționase bine, începu să fie cuprins de temeri: oare ce-o fi crezut Învățătorul dacă a încercat să-l sune și n-a primit nici un răspuns?

„Va bănui că s-a întâmplat ceva rău.

Sau că n-am reușit să iau obligațiunile.”

Episcopul simți cum îi apar broboane de sudoare pe frunte.

„Sau, mai rău... va crede că am luat banii și am fugit!”

Chiar și la modesta viteză de șaiszeci de kilometri pe oră, bara ruptă a furgonetei blindate făcea un zgomot infernal lovindu-se de asfaltul șoselei, împrăștiind scânteii aurii până spre capotă.

„Trebuie să ieșim de pe șosea”, își spuse Langdon.

Abia vedea pe unde mergeau. Unicul far care mai funcționa era descentrat și arunca pieziș un fascicul de lumină, care se îndrepta mai degrabă spre copacii de pe marginea drumului. Se părea că, la mașina asta, numai compartimentul de marfă era blindat, nu și partea din față.

Sophie ședea pe bancheta alăturată, privind tăcută caseta de lemn pe care o ținea în brațe.

— Te simți bine? o întreba Langdon văzându-i chipul tulburat.

— Crezi că e adevărat ce a spus?

— Despre celelalte trei crime? Da, categoricând da! Așa se explică multe — dorința disperată a bunicului tău de a transfera cuiva cheia boltă, ca și îngrâncenarea cu care mă vânează Fache.

— Nu, mă refeream la afirmația lui referitoare la faptul că încerca doar să-și protejeze banca.

— Și ce altceva să fi vrut de fapt?

— Să păstreze cheia de boltă pentru el!

Profesorului nu-i trecuse prin minte o asemenea idee:

— De unde să știe Vernet ce se află în casetă?

— Păi, a fost depusă la el în bancă. Și, la urma urmei, l-a cunoscut bine pe bunicul meu. Poate că știa unele lucruri. Poate că a vrut să păstreze Graalul doar pentru el.

Langdon clătină din cap. Bancherul nu părea genul care să nutrească asemenea ambiții:

— Din experiența mea, îți pot spune că există doar două motive pentru care oamenii caută Sfântul Graal. Ori sunt naivi și cred că vor găsi de mult pierduta cupă a lui Iisus...

— Ori?

— Ori știu adevărul și se simt amenințați de el. În decursul istoriei au existat multe grupări hotărâte să distrugă Graalul.

Liniștea care se așternu între ei nu făcea decât să scoată în evidență hârșăitul barei de protecție pe asfalt. Parcurseseră deja câțiva kilometri și, când privi jerba de scântei, Langdon începu să se întrebe dacă nu era cumva periculoasă. În orice caz, dacă ar fi trecut pe lângă o altă mașină, în mod cert le-ar fi atras atenția.

— Cobor să văd dacă pot să pun bara la loc.

Trase pe dreapta și opri la marginea drumului.

În sfârșit, liniște.

În timp ce se apropia de botul mașinii, se simțea înșuflețit de o energie surprinzătoare. Faptul că se aflase de două ori în bătaia armei într-o singură noapte îi ascuțise simțurile. Trase adâncând în piept aerul răcoros și încercă să se adune. Dincolo de faptul că era un individ căutat de poliție, Langdon începea să simtă că îl apasă tot mai mult responsabilitatea dată de ideea că, împreună cu Sophie, se afla, poate, în posesia indiciilor cifrate capabile să dezlege unul dintre cele mai vechi mistere ale omenirii.

De parcă povara care îi apăsă pe umeri nu ar fi fost suficientă, își dădu brusc seama că pierduse orice șansă de a înapoia Stăreției cheia de boltă. Vestea despre celelalte trei crime avea implicații grave. „În Le Prieuré de Sion s-a infiltrat cineva. Ordinul a fost compromis.” Mișcările confreriei fuseseră urmărite sau cineva din interior trădase. Așa se explica de ce Jacques Saunière preferase să le transmită cheia de boltă lui și lui Sophie — persoane *din afara* Ordinului, necompromise. „Deci nu putem pur și simplu să înapoiem caseta cuiva din Stăreție.” Chiar dacă ar fi reușit să dea de urma unui membru al Ordinului, nu avea de unde să știe că acesta nu era de cealaltă parte a baricadei. Deocamdată, cheia de boltă se afla în mâinile lor și acolo trebuia să rămână, indiferent dacă le plăcea sau nu.

Botul furgonetei arăta mai rău decât bănuise el. Farul din stânga nu mai exista, iar cel din dreapta semănă cu un ochi care tocmai a fost scos din orbită. Încercă să-l fixeze la loc, dar căzu imediat. Singurul lucru bun era faptul că bara din față fusese smulsă aproape complet. Langdon o lovi tare cu piciorul, pentru a o desprinde în întregime.

Nu reuși din prima și, tot lovind-o, în minte îi reveni discuția de mai devreme cu Sophie. „Bunicul mi-a lăsat un mesaj telefonic, în care zicea că trebuie să-mi spună adevărul despre familia mea.” Atunci cuvintele ei nu îi păruseră semnificative, dar acum, după ce aflase despre implicarea Stăreției din Sion, începea să vadă lucrurile într-o cu totul altă lumină.

Bara se desprinsese brusc, cu un trosnet. Acum, cel puțin, mașina nu va mai semăna cu un foc de artificii. Luă bucata de metal și o azvârli printre copaci, întrebându-se încotro ar trebui să se îndrepte de acum. Habar nu avea cum să deschidă criptex-ul și nici de ce Saunière li-l lăsase lor. Din păcate însă, supraviețuirea lor în noaptea asta depindea chiar de răspunsul la aceste întrebări.

„Avem nevoie de ajutor”, își spuse el. „De ajutorul unui profesionist.”

În lumea Sfântului Graal și a Stăreției din Sion, asta însemna un singur om. Va fi greu, desigur, s-o convingă pe Sophie.

Stând pe bancheta furgonetei, în vreme ce-l aștepta pe Langdon, Sophie privea cu frustrare caseta de lemn. „De ce mi-a lăsat-o bunicul tocmai mie?” Nu avea nici cea mai vagă idee la ce anume ar trebui să o folosească.

„Gândește, Sophie! Folosește-ți mintea! *Grand-père* încearcă să-ți spună ceva!”

Deschise caseta și studie din nou discurile criptex-ului. „O dovadă că merit.” Aproape că simțea mâna bunicului în alcătuirea obiectului. „Piatra de boltă este o hartă ce poate fi descifrată numai de cei care se dovedesc demni. Tipicând pentru Jacques Saunière.”

Scoțând criptex-ul din casetă, își trecu un deget peste discuri. „Cinci litere.” Roti discurile unul câte unul. Mecanismul se mișca ușor și literele pe care le alege se aliniază între săgețile din alamă marcate la capetele cilindrului. Discurile formară astfel un cuvânt din cinci litere, despre care Sophie știa că e mult prea evident:

G-R-A-A-L.

Prinzând cilindrul de cele două capete, trase ușor. Nimic nu se mișcă. Auzi lichidul din interior gâlgâind și renunță. Formă imediat un alt cuvânt: V-I-N-C-I.

Nici de data aceasta nu se deschise.

B-O-L-T-A.

Tot nimic.

Încruntată, puse cilindrul înapoi în casetă și închise capacul. Privi afară, pe geamul portierei și, văzându-l pe Langdon cum se opintește cu bara de protecție, se simți recunoscătoare pentru că era aici, cu ea. „P.S. GĂSEȘTE-LE ROBERT LANGDON.” Motivul acestui îndemn era clar acum. Sophie nu avea cunoștințele necesare pentru a înțelege intențiile bunicului ei, așa că Saunière îl alesese pe Robert Langdon pentru a-i fi îndrumător. Și pentru a-i face educația în domeniu. Din nefericire pentru american, în noaptea asta devenise cu mult mai mult decât un simplu îndrumător; era ținta vie a lui Bezu Fache... și a unor forțe nevăzute care intenționau să pună stăpânire pe Sfântul Graal.

„Și măcar de-aș ști ce e acest Graal!”

Pentru o clipă, se întreba dacă merita să-și riște viața ca să afle.

Din nou la volan, Langdon era mulțumit de mersul lin al furgonetei.

— Știi cum putem ajunge la Versailles?

Sophie se întoarse spre el:

— Vrei să admiri priveliștea?

— Nu, am un plan. Un istoric al religiilor pe care-l cunosc locuiește în apropiere de Versailles. Nu-mi amintesc exact unde, însă putem căuta. Am fost la el acasă de câteva ori. Îl

cheamă Leigh Teabing și a făcut parte din British Royal Society.

— Iar acum locuiește în Paris?

— Graalul e pasiunea lui de-o viață. Acum cincisprezece ani, când au apărut primele zvonuri despre cheia de boltă, s-a mutat în Franța pentru a căuta Graalul în bisericile de aici. A scris câteva cărți despre Graal și despre cheia de boltă și mă gândesc că ne-ar putea ajuta să aflăm cum să deschidem criptex-ul și ce să facem cu el mai departe.

— Dar, ai încredere în el?

— Încredere pentru ce? Că nu va fura informația din criptex?

— Și că nu ne va preda poliției.

— N-am de gând să-i spun că suntem căutați de poliție. Sper că ne va primi la el până ce vom dezlega tot misterul ăsta.

— Robert, te-ai gândit că fiecare post de televiziune din Franța se pregătește, probabil, să difuzeze fotografiile noastre? Bezu Fache știe totdeauna să folosească presa în avantajul său. Ne va fi imposibil să facem o singură mișcare fără a fi recunoscuți.

„Grozav!” exclamă Langdon în sinea lui. „Debutul meu la televiziunea franceză va avea loc la emisiunea «Urmărire generală».” Cel puțin, Jonas Faukman va fi mulțumit; ori de câte ori Langdon intra în atenția presei, vânzările cărților lui creșteau amețitor.

— Și omul ăsta ți-e prieten suficient de bun? insistă Sophie.

Profesorul se îndoia că Leigh Teabing era genul care să stea în fața televizorului la o oră atât de târzie din noapte, dar trebuia luat în considerație și acest aspect. Instinctul îi spunea că poate avea încredere deplină în el. Ținând seama de circumstanțe, Teabing se va da probabil peste cap ca să-i ajute. Pe lângă faptul că-i rămăsese îndatorat, pasiunea lui era căutarea Graalului, iar Sophie susținea că bunicul ei fusese Marele Maestru al Stăreției din Sion! La auzul unei asemenea vești, Teabing ar fi în stare de orice pentru a le da o mână de ajutor.

— Leigh ne-ar putea fi un aliat prețios, spuse Langdon.

„Depinde cât de mult îi vom spune din ceea ce știm.”

— Fache va pune, probabil, o recompensă pe capul nostru.

Profesorul izbucni în râs:

— Crede-mă, Sophie, banii sunt ultimul lucru de care tipul ăsta are nevoie.

Leigh Teabing era aproape la fel de bogat ca unul dintre acele mărunte principate europene. Descendent al primului Duce de Lancaster, își obținuse averea în modul clasic: o moștenise. Domeniul său de la marginea Parisului includea un palat din secolul al XVII-lea și două lacuri.

Langdon îl întâlnise pentru prima dată cu câțiva ani în urmă, prin intermediul lui British Broadcasting Corporation. Teabing propusese rețelei de televiziune un documentar istoric care să prezinte istoria explozivă a Sfântului Graal pe înțelesul publicului larg. Producătorii de la BBC se arătaseră interesați de premisele, studiile și referințele sale, dar consideraseră că întregul concept era atât de șocant și de greu de digerat, încât ar fi riscat să discrediteze reputația impecabilă a rețelei. La sugestia lui Teabing, hotărâseră să solicite opiniile a trei reputați istorici din trei țări diferite, și aceștia confirmaseră, prin propriile lor cercetări, ideile britanicului cu privire la Sfântul Graal.

Langdon fusese unul dintre cei trei.

BBC îl invitasese la reședința din Paris a lui Teabing, pentru filmări. În salonul luxos al castelului, în fața camerelor de filmat, Langdon își dezvăluisese scepticismul cu care privise inițial secretul Graalului, relatând apoi cum, în urma anilor îndelungați de cercetări, ajunsese la concluzia că povestea era, totuși, reală. În final, prezentase rezultatul propriilor sale studii — o serie de conexiuni simbolistice care coroborau afirmațiile controversate ale lui Teabing.

În ciuda probelor documentate și personalităților marcante reunite, emisiunea agitase atât de tare spiritele tradiționalismului creștin, încât declanșase un veritabil val de ostilitate. În Statele Unite nu fusese difuzată, dar repercusiunile ajunseseră și pe celălalt mal al Atlanticului.

La scurt timp după aceea, Langdon primise o carte poștală de la un vechi prieten, episcopul catolic de Philadelphia. Mesajul conținea doar trei cuvinte: „*Ei tu, Robert!*”

— Robert, insistă Sophie, ești *sigur* că putem avea încredere în omul ăsta?

— Absolut. Suntem colegi, nu are nevoie de bani și știu că disprețuiește autoritățile franceze. Guvernul francez îi percepe impozite uriașe fiindcă a cumpărat o proprietate de interes istoric. Nu va fi câtuși de puțin dornic să coopereze cu Fache.

După un moment de tăcere, timp în care scruta panglica de asfalt din fața mașinii, Sophie îl întrebă:

— Dacă mergem la el, cât de mult vrei să-i spunem?

— Crede-mă, îi răspunse el cu seninătate, Leigh Teabing știe despre Le Prieuré de Sion și despre Sfântul Graal mai multe decât oricine altcineva.

— Mai multe decât bunicul meu?

— Mă refeream la cei din afara ei.

— Dar de unde știi că Teabing nu este membru al Ordinului?

— Fiindcă și-a petrecut întreaga viață încercând să facă public adevărul despre Sfântul Graal; or, confreria nu vrea decât să păstreze în continuare acest secret.

— Mi se pare că acesta este un conflict de interese.

Profesorului nu-i era greu să-i înțeleagă îngrijorarea. Saunière îi dăduse ei criptex-ul și, cu toate că nu știa ce conține sau cum ar trebui să procedeze cu el, Sophie ezita să implice o persoană complet necunoscută. Și, ținând seama de informațiile care s-ar putea afla înăuntru, probabil că avea dreptate.

— Nu trebuie să-i spunem lui Teabing de la bun început despre cheia de boltă. Putem, eventual, să nu-i spunem deloc. Dar vom găsi în casa lui un loc în care să ne ascundem și să ne gândim în liniște, iar — cine știe — poate că vorbind cu el, îți vei da seama de ce bunicul tău ți-a dat criptex-ul ție.

— *Nouă*, îi reaminti Sophie.

Mândru de această includere, profesorul se întrebă din nou ce anume îl determinase pe Saunière să apeleze la el.

— Știi măcar aproximativ unde locuiește domnul Teabing?

— Domeniul lui se numește Chateau Villette.

Sophie se răsuci spre el cu o privire uluită:

— Chateau Villete?!

— Exact.

— Interesanți prieteni ai !

— Cunoști proprietatea?

— Am trecut pe acolo. Este în regiunea castelelor, cam la douăzeci de minute de aici.

— Atât de departe?

— Da, însă astfel vei avea timp să-mi povestești ce anume este *cu adevărat* Sfântul Graal.

Langdon se gândi o clipă, apoi răspunse:

— Îți voi spune când vom ajunge la Teabing acasă. El este specializat în alte aspecte ale legendei decât cele pe care le cunosc eu, astfel că doar așa îți vei putea face o imagine completă. În plus, adăugă profesorul surâzând, Graalul este pasiunea vieții lui; ascultându-l pe Leigh Teabing vorbind despre Sfântul Graal va fi ca și cum Einstein însuși ți-ar explica teoria relativității.

— Bine, să sperăm că pe Leigh nu-l deranjează oaspeții nocturni.

— De fapt, este *sir* Leigh. Omul e o adevărată figură! A fost înnobilit de regină cu câțiva ani în urmă, după ce a scris o amplă istorie a Casei de York.

Sophie îl privi cu ochi mari, neîncrezători:

— Glumești, nu? Vrei să spui că vom vizita un *cavaler*?

Langdon surâse ușor.

— Suntem în căutarea Graalului, Sophie. Cine ar fi mai potrivit să ne ajute, dacă nu un cavaler?

Cele 35 de hectare ale domeniului Château Villette se află aproape de Versailles, la douăzeci și cinci de minute distanță de Paris. Proiectată de François Mansart în 1668 pentru contele d'Aufflay, aceasta este una dintre cele mai importante reședințe istorice din regiunea pariziană. Împreună cu cele două lacuri și cu grădinile concepute de Le Nôtre, este, mai degrabă, un castel decât un conac obișnuit, cunoscut sub numele de alint *La Petite Versailles*.

Langdon frână brusc la capătul aleii de acces, lungă de peste un kilometru și jumătate. Dincolo de poarta impunătoare, clădirea se profila în depărtare, înconjurată de o peluză întinsă. Pancarta de la poartă era scrisă în limba engleză: „PROPRIETATE PARTICULARĂ! TRECEREA INTERZISĂ!”

Parcă pentru a-și proclama sus și tare originea britanică, pe lângă inscripțiile în engleză, Teabing instalase interfonul de la poarta pe *partea dreaptă* a drumului — acolo unde, în orice țară europeană cu excepția Marii Britanii, este locul pasagerului.

Sophie privi dispozitivul și se strâmbă nedumerită:

— Și dacă cineva vine singur în mașină, fără nimeni pe scaunul din dreapta?

— Nu întreba!

Langdon discutasese deja problema cu *sir* Leigh și-i explică lui Sophie că omul prefera ca lucrurile să fie exact ca la el acasă.

— Robert, mai bine vorbește tu, îi ceru ea, în timp ce cobora geamul portierei.

Profesorul se întinse prin fața ei pentru a apăsa pe butonul de apel al interfonului și o undă de parfum îl învălui. Dându-și seama abia acum cât de aproape erau unul de altul, Langdon rămase așa, aplecat într-o poziție nu tocmai comodă, în vreme ce în aparat se auzi soneria unui telefon.

Într-un târziu, interfonul pârai și o voce iritată, cu accent francez, îi răspunse:

— Chateau Villette. Cine-i acolo?

— Sunt Robert Langdon, răspunse profesorul, aplecat peste genunchii lui Sophie. Sunt un prieten al lui *sir* Leigh Teabing. Am nevoie de ajutorul său!

— Stăpânul meu doarme. Și la fel încercam să fac și eu. Ce treabă aveți cu domnia sa?

— Este o problemă personală. Una de mare interes pentru dumnealui.

— În acest caz, sunt sigur că va fi încântat să vă primească mâine dimineată.

Langdon își schimbă ușor poziția incomodă:

— Este vorba despre o problemă importantă!

— La fel este și somnul domniei sale. Dacă-i sunteți prieten, știți că are o sănătate precară!

Sir Leigh Teabing fusese bolnav de poliomielită în copilărie și de atunci purta proteze metalice la picioare și mergea în cârje, dar la ultima sa vizită omul fusese atât de energic și de plin de viață, încât abia dacă i se observa infirmitatea.

— Am să vă rog să fiți amabil și să-i comunicați că am descoperit noi informații despre Graal. Informații care nu suportă amânare până dimineată.

Urmă o lungă pauză. Langdon și Sophie așteptară cu răbdare, fără a opri motorul furgonetei.

După un minut încheiat, un alt glas se auzi la interfon:

— Bunul meu prieten, îmi vine să cred că ai uitat să-ți potrivești ceasul după ora Europei!

Vocea era proaspătă și veselă.

Langdon râse, recunoscând accentul britanic:

— Leigh, te rog să mă scuzi fiindcă te-am trezit la o oră atât de nepotrivită.

— Servitorul meu îmi spune nu doar că te afli în Paris, dar și că i-ai pomenit ceva despre Graal.

— Mi-am închipuit că asta te va ridica repede din pat.

— Și așa s-a și întâmplat!

— Ce zici, deschizi poarta pentru un vechi prieten?

— Cei aflați în căutarea adevărului sunt mai mult decât prieteni. Sunt frați!

Langdon făcu o grimasă către Sophie, obișnuit cu predilecția lui Teabing pentru efectele teatrale.

— Firește că voi deschide poarta, dar mai întâi trebuie să mă asigur că în inima ta sălășluiește adevărul. Un test al onestității tale. Îmi vei răspunde la trei întrebări.

Langdon oftă și-i șopti lui Sophie:

— Ai răbdare. Așa cum ți-am spus, tipul e o figură!

— Iată prima întrebare, declara Teabing pe un ton răsunător. Ce dorești să îți servesc, ceai sau cafea?

Profesorul cunoștea bine sentimentele britanicului pentru fenomenul american al cafelei.

— Ceai. Earl Grey.

— Excelent! A doua întrebare. Lapte ori zahăr?

Langdon ezită.

— *Lapte*, șopti Sophie la urechea lui. Cred că englezii preferă ceaiul cu lapte.

— Lapte, răspunse el.

Tăcere.

— Zahăr?

Aceeași tăcere.

„Stai!” Profesorul își aminti băutura ușor amăruie ce-i fusese servită la ultima lui vizită aici și își dădu seama că i se pusese o întrebare cu pistă falsă.

— *Lămâie!* Earl Grey cu lămâie!

— Într-adevăr, se auzi de această dată vocea amuzată a lui Teabing. Și, în final, trebuie să-ți adresez cea mai dificilă întrebare.

După o scurtă pauză, britanicul reluă pe un ton solemn:

— În ce an a învins ultima dată un canotor de la Harvard pe unul de la Oxford la Henley?

Langdon habar nu avea, dar nu-și putea închipui decât un singur motiv pentru care Teabing l-ar întreba așa ceva:

— Sunt sigur că n-a existat niciodată o asemenea năzbâtie.

Lângă geamul furgonetei, încuietoarea porții începu să bâzâie.

— Inima ți-e sinceră, prietene! Poți intra!

— Domnule Vernet!

Responsabilul de noapte al Băncii Zürich era bucuros să audă vocea președintelui în receptor.

— Unde ați disparut, domnule? Poliția este aici și toată lumea vă așteaptă!

— Am o mică problemă, îi răspunse Vernet foarte tulburat. Am nevoie imediat de ajutorul dumitale.

„Ai cu mult mai mult decât o mică problemă”, comentă responsabilul în sinea sa. Poliția înconjurase banca și amenința că însuși căpitanul DCPJ avea să vină cu mandatul pe care banca îl solicitase.

— Cu ce vă pot ajuta, domnule?

— Furgoneta blindată numărul trei. Trebuie s-o găsesc.

Derutat, responsabilul își verifică lista de programări.

— Este aici. Jos, la rampa de încărcare.

— Păi, nu este. Mașina a fost furată de doi indivizi urmăriți de poliție.

— Poftim? Și cum au ieșit de aici?

— Nu pot intra în detalii la telefon, dar avem de-a face cu o situație ce se poate dovedi extrem de nefericită pentru bancă.

— Ce doriți să fac eu, domnule?

— Să activezi transmițătorul de urgență al furgonetei.

Privirea responsabilului se îndreptă spre panoul de control Lojack montat pe perete. La fel ca majoritatea vehiculelor blindate, toate furgonetele băncii erau echipate cu un sistem de localizare prin radio, care putea fi acționat direct de la sediu. Responsabilul de noapte folosise sistemul o singură dată, după o deturnare, și funcționase perfect, localizând furgoneta și transmițându-i automat coordonatele către autorități. În noaptea aceasta însă, responsabilul avea impresia că președintele preferă un plus de discreție și de prudență.

— Domnule, vă dați seama că, dacă activez sistemul LoJack, transmiiătorul va da imediat de știre autorităților că avem o problemă.

Vernet rămase tăcut timp de câteva secunde:

— Da, știu. Dă-i drumul, totuși. Furgoneta numărul trei. Aștept la telefon. Am nevoie de locația exactă a mașinii în clipa în care o obții.

— Imediat, domnule.

Treizeci de secunde mai târziu, la patruzeci de kilometri depărtare, ascuns în burta furgonetei blindate, un mic transmiiător prinse viață.

În vreme ce furgoneta înainta pe aleea mărginită de plop, spre casa lui Teabing, Sophie simțea deja cum trupul i se relaxează. Era ușurată că ieșiseră de pe drumul principal și, dacă se gândea bine, cunoștea puține locuri în care să poată fi mai în siguranță decât în acest domeniu privat, deținut de un străin cu o fire deschisă.

Aleea schiță o curbă largă și, imediat după ea, spre dreapta se ivi Chateau Villette. Înaltă de trei etaje și lungă de cel puțin șaiszeci de metri, clădirea din piatră cenușie era iluminată de spoturi exterioare. Fațada aspră contrasta puternic cu grădinile perfect îngrijite și cu iazul argintiu.

În interiorul ei, luminile se aprinseră.

În loc să oprească în fața intrării principale, Langdon duse mașina într-o parcare ascunsă vederii de vegetația bogată.

— Așa nu riscăm să fim văzuți de pe șosea. Sau să-i dăm lui Leigh motive să întrebe de ce călătorim într-o furgonetă blindată.

Sophie încuviință:

— Și ce facem cu criptex-ul? Nu cred că ar trebui să-l lăsăm aici, dar, dacă Leigh îl vede, în mod cert va voi să știe ce e.

— Fii fără grijă, îi răspunse Langdon, coborând din mașină.

Își scoase sacoul, înveli caseta în el și strânse pachetul la piept, ca pe un copil.

Sophie îi aruncă o privire ciudată.

— Câtă subtilitate!

— Teabing nu deschide niciodată el însuși; preferă să-și facă o intrare teatrală. Voi găsi eu un loc în care să-l ascund înaintea apariției lui. De fapt, adăugă Langdon după o pauză, poate că ar fi bine să te previn: sir Leigh Teabing are un simț al umorului pe care multe persoane îl găsesc puțințel cam... bizar.

Sophie se îndoia că mai putea să existe ceva care să i se pară ciudat în noaptea asta.

Aleea ce ducea spre intrarea principală era din pietre care fuseseră șlefuite bucată cu bucată. În capătul ei, se afla o ușă din lemn sculptat de stejar combinat cu cireș, cu un ciocănel de alamă de mărimea unui grepfrut. Înainte ca Sophie să apuce să bată la ușă, aceasta se deschise larg.

În fața lor apărură un majordom elegant și pus la punct, care aparent mai avea de făcut un ultim retuș la ținuta pe care tocmai o îmbrăcase. Părea în jur de cincizeci de ani, cu trăsături rafinate și o expresie austeră ce arăta clar că prezența oaspeților la o asemenea oră nu i se părea câtuși de puțin amuzantă.

— *Sir Leigh* va coborî imediat, declară el într-o engleză cu puternic accent francez. Momentan se îmbracă. Totdeauna preferă să-și întâmpine oaspeții purtând ceva mai mult decât o cămașă de noapte. Pot să vă iau haina? se interesă el, încruntându-se la pachetul din brațele lui *Langdon*.

— Mulțumesc, mă simt bine așa.

— Desigur. Pe aici, vă rog!

Majordomul îi conduse prin holul luxos de marmură într-un salon elegant mobilat, iluminat difuz de lămpi victoriene. Aerul avea un parfum antic, oarecum princiar — un amestec de tutun de pipă, frunze de ceai, sherry și izul de lut al conacelor vechi din piatră. Pe zidul din fundul încăperii, între două seturi lucitoare de cămăși de zale, se lăfăia un șemineu suficient de mare pentru a frige un bou întreg în el. Apropiindu-se de el, majordomul îngenunche și aprinse un chibrit deasupra buștenilor de stejar și deasupra vreascurilor așezate acolo dinainte. Un foc viu prinse imediat viață.

Omul se ridică, îndreptându-și jacheta:

— Stăpânul dorește să vă simțiți ca la dumneavoastră acasă.

Cu aceste cuvinte, ieși din salon, lăsându-i singuri.

Sophie se întrebă pe care dintre piesele de mobilier vechi de lângă șemineu se putea așeza — pe divanul în stil renașcentist acoperit cu pluș, pe balansoarul rustic ori pe

unul dintre cele două taburete de piatră ce păreau aduse din vreo biserică bizantină.

Langdon despături sacoul, scoase caseta din lemn și o ascunse sub divanul de pluș, împingând-o adânc, să nu se vadă. Apoi își scutură haina, o îmbracă, îi netezi reverele și zâmbi satisfăcut, așezându-se exact deasupra comorii ascunse.

„Așadar se poate sta pe divan”, își spuse Sophie și se așază lângă el.

Privind flăcările din șemineu, învăluită în căldura lor plăcută, îi trecu prin minte că bunicului ei i-ar fi plăcut această încăpere. Lambriurile din lemn întunecat erau decorate cu tablouri ale clasicilor, printre care Sophie recunoscuse un Poussin — al doilea pictor preferat al lui Jacques Saunière. Pe polița de deasupra căminului, un bust de alabastru al zeiței Isis domina salonul.

Dedesubt, printre flăcări, două garguie de piatră serveau drept pirostrie, cu gurile căscate amenințător. Totdeauna îi fusese frică de garguie când era mică... până când bunicul îi alungase această spaimă urcând cu ea pe acoperișul catedralei Notre-Dame în timpul unei ploi torențiale.

— Prințesă, uită-te la creaturile astea nătânge, o îndemnase el arătându-i garguiile prin care apa de ploaie se scurgea vijelios. Auzi zgomotul acela caraghios pe care-l fac gâturile lor?

Sophie înclinase din cap și zâmbise amuzată de sunetul gălgâit al apei prin gurile deschise.

— Fac gargară, îi explicase bunicul. *Gargariser!* De acolo le vine și numele acesta aiurit, „garguie”.

De atunci, nu-i mai fusese niciodată frică de ele.

Amintirile îi aduseră cu ele o umbră de tristețe și cruda realitate a morții bunicului o copleșise iarăși. *Grand-père* nu mai este. Gândul îi zbură la criptex-ul de sub divan și se întreba dacă Leigh Teabing va ști cum să-l deschidă. Sau dacă e bine să-i pomenească despre el. Cu ultimele sale cuvinte, bunicul îi ceruse să-l găsească pe Robert Langdon, dar nu îi pomenise nimic despre implicarea vreunei alte

persoane. „Dar trebuia să ne ascundem undeva!” își spuse ea, hotărâtă să aibă încredere în judecata americanului.

— *Sir Robert!* răsună o voce undeva, în spatele lor. Văd că te însoțește o domniță!

Langdon se ridică. Sophie îi urmă exemplul. Glasul se auzise din capătul unei scări în formă de spirală, ce urca spre penumbra etajului. Pe ultimele trepte, o siluetă se zărea neclară.

— Bună seara, salută Langdon. *Sir Leigh*, dă-mi voie să ți-o prezint pe Sophie Neveu.

— Sunt onorat.

Teasing coborî spre lumina, treaptă cu treaptă, protezele metalice și cârjele de care se ajuta devenind vizibile.

— Vă mulțumesc că ne-ați primit, spuse Sophie. Îmi dau seama că ora este foarte târzie.

— E atât de târzie, draga mea, încât este prea devreme, râse el. *Vous n'êtes pas américaine?*

— *Parisienne.*

— Dar vorbiți o engleză superbă.

— Mulțumesc. Am studiat la Royal Holloway.

— Ah, așa se explică! Robert v-a spus, poate, că eu am făcut școala undeva în apropiere, la Oxford.

Apoi, fixându-l pe Langdon cu un surâs poznaș, adăugă:

— Firește, mi-am depus actele și la Harvard, pentru mai multă siguranță.

Gazda lor ajunse, în sfârșit, la capătul treptelor. Sophie își spuse că nu avea deloc o înfățișare mai aristocratică decât *Sir Elton John*, de pildă. Rotunjour și rumen la față, sir Leigh Teasing avea un smoc de păr roșu, sârmos și ochi joviali, de culoarea aluneii, care străluceau de viață. Purta pantaloni cu pense și o cămașă de mătase pe sub haina scoțiană. În ciuda protezelor de aluminiu în care-i erau prinse picioarele, omul avea un aer demn și o siguranță de sine ce păreau mai degrabă rodul moștenirii, iar nu al unui efort conștient.

Ajuns în fața lui Langdon, îi întinse cu hotărâre mâna:

— Robert, ai mai slăbit!

— Iar tu ai mai pus ceva!

Britanicul râse din toată inima, bătându-se cu palma pe burta rotunjoară:

— *Touché!* Singurele plăceri trupești care mi-au mai rămas par a fi cele culinare.

Apoi, întorcându-se spre Sophie, îi luă delicat mâna în palma lui, își plecă ușor fruntea deasupra ei și privi discret în lături:

— *M'lady!*

Sophie îl străfulgeră pe Langdon cu privirea, neștiind dacă nu cumva se întorseseră cu câteva secole în urmă sau dacă nu intraseră într-o casă de smintiți.

Majordomul își făcu apariția în salon, ducând un serviciu de ceai pe care îl așează pe o măsuța în fața căminului.

— El este Rémy Legaludec, îl prezintă Teabing, slujitorul meu.

Valetul înclină țeapăn din cap și dispăru iarăși.

— Rémy este *Lyonnais*, șopti stăpânul casei, de parcă ar fi vorbit despre o boală rușinoasă. Dar știe să gătească niște sosuri excepționale.

Langdon surâse amuzat:

— Aș fi crezut că-ți vei aduce personal britanic.

— Pentru numele Cerului, nu! Nu i-aș dori nimănui un bucătar englez — decăt, poate, agenților fiscali francezi. *Pardonnez-moi, mademoiselle Neveu.* Vă rog să fiți convinsă că dezgustul meu pentru francezi se referă doar la politică și la fotbal. Guvernul dumitale îmi fură banii, iar naționala franceză de fotbal a umilit-o recent pe a noastră.

Sophie îi surâse delicat.

Teabing o studie câteva clipe și apoi se întoarse spre Langdon:

— S-a întâmplat ceva! Amândoi păreți frânți!

— Ei bine, am avut o noapte interesantă, Leigh!

— Nu mă îndoiesc. Veniți la ușa mea neanunțați, în miez de noapte, zicând ceva despre Graal. Spune-mi: chiar este vorba despre Graal sau l-ai menționat numai fiindcă știai că e singurul subiect care mă va ridica din pat în toiul nopții?

„Câte puțin din ambele”, își spuse Sophie, amintindu-și de criptex-ul ascuns sub divan.

— Leigh, răspunse Langdon, am vrea să vorbim cu tine despre Le Prieuré de Sion.

Sprâncenele stufoase ale britanicului se arcuiră brusc:

— Păstrătorii! Vasăzică într-adevăr este vorba despre Graal! Și spuneai că ai venit cu informații? Ceva nou, Robert?

— Poate că da. Nu suntem foarte siguri. Probabil că ne vom da seama ceva mai bine după ce vom afla, mai întâi, unele lucruri de la tine.

Teabing își agită degetul arătător în fața lui.

— Americanul, pișicher ca-ntotdeauna! Așa deci, un joc de-a *qui pro quo*. Foarte bine! Vă stau la dispoziție. Ce doriți să vă spun?

Langdon oftă adânc:

— Sper că vei fi atât de amabil încât să-i explici domnișoarei Neveu adevărata natură a Sfântului Graal.

Teabing făcu ochii mari:

— Adică ea *nu știe?!*

Profesorul clătină din cap.

Zâmbetul care se întinse pe figura britanicului era aproape obscen:

— Robert, mi-ai adus o *virgină*?

Langdon se întoarse spre Sophie și-i făcu semn cu ochiul:

— „Virgin” este termenul pe care entuziaștii îl folosesc pentru toți cei care n-au auzit niciodată adevărata poveste a Graalului.

Teabing îl întrerupse, nerăbdător:

— Spune-mi, draga mea, cât anume știi deja?

Sophie îi relată pe scurt tot ce-i explicase Langdon mai devreme — Le Prieuré de Sion, Cavalerii Templieri, documentele Sangreal și Sfântul Graal, despre care mulți susțineau că n-ar fi un potir... ci altceva, mult mai puternic.

— *Atâta tot?! sir* Leigh îi aruncă profesorului o privire indignată: Robert, te credeam un gentleman! Ai lipsit-o tocmai de orgasm!

— Știu, dar m-am gândit că împreună am putea...

Dar se opri, realizând probabil că metafora mersese puțin cam prea departe.

Britanicul o învăluisese deja pe Sophie în privirea lui scânteietoare:

— Ești o virgină a Graalului, draga mea! Și, crede-mă, prima experiență nu se uită niciodată!

Așezată pe divan alături de Langdon, Sophie sorbea din ceai și mânca o plăcintă, bucurându-se de efectele lor bine venite. *Sir* Leigh Teabing deborda de atâta entuziasm, pășind cu greutate în sus și-n jos prin fața căminului.

— Sfântul Graal, începu el pe un ton declamator. Cei mai mulți oameni mă întreabă doar unde e. Mi-e teamă că la aceasta întrebare nu voi putea răspunde niciodată.

Apoi, răsucindu-se brusc, îl privi drept în ochi:

— Oricum... mult mai interesantă mi se pare o altă întrebare: ce anume este Sfântul Graal?

Sophie aproape că simțea valul de entuziasm academic ce-i cuprinsese pe cei doi bărbați de lângă ea.

— Pentru a înțelege pe deplin ce este Graalul, continuă Teabing, trebuie mai întâi să înțelegem Biblia. Cât de bine cunoști Noul Testament?

Sophie ridică din umeri:

— Nu prea îl cunosc. Am fost crescută de un om care îl venera pe Leonardo da Vinci.

Sir Leigh afișă o expresie mirată și încântată deopotrivă:

— Un suflet iluminat! Superb! Atunci trebuie să știi că Leonardo a fost unul dintre păstrătorii secretului care se referea la Sfântul Graal. Și că a ascuns tot soiul de indicii în operele sale.

— Robert mi-a spus deja asta, da.

— Și ce credea da Vinci despre Noul Testament?

— Nu știu.

Teabing făcu un semn spre biblioteca din peretele opus:

— Robert, fii amabil! Pe raftul de jos. *La Storia di Leonardo*.

Langdon se ridică, se apropie de bibliotecă și scoase volumul indicat, pe care-l aduse și-l așeză pe masă, între ei. Întorcând cartea cu fața spre Sophie, Teabing o deschise și-i arătă o serie de citate de pe coperta a treia.

— Din însemnările lui da Vinci despre polemici și speculații, îi spuse, indicând un anumit citat. Cred că ți se va părea relevant pentru discuția noastră.

Sophie citi:

„Mulți au făcut negoț cu iluzii și false minuni, amăgind mulțimile nătânge.”

LEONARDO DA VINCI

— Uite și un alt citat:

„Oarba ignoranță ne înșeală. O! Bieți muritori, deschideți ochii bine!”

LEONARDO DA VINCI

Sophie simți un fior.

— Da Vinci se refera aici la Biblie?

Teasing încuviință printr-o mișcare a capului:

— Opiniile lui cu privire la Biblie au o legătura directă cu Sfântul Graal. De fapt, da Vinci a și pictat Graalul; ți-l voi arăta imediat, dar, mai întâi, trebuie să vorbim despre Biblie. Și, adăugă el surâzând, tot ce trebuie să știi despre Biblie poate fi rezumat în cele câteva cuvinte ale doctorului Martyn Percy: „Biblia nu a venit prin fax direct din rai”.

— Poftim?

— Biblia este un produs *al omului*, draga mea! Nu a căzut ca prin minune din cer! Omul a creat-o, ca pe o consemnare istorică a unor vremuri tulburi, și a evoluat apoi în urma nenumăratelor traduceri, adăugiri și revizuirii. N-a existat și încă nu exista o versiune finală a Bibliei.

— Înțeleg.

— Iisus Hristos a fost un personaj istoric de o forță extraordinară, poate cel mai enigmatic și mai charismatic lider pe care l-a cunoscut omenirea în toate timpurile. Mesia vestit de profeți, Iisus a răsturnat regi, a inspirat mulțimi și a fondat o nouă filozofie de viață. Ca urmaș al regilor Solomon și David, era îndreptățit la titlul de împărat al evreilor. Firește, evenimentele de pe parcursul vieții sale

au fost consemnate de o sumedenie de adepți din toată regiunea.

Teabing se întrerupse o clipă pentru a sorbi câteva înghițituri de ceai, apoi așează cana pe polița șemineului și reluă:

— Mai bine de *optzeci* de evanghelii au fost scrise, și totuși numai câteva dintre ele — printre care cele ale lui Luca, Marcu, Matei și Ioan — au fost incluse în Noul Testament.

— Cine a ales care anume vor fi incluse?

— Aha! izbucni britanicul, entuziasmat. Ironia fundamentală a creștinismului! Biblia, așa cum o cunoaștem noi astăzi, a fost alcătuită de împăratul roman *păgân* Constantin cel Mare.

— Constantin — din câte știam eu — a fost creștin! observă Sophie.

— Cătuși de puțin! Toată viața a fost un necredincios, fiind botezat doar pe patul de moarte, când era prea slăbit ca să mai protesteze. Pe vremea lui, religia oficială în Roma era venerarea Soarelui — *Sol Invictus*, adică „Soarele Invincibil” — și Constantin era marele ei preot. Din nefericire pentru el, capitala imperiului căzuse pradă unor tulburări religioase din ce în ce mai accentuate. La trei secole de la răstignirea lui Iisus, numărul celor care credeau în el crescuse exponențial. Între creștini și păgâni izbucneau conflicte care, cu timpul, au căpătat proporții atât de mari, încât amenințau să ducă la scindarea Romei. Constantin a decis că trebuia făcut ceva pentru a calma spiritele. În anul 325 după Hristos, a hotărât unificarea Romei sub o singură religie: creștinismul.

Sophie părea surprinsă:

— Dar de ce ar fi ales un împărat păgân *creștinismul* ca religie oficială?

Teabing chicoti:

— Constantin era un abil om de afaceri. Și-a dat seama că religia creștină este în plină dezvoltare și nu a făcut altceva decât să parieze pe cartea câștigătoare. Încă și azi istoricii se mai minunează de ingeniozitatea cu care

Împăratul i-a convertit pe adoratorii Soarelui la creștinism. Îmbinând simbolurile, datele și ritualurile păgâne cu tradiția creștină proaspăt formată, a pus bazele unei religii hibride, acceptabilă pentru ambele părți implicate.

— Transmutarea simbolurilor, interveni Langdon. Vestigiile religiei păgâne în simbolistica creștină sunt irefutabile. Discul solar al egiptenilor a devenit aureola sfinților creștini. Pictogramele ce o reprezentau pe zeița Isis alăptându-l pe Horus, fiul ei conceput în mod miraculos, au fost preluate în imagistica Fecioarei Maria cu Pruncul Iisus în brațe. Și efectiv toate elementele ritualurilor catolice — mitra, altarul, doxologia și împărtășania — adică „hrănirea cu trupul Domnului” — provin din religiile păgâne anterioare.

Teabing începu să râdă:

— Dă-i voie simbolistului să-ți vorbească despre iconografia creștină și nu mai scapi de el! Adevărul e că nimic nu e original în creștinism. Zeul Mitra, precreștin — numit „Fiul lui Dumnezeu” și „Lumina Lumii” — era născut pe 25 decembrie, a murit, a fost îngropat într-un mormânt de piatră și a înviat după trei zile. Apropo, 25 decembrie este, totodată, data de naștere a lui Osiris, Adonis și a lui Dionisos. Nou-născutul Krishna a fost întâmpinat cu aur, smirnă și tămâie. Chiar și ziua sfântă a fiecărei săptămâni a fost preluată de creștini de la păgâni.

— Cum adică?

— Inițial, îi explică Langdon, creștinii respectau sabatul iudaic, sâmbăta, dar Constantin a preferat duminica, pentru a coincide cu ziua în care păgânii venerau Soarele. Chiar și astăzi, majoritatea credincioșilor merg duminica dimineața la biserica fără a ști că o fac în amintirea tributului săptămânal adus zeului Soare.

Sophie amețise deja:

— Și toate astea au legătura cu Graalul?

— Exact, răspunse Teabing. Fii atentă mai departe! Pe fondul acestei fuzionări a religiilor, Constantin a simțit nevoia să întărească noua tradiție creștină și a organizat o

celebră adunare ecumenică pe care o cunoaștem sub numele de Sinodul de la Niceea.

Sophie auzise că în cadrul acestui Sinod fusese conceput *Crezul*.

— La această întrunire, continuă britanicul, participanții au dezbătut și au votat numeroase aspecte și elemente ale creștinismului — data Paștelui, rolul episcopilor, administrarea Sfintelor Taine și, desigur, caracterul *divin* al lui Iisus.

— Nu cred că înțeleg. Caracterul Lui divin?

— Draga mea, până atunci, Iisus fusese considerat de adepții săi un profet, un muritor... un om extraordinar, însă doar un *om*.⁶

— Nu Fiul lui Dumnezeu?

— Crediște că Iisus este „Fiul al lui Dumnezeu” a fost propusă în mod oficial și votată în cadrul Sinodului de la Niceea.

— Stai puțin! Cu alte cuvinte, caracterul divin al lui Iisus a fost rezultatul unui *vot*?!?

— Un vot destul de strâns, pot să spun. Stabilirea divinității lui Hristos era însă critică pentru dorita reunificare a Imperiului Roman și pentru noua structură de putere apărută — Vaticanul. Definindu-l în mod oficial pe Iisus ca Fiu al lui Dumnezeu, Constantin l-a transformat într-o divinitate ce transcende omenescul, o entitate a cărei putere este mai presus de orice. Pe lângă faptul că astfel erau zădărnicate de la bun început orice viitoare atacuri păgâne la adresa creștinismului, acum adepții lui Hristos nu mai puteau fi mântuiți decât prin intermediul unicului intercesor sacru — Biserica Romano-Catolică.

Sophie îi aruncă o privire întrebătoare lui Langdon și el încuviință printr-un ușor semn al capului.

— Miza nu era alta decât puterea, continuă Teabing. Definirea lui Hristos ca Mesia era esențială pentru

⁶ Aici și în continuare, toate referirile și interpretările istoriei ecleziastice, în special, și ale istoriei, în general, constituie punctul de vedere al autorului. Deoarece aceasta este o lucrare de ficțiune, autorul și-a permis nenumărate licențe care trebuie tratate ca atare (n.red.).

funcționarea Bisericii și a statului. Mulți erudiți afirmă chiar că Biserica acelor începuturi l-a *confiscat* pe Iisus, deturnându-i mesajul universal, învăluindu-l într-o aură impenetrabilă de divinitate și folosindu-l pentru a-și spori propria putere. Eu însumi am scris câteva cărți pe această temă.

— Și bănuiesc că fundamentalistii creștini vă trimit zilnic mesaje injurioase.

— De ce ar face-o? replică Teabing. Majoritatea creștinilor educați cunoscând istoria propriei religii. Iisus a fost, într-adevăr, un om de o anvergură și o forță excepționale. Manevrelle politice dubioase ale lui Constantin nu-i afectează câtuși de puțin viața și personalitatea ieșite din comun. Nimeni nu afirmă că Iisus a fost un impostor și nimeni nu neagă că el a trăit cu adevărat pe Pământ și că a constituit o sursă de inspirație pentru milioane de oameni. Noi nu susținem decât că împăratul Constantin s-a folosit în interes propriu de influența considerabilă pe care o deținea Hristos. Și, procedând astfel, a modelat fața creștinismului în maniera în care o cunoaștem noi azi.

Sophie privi cu coada ochiului cartea de artă care stătea deschisă pe masă, nerăbdătoare să treacă mai departe și să vadă cum reprezentase da Vinci Graalul.

— Bun, uite care-i ideea, adăuga Teabing, vorbind mai repede. Fiindcă această schimbare de statut a avut loc la aproape patru secole după moartea lui Iisus, Constantin a fost nevoit să facă, de asemenea, ceva în privința miilor de documente anterioare ce relatau viața Lui de om muritor. Și împăratul știa că are nevoie de o lovitură de maestru pentru a rescrie istoria. Așa a apărut cel mai interesant moment în istoria creștinismului.

Teabing se întrerupse pentru un moment, privind-o intens pe Sophie, apoi continuă:

— Constantin a comandat și a finanțat scrierea unei noi Biblîi, din care a eliminat acele evanghelii ce aminteau de caracterul Lui uman și le-a îmbogățit pe celelalte, care îi accentuau caracterul divin. Astfel, primele evanghelii au fost interzise, adunate de pretutindeni și arse.

— Un amănunt interesant, interveni Langdon. Toți cei care au preferat evangheliile interzise, respingând versiunea lui Constantin, au fost considerați eretici. Termenul „eretic” însuși a luat naștere atunci. În latină, *haereticus* înseamnă „alegere”. Cei care au „ales” istoria reală a lui Iisus au fost primii *eretici* din istoria lumii.

— Din fericire pentru istorici, reluă Teabing, unele dintre evangheliile pe care Constantin a încercat să le distrugă au reușit totuși să supraviețuiască. Prin anul 1950 au fost descoperite *Manuscrisele de la Marea Moartă*, ascunse într-o grotă în apropiere de Qumran, în Deșertul Iudeii. Să nu uităm, de asemenea, *Manuscrisele Copte* găsite în 1945 la Nag Hammadi. Pe lângă faptul că relatează istoria reală a Graalului, aceste documente vorbesc despre viața lui Iisus în termeni cât se poate de umani. Desigur, respectându-și tradiția de dezinformare, Vaticanul a încercat din răsputeri să împiedice ca manuscrisele să fie făcute publice. Și putem înțelege și de ce. Ele scot la iveală crasele discrepante și adăugiri ulterioare, confirmând fără dubiu că Biblia modernă a fost alcătuită și „corectată” de oameni care urmăreau un țel politic clar — promovarea caracterului divin al lui Iisus Hristos și exploatarea în interes propriu a influenței sale.

— Și totuși, interveni iarăși Langdon, este important să ne reamintim că dorința Bisericii ca manuscrisele recent descoperite să nu fie date publicității provine dintr-o credință sinceră în imaginea tradițională a lui Iisus. Vaticanul este reprezentat astăzi de oameni profund pioși, care cred sincer că aceste documente nu pot fi altceva decât false mărturii.

Teabing râse ușor și se așează pe un fotoliu din fața lui Sophie.

— După cum vezi, draga mea, profesorul nostru are despre Roma opinii mult mai blânde decât mine. Cu toate acestea, nu greșește când își susține credința în sinceritatea clerului actual — și e ușor de înțeles de ce. Biblia lui Constantin a fost pentru ei unicul adevăr timp de

sute de ani; nimeni nu e mai îndoctrinat decât cel care are misiunea de a-i îndoctrina pe ceilalți.

— Adică, explică Langdon, noi credem în divinitățile părinților și ale strămoșilor noștri.

— Cu alte cuvinte, replică britanicul, aproape tot ce ne-au învățat părinții și strămoșii noștri despre Iisus este *fals*.⁷ Așa cum sunt și poveștile despre Sfântul Graal.

Sophie privi din nou citatul lui da Vinci:

„Oarba ignoranță ne înșeală. O! Bieți muritori, deschideți ochii bine!”

Teabing luă cartea de pe masă și începu s-o răsfoiască.

— Dar, înainte de a-ți arăta pictura lui Leonardo care înfățișează Sfântul Graal, aș vrea să arunci o privire peste asta!

Și deschise cartea la o reprezentare pe două pagini a unei lucrări de-a lui da Vinci.

— Presupun că recunoști aceasta frescă.

„Sper că glumește”, își spuse Sophie privind una dintre cele mai cunoscute fresce din istoria omenirii — *Cina cea de taină*, pe care Leonardo o relizase pe zidul bazilicii Santa Maria delle Grazie din Milano. Lucrarea îl înfățișa pe Iisus înconjurat de apostoli, în clipa în care îi vestește că unul dintre ei îl va trăda.

— Sigur, recunoscând fresca.

— Atunci poate că vei vrea să-mi faci și mie o plăcere. Închide ochii, te rog!

Nesigura, Sophie se conformă.

— Unde este așezat Iisus? Întreba Teabing.

— În centru.

— Bun! Și ce mănâncă El și apostolii săi?

— Pâine. Evident!

— Excelent! Dar ce beau?

— Vin. Beau vin.

⁷ Aceste afirmații ale lui Dan Brown au stârnit numeroase controverse. Nenumărați specialiști în istorie și teologie și-au exprimat punctele de vedere

— Foarte bine. O ultima întrebare: câte pahare sunt pe masă?

Sophie ezită o clipă, dându-și seama că era o întrebare-capcană. „Și după ce au mâncat, Iisus a ridicat paharul cu vin și l-a împărțit cu ucenicii Lui.”

— Un pahar, răspuse. „Cupa lui Iisus, își spuse. Sfântul Graal.” Iisus le-a dat ucenicilor un singur potir cu vin, așa cum se întâmplă azi la împărțășanie.

— Deschide ochii.

Pe chipul lui Teabing se întinsese un zâmbet victorios. Sophie privi reproducerea și văzu cu uimire că fiecare personaj avea în față câte un pahar, inclusiv Iisus. Treisprezece cupe! Toate mici, fără picior, din sticlă obișnuită. Nicăieri nu se zărea vreun potir. Sau un Sfânt Graal.

Privirile lui Teabing scânteiau:

— Puțintel cam ciudat — nu ți se pare? — ținând seama că atât Biblia, cât și tradiționala legendă a Graalului susțin că acesta este momentul în care s-a „născut” Sfântul Graal. În mod bizar, da Vinci pare să fi uitat să picteze tocmai cupa lui Iisus.

— Nu mă îndoiesc că specialiștii au remarcat deja acest lucru.

— Ai fi uimită să afli câte anomalii a inclus Leonardo în lucrarea aceasta, anomalii pe care majoritatea specialiștilor nu le observă sau pur și simplu preferă să le ignore. Fresca pe care o privești este, de fapt, cheia întregului mister al Graalului. În *Cina cea de taină*, da Vinci o arată clar.

Sophie cerceta nerăbdătoare reproducerea cu privirile:

— Fresca aceasta ne spune ce anume este Graalul cu adevărat?

— Nu, nu ce anume, șopti Teabing, ci mai degrabă *cine*. Sfântul Graal nu este un obiect. În realitate este o... *persoană*.

Sophie făcu ochii mari și îl privi pe Teabing amuțită, apoi se întoarse spre Langdon:

— Sfântul Graal este o persoană!?

Profesorul încuviință:

— O femeie, de fapt!

După expresia de completă uimire întipărită pe chipul ei, americanul își dădu seama că o năuciseră de tot. Aceeași reacție o avusese și el, de altfel, când auzise prima dată această afirmație. Abia când înțelesese întreaga *simbolistică* a Graalului își dăduse seama că implicațiile feminine erau evidente.

Probabil că și Teabing se gândise la același lucru, fiindcă interveni:

— Robert, poate că e momentul să-i explici aceste lucruri și din perspectiva simbolisticii.

Ridicându-se de pe fotoliu, luă o coală de hârtie și i-o întinse lui Langdon.

Profesorul scoase un stilou din buzunar:

— Sophie, cunoști pictogramele moderne ce desemnează masculinul și femininul?

Și desenă simbolurile obișnuite, pentru masculin ♂, și pentru feminin ♀.

— Desigur, răspunse ea.

— Ei bine, nu acestea sunt simbolurile originale. Mulți oameni consideră în mod greșit că simbolul masculin provine de la reprezentarea schematică a unui scut și a unei săbii, pe când cel feminin ar fi o oglindă ce reflectă frumusețea. În realitate, pictogramele au apărut inițial ca simboluri astronomice: al zeului și a planetei Marte, respectiv, al zeiței și planetei Venus. La apariția lor erau însă mult mai simple.

Langdon desenă o altă figura pe coala de hârtie:

— Acesta era simbolul inițial pentru *masculin*. Un falus rudimentar reprezentat.

— Sugestiv, replică Sophie.

— Și la obiect, adăugă Teabing.

Profesorul continua:

— Acest simbol este numit „paloșul” și denotă agresivitatea, masculinitatea. Nu pot să nu adaug că exact acest falus schematic este folosit în prezent pe uniforme militare, pentru a arăta gradul.

— Într-adevăr, rânji Teabing. Cu cât ai mai multe penisuri, cu atât ești mai mare în grad. Băieții — tot băieți!

Langdon surâse:

— Să continuăm. Așa cum probabil îți închipui, simbolul feminin este opusul acestuia și poartă numele de „potir”.

Și desenează alături o altă figură:

Sophie ridică ochii spre el, surprinsă:

— „Potirul”, continuă Langdon, seamănă cu un recipient, cu o cupă și — mai important — sugerează forma uterului unei femei. Este un simbol al feminității și al fertilității. Sophie, rosti el apăsător, privind-o în ochi, legenda ne spune că Sfântul Graal este un potir, o cupă. Dar această descriere nu e altceva decât o alegorie menită să ascundă și să protejeze adevărata natură a Graalului. Cu alte cuvinte, legenda folosește potirul ca pe o *metaforă* pentru ceva cu mult, mult mai important.

— O femeie, replică Sophie.

— Exact. Graalul este, de fapt, străvechiul simbol al feminității, iar *Sfântul Graal* reprezintă sacrul feminin și divinitatea feminină, simboluri pe care noi le-am pierdut fiindcă Biserica le-a eliminat. Caracterul puternic al femeii și capacitatea ei de a da viață erau odinioară sacre, dar constituiau o amenințare pentru ascensiunea Bisericii, al cărei cler era în majoritate alcătuit din bărbați, așa încât sacrul feminin a fost demonizat și considerat necurat. Nu Dumnezeu, ci *omul* — bărbatul, de fapt — a fost cel care a

creat conceptul de „păcat original”, prin care Eva a gustat din mărunul cunoașterii și a provocat alungarea din rai a perechii primordiale. Femeia, inițial dăătoare de viață, devenise acum inamicul.

— Aș mai putea adăuga, interveni Teabing, că acest concept care situează femeia la originea vieții constituia însăși baza religiilor antice. Nașterea era considerată un act mistic, plin de semnificație. Din nefericire, filozofia și teologia creștină au decis să confişte această putere creatoare a femeii și să ignore adevărul biologic și l-au considerat pe *bărbat* creator. *Geneza* ne spune că Eva a fost creată din coasta lui Adam. Femeia a devenit astfel un fel de produs secundar, o derivație a bărbatului. Una păcătoasă. *Geneza* a reprezentat începutul sfârșitului pentru divinitatea feminină.

— Graalul, continuă Langdon, este simbolul acestei zeițe pierdute. O dată cu apariția creștinismului, vechile religii păgâne nu s-au stins fără luptă. Legendele despre cavalerii porniți în căutarea Graalului nu erau altceva decât istorisiri ale năzuinței — acum ilicite — de a redescoperi sacrul feminin. Cavalerii care pretindeau că se află „în căutarea potirului” foloseau o astfel de exprimare „cifrată” pentru a se apăra împotriva Bisericii care subjugase femeia, interzisese zeița, îi ardea pe rug pe cei care se îndoiu și scosese în afara legii orice act de venerare a sacrului feminin.

Sophie clătină din cap:

— Scuză-mă, dar când mi-ai spus că Sfântul Graal este o persoană, am crezut că te referi chiar la o persoană în carne și oase.

— Chiar la asta m-am și referit, îi răspunse Langdon.

— Dar nu la o persoană *oarecare*, izbucni Teabing care, nemaiputându-se stăpâni, se ridică cu greu în picioare. O femeie care purta în ea un secret atât de puternic încât, dacă ar fi fost dezvăluit, ar fi riscat să zdruncine din temelii tot ce înseamnă creștinism!

Sophie îl privi copleșita:

— Și femeia aceasta este o personalitate cunoscută a istoriei?

— Foarte cunoscută! Și dacă ma veți urma în birou, adaugă britanicul în timp ce își lua cârjele și pornea spre ușă, mă voi simți onorat să vă arăt cum a reprezentat-o da Vinci în pictură.

Într-o încăpere alăturată, majordomul Rémy Legaludec stătea tăcut în fața televizorului. Postul de știri difuza fotografii ale unui bărbat și ale unei femei... aceleași persoane cărora el tocmai le servise ceaiul.

În timp ce stătea în mijlocul intersecției din fața băncii, locotenentul Collet se întreba de ce îi ia atât de mult lui Fache să ajungă cu mandatul de percheziție. Finanțiștii ăștia aveau, cu siguranță, ceva de ascuns; pretindeau că Langdon și Neveu veniseră la bancă mai devreme, dar că fuseseră refuzați, fiindcă nu aveau datele de identificare a contului.

„Atunci, de ce nu ne lasă să intrăm și să aruncăm o privire?”

În sfârșit, telefonul mobil din buzunarul lui sună. Era postul de comandă de la Luvru.

— Am obținut mandatul de percheziție? Întrebă Collet.

— Dă-o-ncolo de bancă, locotenente! îi spuse agentul. Tocmai am primit un pont. Știm exact unde se ascund Langdon și Neveu.

Collet se așază pe capota mașinii:

— Nu mai spune!

— Avem o adresă din suburbii. Undeva, în apropiere de Versailles.

— Căpitanul Fache știe?

— Încă nu. E ocupat cu un apel important.

— Vin imediat! Comunicați-i îndată ce se eliberează!

Collet notă adresa și urcă repede la volan. Demarând în trombă, își dădu seama că uitase să întrebe cine vânduse pontul despre locul în care se ascundea Langdon. Oricum, acum nu mai conta. Tocmai i se oferise șansa de a-și răscumpăra toate greșelile din trecut; se îndrepta spre cea mai răsunătoare arestare din întreaga lui carieră. Contactă prin radio cele cinci mașini care îl însoțeau:

— Fără sirene, băieți! Nu vrem ca Langdon să știe că venim.

La patruzeci de kilometri distanță, un Audi negru pătrunse pe un drum secundar și parcă la marginea unui

câmp. Silas coborî și privi printre zăbrelele de fier ale gardului care înconjura vastul domeniu și zări în depărtare conturul castelului.

La parter toate luminile erau aprinse. „Ciudat pentru aceasta oră!”, își spuse Silas, zâmbind. Informația pe care i-o dăduse Învățătorul era, evident, corectă. „Nu voi pleca din această casă fără «cheia de boltă», își jură el. Nu-i voi dezamăgi pe episcop și pe Învățător.”

Își verifică revolverul Heckler and Kock cu treisprezece gloanțe și îl aruncă în iarbă, printre gratii. Apoi, prinzându-se cu mâinile de barele de fier, se cățăra pe gard și sări dincolo. Ignorând durerea ascuțită provocată de *cilice*, își recupera arma și porni pe alee, spre castel.

„Biroul” lui Teabing nu semănă cu nici o altă încăpăre cu aceeași destinație din câte văzuse Sophie vreodată. De șase sau șapte ori mai întins decât cele mai luxoase birouri, *le cabinet de travail* al lui *sir* Leigh părea un soi de hibrid între un laborator de cercetare, o bibliotecă de arhivă și un târg de vechituri. Iluminată de trei candelabre suspendate de plafon, pardoseala care părea nesfârșită era presărată cu insulițe formate din mese de lucru îngropate sub grămezi de cărți, lucrări de artă, artefacte și surprinzător de multe echipamente electronice — computere, proiectoare, microscopae, copiatoare și scanere de cercetare.

— Am transformat sala de bal, spuse Teabing cu un surâs spășit. Pe mine nu mă prea asaltează ocaziile de a dansa.

Sophie avea impresia că, o dată cu venirea nopții, pătrunsese într-un fel de zonă crepusculară în care nimic nu mai era așa cum credea ea.

— Toate astea vă ajută în munca pe care o depuneți?

— Aflarea adevărului a devenit pasiunea vieții mele. Iar Sangrealul mi-e iubita preferată!

„Sfântul Graal e o femeie”, își repetă ea în gând, pradă unei vârtej de idei ce păreau să nu aibă nici un sens.

— Spune-ați că aveți o pictură care o reprezintă pe femeia despre care pretindeți că este Sfântul Graal.

— Da, dar nu *eu* pretind acest lucru. Iisus însuși a afirmat-o răspicat.

— Care este acea pictură? îl întrebă Sophie privind picturile de pe pereți.

— Hmm... Teabing își luă un aer preocupat, de parcă uitase: Sfântul Graal... Sangrealul... Potirul.

Apoi se întoarse brusc și arătă cu mâna spre peretele opus al încăperii, pe care atârna o reproducere lungă de doi metri și jumătate a frescei *Cina cea de taină* — o replică identică aceleia pe care o văzuse cu câteva minute în urmă în cartea de artă:

— Iat-o!

Sophie clipi repede fiindcă era sigură că nu înțelesese bine:

— Dar e aceeași pictură pe care mi-ați arătat-o mai devreme.

— Știu, dar copia mărită e mult mai incitantă, nu-i așa?

Tânăra se întoarse spre Langdon în speranța că acesta o va lămuri:

— Nu pricep o iotă!

Profesorul îi surâse:

— După cum vei vedea, Sfântul Graal apare totuși în *Cina cea de taină*. Leonardo n-a lăsat loc de dubii.

— Stai puțin, îl întrerupse Sophie. Mi-ați spus că Graalul este o femeie. În fresca aceasta sunt reprezentați însă doar treisprezece bărbați.

— Oare? făcu Teabing arcuindu-și sprâncenele: Uită-te mai bine!

Sceptică, Sophie se apropie de reproducere și privi cu atenție cele treisprezece chipuri — Iisus Hristos în mijloc, șase apostoli la dreapta și alți șase la stânga Lui:

— Da, sunt toți bărbați, îi răspunse ea.

— Așa? Dar cel așezat pe locul de onoare, la dreapta lui Iisus?

Sophie cercetă chipul apostolului de lângă umărul drept al lui Iisus. Treptat, un val de uimire o acapără. Ucenicul respectiv avea părul lung și roșcat, mâinile împreunate într-un gest delicat și sâni vag conturați.

— E o femeie! exclamă ea.

Teabing izbucni în râs:

— Ia te uită ce surpriza! Crede-mă, nu e o simplă greșeală. Leonardo știa să redea perfect deosebirile anatomice dintre cele două sexe.

Sophie nu-și mai putea lua ochii de la femeia de lângă Iisus. „La *Cina cea de taină* se presupune că au luat parte treisprezece bărbați. Atunci, cine e aceasta femeie?” Deși văzuse de nenumărate de ori diverse reproduceri ale frescei, niciodată nu remarcase acest amănunt ciudat.

— Nimeni nu-l observă, îi spuse Teabing. Ideile noastre preconcepute despre această scenă sunt atât de puternic înrădăcinate, încât mintea refuză să recunoască detaliul și ochii îl trec cu vederea.

— Fenomenul se numește *skitoma*, adaugă Langdon. Creierul procedează astfel cu unele dintre cele mai sugestive simboluri.

— Un alt motiv pentru care nu ai remarcat femeia, continuă Teabing, este acela că majoritatea reproducerilor din lucrările de artă au fost realizate înainte de 1954, când detaliile erau încă ascunse sub straturile de vopsea și de murdărie depuse din cauza tentativelor de restaurare din secolul trecut. Acum însă, fresca a fost curățată până s-a ajuns la pictura originală a lui da Vinci. *Et voilà!*

Sophie se apropie și mai mult de imagine. Femeia așezată în dreapta lui Iisus era tânără și avea o expresie cucernică: o înfățișare nevinovată și reținută, păr roșcat, iar mâinile îi erau împreunate. „Aceasta este femeia care ar putea distruge Biserica?”

— Cine e? Întreba ea cu glas tare.

— Aceasta, draga mea, este Maria Magdalena!

— Păcătoasa, femeia ușoară din Biblie?

Teabing icni ușor, de parcă termenul l-ar fi jignit pe el în persoană.

— Madgalena nu a fost nicidecum o prostituată! Această greșeală nefericită este moștenirea campaniei de defăimare lansate de Biserică în primele secole ale erei creștine. Era nevoie ca Maria Magdalena să fie denigrată pentru a-i ascunde periculosul secret — rolul ei de Sfânt Graal.

— Rolul?

— Așa cum am mai spus, Biserica trebuia să convingă omenirea că profetul Iisus era o ființă *divină*. Prin urmare, toate evangheliile care aminteau de trăsăturile și aspectele pământești ale vieții Lui au fost eliminate din Biblie. Din nefericire pentru cei care au compilat noua versiune a Bibliei, un anumit element extrem de tulburător apărea iar

și iar în majoritatea evangheliilor: Maria Magdalena, mai exact, căsătoria ei cu Iisus Hristos.

— Poftim?!

Sophie privi, nevenindu-i să creadă ceea ce tocmai auzise, când spre Teabing, când spre Langdon.

— Este un fapt dovedit istoric, reluă britanicul, și da Vinci știa prea bine acest lucru. *Cina cea de taină* aproape că-l trage pe privitor de mânecă pentru a-i arăta că Iisus și Maria Magdalena formau un cuplu.

Privirile ei zburară din nou la reproducerea de pe perete.

— Observă, insistă Teabing, că veșmintele celor doi sunt aidoma unor imagini în oglindă.

Sophie era înmărmurită. Într-adevăr, hainele lui Iisus și cele ale Magdalenei aveau culori opuse. El purta o robă roșie și o mantie albastră; ea avea roba albastră și mantia roșie. „*Yin și yang*.”

— Dacă vrei să observi câteva aspecte și mai bizare, trebuie să remarci că Iisus și mireasa Lui par că se ating în dreptul șoldurilor, având busturile depărtate unul de altul, de parcă așa ar fi vrut să creeze între ei un spațiu clar delimitat.

Chiar înainte ca britanicul să traseze conturul pe reproducere, Sophie îl recunoscuse forma evidentă: din centrul picturii — același simbol pe care Langdon îl asociase mai devreme cu Sfântul Graal, cu potirul și uterul feminin.

— De asemenea, continuă Teabing, dacă îi privești pe Iisus și Maria Magdalena ca pe niște elemente compoziționale, nu ca pe niște oameni, vei vedea o altă formă care-ți sare imediat în ochi. *O literă* a alfabetului.

Sophie își dădu seama imediat. Faptul că litera îți sărea în ochi era prea puțin spus; aproape că tot restul se pierdea în fundal, cu excepția ei. Clar conturată în centrul picturii, ieșea parcă în relief silueta unui uriaș și indubitabil M.

— Puțin cam prea bine conturat pentru a fi o simplă coincidență, nu crezi?

— Dar ce rost are acolo? îl întrebă Sophie, uluită.

Sir Leigh ridică din umeri:

— Adepții teoriei conspirației ți-ar spune că provine de la *Matrimonio* sau de la Maria Magdalena. Sincer, nimeni nu știe sigur! Singura certitudine este că litera M nu este doar o simplă greșeală sau o coincidență. Nenumărate lucrări care se refera la Graal conțin aceeași literă — fie în filigran, fie în substrat sau în chiar cadrul compoziției. Cea mai vizibilă este, desigur, cea de pe altarul catedralei Our Lady of Paris din Londra, proiectat de un fost Mare Maestru al Le Prieuré, Jean Cocteau.

Sophie cântări în minte informația primită:

— Recunosc, prezența literei M este interesantă, dar nu cred că există cineva care să pretindă că reprezintă o dovadă a căsătoriei lui Iisus cu Maria Magdalena.

— Nu, desigur că nu, replică Teabing, apropiindu-se de o măsuță pe care trona un teanc de cărți și începând să caute prin ele. Așa cum am spus mai devreme, căsătoria lor este documentată istoric. În plus, ideea lui Iisus căsătorit este mult mai logică decât imaginea standard din Biblie.

— De ce?

— Fiindcă Iisus era evreu, replică Langdon, lăsându-i lui Teabing timp să caute prin stiva de cărți, și fiindcă tradițiile din vremea Lui interziceau în mod efectiv unui evreu să rămână celibatar. Conform obiceiurilor iudaice, burlăcia era un lucru condamnabil și prima îndatorire a unui tată era aceea de a-i găsi fiului său o soție. Dacă Iisus ar fi fost necăsătorit, măcar una dintre evangheliile ar fi menționat acest lucru și ar fi oferit o explicație pentru nefirescul său celibat.

Teabing dădu, în sfârșit, de cartea pe care o căuta și o așeză pe masă. Era un volum de mari dimensiuni, ca un atlas supradimensionat, pe a cărui copertă scria: *Evangheliile gnostice*. Când britanicul o deschise, Sophie observă că avea în cuprins fotografii ale unor texte ce păreau fragmente din documente antice — papirusuri zdrențuite, scrise de mână. Nu-și dădu seama în ce limbă erau scrise, dar pe pagina alăturată fiecărui fragment se afla traducerea în engleză.

— Acestea sunt fotocopii ale manuscriselor *Nag Hammadi* și ale celor de la Marea Moartă, îi spuse Teabing. Cele mai vechi documente ale creștinătății. Tulburător este faptul că nu se potrivesc cu evangheliile din Biblie.

Apoi, răsfoind până pe la mijlocul cărții, *sir* Liegh îi arătă un pasaj:

— *Evangelia lui Filip* este cea mai indicată pentru început.

Sophie citi fragmentul:

„Și însoțitoarea Mântuitorului este Maria Magdalena. Hristos o iubea mai mult decât pe oricare dintre ucenicii Săi și o săruta adesea pe gură. Ceilalți ucenici erau mâhniți din cauza acestui lucru și își arătau dezaprobarea. Ei îl întrebau: «De ce pe ea o iubești mai mult decât pe noi toți?»»,

Textul era surprinzător, dar cătuși de puțin sugestiv, așa că Sophie remarcă:

— Nu pomenește deloc despre căsătorie!

— *Au contraire*, surise Teabing, arătându-i un cuvânt de pe primul rând. Așa cum ți-ar spune toți cei care au studiat aramaica, termenul „însoțitoare” însemna, pe atunci, tocmai soție.

Langdon încuviință. Sophie citi din nou prima frază: „Și însoțitoarea Mântuitorului este Maria Magdalena.”

Teabing răsfoi cartea și îi arătă alte fragmente care, spre surprinderea ei, sugerau fără dubiu existența unei relații romantice între Iisus și Maria Magdalena. Când le citi, Sophie își aminti de un preot furios care bătuse la ușa casei lor, pe când ea era doar un copil.

— Aici locuiește Jacques Saunière? întrebase omul, încruntându-se la ea. Vreau să discutăm despre articolul pe care l-a scris.

Și preotul îi arătă un ziar împăturit.

Sophie îl chemase pe bunicul ei și cei doi se retrăsese imediat în birou și închiseseră ușa în urma lor. „Bunicul a scris ceva în ziar?” Imediat fugise în bucătărie și începuse

să răsfoiască ziarul de dimineață. Găsise numele bunicului ei sub un articol de pe pagina a doua. Nu înțelesese ea tot ce scria acolo, dar se părea că guvernul acceptase — sub presiunile clerului — să interzică difuzarea în Franța a unui film artistic american intitulat *Ultima ispitire a lui Iisus*, în care se zicea că Iisus iubea și avusese relații sexuale cu o femeie pe nume Maria Magdalena. În articol, bunicul ei susținea că Biserica dăduse dovadă de aroganță și greșise atunci când interzisese filmul.

„Nu-i de mirare că preotul e furios!” își spusese ea.

— E o pornografie! Sacrilegiu! strigase oaspetele, în timp ce ieșea val-vârtej din birou și se îndrepta spre ieșire. Cum poți să susții așa ceva? Americanul ăsta, Martin Scorsese, este un blasfemiator și Biserica nu-i va permite să pună piciorul în Franța!

Apoi ieșise și trântise ușa în urma lui.

Când bunicul intrase în bucătărie, o găsise pe Sophie cu ziarul în mână și se încruntase:

— Ești pe fază!

— Crezi că Iisus a avut o prietenă? Îl întrebase ea.

— Nu, draga mea, am spus doar că Biserica n-ar trebui să ne dicteze ce anume să acceptăm și ce nu.

— Dar Iisus chiar a avut o prietenă?

Bunicul ei rămăsese tăcut câteva clipe:

— Ar fi chiar atât de rău dacă ar fi avut?

Sophie se gândise puțin și apoi ridicase din umeri:

— Pe mine nu m-ar deranja.

Sir Leigh Teabing vorbea mai departe:

— Nu te voi plictisi cu numeroasele referiri la uniunea dintre Iisus și Maria Magdalena; istoricii moderni au explorat subiectul până la epuizare. Aș vrea totuși să-ți atrag atenția asupra unui alt lucru, adăuga el, arătându-i un alt fragment. Acest text este extras din *Evanghelia Mariei Magdalena*.

Sophie habar n-avusese că exista și o evangheliie a Magdalenei.

„Și Petru spuse: «Chiar a vorbit Mântuitorul cu o femeie fără știința noastră? Acum trebuie să ne întoarcem cu toții și să ascultăm de ea? O preferă, oare, pe ea în locul nostru?»

Iar Levi răspunse: «Petru, totdeauna ai fost aprig. Acum te vad cârcotind împotriva femeii ca împotriva unui dușman. Dacă pentru Mântuitor ea a fost vrednică, cine ești tu să o respingi? Firește că Mântuitorul o cunoaște bine. De aceea a iubit-o mai mult decât pe noi toți.»

— Femeia despre care vorbesc, îi explică Teabing, este Maria Magdalena. Petru era gelos pe ea.

— Fiindcă Iisus o prefera?

— Nu numai din cauza asta. În joc era mult mai mult decât simpla afecțiune. În momentul despre care se vorbește în această evanghelie, Iisus bănuiește că va fi în curând prins și răstignit. Drept urmare, o povățuiește pe Maria Magdalena cum să ducă mai departe Biserica Sa după ce El nu va mai fi. Ca urmare, Petru își arată nemulțumirea fiindcă e pe locul doi, după o femeie. Vezi tu, Petru era puțin misogin.

Sophie se străduia să nu piardă firul.

— Vorbim totuși despre *Sfântul* Petru! Piatra de temelie pe care Iisus și-a clădit Biserica.

— Exact acela, cu o singură excepție. În conformitate cu aceste evanghelii nemodificate, nu lui Petru i-a dat Iisus povățuiri despre fondarea Bisericii Creștine, ci *Mariei Magdalena*.

Sophie îl privi neîncrezătoare:

— Vrei să spui că Biserica Creștină urma să fie fondată și condusă de o *femeie*?!

— Acesta era planul inițial. Iisus a fost primul feminist din istoria omenirii. El și-a dorit ca viitorul Bisericii sale să fie încredințat în mâinile Mariei Magdalena.

— Iar lui Petru nu i-a convenit, interveni Langdon, arătând spre reproducerea după *Cina cea de taină*. Acesta de aici e Petru! Poți să vezi că da Vinci știa prea bine ce sentimente nutrea ucenicul față de Magdalena.

Din nou, Sophie rămăsese fără glas. În frescă, Petru era aplecat amenințător spre Maria Magdalena, schițând o mișcare de retezare cu palma a gâtului ei. „Același gest ca în *Fecioara între stânci!*”

— Uită-te și aici, continuă Langdon, arătând spre apostolii de lângă Petru. De rău augur, nu ți se pare?

Mijindu-și ochii pentru a vedea mai bine, Sophie zări o mână ieșind din mijlocul apostolilor.

— În mâna aceea este, cumva, un *pumna!*?

— Da. Și mai ciudat încă, dacă numeri brațele, vezi că mâna nu aparține... nimănui. E o mână fără trup. Anonimă.

Sophie simțea că toată povestea asta o copleșește.

— Îmi pare rău, dar tot nu înțeleg cum demonstrează toate astea faptul că Maria Magdalena ar fi Sfântul Graal.

— Aha! exclamă Teabing din nou. Aici e buba!

Se duse încă o dată la teancul de cărți, luă dintre ele o diagramă de mari dimensiuni și o întinse pe masă. Era un complicat arbore genealogic.

— Puțini oameni își dau seama că, pe lângă faptul că era mâna dreaptă a lui Iisus, Magdalena era deja, prin ea însăși, o femeie puternică.

Sophie observă că deasupra diagramei stătea scris numele familiei:

„TRIBUL LUI VENIAMIN”.

— Maria Magdalena e aici, spuse Teabing, punând vârful creionului aproape de vârful arborelui.

— Magdalena era din neamul lui Veniamin?

— Exact. Și prin vene îi curgea sânge regal.

— Dar eu crezusem că Magdalena era săracă.

Sir Leigh clătină din cap:

— S-a spus despre ea că era o târfă pentru a șterge orice urmă a descendenței sale nobile.

Sophie privi din nou spre Langdon, ca pentru o confirmare, și profesorul încuviință.

— Dar ce-i păsa Bisericii din acele vremuri dacă Maria Magdalena avea sânge regal sau nu?

Britanicul surâse:

— Draga mea copilă, nu atât sângele regal al Mariei Magdalena era îngrijorător pentru oamenii Bisericii, cât mai degrabă uniunea ei cu Iisus, care *de asemenea* avea o origine nobilă. După cum știi, în *Evangelia după Matei* ni se spune că Iisus provenea din neamul lui David, fiind un urmaș al regelui Solomon, Regele Iudeilor. Prin căsătoria Sa cu o femeie din neamul lui Veniamin, se uneau două neamuri, creând posibilitatea apariției unor pretenții legitime la tron și la restaurația dinastiei regale așa cum fusese ea în vremea lui Solomon.

Parcă lucrurile începeau să se lege cumva.

Teabing părea și mai entuziasmat acum:

— Legenda Sfântului Graal este o legendă a sângelui regesc. Când amintește despre potirul în care a fost cules sângele lui Hristos, se referă, de fapt, la Maria Magdalena — pântecel care a purtat descendența regală a lui Iisus.

Cuvintele păreau că dau ocol întregii încăperi, înainte de a fi înregistrate de creierul lui Sophie. „Maria Magdalena a purtat descendența regală a lui Iisus Hristos?”

— Dar cum a putut El să aibă o descendență regală? Decât poate dacă...

Dar se întrerupse și îi aruncă o privire lui Langdon:

— ... Dacă ei doi au avut un copil, sfârși profesorul în locul ei.

Sophie rămase înmărmurită.

— Iată, strigă Teabing, cea mai mare mistificare din istoria omenirii! Nu numai că Iisus a fost căsătorit, dar a avut și un copil! Draga mea, Maria Magdalena a fost Potirul cel Sfânt. Ea a fost cea care a purtat descendența regală a lui Iisus Hristos — vița din care s-a născut rodul sacru!

Simțind cum i se face pielea ca de găină, Sophie bâigui:

— Dar cum a putut fi ținut ascuns un *astfel* de secret, atâția ani?

— Ascuns?! exclamă Teabing. Dar nu a fost deloc ascuns! Neamul de sânge regesc al lui Iisus este sursa celei mai vii legende din istoria omenirii, cea a Sfântului Graal. Povestea Mariei Magdalena a fost strigată în cele patru zări secole

de-a rândul, prin cele mai diverse aluzii și metafore. Istoria ei e prezentă în orice colțișor pe care-l vezi când deschizi ochii!

— Dar documentele Sangreal? Ele conțin dovezi care demonstrează că Iisus a avut urmași de sânge regesc?

— Într-adevăr.

— Deci întreaga legendă a Sfântului Graal se referă, de fapt, la sângele regal?

— Exact. Cuvântul *Sangreal* provine din *San Greal*, adică Sfântul Graal. Dar la originea sa, termenul era rostit altfel.

Teabing scrisese ceva pe o bucată de hârtie și i-o întinse: „SANG REAL” Brusc, Sophie înțelese semnificația celor scrise.

Sang Real însemna „Sânge regal”.

Recepționerul din holul sediului central al Opus Dei de pe Lexington Avenue din New York recunoscuse surprins vocea episcopului Aringarosa la telefon:

— Bună seara, domnule.

— Am primit ceva mesaje? Întrebă episcopul, pe un ton neobișnuit de îngrijorat.

— Da, domnule. Îmi pare foarte bine că ați sunat, fiindcă nu v-am putut contacta în apartamentul dumneavoastră. Ați primit un mesaj urgent, cu aproape o jumătate de oră în urmă.

Aringarosa părea că răsuflă ușurat:

— Da? Cel care a telefonat și-a spus și numele?

— Nu, domnule, doar un număr de telefon.

Operatorul i-l dictă.

— Cu prefixul treizeci și trei? Este prefixul Franței, nu-i așa?

— Da, domnule, și numărul este din Paris. Apelantul mi-a spus că este absolut necesar să-l contactați imediat.

— Vă mulțumesc. Așteptam telefonul acesta.

Și Aringarosa închise brusc. Recepționerul puse receptorul în furcă, întrebându-se de ce legătura fusese atât de proastă. Programul zilnic al episcopului sugera că acesta se afla în New York la sfârșit de săptămână, însă lui i se păruse că aceasta îi vorbește de la celălalt capăt al lumii. Omul ridică din umeri, fără să-și mai pună și alte întrebări. La urma urmei, episcopul Aringarosa se comportase foarte ciudat în ultimele luni.

„Celularul meu probabil că nu a avut semnal”, își spuse Aringarosa în vreme ce Fiatul negru se apropia de ieșirea de pe autostrada spre aeroportul de curse charter Ciampino, de lângă Roma. „Învățătorul a încercat să ia legătura cu mine.” Deși era îngrijorat fiindcă ratase apelul,

se simțea încurajat de faptul că Învățătorul fusese suficient de încrezător pentru a-l suna chiar la sediul Opus Dei.

„În Paris lucrurile trebuie să fi decurs conform planului.” Formând numărul pe care i-l dăduse recepționarul, era entuziasmat la gândul că în curând se va afla și el în Paris. „Voi ateriza înainte de ivirea zorilor.” La aeroport îl aștepta un turboreactor închiriat pentru a-l duce în Franța. Avioanele de linie nu constituiau o opțiune de luat în considerare la această oră, mai cu seamă având în vedere conținutul servietei sale.

La celălalt capăt al liniei un telefon începu să sune.

O voce de femeie îi răspunse:

— *Direction Centrale Police Judiciaire.*

Aringarosa ezită o clipă. Nu se așteptase la așa ceva:

— Ăăă, da... Mi s-a cerut să sun la acest număr.

— *Qui êtes-vous?* Întreba femeia. Cum vă numiți?

Episcopul nu știa dacă e cazul să-și spună numele.

„Poliția Judiciară Franceză?!”

— Numele dumneavoastră, *monsieur!*

— Episcop Manuel Aringarosa.

— Un moment.

Se auzi un clic și, după o lungă așteptare, o voce de bărbat îi vorbi pe un ton aspru și îngrijorat:

— Îmi pare bine că în sfârșit am dat de dumneavoastră. Noi doi avem multe de discutat.

Sangreal... Sang Real... San Greal... Sânge regal... Sfântul Graal.

Totul părea să se întrepătrundă.

„Sfântul Graal este Maria Magdalena... mama urmașilor de sânge regal ai lui Iisus Hristos.” Sophie se simți pradă unui nou val de confuzie și, tăcută, continuă să-l privească nedumerită pe Robert Langdon. Cu cât mai multe piese așezau el și Teabing pe masă în fața ei, cu atât mai imprezvizibil devenea întregul joc de puzzle.

— După cum vezi, draga mea, spuse *sir* Leigh schiopătând ușor spre un raft cu cărți, Leonardo nu a fost singurul care a încercat să spună lumii adevărul cu privire la Sfântul Graal. Despre spița de sânge regal ai lui Iisus au scris foarte detaliat nenumărați istorici.

Și Teabing îi arătă cu o mișcare largă a mâinii un șir de câteva zeci de cărți.

Sophie își înclină capul pe un umăr și citi titlurile:

REVELAȚIA TEMPLIERILOR. *Tainicii păstrători ai adevăratei identități a lui Hristos*

FEMEIA CU VASUL DE ALABASTRU. *Maria Magdalena și Sfântul Graal*

ZEIȚA DIN EVANGHELII. *În căutarea sacralului feminin*

— Iată, probabil, cea mai cunoscută lucrare, adaugă Teabing luând de pe raft un volum hărtănit și întinzându-i-l.

Pe copertă scria:

SÂNGE SFÂNT, SFÂNT GRAAL. *Un best-seller internațional.*

Sophie ridică ochii spre cei doi bărbați:

— Un *best-seller* internațional? Eu n-am auzit niciodată despre cartea asta.

— Erai prea mică în anii optzeci, atunci când a apărut, însă a agitat puțin spiritele la vremea aceea. După părerea mea, autorii au tras unele concluzii cam pripite în analiza lor, dar premisa fundamentală de la care au pornit este reală și, spre lauda lor, au adus, în fine, ideea spiței regale a lui Hristos în atenția opiniei publice.

— Dar care a fost reacția Bisericii?

— Una de furie, firește — ceea ce era, de altfel, și de așteptat. La urma urmei, este vorba despre un secret pe care Vaticanul a încercat să-l îngroape încă din secolul al IV-lea. În parte, acesta a fost și scopul cruciadelor. Culegerea și distrugerea informațiilor. Maria Magdalena constituia, pentru Biserica acelor începuturi, o adevărată amenințare cu distrugerea. Pe lângă faptul că era femeia căreia Iisus îi încredinșase sarcina de a întemeia Biserica Sa, Magdalena constituia totodată dovada fizică a faptului că nou-proclamata *divinitate* avusese urmași *muritori*. Pentru a se apăra, oamenii Bisericii i-au promovat imaginea de femeie ușoară și au distrus dovezile mariajului ei cu Iisus, invalidând astfel orice potențialele afirmații cu privire la eventualii urmași ai lui Hristos și la caracterul Lui muritor.

Sophie se uită din nou la Langdon așteptând ca acesta să-i confirme, și profesorul înclina din cap:

— Dovezile istorice în sprijinul acestor afirmații sunt considerabile.

— Recunosc, reluă Teabing, că implicațiile sunt cutremurătoare, dar trebuie să înțelegi cât de puternice au fost motivațiile clerului pentru o asemenea mistificare. Biserica nu ar fi putut supraviețui dacă informațiile despre urmașii lui Hristos ar fi devenit publice. Vestea că Iisus a avut un copil ar fi aruncat în aer ideea esențială a divinității Sale și, o dată cu ea, însăși Biserica Creștină, care se auto-proclamase unicul mijlocitor între om și Dumnezeu, unica poartă de intrare în Împărăția Cerului.

— Roza cu cinci petale, îl întrerupsese Sophie, arătând spre cotorul uneia dintre cărțile lui Teabing.

„Același desen cu cel incrustat pe caseta din lemn de trandafir.”

Sir Leigh aruncă o privire spre Langdon și zâmbi:

— Are ochi buni, domnișoara!

Apoi reveni spre Sophie și începu să-i explice:

— Acesta este simbolul folosit de LE PRIEURÉ de Sion pentru Sfântul Graal. Pentru Maria Magdalena. Fiindcă numele ei fusese interzis de Biserică, Magdalena a devenit cunoscută sub numeroase pseudonime secrete — printre ele, Potirul, Sfântul Graal și Roza. Acesta din urmă amintește de pentagrama zeiței Venus și de Roza Vânturilor, călăuzitoarea navigatorilor. Apropo, cuvântul *rose* este identic în franceză, engleză, germană și în multe alte limbi.

— „Rose”, mai adăugă Langdon, este, totodată, anagrama numelui Eros, zeul grec al iubirii carnale.

Sophie se uită surprinsă spre Langdon, dar Teabing continuă:

— Roza a fost dintotdeauna un simbol esențial al sexualității feminine, în cadrul cultelor primitive ale divinității feminine, cele cinci petale reprezentau etapele principale ale vieții unei femei — nașterea, apariția menstruației, maternitatea, menopauza și moartea. În epoca modernă, relația dintre trandafirul înflorit și feminitate au un caracter mai pregnant vizual. Poate că specialistul în simbolistică îți va explica mai bine, adăugă *sir* Leigh uitându-se cu subînțeleles spre Langdon.

Robert ezită... cam prea mult.

— Oh, Doamne! exclamă Teabing. Voi, americanii, sunteți atât de pudici! Ceea ce se jenează el să-ți spună, Sophie, este că trandafirul înflorit seamănă cu organele genitale feminine — caliciul prin care întreaga omenire a prins viață. Și dacă ai văzut vreodată o pictură de Georgia O'Keeffe, știi exact la ce mă refer.

— Ceea ce trebuie să reții, interveni Langdon arătând spre raftul plin de cărți, este faptul că toate aceste volume confirmă aceeași premisă istorică.

— Și anume că Iisus a fost tată! replică Sophie încă nesigură.

— Exact. Și că Maria Magdalena a fost cea care i-a purtat în pânțe copilul. Le Prieuré de Sion o venerază și astăzi ca Zeiță, Sfânt Graal, Roză și Mamă Divină.

Din nou îi reveni în minte ritualul pe care îl surprinsese în subsolul cabanei.

— Confreria susține că Maria Magdalena era însărcinată atunci când Iisus a fost răstignit. Și, pentru a-și proteja copilul încă nenăscut, nu a avut altă soluție decât să fugă din Țara Sfântă. Cu ajutorul lui Iosif din Arimatea, unchiul lui Iisus, Maria Magdalena a călătorit în secret până pe teritoriul actual al Franței, pe atunci Galia, unde a găsit adăpost în sânul comunității evreiești. Acolo a dat naștere unei fiice, căreia i-a pus numele Sarah.

— Se știe și *numele copilului*? întrebă Sophie, cuprinsă de îndoială.

— Ba chiar mai mult decât atât! Viața Magdalenei și cea a micuței Sarah au fost scrupulos consemnate în scris de protectorii lor evrei. Nu uita că fetița era urmașa regilor David și Solomon! Din acest motiv, evreii din Franța considerau că Maria Magdalena era de sânge regal, sacru, fiind, totodată, precursora unei dinastii. Numeroși învățați ai acelor timpuri au păstrat mărturii scrise ale vieții pe care a dus-o Maria Magdalena în Galia, incluzând aici nașterea micuței Sarah și arborele genealogic al familiei.

Sophie făcu ochii mari:

— Există și *un arbore genealogic* al lui Iisus Hristos?

— Bineînțeles! Și constituie — se pare — fundamentul documentelor Sangreal. Genealogia completă a primilor descendenți ai lui Hristos.

— Dar la ce bun o asemenea genealogie? Nu constituie o dovadă. Nici un istoric nu-i poate confirma autenticitatea.

Teasing chicoti ușor:

— După cum nu pot confirma nici autenticitatea Bibliei!

— Adică?

— Adică istoria este scrisă totdeauna de cei mai puternici. Atunci când se ciocnesc două culturi, cea care

pierde este, în cele din urmă, distrusă, iar cea care câștigă scrie cărțile de istorie — cărți care îi glorifică propria cauză și o discreditează pe cea a învingătorilor. După cum observa odată Napoleon: „Ce e istoria altceva decât o poveste convenabil ticluită?” Prin însăși natura ei, istoria e totdeauna o relatare subiectivă.

La acest aspect, Sophie nu se gândise.

— Documentele Sangreal nu fac altceva decât să relateze *cealaltă* versiune a istoriei lui Iisus. În final, pe care dintre ele o accepți devine o problemă de credință și de alegere personală, dar cel puțin putem fi mulțumiți că informația a supraviețuit. În documentele Sangreal se afla zeci de mii de pagini pline de date. Martorii oculari afirmă că toată această comoară era transportată în patru cutii uriașe. Printre ele se crede că se află *Documentele Puriste* — mii de file originale, datând din epoca pre-constantiniană, scrise de primii adepți ai lui Iisus, care-l venerau ca pe un Învățător și un profet în întregime uman, om în carne și oase. Tot aici se zvonește că s-ar găsi și legendarul *Document „Q”* — un manuscris în a cărui existență până și Vaticanul crede. Se pare că acesta ar fi o culegere de învățături ale lui Iisus, probabil scrise chiar de mâna Lui.

— Scrieri ale lui Iisus Hristos?!

— Exact, replică Teabing. De ce n-ar fi păstrat El însuși o cronică a faptelor sale? Mulți oameni procedau astfel în acele vremuri. Un alt document exploziv despre care se crede că s-ar afla într-unul din acele patru cutii este manuscrisul numit *Jurnalele Magdalenei* — o relatare personală a Mariei Magdalena cu privire la relația sa cu Iisus, la răstignirea Lui și la perioada pe care a petrecut-o în Franța.

Sophie rămase tăcută pentru un moment, apoi întrebă:

— Și aceste patru cutii cu documente erau, de fapt, comoara găsită de Cavalerii Templieri sub Templul lui Solomon?

— Da. Acestea au fost documentele care au conferit Templierilor puterea lor excepțională... documentele care

au constituit obiectul neîncetatei căutări ale Graalului în decursul istoriei.

— Dar spuneai că Sfântul Graal este *Maria Magdalena*. Dacă documentele sunt adevăratele țintă a cercetărilor, de ce se vorbește despre căutarea Graalului?

— Fiindcă în locul în care este ascuns Sfântul Graal se află și un sarcofag.

Afară, o pală de vânt răscoli frunzele copacilor.

Vocea lui Teabing era mai joasă, mai potolită acum:

— Căutarea Sfântului Graal nu reprezintă altceva decât năzuința de a îngenunchea în fața rămășițelor pământești ale Mariei Magdalena, de a te ruga la picioarele celei proscrise, ale sacrului feminin pierdut.

— Adică ascunzătoarea Sfântului Graal este de fapt un... *mormânt*?

Ochii căprui ai lui Teabing se umeziră:

— Într-adevăr. Un mormânt în care odihnește trupul Mariei Magdalena, alături de documentele ce relatează adevăratele poveste a vieții ei. În esența sa, căutarea Graalului a fost dintotdeauna o căutare a Magdalenei — regina defăimată, îngropată împreună cu mărturiile ce atestă dreptul la putere al urmașilor ei.

Sophie așteaptă un moment ca Teabing să-și vină în fire. Erau încă multe lucruri despre bunicul ei pe care nu le înțelegea:

— În toți acești ani, întrebă ea în cele din urmă, membrii Stăreției și-au asumat sarcina de a apăra documentele Sangreal și mormântul Mariei Magdalena?

— Da, însă confreria mai are și o altă îndatorire — aceea de a proteja însăși *spița* lui Iisus. Urmașii lui Hristos s-au aflat întotdeauna în pericol. Biserica primelor secole creștine s-a temut că, dacă spița se perpetuează, secretul lui Iisus și al Magdalenei va ieși la un moment dat la iveală, punând sub semnul întrebării doctrina fundamentală a catolicismului — aceea a unui Mesia divin, care păstra distanța față de femei și de iubirea sexuală. Cu toate acestea, urmașii lui Hristos au supraviețuit la adăpost în Franța, până în secolul al V-lea când, printr-o mișcare

îndrăzneță, s-au unit cu familia regală franceză și au dat naștere dinastiei merovingiene.

Cuvintele o luară prin surprindere pe Sophie. Toți elevii din Franța — și nu numai — auziseră despre aceasta dinastie.

— Parisul a fost fondat de merovingieni!

— Da. Acesta este unul dintre motivele pentru care legenda Graalului este atât de vie aici, în Franța. Multe așa-zise expediții de căutare a Graalului inițiate de Vatican erau, de fapt, misiuni sub acoperire ce urmăreau anihilarea membrilor acestei dinastii. Ai auzit de regele Dagobert?

Sophie își amintea vag numele dintr-o lecție de istorie:

— Dagobert a fost un rege merovingian, nu-i așa? Înjunghiat în ochi în timp ce dormea.

— Exact! Asasinat de Vatican în înțelegere cu Pepin d'Heristal. La sfârșitul secolului al VII-lea. O dată cu uciderea lui Dagobert, dinastia merovingiană aproape că s-a stins. Din fericire, fiul lui Dagobert, Sigisbert, a izbutit să scape neștiut de nimeni și astfel familia a supraviețuit. Unul dintre urmașii săi a fost Godefroi de Bouillon, cel care a fondat Le Prieuré de Sion.

— Același om, interveni Langdon, care le-a cerut templierilor să dezgroape documentele Sangreal de sub Templul lui Solomon, obținând astfel dovada legaturilor de sânge dintre merovingieni și Iisus Hristos.

Teabing încuviință, suspinând adânc:

— Astăzi, Le Prieuré de Sion are o misiune extrem de importantă — de fapt, trei misiuni într-una singură: trebuie să protejeze documentele Sangreal, să apere mormântul Mariei Magdalena, și, desigur, trebuie să ocrotească spița regală a lui Iisus — pe cei câțiva membri ai dinastiei merovingiene care au supraviețuit până în zilele noastre.

Cuvintele britanicului plutiră parcă o clipă în aerul spațioasei încăperi și Sophie resimți o stranie vibrație, de parcă în străfundul ființei sale rezona un adevăr ascuns. „Urmașii lui Iisus care au supraviețuit până azi.” Din nou vocea bunicului părea că-i șoptește în ureche: „Prințesa, trebuie să-ți spun adevărul despre familia ta.”

Un fior de gheață îi străbătu tot trupul.

„Sânge regal!”

Nu, nu era posibil!

„Prințesa Sophie!”

— *Sir* Leigh?

Vocea majordomului răsună în interfonul montat pe perete și Sophie tresări, surprinsă.

— Puteți veni până în bucătărie o clipă?

Teabing se încruntă și, apropiindu-se de interfon, apăsă butonul:

— Rémy, după cum bine știi, sunt împreună cu oaspeții mei. Dacă vom avea nevoie de ceva din bucătărie în noaptea aceasta, ne vom servi singuri. Mulțumesc și noapte bună!

— Numai un cuvânt înainte de a mă retrage, *sir*! Dacă nu vă supărați!

Sir Leigh bombăni și apăsă din nou pe buton:

— Spune repede, Rémy!

— Este o problemă a casei, *sir*, nu trebuie să-i deranjăm pe oaspeți cu ea.

— Și nu poate aștepta până dimineață? izbucni Teabing enervat.

— Nu, *sir*! Nu vă voi răpi decât un minuțel.

Britanicul își dădu ochii peste cap și se întoarse spre Langdon și Sophie:

— Câteodată mă întreb, de fapt, cine servește pe cine!

Apoi, apăsând pe buton încă o dată:

— Vin imediat, Rémy! Să-ți aduc ceva când vin?

— Doar eliberarea de sub oprimare, *sir*.

— Rémy, îți dai seama, sper, că biftecul tău *au poivre* este unicul motiv pentru care încă mai lucrezi pentru mine.

— Asta-mi tot spuneți dumneavoastră, *sir*! Asta-mi tot spuneți!

„Prințesa Sophie!”

Parcă sunetul protezelor metalice ale lui Teabing care se îndepărta spre bucătărie trecea direct prin ea. Amortită, se întoarse spre Langdon și-l privi drept în față. Profesorul clătină deja din cap, de parcă i-ar fi citit gândurile:

— Nu, Sophie! îi șopti el. Același gând mi-a trecut și mie prin minte când mi-am dat seama că bunicul tău a fost membru al Stăreției și când mi-ai spus că voia să-ți dezvăluie un secret despre familia ta. Dar e imposibil. Langdon făcu o pauză: Saunière *nu* este un nume merovingian.

Sophie nu știa dacă ar trebui să se simtă dezamăgită sau ușurată. Ceva mai devreme, Langdon o întrebase în treacăt despre numele de fată al mamei ei: Chauvel. Acum înțelegea care fusese rostul întrebării lui.

— Dar Chauvel? insistă ea.

Din nou Langdon făcu semn că nu.

— Îmi pare rău! Știu că astfel multe dintre întrebările tale și-ar fi găsit răspunsul. Dar numai două ramuri ale dinastiei merovingiene mai există astăzi. Numele de familie sunt Plantard și Saint-Clair. Ambele familii trăiesc în mare secret, probabil protejate de Stăreție.

Sophie repetă în gând cele două nume și, la rândul ei, clătină din cap. Nu exista nimeni în familia ei care să se numească Plantard ori Saint-Clair. O resemnare obosită începea să pună stăpânire pe ea. Nu făcuse nici un progres în a înțelege ce anume intenționase bunicul ei să-i dezvăluie. Aproape că-și dorea ca Jacques Saunière să nu fi pomenit despre familia ei; deschisese astfel niște răni vechi, care erau însă la fel de dureroase azi, ca și în trecut. „Sunt morți, Sophie. Nu se mai întorc.” Își aminti cum mama ei obișnuia să-i cânte seara, cum o ridica tatăl ei pe umeri, iar bunica și frățiorul mai mic surâdeau și o priveau

cu ochii lor verzi strălucitori. Tot ce-i mai rămăsese era bunicul.

„Iar acum nici el nu mai e. Sunt singură.”

Tăcută, se întoarse și se apropie din nou de *Cina cea de taină*, uitându-se cu atenție la părul lung, roșcat, al Magdalenei și la ochii ei senini. Era ceva în expresia ei... ceva care amintea de pierderea cuiva drag. Sophie aproape că simțea tristețea aceea.

— Robert? șopti ea încet.

Profesorul se apropie:

— Leigh a spus că povestea Graalului e pretutindeni în jurul nostru, și totuși eu de-abia în seara asta am auzit-o.

Langdon păru că ar fi vrut să-i cuprindă umerii și s-o liniștească, dar se abținu:

— Ai mai auzit povestea și înainte, Sophie! Toată lumea a auzit-o. Numai că nu ne dăm seama ce e cu adevărat.

— Nu înțeleg.

— Istoria Graalului este pretutindeni, numai că e ascunsă. Când Biserica a interzis orice referire la Maria Magdalena, povestea ei a trebuit să fie transmisă mai departe prin mijloace mai discrete... prin metafore și prin simboluri.

— Desigur. Prin artă, adică!

Langdon arată spre *Cina cea de taină*:

— Un exemplu perfect. Unele dintre cele mai cunoscute opere de artă, literatură sau muzică redau în secret povestea Mariei Magdalena și a lui Iisus.

Și profesorul îi povestește pe scurt despre operele lui da Vinci, Botticelli, Poussin, Bernini, Mozart și Victor Hugo — lucrări care aminteau despre năzuința de a reînvia sacrul feminin. Legende străvechi, precum cea a lui *sir* Gawain și a Cavalerului Verde, legenda regelui Arthur, ba chiar povestea *Frumoasa-din-Pădurea-Adormită* erau, de fapt, alegorii ale Graalului. Romanul *Cocoșatul de la Notre-Dame* al lui Hugo și opera *Flautul fermecat* a lui Mozart erau pline de simboluri masonice și aluzii referitoare la Graal.

— O dată ce ți s-au deschis ochii spre adevărata semnificație a Sfântului Graal, adăugă Langdon, începi s-o

vezi peste tot: în pictură, în muzică, în cărți, ba chiar și în desene animate și în unele filme artistice.

Apoi, arătându-i ceasul său cu Mickey Mouse, îi spuse că Walt Disney își făcuse în viață un crez din a duce mai departe istoria Graalului. Mulți îl consideraseră „un da Vinci al epocii moderne”. La fel ca ilustrul său predecesor, Disney fusese un vizionar, un om cu mult înaintea timpului său, un artist extrem de talentat, membru ale unor societăți secrete și, mai cu seamă, iubise enigmele, farsele și dublele înțeleșuri. Ca și Leonardo, Disney inserase în arta sa simboluri și mesaje ascunse. Pentru un ochi antrenat, primele filme realizate de Disney constituiau o avalanșă de aluzii și de metafore.

Majoritatea mesajelor ascunse de Walt Disney în desenele sale se refereau la religie, la miturile păgâne și la femininul subjugat. Nu fusese o pură întâmplare că acest cineast alesese să transpună pe ecran povești ca *Albă-ca-Zăpada*, *Cenușăreasa* și *Frumoasa-din-Pădurea-Adormită* — toate amintind de încarcerarea sacrului feminin. Nimeni nu avea nevoie de cunoștințe profunde de simbolistică pentru a înțelege că *Albă-ca-Zăpada* — o prințesă care aproape că se stinge după ce gustă dintr-un măr otrăvit — nu e altceva decât o aluzie clară la căderea Evei în Grădina Raiului. Și cine se putea îndoi că prințesa Aurora din povestea *Frumoasei-din-Pădurea-Adormită* — „alintată” Rose și ascunsă adânc în hățișul unei păduri pentru a o feri de atingerea răului — era de fapt povestea Graalului spusă pe înțeleșul copiilor.

În ciuda imaginii sale serioase, compania Disney păstra încă un filon jucăuș și angajații ei actuali se amuzau adesea ascunzând simboluri secrete în diverse producții. Langdon n-avea să uite niciodată când unul dintre studenții săi adusese un DVD cu filmul de animație *The Lion King* și oprise la un moment dat derularea pentru a le arăta un cadru în care cuvântul SEX era clar vizibil, format din particule de praf deasupra leușorului Simba. Deși bănuia că isprava era mai degrabă o farsă a unui desenator decât vreo aluzie conștientă la sexualitatea umană, Langdon

Învățase cu acea ocazie să nu subestimeze niciodată tendința companiei Disney spre simbolismul ascuns. *Mica-Sirenă*, de pildă, era o îmbinare de simboluri care aminteau de divinitatea feminină, atât de sugestive, încât în nici un caz nu puteau fi rezultatul unei pure coincidențe.

Când văzuse pentru prima dată *Mica-Sirenă*, lui Langdon i se tăiase respirația atunci când observase că tabloul ce decora căminul subacvatic al sirenei Ariel era nici mai mult nici mai puțin decât *Magdalena penitentă*, un celebru omagiu adus Mariei Magdalena de pictorul francez Georges de la Tour în secolul al XVII-lea — decor cât se poate de potrivit, dacă ținem seama că filmul se dovedise a fi un colaj de nouăzeci de minute plin de referințe simbolice la sanctitatea pierdută a zeiței Isis, la Eva și, în mod repetat, la Maria Magdalena. Numele sirenei, Ariel, amintea de asemenea de sacrul feminin și, în *Cartea lui Isaia*, era sinonim cu „Sfânta Cetate asediată”. Desigur, nici părul lung și roșcat al sirenei nu era doar o simplă coincidență.

Dincolo de ușa biroului se auzi din nou zgomotul cârjelor lui Teabing; de această dată acesta se apropia cu pași repezi. Când britanicul intră în încăpere, pe chipul lui era așternută o expresie rigidă:

— Ai face bine să-mi dai o explicație, Robert, spuse el pe un ton rece și sec. Nu se poate spune că ai fost tocmai sincer cu mine!

— Sunt victima unei înscenări, Leigh! spuse Langdon încercând să-și pastreze calmul. Doar mă cunoști! N-aș fi în stare să ucid pe cineva.

Vocea lui Teabing era la fel de rece când i se adresă din nou:

— Robert, ai apărut la televiziune, pentru numele lui Dumnezeu! Știai că ești căutat de poliție?

— Da.

— În acest caz, ai abuzat de încrederea mea. Nu-mi vine să cred că mi-ai periclitat situația venind aici și cerându-mi să pererez despre Graal, astfel ca tu să te poți ascunde în casa mea!

— N-am omorât pe nimeni!

— Jacques Saunière e mort și poliția spune că tu l-ai ucis. Brusc chipul i se întristă: Așa un iubitor al artelor...

— *Sir?*

Majordomul intrase în încăpere și se oprise în prag, cu brațele încrucișate la piept.

— Să-i dau afară?

— Lasă-mă pe mine!

Teabing șchiopătă până în celălalt capăt al biroului, deschise ușile duble de sticlă ce dădeau spre peluză și făcu semn spre spațiul verde de afară:

— Vă rog să vă urcați în mașină și să plecați.

Sophie nu se clinti:

— Avem informații despre *la clef de voûte*. Cheia de boltă a Stăreției.

Teabing se holbă la ea preț de câteva secunde și apoi se strâmbă:

— O încercare disperată! Robert știe cât de mult am căutat-o.

— Nu e o minciună, Leigh, interveni Langdon. De aceea am venit la tine. Ca să vorbim despre cheia de boltă.

Majordomul făcu un pas spre ei:

— Plecați imediat sau chem poliția.
— Leigh, insistă profesorul, știm unde e ascunsă!
Teabing păru că se înmoaie puțin.
Rémy se apropie însă cu pași hotărâți:
— Plecați imediat! Sau vă voi da...
— Rémy! izbucni *sir* Leigh. Scuză-ne pentru un moment!
Majordomul rămase cu gura căscată:
— *Sir?* Trebuie să mă opun! Oamenii aceștia sunt...
— Mă ocup eu, replică Teabing și-i făcu semn să iasă din încăpere.

După o clipă de tăcere înmărmurită, Rémy se retrase ca un câine care tocmai a fost certat de stăpân.

Rezemat de pervazul ferestrei deschise, britanicul se întoarse spre oaspeții săi, cu aceeași expresie rigidă pe chip:

— Să vă aud povestea. Ce știți despre cheia de boltă?

În tufărișul des de sub fereastra lui Teabing, Silas strânse bine pistolul în mână și aruncă o privire prin ușile de sticlă. Cu câteva clipe în urmă, înconjurase clădirea și-l văzuse pe Langdon vorbind cu femeia în birou. Înainte de a reuși să intre însă, apăruse un individ cu cârje, care țipase la Langdon, deschisese ușile de sticlă și le ceruse celor doi să plece. „Apoi femeia spusese ceva despre cheia de boltă și totul se schimbase.” Strigătele deveniseră șoapte. Atmosfera se calmase. Și ușile de sticlă fuseseră imediat închise.

Acum, ascuns în întuneric, Silas privi înăuntru pe furiș. „Cheia de boltă e undeva în casă.” Era sigur de asta.

Fără a ieși din umbra tufișurilor, se apropie mai mult de ușă și încercă să audă ce se discuta înăuntru. Le va da cinci minute. Dacă nu vor menționa între timp unde se află cheia de boltă, va intra peste ei și-i va obliga să vorbească.

În birou, Teabing făcuse ochii mari și se bâlbâia surprins la culme:

— Mare Maestru? Jacques Saunière?!

Sophie încuviință, conștientă de șocul prin care trecea britanicul:

— Dar n-ai de unde să știi tu una ca asta!

— Jacques Saunière era bunicul meu.

Teabing se împletici, sprijinindu-se în cârje, și privi repede spre Langdon, care confirmă spusese lui Sophie.

— *Miss Neveu*, am rămas fără grai. Dacă este adevărat, atunci îmi exprim regretul pentru pierderea dumneavoastră! Trebuie să recunoscând că, în cadrul cercetărilor mele, am alcătuit o listă cu oameni din Paris pe care îi bănuiam de implicare în activitatea Stăreției din Sion. Jacques Saunière se afla și el pe această listă. Dar... Mare Maestru? Mi-e greu să-mi și imaginez!

Teabing rămase tăcut o clipă, gânditor, și apoi clătină din cap cu hotărâre:

— Dar tot nu se leagă. Chiar dacă Saunière ar fi fost cu adevărat Marele Maestru al Stăreției și ar fi creat el însuși cheia de boltă, *sub nici un motiv* nu ți-ar fi spus dumitale unde o poți găsi. Cheia de boltă dezvăluie calea către cea mai de preț comoară a Stăreției. Nepoată sau nu, în nici un caz nu puteai primi o asemenea informație.

— Domnul Saunière era pe moarte atunci când i-a dezvăluit-o, interveni Langdon. Nu avea alte opțiuni.

— Dar nu avea nevoie de alte opțiuni! replică Teabing. Există trei seneșali care cunosc același secret. Atât de ingenios este sistemul lor. Într-o astfel de situație unul dintre ei devine Mare Maestru și apoi aleg un alt seneșal căruia să-i împărtășească secretul cheii de boltă.

— Bănuiesc că n-ai văzut întreaga emisiune de știri, spuse Sophie. Pe lângă bunicul meu, alte *trei* personalități pariziene au fost asasinate în seara aceasta. În același mod. Toate lăsând impresia că au fost interogate.

— Și crezi că erau... bâigui Teabing?

— Seneșalii, încheie Langdon.

— Dar... cum? Nu este posibil ca un asasin să afle numele tuturor celor patru membri de vârf din Le Prieuré de Sion! Uită-te la mine! Eu studiez ordinul ăsta de zeci de ani și n-am putut afla nici măcar numele unui singur membru al

său! Mi se pare de neconceput ca toți cei trei seneșali și Marele Maestru să poată fi descoperiți și uciși într-o singură zi.

— Mă îndoiesc că informațiile au fost obținute într-o singură zi, îi replică Sophie. Mai degrabă pare o acțiune tip *décapiter* bine pusă la punct. Este o tehnică pe care noi o folosim în lupta împotriva organizațiilor mafioate. Dacă DCPJ vrea să intervină asupra unui astfel de grup, îl ține în secret sub supraveghere și ascultare luni de zile, îi identifică pionii principali și apoi intră în acțiune și-i prinde pe toți în același moment. Decapitare. Lipsit de conducere, grupul nu se mai poate controla și divulgă alte informații. Este posibil ca cineva să fi urmărit răbdător confreria și apoi să fi atacat brusc, sperând că unul dintre cei patru va divulga locul unde este ascunsă cheia de boltă.

Teabing încă nu părea convins.

— Dar frații nu ar fi vorbit niciodată! Au jurat să păstreze tăcerea! Chiar și în fața morții.

— Exact, confirmă Langdon. Cu alte cuvinte, dacă nici unul n-ar fi divulgat secretul și dacă toți ar fi fost uciși...

Britanicul icni:

— Atunci locația cheii de boltă ar fi pierdută pentru totdeauna!

— Și o dată cu ea, însăși locația Sfântului Graal.

Teabing păru că se clatină sub greutatea cuvintelor rostite de Langdon. Apoi, de parcă ar fi fost prea istovit pentru a se mai putea ține pe picioare, se prăbuși în scaunul de-alături, cu privirile pierdute pe fereastră.

Sophie se apropie de el și-i vorbi cu o voce joasă, blândă:

— Ținând seama de situația dificilă a bunicului meu, este posibil ca, în disperare de cauză, să fi încercat să transmită secretul cuiva din afara Stăreției. Unei persoane în care știa că poate avea încredere deplină. Unui membru al familiei.

— Dar cineva capabil de un asemenea atac... cineva care a putut descoperi atât de multe lucruri despre confrerie...

Se întrerupse și pe chipul lui palid apăru expresia unei noi spaime:

— La mijloc nu poate fi decât o singură forță. Tipul acesta de infiltrare nu poate veni decât din rândurile celui mai vechi dușman al Stăreției.

Langdon îl privi uimit:

— Biserica.

— Cine altcineva? Vaticanul caută de secole Graalul.

Sophie se uită la amândoi cu scepticism.

— Credeți că *Biserica* l-a ucis pe bunicul meu?!

— N-ar fi pentru prima dată în istorie când Biserica ar ucide pentru a se apăra. Documentele care însoțesc Graalul sunt explozive și de secole întregi clerul caută să le distrugă.

Lui Langdon nu-i venea totuși să creadă ipoteza lui Teabing, că Biserica ar fi în stare să omoare oameni de dragul obținerii acestor documente. Îl cunoștea pe noul papă și pe mulți dintre cardinali și știa că toți erau persoane profund spirituale, care n-ar fi acceptat niciodată asasinatul. „Indiferent care era miza.”

Sophie părea că gândește la fel.

— Dar n-ar fi oare posibil ca membrii Stăreției să fi fost uciși de cineva din afara Bisericii? Cineva care nu știe ce este Graalul cu adevărat? Cupa din care a băut Iisus ar putea constitui, la urma urmei, o comoară de invidiat. Fără îndoială, au fost comise crime și pentru mult mai puțin de atât!

— Din experiența mea pot spune că oamenii sunt dispuși să facă mult mai mult pentru a evita ceea ce le stârnește frica decât pentru a obține ceea ce-și doresc. Simt disperare în acest atac asupra Stăreției.

— Leigh, interveni Langdon, argumentul tău e paradoxal. De ce ar *ucide* prelații catolici patru membri ai Stăreției, în încercarea de a găsi și distruge niște documente despre care cred că sunt doar niște minciuni?

Teabing chicoti încet.

— Turnurile de fildeș de la Harvard te-au cam înmuiat, Robert! Da, clericii de la Roma nutresc o credință puternică, datorită căreia pot face față oricărei furtuni — inclusiv unor documente care contrazic tot ce au ei mai scump în suflet.

Dar ce te faci cu restul lumii? Cum rămâne cu cei care nu au credința lor? Cei care, văzând haosul și violența care domnesc azi în lume, se întreabă unde-i Dumnezeu? Cei care aud despre scandalurile din Biserică și se întreabă cine sunt oamenii ăștia care pretind că spun adevărul despre Hristos și totuși mint pentru a ascunde fărădelegile comise de propriii lor preoți? Cum rămâne cu oamenii aceia, Robert, dacă apar dovezi științifice care demonstrează că povestea spusă de Biserică despre Iisus este incorectă și că nu e, de fapt, altceva decât o poveste bine ticluită, cea mai mare minciună aruncată vreodată în fața omenirii?

Profesorul nu îi răspunse.

— Îți spun eu ce s-ar întâmpla dacă documentele ar ieși la iveală, reluă Teabing. Vaticanul s-ar vedea confruntat cu o criză fără precedent din cei două mii de ani de existență.

După o lungă tăcere, Sophie întrebă:

— Dar dacă Biserica este cea care a pus la cale aceste atacuri, de ce acționează tocmai acum? După atâția ani? Stăreția păstrează ascunse documentele Sangreal și deci nu constituie o amenințare imediată pentru Biserică!

Teabing oftă adâncând și se întoarse spre Langdon:

— Robert, presupun că tu cunoști care este misiunea finală a Stăreției.

— O cunosc, răspunse el simțind un nod în gât atunci când realizează implicațiile acesteia.

— *Miss Neveu*, reluă britanicul, Biserica și confreria au încheiat cu mult timp în urmă o înțelegere tacită: Biserica nu atacă Stăreția, Stăreția păstrează ascunse documentele Sangreal. Dar confreria a nutrit dintotdeauna ideea de a dezvălui la un anumit moment dat secretul. O dată cu apropierea de o anumită dată în istorie, Stăreția plănuiește să rupă tăcerea și să-și savureze triumful, făcând publice documentele Sangreal și strigând în cele patru zări adevărul despre Iisus Hristos.

Sophie îl privi în tăcere câteva clipe, apoi se văzu și ea nevoită să se așeze pe un fotoliu.

— Și crezi că data aceasta se apropie? Și că Biserica știe?

— E doar o speculație, însă, dacă ar fi așa, Biserica ar avea o motivație puternică pentru a orchestra un atac menit să ducă la găsirea documentelor înainte de a fi prea târziu.

Langdon avea neplăcuta impresie că raționamentul lui Teabing era corect.

— Crezi că Biserica a reușit să obțină dovezi concrete ale respectivei date vizate de confrerie?

— De ce nu? Dacă a reușit să descopere identitățile membrilor, atunci cu siguranță a izbutit să le afle și planurile. Și chiar dacă nu cunoaște data exactă, superstițiile pot împinge clerul la acțiune.

— Superstițiile?

— Din punctul de vedere al profețiilor, ne aflăm în prezent într-o epoca de uriașe transformări. Am intrat de curând într-un nou mileniu și, o dată cu acest prag, s-a încheiat bimilenara Eră a Peștilor, peștele fiind, totodată, simbolul lui Iisus. Așa cum știu toți cei care studiază simbolistica, esența zodiei Peștilor susține ca omului trebuie *să i se spună* — de către o putere mai înaltă — ce anume să facă, fiindcă el nu este capabil să gândească de unul singur. Prin urmare, Era Peștilor a fost o epocă a ferventelor sentimente religioase. Acum intrăm însă în Era Vărsătorului, al cărei ideal afirmă că omul va afla *adevărul* și va deveni capabil să gândească singur. Transformarea ideologică este covârșitoare și se petrece chiar în zilele noastre.

Langdon simți un fior. Profețiile astrologice nu-l interesaseră niciodată prea mult și nu le acordase o credibilitate deosebită, dar știa că în cadrul Bisericii erau oameni care credeau cu toată ființa în ele.

— Biserica numește această perioadă de tranziție Ziua de Apoi.

Sophie îl privi cu scepticism:

— Adică sfârșitul lumii? Apocalipsă?

— Nu, îi răspunse Langdon. Asta e o greșeală frecvent întâlnită. Multe religii amintesc de Ziua de Apoi, dar sintagma nu se referă la sfârșitul lumii, ci la finele erei

actuale, Era Peștilor, care a început o dată cu nașterea lui Iisus, a durat două mii de ani și s-a încheiat o dată cu trecerea în noul mileniu. Acum, că am trecut în Era Vărsătorului, putem spune că Ziua de Apoi a venit.

— Mulți istorici ai Graalului, adaugă Teabing, cred că — *dacă* Stăreția are de gând să dezvăluie adevărul — *acest* moment al istoriei ar fi unul cât se poate de potrivit. Majoritatea specialiștilor — și eu mă număr printre ei — au presupus că dezvăluirea va coincide cu trecerea în noul mileniu. Evident, ne-am înșelat. Dar calendarul actual nu coincide perfect cu semnele astrologice, așa încât predicțiile se referă la o perioadă incertă. Dacă Biserica are informații despre o eventuală dată precisă, apropiată, sau dacă doar își face griji în temeiul profețiilor astrologice — nu știu. Și nici nu mai contează. Ambele scenarii ar putea explica un eventual atac al Bisericii împotriva Stăreției din Sion. Și, credeți-mă — adăugă Teabing încruntându-se — dacă Vaticanul găsește Graalul, îl va distruge imediat. Atât documentele, cât și relicvele Mariei Magdalena. Și atunci, dragii mei, toate dovezile vor fi pierdute; Biserica își va fi câștigat lupta de rescriere a istoriei pe care o poartă de milenii. Adevărata față a trecutului va fi ștersă pentru totdeauna.

Cu mișcări încete, Sophie scoase cheia aurie din buzunar și i-o întinse britanicului.

Teabing o luă și o studie câteva clipe.

— Dumnezeuule! Sigiliul Stăreției! De unde ai cheia asta?

— Mi-a dat-o bunicul în seara asta, înainte de a muri!

— E cheia unei biserici?

Sophie trase adâncând aer în piept:

— Cheia aceasta permite accesul la cheia de boltă.

Capul lui Teabing zvâcni în sus și pe chip i se așternu o expresie de totală neîncredere:

— Imposibil! Ce biserică mi-a scăpat? Am căutat în toate bisericile din Franța!

— Nu e într-o biserică, ci într-o bancă elvețiană.

Entuziasmul din ochii lui Teabing se evaporă:

— Cheia de boltă se află într-o bancă?

— Într-un seif, interveni Langdon.

— În seiful *unei bănci*?!

Britanicul clătină din cap energic:

— E imposibil! Cheia de boltă este ascunsă sub semnul Rozei.

— Exact. Era așezată într-o caseta din lemn de trandafir pe capacul căreia e incrustată o roză cu cinci petale.

Ochii britanicului păreau gata să-i sară din cap:

— Adică ai *văzut* cheia de boltă?!!

Sophie încuviință:

— Am fost la bancă.

Teabing se apropie de ei, privindu-i ca trăsni:

— Prieteni, trebuie să facem ceva! Cheia de boltă e în pericol! Avem datoria de a o proteja. Dacă mai există și alte chei? Furate, poate, de la seneșalii asasinați? Dacă Biserica are acces la bancă, așa cum ați avut voi...

— Când vor ajunge ei, va fi prea târziu, replică Sophie, pentru că noi am luat cheia de boltă de acolo.

— Ce? ! Ați scos-o din ascunzătoarea ei? !

— Nu-ți face griji, îl liniști Langdon. Cheia de boltă se află într-un loc sigur.

— *Extrem* de sigur, sper!

— Păi, replică profesorul fără a-și putea reține zâmbetul, depinde de cât de des măhuri pe sub divan!

Vântul se întetise și, ghemuit lângă zidul castelului, Silas își strânse sutana pe lângă corp. Deși nu putuse auzi decât fragmente dispartate din discuția celor dinăuntru, cuvintele „cheie de boltă” răzbătuseră de multe ori prin fereastra închisă.

„E înăuntru!”

Cuvintele Învățătorului îi reveniră în minte: „Du-te la Chateau Villele. la cheia de boltă. Nu răni pe nimeni.”

Acum, Langdon și ceilalți se retrăseseră bruscând într-o altă cameră, după ce stinseseră toate luminile din birou. Ca o panteră care-și pândește prada, Silas se apropie de ușile de sticlă. Nu erau încuiate, așa că le deschise, se strecura înăuntru și le închise în urma sa. Dintr-o altă încăpere, se

auzeau voci înăbușite. Își scoase revolverul din buzunar, îi ridică piedica și porni cu pași ușori pe culoar.

Locotenentul Collet se opri se în capătul aleii de acces către reședința lui Teabing și privea clădirea masivă. „Izolată. Întunecată. Bună ascunzătoare.” Cei șase agenți ai săi se așezară în dispozitiv, pe toată lungimea gardului. Aveau să înconjoare casa în numai câteva minute. Langdon nici nu ar fi putut alege un loc mai nimerit unui atac prin surprindere.

Se pregătea să-l sune pe Fache, când se auzi soneria telefonului său. Căpitanul nu se arătă nici pe departe atât de mulțumit pe cât crezuse Collet că va fi.

— De ce mie nu mi-a zis nimeni că avem vești despre Langdon?

— Vorbeați la telefon și...

— Unde ești acum, locotenent Collet?

Îi dădu adresa și continuă:

— Proprietatea aparține unui cetățean britanic, pe nume Teabing. Langdon a parcurs o distanță considerabilă până aici și vehiculul cu care a venit se află dincolo de poartă, nu sunt semne de pătrundere forțată; pesemne că îl cunoaște pe proprietar.

— Sosesc imediat, îi spuse Fache. Nu faceți nici o mișcare. Mă ocup personal de problema asta.

Collet rămase cu gura căscată:

— Dar, căpitane, veți face douăzeci de minute până aici! Trebuie să acționăm imediat! Îl am sub supraveghere. Suntem opt oameni în total. Patru dintre noi au carabine, iar restul, revolvare.

— Așteptați-mă!

— Căpitane, dar dacă Langdon are un ostatic înăuntru? Dacă ne vede și decide să plece pe jos? Trebuie să acționăm *acum*! Oamenii mei sunt pe poziții, gata de atac!

— Locotenent Collet, ai să aștepți sosirea mea înainte de a face vreo mișcare. E un ordin!

Și închise. Înmărmurit, Collet își puse telefonul în buzunar. „De ce mama dracului îmi cere Fache să aștept?” Dar în sinea lui știa deja răspunsul. Deși celebru pentru instinctul lui care nu dădea greș, căpitanul era recunoscut și pentru orgoliul lui nemăsurat. „Fache vrea să facă el însuși arestarea.” După ce împânzise ecranele televizoarelor cu figura lui Langdon, voia acum ca și el să aibă parte de aceeași publicitate. Iar el, Collet, trebuia doar să țină prada în șah până când venea șeful să se erijeze în eroul zilei.

Dar în minte îi veni imediat și o a doua explicație posibilă: „Controlul pierderilor.” În poliție, ezitățile în arestarea unui suspect își aveau locul doar atunci când apăruseră unele suspiciuni cu privire la vinovăția acestuia. „Să aibă oare Fache dubii privind implicarea lui Langdon?” Gândul era înspăimântător. Căpitanul depășise toate limitele în încercarea de a-l prinde pe american — *surveillance cachée*, Interpol, televiziune... Nici măcar marele Bezu Fache nu va scăpa prea ușor și neșifonat, dacă se va dovedi că afișase pe ecrane figura unui respectat profesor american, acuzându-l de crimă, când adevărul era cu totul altul. Dacă își dăduse seama că greșise, era firesc să-i ceară acum lui Collet să nu treacă la acțiune. Ultimul lucru care-i mai trebuia căpitanului acum era ca locotenentul său să dea buzna în casa unui nevinovat cetățean britanic și să-l ia pe Langdon în vizorul armei.

În plus, dacă americanul era nevinovat, se explica astfel unul dintre cele mai bizare paradoxuri ale acestui caz: de ce îl ajuta Sophie Neveu, *nepoata* victimei, pe presupusul asasin să scape? Comportamentul ei ar fi de înțeles însă dacă femeia ar ști că acuzațiile împotriva profesorului erau false. Fache făcuse cele mai extravagante presupuneri în încercarea de a explica strania purtare a lui Sophie Neveu, mergând chiar până la a bănuî că femeia — unica moștenitoare a lui Saunière — își convinsese iubitul, pe Langdon, să-l ucidă pe bătrân pentru a pune mâna mai repede pe moștenire. Bănuind acest lucru, Saunière ar fi putut lăsa poliției mesajul: „P.S. găsește-l pe Robert

Langdon.” Collet era însă sigur că alta trebuie să fie explicația. Sophie Neveu părea o persoană mult prea integră pentru a se implica în niște acțiuni atât de josnice.

— Locotenente! se auzi glasul unuia dintre oamenii săi, care se apropia în fugă. Am găsit o mașină!

Collet îl urmă în fugă vreo cincizeci de metri, până la o curbă largă în alee. Acolo, ascuns printre tufișuri aproape în întregime, se afla un Audi negru. Numere de înmatriculare indicau faptul că era o mașină închiriată. Collet îi pipăi capota. Era caldă încă. Ba chiar fierbinte.

— Probabil că așa a ajuns Langdon aici. Sună la compania de închirieri, îi ceru locotenentul agentului. Află dacă mașina a fost furată!

— Da, domnule.

Un alt agent îi făcu semn să privească spre gard:

— Locotenente, ia uitați-vă aici, la pâlcul de copaci din capătul aleii, îi spuse întinzându-i un binoclu.

Collet ajustă binoclul și privi în direcția indicată. Dincolo de cotul aleii, treptat, siluetele verzui ale copacilor îi intrară în câmpul vizual. Iar ceea ce văzu acolo îl lăsă cu gura căscată. Ascunsă bine în vegetația deasă, era o furgonetă blindată. Identică într-un tot cu cea pe care el însuși o lăsase să plece de la sediul băncii elvețiene, ceva mai devreme. Collet se rugă ca aceasta să fie doar o bizară coincidență, deși știa că adevărul era cu totul altul.

— Mi se pare clar că asta e modalitatea prin care au reușit Langdon și Neveu să părăsească banca, remarcă agentul.

Locotenentul rămăsese fără grai. Își aminti de șoferul furgonetei. De ceasul Rolex. Cât de nerăbdător era să plece. „Iar eu n-am verificat compartimentul pentru marfă!”

Aproape nevenindu-i să creadă, își dădu seama că o persoană din cadrul băncii mințise poliția cu privire la Sophie și Langdon, ajutându-i, de fapt, să fugă. „Dar cine? Și de ce?” Poate că totuși acesta era motivul pentru care Fache îi interzisese să acționeze. Poate căpitanul își dăduse seama că în toată afacerea asta erau implicate mai multe

persoane. „Dar dacă Langdon și Neveu au venit aici cu furgoneta blindată, al cui este Audi-ul negru?”

La sute de kilometri depărtare spre sud, un avion charter Beechcraft Baron 58 survola Marea Tireniană. În ciuda zborului lin, episcopul Aringarosa strânse în mână punga pe care o avea pregătită pentru cazul în care îi era rău de avion. Conversația telefonică pe care o avusese cu Parisul nu decursese deloc așa cum sperase el.

Singur în cabină, Aringarosa își răsucea inelul de aur pe deget, încercând să-și domolească senzația de frică și de disperare. „Situația în Paris a luat o întorsătură extrem de urâtă.” Închizând ochii, episcopul rosti în gând o rugăciune pentru ca Bezu Fache să găsească modalitatea de a o remedia.

Teabing ședea pe divan, ținea în brațe caseta din lemn de trandafir și îi admira incrustațiile delicate. „Trăiesc cea mai stranie și mai incitantă noapte a vieții mele.”

— Deschide capacul, șopti Sophie.

Britanicul surâse. „Nu mă grăbi!” După mai bine de zece ani în care căutase cheia de boltă, voia să savureze fiecare nanosecundă din acest moment. Își trecu palma peste capacul lustruit, simțind textura florii:

— Roza, șopti el.

„Roza este Maria Magdalena și Sfântul Graal. Roza e busola ce arată calea.” *Sir* Leigh se simțea ca un fraier. Ani de-a rândul bătuse bisericile și catedralele, plătind pentru acces special, și analizase sute de arcade situate sub rozare, căutând cheia de boltă. „*La clef de voûte* — o piatră unghiulară sub semnul rozei.”

Cu mișcări încete, deschise închizătoarea capacului și îl ridică.

Când, în sfârșit, zări obiectul din interior, își dădu seama brusc că nu putea fi altceva decât cheia de boltă. Privea pierdut cilindrul de piatră, alcătuit din discuri interconectate. Dispozitivul i se părea ciudat de familiar.

— Proiectat și construit după o schiță din jurnalele lui da Vinci, îi spuse Sophie. Bunicului mei îi plăcea să construiască asemenea obiecte.

„Desigur!” Văzuse și el schițele și planurile lui Leonardo. „Cheia către Sfântul Graal se află în acest cilindru.” Teabing ridică cu grijă criptex-ul din casetă. Deși habar n-avea cum să-l deschidă, avea impresia că însuși destinul său se afla ascuns înăuntru. În momentele de deznădejde, se întrebese adesea dacă va vedea vreodată încununarea căutărilor sale. Acum, aceste dubii dispăruseră pentru totdeauna. Putea auzi aieva cuvintele străvechi... esența legendei Graalului:

„Vous ne trouvez pas le Saint-Graal, c'est le Saint-Graal qui vous trouve.”

Nu tu găsești Graalul, el te găsește pe tine.”

Și, incredibil, în noaptea asta, cheia aflării Sfântului Graal îi apăruse în pragul ușii!

În timp ce Sophie și Teabing studiau criptex-ul discutând despre discuri, oțel și gândindu-se care ar putea fi parola, profesorul luă caseta și se apropie cu ea de o masă bine iluminată, pentru a o examina îndeaproape. Câteva dintre cuvintele rostite de britanic, ceva mai devreme, îi răsunau și acum ciudat în minte.

„Cheia către Graal este ascunsă sub semnul Rozei.”

Langdon îndreptă caseta spre lumină și studie trandafirul incrustat. Deși nu avea cunoștințe vaste în domeniul lucrării lemnului sau al mobilierului intarsiat, își aminti celebrul plafon casetat al unei mănăstiri de lângă Madrid din care, la trei secole după construcția sa, plăcile din tavan începuseră brusc să cadă, revelând textele sacre scrijelate de călugări pe ghipsul de dedesubt.

Privi din nou trandafirul de pe capac.

„Sub roză.

Sub Rosa.

Secret.”

O bufnitură undeva pe hol îi atrase atenția. Se întoarse, dar nu zări nimic în întuneric. Probabil că majordomul lui Teabing trecuse pe acolo. Își îndreptă din nou privirea spre caseta din lemn. Își trecu degetul peste marginea netedă a intarsiei, întrebându-se dacă nu cumva ar putea desprinde trandafirul, dar îmbinarea era perfectă. Nici măcar lama unui cuțit nu ar fi încăput între floare și adâncitura în care era montată.

Deschise cutia și examinează interiorul capacului. Neted. Înclinând-o pe o parte și pe alta, la un moment dat o rază de lumină se reflectă în ceea ce părea a fi un minuscul orificiu aflat pe dosul capacului. Închise caseta și examinează din nou trandafirul incrustat. Nici un orificiu.

„Nu trece dintr-o parte în alta.”

Puse cutia pe masă și, privind în jur, văzu un teanc de coli prinse cu o agrafă de birou. Luă agrafa, se întoarse la cutie, o deschise și studie din nou orificiul. Apoi dezdoi agrafa și, cu mișcări atente, introduse un capăt în cavitate și împinse ușor. Imediat auzi cum ceva cade pe masă și închise capacul pentru a vedea ce este. Era o mică bucățică de lemn, ca o piesă dintr-un puzzle. Trandafirul din lemn ieșise din locașul lui și se afla acum pe masă.

Mut de uimire, Langdon privi adâncitura în care fusese floarea. Acolo, gravate în lemn, scrise de mână, se aflau patru rânduri de text într-o limbă pe care n-o mai întâlnise.

„Literale îmi par semitice, și totuși nu recunoscând limba!”

O mișcare bruscă în spatele lui îl luă prin surprindere. Venită parcă de nicăieri, o izbitură în moalele capului îl făcu să aterizeze direct în genunchi.

În cădere, i se păru că zărește o bizară fantomă albicioasă aplecată deasupra lui cu o armă în mână. Apoi în fața ochilor lui totul se făcu negru.

Deși lucra în poliție, Sophie Neveu nu fusese niciodată amenințată cu arma — până în noaptea asta. Revolverul în țeava căruia privea acum era ținut de mâna palidă a unui uriaș albinos cu păr lung și alb. Ochii lui roșiatici aveau o căutătură înfricoșătoare, nepământească. Înveșmântat într-o sutană de lână, legată în jurul mijlocului cu o funie, părea un călugăr medieval. Sophie nu-și putea da seama cine ar putea fi individul, dar dintr-o dată acordă ceva mai multă considerație ipotezei emise de Teabing, că în spatele întregului complot se afla Biserica.

— Știți pentru ce am venit, spuse călugărul cu o voce răgușită.

Sophie și Teabing ședeau pe divan, cu mâinile ridicate, așa cum le ceruse intrusul. Langdon zăcea pe podea, gemând. Privirea călugărului se fixă imediat pe criptex-ul din poala britanicului. Acesta i se adresa pe un ton sfidător:

— N-ai să fii în stare să-l deschizi!

— Învățătorul meu e foarte înțelept, replică Albinosul făcând un pas spre ei, cu arma îndreptată când spre un prizonier, când spre celălalt.

„Unde naiba o fi acum majordomul lui Teabing?” se întreabă Sophie. „Oare nu l-a auzit pe Robert căzând?”

— Cine e Învățătorul tău? Poate că putem ajunge la o înțelegere cu el, îi propuse *sir* Leigh.

— Graalul e neprețuit!

— Sângerezi, remarcă Teabing calm, făcând semn spre glezna dreaptă a călugărului, pe care se vedea cum se scurge un firicel de sânge. Și șchiopătezi.

— Ca și tine, replică Albinosul și îi arată cârjele sprijinite de divan. Acum, dă-mi cheia de boltă!

— Știi despre cheia de boltă?

— Nu te privește pe tine ce știu eu. Ridică-te încet și dă-mi-o!

— Eu chiar mă ridic mai greu!

— Tocmai. Prefer ca nimeni să nu facă mișcări bruște.

Teabing se prinse cu mâna dreaptă de una dintre cârje, iar cu stânga luă criptex-ul. Ridicându-se cu greu de pe canapea, rămase în picioare, deși se clătina ușor; ținea cilindrul greu în mâna stângă și cu cealaltă se sprijinea în cârje.

Călugărul se apropie, cu revolverul îndreptat spre capul britanicului. Sophie nu putea decât să privească deznădăjduită cum Albinosul întinde brațul pentru a înșfăca criptex-ul.

— N-o să reușești niciodată, declară Teabing. „Numai cei merituosi pot deschide piatra.”

„Doar Dumnezeu hotărăște cine e merituos și cine nu”, își spuse Silas.

— Vezi că este greu, îl preveni infirmul. Dacă nu-l iei acum, mi-e teamă că am să-l scap, mai adaugă omul, al cărui braț începu să tremure violent.

Silas făcu repede un pas înainte pentru a apuca piatra și, în aceeași clipă, bătrânul își pierdu echilibrul. Cârja îi aluneca sub el și trupul i se înclină spre dreapta. „Nu!” Călugărul se repezi să prindă cilindrul și, în mișcare, arma își pierdu ținta. Dar cheia de boltă începuse să se depărteze de el. Infirmul se înclină spre dreapta, iar brațul lui stâng zvâcni spre spate și cilindrul îi căzu din mână, pe canapea. În aceeași clipă, cârja care alunecase păru să accelereze uimitor și schiță un arc de cerc prin aer, spre piciorul lui Silas.

Mii de ace i se înfipseră în carne atunci când cârja izbi cureaua *cilice* și țepii ei metalici îi sfâșiară rana deja deschisă. Silas căzu în genunchi, iar fierul ascuțit mușcă și mai rău din piciorul lui. Arma bubui asurzitor și se descărcă, iar glonțul se înfipse stingher, în pardoseală. Înainte ca Silas să își poată ridica pistolul pentru a trage din nou, gheata femeii i se înfipse sub maxilar.

La capătul aleii, Collet auzi focul de armă. Bubuitura îi trimise un val de adrenalină în vene. În timp ce-l aștepta pe

Fache, renunțase deja la visul de a-l aresta el în persoană pe Langdon, dar — naiba să-l ia! — în nici un caz nu avea de gând să permită ca, din cauza orgoliului nemăsurat al căpitanului, să se trezească el acuzat de neglijență profesională.

„Un foc de armă s-a auzit din interiorul unei case particulare și dumneata ai așteptat liniștit în capătul aleii?!”

Collet știa că ratase ocazia unui atac prin surprindere. Dar mai știa și că, dacă mai aștepta încă o secundă, întreaga sa cariera în poliție avea să devină o chestiune de domeniul trecutului.

— Băieți, intrăm!

Undeva, într-un colț al creierului său năucit, Robert Langdon înregistrase bubuitura armei. Totodată, auzise și strigătul de durere. Al lui oare? Un ciocan pneumatic îi pisa de zor capul în dreptul cefei. Undeva, în apropiere, cineva vorbea.

— Unde mama dracului ai fost?!

Asta fusese vocea furioasă a lui Teabing.

Majordomul năvăli în încăpere.

— Ce s-a întâmplat? Oh, Dumnezeuule! Cine mai e și ăsta? Chem poliția!

— Pe moaș-ta! Nu chemi nici o poliție! Fă-te și tu util și adu ceva cu care să-l legăm pe monstrul ăsta!

— Și puțină gheață, strigă Sophie în urma lui.

Langdon leșină din nou. Alte voci. Mișcare. Acum era întins pe divan. Sophie îi ținea la cap o pungă cu gheață. Capul îl durea îngrozitor. Treptat, privirea i se limpezi și zări forma care zăcea pe podea. „Am oare vedenii?” Trupul masiv al unui călugăr albinos era legat cu bandă adezivă, iar gura îi era astupată cu același material. În bărbie avea o tăietură urâtă, iar deasupra coapsei drepte, sutana îi era îmbibată de sânge. Și el părea că tocmai își vine în fire.

Langdon se întoarse cu greu spre Sophie:

— Cine e ăsta? Și ce s-a... întâmplat?

Teabing se apropie șchiopătând:

— Ai fost salvat de un cavaler înarmat cu o spadă „made by” Acme Orthopedic!

Americanul făcu ochii mari, dar renunță să se chinuie să mai priceapă ceva și dădu să se ridice.

Sophie puse pe umărul lui mâna care-i tremura, dar care în același timp era hotărâtă:

— Ai puțină răbdare, Robert!

— Mă tem, continuă Teabing să peroreze, că tocmai i-am demonstrat prietenei tale care este nefericitul avantaj al condiției mele: toată lumea mă subestimează!

În timp ce încă mai stătea pe divan, Langdon îl privi pe călugărul întins pe jos și încercă să-și dea seama ce se întâmplase.

— Omul purta un *cilice*, îi explică *sir* Leigh.

— Un ce?

Teabing îi arată brâul de pânză cu spini metalici mânjiți de sânge, aflată lângă călugăr, pe podea.

— O curea sau brâu al Disciplinei. Îl purta pe coapsă. Am țintit bine!

Langdon își fricționează capul. Auzise câte ceva despre asemenea curele.

— Dar cum... de unde ai știut?

Teabing rânji:

— Creștinismul e domeniul meu de studiu, Robert, și sunt unele secte care își afișează deschis crezul. După cum se vede, adăugă el, arătând cu cârja spre sângele ce șiroia prin sutana călugărului.

— Opus Dei, șopti profesorul, amintindu-și de recentul scandal din presă, care implicase o serie de cunoscuți oameni de afaceri din Boston, membri ai Opus Dei. Unii colegi îi acuzaseră în mod public că, pe sub costumele scumpe la trei rânduri, purtau *cilice*. Acuzațiile se dovediseră a fi false. La fel ca mulți alți membri ai sectei, aveau o implicare destul de redusă în activitățile Opus Dei și nu practicau mortificarea corporală; erau catolici fervenți, soți și părinți devotați, cetățeni onești și serioși. Deloc surprinzător, presa își mutase repede atenția asupra

celorlalți membri ai sectei... precum era cel care zăcea acum pe podea.

Teabing studia îndeaproape bucata de pânză însângerată.

— Dar de ce ar încerca Opus Dei să găsească Sfântul Graal?

Langdon încă nu-și revenise în totalitate pentru a se mai gândi la așa ceva.

Sophie se apropie de masa pe care se afla caseta:

— Robert, ce e asta?

Și-i arată micul trandafir desprins de pe capac.

— Intarsia ascundea un text care era gravat pe capac. Cred că textul ne spune cum să deschidem cheia de boltă.

Înainte ca Sophie sau Teabing să apuce să-i răspundă, o mare de sirene și lumini ale mașinilor de poliție se revărsă la poalele dealului și începu să urce aleea spre casă.

Sir Leigh se încruntă:

— Prieteni, se pare că trebuie să luăm o decizie. Și de data asta trebuie s-o luăm repede!

Collet și agenții săi se năpustiră în casa lui *sir* Leigh Teabing cu armele în mâini. După ce s-au răspândit, au început să cerceteze toate camerele de la parter. Găsiră urma unui glonț în podeaua salonului, semne ale unei lupte, puțin sânge, un fel de curea ciudată cu spini metalici și o rolă de bandă adezivă pe jumătate consumată. Toate încăperile păreau pustii.

Pe când voia să-și împartă oamenii în două echipe pentru a cerceta subsolul și terenul din spatele casei, auzi niște voci la etaj:

— Sunt sus!

Urcând treptele două câte două, agenții verificară fiecare încăpere, dormitoare și coridoarele întunecate pe măsură ce se apropiau de sunetul vocilor. Acestea păreau a veni din dormitorul aflat la capătul unui culoar interminabil. Agenții înaintau cu precauție și viteză, blocând toate posibilele ieșiri.

În timp ce se apropia de ultimul dormitor, Collet văzu că ușa acestuia era larg deschisă. Vocile încetară brusc, în locul lor răsunând un hure ciudat, ca de motor.

Cu revolverul în mână, locotenentul dădu semnalul. Pipăi peretele de lângă ușă, găsi întrerupătorul și aprinse lumina. Răsucindu-se și dând buzna în cameră, urmat de grupul de agenți, Collet își aținti arma spre... nimic.

Un dormitor gol. Părea a fi foarte vechi.

Huruitul automobilului încă se mai auzea dintr-un panou electronic montat pe peretele de lângă pat. Locotenentul mai văzuse asemenea panouri și în celelalte încăperi din casă. Era un fel de interfon. Se repezi la el și rămase cu mâna suspendată în aer, deasupra celor zece butoane etichetate: „BIROU... BUCĂTĂRIE...

SPĂLĂTORIE... BECI”.

„De unde dracu' aud mașina?”

„DORMITORUL PRINCIPAL... SOLAR... ȘOPRON... BIBLIOTECĂ”

„Șopron!” În câteva secunde, Collet era deja jos, trăgându-l după el pe unul dintre agenți. Umăr la umăr, traversară în fugă peluza din spatele casei și ajunseră cu răsuflarea tăiată în fața unui șopron ponosit. Înainte de a intra, locotenentul auzi huruitul motorului care se îndepărta. Își scoase arma, se repezi înăuntru și aprinse luminile.

În partea dreaptă a șopronului fusese amenajat un fel de atelier rudimentar — mașini de tuns iarba, unelte de grădinărit, resturi de plante și îngrășăminte. Pe peretele alăturat se afla bine cunoscutul panou de interfon. Unul dintre butoane era deschis: „DORMITORUL DE OASPEȚI II”.

Collet se răsuci, fierbând de mânie. „Ne-au ademenit la etaj cu ajutorul interfonului!” Privind în partea stângă a șopronului, văzu un șir lung de boxe pentru cai. Fără cai. Proprietarul prefera, probabil, caii-putere; boxele fuseseră transformate în garaje. Iar „colecția” de mașini era uimitoare — un Ferrari negru, un Rolls-Royce de odinioară, un vechi Aston Martin sports coupé și un Porsche 356 de colecție.

Ultima boxă era goală.

Collet se apropie în fugă și văzu câteva pete de ulei pe jos. „Nu au cum să iasă din perimetrul încercuit!” Aleea și poarta erau blocate de două mașini ale poliției tocmai pentru o astfel de eventualitate.

— Domnule!

Agentul îi făcu semn spre capătul șirului de boxe.

Oblonul din spate al șopronului era ridicat și, dincolo de el, câmpul noroios și întunecat se întindea până departe, în noapte. Collet ieși repede afară, încercând să scruteze bezna cu privirea. Nu se zărea însă nimic altceva decât umbra vagă a unei păduri care se afla la orizont. Faruri de automobil — nu. Valea era, probabil, străbătută de numeroase drumuri forestiere și poteci de vânătoare, dar locotenentul era sigur că prada sa nu va reuși să ajungă până la pădure.

— la câțiva oameni și răspândiți-vă pe câmp! Probabil că s-au împotmolit pe undeva. Mașinile astea elegante nu fac față terenului neasfaltat.

— Hm, domnule!

Agentul îi arată un suport pe care atârnavă câteva seturi de chei. Etichetele din dreptul fiecăruia purtau nume familiare:

„DAIMLER... ROLLS-ROYCE... ASTON MARTIN... PORSCHE”

Ultimul suport era gol. Când citi eticheta de sub el, Collet își dădu seama că situația nu era tocmai roz.

Range Rover-ul era negru sidefiu, cu tracțiune 4x4, transmisie standard, faruri din polipropilenă armată și volanul pe dreapta. Langdon era mulțumit că nu era el la volan.

La ordinul stăpânului său, majordomul Rémy manevră vehiculul cu o agilitate impresionantă pe câmpul destelenit, scăldat în lumina lunii. Fără a aprinde farurile, trecuse peste un gorgan și acum cobora panta lină îndepărtându-se de Château Villette, aparent spre silueta întunecată a pădurii din față.

Ținând în brațe cheia de boltă, Langdon se răsuci în scaun, spre Sophie, care ședea pe bancheta din spate, alături de Teabing.

— Ce-ți mai face capul, Robert? întrebă ea.

— Mai bine, mulțumesc, spuse americanul, încercând să surâdă, deși îl durea cumplit.

Teabing se întoarse și aruncă o privire spre călugărul legat fedeleș, înghesuit în spatele banchetei, în compartimentul pentru bagaje. *Sir* Leigh ținea în poală revolverul Albinosului și parcă era portretul îngălbenit de vreme al unui senior englez într-un safari, pozând deasupra prăzii ucise.

— Habar n-ai cât mă bucur că ai trecut pe la mine în seara asta, Robert, exclamă Teabing, râzând de parcă se distra de minune, așa cum nu o mai făcuse de mult timp.

— Îmi pare rău că te-am implicat în chestia asta, Leigh!

— Oh, te rog, toată viața mea am așteptat să fiu implicat!

Zărind prin parbriz umbra unui gard viu lung, își bătu majordomul pe umăr:

— Ține minte, fără lumini de poziție. Dacă e nevoie, folosește frâna de mână. Vreau să intrăm puțin în pădure. N-are rost să ne complicăm să riscăm să fim văzuți din casă.

Rémy încetini și pătrunse printr-o deschidere în gardul viu. Rover-ul înaintă ușor pe o potecă acoperită de vegetație și instantaneu ramurile copacilor ascunseră lumina lunii.

„Nu văd nimic”, își spuse Langdon, străduindu-se să distingă ceva în față.

Nimic, doar întuneric cât cuprinzi cu ochii. Câteva ramuri măturară portierele din stânga și majordomul roti ușor volanul în direcție opusă. Ținând drumul mai mult sau mai puțin drept, parcurse astfel cam treizeci de metri.

— Te descurci perfect, Rémy. Cred că e de-ajuns. Robert, vrei tu să acționezi butonul acela albastru de sub supapă? Uite-l acolo, îl vezi?

Langdon găsi butonul și apăsă:

Două conuri de lumină galbenă se deschiseră în față, revelând vegetația deasă ce încadra poteca. „Faruri de ceață”, realizează profesorul. Ofereau suficientă lumină cât să poată ține drumul drept și nu mai era nici un pericol să fie văzuți de pe câmp.

— Ei bine, Rémy, chicoti Teabing, acum ai și lumină. Viețile noastre sunt în mâinile tale !

— Dar unde mergem? întrebă Sophie.

— Poteca înaintează cam trei kilometri în pădure, întretaie domeniul Villette și apoi cotește spre nord. Cu condiția să nu dăm de vreun lac sau de copaci căzuți în drum, vom ieși nevătămați pe autostrada cinci.

„Nevătămați!” Capul lui Langdon nu era deloc de aceeași părere. Privi din nou spre cheia de boltă, cuibărită în siguranță în caseta ei din lemn. Trandafirul de pe capac fusese repus la loc și, cu toate că era încă buimac, profesorul ardea de nerăbdare să-l scoată și să examineze din nou textul gravat dedesubt. Desfăcu încuietoarea capacului și dădu să-l deschidă, când Teabing puse o mână fermă pe umărul lui:

— Ai răbdare, Robert! Terenul e accidentat și nu avem nici lumină suficientă. Ferească Dumnezeu să stricăm ceva! Dacă n-ai recunoscut limba pe lumină, n-ai să reușești nici

În bezna asta! Hai mai bine să așteptăm până ce vom fi în siguranță. Vom avea timp și pentru asta în curând!

Profesorul știa că Teabing are dreptate. Înclină din cap și închise capacul.

În spate, călugărul gemea și se zbătea. Brusc, începu să bââtaie din picioare destul de puternic.

Britanicul se întoarse și-i puse pistolul în față.

— Nu pot să-mi dau seama ce nu-ți convine, domnule! Ai pătruns prin efracție în casa mea și ai tras o lovitură urâtă în țeasta unui bun prieten. Aș putea foarte bine să te împușc pe loc și să te las să putrezești aici, în pădure!

Călugărul se potoli.

— Ești sigur că am făcut bine atunci când ne-am hotărât să-l luăm cu noi? Întrebă Langdon.

— Al naibii de sigur! Ești căutat pentru crimă, Robert! Ticălosul ăsta e biletul tău spre libertate! Se pare că poliția te vrea din tot sufletul dacă te-a urmărit până la mine acasă.

— Greșeala a fost a mea, interveni Sophie! Furgoneta blindată avea, probabil, un transmițător.

— Asta n-are importanță. Pe mine nu faptul că v-a găsit *poliția* mă surprinde, ci faptul că *insul ăsta* a dat de voi. Din câte mi-ați spus, nu-mi imaginez cum v-a putut urmări până la mine acasă; doar dacă a avut informații din interiorul Poliției Judiciare sau al băncii.

Langdon zăbovi puțin asupra acestei idei. Era clar că Bezu Fache ținea neapărat să găsească un țap ispășitor pentru asasinatele din seara asta. Iar Vernet își schimbase atitudinea cam prea brusc, deși era, oarecum, de înțeles, ținând seama că americanul era căutat pentru patru crime.

— Călugărul ăsta n-a acționat de unul singur, îi spuse Teabing, și până când nu vom afla *cine* se află în spatele întregii afaceri, nici unul dintre voi nu e în siguranță. Vestea bună, prieteni, e aceea că acum vă aflați voi pe o poziție de forță! Monstrul ăsta din spatele meu are informațiile de care avem noi nevoie și cel ce trage sforile care-l mânuiesc probabil că fierbe acum de îngrijorare!

Mașina prinsese deja viteza și, după ce traversase un pârau și urcase un gorgan, acum cobora din nou.

— Robert, vrei să fii amabil și să-mi dai telefonul de pe bord? îi ceru *sir* Leigh.

Langdon i-l dădu și Teabing formă un număr. După o lungă așteptare, cineva răspunse.

— Richard? Te-am trezit? Firește că da! Ce întrebare prostească! Îmi pare rău. Am însă o mică problemă. Nu mă simt foarte bine și trebuie să plecând în Insule pentru tratamentul meu, împreună cu Rémy. Păi, chiar acum. Regret că te-am luat pe neașteptate. Poți s-o pregătești pe *Elizabeth* în cam douăzeci de minute? Știi, dar fă și tu ce poți! Ne vedem în curând!

Și închise.

— *Elizabeth*? se miră Langdon.

— Avionul meu. Mă costă cât valoarea reginei în aur!

Profesorul se răsuci în scaun și-l privi lung:

— Ce e? izbucni Teabing. Nu puteți rămâne în Franța, când toată Poliția Judiciară e pe urmele voastre! În Londra veți fi mult mai în siguranță.

Sophie îi aruncă și ea o privire întrebătoare:

— Crezi că ar trebui să plecăm din țară?

— Prieteni, sunt un tip mult mai influent în lumea civilizată decât aici, în Franța! În plus, se crede că Graalul e ascuns pe undeva, prin Marea Britanie. Dacă vom reuși să deschidem criptex-ul, sunt sigur că vom găsi o hartă care va demonstra că am pornit în direcția cea bună.

— Îți asumi un riscând uriaș dacă ajuți doi fugari. Poliția din Franța n-o să te vadă deloc cu ochi buni.

Teabing făcu un gest de dezgust:

— Am terminat-o cu Franța. M-am mutat aici numai pentru a găsi cheia de boltă. Acum nu mai am nici o treabă aici. Nici nu-mi pasă dacă n-am să mai văd vreodată Chateau Villette.

— Dar cum vom trece de securitatea de la aeroport? întrebă Sophie.

Teabing râse ușor:

— Zburăm de la Le Bourget — un aerodrom situat nu departe de aici. Medicii francezi mă scot din sărite, așa că la fiecare două săptămâni plecând în Anglia pentru a-mi face tratamentul. Plătesc, desigur, pentru anumite privilegii și aici, și acolo. O dată ce vom fi deasupra mării, poți decide, Robert, dacă vrei să fim așteptați de cineva de la Ambasada SUA.

Dar Langdon își spuse că nu voia să aibă de-a face cu nimeni de la ambasadă. Deocamdată nu se putea gândi decât la cheia de boltă, la inscripție și la posibilitatea de a descoperi Graalul. Oare Teabing avea dreptate în ceea ce privește Marea Britanie? Într-adevăr, majoritatea legendelor plasau Graalul undeva în Regatul Unit. Chiar și mitica Insulă Avalon a regelui Arthur se credea că ar fi, de fapt, Glastonbury, în Anglia. Oriunde s-ar fi aflat Graalul însă, niciodată nu-și închipuise că avea să pornească în căutarea lui. „Documentele Sangreal. Adevărata istorie a lui Iisus Hristos. Mormântul Mariei Magdalena.” Brusc, avea impresia că se află pe un fel de tărâm nepământesc, în care lumea reală nu-l putea atinge.

— *Sir?* răsună vocea majordomului. Vă gândiți cu adevărat să vă întoarceți definitiv în Anglia?

— Rémy, n-ai de ce să-ți faci griji! Dacă mă întorc pe pământurile reginei, nu înseamnă că am să mă mulțumesc toată viața de acum înainte cu budincă și cartofi. Sper să vii și tu cu mine acolo! Am de gând să cumpăr o vilă splendidă în Devonshire și toate lucrurile tale îți vor putea fi trimise fără întârziere. E o aventură, Rémy. Îți spun eu, o adevărată aventură!

Langdon nu-și putu stăpâni un surâs. Entuziasmul britanicului încântat de ideea unei reveniri triumfale în propria țară era molipsitor. Privirile îi rătăceau absente pe fereastră, peste umbrele fantomatice ale copacilor. Oglinda laterală a mașinii era orientată spre interior și chipul lui Sophie se reflecta în ea. O privi tăcut un timp îndelungat și un val de plăcută căldură puse stăpânire pe el. În ciuda necazurilor din seara asta, era mulțumit că se afla într-o companie atât de încântătoare.

După câteva minute, de parcă i-ar fi simțit brusc privirile ațintite asupra ei, Sophie se aplecă în scaun și puse o mână pe umărul lui, bățându-l ușor cu palma:

— Ești bine, da?

— Mda, răspunse el. Oarecum.

Sophie se rezemă din nou de spătarul banchetei și Langdon zări un surâs care tocmai îi flutura pe buze. Brusc, își dădu seama că și el zâmbea.

Înghesuit după banchetă, Silas de-abia mai putea respira. Brațele îi erau răsucite la spate și strâns legate de glezne cu frânghie de rufe și cu bandă adezivă. La fiecare hârtop din șosea, un nou val de durere îi străbătea umerii. Bine că, măcar, îi scosese răcșorul *cilice*! Cu gura acoperită de rânduri de bandă adezivă, nu putea respira decât pe nas și nările începuseră deja să i se înfunde din cauza prafului care acoperea compartimentul de bagaje. Începu să tușească.

— Cred că se sufocă, spuse șoferul pe un ton îngrijorat.

Britanicul care-l lovise cu cârja se întoarse și privi spre el peste spătarul banchetei, cu o uitătură rece:

— Din fericire pentru tine, noi, britanicii, judecăm buna creștere a unui om nu după felul în care se poartă cu prietenii, ci după compasiunea pe care o arată dușmanilor.

Cu aceste cuvinte, insul se aplecă și întinse mâna spre gura lui. Dintr-o singură mișcare, apucă banda și trase de ea.

Silas simți că buzele parcă-i luară foc, dar aerul care-i pătrunse în piept părea trimis chiar de însuși bunul Dumnezeu.

— Pentru cine lucrezi? Întrebă britanicul.

— Eu împlinesc lucrarea Domnului, bălmăji el, abia mișcându-și maxilarul după lovitura de picior a femeii.

— Ești membru al Opus Dei.

Fuse o afirmație, nu o întrebare.

— Nu știi tu cine sunt eu!

— De ce vrea Opus Dei cheia de boltă?

Silas nu avea de gând să-i răspundă. Cheia de boltă era cheia către Sfântul Graal, iar acesta era primul pas spre apărarea dreptei credințe.

„Eu împlinesc lucrarea Domnului. *Calea* este în pericol.”

Însă, așa cum era îngrămădit în spatele mașinii, legat ca o boccea, se temea că îi dezamăgise crunt pe Învățător și pe episcop. Nu avea cum să ia legătura cu ei și să-i înștiințeze despre teribila turnură pe care o luaseră evenimentele. „Răpitorii mei dețin cheia de boltă! Vor ajunge la Graal înaintea noastră!” În tăcere și în întuneric, Silas se rugă. Durerea care-i chinuia trupul era un stimulent nimerit.

„Un miracol, Doamne! Am nevoie de un miracol!” N-avea de unde să știe că, peste numai câteva ore, chiar i se va oferi unul.

— Robert! Ce-i cu expresia aceea ciudată de pe chipul tău?

Langdon se întoarse spre ea, dându-și seama că avea dinții încleștați și că inima îi bătea furibund. Tocmai îi trecuse prin minte o idee incredibilă. „Oare explicația să fie chiar atât de simplă?”

— Am nevoie de celularul tău, Sophie!

— Acum?

— Cred că mi-a venit o idee.

— Ce anume?

— Îți spun într-o clipă. Mai întâi am nevoie de telefon.

Pe chipul ei se așternu o expresie de îngrijorare:

— Mă îndoiesc că Fache l-a pus sub urmărire, dar, pentru orice eventualitate, nu vorbi mai mult de un minut.

Și-i întinse aparatul.

— Cum sun în Statele Unite?

— Trebuie să vorbești cu taxă inversă. Abonamentul meu nu include convorbiri transatlantice.

Langdon formă zero, conștient că în următoarele șaiszeci de secunde va afla probabil răspunsul la o întrebare care-l frământase toată noaptea.

În New York, editorul Jonas Faukman era pe punctul de a se băga în pat, gata de un somn bun, când tocmai îi sună telefonul. „Cam târziu pentru discuții”, bombăni el și ridică receptorul.

— Primiți un apel cu taxă inversă de la Robert Langdon? Întrebă operatoarea.

Buimac, Jonas aprinse lumina.

— Păi... da, sigur.

După un clic, pe fir se auzi glasul lui Langdon.

— Robert? Mă trezești la miezul nopții și mă pui tot pe mine să plătesc pentru asta?

— Jonas, iartă-mă! Voi vorbi pe scurt. Trebuie neapărat să te întreb. Manuscrisul pe care ți l-am dat... ai...?

— Robert, îmi pare rău, știu că mi-ai cerut să-ți trimit șpalturile săptămâna asta, dar sunt mult prea aglomerat. Lunea următoare. Promit.

— Nu mă îngrijorează șpalturile. Vreau să știu dacă ai trimis vreun text de prezentare fără să-mi spui.

Faukman ezită. Ultimul manuscris al lui Langdon — o istorie a venerării divinului feminin — includea câteva fragmente despre Maria Magdalena ce ar fi iscat anumite controverse. Deși materialul era bine documentat și fusese abordat deopotrivă de alți specialiști, el, unul, nu avea de gând să dea publicității nici un text de prezentare fără a avea mai întâi girul unor istorici și oameni de artă renumiți.

Jonas alesese deja zece nume mari cărora le trimisese fragmente din manuscris, împreună cu o scrisoare prin care le solicita în mod politicos câteva cuvinte pentru prezentarea cărții. Din experiența lui, majoritatea erau încântați de perspectiva de a-și vedea numele tipărit.

— Jonas! insistă Langdon. Ai trimis manuscrisul, nu-i așa?

Faukman ezită o clipă, sesizând nemulțumirea din glasul profesorului.

— Textul era curat, Robert, și am vrut să-ți fac o surpriză cu niște texte de prezentare extra.

— Ai trimis unul și custodelui de la Luvru?

— Dar tu ce crezi? Manuscrisul tău face referire de mai multe ori la exponatele din Muzeul Luvru, în bibliografie ai menționat cărțile lui Saunière... Era firesc să-i trimit o copie!

Liniștea de la celălalt capăt al firului se prelungi.

— Când i-ai trimis-o?

— Cu aproximativ o lună în urmă. Am menționat că vei veni la Paris și i-am sugerat să vă întâlniți pentru o discuție.

Faukman se întrerupse, frecându-se la ochi, apoi reluă brusc:

— Stai puțin, nu trebuia să fii chiar la Paris săptămâna asta?

— Păi, *sunt* la Paris.

Editorul se ridică foarte repede în capul oaselor:

— Și mă suni cu taxă inversă *din Franța*?

— Retrage suma din drepturile mele de autor, Jonas. De la Saunière ai primit vreun răspuns? I-a plăcut manuscrisul?

— Nu știu, încă nu mi-a răspuns.

— Ei bine, nici n-o să-ți răspundă. Asta explică multe. Acum trebuie să închid. Îți mulțumesc.

— Robert...

Dar nu mai era nimeni la celălalt capăt al firului.

Faukman așează receptorul în furcă și clătină din cap, siderat. „Scriitorii! exclamă în sinea lui. Chiar și cei care par normali sunt țicniți!”

Pe bancheta Rover-ului, Teabing izbucni în râs:

— Robert, zici că ai scris o carte despre o societate secretă și editorul tău a trimis un exemplar chiar pe adresa respectivei societăți?!

Langdon oftă:

— Evident!

— O coincidență crudă, prietene!

„Coincidența nu are nici un amestecând aici.” A-i cere lui Jacques Saunière să-și spună părerea despre un manuscris despre divinitatea feminină era la fel de firesc ca a-i solicita

lui Carl Lewis câteva cuvinte despre atletism. În plus, era perfect normal ca orice carte pe tema venerării zeiței să menționeze și Le Prieuré de Sion.

— Uite care-i întrebarea de un milion de dolari, spuse Teabing încă râzând. Atitudinea ta față de Stăreție — în carte — este favorabilă ei sau nu?

Langdon înțelegea unde bătea, de fapt. Mulți istorici doriseră în decursul timpului să știe de ce confreria nu făcuse încă publice documentele Sangreal; unii considerau că informația trebuia dezvăluită de mult.

— Nu mi-am exprimat nici o poziție față de acțiunile Stăreției.

— Adică față de lipsa acțiunilor ei.

Langdon ridică din umeri. Teabing era așadar de părere că documentele ar fi trebuit date publicității.

— Am expus doar istoria confreriei și am descris-o ca pe o organizație modernă ce venerază divinul feminin, păstrătoare a Graalului și a unor străvechi documente.

— Ai amintit și despre cheia de boltă? întrebă Sophie.

Profesorul oftă din nou. Amintise. În mod repetat.

— Am menționat-o ca pe un exemplu al măsurilor extreme pe care Stăreția este dispusă să le ia pentru a proteja documentele Sangreal.

— Păi, remarcă Sophie uluită, cred că așa se explică mesajul bunicului meu — „P.S. găsește-l pe Robert Langdon.”

El credea că mai exista totuși și altceva în manuscrisul lui, un alt amănunt care îi atrăsese atenția custodelui, dar acesta era un lucru despre care trebuia să discute cu Sophie doar atunci când vor rămâne singuri.

— Deci, adaugă ea, l-ai mințit pe Fache.

— Poftim?

— I-ai spus că n-ai corespondat cu bunicul meu.

— Păi n-am făcut-o! Editorul meu i-a trimis manuscrisul.

— Da, dar gândește-te puțin! Dacă n-a găsit plicul cu adresa expeditorului, n-are de unde să știe că *nu tu* i l-ai trimis. Sau, mai rău, că nu i l-ai înmânat personal și că apoi ai mințit.

Când ajunseră la aerodromul Le Bourget, Rémy parcase în fața unui mic hangar, la capătul pistei. La apariția lor, un ins într-o salopetă mototolită le ieși în întâmpinare și ridică uriașa poartă metalică a hangarului. Înăuntru aștepta un turbojet alb-argintiu.

Langdon rămase cu ochii pironiți :

— *Asta-i* Elizabeth?

— Ne trece peste afurisitul ăla de Canal!

Omul în salopetă se apropie de mașina, ducându-și mâna streășină la ochi pentru a se feri de lumina farurilor.

— Sunt aproape gata, *sir*, rosti el cu un pronunțat accent britanic. Îmi cer scuze pentru întârziere, dar m-ați luat prin surprindere și...

Se opri brusc, în momentul în care văzu câte persoane coboară din mașină. Privi spre Sophie și Langdon, apoi din nou spre Teabing.

— Am, împreună cu asociații mei, o afacere urgentă în Londra! N-avem timp de pierdut. Te rog să te pregătești de plecare imediat!

În timp ce vorbea, Teabing luă revolverul de pe bordul mașinii și i-l întinse lui Langdon. La vederea armei, pilotul căscă ochii și gura, apoi se apropie de Teabing și-i șopti:

— Vă cer iertare, domnule, dar autorizația mea de zbor menționează doar numele dumneavoastră și al majordomului. Nu-i pot lua și pe oaspeții dumneavoastră!

— Richard, replică britanicul cu un zâmbet cald, două mii de lire sterline și pistolul ăsta încărcat spun că îi *poți* lua și pe ei.

Apoi, făcând semn spre mașină, mai adăugă:

— Și pe nefericitul din spate!

Motoarele Garrett TFE-731 ale avionului Hawker 731 propulsară aeronava cu forța tunetului. Jos, aerodromul Le Bourget devenea parcă mai mic cu fiecare secundă.

„Fug din țară”, își spuse Sophie așezându-se mai bine în scaunul de piele. Până în acest moment, jocul ei cu Fache, de-a șoarecele și pisica, păruse oarecum justificabil în fața Ministerului Apărării. „Încercam să apăr un om nevinovat. Încercam să îndeplinesc ultimele dorințe ale bunicului meu.” Acum însă, depășise limitele acceptabile. Părăsea țara pe furiș, fără acte în regulă, în compania unui individ căutat de poliție și a unui ostatic imobilizat. Dacă existase vreodată o „limită a raționalului”, tocmai o depășise. „Aproape cu viteza sunetului.”

Sophie ședea lângă Langdon și Teabing în partea din față a cabinei — *Fan Jet Executive Design*, după cum scria pe medalionul auriu de pe ușă. Fotoliile luxoase erau prinse pe șine în podea, putând fi repositionate și fixate în jurul unei mese dreptunghiulare. O minisală de conferințe. Decorațiunile elegante nu puteau disimula însă situația câtuși de puțin elegantă din celălalt compartiment al avionului, aproape de toaletă, unde Rémy, posac și cu pistolul în mână, îndeplinea ordinele stăpânului său, de a-l păzi pe călugărul albinos aruncat la picioarele lui ca un balot murdar.

— Înainte de a ne îndrepta atenția asupra cheii de boltă, spuse Teabing, v-aș ruga să-mi permiteți câteva cuvinte.

Avea un aer stânjenit, ca un tată ce se pregătea să explice copiilor săi adevărul despre fete și băieți:

— Prieteni, îmi dau seama că eu sunt doar un oaspete în aceasta călătorie și mă simt onorat pentru acest statut. Totuși, ca unul care și-a petrecut întreaga viață în căutarea Graalului, simt că este datoria mea să vă previn că ați pornit pe un drum pe care nu mai există cale de întoarcere — indiferent de pericolele ce vă vor sta în cale. *Miss Neveu*,

bunicul dumitale ți-a înmănat acest criptex în speranța că vei păstra viu secretul Sfântului Graal.

— Da.

— Și, firește, te simți obligată să urmezi acest drum, indiferent unde te va duce el.

Sophie încuviință, cu toate că mai avea o motivație, la fel de puternică: „Adevărul despre familia mea”. Deși Langdon o asigurase că nu exista nici o legătură între cheia de boltă și trecutul ei, simțea totuși că acest mister avea o componentă profund personală, ca și cum criptex-ul făurit de mâinile bunicului ei încerca să-i vorbească, să-i ofere un fel de alinare pentru pustiul care-i chinuise sufletul în toți acești ani.

— Bunicul tău și cei trei seneșali au murit în seara aceasta pentru a păstra cheia de boltă departe de Biserică. Opus Dei s-a apropiat de ea primejdios de mult. Înțelegi, sper, că acest fapt îți așează pe umeri o responsabilitate imensă. Ți s-a încredințată o torță! O flacără vie, ce arde de două mii de ani și pe care n-o poți lăsa să se stingă. Torța aceasta nu poate cădea în mâinile cui nu trebuie. Îmi dau seama — continuă Teabing privind spre caseta din lemn de trandafir — că nu ai avut de ales în această privință, dar, ținând seama de ce se află în joc aici, trebuie ori să-ți asumi deplina responsabilitate... ori s-o încredințezi altcuiva.

— Bunicul mi-a dat mie criptex-ul. Sunt sigură că voi putea face față acestei responsabilități.

Teabing părea mai încurajat, dar nu pe deplin:

— Bun! Voința și hotărârea fermă sunt necesare. Și totuși, aș vrea să mai știi ceva: înțelegi că deschiderea criptex-ului te va pune în fața unei încercări și mai grele?

— Cum așa?

— Draga mea, imaginează-ți că ai deodată în față o hartă care îți arată unde este ascuns Sfântul Graal. În acel moment, vei fi în posesia unui adevăr capabil să schimbe istoria pentru totdeauna. Vei deveni păstrătoarea unui secret pe care omul l-a căutat timp de secole. Și te vei confrunta cu responsabilitatea de a-l face cunoscut întregii lumi. Cel care va face acest lucru va fi venerat de unii și

disprețuit de alții. Problema care se pune este dacă vei fi suficient de puternică pentru a putea duce la îndeplinire o asemenea sarcină.

După un moment de gândire, Sophie replică:

— Nu sunt sigură că această decizie îmi aparține.

Sprâncenele lui Teabing zvâcniră:

— Nu? Dacă nu ție, cea care deține cheia de boltă, atunci cui aparține?

— Confreriei, care a reușit să păstreze secretul timp de aproape două mii de ani.

— Stăreția? Cum? În noaptea asta a fost nimicită. *Decapitată*, așa cum ai spus tu. Dacă este vinovat un spion din propriile rânduri sau cineva din afară, noi nu vom ști probabil niciodată, dar faptul rămâne: cineva a descoperit identitățile celor patru membri de vârf ai organizației. În momentul de față, eu n-aș avea încredere în nici o persoană care se declară reprezentant al Stăreției.

— Și atunci, ce sugerezi? Întrebă Langdon.

— Robert, știi la fel de bine ca mine că Stăreția nu a apărut acest adevăr atâția ani doar pentru a-l ține ascuns o veșnicie. Membrii ei așteptau momentul potrivit pentru a-l dezvălui — momentul în care lumea este pregătită să facă față adevărului.

— Și crezi că acest moment a sosit?

— Absolut. Nici n-ar putea fi mai evident acest lucru. Toate semnele istorice sunt vizibile și, pe urmă, dacă Stăreția nu ar fi intenționat să-și dezvăluie secretul foarte curând, de ce ar fi atacat Biserica tocmai acum?

— Călugărul încă nu ne-a spus ce urmărea, ripostă Sophie.

— Scopul pe care-l urmărea el este același cu al Bisericii — de a distruge documentele care ar dezvălui marea mistificare. Vaticanul s-a apropiat acum de acest obiectiv mai mult decât oricând în trecut, iar Stăreția ți-a acordat dumitale toată încrederea ei, *miss* Neveu. Misiunea de salvare a Graalului include, în mod evident, și suprema dorință a confreriei, aceea de a împărtăși lumii întregi adevărul.

Langdon interveni:

— Leigh, a-i cere lui Sophie să ia o astfel de decizie înseamnă să-i arunci pe umeri o povară mult prea mare pentru cineva care a aflat abia cu o oră în urmă de existența documentelor Sangreal.

— Îmi cer scuze dacă te prezez, *miss* Neveu. Eu, unul, am fost totdeauna de părere că aceste documente trebuie date publicității, dar, la urma urmei, decizia îți aparține. Cred însă că e important să te gândești la ceea ce se va întâmpla dacă vom reuși să deschidem cheia de boltă.

— Domnilor, replică Sophie pe un ton ferm, pentru a folosi cuvintele voastre: „Nu tu găsești Graalul, ci el te găsește pe tine”. Cred că Graalul m-a găsit pentru un motiv anume și că, atunci când va veni timpul, voi ști ce să fac!

Amândoi o priviră surprinși.

— Deci, adăugă ea cu un semn spre caseta din lemn. Să-i dăm drumul!

La Château Villette, în salon, locotenentul Collet privea focul din șemineu, dezamăgit la culme. Fache sosise cu câteva momente în urmă și acum se afla în încăperea alăturată, zbierând la telefon și încercând să coordoneze tentativa eșuată de a localiza Range Rover-ul.

„Ar putea fi oriunde acum”, își spuse Collet.

Nesocotise ordinele directe ale căpitanului și-l ratase pe Langdon a doua oară, așa că era mulțumit cel puțin că PTS identificase urma de glonț în podea, coroborând astfel afirmațiile sale că în casă fusese tras un foc de armă. Dispoziția lui Fache era însă cruntă și locotenentul nu se îndoia că, o dată ce apele se vor mai liniști, repercusiunile grave nu vor întârzia să apară.

Din păcate, nimic din ce găsiseră în salon nu părea să indice nici ceea ce se întâmplase, nici cine fusese implicat. Audi-ul negru de afară fusese închiriat pe un nume fals, cu o carte de credit falsă, iar amprente din mașină nu se potriveau cu cele existente în baza de date a Interpolului.

Un agent dădu buzna în salon:

— Unde-i căpitanul Fache?

— Vorbește la telefon, răspunse Collet fără a-și lua privirea de la focul ce se stinge în șemineu.

— Am terminat de vorbit! Iătră Fache, intrând în salon. Ce-ai aflat?

— Domnule, Centrala a primit un apel de la André Vernet, Depository Bank of Zürich. Omul vrea să discute cu dumneavoastră personal. Și-a schimbat mărturia.

— Ce?

Acum Collet își ridică, în sfârșit, ochii.

— Vernet recunoaște că Langdon și Neveu au intrat în bancă în seara asta.

— Ne-am dat și noi seama. De ce a mințit Vernet?

— Zice că nu vorbește decât cu dumneavoastră, dar a fost de acord să coopereze total.

— În schimbul a ce?

— Vrea ca numele băncii să nu ajungă în presă și să-l ajutam să recupereze un bun furat. Se pare că Langdon și Neveu au furat ceva din contul lui Saunière.

— Ce?! izbucni Collet. Cum?

Fache nici nu tresări.

— Ce au furat?

— Vernet nu ne-a oferit și amănunte, dar se pare că e dispus la orice pentru a-și recupera bunul respectiv.

Collet încercă să-și imagineze cum de s-a putut întâmpla așa ceva. Poate că Langdon și Neveu l-au amenințat pe bancher cu arma. Poate că l-au silit să deschidă contul lui Saunière și să-i scoată din bancă în furgoneta blindată. Oricât de logic ar fi părut acest scenariu, locotenentului îi venea totuși greu să creadă că Sophie Neveu s-ar implica într-o astfel de acțiune.

Din bucătărie, un alt agent strigă:

— Căpitane! Verificăm numerele de urgență ale lui Teabing și am dat de aerodromul Le Bourget. Am vești proaste!

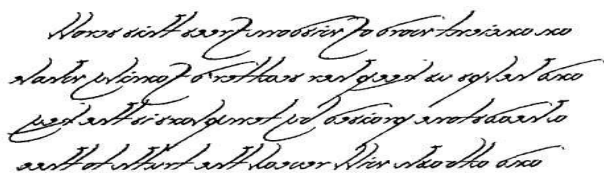
După treizeci de secunde, Fache se pregătea să părăsească Chateau Villette. Aflase că Teabing avea un avion personal în apropiere de Le Bourget și că acesta își luase zborul cu o jumătate de oră în urmă.

Funcționarul de la aerodrom susținuse că nu știe cine era în avion și nici încotro se îndreaptă. Decolarea nu fusese programată și nu existase nici un plan de zbor. Cât se poate de ilegal, chiar pentru un aerodrom mic. Fache era sigur că, dacă-i va presa suficient de mult, va putea obține răspunsurile dorite.

— Locotenent Collet! lătră el în drum spre ușă. Nu am de ales și trebuie să te las la conducerea operațiunilor PTS de aici. Încearcă să n-o dai în bară și de data asta!

Când avionul ajunsese la altitudinea de croazieră, zburând spre Londra, Langdon își desfăcu brațele din jurul casetei și o așază pe masă. De-o parte și de alta a lui, Sophie și Teabing se aplecară spre ea, nerăbdători.

Profesorul nu acordă atenție de aceasta dată criptex-ului și discurilor sale marcate cu litere, ci se concentrează asupra feței interioare a capacului. Cu vârful unui pix, desfăcu atent trandafirul încastrat, scoțând la iveală textul gravat dedesubt. „*Sub Rosa*”, murmură el, sperând că o nouă privire asupra scrisului îi va aduce lămurirea dorită. Focalizându-și întreaga atenție, profesorul studie textul ciudat:

După câteva secunde, frustrarea pe care o simțise și prima oară la început începu să pună din nou stăpânire pe el.

— Leigh, pur și simplu nu pot să înțeleg.

Din locul în care stătea, pe partea opusă a mesei, Sophie nu vedea textul, dar neputința lui Langdon de a identifica imediat limba o luă prin surprindere. „Bunicul folosea o limbă atât de obscură, încât nici un specialist în simbolistică n-o poate recunoaște?” Dar apoi își dădu seama că acest fapt n-ar fi trebuit s-o mire; la urma urmei, n-ar fi fost acesta primul secret pe care i-l ascunsese bunicul ei.

În fața ei, *sir* Leigh Teabing părea gata să explodeze. Nerăbdător să studieze și el textul, se fâțâia pe scaun, se aplecă într-o parte și încercă să vadă ceva pe lângă Langdon, care era încă aplecat deasupra casetei.

— Nu știu, șopti profesorul. Aș zice că-i o limbă semitică, dar nu sunt foarte sigur. Majoritatea limbilor semitice timpurii includ *nek-kudot*. Aceasta însă, nu!

— Probabil e mai veche, presupuse Teabing.

— *Nekkudot*? întreba Sophie.

— Majoritatea alfabetelor semitice modeme, îi explică britanicul fără a-și ridica ochii, nu au vocale și folosesc *nekkudot* — puncte și liniuțe scrise sub sau deasupra consoanelor — pentru a indica sunetele vocalice. În termeni istorici, *nekkudot* a apărut recent în limbă.

Langdon continuă să privească textul, pierdut.

— O transliterație sefardică, poate...?

Dar Teabing deja nu mai rezistă:

— Dacă aș putea și eu să...

Își întinse brațul și trase caseta din fața lui Langdon, apropiind-o de el. Americanul cunoștea bine limbile vechi standard — greaca, latina, limbile romanice — dar, din câte remarcase el, cea de aici părea mai specializată, poate o scriere Rashi sau o STAM cu ghirlande.

Trăgând adâncând aer în piept, Teabing își lăasă privirea să se înfrupte din textul gravat. Minute îndelungi rămase tăcut. Cu fiecare secundă, încrederea în sine i se topea:

— Sunt uluit, spuse, în cele din urmă. Limba asta nu seamănă cu nimic din ce am văzut eu până acum!

Langdon oftă, descurajat:

— Pot să văd și eu? întreabă Sophie.

Teabing se prefăcu a n-o fi auzit:

— Robert, spuneai mai devreme că ai impresia că ai mai văzut ceva asemănător înainte?

Profesorul părea siderat:

— Așa am crezut, dar nu sunt sigur. Scrierea îmi pare oarecum familiară.

— Leigh! insistă Sophie, deloc încântată să fie lăsată pe dinafară. Pot să mă uit și eu la caseta pe care mi-a lăsat-o bunicul?

— Firește, dragă, replică el și împinse caseta spre ea.

Nu voise s-o umilească, dar era cert că Sophie Neveu se amesteca unde nu-i fierbea oala. Dacă un istoric al Royal

Society și un profesor de simbolistică de la Harvard nu puteau identifica limba respectivă, cum să reușească ea...

— Aaah! exclamă Sophie la câteva secunde după ce-și aruncase privirea pe text. Trebuia să-mi fi închipuit!

Langdon și Teabing se întoarseră în același timp, privind-o uimiți.

— Să-ți fi închipuit *ce?* se interesă *sir* Leigh.

— Că *asta* e limba pe care ar fi folosit-o bunicul.

— Vrei să spui că *poți citi* textul?

— Foarte ușor, ciripi Sophie, încântată de sine. Bunicul m-a învățat limba asta pe când aveam doar șase ani. O vorbesc fluent.

Apoi se aplecă peste masă și-l fulgeră pe Teabing cu o privire dojenitoare:

— Și sincer, *sir*, ținând cont de loialitatea dumneavoastră față de Coroană, sunt puținel surprinsă că n-ați recunoscut-o de la bun început.

Instantaneu, Langdon își dădu seama.

„Nu-i de mirare că scrisul îmi părea al naibii de familiar!”

Cu câțiva ani în urmă, profesorul luase parte la un eveniment desfășurat în cadrul Muzeului Fogg de la Harvard. Fost absolvent al universității, Bill Gates acceptase să împrumute muzeului una dintre neprețuitele sale achiziții — optsprezece coli de hârtie pe care le cumpărase recent în cadrul unei licitații de la Armand Hammer Estate.

Suma oferită — nu mai puțin de 30,8 milioane de dolari.

Autorul paginilor — Leonardo da Vinci.

Cele optsprezece file — numite *Codex Leicester*, în cinstea celebrului lor deținător, contele de Leicester — erau tot ce mai rămăsese dintr-un fascinant jurnal al lui da Vinci: eseuri și schițe ce rezumau teoriile sale originale despre astronomie, geologie, arheologie și hidrologie.

Profesorul își mai amintea și acum reacția pe care o avusese atunci când, după ce stătuse răbdător la rând, zărise în sfârșit prețioasele documente. O cruntă dezamăgire. Scrisul era ininteligibil. Deși excelent conservate și scrise într-o caligrafie impecabilă — cerneală stacojie pe hârtie alb-gălbuie — codexul părea o aiureală.

La început, Langdon crezuse că nu poate citi nimic fiindcă da Vinci scrisese textul în italiana veche. Dar după ce le studiase cu atenție, își dăduse seama că nu recunoaște nici un cuvânt, ba chiar nici o literă.

— Încercați așa, domnule, i se adresase unul dintre responsabilii muzeului, arătându-i o oglinjoară de mână prinsă cu un lăntșor de marginea vitrinei.

Langdon luase oglinda și privise textul reflectat pe suprafața ei.

Totul era perfect lizibil!

În nerăbdarea sa de a citi notițele marelui savant, uitase că una dintre numeroasele sale aptitudini deosebite era aceea de a scrie „în oglindă”. Istoricii se întrebaseră adesea dacă da Vinci proceda așa doar pentru a se amuza sau pentru a se asigura că nimeni altcineva nu-i înțelege scrisul și deci nu-i poate fura ideile. Motivele erau însă lipsite de importanță; doar Leonardo știa sigur de ce.

Sophie surâse în sinea ei, văzând că Langdon înțelesese.

— Pot să citesc primele cuvinte, spuse ea. Sunt în engleză.

Teabing încă nu pricepuse:

— Explicați-mi și mie!

— Scriere inversă, răspunse Langdon. Avem nevoie de o oglindă.

— Ba nu, replica Sophie. Sunt sigură că furnirul ăsta este suficient de subțire.

Luă caseta și, plasând-o în fața unei lămpi de pe perete, începu să examineze partea interioară a capacului. Bunicul ei nu putea scrie invers, așa că întotdeauna „trișa”: scria *normal*, apoi întorcea hârtia pe partea cealaltă și retrasa contururile. În acest caz, probabil că pirogravase textul *firesc* pe o bucată de lemn și apoi rindeluisese dosul lemnului până ce rămăsese doar o foiță subțire, prin care scrisul pirogravat se vedea clar. Nu-i mai rămăsese după aceea decât să întoarcă foița de lemn invers și s-o fixeze în capacul casetei.

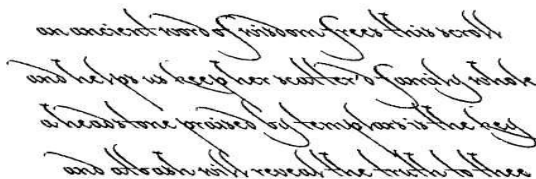
Așezând capacul în dreptul lămpii, își dădu seama că presupunerile ei erau corecte. Fasciculul viu de lumină străbătea stratul subțire de lemn, iar textul apărea scris normal.

Perfect inteligibil.

— Engleză, bâigui Teabing, luându-și capul în mâini de rușine. Limba mea maternă!

În partea din spate a avionului, Rémy Legaludec asculta cu atenție, încercând să audă ceva pe fondul sonor al motoarelor, dar nu reușea să deslușească nimic. Nu-i plăcea deloc modul în care decurgeau evenimentele din această noapte. Absolut deloc. Privi din nou spre călugărul legat fedeleș de la picioarele sale. Omul zăcea nemișcat, resemnat parcă sau rugându-se în tăcere pentru izbăvire.

La cinci mii de metri în atmosferă, Robert Langdon simțea cum lumea reală dispare în jurul lui, lăsându-se absorbit de poemul lui Saunière, lizibil în lumină prin capacul casetei:

an ancient word of wisdom frees this scroll
and helps us keep her scanner'd family whole...
a headstone praised by Templars is the key
and atbash will reveal the truth to thee

Sophie luă o bucată de hârtie și transpuse repede scrierea în engleza obișnuită. când sfârși, toți trei se aplecară asupra textului, citindu-i pe rând. Era ca un fel de rebus arheologic... o ghicitoare ce făgăduia să indice cum poate fi deschis criptex-ul:

*An ancient word of wisdom frees this scroll...
And helps us keep her scanner'd family whole...
A headstone praised by Templars is the key...
And atbash will reveal the truth to thee.*

„Un străvechi cuvânt de-nțelepciune liberează acest papirus...

Pentru ca al ei neam unit să îl păstrăm...

Piatra de căpătâi dragă templierilor e cheia...

Ce atbash adevărul ți-l va revela.”

Înainte să se apuce să se întrebe care poate fi parola ascunsă în aceste versuri, Langdon sesiză un alt aspect, mult mai profund: metrica poemului. „Pentametrul iambic!”

Îl întâlnise de nenumărate ori de-a lungul anilor în care studiasse societățile secrete din Europa — ba chiar și anul trecut, în Arhivele Secrete ale Vaticanului. Vreme de secole, pentametrul iambic fusese preferatul învățaților de

pretutindeni, de la grecul Arhilocus până la Shakespeare, Milton, Chaucer și Voltaire — oameni cu vederi largi, care își scriseseră comentariile pe teme sociale într-un metru pe care mulți îl considerau ca având proprietăți mistice. Rădăcinile pentametruului iambic erau extrem de vechi, datând din vremurile păgâne.

„Iambi. Două silabe cu accent opus. Accentuată și neaccentuată. *Yin* și *yang*. O pereche echilibrată. Șiruri de câte cinci astfel de perechi. Pentametrul. Cinci — pentru pentagrama zeiței Venus și pentru sacralul feminin.”

— E un pentametrul! exclamă Teabing, întorcându-se spre Langdon. Și poemul e în engleză! *La lingua pura!*

Profesorul încuviință. La fel ca majoritatea societăților secrete aflate pe poziții opuse față de cea a Bisericii, Le Prieuré de Sion considerase timp de secole că engleza era unica limbă europeană „pură”. Spre deosebire de franceză, spaniolă și italiană, toate înrudite cu latina — *limba Vaticanului* — engleza nu era accesibilă mașinii de propagandă a Romei, devenind astfel în timp o limbă secretă, folosită preponderent de acele organizații suficient de educate pentru a o învăța.

— Poemul acesta, exclamă Teabing, se referă nu numai la Graal, ci și la templieri și la urmașii Mariei Magdalena! Ce am putea cere mai mult?

— Parola, replică Sophie, citind încă o dată poemul. Se pare că avem nevoie de un străvechi cuvânt de înțelepciune.

— Abracadabra? propuse britanicul, cu privirea scânteind.

„Un cuvânt din cinci litere”, își spuse Langdon, gândindu-se la uriașul număr de termeni vechi ce ar putea fi considerați cuvinte de înțelepciune — fragmente din texte mistice, profeții astrologice, legăminte ale societăților secrete, incantații Wicca, formule magice egiptene, mantră păgâne... Lista era nesfârșită.

— Parola, continuă Sophie, pare a avea legătură cu templierii. „Și piatra de căpătâi a templierilor e cheia.”

— Leigh, tu ești specialistul în templieri. Ai vreo idee?

După câteva secunde de meditație, Teabing oftă.

— Păi, piatra de căpătâi nu poate fi altceva decât o piatră de mormânt. Este posibil ca poemul să se refere la mormântul pe care templierii îl consideră ca fiind al Mariei Magdalena, însă asta nu ne ajută prea mult, fiindcă nu știm unde se află acest loc de veci.

— În ultimul vers, interveni Sophie, se spune că *atbash* va revela adevărul. Am mai auzit undeva cuvântul acesta... *atbash*.

— Nu mă miră deloc, replică Langdon. L-ai auzit probabil la cursul de criptografie. Cifrul Atbash este unul dintre cele mai vechi coduri.

„Desigur! Celebrul sistem ebraic de codificare.”

Într-adevăr, învățase la cursul de criptografie despre cifrul Atbash, care data din jurul anului 500 înainte de Hristos și era folosit în prezent ca un exemplu clasic de schemă de substituție rotațională. O formă banală de criptogramă ebraică, cifrul Atbash era un simplu cod de substituție bazat pe alfabetul ebraic, de douăzeci și două de litere. În Atbash, prima literă era înlocuită cu ultima a alfabetului, cea de-a doua cu penultima și așa mai departe.

— Cifrul Atbash este cum nu se poate mai potrivit, remarcă Teabing. Texte criptate cu ajutorul lui pot fi întâlnite în Cabala, în manuscrisele de la Marea Moartă și chiar în Vechiul Testament. Specialiștii și misticii evrei mai descoperă încă și *astăzi* înțelesuri ascunse folosind acest cod. Nu mă îndoiesc că Stăreția a studiat și ea cifrul Atbash.

— Singura problemă, interveni Langdon, este că nu avem nici un text căruia să-i aplicăm acest cifru.

Teabing oftă.

— Trebuie să fie un cod pe piatra aceea de mormânt! Nu trebuie decât să găsim piatra de căpătâi atât de prețuită de templieri.

După expresia întunecată de pe chipul profesorului, Sophie înțelese că nu le va fi deloc ușor să facă acest lucru.

„Atbash e cheia. Dar ne lipsește ușa!”

Trei minute mai târziu, britanicul suspină din greu și clatină din cap:

— Prieteni, sunt depășit! Lăsați-mă să mă gândesc puțin în liniște; mă duc să văd ce fac Rémy și oaspetele nostru și să aduc ceva de ronțait.

Și plecă spre compartimentul din spate al avionului.

Sophie se simțea și ea istovită.

Afară, întunericul dinaintea apariției zorilor era ca de smoală. O senzație stranie își făcu loc în sufletul ei: parcă zbura aiurea prin spațiu, fără nici cea mai vagă idee unde va ateriza. Își petrecuse întreaga copilărie dezlegând enigme create de Jacques Saunière și acum avea neplăcuta impresie că poemul din fața lor conținea informații pe care încă nu le sesizaseră.

„Trebuie să mai fie ceva aici, își spuse. Ingenios ascuns... dar real.”

Și mai era un gând care o frământa: se temea că, presupunând că vor izbuti să deschidă criptex-ul, ceea ce vor găsi înăuntru nu va fi o simplă „hartă către Sfântul Graal”. În ciuda convingerii celor doi bărbați că în cilindrul de piatră se afla „adresa” comorii, ea dezlegase suficiente mistere ale bunicului său pentru a ști că acesta nu-și dezvăluia secretele prea ușor.

Controlorul de trafic aerian din tura de noapte moțăia în fața unui radar în așteptare, când căpitanul Poliției Judiciare dădu cu ușa de perete.

— Avionul lui Teabing! țipă la el Bezu Fache dând buzna în turnul de control. Încotro a plecat?

Inițial, omul bâigui ceva într-o jalnică încercare de a proteja interesele britanicului — unul dintre cei mai respectabili clienți ai aerodromului.

— Bine, replică Fache. Te bag la arest fiindcă ai permis unui avion particular să decoleze fără să aibă un plan de zbor.

Căpitanul îi făcu semn unui agent, care se apropie cu o pereche de cătușe. Controlorul se ridică, tremurând. Își aminti articolele din presă care dezbăteau o problemă controversată: era căpitanul Fache un erou sau un pericol public? El, unul, tocmai aflase răspunsul la această întrebare.

— Stați! se rugă el la vederea cătușelor. Doar atât vă pot spune: *sir* Leigh Teabing zboară adesea la Londra pentru un tratament medical. Are un hangar la Aeroportul Biggin Hill din Kent. La marginea Londrei.

Fache făcu semn ofițerului cu cătușele să se îndepărteze:

— Spre Biggin Hill se îndreaptă și în seara asta?

— Nu știu. Avionul a decolat pe culoarul său obișnuit și ultimul contact radar avut cu el sugerează Londra ca destinație. Biggin Hill pare foarte probabil.

— Mai avea și alți pasageri?

— Domnule, jur că eu n-am de unde ști acest lucru. Clienții noștri se pot duce direct la hangar și se îmbarcă așa cum doresc. Persoanele care se află la bord intră în responsabilitatea ofițerilor vamali de la aeroportul de destinație.

Fache se uită din nou la ceas și apoi privi aeronavele înșiruite ce așteptau afară.

— Dacă se ducând la Biggin Hill, în cât timp ajung?

Controlorul își răsfoi documentele:

— E un zbor scurt. Avionul ar putea ateriza în jurul orei... șase treizeci. Adică peste cincisprezece minute.

Fache se încruntă și se întoarce spre unul dintre oamenii săi.

— Adu-mi un elicopter aici. Plec la Londra. Și fă-mi legătura cu poliția din Kent. Nu cu serviciul MI 5. Vreau discreție. Poliția *locală*. Spune-le să permită aeronavei lui Teabing să aterizeze și pe urmă să-l înconjoare pe pistă. Să nu debarce nimeni până ce n-ajung eu acolo!

— Ești tăcută, observă Langdon privind-o pe Sophie, așezată de cealaltă parte a mesei.

— Doar obosită. Și poemul acesta... Nu știu.

Profesorul avea și el aceeași stare de spirit. Huruitul motoarelor și ușoara legănare a avionului parcă îl hipnotizau, iar capul încă îl durea acolo unde îl lovise călugărul. Teabing era tot undeva în compartimentul din spate și Langdon hotărî să profite de momentul de singurătate pentru a vorbi cu Sophie ceva ce-l frământase de mult.

— Cred că am înțeles, în parte, motivul pentru care bunicul tău ți-a cerut să iei legătura cu mine. Cred că voia ca eu să-ți explic ceva!

— Istoria Sfântului Graal și a Mariei Magdalena nu sunt motive suficiente?

Langdon ezită o clipă, neștiind cum ar trebui să continue.

— Este vorba despre răceala dintre voi doi, despre motivul pentru care nu ai mai vorbit cu el timp de zece ani. Jacques Saunière spera, cred, că lucrurile se vor îndrepta dacă vei înțelege ce anume v-a îndepărtat unul de altul.

Sophie se fîi în scaun:

— Dar nu ți-am spus ce anume ne-a îndepărtat unul de altul.

El o privi atent, scrutător:

— Ai surprins un ritual sexual, nu-i așa?

— De unde știi asta? !

— Sophie, mi-ai spus că ai văzut un lucru care te-a convins că bunicul tău făcea parte dintr-o societate secretă. Iar acel lucru te-a deranjat atât de tare, încât de atunci ai refuzat să mai stai de vorbă cu el. Eu știu destule despre societățile secrete; n-am nevoie de mintea unui da Vinci pentru a-mi închipui ce anume ai văzut!

Ea tăcea.

— S-a întâmplat prin primăvară, nu-i așa? continuă Langdon. În preajma echinocțiului. Pe la mijlocul lui martie.

Sophie privea în continuare pe fereastră:

— Veneam în vacanța de primăvara, de la universitate. Mă întorsesem acasă cu câteva zile mai devreme.

— Vrei să-mi povestești?

— Nu cred.

Apoi, brusc, se întoarse spre el; avea ochii în lacrimi.

— Nu știi prea bine ce am văzut.

— Erau prezenți atât bărbați, cât și femei?

După o clipă, Sophie încuviință.

— Îmbrăcați în alb și negru?

Își șterse lacrimile și apoi înclină din nou din cap, părând mai relaxată.

— Femeile purtau rochii albe de mătase... și pantofi aurii. Țineau în mâini globuri aurii. Bărbații aveau tunici negre și pantofi negri.

Profesorul se strădui să-și ascundă emoțiile, aproape că nu-i venea să creadă ceea ce auzea. Sophie Neveu fusese martora unei ceremonii sacre, vechi de două mii de ani!

— Purtau măști? Întrebă el. Măști androgine?

— Da. Toți. Identice. Femeile albe, bărbații negre!

Langdon citise numeroase descrieri ale acestei ceremonii și-i înțelegea originile mistice:

— Se numește Hieros Gamos, îi spuse în șoaptă. Datează de peste două mii de ani. Preoții și preotesele egiptene o îndeplineau periodic, pentru a celebra puterea reproductivă a femeii. Iar dacă ai surprins Hieros Gamos fără a avea pregătirea și cunoștințele necesare pentru a-i înțelege semnificația, îmi dau seama că ai fost destul de șocată.

Ea nu îi răspunse.

— Expresia Hieros Gamos provine în limba greacă și înseamnă *mariaj sacru*.

— Ritualul pe care l-am văzut eu nu era deloc o căsătorie.

— Mariaj, adică *uniune*, Sophie.

— Mai bine zis, sex.

— Nu.

— Nu?

Ochii ei măslinii îl priveau întrebători acum și, pentru moment, Langdon cedă puțin.

— Adică... da, dintr-un punct de vedere, dar nu așa cum înțelegem noi termenul azi.

Și-i explică mai departe că, deși ceea ce văzuse ea păruse probabil un fel de ritual sexual, Hieros Gamos nu avea nimic de-a face cu erotismul. Era un act spiritual. În trecut, actul sexual era modalitatea prin care omul putea ajunge la experiența dumnezeirii. Anticii credeau că nici un bărbat nu era împlinit din punct de vedere spiritual dacă nu avea cunoașterea carnală a sacrului feminin. Uniunea fizică dintre bărbat și femeie constituia unica modalitate prin care omul se împlinea spiritual și ajungea la *gnosis* — cunoașterea divinului. Pe vremea zeiței Isis, ritualurile sexuale erau considerate unica punte dintre Pământ și Ceruri.

— Prin comuniunea cu femeia, continuă Langdon, bărbatul putea atinge un moment de orgasm în care mintea i se golea de orice gând și atunci putea să-l vadă pe Dumnezeu.

Sophie îi aruncă o privire sceptică:

— Orgasmul ca... rugăciune?

Profesorul ridică din umeri, deși ea avea dintr-un anumit punct de vedere dreptate. Din punct de vedere fiziologic, orgasmul masculin era însoțit de o frântură de secundă complet lipsită de gânduri. Un scurt vacuum mental. Un moment de limpezime, în care Dumnezeu putea fi întrezărit. Cei care practică meditația ating aceeași stare de vid mental fără să aibă nevoie de sex și descriu adesea Nirvana ca pe un infinit orgasm spiritual.

— Sophie, nu trebuie să uiți că opiniile despre sex ale antichilor erau complet diferite de ale noastre, cei de astăzi. Actul sexual dădea naștere unei noi vieți — miracolul suprem — ori miracolele nu pot fi împlinite decât de zei. Capacitatea femeii de a da viață din pântecul ei îi conferea un caracter sacru. De zeiță. Iar actul sexual era comuniunea celor două jumătăți ale spiritului uman — cea

masculină și cea feminină — prin care bărbatul putea afla împlinirea spirituală și cunoașterea lui Dumnezeu. Ce ai văzut tu nu avea nimic de-a face cu sexul, ci cu spiritualitatea. Ritualul Hieros Gamos nu e o perversiune. E o ceremonie profund sacrosanctă.

Cuvintele lui păreau că au atins o coardă sensibilă a sufletului ei. Sophie fusese extrem de reținută și de stăpână pe sine toată seara, dar acum, pentru prima dată, Langdon văzu cum aerul ei ferm și controlat începe să se destrame. Ochiul i se umplură din nou de lacrimi, pe care și le șterse cu mâneca jachetei.

Mai bine să-i lase o clipă să-și revină. Desigur, conceptul actului sexual ca o cale de comuniune cu Dumnezeu era, la prima vedere, de neimaginat. Studenții lui evrei afixau întotdeauna o expresie siderată când le spunea că tradiția iudaică timpurie implica acte sexuale rituale. „Și nu altundeva, ci doar în Templu!” Evreii din vechime credeau că în Sfânta Sfintelor din Templul lui Solomon rezida nu numai Dumnezeu, ci și corespondentul său feminin, Shekinah. Oamenii care căutau împlinirea spirituală veneau la Templu pentru a consulta preotesele — *hierodule* — cu care făceau dragoste și aveau astfel experiența divinului prin intermediul uniunii fizice. Tetragrama iudaică YHWH — numele sacru al lui Dumnezeu — provine, de fapt, din numele Yehova, la rândul lui o îmbinare androgenă a masculinului *Yah* cu numele pre-ebraic al Evei, *Havah*.

— Pentru Biserica începuturilor creștine, îi explică Langdon pe același ton blând, „utilizarea” actului sexual ca un mijloc de a comunica direct cu Dumnezeu constituia o amenințare serioasă pentru puterea și autoasumata ei poziție de *unic* intermediar între om și divinitate. Din motive lesne de înțeles, Biserica a făcut tot ce a putut pentru a demoniza dragostea fizică și a o ostraciza ca pe un act dezgustător și păcătos. Iar celelalte religii majore ale vremii au procedat la fel.

Sophie rămase tăcută, dar profesorul avea impresia că încet-încet începe să-l înțeleagă mai bine pe bunicul ei. Ca

o ironie a sorții, Langdon abordase aceeași temă în sala de curs, cu numai câteva luni în urmă.

— E, oare, surprinzător faptul că avem față de sex sentimente contradictorii? îi întrebuse atunci pe studenții săi. Moștenirea noastră antică și însăși fiziologia corpului uman ne sugerează că sexul e un lucru perfect natural — o cale spre împlinirea spirituală — și totuși religia modernă îl blamează, considerându-l rușinos, și ne învață să ne înăbușim dorințele sexuale ca fiind porniri diavolești.

Langdon preferase totuși să nu-și șocheze studenții povestindu-le că mai mult de zece societăți secrete din lumea întreagă — multe foarte influente — practica încă și astăzi ritualuri sexuale, păstrând astfel vii vechile tradiții. Personajul interpretat de Tom Cruise în *Eyes Wide Shut* descoperise acest lucru când se strecurase în mijlocul unei întruniri secrete a elitei din Manhattan și surprinsese o ceremonie Hieros Gamos. Din păcate, realizatorii filmului denaturaseră semnificația ritualului, dar esența lui totuși rămăsese — o societate secretă care celebra magia uniunii sexuale.

— Domnule profesor, îl interpelase un student de prin ultimele rânduri. Vreți să spuneți că, în loc să mergem la biserică, ar trebui să facem mai mult sex?

Langdon surâsesese, fără a mușca din momeală. Din ce auzise el despre petrecerile de la Harvard, tinerii ăștia nu duceau deloc lipsă de sex.

— Domnilor, replicase el, conștient că se află pe un teren minat, aş putea să vă ofer doar o sugestie. Fără a fi atât de temerar, încât să propovăduiesc sexul premarital și, deopotrivă, fără a fi atât de naiv încât să cred că sunteți cu toții niște îngerași puri, vă voi oferi un singur sfat referitor la viața sexuală...

Totți băieții din sală se aplecaseră în față, pentru a auzi mai bine.

— Data viitoare când vă veți afla în compania unei femei, încercați să priviți în propriul suflet și să vedeți dacă nu cumva puteți aborda sexul ca pe un act mistic, spiritual. Străduiți-vă să găsiți acea scânteie de divinitate pe care

bărbatul o poate atinge numai prin uniunea cu sacrul feminin.

Fetele din bănci aprobaseră în tăcere, surâzând cu subînțelese. Băieții schimbaseră între ei chicote grosolane și glume fără perdea. Langdon oftase. Bărbații de la colegiu erau încă niște băieței.

Sophie își lipi fruntea rece de fereastră și, privind în gol, în noapte, încercă să înțeleagă tot ce-i spusese Langdon. Păreri de rău începeau iarăși s-o copleșească. „Zece ani.” Gândul îi zbură la teancurile de scrisori nedeschise pe care le primise de la bunicul ei. „Îi voi spune totul lui Robert.” Fără a-și întoarce privirea de la geam, începu să îi povestească. Încet. Cu reținere.

Relatându-i cele întâmplate în noaptea aceea, simți cum alunecă înapoi, în trecut... străbate păduricea din jurul proprietății bunicului ei din Normandia... cercetează casa care pare pustie... aude vocile care răzbescând de undeva, de dedesubt... și apoi descoperă ușa secretă. Coboară încet scara de piatră, treaptă cu treaptă. Parcă simte și acum în nări aerul jilav, rece... Era în martie. Din penumbra în care se ascunsese, la capătul scării, privea grupul de oameni necunoscuți care se legănau și intonau incantațiile la lumina tremurătoare a lumânărilor.

„Visez”, își spusese în sine ea. „E un vis. Ce altceva ar putea fi?”

Femeile și bărbații erau intercalați, alb, negru, alb, negru. Robele de mătase fluturau atunci când femeile ridicau în mâini globurile aurii și rosteau în cor:

— Am fost cu tine de la începuturi, în zorii a tot ce e sfânt, te-am purtat în pânțece înainte de venirea zilei.

Apoi globurile erau lăsate mai jos și toți participanții începeau să se legene înainte și înapoi, de parcă ar fi fost în transă. Celebrau, probabil, ceva ce se afla chiar în mijlocul cercului.

„La ce se uită oare?”

Ritmul incantației se accelerează. Mai repede! Mai tare!

— Femeia din fața ta e dragoste! strigau femeile, ridicând din nou globurile.

Iar bărbații răspundeau:

— Ea-și are sălaș în eternitate!

Incantația era din ce în ce mai sacadată. Mai rapidă. Mai sonoră. Participanții făcuseră un pas înainte și îngenuncheaseră cu toții, în acea clipă, Sophie reușise, în sfârșit, să vadă ceea ce priveau toți.

Pe un altar jos, decorat, din mijlocul cercului, se afla un bărbat. Gol, întins pe spate, cu chipul acoperit de o mască neagră. Sophie recunoscuse imediat trupul și semnul din naștere de pe umăr. Abia izbutise să-și înăbușe strigătul de surprindere. *Grand-père!* Imaginea era într-adevăr șocantă, dar asta nu era totul.

Deasupra bunicului ei se afla o femeie, goală și ea, cu o mască albă și cu părul bogat, argintiu, care-i cădea liber pe spate. Avea un trup durduliu, departe de a fi perfect, și se legăna în ritmul incantației, făcând dragoste cu bunicul ei.

Sophie voise să se întoarcă și să fugă, dar picioarele îi erau ca de plumb. Zidurile subsolului o încarcerau, iar incantația, ajunsă la un ritm amețitor, o hipnotiza. Cuvintele intonate deveniseră aproape un cântec, tot mai tare, mai sacadat și mai frenetic. Cu un urlet brusc, întreaga atmosferă păruse că explodează. Simțea că i se taie respirația și își dăduse seama că plânge în hohote mute. Se întorsese și se împleticise pe scări, ieșise afară din casă, și pornise imediat spre Paris, tremurând din tot corpul.

Turbojetul survola marea de lumini de pe Coasta de Azur, când Aringarosa își închise telefonul, după o a doua convorbire cu Fache. Întinse mâna după punga pe care o folosea când avea rău de avion, dar își dădu seama că era prea șocat pentru a mai simți chiar și greață.

„De s-ar termina odată!”

Ultimele vești primite de la Fache erau greu de imaginat, incredibile, dar în noaptea asta nimic nu mai părea să aibă sens. „Ce se întâmplă?” Totul ieșise violent de sub orice posibilitate de control, „În ce l-am amestecat pe Silas? În ce m-am amestecat eu însumi?!”

Tremurând, episcopul se apropie de cabina pilotului.

— Trebuie să schimbam destinația.

Pilotul îi aruncă o privire peste umăr și izbucni în râs:

— Glumești, nu-i așa?

— Nu. Trebuie să ajung imediat la Londra!

— Părinte, ăsta e un zbor charter, nu un taxi!

— Îți voi plăti suplimentar, firește! Cât vrei? Până la Londra facem doar o oră în plus spre nord și aproape că nu e nevoie să schimbam direcția, așa că...

— Nu e o chestiune legată de bani, părinte! Sunt alte elemente de care trebuie să țin seama.

— Zece mii de euro. Pe loc.

Pilotul se întoarce, cu ochii cât cepele.

— Cât? Ce fel de preot poartă cu el atâția bani lichizi?!

Aringarosa se apropie de servieta lui neagră, o deschise și scoase una dintre obligațiunile la purtător, pe care i-o întinse.

— Ce-i asta? Întreba omul.

— O obligațiune la purtător emisă de Banca Vaticanului, în valoare de zece mii de euro.

Pilotul îi aruncă o privire nedumerită:

— E același lucru cu banii lichizi!

— Numai că banii sunt bani, îi răspunse omul și-i înapoie obligațiunea.

Aringarosa simți că i se înmoaie picioarele și se rezemă de ușa cabinei.

— E o problemă de viață și de moarte, îi spuse. Trebuie să mă ajuți. Trebuie să ajung la Londra.

Pilotul privi lung inelul de aur de pe degetul episcopului.

— Sunt diamante adevărate?

— Oh, nu mă pot despărți de acest inel!

Omul ridică din umeri și-i întoarse spatele, revenind la comenzile avionului.

Cu o tristețe copleșitoare, Aringarosa își mângâie inelul de pe deget. Din păcate, tot ce însemna acest inel pentru el avea să fie pierdut, oricum. După un îndelung moment, îl scoase de pe inelar și-l așeză tăcut pe bordul avionului.

Apoi se retrase la locul său din spate și se trânti pe o banchetă. După cincisprezece secunde, simți cum avionul virează câteva grade spre nord.

Totuși, episcopul nu simțea nici o urmă de bucurie în suflet.

Totul începuse sub forma unei cauze sfinte. Un plan ingenios pus la punct. Acum, aidoma unui domino, piesele se prăbușeau una câte una... iar finalul nu se întrezărea încă.

Se vedea clar că Sophie nu-și revenise încă de pe urma amintirilor recent răscolite. În ceea ce-l privea pe el, Langdon era uluit de ceea ce tocmai auzise. Pe lângă faptul că surprinsese ritualul în plină desfășurare, Sophie se văzuse nevoită să facă față unei realități de două ori mai șocante: personajul central fusese însuși bunicul ei... Marele Maestru al confreriei Le Prieuré de Sion. E drept, într-o companie selectă: da Vinci, Botticelli, Isaac Newton, Victor Hugo, Jean Cocteau... Jacques Saunière.

— Nu știu ce altceva ți-aș mai putea spune, șopti el.

Ochii ei, scăldați în lacrimi, aveau acum o nuanță adâncă, măslinie:

— M-a crescut ca pe propria fiică.

Profesorul recunoscuse emoția care, treptat, îi încețoșa privirea: remușcare. Profundă și rece. Sophie Neveu îl alungase pe bătrân din viața ei și în sfârșit acum îl vedea într-o cu totul altă lumină.

Afară, zorii se iveau deja pe cer, o dungă roșiatică marca răsăritul. Sub ei, pământul era încă învăluit în întuneric.

— Ceva de mâncare, dragii mei?

Teabing intră în cabină, ducând în mână o tavă cu o cutie de biscuiți și câteva cutii de Cola, scuzându-se pentru puținele rezerve de care dispunea.

— Prietenul nostru, călugărul, încă nu e pregătit să vorbească! Să-i mai lăsăm însă puțin timp!

Apoi, mușcând dintr-un biscuit, își îndreptă atenția spre poem.

— Deci, dragii mei, înregistrăm vreun progres? Ce încearcă bunicul tău să ne spună aici? Întrebă el uitându-se la Sophie. Unde mama dracului e piatra aceea de căpătâi? Piatra atât de dragă templierilor!

Sophie clătină din cap, fără să-i răspundă.

Lăsându-l pe britanic să studieze din nou versurile, Langdon deschise o cutie de Cola și se întoarse spre

fereastră, cu gândurile pierdute printre imagini ale unor ritualuri tainice și coduri secrete. „Piatra de căpătâi dragă templierilor e cheia.” Luă o înghițitură din lichidul dulce și calduț. „O piatră de căpătâi venerată de templieri!”

Întunericul nopții se destrămă rapid și, sub ochii săi, apele oceanului căpătară luciri vii. „Canalul Mânecii.” Nu mai era mult până la destinație.

Poate că lumina zilei le va aduce o nouă înțelegere, o nouă viziune, dar cu cât cerul devenea mai alburiiu, cu atât gândurile lui păreau mai negre. Ritmurile pentametrelor iambice și incantațiile ritualului Hieros Gamos păreau a se confunda cu huruitul motoarelor.

„O piatră de căpătâi venerată de templieri.”

Dedesubt, oceanul lăsase din nou loc pământului și, brusc, o idee nouă îi străfulgeră prin minte. Cutia de băutură aproape că-i scăpă din mână:

— N-o să vă vină să credeți, exclamă în timp ce se întorcea spre ceilalți. Piatra de căpătâi a templierilor... Mi-am dat seama ce este!

Teabing făcu ochii mari, de parcă erau două farfurioare:

— Știi unde este piatra de mormânt?

Langdon surâse:

— Nu, nu *unde* este, ci mai degrabă *ce* anume este.

Sophie și britanicul se traseră mai aproape, numai ochi și urechi.

— Cred că termenul „piatră de căpătâi” este o exprimare aproape literală, care se referă efectiv la *un cap din piatră*, le explică Langdon, care căzuse pradă din nou entuziasmului său didactic. Nu e o piatră de mormânt.

— Un cap din piatră? bâigui Teabing.

Nici Sophie nu părea câtuși de puțin convinsă.

— Leigh, pe vremea Inchiziției, Biserica i-a acuzat pe Templieri de tot felul de erezii, nu-i așa?

— Într-adevăr. O sumedenie de acuzații false. Sodomie, urinare pe cruce, venerarea diavolului — o listă întreagă.

— Și pe lista aceea se afla deopotrivă adorarea unor *falși idoli*, am dreptate? Mai exact, Biserica i-a acuzat pe

Templieri că practică ritualuri secrete în cadrul cărora venerază un cap sculptat în piatră... un zeu păgân care...

— Baphomet! izbucni Teabing. Pe legea mea, Robert, ai dreptate! O piatră de căpătâi atât de dragă Templierilor!

Profesorul îi explică lui Sophie, în câteva cuvinte, că Baphomet era o străveche divinitate păgână a fertilității, asociată cu forța creatoare a actului reproducerii. Baphomet era reprezentat sub forma unui cap de berbec sau de țap — un simbol obișnuit al fecundității și procreării. Cavalerii templieri îl venerau formând un cerc uman în jurul capului sculptat și înălțând rugăciuni.

— Baphomet! exclamă din nou Teabing. Ceremonia preamărea magia creatoare a unirii sexuale, dar papa Clement a insistat și a convins în cele din urmă lumea că piatra sculptată a templierilor, îl reprezenta de fapt pe diavol. Vaticanul a folosit capul lui Baphomet ca pe o probă incendiară împotriva templierilor.

Langdon încuviință. Credința modernă într-un diavol *încornorat*, numit Satan, deriva din strădania Bisericii de a face din capul de berbec sau de țap al zeului fertilității un simbol al răului. Și, evident, strădaniile sale dăduseră roade, deși nu în întregime. Masa de Ziua Recunoștinței din tradiția americană amintea și astăzi de simbolurile păgâne ale fertilității. De asemenea, „cornul abundenței” constituia un tribut adus lui Baphomet și se regăsea în mitologia greacă, în care micul Zeus fusese alăptat de o capră al cărei corn se rupsese, oferindu-i o provizie nesfârșită de fructe. Baphomet „apărea” neștiut și în fotografiile de grup, în care vreun glumeț ridica două degete în spatele capului unui prieten, ca două coarne; puțini dintre acești glumeți știau însă că gestul lor făcea, de fapt, aluzie la virilitatea robustă a „victimei” — un fel de reclamă, s-ar putea zice.

— Da, da! continuă Teabing să exclame, incitat. La Baphomet trebuie să se refere poemul! O piatră de căpătâi atât de dragă templierilor!

— Bine, dar dacă așa stau lucrurile, înseamnă că avem de-a face cu o nouă dilemă, interveni Sophie, arătând spre

discurile criptex-ului. Baphomet are opt litere. Aici e loc însă numai pentru cinci.

Britanicul afișă un zâmbet larg:

— Draga mea, acesta e momentul în care intră în scenă cifrul Atbash.

Langdon era impresionat. Teabing tocmai sfârșise de scris întregul alfabet ebraicând — *alef-beit*. E drept, folosisese echivalentele latine, nu caracterele ebraice, și acum le citea cu glas tare, cu o pronunție perfectă:

A B G D H V Z Ch T Y K L M N S O P Tz Q R Sh Th

— *Alef, Beit, Gimel, Hei, Vav, Zayin, Chet, Tet, Yud, Kaf, Lamed, Mem, Nun, Samech, Ayin, Pei, Tzadik, Kuf, Reish, Shin, Tav.*

Ștergându-și fruntea cu un gest dramatic, Teabing continuă:

— În ortografia tradițională ebraică, vocalele nu au reprezentare grafică. Prin urmare, dacă vom scrie cuvântul Baphomet cu literele alfabetului ebraic, vocalele vor dispărea, rămânând doar...

— Cinci litere, sfârși Sophie.

Teabing încuviință și începu din nou să scrie:

— Bun, iată cum se scrie cuvântul *Baphomet* cu caracterele ebraice. Voi menționa și vocalele, pentru mai multă claritate:

B a P V o M e Th

— Să nu uităm, desigur, adăugă el, că textele în ebraică se scriu de la dreapta la stânga, dar noi putem aplica cifrul Atbash direct. În continuare, nu mai trebuie decât să ne creăm propria schemă de substituție, rescriind întregul alfabet în ordine inversă.

— Există o cale mai ușoară, interveni Sophie, luând creionul din mâna britanicului. Funcționează la toate cifrurile de substituție reflectivă, inclusiv la Atbash. E un mic truc pe care l-am învățat la Royal Holloway.

Scrise prima jumătate a alfabetului de la stânga la dreapta și apoi, dedesubt, scrise cea de-a doua jumătate în sens invers.

— Criptanaliștii numesc această metodă „dublarea”. E mult mai puțin complicată și mult mai exactă:

A B G D H V Z Ch T Y K
Th Sh R Q Tz P O S N M L

Teabing chicoti vesel:

— Ai dreptate. Mă bucur să văd că amicii de la Holloway își fac bine treaba.

Privind matricea de substituție, Langdon simți același fior pe care bănuia că-l încercaseră savanții din vechime, când utilizaseră pentru prima dată cifrul Atbash pentru a decripta acum celebrul *Misterul Sheshach*. Timp de secole, cei ce studiau textele sacre fuseseră deconcertați de referirile biblice la o cetate numită *Sheshach*. Orașul nu apărea pe nici o hartă și nici în alte documente, cu toate că era menționat deseori în *Cartea lui Ieremia* — regele din Sheshach, cetatea Sheshach, poporul din Sheshach. În cele din urmă, un învățat transpusesese numele folosind cifrul Atbash, iar rezultatul se dovedise exploziv. Cifrul arăta că termenul Sheshach era, de fapt, *un cod* ce desemna o altă cetate, mult mai cunoscută. Procesul de decriptare fusese simplu.

Sheshach era scris în ebraică Sh-Sh-K.

Transpus în matrița de substituție, Sh-Sh-K devenea B-B-L.

Iar B-B-L în ebraică se citea *Babel*.

Misterioasa cetate se dovedise a nu fi alta decât Babel, ceea ce declanșase un val frenetic de reexaminări ale Bibliei. În numai câteva săptămâni, mai multe cuvinte codificate astfel fuseseră descoperite în Vechiul Testament, dezvăluind o varietate uluitoare de semnificații ascunse, despre existența cărora savanții nu avuseseră măcar habar până atunci.

— Ne apropiem, șopti Langdon, incapabil să-și stăpânească entuziasmul.

— Pas cu pas, Robert. Sophie, ești gata?

Ea înclină capul, tăcută.

— Bun! În ebraică și fără vocale, Baphomet se scrie *B-P-V-M-Th*. Acum aplicăm matricea ta de substituție, pentru a obține parola formată din cinci litere.

Profesorul simțea că inima lui mai are puțin și îi sare din piept. Lumina vie a soarelui răzbătea acum de afară. Privind tabelul schițat de Sophie, începu să opereze atent transformările.

— B devine Sh... P devine V...

Teabing râdea cu gura până la urechi, ca un băiețel care tocmai a descoperit pomul de Crăciun.

— Și cifrul Atbash ne dezvăluie... Dumnezeu mare! bâigui el și deodată se făcu alb la față.

Langdon tresari și el:

— Ce s-a întâmplat? întreba Sophie.

— N-o să-ți vină să crezi! Mai cu seamă ție, adaugă Teabing, ridicându-și ochii spre ea.

— Ce vrei să spui?

— Este... ingenios, șopti britanicul. Peste măsură de ingenios! Aplauze, vă rog! Iată parola!

Și întoarse spre ei hârtia pe care scrisese noul cuvânt: „Sh-V-P-Y-A”

— Ce-i asta? se încruntă Sophie.

Se părea că nici Langdon nu înțelesese.

Vocea lui Teabing tremura însă de admirație și de emoție:

— Acesta, prieteni, este, într-adevăr, un vechi cuvânt de înțelepciune. Profesorul citi literele încă o dată. „Un străvechi cuvânt de înțelepciune eliberează papyrusul.” După o clipă, își dădu seama. Aproape cu un șoc.

— Un străvechi cuvânt de înțelepciune!

Sophie privi cuvântul și apoi discurile criptex-ului. Imediat își dădu seama că nici Teabing și nici Langdon nu observaseră un neajuns major.

— Stați puțin! exclamă ea. Nu poate fi asta parola! Pe nici unul dintre discuri nu e scris grupul de litere Sh; aici sunt trecute numai literele alfabetului latin.

— *Citește* cuvântul în întregime, o îndemnă Langdon. Și nu uita două lucruri: în ebraică, simbolul pentru sunetul Sh poate fi pronunțat la fel de bine S, în funcție de accent. Așa cum și litera P poate fi pronunțată F.

„SVFYA?” îi veni ei în minte, dar totuși era nelămurită.

— Genial! exclamă Teabing. Litera „Vav” este adesea un indicator al vocalei O!

Sophie studie din nou literele, citind noul cuvânt:

— *S... o...f...y... a.*

Deși își auzi sunetul propriei sale voci, aproape că nu-veni să creadă.

— Sophia? Am citit Sophia?!

Langdon dădea din cap frenetic, afirmativ.

— Da! *Sophia* înseamnă „înțelepciune” în limba greacă! Rădăcina numelui tău, Sophie, este, efectiv, un „cuvânt de înțelepciune”.

Brusc, un dor cumplit de bunicul ei o cuprinsese. „A criptat cheia de boltă a Stăreției și a folosit numele meu!” Un nod dureros îi urcă în gât. Totul părea că se leagă perfect. Însă, privind din nou cele cinci discuri ale criptex-ului, observă că mai exista o problemă.

— Dar... nu se poate... cuvântul Sophia are șase litere!

Zâmbetul larg nu dispăru nici acum de pe chipul lui Teabing:

— *Citește* poemul din nou. Bunicul tău a scris „un *străvechi* cuvânt de înțelepciune”.

— Da, și?

— În greaca veche, cuvântul „înțelepciune” se scria S-O-F-I-A.

Deși tremura, Sophie luă criptex-ul și începu să rotească discurile, potrivit literelor. „Un străvechi cuvânt de-nțelepciune liberează acest papirus.” Langdon și Teabing păreau că nici nu mai respiră, cu ochii lipiți de mâinile ei.

S...O... F...

— Cu grijă, o îndemna britanicul. Cu infinită grijă!

...I... A.

Sophie alinie ultimul disc.

— Bun, șopti ea, ridicându-și privirea spre ei. Acum îl voi deschide.

— Nu uita de oțet, o atenționează Langdon cu glasul pierit. Fii atentă!

Ea însă știa că, dacă acest criptex seamănă cu cele pe care le deschisese de atâtea ori în copilăria ei, nu va fi nevoie decât să apuce cilindrul de cele două capete și să tragă ușor, dar ferm, în direcții opuse. Dacă discurile erau corect aliniate, așadar parola corect formată, unul dintre capete avea să se desprindă de cilindru, precum capacul unui flacon, lăsând să se vadă papirusul rulat în jurul fiolei cu oțet. Pe de altă parte, dacă parola formată era incorectă, presiunea exercitată de ea la capetele criptex-ului avea să fie transferată unei pârhii din interior care, pivotând, apăsa fiola, o va sparge, în cele din urmă.

„Trage ușor”, își spuse ea.

Teabing și Langdon se aplecară în față când ea prinse în mâini capetele cilindrului. În emoția stârnită de descifrarea codului, Sophie aproape că uitase ce era de așteptat să găsească înăuntru. „Am în față cheia de boltă a Stăreției!” După părerea britanicului, în interiorul ei se afla o hartă care indica drumul către Sfântul Graal, mormântul Mariei Magdalena și documentele Sangreal... neprețuita comoară a adevărului ascuns.

Mai verifică o dată alinierea celor cinci litere față de semnul indicator și apoi, încet, trase de cele două capete.

Nimic. Trase puțin mai tare. Brusc, cilindrul de piatră se desfăcu, aidoma unui ax telescopic. Capătul greu îi rămase în mâna stângă. Teabing și Langdon săriră drept în picioare. Inima ei bătea frenetic când puse piesa detașată pe masă și apoi înclină tubul pentru a privi înăuntru.

„Un papirus!”

În mijlocul ruloului de hârtie se vedea un obiect cilindric — probabil fiola cu oțet. În mod ciudat însă, materialul înfășurat în jurul recipientului cu oțet nu era obișnuita foiță subțire de papirus, ci un pergament. „Straniu, își spuse; oțetul nu poate dizolva pergamentul din piele de miel.” Se uită iarăși în mijlocul ruloului și își dădu seama că obiectul pe care-l zărea nu era totuși o fiolă cu oțet. Era cu totul altceva.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Teabing. Scoate papirusul!

Încruntându-se, Sophie prinse cu două degete ruloul și obiectul din mijlocul lui, extrăgându-le din cilindru.

— Dar nu e un papirus! exclamă Teabing. E prea greu!

— Știu. E o căptușeală.

— Pentru ce? Pentru fiola cu oțet?

— Nu.

Sophie derulă materialul și scoase la vedere obiectul din interior.

— Pentru *asta*.

Când Langdon văzu ce se afla în interiorul ruloului de pergament, simți cum i se frânge inima.

— Dumnezeu să ne ajute! bâigui Teabing, prăbușindu-se înapoi în scaun. Bunicul tău a fost un arhitect crud.

Profesorul continua să privească uluit. „Văd că Saunière n-a avut de gând să ne ușureze câtuși de puțin sarcina.”

Pe masă, în fața lor, stătea un al doilea criptex. Mai mic. Confectionat din onix negru. Fusese închis în interiorul celui dintâi. Pasiunea lui Saunière pentru dualism era din nou evidentă. Două criptex-uri. Totul în dublu exemplar. „Duble înțelesuri. Masculin-feminin. Negru închis în alb. Pânza de simbolism se întindea parcă la nesfârșit. Albul dă naștere negrului.

Fiece om se naște din femeie.

Alb — feminin.

Negru — masculin.”

Întinse mâna și luă al doilea criptex. Părea identic cu primul, numai că era mai mic și avea culoarea neagră. Îl clătină și auzi în interior gâlgâitul familiar. Probabil că fiola cu oțet pe care o auziseră mai devreme era cea din criptex-ul mic.

— Ei bine, Robert, spuse Teabing întinzându-i bucata de pergament. Vei fi mulțumit să afli cel puțin că ne îndreptăm în direcția cea bună!

Langdon examinează foaia groasă de pergament. Pe ea, scris de mână, era alt poem de patru versuri. Tot în pentametrul iambic. Versurile erau criptice, dar nu avu nevoie să citească decât primul vers pentru a realiza că Teabing avusese dreptate să-i aducă în Marea Britanie.

„ÎN LONDRA ZACE-UN CAVALER DE PAPĂ ÎNGROPAT”

Restul poemului sugera clar că parola pentru deschiderea celui de-al doilea criptex putea fi găsită dacă vizita mormântul respectivului cavaler, aflat undeva, în oraș.

Profesorul se întoarce incitat spre britanic.

— Ai idee la ce cavaler se referă poemul?

— Nici cea mai vagă. Dar știu exact în ce criptă trebuie să căutăm.

În același moment, la douăzeci de kilometri în fața lor, șase mașini ale poliției din Kent străbăteau străzile ude de ploaie, spre Aeroportul Biggin Hill.

Locotenentul Collet se autoservi cu o sticlă de Perrier din frigiderul lui Teabing și se înapoie în salon. În loc să-l însoțească pe Fache la Londra, unde acțiunea era în plină desfășurare, rămăsese aici, să dădăcească echipa PTS care se răspândise în toate încăperile reședinței.

Până acum, nu descoperiseră nimic util: un unic glonț îngropat în dușumea, o foaie de hârtie cu câteva simboluri desenate pe ea împreună cu cuvintele „paloș” și „potir”, plus o curea cu țepi metalici îmbibați cu sânge, despre care unul dintre oamenii PTS îi spusese că amintește de gruparea catolică Opus Dei, ce stârnise recent un scandal media pe tema practicilor agresive de recrutare a membrilor săi în Paris.

Collet oftă. „Poftim! Să înțelegi ceva din amestecul ăsta ciudat!”

Parcuse un culoar elegant, apoi locotenentul intră în vasta bibliotecă, unde unul dintre ofițerii PTS preleva amprente. Omul era un individ corpulent, cu bretele pe pieptul lui lat.

— Ați găsit ceva? întrebă Collet.

— Nimcând nou. Seturi multiple, dar aceleași cu cele identificate în restul casei.

— Dar pe *cilice*?

— Interpolul încă mai lucrează la ele. Le-am trimis tot ce-am găsit.

— Și asta? se interesă Collet arătând spre două pungi sigilate de pe birou.

Omul ridică din umeri.

— Le-am luat din obișnuință; preleviez tot ce mi se pare ciudat.

Locotenentul se apropie de birou. „Ciudat?”

— Englezul ăsta-i un individ ciudat, adăugă ofițerul. Ia uitați-vă aici!

Căută printre punguțele sigilate și alege una, pe care i-o întinse lui Collet.

Era o fotografie a intrării principale într-o catedrală gotică — tradiționala arcadă ce se îngusta treptat, până la ușa de mici dimensiuni.

Locotenentul studie fotografia și își ridică privirea spre ofițer:

— Chestia asta e ciudată?

— Întoarceți-o și pe partea cealaltă.

Pe dosul pozei se aflau câteva cuvinte în engleză, care descriau naosul lung și îngust a catedralei ca pe un tribut păgân și secret adus pântecelui unei femei. Într-adevăr, era ciudat. Mai uimitoare erau însă cuvintele referitoare la *intrarea* în catedrală.

— Stai puțin! exclamă. Tipul ăsta crede că ușa catedralei reprezintă...

Ofițerul clătină capul în sens afirmativ.

— Cu tot cu marginile labiale și un simpatic clitoris *cinquefoil* deasupra intrării. Te cam face să-ți dorești să mergi mai des la biserică! observă omul.

Collet luă de pe masă o a doua pungă cu probe. Prin plasticul transparent se vedea o altă fotografie, aparent a unui document vechi. În capătul ei scria:

„*Les Dossiers Secrets — Number 4° Im¹ 249.*”

— Ce-i asta? întrebă.

— N-am idee. Are o grămadă de copii ale fotografiei ăsteia, așa că am luat și noi una.

Collet cercetă documentul:

PRIEURÉ DE SION — LES NAUTONEERS/MARII MAEȘTRI

JEAN DE GISORS 1188-1220

MARIE DE SAINT-CLAIR 1220-1266

GUILLAUME DE GISORS 1266-1307

EDOUARD DE BAR 1307-1336

JEANNE DE BAR 1336-1351

JEAN DE SAINT-CLAIR 1351-1366

BLANCHE D'EVREUX 1366-1398

NICOLAS FLAMEL 1398-1418

RENE D'ANJOU 1418-1480
IOLANDE DE BAR 1480-1483
SANDRO BOTTICELLI 1483-1510
LEONARDO DA VINCI 1510-1519
CONNETABLE DE BOURBON 1519-1527
FERDINAND DE GONZAGUE 1527-1575
LOUIS DE NEVERS 1575-1595
ROBERT FLUDD 1595-1637
J. VALENTIN ANDREA 1637-1654
ROBERT BOYLE 1654-1691
ISAAC NEWTON 1691-1727
CHARLES RADCLYFFE 1727-1746
CHARLES DE LORRAINE 1746-1780
MAXIMILIAN DE LORRAINE 1780-1801
CHARLES NODIER 1801 -1844
VICTOR HUGO 1844-1885
CLAUDE DEBUSSY 1885-1918
JEAN COCTEAU 1918-1963”

„Prieuré de Sion?” se miră Collet.

— Locotenente! strigă un alt agent din pragul ușii. Centrala are un apel urgent pentru căpitanul Fache, dar operatorul nu-l poate contacta. Îl preluați dumneavoastră?

Collet reveni în bucătărie și ridică receptorul.

Era André Vernet.

Accentul rafinat al bancherului nu reușea să mascheze nervozitatea din vocea lui.

— Căpitanul Fache mi-a spus că mă va suna, însă n-am primit nici o veste din partea domniei sale până acum.

— Căpitanul este foarte ocupat. Vă pot ajuta eu?

— Am fost asigurat că voi fi ținut la curent cu progresele înregistrate de ancheta dumneavoastră.

Pentru un moment, Collet avu impresia că recunoaște timbrul vocii, dar nu reușea să-și amintească de unde.

— Monsieur Vernet, eu mă ocup în prezent de investigațiile care au loc aici, în Paris. Sunt locotenentul Collet!

La celalalt capăt al firului se lăsă o lungă tăcere:

— Domnule locotenent, am un apel pe o altă linie. Vă rog să mă scuzați. Vă voi contacta mai târziu.

Și-nchise.

Collet rămase cu receptorul în mână preț de câteva secunde. Apoi, brusc, își dădu seama. „Știam eu că recunosc vocea aceea de undeva!” De surprindere, aproape că i se tăie răsuflarea.

„Șoferul mașinii blindate!

Cu Rolexul fals.”

Acum înțelegea de ce închisese bancherul atât de repede; își reamintise numele Collet — ofițerul de poliție pe care îl mințise cu câteva ore în urmă.

Locotenentul cântări implicațiile acestei revelații ciudate. „Vernet e implicat!” Instinctiv, știa că ar trebui să-l sune pe Fache. Emoțional, era conștient că această plească putea să-i aducă momentul său de glorie.

Contactă imediat Interpolul și solicită să i se trimită toate informațiile deținute despre Depository Bank of Zürich și despre președintele său, André Vernet.

— Legați-vă centurile, vă rog! îi anunță pilotul lui Teabing, în vreme ce avionul începu să coboare spre pistă, prin burnița monotonă a dimineții. Vom ateriza în cinci minute!

Sir Leigh se simți însuflețit de un sentiment plăcut de nostalgie văzând dealurile molcome din Kent cum se pierd în zare. Anglia se afla la numai o oră de zbor de Paris, și totuși între ele se întindea o lume întreagă. În această dimineață, peisajul umed și înverzit al țărâmului natal părea neobișnuit de îmbietor. „Exilul meu în Franța s-a sfârșit. Mă întorc victorios în Anglia. Cheia de boltă a fost găsită.” Desigur, nu știa încă unde anume îi va duce. Undeva în Regatul Unit. Exact unde, *sir* Leigh nu avea încă idee, dar gloria-i aparținea și putea deja s-o savureze.

În vreme ce Langdon și Sophie se pregăteau de aterizare, Teabing se ridică și, retrăgându-se într-un colț al cabinei, glisă un panel al peretelui, care-i oferă acces la un seif discret ascuns. Formă cifrul, deschise seiful și scoase două pașapoarte.

— Acte pentru mine și Rémy, spuse el, apoi luă dinăuntru un teanc gros de bancnote de câte cincizeci de lire sterline. Și „acte” pentru voi doi.

Sophie făcu ochii mari:

— Mită?!

— Diplomație în spirit creator. Autoritățile aeroportuare fac din când în când anumite concesii. La hangarul meu ne va întâmpina un ofițer vamal britanic, care va dori să urce la bord. În loc să-i permitem să facă acest lucru, îi voi spune că am venit împreună cu o celebritate franceză care preferă să călătorească incognito — din rațiuni de presă, știți dumneavoastră — și-i voi oferi omului o compensație financiară generoasă, drept mulțumire pentru discreția sa.

Lui Langdon nu-i venea să creadă:

— Și ofițerul o va accepta?

— N-ar accepta de la *oricine*, desigur, dar oamenii ăștia mă cunosc. Nu sunt un traficant de arme, pentru numele lui Dumnezeu! Am fost înnobilit de regină! Aristocrația are și ea privilegiile ei, firește! adăugă britanicul, surâzând.

Rémy se apropie de ei, ținând în mână revolverul Heckler and Koch:

— *Sir*, eu ce am de făcut?

Teabing îi aruncă o privire:

— Va trebui să rămâi la bord împreună cu oaspetele nostru, până ce ne vom întoarce. Nu-l putem căra după noi prin toată Londra!

— Leigh, interveni Sophie, eu am vorbit serios când am spus că poliția va fi aici înainte de a ne întoarce noi.

Britanicul izbucni în râs:

— Da, și imaginează-ți surprinderea lor când vor urca la bord și-l vor găsi pe Rémy!

Sophie părea uimită de ușurința cu care vorbea despre asemenea lucruri.

— Leigh, ai transportat peste graniță un ostatic imobilizat. E un lucru serios!

— La fel de serioși sunt și avocații mei! exclamă el, privind încruntat către călugărul aflat în partea din spate a avionului. Animalul ăsta a intrat în casa mea și aproape că m-a ucis. Acesta e adevărul și Rémy îl va confirma.

— Dar l-ai legat și l-ai luat forțat la Londra!

Teabing ridică mâna dreaptă, mimând prestația sa din sala de tribunal:

— Onorată Instanță, iertați-i unui bătrân cavaler excentric preferința sa copilărească pentru sistemul judiciar britanic. Îmi dau seama că ar fi trebuit să chem autoritățile franceze, dar sunt un snob și nu am încredere în acei franțuji — lasă-mă să te las! Omul acesta aproape că m-a ucis. Da, am luat o decizie pripită, obligându-mi majordomul să mă ajute să-l aduc pe ticălos în Anglia, dar am acționat sub un stres considerabil. *Mea culpa! Mea culpa!*

Langdon îl privi cu neîncredere:

— Venind de la tine, Leigh, cred că ar putea chiar să funcționeze!

— *Sir?* se auzi vocea pilotului. Am primit un apel de la turnul de control. Au nu știu ce problemă administrativă în apropierea hangarului dumneavoastră și mi-au cerut să aduc avionul direct la terminal.

Teabing venea regulat la Biggin Hill de peste zece ani și până acum nu i se mai întâmplase așa ceva:

— Au specificat despre ce problemă e vorba?

— Controlorul de zbor a fost destul de evaziv — ceva despre o scurgere de combustibil la stația de alimentare. Mi-a cerut să opresc în fața terminalului și toată lumea să rămână la bord până sosesc noi ordine. Din motive de siguranță. Nu avem voie să coborâm înainte de a primi permisiunea autorităților aeroportuare.

Teabing era sceptic. „Trebuie să fie o scurgere a naibii de mare!” Stația de alimentare se afla la mai bine de un kilometru distanță de hangarul lui.

Și Rémy părea îngrijorat.

— *Sir*, mie mi se pare cam suspect.

Teabing se întoarce spre Sophie și Langdon:

— Prieteni, am neplăcuta bănuială că vom fi întâmpinați de un veritabil comitet de primire!

— Fache este, probabil, la fel de convins că eu sunt omul lui, oftă profesorul.

— Ori asta, interveni Sophie, ori s-a implicat prea mult pentru a recunoaște acum că s-a înșelat.

Teabing nu-i mai asculta. Indiferent de ceea ce era în mintea lui Fache, el trebuia să acționeze imediat. „Să nu pierdem din vedere scopul final. Graalul. Am ajuns atât de aproape!” Sub ei, trenul de aterizare se auzi coborând.

— Leigh, spuse Langdon pe un ton plin de remușcări, ar trebui să mă predau și s-o luăm pe calea legală. Să nu vă mai implic și pe voi!

— La naiba, Robert! Chiar îți închipui că pe noi ne vor lăsa să scăpăm chiar cu una, cu două? Eu tocmai v-am trecut granița fraudulos. *Miss Neveu* te-a ajutat să fugi de la

Luvru, iar în avion avem un prizonier legat fedeleș. Să fim serioși! Suntem cu toții implicați!

— Dacă ne-am îndrepta spre un alt aeroport? sugeră Sophie.

Teabing clătină din cap:

— Dacă decolăm acum din nou, până când vom primi permisiunea de aterizare oriunde în altă parte, sunt sigur că acel comitet de primire va include și câteva tancuri ale armatei!

Sophie oftă, descurajată.

Sir Leigh știa însă că, dacă voiau să amâne confruntarea cu autoritățile britanice suficient de mult pentru a avea timp să găsească mai întâi Graalul, era nevoie de o acțiune hotărâtă, imediat.

— Lăsați-mă un minut, le spuse el, șchiopătând spre cabina pilotului.

— Unde te duci?

— La o întâlnire de afaceri, replică el, întrebându-se cât îl va costa pentru a-și convinge pilotul să efectueze o manevră cu totul neobișnuită.

Aparatul Hawker opera manevrele de aterizare.

Simon Edwards — șef de departament la Aeroportul Biggin Hill — se plimba nervos prin turnul de control, cu ochii la pista de aterizare. Niciodată nu-i plăcuse să fie trezit sâmbăta cu noaptea-n cap, dar acum îi era cu atât mai dezagreabil să știe că motivul era o solicitare din partea francezilor de a asista la arestarea unuia dintre cei mai „grași” clienți ai săi. *Sir* Leigh Teabing plătea nu doar pentru a dispune de un hangar personal, ci achita și o „taxă per aterizare”, pentru frecvențele sale sosiri și plecări. De obicei, aeroportul era înștiințat din vreme cu privire la programul său de zbor și putea urma un protocol strict la aterizare; așa îi plăcea lui Teabing. Limuzina Jaguar pe care o ținea în hangarul său trebuia să-l aștepte spălată, lustruită, cu plinul făcut și cu un exemplar din *London Times* pe bancheta din spate. Un ofițer vamal urma să întâmpine avionul la hangar pentru completarea documentelor necesare și verificarea bagajului. Uneori, ofițerii acceptau o „contribuție financiară” substanțială din partea lui Teabing, pentru a închide ochii la câte un transport de mărfuri inofensive, de obicei delicatose alimentare — *escargots*, un tip special de brânză Roquefort, anumite fructe. Multe prevederi legale vamale erau absurde, în orice caz, și dacă Biggin Hill nu se dovedea flexibil cu clienții săi, risca să afle pe propria piele că vreun aeroport concurent o făcea. Lui Teabing i se oferea aici tot ce dorea, iar angajații culegeau beneficiile acestei flexibilități.

Acum, în timp ce privea aeronava cum se apropia, Edwards își simți nervii întinși la maximum. Oare firea generoasă a lui Teabing îi crease neplăceri? Autoritățile franceze păreau foarte hotărâte să îl rețină. Lui nu-i fusese comunicat încă motivul, dar acuzațiile ce i se aduceau păreau grave. La solicitarea francezilor, poliția din Kent îi

ceruse controlorului de trafic să ia legătura prin radio cu pilotul și să-l îndrepte nu spre hangarul lui Teabing, ci direct spre terminal. Pilotul acceptase, înghițind, probabil, povestea cu scurgerea de combustibil.

Deși polițiștii britanici nu erau, de obicei, înarmați, gravitatea situației impusese totuși acest lucru. Acum, opt oameni dotați cu revolvere așteptau în aerogară clipa în care avionul își va opri motoarele. În acel moment, un lucrător de la întreținere avea să blocheze roțile aeronavei, pentru ca aceasta să nu se mai poată deplasa. Apoi poliția își va face apariția și va ține pasagerii pe loc, până la sosirea autorităților franceze.

Bimotorul Hawker ajunsese aproape de sol acum și se apropia dinspre dreapta. Simon Edwards coborî la parter, pentru a urmări aterizarea de la nivelul pistei. Poliția din Kent era pe poziție, ascunsă vederii, iar lucratorul de la întreținere aștepta pregătit. Deasupra pistei, nasul avionului se înclină, iar trenul de aterizare atinse betonul, stârnind un norișor de fum. Viteza scăzu treptat, iar fuzelajul argintiu continuă să se deplaseze de la dreapta spre stânga, strălucitor în burnița dimineții. Însă în loc să frâneze și să vireze spre terminal, trecu liniștit dincolo de pista de acces și își continuă drumul spre hangarul lui Teabing.

Polițiștii zvâcniră, holbându-se la Edwards:

— Ai spus că pilotul a acceptat să oprească în fața terminalului!

— Păi, *a acceptat!* replică omul, uluit.

După câteva secunde, Edwards se trezi el însuși înghesuit într-o mașină ce rula în viteză spre hangar. Convoiul mașinilor de poliție se afla încă la mai bine de cinci sute de metri distanță, când avionul rulă liniștit în hangarul lui Teabing și dispăru înăuntru. Când, în sfârșit, frânară în fața ușii enorme deschise, cei opt polițiști năvăliră în interior, cu armele pregătite.

Edwards coborî după ei. Zgomotul era asurzitor.

Motoarele încă huruiau, avionul încheindu-și rotația obișnuită în hangar, poziționându-se cu botul spre ușă,

pentru a fi gata de plecare. În vreme ce aeronava făcea ultimele manevre, Edwards zări figura pilotului, care afișa o expresie surprinsă și speriată la vederea barajului format de poliție. În sfârșit, avionul se opri și huruitul motoarelor încetă. Polițiștii luară poziție în jurul fuzelajului. Edwards se apropie de inspectorul-șef, care înaintă precaut spre cabină. După câteva secunde, ușa compartimentului de pasageri se deschise.

Leigh Teabing apăru în cadrul ușii, în vreme ce scara comandată electronic coborî. Privind marea de arme așintite asupra lui, se propti bine în cârje și se scărpină în cap, cu un aer perplex:

— Simon, am câștigat cumva la tombola poliției cât timp am fost plecat? Întrebă el pe un ton mai degrabă uimit decât îngrijorat.

Simon Edwards făcu un pas înainte, încercând să înghită nodul care îi stătea în gât:

— Bună dimineața, domnule! Vă rog să ne scuzați pentru această situație. Am avut o scurgere de combustibil și pilotul dumneavoastră a confirmat că va aduce aeronava în fața terminalului.

— Da, da, însă eu i-am cerut s-o aducă aici. Sunt deja în întârziere la o întrevedere. Plătesc pentru acest hangar și aiureala asta cu evitarea scurgerii mi s-a părut o exagerare.

— Mi-e teamă că sosirea dumneavoastră ne-a luat puțin prin surprindere, *sir*.

— Știu. Nu mi-am respectat programul de zbor, într-adevăr. Între noi doi fie vorba, noua medicație îmi dă furnicături. M-am gândit să vin pentru o revizuire a tratamentului.

Polițiștii schimbă între ei priviri nedumerite. Edwards surâse:

— Foarte bine, *sir*.

Inspectorul-șef făcu un pas în față:

— *Sir*, trebuie să vă rog să rămâneți la bord încă aproximativ o jumătate de oră.

Teabing începu să coboare treptele și nu părea deloc încântat:

— Mi-e teamă că îmi este imposibil. Am o programare medicală, pe care nu-mi pot permite s-o ratez, adăugă el, pășind pe pistă.

Inspectorul se așează în fața lui, pentru a-l împiedica să se îndepărteze de avion.

— Mă aflu aici la solicitarea Poliției Judiciare Franceze, care susține că în acest avion se află persoane ce au încălcat legea pe teritoriul acestei țări.

Teabing se holbă lung la polițist și apoi izbucni în râs:

— Suntem cumva la vreuna dintre emisiunile acelea cu camera ascunsă? Grozava farsă!

Inspectorul nici măcar nu clipi:

— Vorbescând serios, *sir!* Poliția Franceză pretinde, în plus, că aveți și un ostatic la bord.

Majordomul Rémy apăru și el în cadrul ușii:

— Mă *simt* ca un ostatic lucrând pentru *sir* Teabing, dar domnia sa mă asigură că sunt liber să plec. *Sir*, adăugă el uitându-se la ceas și îndreptându-și privirile către Teabing, suntem deja în întârziere!

Apoi arătă cu bărbia spre limuzina Jaguar parcată în colțul din spatele hangarului — un automobil luxos, negru ca ebonita, cu geamuri fumurii și pneuri bicolore — și începu să coboare scările.

— Aduc mașina!

— Mă tem că nu vă pot lăsa să coborâți, interveni inspectorul. Vă rog să vă întoarceți în aeronavă. Amândoi. În scurt timp vor sosi reprezentanții Poliției Franceze.

Teabing se răsuci spre Simon Edwards:

— Simon, pentru numele lui Dumnezeu, e ridicol! Nu avem pe nimeni altcineva la bord. Doar persoanele obișnuite — Rémy, pilotul și cu mine. Nu poți acționa tu ca un intermediar? Urcă la bord, ca să vezi că avionul e gol.

Edwards știa că era prins în cursă.

— Da, *sir!* Cred că pot să fac acest lucru.

— La dracu' dacă ai să urci! protestă inspectorul, știind probabil suficient de multe despre autoritățile aeroportuare pentru a bănuși că Edwards ar putea minți în încercarea de a-și „ajuta” clientul.

— O să urc eu însumi!

Teabing clătină din cap:

— Ba nu vei urca, domnule inspector! Aceasta este o proprietate particulară și, dacă nu ai mandat de percheziție, nu te atingi de avionul meu. Ți-am oferit o alternativă rezonabilă. Domnul Edwards poate verifica aeronava.

— Nu-mi convine!

Expresia lui Teabing deveni una de gheață:

— Domnule inspector, mi-e teamă că nu am timp să particip la jocurile dumitale. Am întârziat, așa că plec. Dacă vrei să mă oprești, mă tem că va trebui să mă împuști!

Cu aceste cuvinte, *sir* Leigh, urmat de Rémy, îl ocoli pe inspector și se îndreaptă spre capătul hangarului, unde îi aștepta limuzina.

Inspectorul-șef al poliției din Kent nu simțea decât dezgust pentru Teabing și pentru atitudinea lui sfidătoare. Oameniiăștia din clasele privilegiate aveau impresia întotdeauna că sunt mai presus de lege.

„Ei bine, nu sunt!” Inspectorul se răsuci pe călcâie și își îndreaptă arma spre spinarea aristocratului.

— Stai! Altfel trag!

— Dă-i drumul, replică Teabing fără a se întoarce sau a încetini pasul. Avocații mei îți vor prăji testiculele la micul dejun. Iar dacă îndrăznești să urci la bordul avionului meu fără mandat, în tigaie-ți vor ajunge și ficații!

Inspectorul-șef cunoștea blufurile de genul acesta și nu se lăsă deloc impresionat. Din punct de vedere tehnic, omul avea dreptate — poliția avea nevoie de un mandat ca să urce la bordul avionului, dar fiindcă punctul de decolare a zborului fusese în Franța și fiindcă marele Bezu Fache fusese cel care dăduse ordinul, omul legii era sigur că, pentru binele carierei sale, era preferabil să afle ce anume se străduia Teabing să ascundă.

— Opriți-l, le ceru oamenilor săi. Eu percheziționez avionul.

Polițiștii făcură un zid viu în fața lui Teabing, cu armele la vedere, blocându-i înaintarea spre limuzină.

De această dată, britanicul se întoarse:

— Inspectore, te avertizez pentru ultima dată! Nici să nu te gândești să urci la bordul avionului! Altfel ai să regreti!

Ignorând amenințarea, polițistul puse piciorul pe prima treaptă și începu să urce scara. Ajungând la ușa, privi înăuntru. După o clipă, trecu pragul în interior. „Ce mama dracului?”

Cu excepția pilotului înspăimântat din cabină, aeronava era goală. Nimeni înăuntru. Inspectorul verifică toaleta, scaunele, compartimentul pentru bagaje, fără a găsi absolut nimic, nici un suflet.

„*Ce dracu' o fi fost în mintea lui Bezu Fache?!*” Se părea că Leigh Teabing spusese adevărul.

Inspectorul-șef al poliției din Kent rămase încremenit în mijlocul avionului, înghițindu-și cu greu nodul din gât. „Rahat!” Cu fața roșie de furie, ieși din nou în capătul scării și privi spre Teabing și spre servitorul acestuia; lângă limuzină, cei doi erau înconjurați de oamenii săi, în bătaia armelor.

— Lăsați-i să plece, le ordonă el. Am fost greșit informați!

Amenințarea din privirile lui Teabing era sesizabilă, chiar de la distanță.

— Vezi c-o să te sune avocații mei! Iar pentru cultura ta generală, ține minte că Poliția Franceză nu e de încredere!

Majordomul deschise portiera limuzinei și își ajută stăpânul să se așeze pe bancheta din spate. Apoi înconjură mașina, se urcă și el la volan și porni motorul. Polițiștii se traseră în lături, lăsând Jaguarul să treacă.

— Bine jucat, amice! hohoti Teabing când limuzina accelera, părăsind aeroportul.

Apoi se aplecă spre marginea întunecoasă a interiorului spațios:

— Toată lumea stă confortabil?

Langdon înclină din cap tăcut. Alături de Sophie, ședea ghemuit pe podea, lângă Albinosul legat și cu căluș în gură.

Cu câteva minute mai devreme, când bimotorul pătrunsese în hangar, Rémy deschisese trapa de bagaje în cele câteva secunde în care avionul se oprise la jumătatea rotației. Poliția se apropia în viteză, așa că Langdon și Sophie îl trăsese ră după ei pe călugăr și fugiseră pentru a se ascunde după limuzină. Apoi motoarele porniseră din nou și bimotorul își încheiase rotația, chiar în clipa în care poliția dăduse buzna în hangar.

Acum, aflați deja în drum spre Kent, ieșiră din ascunzătoare lăsându-l pe Albinos în continuare pe podea și se așezară pe bancheta din fața lui Teabing, chiar în spatele lui Rémy. *Sir* Leigh îi întâmpină cu un zâmbet larg și deschise micul bar din spatele limuzinei.

— Pot să vă ofer o băutură răcoritoare? Ori poate ceva de ronțăit? Biscuiți? Alune? O apă minerală?

Langdon și Sophie îi făcură semn că nu.

Teabing închise barul și surâse iar, bine dispus:

— Așa deci, să revenim atunci la mormântul cavalerului aceluia...

— Fleet Street? Întreba Langdon mirat.

„Exista o criptă pe Fleet Street?” Până acum, *sir* Leigh păru-se evaziv, glumind în legătură cu locul în care credea că se află „mormântul cavalerului” — cel care, conform poemului, avea să le dezvăluie parola pentru al doilea criptex.

Teabing se întoarse spre Sophie, afișând aceeași expresie jucăușă:

— *Miss* Neveu, arată-i băiatului de Harvard poemul încă o dată, dacă ești drăguță.

Sophie căută în buzunarul jachetei și scoase criptex-ul negru, înfășurat în fila de pergament. Hotărâseră de comun acord să lase caseta din lemn și criptex-ul mare în seiful avionului, luând cu ei doar strictul necesar — criptex-ul cel mic, mult mai discret și mai ușor de transportat. Fără un cuvânt, îi întinse profesorului pergamentul.

Langdon citise versurile de câteva ori înainte de a coborî din avion, dar nu i se păru-se că ar indica o locație exactă. Acum le parcurse încă o dată, încet și cu răbdare, sperând că ritmul pentametric își va desluși în fine înțelesul:

*In London lies a knight a Pope interred.
His Jabor's fruit a Holy wrath incurred.*

*You seek the orb that ought be on his tomb.
It speaks of Rosy flesh and seeded womb.*

„În Londra zace un cavaler de papă îngropat.
A lui strădanie o sfântă urgie își atrase.
Să cauți globul ce pe al lui mormânt se afla odat'.
Vorbind de carne Roza și pânțece însămânțat.”

Exprimarea din engleză părea simplă. Era vorba despre un cavaler înmormântat undeva, în Londra. Un cavaler care

făcuse ceva ce atrăsese mânia Bisericii. Un cavaler de pe al cărui mormânt lipsea un glob ce *ar fi trebuit* să se afle acolo. Iar ultimul vers, cel care amintea de „carne Roza” și de „pântece însămânțat” era o aluzie clară la Maria Magdalena, Roza care purtase sămânța lui Iisus.

În ciuda aparentei lipse de duble înțelesuri a poemului, Langdon nu avea idee la ce cavaler se referea și nici unde ar putea fi el îngropat. Mai mult de-atât, o dată ce vor reuși să identifice mormântul, se părea că aveau de căutat ceva ce nu mai exista acum. „Globul ce pe al lui mormânt se afla odat”?”

— Nu-ți spune nimic? Întrebă Teabing cu o aparentă dezamăgire, deși Langdon era sigur că britanicul savura faptul că se afla cu un pas înaintea lui. Dar dumitale, *miss* Neveu?

Sophie clătină din cap:

— Ce v-ați face voi doi fără mine?! Eh, bine, să vă luminez, atunci. E foarte simplu, totuși! Primul vers e cheia! Vrei să-l citești cu glas tare, te rog?

Langdon se conformă:

— „În Londra zace un cavaler de papă îngropat.”

— Exact! Un cavaler îngropat de un *papă*. Ce-ți spune asta?

Profesorul ridică din umeri, nedumerit:

— Un cavaler înmormântat de un papă? Un cavaler la ale cărui funeralii a participat un papă?

Teabing râse cu gura până la urechi:

— Oh, asta-i bună! Tot timpul optimist, Robert! Ia privește al doilea vers. Cavalerul nostru a făcut o faptă ce i-a atras sfânta urgie a Bisericii. Mai gândește-te puțin! Amintește-ți care erau relațiile dintre Biserica și templieri. Un cavaler îngropat de un papă...

— Să fie vorba despre un cavaler *ucis* de un papă? sugeră Sophie.

Teabing surâse și o bătu amical pe genunchi:

— Foarte bine, draga mea! Un cavaler înmormântat de un papă. Adică ucis.

Gândul profesorului zbură la celebrul complot din anul 1307 împotriva templierilor — ghinionul zilei de vineri, treisprezece — când papa Clement ucisese și îngropase sute de templieri.

— Dar trebuie să fie nenumărate morminte ale unor cavaleri uciși de papi!

— Ei, nici chiar așa! Mulți dintre ei au fost arși pe rug și cenușa lor a fost azvârlită în apele Tibrului. Dar poemul nostru se referă în mod explicit la un mormânt. Unul aflat în Londra. Și puțini au fost cavalerii îngropați în capitala Albionului.

Făcu o pauză, privindu-l pe Langdon, de parcă s-ar fi așteptat să-i cadă fisa. În cele din urmă, pufni:

— Robert, pentru numele lui Dumnezeu! Biserica pe care a construit-o în Londra, aripa militară a Stăreției — templierii înșiși!

— Temple Church? realizează Langdon dintr-o dată. Există acolo o criptă?

— Cu zece dintre cele mai înspăimântătoare morminte din câte ai văzut vreodată.

Langdon nu vizitase niciodată Temple Church, deși găsisese numeroase referiri la ea în cercetările sale despre Le Prieuré de Sion. Odinioară un veritabil epicentru al activităților înfăptuite de Stăreție și de Templieri în Regatul Unit, locul de cult fusese numit astfel în amintirea Templului lui Solomon, de unde deriva însuși numele templierilor și în ruinele căruia fuseseră descoperite documentele Sangreal. Mult timp circulară zvonuri cu privire la ritualurile secrete și bizare practicate în neobișnuitul altar al bisericii.

— Temple Church este pe Fleet Street? întrebă Langdon.

— Puțin în afara ei, pe alea Inner Temple. Voiam îți mai bați capul puțin înainte de a-ți dezvălui adevărul, adăugă Teabing cu o privire ștrengărească.

— Mulțumesc!

— Nici unul dintre voi nu a fost acolo?

Profesorul și Sophie clătinară din cap în același timp.

— Nici nu mă surprinde, de fapt. Biserica este ascunsă acum vederii, în spatele unor clădiri mai mari. Puțini oameni mai știu că se află acolo. E un loc straniu. Iar arhitectura este cât se poate de păgână.

Sophie îl privi mirată:

— Păgână?

— La fel ca Panteonul de la Roma! Este o construcție *rotundă*. Templierii au ignorat planul tradițional creștin, în formă de cruce, și au construit o biserică perfect circulară, în onoarea Soarelui. O „beza” nu foarte subtilă la adresa amicilor de la Roma, mai adăugă britanicul, ridicându-și ironicând o sprânceană. La fel de bine — și cu același efect — ar fi putut muta monoliții de la Stonehenge în mijlocul Londrei.

— Dar restul poemului? îl întrerupse Sophie.

Aerul vesel al istoricului dispăru într-o clipă:

— Nu sunt sigur. E... derutant. Trebuie să cercetăm cu atenție toate cele zece morminte. Cu puțin noroc, vom remarca la unul dintre ele globul lipsă.

Pe neașteptate, Langdon își dădu seama cât de aproape se aflau. Dacă globul lipsă le-ar dezvălui parola, vor putea deschide cel de-al doilea criptex. Nici nu reușea să-și imagineze ce vor putea găsi înăuntru.

Se uită din nou la textul poemului. Era ca un fel de ghicitoare primitivă. „Un cuvânt de cinci litere care să amintească de Graal?” În avion încercaseră deja toate variantele care le veniseră în minte — GRAAL, GREAL, VENUS, MARIA, IISUS, SARAH —, dar cilindrul nu se clintise. „Mult prea evidente!” Probabil că existau alți termeni formați din cinci litere ce se refereau la pântecul însămânțat al Rozei. Iar faptul că un specialist de talia lui Leigh Teabing nu-i identificase deja sugera că trebuie să fie totuși un cuvânt mai puțin obișnuit.

— *Sir Leigh!* îl strigă Rémy peste umăr, privindu-i în retrovizor. Spuneți că Fleet Street este undeva în apropiere de Blackfriars Bridge?

— Da. Ia-o pe Victoria Embankment!

— Îmi pare rău, dar nu știu pe unde vine asta. De obicei mergem numai la spital.

Teabing își dădu ochii peste cap și bombăni:

— Pe cuvântul meu, uneori parca aș dădăci un copil! Scuzați-mă o clipă, vă rog! Serviți-vă cu câte o gustare și o băutură răcoritoare!

Și se aplecă peste paravanul despărțitor, deschis, pentru a vorbi cu Rémy.

Sophie se întoarse spre Langdon și-i șopti:

— Robert, nimeni nu știe că noi doi suntem aici, în Anglia.

Avea dreptate. Poliția din Kent îi va spune lui Fache că avionul era gol și căpitanul va presupune că atât el, cât și Sophie se aflau încă în Franța. „Am devenit invizibili!” Cascadoria lui Teabing îi ajutase să câștige timp prețios.

— Fache nu va renunța ușor, adăugă ea. Deja s-a implicat până peste cap în această afacere.

Langdon încercase să nu se gândească la Fache. Sophie promisese să facă tot ce-i va sta în puteri pentru a-l disculpa, o dată ce vor sfârși căutările, dar acum începuse să se teamă că acest lucru deja nu mai conta. „Este foarte posibil ca Fache să fie și el implicat în complot.” Deși nu-și putea imagina Poliția Judiciară amestecată în „vânarea” Sfântului Graal, apăruseră prea multe coincidențe în noaptea asta pentru a trece cu vederea ideea unei posibile complicități a căpitanului. „Fache este un individ religios și pare hotărât să-mi arunce mie în cârcă toate aceste crime.” Totuși, Sophie îi spusese că ar putea fi totuși vorba doar despre un exces de zel. La urma urmei, probele împotriva lui erau substanțiale. Pe lângă faptul că numele său era scris pe podeaua Luvrului și în agenda lui Saunière, Langdon părea că a mințit cu privire la manuscrisul său și apoi a fugit. „La sugestia lui Sophie.”

— Robert, îmi pare rău că ești implicat atât de mult, spuse ea, punându-și o mână caldă pe genunchiul lui. Mă bucur tare mult că ești aici.

Afirmația părea mai degrabă pragmatică decât romantică, și totuși profesorul simți o neașteptată undă de atracție între ei. Îi surise obosit:

— Sunt un tip mult mai plăcut după o noapte în care dorm.

Sophie rămase tăcută câteva clipe.

— Bunicul mi-a spus să am încredere în tine. Îmi pare bine că, măcar de data asta, l-am ascultat.

— Bunicul tău nici măcar nu mă cunoștea.

— Cu toate astea, nu pot să nu mă gândesc că ai făcut tot ce-ar fi vrut el să faci. M-ai ajutat să găsesc cheia de boltă, mi-ai povestit ce-i cu Sangrealul și mi-ai explicat ritualul pe care l-am surprins în subsol. Într-un fel, în seara asta mă simt mai aproape de bunicul meu decât în orice secundă în ultimii zece ani. Și știu că el ar fi fericit să știe asta!

Prin burnița ce nu mai contenea, în zare se vedeau deja siluetele clădirilor din Londra. Odinioară dominat de Big Ben și de Tower Bridge, orizontul se pleca astăzi în fața Roții Mileniului — un carusel colosal, ultramodern, care, cu înălțimea sa de o sută cincizeci de metri, oferea o perspectivă extraordinară asupra orașului. Langdon încercase să urce și el o dată, dar „capsulele” îi aminteau de niște sarcofage închise ermetic și preferase să rămână cu picioarele pe pământ și să admire priveliștea de pe malul Tamisei.

Mâna lui Sophie așezată pe genunchiul lui îl aduse înapoi dintre amintiri. Nici nu-și dăduse seama că-i vorbește.

— Ce crezi *tu* că ar trebui să facem cu documentele Sangreal, dacă le vom găsi în cele din urmă?

— Ce cred eu nu mai are importanță! Jacques Saunière ți-a lăsat criptex-ul ție și ar trebui să procedezi așa cum îți spune inima că ar fi dorit el.

— Dar vreau să știu și eu părerea ta. Este evident că un anumit lucru din manuscrisul tău l-a determinat să îți acorde încredere. Ba chiar și-a programat o întrevedere cu tine — ceea ce i se întâmpla foarte rar.

— Poate voia doar să-mi spună că mă înșel în totalitate.

— De ce mi-ar fi cerut să te găsesc, dacă nu ar fi fost de acord cu ideile tale? În manuscrisul acela, ce anume

susțineai: dezvăluirea documentelor Sangreal sau tăinuirea lor pe mai departe?

— Nici una, nici alta! Nu am spus nimic în acest sens. Manuscrisul meu se referă doar la simbologia femininului sacru și la iconografia aferentă acestuia în decursul secolelor. În nici un caz nu am sugerat că aş şti ceva despre locul în care este ascuns Graalul.

— Totuși, scrii o carte în care tratezi acest subiect, deci, în mod cert, consideri că informația ar trebui făcută publică.

— Este o deosebire ca de la cer la pământ între a discuta la nivel ipotetic asupra unei istorii alternative a lui Iisus și...

— Și ce?

— Și a prezenta lumii întregi mii de documente antice ca o dovadă științifică a falsității Noului Testament.

— Dar mie mi-ai spus că Noul Testament are la bază „adevăruri” fabricate.

Langdon surâse:

— Sophie, *orice* religie din lume are la bază „adevăruri” fabricate. Aceasta e însăși definiția *credinței* — acceptarea unor lucruri pe care nu le putem dovedi, dar despre care ne imaginăm că sunt adevărate. Fiecare religie îl descrie pe Dumnezeu prin intermediul metaforelor, al alegoriilor și al hiperbolelor, de la anticii egipteni până la dascălii școlilor teologice de astăzi. Metafora este o modalitate de a ajuta mintea umană să înțeleagă neînțeleșul. Problemele apar atunci când începem să credem efectiv în propriile noastre metafore.

— Deci ești de părere că documentele Sangreal ar trebui să rămână îngropate pentru veșnicie?

— Eu sunt istoric. Nu pot fi de acord cu distrugerea unor documente și mi-ar plăcea ca mințile luminate din Biserică să dispună de mai multe informații cu privire la extraordinara viață a lui Iisus Hristos.

— Îmi pare că ai argumente pentru ambele variante de răspuns la întrebarea mea.

— Așa sa fie? Biblia constituie „Cartea de Căpătâi” pentru milioane de oameni din lumea întreagă, așa cum este pentru alții Coranul, Tora sau Canonul Pali. Dacă eu sau tu

am descoperi informații care contrazic preceptele sfinte ale credinței islamice, budiste, iudaice ori păgâne, ar trebui oare să le facem publice? Ar trebui să batem toba și să le spunem budiștilor că avem dovezi care atestă că Buddha nu s-a născut dintr-o floare de lotus? Sau că Iisus n-a venit pe lume printr-o naștere *literal* miraculoasă? Cei care-și înțeleg cu adevărat credința știu că toate aceste istorii sunt metaforice.

Sophie îl privi cu scepticism.

— Prietenii mei, creștini evlavioși, cred că Iisus a mers *literal* pe apă, că a transformat *literal* apa în vin și că a venit pe lume printr-o naștere *literal* miraculoasă.

— Exact ce-ți spuneam eu! Alegoria a devenit parte integrantă a realității. Și, prin faptul că trăiesc în această realitate, milioane de oameni reușesc să facă față mai bine vieții de zi cu zi și să fie puțin mai buni.

— Dar se pare că realitatea lor e falsă.

Langdon râse ușor:

— Deloc mai falsă decât aceea a unui criptograf care crede în numărul imaginar „i” fiindcă îl ajută să spargă unele coduri.

Sophie se încruntă:

— Nu-i cinstit din partea ta!

După un moment de tăcere, profesorul o întrebă:

— Și, care era întrebarea ta?

— Nu-mi mai amintesc.

— Hm, îmi reușește de fiecare dată, surâse el.

Ceasul cu Mickey Mouse al lui Langdon arăta aproape șapte și treizeci de minute când coborî din limuzina pe aleea Inner Temple, alături de Sophie și Teabing. Împreună, se strecurară printr-un labirint de clădiri, până la piațeta din jurul Bisericii Temple. Zidurile de piatră luceau spălate de ploaie, iar în nișele de sub cupolă uguiau turturele.

Biserica era construită în întregime din piatră de Caen. Clădirea circulară, cu o fațadă care te intimida de-a dreptul, cu un foișor central și un naos excentric amplasat, semăna mai degrabă cu o fortăreață militară decât cu un lăcaș de rugăciune. Sfințită pe data de 10 februarie 1185 de patriarhul Ierusalimului, Heraclius, Temple Church a supraviețuit secolelor de tulburări politice, marelui incendiu din Londra, Primului Război Mondial, fiind grav afectată de bombele germane în 1940. După război, a fost restaurată, redându-i-se măreția și gloria de odinioară.

„Simplitatea structurii circulare”, își spuse Langdon, privind clădirea pentru prima dată. Arhitectura era robustă și simplă, amintind mai degrabă de asprul Castel Sant' Angelo, decât de rafinatul Panteon roman. Anexa pătrătoasă din dreapta era o excrescență hidoasă, care nu reușea să modifice însă forma inițială, păgână, a structurii centrale.

— E sâmbătă dimineața, spuse Teabing șchiopătând spre intrare, și îmi închipui că nu va fi slujbă înăuntru.

Intrarea în biserică se făcea printr-o nișă de piatră ce încadra o ușă masivă din lemn. În stânga ușii, părănd ajunsă acolo printr-o întâmplare nefericită, se afla o mică plăcuță pe care erau trecute programul de funcționare și orarul slujbelor religioase.

Citind-o, sprâncenele lui Teabing se încruntară:

— Biserica e închisă pentru vizitatori timp de încă două ore.

Puse mâna pe clanță și împinse. Ușa nu se clinti. Lipindu-și urechea de tăblia groasă din lemn, ascultă. După o clipă, chipul îi căpătă o expresie jucăușă, și Teabing arătă cu degetul spre plăcuță.

— Robert, citește programul slujbelor, dacă vrei. Cine este de serviciu săptămâna aceasta?

În biserică, băiatul de altar tocmai isprăvea de aspirat pernuțele de rugăciune când auzi un ciocănit în ușă. Nu-i dădu nici o atenție. Părintele Harvey Knowles avea propriile lui chei și, oricum, trebuia să apară abia peste două ore. Probabil că era doar un turist sau vreun localnic nerăbdător. Băiatul nu opri aspiratorul, însă nici ciocănitul nu încetă. „Dar nu știi să citești?” Pe plăcuța de pe ușă scria clar că sâmbăta biserica se deschidea abia la nouă și jumătate, așa că tânărul își continuă netulburat curățenia.

Brusc, ciocănitul se transformă într-un bubuit violent, de parcă omul de afară izbea ușa cu o rangă de metal. Băiatul opri aspiratorul și se apropie mânios de ușă, o descuie și o deschise. Trei oameni se aflau în fața intrării. „Turiști”, mârâi el.

— Deschidem la nouă și jumătate.

Tipul mai solid făcu un pas înainte, sprijinindu-se în cârjele sale metalice.

— Eu sunt *sir* Leigh Teabing, declară solemn, cu un accent saxon afectat. Așa cum nu mă îndoiesc că știi, îi însoțesc pe doamna și domnul Cristopher Wren al Patrulea.

Și se trase în lături, făcând un semn elegant cu brațul către cuplul din spatele său. Femeia avea trăsături plăcute și păr bogat, roșcat, ce-i cădea pe umeri. Bărbatul era înalt, brunet și avea o figură care îi părea cunoscută.

Băiatul de altar rămase o clipă tăcut, neștiind ce să răspundă. *Sir* Cristopher Wren era cel mai de seamă donator al Bisericii Temple. Datorită lui fusese posibilă refacerea lăcașului după marele incendiu. Numai că omul trecuse în lumea dreptilor la începutul secolului al optsprezecelea.

— Ăăă... sunt... onorat să vă întâlnesc...

Insul cu cârjele se încruntă:

— Bine că nu lucrezi în vânzări, tinere, fiindcă nu ai deloc un aer convingător. Unde este părintele Knowles?

— Azi e sâmbătă. Programul său începe mai târziu.

Sprâncenele infirmului coborâra și mai mult:

— Poftim recunoștință! Ne-a dat asigurări că va fi aici, dar se pare că va trebui să ne descurcăm fără el. Nu va dura mult.

Băiatul nu se clinti din pragul ușii.

— Îmi cer scuze, dar ce anume nu va dura mult?

Ochii celui cu cârjele se îngustară ca două fante, iar și se aplecă spre șoptind, ca și cum voia să-i scutească pe ceilalți de aceasta neplăcere:

— Tinere, se pare că ești nou aici! În fiecare an, urmașii lui *sir* Christopher Wren aduc un dram din cenușa răposatului, pentru a o împrăștia în Biserica Temple. Așa e prevăzut în testamentul lui. Nimeni nu e tocmai încântat de această tradiție, dar ce putem face noi?

Băiatul lucra aici de vreo doi ani, dar până acum nu auzise de un asemenea obicei.

— Ar fi mai bine dacă ați aștepta până la nouă și jumătate. Biserica e închisă pentru moment și încă n-am terminat curățenia.

Infirmul se încruntă iarăși, furios:

— Tinere, unicul motiv pentru care mai ai astăzi unde face curățenie este domnul din buzunarul acelei doamne!

— Poftiți?!

— Doamnă Wren, reluă omul cu cârjele, sunteți atât de amabilă încât să-i arătați acestui tânăr impertinent relicvariul cu cenușă?

Femeia ezită o clipă, apoi, de parcă și-ar fi revenit dintr-o transă profundă, duse mâna la buzunarul jachetei și scoase un mic cilindru înfășurat într-un material protector:

— Iată, vezi? Iătră infirmul. Acum, ori respecti ultima dorință a defunctului și ne lași să presăram cenușa, ori am să-i spun părintelui Knowles cât de bine am fost tratați.

Băiatul mai ezită o clipă, amintindu-și că părintele era foarte riguros în respectarea tradițiilor bisericii și, mai cu

seamă, că se înfuria cumplit atunci când ceva, indiferent ce, arunca o lumină mai puțin plăcută asupra acestui lăcaș de cult. Poate că părintele uitase pur și simplu de sosirea acestor oaspeți. Dacă așa stăteau lucrurile, atunci risca mult mai mult refuzându-i, decât dacă le-ar fi permis să intre. „La urma urmei, au zis că nu durează decât un minut. Ce rău aș face?”

Când făcu un pas într-o parte pentru a-i lăsa pe cei trei să intre, băiatul ar fi putut să jure că doamna și domnul Wren erau la fel de năuci ca și el. Destul de tulburat, se întoarse la treburile lui, privindu-i pe furiș cu coada ochiului.

Langdon nu-și putu stăpâni un zâmbet atunci când intrară în biserică:

— Leigh, șopti el, ești un mincinos desăvârșit!

Ochii lui Teabing străluceau de încântare:

— Clubul de Teatru de la Oxford. Și acum se mai vorbește încă despre magistrala mea interpretare în rolul lui Iulius Caesar. Sunt sigur că nimeni n-a jucat Scena întâi din Actul al treilea cu mai multă dăruire decât mine.

— Parcă personajul tău era deja *mort* în scena aceea?!

Teabing își suflă nasul:

— Da, dar toga mi s-a desfăcut când m-am prăbușit și a trebuit să zac jumătate de oră pe scenă cu „băiețașul” pe afară. Și totuși, nici un mușchi nu mi s-a clintit. Am fost magistrat, îți spun eu!

Langdon făcu o grimasă: „Uite ce-am pierdut!”

Străbătând anexa rectangulară spre arcada de la intrare în corpul central al bisericii, profesorul privi cu uimire interiorul auster. Deși structura altarului era similară cu cea a unei biserici creștine obișnuite, mobilierul era rece și simplu, fără ornamentele tradiționale.

— Sumbro, șopti el.

Teabing chicoti încet:

— Biserica Angliei. Anglicanilor le place religia nediluată

— fără nimic care să-i distragă de la nenorocirea lor.

Sophie pătrunse prin arcada ce dădea în vasta sală circulară a lăcașului.

— Parcă ar fi o fortăreață, șopti ea.

Langdon încuviință tăcut. Chiar de aici, de la intrare, zidurile păreau neobișnuit de robuste.

— Cavalerii templieri erau un ordin războinic, le reaminti Teabing. O organizație militară și religioasă în același timp. Bisericele pe care le construiau erau totodată fortărețe și bănci.

— Bănci? se miră Sophie.

— Ei, da. Templierii au fost cei care au *inventat* conceptul modern de activitate bancară. Era periculos pentru nobilimea europeană a acelor vremuri să călătorească având cu sine aur, așa că templierii le permiteau celor avuți să-și depună averile în cea mai apropiată Biserică a Templului și apoi să le retragă din orice altă biserică a lor din Europa. Iar pentru aceasta nu aveau nevoie decât de o documentație bine pusă la punct. Și de un mic comision, adăugă britanicul făcând cu ochiul. Așa s-au născut primele automate bancare.

Teabing arătă cu cârja spre un vitraliu în care primele raze ale soarelui aureolau un cavaler înveșmântat în alb, pe un cal rozaliu.

— Alanus Marcel, adăugă el, a fost Maestru al Templului la începutul secolului al XIII-lea. El și succesorii săi au deținut titlul parlamentar de *Primus Baro Angiae*.

Langdon părea surprins:

— Primul Baron al Tărâmului?

— Maestrul Templului — susțin unii — avea o putere mai mare decât însuși regele.

Oprindu-se pentru o clipă, Teabing aruncă o privire furișă spre băiatul de altar, care continua să curețe pardoseala.

— Știi, îi șopti el lui Sophie, se zice că Sfântul Graal a fost adus o dată în aceasta biserică peste noapte, când Templierii îl mutau dintr-o ascunzătoare în alta. Îți poți imagina cele patru cufere cu documentele Sangreal odihnindu-se aici, alături de sarcofagul Mariei Magdalena? Mi se face pielea ca de găină când mă gândesc.

Langdon încercă aceeași senzație atunci când pătrunseră în sala circulară. Străbătuse cu privirea zidurile de piatră și

garguiile, demonii, monștrii și chipurile schimonosite, care parcă priveau toate spre centrul încăperii. Sub ele, un singur rând de strane din piatră înconjurau întreaga sală, ca un brâu.

— O arenă, șopti el.

Teabing ridică o cârjă și arătă spre stânga și spre dreapta.

Langdon îi văzuse deja.

Zece cavaleri de piatră.

Cinci la stânga, cinci la dreapta.

Întinse pe pardoseală, siluetele sculptate în mărime naturală se odihneau senine. Cavalerii erau înveșmântați în armuri, cu săbii și scuturi, mormintele oferindu-i profesorului strania impresie că se strecurase cineva în biserică și turnase ipsos peste oștenii adormiți. Trupurile de piatră erau roase de vreme, dar totuși fiecare avea o înfățișare distinctă — armuri diferite, poziții deosebite ale brațelor sau picioarelor, trăsături caracteristice și însemne specifice pe fiecare scut.

„În Londra zace un cavaler de papă îngropat.”

Cu fiecare pas, Langdon se simțea mai emoționat.

Aici era locul!

Pe o alee dosnică, foarte aproape de Temple Church, Rémy Legaludec opri limuzina Jaguar în spatele unui șir de tomberoane industriale. Verifică repede zona. Pustie. Coborî din mașină, deschise portiera din spate și urcă.

Simțind prezența majordomului, călugărul se scutură din aparenta lui amorteală și-l privi cu ochii roșii, mai degrabă curioși decât temători. Pe Rémy îl impresionase puternic puterea lui de a-și păstra calmul atâta vreme. Se zbatuse puțin la început. În Range Rover, călugărul păruse că-și acceptă soarta și că-și încredințează viitorul în mâinile unei puteri suprapământene.

Lărgindu-și puțin papionul, Rémy își deschise gulerul înalt, apretat, al uniformei, își descheie smochingul și simți că respiră cu adevărat pentru primă dată, după ani de zile. Se apropie de minibar și își turnă un pahar de votcă Smirnoff, pe care-l dădu peste cap dintr-o singură înghițitură, umplându-l imediat la loc.

„Curând voi fi un om avut.”

Scotocind prin minibar, găsi un tirbușon și-i deschise lama ascuțită. Cuțitul era folosit în mod obișnuit pentru retezarea foliei de plumb de pe dopurile sticlelor de vin, însă în dimineața asta avea să servească unui scop mult mai dramatic. Rémy se întoarse spre Silas, ținând în mână lama argintie.

În ochii roșii ai călugărului licări acum spaima.

Majordomul zâmbi și se apropie. Albinosul se trase înapoi, luptându-se cu banda adezivă care-l imobiliza.

— Stai liniștit, șopti Rémy, ridicând cuțitul.

Silas nu putea crede că Dumnezeu îl uitase. Reușise chiar să transforme durerea fizică pricinuită de legăturile care-i sfâșiau carnea într-un exercițiu spiritual, cârcei care-i cuprinseseră mușchii lipsiți de sânge amintindu-i de suferințele îndurate de Iisus. „M-am rugat toată noaptea

pentru izbăvire.” Acum, văzând cum lama se apropie, își închise ochii.

Un junghi ascuțit îi străpunse umerii. Țipă, neputând să creadă că avea să moară acolo, pe podeaua acestei limuzine, incapabil să se apere. „Am înfăptuit lucrarea Domnului! Învățătorul a zis că mă va apăra.”

Simți o căldură furnicătoare care-i învăluia spatele și umerii și își imagina valurile de sânge care i se scurgeau din trup. Un alt junghi îi înțepă coapsele și în creier își făcu apariția vâlul familiar de ceață — mecanismul de apărare a corpului împotriva durerii.

Fierbințeala îi cuprinse toți mușchii și Silas strânse ochii mai tare, hotărât ca ultima imagine din viața sa să nu fie aceea a propriului asasin. În locul ei, și-l închipui pe tânărul episcop Aringarosa în fața micii bisericuțe din Spania... biserica pe care ei doi o clădiseră doar cu mâinile goale. „Începutul vieții mele.”

Parcă tot trupul îi luase foc.

— Ia o înghițitură, șopti majordomul, vorbind cu un puternic accent francez. Ți face bine la circulație.

Silas deschise ochii, uluit. Un chip încețoșat ședea aplecat asupra lui, oferindu-i un pahar. Pe podeaua mașinii, alături de cuțitul imaculat, se afla un morman de bandă adezivă.

— Bea asta, repeta omul. Durerea pe care o simți e sângele care începe să-ți circule prin mușchi.

Zvâcnetul fierbinte se transformă treptat într-un val de furnicături. Votca avea un gust oribil, dar o bău, recunoscător. Soarta îi rezervase o porție zdravănă de ghinion în noaptea asta, dar Dumnezeu remediase totul, cu o singură întorsătură miraculoasă.

„Domnul nu m-a uitat!”

Știa cum ar numi episcopul Aringarosa această schimbare de situație.

„Intervenție divină.”

— Am vrut să te eliberez mai devreme, se scuza servitorul, dar mi-a fost imposibil. Cu toată poliția care a

năvălit la Château Villette și mai apoi la aeroport n-am avut când, până acum. Înțelegeți, Silas, nu-i așa?

Albinosul tresări, stupefiat.

— De unde îmi cunoști numele?

Servitorul îi surâse.

Silas se ridică, frecționându-și mușchii înțepeniți, pradă unui amestecând de necredință, recunoștință și nedumerire:

— Tu ești... Învățătorul?

Rémy clătină din cap, izbucnind în râs:

— Aș fi vrut eu să am atâta putere. Nu, nu sunt eu Învățătorul. Dar, ca și tine, îl slujesc pe el. Dar Învățătorul are o părere bună despre tine. Mă numesc Rémy.

— Dar... nu înțeleg. Dacă lucrezi pentru Învățător, de ce a adus Langdon cheia de boltă la *tine* acasă?

— Nu era casa mea, ci a unuia dintre cei mai cunoscuți istorici ai Graalului, *sir* Leigh Teabing.

— Dar tu locuiai acolo. Șansele ca...

Rémy zâmbi din nou, aparent câtuși de puțin mirat de coincidența care-l adusese pe Langdon acolo.

— Totul a fost extrem de previzibil. Robert Langdon intrase în posesia cheii de boltă și avea nevoie de ajutor. Unde ar fi fost mai logic să-l caute, decât în casa lui Leigh Teabing? Faptul că locuiam și eu tot acolo a fost motivul pentru care Învățătorul m-a abordat. De unde crezi că știe el atâtea lucruri despre Graal?

Acum își dădu Silas seama, uluit. Învățătorul recrutase un servitor care avea acces la cercetările lui Leigh Teabing. Un plan strălucit!

— Am multe să-ți povestesc, continuă Rémy și-i întinse revolverul Heckler and Koch încărcat.

Apoi se întinse spre bordul mașinii și scoase din torpedo un pistol mic:

— Dar mai întâi avem o treabă de făcut.

Căpitanul Fache coborî din elicopter pe Aeroportul Biggin Hill și ascultă, siderat, relatarea inspectorului-șef.

— Am percheziționat eu însumi avionul, insistă el, și n-am găsit pe nimeni înăuntru.

Apoi adăugă pe un ton ofensat:

— Și trebuie să adaug că, dacă *sir* Leigh Teabing mă dă în judecată, voi...

— L-ați interogat pe pilot?

— Firește că nu! Este cetățean francez și procedurile noastre impun...

— Du-mă la avion!

Ajuns la hangar, Fache nu avu nevoie nici de un minut întreg pentru a identifica o ciudată pată de sânge pe jos, aproape de locul în care fusese parcată limuzina. Când se apropie de avion, începu să bată energic în fuzelaj.

— Sunt căpitanul Fache de la Poliția Judiciară Franceză. Deschide imediat!

Speriat, pilotul deschise ușa și coborî scara.

Fache urcă. Trei minute mai târziu, cu ajutorul revolverului, obținuse o mărturisire completă, inclusiv o descriere fidelă a călugărului albinos. În plus, află că Langdon și Sophie lăsaseră ceva în seiful avionului, un fel de cutie din lemn. Deși declară că nu știa ce se afla în acea cutie, pilotul îi spuse că asupra ei se concentrase întreaga atenție a lui Langdon, pe tot parcursul zborului până la Londra.

— Deschide seiful!

Omul îi aruncă o privire îngrozită:

— Nu știu combinația!

— Foarte rău! Tocmai aveam de gând să nu-ți retrag licența de zbor!

Pilotul își frânse mâinile:

— Cunosc niște oameni de la întreținere de aici. Poate vor reuși să dea o gaură.

— Ai o jumătate de oră la dispoziție!

Omul se repezi la stația radio.

Fache intră în compartimentul din spate al avionului și își turnă un pahar mare de tărie. Era devreme, dar nu dormise toată noaptea, așa că nu mai conta dacă bea ceva înainte de prânz. Așezându-se într-un fotoliu confortabil, închise

ochii, încercând să-și pună ordine în gânduri. „Gafa poliției din Kent mă poate costa mult.” Toate forțele porniseră deja în urmărirea limuzinei Jaguar.

Telefonul începu să-i sune.

— *Alô?*

— Sunt în drum spre Londra! Ajung într-o oră.

Era episcopul Aringarosa:

— Credeam că te duci la Paris!

— Sunt foarte îngrijorat. Mi-am schimbat planurile.

— N-ar fi trebuit s-o faci.

— L-ai recuperat pe Silas?

— Nu. Răpitorii lui au păcălit poliția locală înainte de a ajunge eu aici.

Aproape că simțea în receptor furia din glasul episcopului:

— M-ai asigurat că vei opri avionul acela!

Fache coborî vocea:

— Ținând seama de situația în care te afli, îți recomand să nu-mi pui răbdarea la încercare azi. Îi voi găsi pe Silas și pe ceilalți cât de curând. Unde aterizezi?

— O clipă.

Aringarosa acoperi receptorul cu mâna și după un moment reveni:

— Pilotul încearcă să obțină permisiunea de aterizare la Heathrow. Sunt unicul lui pasager, dar cursa nu era programată.

— Spune-i să vină la Aeroportul Biggin Hill din Kent. Îi obțin eu permisiunea de aterizare. Dacă nu voi fi aici când veți sosi, voi lăsa o mașină să vă aștepte.

— Mulțumesc.

— Așa cum ți-am spus de la bun început, ai face bine să-ți amintești că nu ești singurul pe punctul de a pierde totul în afacerea asta.

„Să cauți globul ce pe al lui mormânt se afla odat'.”

Toți cavalerii din Temple Church stăteau întinși pe spate, cu capul sprijinit pe câte o pernă din piatră. Sophie își stăpâni un tremur ușor. Globul din poem îi stârnea amintiri ale ritualului surprins în casa bunicului.

„Hieros Gamos. Globurile.”

Oare același ritual fusese practicat și în această biserică? Încăperea circulară părea construită special pentru astfel de ritualuri păgâne. Un șir de strane din piatră urma întreaga circumferință a zidului. „O arenă”, așa cum o numise Robert. Își imaginează incinta noaptea, plină de persoane mascate murmurând incantații la lumina torțelor și urmărind o „sacră comuniune” ce se desfășura în mijlocul lor.

Alungându-și imaginea din minte, se apropie, împreună cu Langdon și Teabing, de primul grup de cavaleri. În ciuda insistențelor britanicului, care susținea că trebuie să dea dovada de meticulozitate, Sophie era nerăbdătoare și o luă înaintea lor, trecând în revistă rapid cei cinci cavaleri din partea stângă.

Cercetând aceste prime morminte, observă asemănările și deosebirile dintre ele. Toți cavalerii erau întinși pe spate, dar trei dintre ei aveau picioarele așezate drept, iar ceilalți doi le aveau încrucișate. Diferența nu părea a avea vreo relevanță. Examinându-le veșmintele, observă că doi purtau câte o tunică peste armură, iar trei aveau robe lungi până la glezne. La fel de irelevant! Sophie își îndreaptă apoi atenția spre singura deosebire pe care o mai remarcă: poziția mâinilor. Doi cavaleri țineau în mâini câte o spadă, doi se rugau, iar cel de-al patrulea avea brațele întinse pe lângă corp. După ce-i mai studie atentă câteva secunde, ridică din umeri: nicăieri nu se vedea vreun semn al unui glob lipsă.

Simțind greutatea criptex-ului în buzunar, privi înapoi, spre Langdon și Teabing. Cei doi se mișcau încet și ajunseseră abia la al treilea cavaler — aparent fără mai mult succes decât ea. Neavând răbdare să mai aștepte, se îndreptă spre cel de-al doilea grup de cavaleri. În vreme ce traversa sala spre partea dreaptă, recită în gând poemul pe care îl citise de atâtea ori, încât îl știa pe dinafară:

„În Londra zace un cavaler de papă îngropat.
A lui strădanie o sfântă urgie își atrase.
Să cauți globul ce pe al lui mormânt se afla odat'.
Vorbind de carne Roza și pânțele însămânțat.”

Când ajunse în dreptul mormintelor, își dădu seama că erau asemănătoare cu primele. Toți cavalerii zăceau întinși pe spate, purtau armuri și aveau spade.

Toți, cu excepția celui de-al zecelea.

Grăbindu-se într-acolo, rămase cu privirile lipite de mormânt.

„Fără pernă. Fără armură. Fără tunică. Fără spadă.”

— Robert! Leigh! strigă și vocea ei răsună între zidurile de piatră. De aici lipsește ceva.

Cei doi bărbați porniră imediat spre ea:

— Un glob? Întrebă Teabing, agitat.

Cârjele și protezele lui clincăneau în ritm rapid pe pardoseală.

— Lipsește un glob?

— Nu chiar, le răspunsese. Pare că lipsește cavalerul cu totul.

Ajungând lângă ea, cei doi încremeniră, năuciți. În locul cavalerului întins cu fața în sus, se afla un sarcofag de piatră, închis. Sicriul avea o formă trapezoidală, mai îngust la picioare și lățindu-se spre cap, cu capacul bombat.

— De ce nu e și acest cavaler la vedere? Întrebă Langdon.

— Fascinant, murmură Teabing, frecându-și bărbia. Uitasem complet de această ciudățenie. Sunt ani de zile de când n-am mai fost aici.

— Sicriul acesta, interveni Sophie, pare a fi fost lucrat în aceeași perioadă și de același sculptor ca și celelalte nouă. Atunci, de ce cavalerul de aici este în sarcofag, și nu deasupra lui, la fel ca ceilalți?

Britanicul clătină din cap agale.

— Iată unul dintre misterele acestei biserici. Din câte știu eu, nimeni nu a găsit încă o explicație

— Hei! strigă băiatul de altar, apropiindu-se cu o expresie iritată. Iertați-mă dacă par nepoliticos, dar mi-ați spus că vreți să împrăștiati cenușa defunctului, ori eu văd că, de fapt, admirați interiorul.

Teabing se încruntă și se întoarce spre Langdon:

— Domnule Wren, se pare că generozitatea de care a dat dovadă familia dumneavoastră nu vă permite să vă petreceți câteva momente în aceasta biserică. Poate că ar fi mai bine să risipim cenușa și să terminăm odată!

Apoi se răsuci către Sophie:

— Doamnă Wren?

Ea preluă mingea și scoase criptex-ul din buzunar:

— Și acum, se răsti *sîr* Leigh la băiat, ești amabil să ne oferi puțină intimitate?

Tânărul nu se clinti, studiindu-l pe Langdon cu o privire fixă:

— Îmi pareți cunoscut de undeva.

— Poate fiindcă domnul Wren vine aici în fiecare an! exclamă Teabing.

„Sau poate”, își spuse Sophie cu teamă, „fiindcă l-a văzut la televizor anul trecut, la Vatican.”

— Nu l-am întâlnit niciodată pe domnul Wren, răspunse băiatul.

— Greșești, interveni profesorul pe un ton calm și politicos. Cred că noi doi ne-am mai văzut anul acesta. Părintele Knowles nu a făcut prezentările de rigoare, dar eu ți-am recunoscut figura de la bun început. Îmi dau seama că am venit într-un moment nepotrivit, dar dacă-mi vei mai permite doar câteva minute... Am parcurs o distanță considerabilă pentru a împrăștia cenușa printre aceste morminte.

Deși Langdon își rostise minciunile cu același aer inocent ca și Teabing, băiatul părea din ce în ce mai neîncrezător:

— Acestea nu sunt *morminte*!

— Poftim?

— Ba sigur că sunt morminte, protestă *sir* Leigh. Ce tot vorbești acolo?

— Mormintele conțin cadavre. Acestea sunt efigii. Monumente în onoarea celor decedați. Nu e nici un trup îngropat sub aceste statui.

— Dar asta e o criptă! strigă Teabing.

— Așa scrie numai în cărțile vechi de istorie. Se credea că aceasta e o criptă, dar în timpul restaurărilor din anul 1950 s-a constatat că nu e. Și îmi închipui, adăugă băiatul întorcându-se spre Langdon, că domnul Wren ar fi știut acest lucru. Ținând seama că familia lui a descoperit acest adevăr.

Peste cei patru se așternu o liniște stânjenitoare.

Brusc, în anexa de la intrare răsună zgomotul unei uși trântite.

— Trebuie să fi sosit părintele Knowles, spuse Teabing. Vrei să te duci să verifici?

Băiatul nu părea hotărât, dar porni înapoi, spre intrare.

— Leigh, șopti Langdon. Nu sunt trupuri înăuntru? Ce tot spune tânărul acela?

— Nu știu. Eu totdeauna am crezut... Dar *sigur* acesta trebuie să fie locul. Nu cred că băiatul știe ce spune! N-are nici un sens!

— Pot să văd poemul din nou? ceru profesorul.

Sophie scoase criptex-ul din buzunar și i-l înmână.

Langdon derulă pergamentul, ținând cilindrul în mână în vreme ce recitea versurile.

— Da, poemul se referă clar la un mormânt. Nu la o efigie.

— Să fie versul greșit? Să fi făcut Jacques Saunière aceeași greșeală pe care am făcut-o și eu? presupuse Teabing.

Profesorul se gândi o clipă și apoi clătină din cap.

— Leigh, tu însuși ai spus-o: biserica aceasta a fost construită de templieri — brațul armat al confreriei din Sion. Ceva îmi spune că Marele Maestru al Ordinului știa exact dacă aici e îngropat sau nu vreun cavaler.

Teabing îl privi perplex:

— Dar locul ăsta e perfect! Sunt sigur că ne-a scăpat ceva!

Intrând în anexă, băiatul de altar văzu cu surprindere că nu e nimeni înăuntru.

— Părinte Knowles!

„Sunt sigur că am auzit ușa”, își spuse el și se apropie de intrare.

Un individ uscățiv îmbrăcat în smoching ședea în prag, scărpinându-se în cap cu un aer pierdut. Băiatul pufni enervat, dându-și seama că uitase să încuie ușa după ce-i lăsase pe cei trei să intre. Iar acum, tipul ăsta amărât a venit aici, rătăcit, încercând, după toate aparențele, să găsească nunta la care trebuia să participe.

— Îmi pare rău, spuse el ocolind o coloană masivă. N-am deschis încă.

În clipa următoare auzi foșnet de haine lângă el și, înainte de a-și da seama ce se petrece, capul îi zvâcni spre spate, tras de o mână ca de fier care i se încleștă pe gură, înăbușindu-i strigătul. Mâna era albă ca laptele și mirosea a alcool.

Individul în smoching scoase un revolver micuț din buzunar și i-l lipi de frunte.

Băiatul simți o căldură ciudată în pantaloni și își dădu seama că făcuse pe el.

— Ascultă-mă cu atenție, spuse individul cu pistolul. Ai să ieși imediat din biserică, în liniște, și ai să fugi cât poți. Fără să te mai oprești. E clar?

Băiatul clătină din cap:

— Dacă ai de gând să chemi poliția...

Individul apăsă mai tare revolverul pe fruntea lui.

— Am să te găsesc eu!

În secunda următoare, băiatul alerga cât îl țineau picioarele, hotărât să nu se oprească decât atunci când nu va mai putea.

Ca o fantomă, Silas se strecură neauzit în spatele victimei sale. Sophie Neveu îl simți mult prea târziu. Înainte de a se putea întoarce, Albinosul îi înfipse deja pistolul între omoplați și, înfășurându-și brațul în jurul ei, o lipi cu spinarea de trupul lui. Speriată, scoase un țipăt. Teabing și Langdon se întoarseră, ațintindu-l cu priviri speriate:

— Ce...? bâigui britanicul. Ce-ai făcut cu Rémy?

— Singurul lucru care vă privește în momentul ăsta e să-mi dați cheia de boltă.

Misiunea de recuperare — îi spusese Rémy — avea să fie simplă și precisă: „Intri în biserică, iei cheia de boltă și ieși; fără victime, fără violență.”

Ținând-o strâns și cu putere pe Sophie, Silas își coborî brațul spre talia ei, în buzunarele adânci ale jachetei și scotoci prin el. Parfumul părului ei îi intră în nări, anihilându-l pe cel de alcool al propriei răsuflări.

— Unde e? șopti.

„Cheia de boltă era în buzunarul ei! Acum unde a dispărut?”

— Aici e! se auzi vocea joasă a lui Langdon din cealaltă parte a sălii.

Silas se întoarse și-l văzu pe american ținând criptex-ul negru în mână și legănându-l dintr-o parte în alta, așa cum își agită un matador capa în fața unui taur bleg.

— Lasă-l jos! îi ceru Silas.

— Lasă-i pe Sophie și Leigh să iasă din biserică! Putem rezolva afacerea asta între noi doi!

Albinosul o împinse pe Sophie într-o parte și, cu arma îndreptată spre Langdon, începu să se apropie de el.

— Rămâi acolo unde ești! Așteaptă ca ei să iasă din biserică!

— Nu tu faci regulile!

— Așa crezi? ripostă Langdon ridicând criptex-ul deasupra capului. N-am să ezit să-l trântesc de podea... și așa sparg și fiola dinăuntru.

Deși se strâmbă disprețuitor, Silas nu-și putu opri un fior de spaimă. La așa ceva nu se așteptase. Ținându-și arma îndreptată spre pieptul americanului, încercă să-și păstreze vocea la fel de fermă ca și brațul:

— N-ai îndrăzni să distrugi cheia de boltă! Vrei și tu să găsești Graalul la fel de mult ca mine.

— Aici greșești! Tu-l vrei mai mult decât mine. Ai demonstrat acest lucru fiindcă ești gata să ucizi pentru el.

La zece metri depărtare, privind pe furiș din anexă, ascuns în dosul stranelor, Rémy Legaludec era din ce în ce mai îngrijorat. Operațiunea nu decurgea conform planului și, chiar de la distanță, se vedea că Silas nu știe cum să se descurce în situația ivită. La ordinele Învățătorului, Rémy îi interzisese Albinosului să facă uz de armă.

— Lasă-i să plece, spuse Langdon din nou, ținând criptex-ul deasupra capului și privind drept în țeava revolverului.

Ochii roșii ai călugărului scânteiau de furie și de frustrare și Rémy începu să se teamă că Silas l-ar putea împușca pe Langdon. Criptex-ul nu trebuia să cadă!

Cilindrul acela negru era biletul lui spre libertate și bogăție. Cu aproximativ un an în urmă, era doar un amărât de servitor de cincizeci și cinci de ani, care trebuia să satisfacă toate capriciile infirmului nesuferit pe nume *sir* Leigh Teabing. Apoi i se făcuse o propunere extraordinară. Apropierea sa de *sir* Leigh — cel mai cunoscut cercetător al Graalului — avea să-i ofere servitorului tot ce-și dorise de la viață. De atunci, fiecare clipă petrecută la Chateau Villette avusese darul de a-l aduce mai aproape de momentul acesta.

„Am ajuns atât de aproape!” își spuse el, privind cheia de boltă din mâna americanului. „Dacă Langdon îi va da drumul, totul va fi pierdut! Sunt gata să-mi arăt chipul?” Învățătorul îi interzisese cu desăvârșire să facă așa ceva;

Rémy era singurul care cunoștea adevărata identitate a Învățătorului.

— Ești sigur că vrei ca *Silas* să se ocupe de acest lucru? Îl întrebase cu numai o jumătate de oră în urmă, când primise ordinele de a recupera cheia de boltă. Pot s-o fac eu însumi!

Dar Învățătorul fusese ferm: „*Silas* s-a descurcat foarte bine cu cei patru membri ai Stăreției. Acum va reuși să obțină și cheia de boltă. Tu trebuie să-ți păstrezi anonimatul. Dacă ceilalți îți vor vedea chipul, va fi nevoie să-i eliminăm, și au fost deja prea multe crime. Nu-ți dezvălui identitatea!”

„Chipul meu se va schimba, își spuse el acum. Cu banii pe care urmează să-i primesc, voi deveni un cu totul alt om.” Chirurgia plastică îi putea modifica până și amprentele — așa îi spusese Învățătorul. Curând va fi liber — va avea un chip nou, de nerecunoscut și va gusta din plin viața pe plajele însorite.

— Am înțeles, îi răspunse. Îl voi asista pe *Silas* din umbră.

— Pentru cultura ta, Rémy, adăugase Învățătorul, mormântul în chestiune nu se află în Temple Church. Așa că nu-ți face griji. Nu caută unde trebuie!

Majordomul îl privise stupefiat:

— Știi unde e mormântul?

— Desigur. Mai târziu îți voi spune! Deocamdată, însă, trebuie să acționăm repede. Dacă își dau seama unde este ascunzătoarea adevărată a Graalului și părăsesc biserica înainte ca *Silas* să ia criptex-ul, riscăm să pierdem Graalul pentru totdeauna.

Lui Rémy nu-i păsa câtuși de puțin de Graal, dar îi păsa grozav de faptul că Învățătorul refuzase să-i dea vreun ban înainte de găsirea lui. Iar acum se-nfiora de fiecare dată când se gândea la averea ce va fi în curând a lui. „O treime din douăzeci de milioane de euro! Suficient ca să dispar pentru totdeauna.” Vedea deja în fața ochilor orașele însorite de pe Coasta de Azur, unde avea de gând să-și petreacă restul zilelor, întins la soare și așteptând ca alții să-l servească pe el.

Acum însă, cu acest american care amenința să distrugă cheia de boltă, viitorul său părea compromis. Neputând suporta gândul că ajunsese atât de aproape doar pentru a risca să piardă totul, hotărî să treacă la acțiune. Arma pe care o ținea în mână era un revolver Medusa de mici dimensiuni și de calibru pe măsură însă de aproape putea fi extrem de eficientă.

Leși din umbra stranei, înaintă spre sala circulară și aținti pistolul spre țeasta lui Teabing:

— Bătrâne, de când aștept să fac asta!

Inima lui *sir* Leigh se opri pentru o clipă când văzu că Rémy îl amenință cu arma. „Ce naiba face?!” Recunoscuse micul revolver Medusa, cel pe care-l ținea încuiat în torpedoul limuzinei, pentru siguranță.

— Rémy? bâlbâi el șocat. Ce se întâmplă?

Langdon și Sophie păreau deopotrivă șocați.

Majordomul se apropie prin spatele lui Teabing și-i înfipse pistolul sub omoplați, în stânga, chiar în dreptul inimii. Britanicul simți cum carnea i se strânge de spaimă.

— Rémy, eu nu...

— O să fiu explicit, șuieră servitorul, cu ochii ațintiți spre Langdon. Lasă cilindrul jos sau îl împușc!

Pentru o clipă, profesorul rămase ca paralizat:

— Cheia de boltă nu ți-e de nici un folos, bâigui el. N-oi putea deschide.

— Proști aroganți! Nu v-ați dat seama că v-am ascultat toată noaptea, când ați vorbit despre poemul acela? Tot ce am auzit, am împărtășit și altora. Altora care știu mai multe decât voi. Nici măcar nu căutați acolo unde trebuie! Mormântul care vă trebuie se află în cu totul alt loc!

Teabing simți un nou val de panică. „Ce tot spune el acolo?”

— De ce vrei Graalul? îl întrebă Langdon. Pentru a-l distruge? Înainte de Ziua de Apoi?

— Silas, ia cheia de boltă de la domnul Langdon!

Călugărul se apropie, dar profesorul se trase înapoi, ținând criptex-ul sus, deasupra capului, gata să-l azvârle pe podea.

— Mai degrabă îl distrug, decât să-l lasă să ajungă în mâinile cui nu trebuie!

Teabing avea impresia că un nou val de oroare îl sugrumă. Munca lui de-o viață risca să piară acum, chiar în fața ochilor săi, spulberându-i visul drag dintotdeauna.

— Robert, nu! strigă alarmat. Nu-l distruge! Ai în mână însuși Graalul! Rémy nu m-ar împușca *niciodată*! Ne cunoaștem de zece...

Majordomul ridică revolverul spre plafon și trase. Bubuitura răsună asurzitor pentru o armă atât de mică, în incinta circulară auzindu-se un zgomot ca un tunet.

Toată lumea îngheță:

— Eu nu mă joc, replică Rémy. Următorul glonț va intra în spinarea lui. Dă-i cheia de boltă lui Silas.

Reticent, Langdon întinse criptex-ul. Silas se apropie și îl luă, ochii lui roșii sclipind de bucuria răzbunării. Puse cilindrul în buzunar și se trase înapoi, cu arma încă îndreptată spre Langdon și Sophie.

Teabing simți brațul lui Rémy încleștându-se pe pieptul lui și începând să-l tragă spre ieșire.

— Dă-i drumul! ceru Langdon.

— Îl luăm pe domnul Teabing la o mică plimbare, răspunse majordomul, retrăgându-se în continuare. Dacă chemați poliția, îl omor! Dacă încercați ceva, îl omor. E clar?

— Ia-mă pe mine, insistă Langdon, cuprins de emoție. Dă-i lui drumul!

Rémy începu să râdă:

— Nu prea cred. Noi doi împărtășim un trecut atât de plăcut! Și, în plus, s-ar putea să-mi mai fie încă de folos.

Silas se retrăgea și el cu spatele, alături de servitor și de Teabing, ale cărui cârje atârnau în urma lui, inutile.

— Pentru cine lucrați? răsună vocea lui Sophie, limpede și fermă.

Întrebarea aduse o grimasă ironică pe chipul lui Rémy:

— Ai fi tare surprinsă să afli, *mademoiselle* Neveu!

La Château Villette, șemineul din salon era deja rece, dar Collet se plimba încă agitat prin fața lui, citind faxurile primite de la Interpol.

Informațiile nu se potriveau deloc cu ceea ce crezuse el. În conformitate cu datele oficiale, André Vernet era un cetățean model.

Nu avea cazier — nici măcar o amendă pentru parcare ilegală. Educat la Sorbona, obținuse o diplomă *magna cum laudae* în Finanțe Internaționale. Interpolul susținea că numele bancherului apărea uneori în ziare, dar totdeauna într-o lumina favorabilă. Se părea că omul contribuise la proiectarea sistemului de securitate grație căruia The Depository Bank of Zürich era un lider pe piața ultramodernă a securității electronice. Istoricul cărților lui de credit arăta o aplecare spre cărți de artă, vinuri scumpe și muzică clasică — îndeosebi Brahms — pe care o asculta la o combină stereo de vârf, pe care o cumpăraseră cu câțiva ani în urmă.

„Zero!” oftă Collet.

Unicul indiciu primit de la Interpol era un set de amprente digitale care, aparent, aparțineau majordomului lui Teabing. Șeful echipei PTS citea acum raportul așezat confortabil într-un fotoliu, în celălalt capăt al încăperii.

— Ceva interesant?

Ofițerul ridică din umeri:

— Ampretele îi aparțin lui Rémy Legaludec. Căutat pentru infracțiuni minore. Nimic serios. Se pare că a fost dat afară de la universitate fiindcă s-a conectat ilegal la cablurile telefonice, pentru a vorbi pe gratis. Iar mai târziu s-a făcut vinovat de câteva furturi mărunte. Prin efracție. Și n-a achitat o factură de spitalizare pentru o traheotomie de urgență.

Collet dădu din cap, amintindu-și o anchetă a poliției la un restaurant care omisese să menționeze în meniu că

rețeta de *chili* includea și ulei de arahide. Un inocent om de afaceri murise la masă, în urma șocului anafilactic, după numai o înghițitură.

— Probabil că Legaludec este intern aici, evitând astfel să fie găsit de poliție. Iar asta a fost noaptea lui norocoasă! glumi anchetatorul.

Collet oftă din nou:

— Bine, trimite-i datele căpitanului Fache.

Ofițerul părăsi încăperea, în același moment în care un alt agent PTS năvăli înăuntru.

— Domnule locotenent! Am găsit ceva în șopron!

După figura crispată a omului, Collet bănuie ce era.

— Un cadavru?

— Nu. Ceva mai... Mai neașteptat!

Frecându-se la ochi, locotenentul își urmă omul spre șopron. Când intrară în magazia umedă, agentul îi făcu semn spre mijloc, unde o scară din lemn era proptită vertical de marginea fânarului aflat deasupra lor.

— Scara asta nu era aici mai devreme!

— Nu, domnule. Eu am pus-o așa. Căutam amprente lângă locul de parcare a Rolls-ului, când am văzut scara culcată pe podea. Nu i-aș fi dat nici o atenție, dar am remarcat că treptele sunt uzate și pline de noroi. Scara asta e folosită frecvent. Înălțimea fânarului se potrivea cu lungimea ei, așa că am ridicat-o și am urcat să aruncând o privire.

Collet privi spre fânar. „Cineva urcă acolo cu regularitate?” De jos, locul părea doar o platformă goală aflată la mare înălțime, însă cea mai mare parte a sa era ascunsă vederii.

Un alt agent PTS își făcu apariția în capătul scării, privind în jos.

— Domnule locotenent, sunt sigur că v-ar plăcea să vedeți asta, spuse omul, făcându-i semn cu mâna.

Suspînând obosit, Collet se prinse cu mâinile de scară și începu să urce. Treptele se îngustau spre vârf și, la un moment dat, aproape că-și pierdu echilibrul. Șopronul părea că se învârtește cu el cu tot. Punând piciorul cu

atenție, ajunse, în sfârșit, în capăt. Agentul de pe platformă îi întinse mâna și locotenentul o apucă, pășind în fânar.

— Acolo e, spuse ofițerul. Am găsit un singur set de amprente. Vom avea și identificarea în curând.

Collet se strădui să străpungă penumbra cu privirea. „Ce mama dracului?!” Lipită de peretele din spate al șopronului, se afla o complexă stație de lucru computerizată — două computere, un monitor video cu ecran plat și boxe, o serie de discuri și o consolă audio cu multiple canale, care părea a avea propria sursă de alimentare electrică.

„De ce ar urca cineva în fiecare zi până aici pentru a lucra?”

— Ai examinat sistemul?

— E un post de ascultare.

Collet se întoarse, uimit:

— Supraveghere electronică?

— Un sistem de ultimă generație, încuviință agentul și arată spre o masă lungă pe care se îngrămădeau componente electronice, manuale, fire, ciocane de lipit și alte dispozitive. Cineva știa bine ce are de făcut. Multe dintre echipamentele astea sunt la fel de sofisticate ca acelea pe care le folosim noi. Microfoane miniaturale, acumulatori fotoelectrice, cipuri RAM de mare capacitate... Are chiar și câteva nano-discuri.

Collet era impresionat.

— Acesta-i un sistem complet, adăugă agentul, întinzându-i un dispozitiv nu mai mare decât un calculator de buzunar.

Din aparat pornea un fir de vreo treizeci de centimetri lungime, care avea la capăt o folie foarte subțire, de mărimea unui timbru.

— Baza e un sistem de înregistrare audio cu un hard disk de mare capacitate și acumulator reîncărcabil. Folia aceea de la capătul firului e o combinație de microfon cu celulă fotoelectrică.

Locotenentul cunoștea acest tip de dispozitiv. Microfoanele acestea ca o foiță fuseseră o invenție extraordinară. Acum, un înregistrator putea fi atașat în

spatele unui bec, de pildă, microfonul său tip foiță copiind conturul bazei și fiind vopsit într-o nuanță similară. Câtă vreme microfonul era poziționat astfel încât să poată primi lumina soarelui timp de câteva ore pe zi, celulele fotoelectrice mențineau sistemul continuu în funcțiune. Asemenea dispozitive puteau înregistra la infinit.

— Metoda de recepție? întrebă Collet.

Agentul îi arată un fir izolat care ieșea din computer, urca paralel cu peretele și dispărea printr-o gaură în acoperiș.

— Unde radio. Cu o mică antenă pe acoperiș.

Collet știa că aceste sisteme erau, de obicei, plasate în birouri, fiind activate sonor pentru a economisi spațiul ocupat pe hard disk, și înregistrau frânturi de conversație, transmițând noaptea fișierele audio arhivate, pentru a nu fi detectate. După transmitere, hard disk-ul se ștergea automat, luând-o de la capăt a doua zi.

Locotenentul își îndreaptă atenția spre un raft pe care erau depozitate câteva sute de casete audio, etichetate cu date și numere de ordine.

— Cineva a dus o activitate intensă aici. Ai idee cine era ascultat? îl întrebă pe agent.

— Ei bine, domnule locotenent — răspunse acesta apropiindu-se de computer și lansând un program —, ăsta e cel mai straniu aspect...

Langdon era istovit când, alături de Sophie, sări barele de acces în stația de metrou și o luă la fugă prin labirintul de tunele și persoane. Remușcările erau copleșitoare.

„L-am implicat pe Leigh și acum e într-un pericol cumplit.”

Rolul jucat de Rémy venise ca un șoc, și totuși părea logic. Cei care căutau Graalul racolaseră pe cineva din interior. „L-au abordat pe Teabing din același motiv pentru care am făcut-o și eu.” În decursul istoriei, toți cei care deținuseră cunoștințe despre Graal fuseseră ținta hoților și specialiștilor, deopotrivă. Faptul că *sîr* Leigh fusese vizat tot timpul ar fi trebuit să-i mai atenueze sentimentul de vinovăție, însă nu reușea. „Trebuie să-l găsim și să-l ajutăm. Neîntârziat!”

Langdon o urmă pe Sophie spre linia District and Circle, unde ea alergă spre o cabină telefonică pentru a anunța poliția, în ciuda avertismentelor lui Rémy. Între timp, profesorul se așează pe o bancă alăturată, pradă acelorași remușcări.

— Cea mai bună modalitate de a-l ajuta pe Leigh, insistă ea în timp ce forma numărul, este să implicăm imediat autoritățile londoneze. Crede-mă!

La început, el nu fusese de acord, dar, în timp ce-i explica planul, logica lui Sophie părea că are din ce în ce mai mult sens. Pentru moment, Teabing era în siguranță. Chiar dacă Rémy și superiorii lui știau unde se află mormântul cavalerului, probabil că tot aveau nevoie de ajutorul lui pentru a descifra versul care se referea la glob. Pe Langdon îl îngrijora mai mult ceea ce se va întâmpla *după* ce vor găsi harta către Graal. „Leigh va deveni un accesoriu inutil.”

Dacă voia să-l ajute pe britanic și să pună din nou mâna pe cheia de boltă, era absolut necesar să ajungă la

mormântul acela înaintea celorlalți. „Din păcate, Rémy are un avans considerabil.”

Sarcina lui Sophie era aceea de a-i încetini înaintarea.

Iar sarcina lui era să găsească mormântul.

Anunțând autoritățile, îi vor obliga pe Silas și pe Rémy să piardă timp încercând să se ascundă de poliție sau — și mai bine — poate că vor fi prinși. Planul la care Langdon se gândise era mai puțin sigur decât al lui Sophie: să ia metroul până la stația King's College, care se afla în apropiere și era renumită pentru baza sa de date teologice computerizate. „Cel mai performant instrument de căutare”, se spunea. „Răspunsuri pe loc la orice întrebare pe teme de istorie a religiilor.” Oare ce ar fi găsit în baza aceea de date desmere „un cavaler de papă îngropat”?

Se ridică și începu să se plimbe de colo, colo, așteptând metroul.

În sfârșit, Sophie obținuse legătura cu poliția londoneză.

— Divizia Snow Hill, spuse dispecera. Cu cine să vă fac legătura?

— Vreau să raportez o răpire.

— Numele, va rog!

— Agent Sophie Neveu, Poliția Judiciară Franceză.

Funcția avu imediat efectul scontat:

— Două secunde, doamnă. Vă fac legătura cu un detectiv.

Oare poliția îi va da crezare când îi va descrie pe răpitorii lui Teabing? „Un individ în smoching.” Nici nu se putea o modalitate de identificare mai ușoară. Chiar dacă Rémy și-ar fi schimbat hainele, partenerul său sărea imediat în ochi: un călugăr albinos. „Imposibil de ratat.” Și apoi, câte limuzine Jaguar existau în Londra?

Legătura cu detectivul părea să se prelungească la infinit. „Haide o dată!” Auzea pe fir tot soiul de clicăituri și păcănituri, de parcă apelul ar fi fost transferat.

Trecuseră deja cincisprezece secunde.

În cele din urmă, vocea unui bărbat se auzi la capătul firului:

— Agent Neveu?

Înmărmurită, Sophie recunoscuse instantaneu tonul aspru și repezit:

— Agent Neveu, repeta Bezu Fache. Unde mama dracului sunteți?

Câteva clipe rămase fără grai. Căpitanul ceruse, probabil, dispeceratului să-l anunțe în cazul în care suna Sophie.

— Ascultă, continuă el vorbindu-i în franceză. Am făcut o greșală teribilă. Robert Langdon e nevinovat. Au fost retrase toate acuzațiile împotriva lui. Totuși, amândoi sunteți în pericol! Trebuie să veniți aici!

Parcă o izbi un pumn în față. Încă nu știa ce să-i răspundă; Fache nu era omul care să se scuze pentru o nimica toată.

— Nu mi-ai spus că Jacques Saunière era bunicul tău. Am de gând să trec cu vederea insubordonarea de care ai dat dovadă, punând-o pe seama stresului emoțional. În acest moment însă și tu, și Langdon trebuie să veniți la cea mai apropiată secție de poliție londoneză.

„Știe că sunt în Londra?! Oare ce altceva mai știe?” În fundal se auzea ceva ca o mașină de găurit, iar pe fir răsună din nou un clic ciudat.

— Încerci să localizezi apelul, căpitane?

Vocea lui Fache deveni mai fermă:

— Trebuie să colaborezi cu mine, agent Neveu. Amândoi avem multe de pierdut și trebuie să ne reducem cât mai mult pierderile! Am făcut niște greșeli noaptea trecută, iar dacă aceste greșeli o să ducă la moartea unui profesor american și a unui criptograf de la DCPJ, cariera mea s-a dus pe apa sâmbetei. De câteva ore tot încerc să vă readuc undeva în siguranță.

Un curent de aer cald se făcu simțit în stație, semn că trenul se apropia, și Sophie nu avea de gând să-l piardă, iar Langdon gândea probabil la fel, fiindcă se ridicase de pe bancă și se apropia de ea.

— Omul pe care-l cauți este Rémy Legaludec, spuse Sophie în receptor. E servitorul lui Teabing. Tocmai și-a răpit stăpânul în Temple Church și...

— Agent Neveu! izbucni Fache în clipa în care trenul intra în stație. Nu discutăm așa ceva pe o linie nesecurizată. Vino imediat aici împreună cu Langdon! Pentru binele vostru! E un ordin direct!

Sophie îi închise telefonul în nas și sări în tren, în urma profesorului.

Cabina imaculată a bimotorului Hawker era plină acum de șpan și mirosea a propan și a aer stătut. Bezu Fache îi expediase pe toți și, rămas singur, se așează într-un fotoliu cu un pahar de băutură și cutia din lemn masiv găsită în seiful lui Teabing.

Trecându-și un deget peste trandafirul incrustat, deschise capacul. Înăuntru se afla un cilindru de piatră cu cinci discuri marcate cu litere. Discurile erau astfel aranjate, încât formau cuvântul „SOFIA”. Fache îl studie îndelung și apoi îl scoase din cutie, examinându-l pe indelete, în cele din urmă, trase ușor de capete și îl deschise. Era gol.

Îl închise și-l așează înapoi în casetă. Cu privirea rătăcindu-i pe fereastră, rememoră scurta conversație cu Sophie Neveu și informația pe care o primise de la echipa PTS de la Château Villette. Sunetul telefonului îl smulse din visare.

Era centralista de la DCPJ care, pe un ton de scuză, îi spuse că președintele Depository Bank of Zürich sunase în repetate rânduri și insistase să vorbească direct cu căpitanul, deși i se spusese că acesta era ocupat cu probleme de serviciu în Londra. Bombănind, căpitanul îi spuse centralistei să-i facă legătura.

— *Monsieur Vernet*, spuse el înainte ca omul să apuce să deschidă gura, îmi pare rău că nu v-am sunat mai devreme, dar am fost ocupat. Așa cum am promis, numele băncii dumneavoastră nu a apărut în presă. În acest caz, ce anume vă îngrijorează?

Bancherul îi povesti neliniștit cum Langdon și Sophie scosese din bancă o casetă din lemn și apoi îl convinseseră pe el să-i ajute să scape de poliție.

— După aceea am auzit la radio că sunt criminali, am oprit mașina și le-am cerut caseta înapoi, dar ei m-au atacat și mi-au furat furgoneta.

— Așadar sunteți îngrijorat pentru o casetă din lemn, replică Fache privind trandafirul incrustat și ridicând din nou capacul pentru a zări cilindrul din interior. Îmi puteți spune ce anume se află în caseta aceea?

— Conținutul nu are nici o importanță. Pe mine mă preocupă doar reputația băncii mele. Niciodată nu s-a înregistrat vreun furt la noi. *Niciodată*. Dacă nu pot recupera acest bun în numele clientului meu, banca riscă să fie ruinată.

— Spuneți că Sophie Neveu și Robert Langdon aveau o cheie și o parolă. Ce vă face să credeți că au furat caseta?

— Au *ucis* oameni în seara asta. Inclusiv pe bunicul lui Sophie Neveu. Cheia și parola au fost obținute, evident, prin mijloace ilegale.

— Domnule Vernet, oamenii mei au investigat puțin trecutul și interesele domniei voastre. Evident, sunteți un om de o mare cultură și de un rafinament deosebit. Îmi imaginez că sunteți, deopotrivă, și un om de onoare. Ca și mine, de altfel! Acestea fiind zise, vă dau cuvântul meu de comandant al Poliției Judiciare că reputația băncii dumneavoastră, împreună cu acea casetă, se află pe mâini cât se poate de sigure.

În fânarul de la Château Villette, Collet privea stupefiat monitorul computerului:

— Sistemul spiona *toate* persoanele astea?

— Da, îi confirmă agentul. Se pare că datele sunt stocate de peste un an.

Locotenentul citi din nou lista, mut de uimire:

„COLBERT SOSTAQUE — Președintele Consiliului Constituțional;

JEAN CHAFFÉE — Custode, Muzeul Jeu de Paume;

EDOUARD DESROCHERS — Arhivist-șef, Biblioteca Mitterand;

JACQUES SAUNIÈRE — Custode, Muzeul Luvru;

MICHEL BRETON — Director General, DAS (Securitatea Franceza).”

Agentul arăta spre ecran:

— Numărul patru este, evident, principala noastră preocupare.

Collet încuviință; observase și el imediat. „Jacques Saunière era spionat.” Parcurse din nou și celelalte nume. „Cum a reușit cineva să se infiltreze în intimitatea acestor personalități?”

— Ai ascultat vreunul dintre fișierele audio?

— Da, câteva. Iată unul dintre cele mai recente.

Ofițerul tastă câteva comenzi și boxele prinseră viață: „*Capitaine, un agent du Département de Cryptographie est arrivé.*”

Collet crezu că nu aude bine.

— Eu sunt! Asta-i vocea mea!

Își aminti cum, în timp ce stătea la biroul lui Saunière, îl contactase prin radio pe Fache, aflat în Marea Galerie, pentru a-i anunța sosirea lui Sophie Neveu.

— O mare parte din ancheta noastră de noaptea trecută a putut fi ascultată, dacă cineva și-a dat puțin interesul, adăugă agentul.

— Ai trimis pe cineva să caute microfonul?

— Nu-i nevoie. Știu exact unde e plasat.

Ofițerul se apropie de un teanc de notițe și planuri îngrămădite pe masă. Alese o filă și i-o întinse locotenentului.

— Vi se pare cunoscut?

Collet rămase din nou fără grai. În fața sa se afla o fotocopie a unei scheme vechi ce înfățișa o mașinărie rudimentară. Nu putea citi legenda scrisă de mână, în italiană, dar știa bine ce era obiectul respectiv. O machetă articulată a unui cavaler medieval francez.

„Cavalerul de pe biroul lui Saunière!”

Pe marginile filei cineva scrisese câteva cuvinte cu o carioca roșie. Notițele erau în franceză și păreau a fi sugestii de introducere în machetă a unui dispozitiv de ascultare.

Silas stătea pe bancheta din dreapta a limuzinei Jaguar, parcate în apropierea Temple Church. Își simțea palmele umede, strânse în jurul criptex-ului, în vreme ce aștepta ca Rémy să-l lege pe Teabing cu frânghia pe care o găsisese în portbagaj.

În cele din urmă, majordomul coborî pe portiera din spate, ocoli mașina și urcă la volan.

— Legat bine? se interesă Silas.

Rémy râse ușor, își scutură haina de ploaie și privi peste umăr la Leigh Teabing — un balot abia vizibil în penumbra din spate.

— N-o să plece nicăieri! răspunse el.

Istoricul se chinuia să scoată niște strigăte înfundate și Silas își dădu seama că gura-i fusese acoperită cu fragmente din banda adezivă ce-l imobilizase pe el.

— *Ferme ta gueule!* strigă Rémy.

Manevrând un buton de pe bord, ridică paravanul de protecție dintre banchetele din față și restul limuzinei. Instantaneu, Teabing deveni invizibil și de neuzit.

— I-am ascultat destul până acum lamentările jalnice! explică Rémy.

După câteva minute, când limuzina străbătea străzile Londrei, telefonul lui Silas începu să sune. „Învățătorul.” Îi răspunse repede, bucuros:

— Alo?

— Silas, se auzi accentul cunoscut al Învățătorului, îmi pare bine să te aud. Înseamnă că ești în siguranță.

Și el era încântat să audă glasul celui alt. Trecuseră ore bune de când nu mai vorbise cu el și lucrurile luaseră o întorsătură neașteptată. Acum însă, păreau să fi reintrat pe făgașul normal.

— Am cheia de boltă.

— Iată o veste excelentă! Rémy este cu tine?

Silas ramase surprins auzind că Învățătorul îi spune majordomului pe nume.

— Da. El m-a eliberat.

— Așa cum i-am cerut eu. Îmi pare rău că a trebuit să suporti captivitatea atâta vreme.

— Disconfortul fizic nu are nici o însemnătate. Important e că avem cheia de boltă.

— Da. Trebuie să-mi parvină imediat. Timpul este esențial acum.

Silas era nerăbdător să-l întâlnească, în sfârșit, pe Învățător:

— Da, domnule, așa fi onorat.

— Aș prefera ca Rémy să mi-o aducă.

„Rémy?” Silas era siderat. După tot ce făcuse el pentru Învățător, acum onoarea de a-i înmâna comoara îi revenea altuia?! „Învățătorul îl preferă pe Rémy?”

— Îmi dau seama că ești dezamăgit, și acest lucru îmi spune că nu m-ai înțeles. Fii convins, adăugă Învățătorul vorbindu-i în șoaptă, că mi-ar plăcea mult să primesc cheia de bolta de la tine — un om al Domnului, nu un criminal — însă trebuie să discut puțin cu Rémy. Mi-a nesocotit ordinele și a comis o greșeală gravă, care a periclitat întreaga misiune.

Silas simți un fior pe șira spinării și trase cu ochiul către Rémy. Răpirea lui Teabing nu făcuse parte din planul inițial și ridica o problemă în plus: ce vor face cu el.

— Tu și cu mine suntem oameni ai Domnului, îi șopti în continuare Învățătorul, și nimic nu ne abate de la scopul nostru. Acesta este motivul pentru care vreau ca Rémy să-mi aducă cheia de boltă, înțelegeți?

Silas sesiză mânia din glasul Învățătorului și se întrebă de ce era atât de dur. „Rémy a fost nevoit să-și arate fața; a făcut ceea ce trebuia să facă. A salvat cheia de boltă.”

— Înțeleg, răspunse el.

— Bun! Pentru siguranța ta, trebuie să te ascunzi fără întârziere. Poliția va porni curând pe urmele limuzinei și nu vreau să fii prins. Opus Dei are un sediu în Londra, nu-i așa?

— Desigur.

— Și te poți retrage acolo?

— Ca orice alt membru.

— Atunci du-te imediat și să rămâi ascuns! Te voi suna în clipa în care voi avea cheia de boltă și-mi voi fi rezolvat problemele curente.

— Ești în Londra?

— Fă așa cum ți-am spus și totul va fi bine.

— Da, domnule.

Învățătorul oftă, parcă pentru a-i arăta ce rău îi pare pentru ceea ce avea să urmeze.

— Acum trebuie să vorbesc din nou cu Rémy.

Silas îi întinse majordomului celularul, conștient că, probabil, aceasta era ultima convorbire telefonică din viața lui Rémy Legaludec.

Rémy luă telefonul își spuse în sinea sa că acest biet călugăr n-avea idee ce soartă îl aștepta, acum, că se achitase de misiunea ce-i revenise.

„Învățătorul te-a folosit, Silas, iar episcopul tău e doar un pion.”

Încă se mai minuna de puterea de convingere a Învățătorului. Aringarosa crezuse totul, orbit de propria lui disperare. „Era mult prea dornic să creadă totul.” Deși lui, unuia, Învățătorul nu-i plăcea în mod deosebit, era mândru că izbutise să-i câștige încrederea și să-l ajute atât de mult. „Mi-am câștigat banii!”

— Ascultă-mă cu atenție, îi spuse Învățătorul. Du-l pe Silas la sediul Opus Dei și lasă-l la câteva străzi distanță. Apoi vino la St. James's Park. E lângă Parlament și Big Ben. Poți parca limuzina pe Horse Guards Parade. Vorbim acolo.

Și închise.

Departamentul de Teologie și Studii Religioase de la King's Collège — înființat de regele George al IV-lea în 1829, se află în apropiere de Parlament. Departamentul se mândrește nu doar cu cei 150 de ani de experiență în domeniul învățământului și cercetării, ci și cu fondarea, în 1982, a Institutului de Cercetări în Teologie Sistematică, deținător al uneia dintre cele mai avansate și complexe biblioteci de studii religioase din lume.

Langdon se simțea istovit când, împreună cu Sophie, intră în bibliotecă. Principala sală de studiu era exact așa cum o descriesese Teabing — o uriașă încăpere octogonală dominată de o masă rotundă enormă, în jurul căreia regele Arthur și cavalerii săi s-ar fi putut lăfăi — dacă ar fi știut să utilizeze cele douăsprezece stații de lucru computerizate. La unul dintre capetele sălii, o bibliotecară își turna o ceașcă de ceai, pregătindu-se să-și înceapă ziua de muncă.

— Minunată dimineață, spuse ea cu accentul britanic caracteristic, lăsându-și ceaiul și apropiindu-se de ei. Vă pot ajuta cu ceva?

— Da, vă mulțumim. Numele meu este...

— Robert Langdon, surâse femeia. Știu cine sunteți.

Pentru o clipă, profesorul se temu că Fache îi difuzase portretul și la televiziunea britanică, dar zâmbetul bibliotecarei sugera altceva. Langdon încă nu se obișnuise cu aceste momente de neașteptată celebritate. Și totuși, nimeni n-ar fi fost mai în măsură să-l recunoască decât o bibliotecară de la un centru de studii religioase.

— Pamela Gettun, se prezentă ea, întinzându-i mâna.

Avea o figură jovială, inteligentă, și o voce plăcută. La gât îi atârna o pereche de ochelari cu ramă de baga și lentile groase.

— Îmi pare bine. Dumneaei este prietena mea, Sophie Neveu.

Cele două femei se salutară și Gettum se întoarce imediat spre Langdon:

— Nu știam că ne veți vizita.

— Nici noi. Dacă deranjul nu este prea mare, v-am solicita ajutorul pentru a afla unele informații.

Femeia începu să-și mute greutatea de pe un picior pe altul, cu o expresie stânjenită:

— În mod normal, serviciile noastre sunt disponibile numai la cerere și cu programare — cu excepția cazului în care ați fost invitat de cineva de la Colegiu.

Langdon clătină din cap:

— Mă tem că am venit neanunțați. Un prieten mi-a vorbit despre dumneavoastră în termeni deosebit de apreciativi. *Sir Leigh Teabing*. Istoric al Royal Academy.

Gettum se luminează deodată la față și începu să râdă:

— Oh, Doamne, da! Ce personaj! Fanatic! Ori de câte ori vine, caută același lucru. Graalul și numai Graalul. Sunt sigură că nu-și va abandona căutările decât mort. Timpul și banii permit o pasiune atât de plăcută, nu credeți? Un adevărat Don Quijote, omul acesta!

— Și credeți că ne puteți ajuta? Întrebă Sophie. Este foarte important pentru noi.

Femeia privi în jur, în sala pustie și apoi le făcu un semn amical cu ochiul:

— Păi, nu prea pot susține că sunt ocupată, nu-i așa? Atâta vreme cât vă treceți numele în registru, nu văd cine ar avea ceva împotrivă. Ce anume doriți?

— Încercăm să găsim un mormânt în Londra.

— Avem cam douăzeci de mii de morminte în oraș. Îmi puteți da mai multe amănunte?

— Este vorba despre mormântul unui cavaler. Nu îi cunoaștem numele.

— Un cavaler! Asta reduce raza de acțiune considerabil. E mult mai puțin obișnuit.

— Nu știu prea multe despre acest cavaler, îi explică Sophie. Iată ce avem despre el.

Și scoase din buzunar o bucățică de hârtie pe care scrisese primele două versuri din poem.

Nedorind să arate întregul poem unui necunoscut, Langdon și Sophie hotărâseră să arate numai primele două versuri, cele care se refereau la cavaler. „Criptografie compartimentată.” Când o agenție de spionaj intercepta un cod ce conținea date delicate, fiecare criptograf lucra la o anumită secvență a codului. În acest fel, când textul era decriptat, nu exista nici un lucrător care să cunoască întregul mesaj.

În cazul lor, precauțiile erau, probabil, exagerate; chiar dacă bibliotecara ar fi văzut întregul poem, ar fi identificat mormântul cavalerului și ar fi știut ce glob lipsea, informațiile i-ar fi fost inutile în absența criptex-ului.

Gettun sesiză o intensitate aparte în ochii renumitului profesor american, de parcă găsirea urgentă a celui mormânt ar fi fost o problemă de o importanță capitală. Femeia cu ochi verzi care-l însoțea părea la fel de neliniștită.

Nedumerită, bibliotecara își puse ochelarii și citi cele câteva cuvinte de pe hârtiuța ce-i fusese înmănată:

*In London lies a knight a Pope interred.
His labor's fruit a Holy wrath incurred.*

„În Londra zace un cavaler de papă îngropat.
A lui strădanie o sfântă urgie își atrase.”

— Ce-i asta? Un joc de-a „căutați indiciile” în stil Harvard?

Râsul lui Langdon sună oarecum forțat:

— Mda, ceva de genul acesta!

Gettun rămase tăcută o clipă, bănuind că nu i se spusese întreaga poveste. Totuși, era intrigată și citi cu atenție versurile:

— Se pare că un cavaler a comis o faptă care n-a fost pe placul lui Dumnezeu, și cu toate acestea un papă a fost suficient de milos pentru a-l înmormânta în Londra.

Langdon încuviință:

— Vă sugerează ceva?

Femeia se apropie de una dintre stațiile de lucru.

— Acum nu, dar să vedem ce avem în baza de date.

În ultimele două decenii, Institutul de Cercetare în Teologie Sistematică de la King's College utilizase programe de recunoaștere optică a caracterelor, împreună cu dispozitive de transpunere lingvistică pentru a sistematiza și cataloga o gamă uriașă de texte — enciclopedii de religie, biografii, scripturi în zeci de limbi, culegeri istorice, corespondență a Vaticanului, jurnale ale clericilor — tot ce putea fi considerat ca aparținând spiritualității umane. Dat fiind că această uriașă culegere de informații se prezenta în formă computerizată, datele erau mult mai accesibile decât cele dintr-o bibliotecă obișnuită, cu cărți obișnuite.

Așezându-se în fața unui computer, Gettum reciti versurile și începu să tasteze:

— Pentru început, vom încerca o căutare directă, cu câteva cuvinte-cheie evidente, și vom vedea ce obținem.

— Mulțumim.

Bibliotecara tastă câteva cuvinte:

„LONDON, KNIGHT, POPE — «LONDRA, CAVALER, PAPA»,,

Dădu comanda de căutare și masiva unitate centrală aflată la subsol începu să scaneze datele cu viteza de 500 MB/secundă.

— Am cerut sistemului să ne arate toate documentele al căror text complet cuprinde toate aceste trei cuvinte. Vom obține foarte multe trimiteri, dar mi se pare un bun punct de plecare.

Pe ecran apăruseră deja primele trimiteri:

„*Picturi ale papei. Portretele lui sir Joshua Reynolds*, London University Press.”

Gettum clătină din cap:

— Asta nu seamănă cu ceea ce căutam noi.

Și trecu la următoarea trimitere:

„*Scrierile londoneze ale lui Alexander Pope*, de G. Wilson Knight.”

Tot nimic!

Lista de pe ecran se lungea mai repede decât în mod obișnuit. Zeci de texte apăruă, multe dintre ele referindu-se la scriitorul britanic din secolul al XVIII-lea Alexander Pope, a cărui operă antireligioasă părea a conține o sumedenie de referiri la Londra și la cavaleri.

Gettun aruncă o privire rapidă către câmpul numeric aflat la baza ecranului. Calculând numărul curent de trimiteri și înmulțindu-l cu procentul care mai trebuie analizat din întreaga bază de date, computerul afișa o estimare a numărului total de trimiteri potențiale. De data aceasta, cifra era incredibil de mare!

Numărul estimat al trimiterilor totale: 2 692.

— Trebuie să mai rafinăm parametrii de căutare, spuse ea, oprind computerul. Acestea sunt unicele informații pe care le aveți despre acel mormânt? Nu mai știți nimic altceva?

Langdon îi aruncă lui Sophie o privire nesigură.

„Asta nu-i un joc”, își spuse femeia. Auzise ea ceva despre aventurile lui Robert Langdon în Roma, anul trecut. Americanului îi fusese oferit acces liber la cea mai strictă bibliotecă din lume — Arhivele Secrete ale Vaticanului. Acum se întreba ce lucruri ascunse aflase el acolo și dacă nu cumva această căutare avea vreo legătură cu unele informații descoperite la Vatican. Iar experiența ei profesională era suficient de bogată pentru a ști că majoritatea celor ce căutau cavaleri în Londra aveau un unic scop: *Graalul*.

Gettun surâse și-și potrivi ochelarii:

— Sunteți prieten cu *sir* Leigh Teabing, vă aflați în Londra și căutați un cavaler. Nu pot decât să presupun că ținta dumneavoastră este Graalul.

Langdon și Sophie schimbă o privire îngrijorată.

— Prieteni, această bibliotecă este, dacă vreți, tabăra de bază a celor care caută Graalul. Și Leigh Teabing se numără printre ei. Aș vrea să am eu câte un șiling pentru fiecare ocazie în care am tastat nume ca Rose, Maria Magdalena,

Sangreal, Merovingian, Le Prieuré din Sion etc. etc. Tuturor le plac conspirațiile.

Apoi, scoțându-și ochelarii, îi privi în față:

— Am nevoie de mai multe informații.

În tăcerea care urmă, își dădu seama că dorința de discreție a oaspeților săi începea să fie depășită de nerăbdarea de a obține repede un rezultat.

— Iată, izbucni Sophie Neveu. Asta e tot ce știm.

Împrumutând un pix de la Langdon, scrise încă două versuri pe bucata de hârtie inițială:

You seek the orb t'f'at ought be on his tomb.

It speaks of Rosy flesh and seeded womb.

„Să cauți globul ce pe al lui mormânt se afla odat'.

Vorbind de carne Roză și pânțece însămânțat.”

Gettun surâse în sinea ei. „Într-adevăr, Graalul”, își spuse, remarcând aluzia la roză și la pânțele ei însămânțat.

— Am să vă ajut, spuse ridicându-și privirea spre ei. Pot întreba de unde provin aceste versuri? Și de ce căutați un glob?

— Puteți întreba, replică Langdon cu un zâmbet cald, însă e o poveste lungă și noi avem foarte puțin timp la dispoziție.

— Îmi pare un fel politicos de a-mi spune să-mi văd de treaba mea.

— Ți-am rămâne profund recunoscători, Pamela, insistă profesorul, dacă ai putea afla cine este acest cavaler și unde a fost îngropat.

— Foarte bine, răspunse ea și începu să tasteze din nou. Dacă această căutare are legătură cu Graalul, ar trebui să folosim și cuvinte-cheie referitoare la el. Voi adăuga un parametru de proximitate și voi elimina obligativitatea titlului. Astfel vom limita trimerurile la acele cuvinte-cheie ce apar în apropierea unui termen referitor la Graal.

„Caută: LONDON, KNIGHT, POPE, TOMB
Caută rezultate și cu oricare dintre cuvintele:
GRAAL, ROSE, SANGREAL, CHALICE.”

— Cât timp va dura? o întreba Sophie.

„Câteva sute de terabiți cu câmpuri multiple de referințe încrucișate?” Ochii bibliotecarei luciră când dădu comanda de căutare:

— Doar vreo cincisprezece minute!

Oaspeții ei rămaseră amândoi tăcuți, dar Gettum era sigură că sfertul de oră era pentru ei o veșnicie.

— Puțin ceai? întrebă ea, ridicându-se de la masa rotundă. Leigh întotdeauna gustă ceaiul meu.

Centrul Opus Dei din Londra este o clădire modestă din cărămidă la numărul 5 pe Orme Court, cu vedere spre Kensington Gardens. Silas nu mai fusese niciodată aici, dar, în vreme ce se apropia de clădire, îl cuprinsese o liniștitoare senzație de adăpost și de ocrotire. În ciuda ploii, Rémy îl lăsase puțin mai departe, pentru a nu intra cu limuzina pe străzile principale. Lui însă nu-i displăcea să meargă pe jos, iar ploaia simțea că îl purifică.

La sugestia lui Rémy, își ștersese revolverul și îl aruncase într-o gură de canal. Era bucuros să scape de el. Se simțea mai ușor acum. Picioarele încă îl dureau de la atâtea ore de imobilizare, dar îndurase el suferințe și mai cumplite. Își aminti de Teabing, pe care majordomul îl lăsase legat în spatele limuzinei; fără îndoială că și el simțea deja durerea.

— Ce vei face cu bătrânul? îl întrebase pe Rémy în mașină.

— Decizia asta îi aparține Învățătorului, îi spuse servitorul, cu o hotărâre stranie în voce.

Acum, în timp ce se apropia de sediul Opus Dei, ploaia se întăți, îmbibându-i roba și răscolindu-i rănilor de ieri. Era gata să lase în urmă păcatele ultimelor douăzeci și patru de ore și să-și curețe sufletul, își îndeplinise misiunea.

Traversând curticica spre intrarea principală, găsi ușa descuiată. O împinse și păși în holul modest. Un semnal electronic se activă sus, în clipa în care el păși pe covor. Soneria era ceva obișnuit în aceste centre în care locatarii își petreceau cea mai mare parte a timpului în camerele lor, rugându-se. La etaj, podeaua de lemn scârțâi sub pașii cuiva.

Un bărbat cu o manta în spate coborî scările:

— Vă pot ajuta cu ceva?

Avea o privire blândă, care părea să nu observe aspectul neobișnuit al vizitatorului.

— Vă mulțumesc. Numele meu este Silas. Sunt membru Opus Dei.

— American?

El încuviință.

— Mă aflu în oraș doar pentru o zi. Pot rămâne aici?

— Nici nu trebuie să întrebați. Sunt două camere libere la etajul al treilea. Să vă aduc puțin ceai și pâine?

— Mulțumesc.

Era flămând.

Silas urcă în modesta cămăruță cu fereastră, în care își scoase sutana și, rămânând în lenjeria de corp, îngenunche ca să se roage. Îl auzi pe călugărul de adineauri cum urcă scara și îi lasă o tavă în fața ușii. Își încheie rugăciunea, mănăcă și se întinse în pat.

Trei etaje mai jos, un telefon începu să sune. Călugărul Opus Dei care îl întâmpinase pe Silas răspunse:

— Poliția londoneză, spuse vocea de la celălalt capăt al firului. Încercăm să dăm de urma unui călugăr albinos. Am fost informați că ar putea fi la dumneavoastră. L-ați văzut cumva?

— Da, replica omul surprins, e aici. S-a întâmplat ceva?

— Este la dumneavoastră acum?

— Da, sus în cameră și se roagă. Ce se întâmplă?

— Lăsați-l acolo unde e, îi ceru ofițerul. Nu spuneți nimănui nici un cuvânt. Îmi trimit oamenii imediat.

St. James's Park este o insulă de verdeață în mijlocul Londrei, o grădină publică între palatele Westminster, Buckingham și St. James's. Odinioară închis de regele Henric al VIII-lea și populat cu vânat, parcul este azi deschis publicului. În zilele însorite, londonezii ies la picnic la umbra sălciilor și hrănesc pelicanii de pe lac, ai căror strămoși i-au fost dăruiți regelui Carol al II-lea de ambasadorul Rusiei.

Acum nu se zărea însă nici un pelican. Vremea ploioasă atrăsese, în schimb, pescărușii de pe malul oceanului. Spațiile verzi erau pline — sute de trupuri aerodinamice, argintii care se îndreptau toate în aceeași direcție. În ciuda ceții de dimineață, parcul oferea o priveliște splendidă spre Parlament și Big Ben. Rătăcind cu privirea peste peluze, dincolo de lac și de siluetele elegante ale sălciilor, Învățătorul zări clădirea în care se afla mormântul cavalerului — adevăratul motiv pentru care îi ceruse lui Rémy să vină aici.

În momentul în care îl văzu că se apropie de limuzină, majordomul se întinse și îi deschise portiera. Învățătorul se opri o clipă și luă o înghițitură din sticla cu coniac pe care o avea în buzunar. Apoi, ștergându-și gura, urcă în mașină și închise portiera.

Rémy ridică în mână cheia de boltă, ca pe un trofeu:

— Aproape că o pierdusem.

— Te-ai descurcat foarte bine.

— *Ne-am* descurcat foarte bine, îl corectă Rémy, înmânându-i criptex-ul.

Învățătorul îl admiră pe îndelete, surâzând:

— Dar pistolul? L-ai șters?

— Da, și l-am pus în torpedo, acolo unde l-am găsit.

— Excelent!

Apoi, mai luând o gură de coniac, îi întinse sticla:

— Să toastam pentru succesul nostru. Capătul drumului e aproape.

Rémy acceptă sticla cu plăcere. Coniacul avea un gust cam sărat, dar nu-i păsa. El și Învățătorul erau parteneri cu adevărat acum. Se și vedea ajuns pe o altă treaptă în viață. „Nu voi mai fi niciodată servitor.” Privind lacul cu rațe, Château Villette îi părea undeva, la sute de kilometri depărtare.

Luă o altă înghițitură și simți cum alcoolul îi pune sângele în mișcare. Căldura plăcută din gât se transformă însă foarte repede într-o fierbințeală inconfortabilă. Își lărgi puțin papionul, în încercarea de a respira mai bine. Îi înapoie sticla cu un gest încet:

— Probabil că am băut destul.

— Rémy, după cum bine știi, tu ești singurul care-mi cunoaște identitatea. Ți-am acordat o încredere uriașă.

— Da, replica el lărgindu-și și mai mult papionul. Și identitatea ta va merge cu mine în mormânt.

Învățătorul rămase tăcut câteva clipe lungi:

— Te cred.

După ce puse în buzunar sticluța de coniac și cheia de boltă, se întinse spre torpedo și scoase dinăuntru micul revolver Medusa. Pentru un moment, Rémy simți un val de spaimă, dar Învățătorul se mulțumi să ascundă arma în buzunarul pantalonului.

„Ce naiba face?” se întrebă servitorul, cuprins de transpirație rece.

— Știu că ți-am promis libertatea, reluă Învățătorul pe un ton plin de regret. Dar ținând seama de circumstanțe, asta e tot ce pot face.

Brusc, gâtul i se umflă tăindu-i răsuflarea și Rémy se prăbuși peste volan, simțind un val de vomă care-i urca în traheea din ce în ce mai puțin încăpătoare. Încercă să strige, dar nu scoase decât un scâncet. Acum înțelese de ce era coniacul sărat.

„Am fost otrăvit!”

Nevenindu-i să creadă, se întoarce și-l văzu pe Învățător care stătea calm lângă el și privea drept înainte, prin

parbriz. Ochii i se încețoșară și se chinui să tragă aer în piept. „Am făcut tot ce mi-a cerut! Cum îmi poate face una ca asta?!” Dacă avusese de gând de la bun început să-l omoare sau dacă luase hotărârea asta după evenimentele din Temple Church — Rémy n-avea s-o mai afle niciodată. Mânat de furie și de teroare, încercă să se repeadă la Învățător, dar trupul său aproape țeapăn abia reuși să se clintească. „Am avut încredere în tine!”

Se chinui să își ridice pumnii încleștați pentru a apăsa pe claxon, dar alunecă într-o parte și căzu pe banchetă, cu capul aproape de coapsele Învățătorului, strângându-și spasmodic gâtul. Ploaia cădea ca o perdea. Nu mai vedea deja nimic, dar creierul lui lipsit de oxigen se chinuia să mai păstreze o urmă de luciditate. Lumea se întunecă din ce în ce mai mult în jurul lui și Rémy Legaludec ar fi putut să jure că în apropiere aude foșnetul valurilor de pe Riviera franceză.

Învățătorul coborî din limuzină, mulțumit să vadă că nimeni nu se uita spre el. „N-am avut de ales”, își spuse, observând cu surprindere că nu simțea nici o remușcare. „Rémy și-a hotărât singur soarta!” Se temuse de la bun început că majordomul va trebui eliminat la încheierea misiunii, dar prin faptul că-și arătase fața în biserică, Rémy își grăbise sfârșitul. Vizita neașteptată a lui Robert Langdon la Château Villette fusese un noroc la care n-ar fi îndrăznit să spere, dar ridicase și o dilemă complexă. Langdon adusese cheia de boltă chiar în „inima” operațiunilor — lucru care constituise o surpriză plăcută —, dar atrăsese și poliția pe urmele lui. Ampretele lui Rémy se aflau în toată reședința, ca și la postul de ascultare din hambar. Acum era încântat de faptul că avusese atâta grijă să elimine orice potențială legătură între propriile activități și cele ale lui Rémy. Nimeni nu avea cum să-l bănuiască de implicare dacă majordomul nu vorbea, iar acum acest risc fusese eliminat.

„Încă un amănunt de rezolvat”, își spuse, apropiindu-se de portiera din spate. „Poliția nu va avea idee ce s-a

întâmplat... și nu va mai exista nici un martor viu care să le povestească.” Privind cu atenție în jur pentru a se asigura că nu-l vede nimeni, deschise portiera și urcă în limuzină.

Câteva minute mai târziu, Învățătorul traversa St. James Park. Doar două persoane mai rămăseseră. Langdon și Neveu. Cu ele situația era puțin mai complicată. Deocamdată însă trebuia să se ocupe de criptex.

Privind triumfător peste aleile parcului, își zări destinația. „În Londra zace un cavaler de papă îngropat.” Imediat ce auzise poemul, știuse răspunsul. Faptul că toți ceilalți nu-și dăduseră seama nu era însă surprinzător. „Eu am un avantaj deloc cinstit!” Ascultând timp de luni de zile conversațiile lui Saunière, îl auzise pe Marele Maestru menționând adesea numele acestui cavaler, pentru care nutrea o apreciere aproape egală cu aceea pe care o resimțea față de Leonardo da Vinci. Aluzia din primele două versuri ale poemului era uimitor de simplă, o dată ce-ți dădeai seama de ea — un punct în plus pentru ingeniozitatea lui Saunière! — dar încă nu-și imagina cum anume avea să-i dezvăluie acel mormânt parola pentru criptex.

„Să cauți globul ce pe al lui mormânt se afla odat'.”

Își amintea vag că văzuse fotografii ale mormântului, cu evidenta sa particularitate: un glob magnific. Sfera uriașă plasată deasupra sarcofagului era aproape la fel de mare ca și mormântul în sine. Dar prezența globului era deopotrivă încurajatoare și tulburătoare. Pe de o parte, părea un fel de semn de avertizare; și totuși, poemul pome-nea despre un glob ce se *afla odinioară* pe acel mormânt... nu unul care exista și azi. Dar probabil că, la o examinare mai atentă, sarcofagul își va dezvălui misterul.

Ploaia era mai deasă acum și Învățătorul afundă bine criptex-ul în buzunarul drept, pentru a-l feri de umezeală. Micul revolver Medusa era ascuns bine în cel din stânga. După câteva minute, pășea deja în tăcutul sanctuar al clădirii vechi de nouă sute de ani.

Exact în clipa în care Învățătorul intra la adăpost de ploaie, episcopul Aringarosa pășea pe pista udă a Aeroportului Biggin Hill, strângându-și sutana în jurul corpului. Sperase să fie întâmpinat de căpitanul Fache, dar în locul lui văzu un tânăr polițist britanic care se apropiase cu o umbrelă.

— Episcopul Aringarosa? Căpitanul Fache a fost nevoit să plece și m-a rugat pe mine să mă ocup de dumneavoastră. Mi-a sugerat să vă conduc la Scotland Yard, fiind de părere că așa este cel mai sigur.

„Mai sigur?” Aringarosa privi spre servieta cu obligațiuni pe care o strângea în mână. Aproape că uitase de ea.

— Da, vă mulțumesc.

Urcă în mașina poliției, întrebându-se pe unde o fi Silas. După câteva minute, stația radio de la bord îi oferă răspunsul:

„Orme Court, numărul 5.”

Episcopul recunoscuse imediat adresa.

„Centrul Opus Dei din Londra!”

Se întoarse brusc spre șofer:

— Du-mă imediat acolo!

Langdon nu-și luase privirea de la monitor de când începuse căutarea.

„Cinci minute și doar două trimiteri! Ambele irelevante.”

Începea să se îngrijoreze.

Pamela Gettun se afla într-o încăpere alăturată, pregătindu-le ceva de băut. Neinspirăți, el și Sophie întrebaseră dacă n-ar putea avea și puțină cafea lângă ceaiul pe care îl oferise bibliotecara și, după piuitul cuptorului cu microunde ce răzbătea de dincolo, profesorul bănuia că vor fi tratați cu cafea instant.

În cele din urmă, computerul dădu un nou semn de viață:

— Se pare că a mai găsit o trimitere, strigă Gettun din cealaltă cameră. Care-i titlul?

Langdon privi monitorul:

*Alegoria Graalului în literatura medievală:
un tratat despre sir Gawain și Cavalerul Verde.*

— *Alegoria Cavalerului Verde*, răspunse el.

— Inutilă. N-avem prea mulți uriași verzi îngropați în Londra!

Răbdători, Langdon și Sophie rămaseră neclintiți lângă monitor, așteptând încă două trimiteri. Când însă computerul emise un nou „bing” informativ, titlul apărut pe ecran îi luă complet pe nepregătite:

Die Opern von Richard Wagner

— Opera lui Wagner? se miră Sophie.

Gettun apăru în cadrul ușii, cu un pliculeț de cafea instant în mână.

— Mi se pare o trimitere ciudată. Wagner a fost cavaler?

— Nu, răspunse Langdon intrigat. Dar a fost un bine cunoscut francmason.

„La fel ca Mozart, Beethoven, Shakespeare, Gerswin, Houdini și Disney.” Nenumărate cărți fuseseră scrise pe tema legăturilor dintre masoni, cavalerii templieri, Le Prieuré din Sion și Sfântul Graal.

— Vreau să văd asta, adăugă profesorul. Cum fac să citesc întregul text?

— Nu aveți nevoie de tot textul. Dați un clic pe titlul hypertext. Computerul va afișa cuvintele-cheie împreună cu *mono prelog-uri* și *triple postlog-uri* ale contextului.

Langdon nu înțelesese nimic din ce-i spusese femeia, dar accesă titlul respectiv.

O nouă fereastră apăru pe ecran:

„... **cavaler** mitologic pe nume Parsifal care...

... căutare metaforică a **Graalului** despre care...

... Filarmonica din **Londra** în 1855...

... antologia *Diva* a Rebeccăi **Pope** în care...

... la **mormântul** lui Wagner din Bayreuth, Germania...”

— Aici apare cuvântul „Pope” aici, dar nu cel pe care îl căutăm, observă Langdon, dezamăgit.

Totuși, eficacitatea și ușurința de utilizare a sistemului computerizat i se păreau extraordinare. Cuvintele-cheie cu contextul lor erau suficiente pentru a-i aminti că opera *Parsifal* a lui Wagner constituia un tribut adus Mariei Magdalena și urmașilor lui Iisus Hristos, redat în povestea unui tânăr cavaler pornit în căutarea adevărului.

— Aveți răbdare, insistă Gettun. Lăsați computerul să-și facă treaba!

În următoarele minute pe ecran apăruă alte câteva referiri la Graal, inclusiv un text despre trubaduri — celebrii menestrelai ai Franței medievale. Langdon știa că nu e doar o simplă coincidență faptul că termenii „menestrel” și „minister” din limba engleză, cu înțelesul de pastor, au aceeași rădăcina etimologică. Trubadurii erau slujitori sau „pastori” itineranți ai Bisericii Mariei Magdalena, folosind muzica pentru a răspândi în rândul populației povestea sacrului feminin. Și astăzi, ei preamăreau în cântec virtuțile

„Doamnei noastre” — o splendidă femeie misterioasă, căreia îi jurau credință veșnică.

Nerăbdător, dădu un clic pe hypertext, dar nu găsi nimic. Computerul piui din nou:

Cavaleri, valeți, popi și pentagrame: Istoria sfântului Graal în tarot

— Nu mă surprinde deloc, îi spuse profesorul lui Sophie. Unele dintre cuvintele noastre cheie sunt identice cu cele ale cărților de Tarot. Nu știu dacă bunicul tău ți-a spus vreodată, dar jocul acesta e un fel de „catehism prescurtat” pentru povestea Miresei Pierdute și a subjugării ei de către Biserica.

Sophie îl privi neîncrezătoare:

— Habar nu aveam.

— Tocmai asta e. Folosind un joc metaforic, căutătorii Graalului își disimulau mesajul, ferindu-l de ochii scrutători ai Bisericii.

Langdon se întreba adesea câți dintre cei ce se distrau astăzi cu jocurile de cărți știau că obișnuitele patru culori — pică, treflă, cupă și caro — erau simboluri ce aminteau de Graal și proveneau din cele patru culori ale cărților de Tarot: spadă, cupă, sceptru și pentagramă.

Pica era spada — Paloșul. Simbol masculin.

Cupa era, firește, tot cupa — Potirul. Simbol feminin.

Trefla era sceptrul — Moștenirea regală. Urmașii.

Caroul era Pentagrama — Zeița. Sacrul feminin.

Patru minute mai târziu, când Langdon începuse deja să se teamă că nu vor găsi ceea ce căutau, computerul le oferă o nouă trimitere:

Gravitația geniului: biografia unui cavaler modern.

— *Gravitația geniului!* striga Langdon către Gettum. Biografia unui cavaler modern!

— Cât de modern? replică bibliotecara. Te rog să nu-mi spui că este vorba despre *sir* Rudy Giuliani al vostru! Mie, personal, mi se pare puțin cam prea trasă de păr.

Langdon avea propriile lui dubii cu privire la proaspăt înnobilitatul *sir* Mick Jagger, dar nu era acum momentul să dezbată politica în domeniu a Curții Britanice.

— Să ne uităm, sugeră el și accesă titlul hypertext:

„... *Onorabilul **cavaler**, sir Isaac Newton...*

... *În **Londra** în 1727 și...*

... ***Mormântul** său de la Westminster Abbey...*

... *Alexander **Pope**, prieten și coleg...*”

— Cred că „modern” este, totuși, un termen destul de relativ, strigă Sophie către Gettum. E o carte veche. Despre *sir* Isaac Newton.

Bibliotecara clătină din cap:

— Inutil! Newton a fost îngropat la Westminster Abbey — inima protestantismului englez și în nici un caz nu a participat vreun papă! Frișcă și zahăr? Întrebă ea arătând spre ceștile de cafea solubilă.

Sophie încuviință.

— Robert! îl strigă Gettum, văzând că Langdon nu are de gând să îi răspundă.

Profesorul își ridică ochii de pe ecran, simțind cum inima începe să-i bată mai tare:

— *Sir* Isaac Newton e cavalerul pe care-l căutăm, declară el. Cercetările sale au dus la descoperiri științifice care au atras mânia Bisericii. Și a fost Mare Maestru al Le Prieuré din Sion. Nu e suficient?

— Suficient? îi răspunse Sophie arătând spre poem. Cum rămâne cu cavalerul îngropat de papă? Ai auzit-o pe doamna Gettum: la înmormântarea lui Newton nu a luat parte nici un papă, nici un catolic.

Langdon întinse mâna spre mouse:

— Cine a zis ceva despre un papă — *catolic*?

Dădu un clic pe „Pope” și pe ecran apăru întreaga frază:

„Înmormântarea lui sir Isaac Newton, la care au asistat regi și membri ai nobilimii, a fost prezidată de Alexander Pope, prieten și coleg, care i-a adus decedatului un emoționant elogiul înainte de a-i arunca primul pumn de țărână peste sicriu.”

Profesorul își ridică ochii spre Sophie:

— De data asta l-am nimerit pe cel care trebuie.
Alexander Pope. A. Pope.

In London lies a knight a Pope interred!

Sophie se ridică, înmărmurită.

Jacques Saunière, maestrul dublelor înțeleșuri, își demonstrase încă o dată, dacă mai era nevoie, uimitoarea-i ingeniozitate.

Silas se trezi, tresărind brusc.

Nu știa ce-l deșteptase și nici cât timp dormise. „Oare visam?” Ridicându-se în capul oaselor pe salteaua de paie, ascultă răsuflarea tăcută a clădirii, liniștea deplină fiind întreruptă doar de murmurul slab al rugăciunii cuiva de la etajul de dedesubt. Erau sunete familiare, care ar fi trebuit să-l mai liniștească.

Și totuși, simțea o bruscă și ciudată îngrijorare.

Doar în lenjerie de corp, se apropie de fereastră. „Am fost, oare, urmărit?” Curtea era pustie, exact așa cum fusese și atunci când venise el. Ascultă din nou. Liniște! „Și atunci, de ce simt că undeva, ceva nu e în ordine?” Silas învățase, cu mult timp în urmă, să aibă încredere în propria intuiție; ea îl ținuse în viață pe când era copil, pe străzile Marsiliei, cu mult înainte de a ajunge la închisoare... cu mult înainte de a se naște din nou, grație episcopului Aringarosa. Deodată, prin gardul viu de la marginea curții zări silueta unei mașini care se apropia. Pe capotă, zări sirena de poliție. Jos, la recepție, dușumeaua scârțâi. O ușă se deschise.

Instinctiv, Silas se repezi la ușă și încremeni în spatele ei, exact în clipa în care clanța coborî și ușa se deschise ușor. Primul polițist năvăli înăuntru, legănându-și arma la stânga și la dreapta în mâna întinsă. Camera părea goală. Înainte de a fi zărit, Silas își buși umărul în tăblia ușii, izbind un al doilea polițist. Primul se răsucii, gata să tragă, dar Albinosul i se repezi la picioare. Glonțul zbură peste capul său, iar polițistul își pierdu echilibrul și se prăbuși, lovindu-se puternic la cap. Al doilea izbuti să se ridice de jos, în pragul ușii, dar Silas îi expedie un picior în burtă și, sărind peste trupul lui încovrigat de durere, ieși pe culoar.

Aproape gol, coborî în fugă treptele. Fusese trădat, dar de cine? Când ajunse în hol, văzu alți polițiști năvălind înăuntru. Se răsucii dintr-o mișcare și alergă în partea

cealaltă. „Intrarea pentru femei. Fiecare centru Opus Dei are una.” Străbătând coridoarele înguste, traversă bucătăria, strecurându-se printre bucătarii înspăimântați, care se trăgeau la o parte din calea Albinosului despuiat ce dă râma în goană oale și veselă. În cele din urmă, ajunse pe un culoar întunecat, aproape de încăperea în care se afla centrala termică. La capătul lui, zări ușa pe care o căuta.

Alergând cât îl țineau picioarele, ieși afară, în ploaie, și nu-l zări decât prea târziu pe polițistul care se apropia. Cele două trupuri se izbiră în forță, umărul alb al lui Silas intrând ca un berbec în sternul celui alt. Polițistul căzu, iar Albinosul se prăvăli peste el. Arma ofițerului zbură pe pavaj. În spate se auzeau tropot de picioare și glasuri agitate. Se rostogoli și înhăță revolverul. Un foc de armă răsună în ușa, și în coaste simți o împunsătură puternică. Turbat de furie, începu să tragă spre cei trei polițiști ce se apropiau. Sângele țâșni din trupurile lor ca dintr-o fântână arteziană.

O umbră întunecată se ivi în spatele lui, apărută parcă de nicăieri. Mâinile care-i prinseră umerii goi păreau a avea însăși forța diavolului. Omul răcni în urechea lui:

— SILAS, NU!

Albinosul se răsuci și trase. Ochiul îi se întâlnește. Silas urla deja de oroare, când episcopul Aringarosa se prăbuși.

Mai bine de trei mii de persoane își dorm somnul de veci în Westminster Abbey, colosala clădire din piatră care adăpostește rămășițele pământești ale unor regi, oameni politici, savanți, poeți și muzicieni. Mormintele lor, dispuse în toate nișele și alcovurile disponibile, variază ca grandoare de la mausoleele regale — cum este al reginei Elizabeth I, al cărei sarcofag tronează în propria capelă laterală — până la modestele plăci încastrate în pardoseală, ale căror inscripții au fost tocite de vreme și de pașii vizitatorilor, astfel că de multe ori nu mai poți decât ghici numele celui care odihnește dedesubt.

Având structura marilor catedrale din Amiens, Chartres și Canterbury, Westminster Abbey nu este considerată nici catedrală în adevăratul sens al cuvântului, dar nici biserica parohială obișnuită. Purtând titlul de *royal peculiar* se află în subordinea directă a reginei. De la încoronarea lui William Cuceritorul în ziua de Crăciun a anului 1066, impresionantul sanctuar a găzduit nenumărate ceremonii regale și diverse evenimente de stat — începând cu canonizarea lui Edward Confesorul și sfârșind cu nunta prințului Andrew cu Sarah Ferguson sau funeraliile lui Henric al V-lea, ale reginei Elizabeth I sau ale prințesei de Wales, Diana.

Totuși, pe Robert Langdon nu-l interesa în momentul de față nimic din străvechea istorie a lăcașului — cu o singură excepție: înmormântarea cavalerului britanic *sir* Isaac Newton.

„In London lies a knight a Pope interred!”

Traversă în mare grabă, împreună cu Sophie, marele portic al transeptului nordic, ajunseră în fața unor supraveghetori care îi poftiră politicos spre cea mai recentă dotare a abației — un detector de metale tip cadru, prezent

acum în majoritatea clădirilor istorice din Londra. Trecură amândoi fără a declanșa alarma și își continuară drumul spre intrarea propriu-zisă.

Încă de la primii pași în imensul interior de piatră, Langdon avu impresia că lumea de afară dispare brusc, se evaporă. Nu se mai auzea zgomotul traficului. Nu se mai auzea răpăitul ploii. Doar o liniște asurzitoare, ce părea o reverberație între zidurile masive, ca și când biserica și-ar fi vorbit sieși în șoaptă.

Ochii lor, la fel ca aceia ai majorității vizitatorilor, se ridicară imediat spre înălțimile amețitoare ale plafonului. Coloane de piatră cenușie țâșneau spre cer aidoma unor maiestuoși arbori seculari, arcuindu-se grațios și părând a fi susținute de aer, și apoi coborau din nou până la pardoseală. În fața lor, transeptul nordic se întindea asemenea unui canion adânc, mărginit de falezele înalte ale vitraliilor. În zilele însorite, podeaua devenea un mozaic prismatic de lumini și de umbre. Astăzi însă, ploaia și norii îi confereau vastului spațiu interior o aură spectrală... ca de criptă, într-adevăr.

— E într-adevăr goală, șopti Sophie.

Langdon se simți și el dezamăgit. Sperase să găsească aici mai multă lume; nu avea nici un chef să repete experiența neplăcută de la Temple Church. Ar fi vrut ca acolo să simtă siguranța pe care ți-o oferă de obicei destinațiile turistice arhiaglomerate, dar uitase că acest lucru se întâmpla, îndeosebi, doar în plin sezon turistic. Era o dimineață ploioasă de aprilie. În loc de grupuri numeroase de turiști și raze de soare filtrate prin vitralii, în fața lui nu se zărea decât imensitatea goală a pardoselei mărginite de nișe întunecoase.

— Am trecut printr-un detector de metale, îi aminti Sophie, sesizându-i tulburarea. Dacă ne așteaptă cineva aici, înăuntru, cel puțin nu poate fi înarmat.

Langdon încuviință, însă rămase la fel de circumspect. Voise să cheme poliția londoneză, dar ea fusese de părere că, neștiind cine poate fi implicat, ar fi preferabil să evite

orice contact cu autoritățile. „Trebuie să recuperăm criptex-ul, insistase Sophie. E cheia care ne deschide toate ușile.”

Avea dreptate, firește.

„Cheia către salvarea lui Leigh.

Cheia către găsirea Sfântului Graal.

Cheia către aflarea celui care pusese la cale toată această nebunie.”

Din nefericire, unica lor șansă de a recupera criptex-ul părea să fie acum și aici... la mormântul lui *sir* Isaac Newton. Cel care avea cilindrul trebuia să treacă pe la el pentru a descifra indiciul final și, dacă nu o făcuse deja, plecând între timp, vor izbuti să-l surprindă asupra faptului.

Îndreptându-se spre extremitatea stângă a clădirii, trecură de un șir de coloane și pătrunseră într-un întunecat naos lateral. Langdon nu-și putea alunga din minte imaginea lui Leigh Teabing prizonier, legat și înghesuit, probabil, undeva, în spatele propriei limuzine. Cel care ordonase uciderea celor patru membri de vârf ai Stăreției nu va ezita să-i elimine pe toți cei care îi stăteau în cale. Faptul că Teabing — un cavaler britanic modern — era prizonierul celor ce căutau mormântul unui compatriot al său părea o ironie a sorții.

— Pe unde e? Întrebă Sophie, privind în jur.

„Mormântul.” N-avea idee.

— Ar trebui să găsim un ghid și să-l întrebam.

Știa că nu are nici un rost să răătăcească aiurea prin catedrală; Westminster Abbey era o veritabilă rețea de mausolee, încăperi separate și nișe funerare. Ca și Marea Galerie de la Luvru, avea un unic punct de intrare — ușa peste pragul căreia tocmai trecuseră: ușor să pătrunzi în interior, dar dificil să-ți găsești drumul spre ieșire. „O veritabilă capcană pentru turiști”, declarase o dată unul dintre colegii lui de la Harvard. Respectând tradițiile arhitecturale, construcția avea forma unei cruci uriașe. Spre deosebire însă de majoritatea bisericilor, avea intrarea prin *lateral*, nu prin capătul naosului central. În plus, clădirea centrală era înconjurată de o serie de vaste peristiluri. Un pas printr-o

arcadă greșită și vizitatorul se pomenea rătăcind printr-un labirint de culoare exterioare, mărginite de ziduri înalte.

— Ghizii poartă robe stacojii, îi spuse Langdon în timp ce se apropia de mijlocul bisericii.

Privind în direcția altarului aurit, spre capătul transeptului sudic, văzu câțiva oameni care se târau pe coate și genunchi. Acest tip de pelerinaj era o priveliște obișnuită în Colțul Poetilor, deși nu avea un caracter atât de pios pe cât părea. „Turiști care se freacă de morminte.”

— Eu nu văd nici un ghid, constată Sophie. N-am putea găsi mormântul și singuri?

Fără un cuvânt, profesorul o conduse spre un rând de trepte în partea centrală a clădirii și îi făcu semn spre dreapta.

Sophie simți că i se taie răsuflarea atunci când privi în lungul naosului, la întreaga lungime a catedralei:

— Ah! făcu ea. Hai să găsim un ghid!

În același moment, la câteva sute de metri distanță, ascuns vederii după galeria corului, mormântul lui Isaac Newton avea un unic vizitator. Învățătorul examina monumentul de zece minute încheiate.

Mormântul era format dintr-un sarcofag masiv de marmură neagră, pe care odihnea silueta sculptată a savantului în veșminte clasice și care se sprijinea mândru de un teanc de cărți cu semnătura sa — *Divinitatea, Cronologie, Optica și Philosophiae Naturalis Principia Mathematica*. La picioarele lui Newton se aflau doi îngerași care desfășurau un sul de pergament. În spatele trupului întins al savantului se înălța o piramidă austeră. Deși piramida în sine părea o ciudățenie aici, Învățătorului îi atrase atenția mai curând uriașa formă aflată cam la jumătate din înălțimea ei.

Un glob!

În minte îi reveni versul lui Saunière: „Să cauți globul ce pe al lui mormânt se-afla odat'.” Sfera masivă ce părea că a crescut pe fața piramidei era sculptată în basorelief și înfățișa cele mai diverse corpuri cerești: constelații, semne

zodiacale, stele, comete și planete. Deasupra ei se înălța zeița astronomiei sub un cer înstelat.

„Nenumărate globuri.”

Învățătorul fusese convins că, o dată ce va găsi mormântul, identificarea globului lipsă nu va reprezenta o dificultate. Acum nu mai era însă chiar atât de sigur. Avea în fața ochilor o complexă hartă a bolții cerești. Să fie, oare, o planetă lipsă? Fusese omis vreun astru dintr-o constelație? Habar nu avea. Totuși, nu se îndoia că soluția enigmei era ingenios de simplă și de logică. „Ce glob trebuie să caut?” În mod cert, pentru a găsi Graalul nu era musai să ai cunoștințe extinse de astronomie!

„Vorbind de carne Roză și pântece însămânțat.”

Deodată, atenția îi fu distrasă de un grup de turiști. Puse criptex-ul în buzunar și privi încruntat cum fiecare vizitator se apropie de o masuță, lasă o mică donație în casetă și își reface provizia de papetărie pusă la dispoziție de abație. Înarmați cu creioane și foi mari de hârtie, turiștii se îndreptară apoi spre o altă parte a bisericii, probabil spre popularul Colț al Poeților, pentru a se pleca în fața lui Chaucer, Tennyson și Dickens mergând în genunchi conștiințioși spre mormintele lor.

Rămas singur din nou, Învățătorul se apropie de mormânt, privindu-l cu atenție de sus până jos. Începu cu ghearele ce susțineau sarcofagul, trecu la statuia lui Newton, la teancul lui de cărți și la cei doi îngerași cu pergamentul, apoi urcă pe fața piramidei până la uriașul glob cu constelații și la plafonul înstelat al nișei.

„Ce glob ar fi trebuit să fie aici... și totuși lipsește?” Atinse criptex-ul din buzunar, ca și cum acesta i-ar fi putut oferi răspunsul dorit. „Doar cinci litere mă despart de Graal.”

Când se apropie de colțul galeriei, trase adânc aer în piept și privi în lungul naosului, spre altarul principal. De la decorațiunile aurite ale acestuia, atenția îi zbură spre roba roșie a unui ghid care fusese chemat de două persoane care îi erau cât se poate de cunoscute.

Langdon și Neveu!

Calm, se retrase în spatele galeriei. Se așteptase ca ei doi să descifreze, în cele din urmă, semnificația poemului și să ajungă aici, dar nu-și imaginase că vor reuși chiar atât de repede. Răsufală adânc și își cântări opțiunile. Se obișnuise deja să facă față surprizelor.

„Criptex-ul e la mine.”

Ducându-și mâna la buzunar, pipăi cel de-al doilea obiect care îl făcea atât de încrezător: revolverul Medusa. Așa cum ar fi fost de așteptat, detectorul de metale țiuse atunci când trecuse prin el cu arma ascunsă. La fel de puțin surprinzător însă, paznicii se trăsese răpăoi imediat când se încruntase la ei și le arătase un act de identitate. Poziția oficială impunea totdeauna respect.

Deși inițial sperase să găsească de unul singur parola și să evite alte complicații, acum ajunse la concluzia că sosirea lui Langdon și Neveu era, totuși, un fapt binevenit. Ținând seama că nu reușise să identifice globul absent, ajutorul lor i-ar putea prinde bine. La urma urmei, dacă americanul descifrase semnificația primului vers și ajunsese aici, probabil că știa ceva și despre globul respectiv. Iar dacă Langdon cunoștea parola, totul devenea doar o problemă de aplicare a presiunii corespunzătoare.

„Nu aici, firește.

Undeva unde să nu fim deranjați.”

Își aminti un mic anunț pe care-l zărise la intrare; știa locul perfect în care să-i ademenească.

Nu mai rămânea decât o singură problemă... ce să folosească pe post de momeală.

Langdon și Sophie înaintau încet pe partea de nord a bisericii, având grijă să nu iasă din umbra masivelor coloane ce îi despărteau de naos. Deși parcurseseră deja jumătate din lungimea clădirii, mormântul lui Newton nu se zărea încă. Sarcofagul era retras într-o nișă pe care nu aveau cum s-o vadă din locul în care se aflau ei.

— Bine măcar că nu e nimeni acolo, șopti Sophie.

Langdon încuviință, răsuflând și el ușurat. Zona din jurul mormântului era pustie.

— Mă duc eu, șopti el. Tu ar trebui să stai ascunsă, pentru eventualitatea în care...

Dar ea ieșise deja din penumbra coloanelor și pornise înainte.

— ... cineva ne urmărește, sfârși profesorul oftând și pornind repede în urma ei.

În vreme ce traversau în diagonală vastul, complexul monument deveni vizibil treptat, frustrant de lent... un sarcofag de marmură neagră... statuia lui Newton... doi băieței înaripați... o piramidă uriașă... și... *un glob imens*.

— Știai despre asta? întrebă Sophie, uimită.

Langdon clătină din cap, la fel de surprins:

— Iar acelea par a fi constelații.

Când au ajuns lângă nișă, profesorul a simțit un gol în stomac. Mormântul lui Newton era *plin* de globuri — stele, comete, planete.

„Să cauți globul ce pe al lui mormânt se afla odat'." Era ca și cum ai fi încercat să găsești un fir de iarbă lipsă de pe gazonul unui stadion.

— Corpuri cerești. Multe!

Langdon se încruntă. Unica legătură pe care și-o putea imagina între planete și Graal era pentagrama zeiței Venus și, în drum spre Temple Church, încercase deja parola „Venus”.

Sophie se îndreaptă direct spre sarcofag, dar el rămase la doi-trei metri mai în spate, privind atent în jur:

— *Divinitatea*, spuse Sophie înclinându-și capul pe umăr și citind titlurile cărților pe care se sprijinea Newton. *Cronologia. Optica. Philosophiae Naturalis Principia Mathematica*. Îți spun ceva?

Langdon se apropie, gândindu-se la cele auzite:

— Din câte îmi amintesc, *Principia Mathematica* are de-a face cu atracția gravitațională a planetelor... pe care le putem considera globuri, dar mi se pare puțin cam tras de păr.

— Dar ce zici despre semnele zodiacului? Ceva mai devreme vorbeai, parcă, despre Pești și Vărsător.

„Ziua de Apoi!”

— Sfârșitul Erei Peștilor și începutul celei a Vărsătorului era, se presupune, etapa istorică în care Stăreția plănuia să dea publicității documentele Sangreal.

„Dar noul mileniu a venit și a trecut fără evenimente deosebite, iar istoricii nu mai știu când anume va ieși adevărul la iveală.”

— Mi se pare posibil, replică Sophie, ca planul confreriei de a dezvălui acest secret să aibă o legătură cu ultimul vers al poemului.

„Vorbind de carne Roză și pânțecă însămânțat.” Da, poate că așa era; el nu privise până acum versul respectiv în aceasta lumină.

— Mi-ai spus mai devreme, continuă ea, că momentul ales de confrerie pentru revelarea adevărului despre „Roză” și pânțele ei fertil ar putea fi dictat de poziția planetelor — globuri cerești.

Langdon încuviință, simțind că totul începe să capete sens. Totuși, intuiția îi spunea că nu astronomia era cheia enigmei. Soluțiile anterioare alese de Marele Maestru avuseseră, toate, o semnificație simbolică evidentă — *Mona Lisa, Fecioara între stânci*, SOFIA. Această semnificație nu era însă prezenta în conceptul zodiacului și al corpurilor cerești. Până acum, Jacques Saunière se dovedise a fi un meticolos inventator de coduri și era de așteptat ca ultima

parolă — cele cinci litere care deschideau calea către secretul fundamental al Stăreției — să fie nu doar încărcată cu aceleași simboluri, ci și extrem de clară. Dacă și această soluție seamănă cu celelalte, o dată ce va fi identificată, va părea surprinzător de evidentă.

— Uite! exclamă Sophie prinzându-l brusc de braț.

După teama ce răzbătuse din glasul ei, Langdon bănuia că se apropia cineva, dar, când se întoarse, o văzu privind ținută una dintre extremitățile sarcofagului de marmură.

— Cineva a fost aici! șopti ea, arătând spre piciorul drept al lui Newton.

Profesorul nu înțelese ce anume o îngrijora atât de tare. Un turist neglijent lăsase un creion din acelea de cărbune pe capacul sarcofagului. „E o nimica toată!” Întinse mâna pentru a lua creionul, dar când se aplecă, o rază de lumină jucă pe marmura lustruită și Langdon încremeni. Acum pricepea ce anume o speriasse pe Sophie.

La piciorul lui Newton, pe capacul sarcofagului, se întrezărea vag un mesaj scrijelit cu cărbunele:

„Teabing e la mine.

Luați-o prin Chapter House, pe ieșirea sudică, spre grădiniile publice.”

Profesorul citi cuvintele de două ori, cu inima bătându-i cu frenezie.

Sophie se întoarse și cercetă întreaga lungime a naosului. În ciuda tremurului care îl cuprinsese în momentul când văzuse mesajul, Langdon își spusese că e, la urma urmei, o veste bună. „Leigh e în viață!” Dar faptul mai avea o semnificație:

— Nici ei nu știu încă parola, șopti.

Sophie încuviință:

— Altfel de ce s-ar fi dat de gol?

— Poate că vor să facă un schimb: Leigh contra parolei.

— Sau e doar o capcană.

Langdon clătină din cap:

— Nu cred. Grădina se află în afara zidurilor abației; e un loc public, frecventat.

El vizitase odată celebra College Garden — o micuță grădină cu plante medicinale și pomi fructiferi — rămasă de pe vremea în care călugării cultivau aici ierburi de leac. Lăudându-se cu cei mai bătrâni pomi fructiferi din Regatul Unit, grădina era o destinație turistică ce putea fi vizitată fără a intra în clădirea abației.

— Faptul că ne cere să ieșim mi se pare o dovadă de încredere. Pentru a ne face să ne simțim în siguranță.

Sophie nu era convinsă:

— Afară, adică acolo unde *nu* sunt detectoare de metale?

Profesorul ridică o sprânceană; la asta nu se gândise.

Privind din nou mormântul acoperit cu globuri, își dori să-i vină măcar o idee despre parolă... ceva cu care să poată negocia. „Eu l-am implicat pe Leigh și voi face tot ce-mi stă în putință ca să-l ajut.”

— Mesajul zice să mergem prin Chapter House spre ieșirea sudică, observă Sophie. Poate că din ușă vom avea o vedere bună spre grădină și vom evalua situația înainte de a ne expune vreunui pericol.

Era o idee bună. Langdon își amintea vag că Chapter House era o sală ortogonală în care se reunea forul legislativ britanic înainte de construirea actualei clădiri a Parlamentului. Trecuseră mulți ani de când o vizitase, dar ținea minte că se afla pe undeva, dincolo de peristil. Se depărtă puțin de mormânt și privi pe după galeria corului spre dreapta, spre cealaltă extremitate a bisericii.

Nu departe se vedea o arcadă largă, alături de care stătea scris:

PE AICI SPRE:

PERISTIL

DECANAT

COLLÈGE HALL

MUZEU

SALA PYX

CAPELA ST. FAITH

Langdon și Sophie alergau deja când trecură pe lângă indicator, mișcându-se prea repede pentru a mai observa micul anunț prin care autoritățile se scuza că unele zone erau închise pentru lucrări de renovare.

Ajunseră imediat într-o curticică mărginită de ziduri înalte, udată de ploaia ce nu contenea să cadă. Deasupra, vântul şuiera cu un sunet gutural, de parcă cineva se juca suflând într-o sticlă. Intrând pe sub arcadele înguste și joase ce mărgineau curtea, Langdon simți din nou familiara tensiune pe care i-o provocau, de fiecare dată, spațiile strâmte. Astfel de arcade erau numite peristil sau *claustru* și profesorul observă, deloc încântat, că acestea de aici se ridicau la înălțimea numelui lor latinesc, din care derivase termenul *claustrofobie*.

Concentrându-se asupra punctului de la capătul arcadelor, căută din ochi indicatoarele ce îndrumau spre Chapter House. Ploaia era deasă și rece, iar stropi fini aduși de vânt pătrundeau printre coloanele ce mărgineau curtea. Un alt cuplu trecu pe lângă ei, îndreptându-se în direcție opusă, grăbiți să ajungă la adăpost de vremea urâtă. Peristilul părea pustiu acum, fiind probabil cea mai puțin atrăgătoare parte a abației pe timp de ploaie și vânt.

După ce parcurseseră vreo patruzeci de metri, pe latura de est a peristilului, văzură în stânga capătul unei alei boltite. Aceasta era intrarea pe care o căutau, însă trecerea era barată de un cordon și o tăbliță de avertizare:

„ÎNCHISE PENTRU RENOVARE:

SALA PYX

CAPELA ST. FAITH

CHAPTER HOUSE”

Culoarul lung ce se întindea dincolo de cordon era blocat de schele și unelte de lucru. Chiar în față, pe stânga și pe dreapta, se zăreau ușile ce dădeau în Sala Pyx și Capela St. Faith. Intrarea în Chapter House era mult mai departe, la

celălalt capăt al culoarului. Ușile masive de lemn se vedeau, larg-deschise, iar dincolo de ele spațiosul interior octogonal era scăldat într-o lumină cenușie, ce pătrundea pe uriașele ferestre ce dădeau spre grădină. „Luați-o prin Chapter House, pe ieșirea sudică, spre grădinile publice.”

— Tocmai am trecut de latura estică a peristilului, îi spuse Langdon, deci ieșirea sudică spre grădină trebuie să fie pe acolo și spre dreapta.

În timp ce el vorbea, Sophie pășise deja peste cordon.

Înaintând pe culoarul întunecat, zgomotele ploii și ale vântului se stinseră treptat, în urma lor. Chapter House era un fel de structură adiacentă — o anexă de sine stătătoare la capătul culoarului, menită să asigure liniștea și discreția lucrărilor parlamentare.

— Pare uriașă, constată Sophie atunci când se apropie.

Langdon uitase cât de mare era încăperea. Chiar de afară se puteau zări imensele ferestre aflate pe partea opusă, care se avântau pe o înălțime de cinci etaje, până la plafonul boltit. În mod cert, ofereau o vedere excelentă spre grădină.

Când pași înăuntru, Langdon se văzu nevoit să își închidă ochii pentru o clipă. După peristilul cufundat în penumbră, Chapter House părea inundat de lumină. Se îndreptau deja spre peretele sudic, când își dădură seama că ușa despre care li se spusese nu exista.

Se aflau într-o uriașă fundătură.

Scârțâitul unei uși masive în spate îi luă prin surprindere și amândoi se întoarseră în același timp, chiar în clipa în care ușa se închidea cu o bufnitură seacă.

Bărbatul care se afla în prag îi privea calm, ațintind asupra lor un pistol. Era rotofei și sub brațe avea o pereche de cârje de aluminiu.

Pentru un moment, Langdon crezu că visează.

Era Leigh Teabing.

Sir Leigh Teabing simțea o ușoară tristețe privind pe deasupra micului revolver *Medusa*, spre *Robert Langdon* și *Sophie Neveu*.

— Prieteni, spuse el, din primul moment în care ați intrat în casa mea, noaptea trecută, am făcut tot ce mi-a stat în puteri pentru a vă feri de orice primejdie. Dar insistența voastră m-a pus acum într-o situație dificilă.

Era conștient de șocul și de sentimentul de trădare pe care-l resimțeau acum *Langdon* și *Sophie*, dar avea încredere că în scurt timp, amândoi vor înțelege înlănțuirea de evenimente care culminase cu acest moment.

„Am atât de multe să vă povestesc amândurora... atât de multe lucruri pe care nu le puteți înțelege acum.”

— Vă rog să mă credeți, insistă el, că n-am intenționat niciodată să vă implic. *Voi* ați venit la mine acasă! *Voi* m-ați căutat pe mine!

— Leigh, bâigui *Langdon* în cele din urmă. Ce mama naibii faci? Noi credeam că ești în pericol și am venit aici să te ajutam!

— Așa cum mi-am închipuit că veți face! Avem multe de discutat!

Dar cei doi nu păreau să reușească să-și desprindă privirile de la revolverul îndreptat spre ei.

— Îl folosesc doar pentru a mă asigura de toată atenția voastră, le explică *Teabing*. Dacă aș fi vrut să vă fac vreun rău, ați fi fost morți deja. Când ați venit la mine acasă, cu o noapte în urmă, am riscat totul pentru a vă cruța viețile. Eu sunt un om de onoare și mi-am jurat mie însumi că nu-i voi sacrifica decât pe cei care au trădat *Sangrealul*.

— Ce tot îndrugi acolo? izbucni *Langdon*. Ce-i cu trădarea *Sangrealului*?

— Am descoperit un adevăr teribil, le răspunse *Teabing*, oftând. Am aflat *de ce* nu au fost dezvăluite documentele *Sangreal*. De fapt, am aflat că *Stăreția* a decis să păstreze

secretul pe mai departe. De aceea noul mileniu a sosit și a trecut fără nici un eveniment, de aceea nu s-a întâmplat nimic.

Langdon dădu să protesteze.

— Le Prieuré, continuă însă Teabing, avea misiunea sfântă de a dezvălui lumii adevărul, de a revela documentele Sangreal în Ziua de Apoi. În decursul secolelor, oameni precum Leonardo da Vinci, Botticelli sau Newton au riscat totul pentru a apăra documentele și a duce la bun sfârșit această misiune. Iar acum, când momentul adevărului sosise, Jacques Saunière s-a răzgândit. Omul onorat cu cea mai sacră responsabilitate din istoria creștinismului s-a eschivat de la îndatorirea sa. A hotărât că n-a venit încă momentul. A trădat Graalul, adăugă el întorcându-se spre Sophie. A trădat Stăreția. A trădat memoria tuturor generațiilor care au trudit pentru ca acest moment să fie cu puțință.

— *Tu?! izbucni Sophie, ochii ei verzi îl sfredeau cu ură și frustrare. Tu ești responsabil pentru asasinarea bunicului meu?*

— Bunicul tău și cei trei seneșali au trădat Graalul.

Un val de furie oarbă o copleșise. „Minte!”

— Bunicul tău a luat partea Bisericii. Este evident că a fost presat pentru a nu divulga secretul:

Sophie clătină din cap.

— Biserica nu l-a influențat în nici un fel pe bunicul meu.

Teabing râse sec:

— Draga mea, Biserica are o experiență de două mii de ani în a-i presa pe cei care amenință să-i divulge minciunile. Încă de pe vremea lui Constantin cel Mare, clerul a reușit să ascundă adevărul despre Iisus și Maria Magdalena. N-ar trebui să ne mire că au găsit și de această dată o modalitate de a menține omenirea în întuneric. Chiar dacă nu mai trimite cruciați spre a-i măcelari pe necredincioși, influența ei a rămas la fel de puternică. Și la fel de insidioasă. *Miss Neveu*, adăugă el după o pauză menită, probabil, să dea greutate vorbelor sale, în ultima vreme

Jacques Saunière voia să-ți spună adevărul despre familia ta.

Sophie încremeni:

— De unde știi asta?

— Metodele mele sunt irelevante. Important este să înțelegi următorul lucru: moartea mamei tale, a tatălui, a bunicii și a fratelui tău *nu* au fost accidentale.

Șocul o lăsase fără grai. Vru să-i spună ceva, dar nu reuși să rostească nici un cuvânt.

Langdon clătină din cap nedumerit.

— Ce tot vorbești acolo?

— Robert, asta explică totul. Toate piesele se potrivesc! Istoria se repetă. Biserica nu ar fi la primul caz de crimă pentru a ascunde adevărul despre Sangreal. O dată ce Ziua de Apoi se apropia, trebuia să transmită un mesaj clar și a făcut-o asasinând familia Marelui Maestru: Ține-ți gura; altfel urmați tu și nepoata ta!"

— A fost un accident de mașină, bâigui Sophie retrăind durerea cumplită din copilărie. Un accident!

— Povești de adormit copiii, pentru a-ți proteja inocența, i-o reteză Teabing. Ține seama că numai doi dintre membrii familiei au fost cruțați — Marele Maestru însuși și unica sa nepoată — cuplul perfect, care oferea Bisericii o posibilitate perfectă de control asupra Stăreției. Îmi pot imagina teroarea în care a trăit bunicul tău în toți acești ani, când Biserica amenința să te ucidă pe tine dacă el ar îndrăzni să dezvăluie secretul Sangrealului, amenințând să sfârșească treaba începută prin asasinarea celorlalte rude ale tale.

— Leigh, interveni Langdon enervat, nu cred că ai vreo dovadă care să ateste că Biserica a avut de-a face cu moartea tuturor acelor persoane sau că a influențat într-un fel decizia Stăreției de a păstra în continuare secretul.

— Dovadă? replică Teabing. Vrei o dovadă că Stăreția a fost influențată? Noul mileniu a sosit, și totuși lumea nu a aflat încă adevărul. Nu e asta o dovadă suficientă?

Pe fondul cuvintelor lui Teabing, Sophie auzea o altă voce. „Prințesă, trebuie să-ți spun adevărul despre familia ta.” Brusc, își dădu seama că tremură. Era oare posibil ca

acesta să fie adevărul pe care bunicul voise să i-l dezvăluie? Că întreaga ei familie fusese asasinată? Ce știa ea, de fapt, despre accidentul acela care-i ucisese pe cei dragi? Doar câteva detalii disparate. Chiar și articolele din presă fuseseră vagi. „Un accident? Povești de adormit copiii?” Își aminti brusc de grija și atenția excesive ale bunicului ei, își aminti cum nu-i plăcea niciodată s-o lase singura când era mică. Și chiar după ce mai crescuse, când plecase la universitate, simțise că bunicul încă veghea asupra ei. Oare tot timpul în preajma ei se aflaseră membri ai confreriei, gata s-o protejeze?

— Ai bănuț că Saunière era manipulat, continuă Langdon privind încă neîncrezător spre Teabing. Așa că l-ai *ucis*?

— Nu eu am fost cel care a apăsut pe trăgaci. Saunière murise deja cu mulți ani în urmă, atunci când Biserica i-a răpus familia. Era compromis. Acum a scăpat de acea suferință și de rușinea provocată de neputința de a-și duce la bun sfârșit misiunea lui sacră. Gândește-te care ar fi fost alternativa. Cumva trebuia acționat. Vrei ca lumea să nu afle nicicând adevărul? Vrei ca Biserica să-și graveze minciunile în cărțile noastre de istorie pentru veșnicie? Vrei să-i fie permis să manipuleze la nesfârșit prin șantaj și crimă? Nu, ceva trebuia făcut! Iar acum noi avem datoria de a prelua misiunea lui Saunière și a îndrepta un păcat teribil! Toți trei! Împreună!

Lui Sophie nu-i venea să creadă:

— Cum îți poți închipui că te vom ajuta?

— Fiindcă, draga mea, chiar *tu* ești motivul pentru care Stăreția nu și-a îndeplinit datoria. Dragostea cu care te-a iubit bunicul tău l-a împiedicat să țină piept Bisericii. Teama de represalii la adresa unicei sale rude rămase în viață l-a făcut neputincios. Nu ți-a putut explica adevărul fiindcă l-ai respins, l-ai legat de mâini și de picioare, l-ai obligat să aștepte. Acum ai obligația să dezvălui lumii adevărul, îi datorezi asta memoriei lui Jacques!

Robert Langdon renunțase să încerce să mai înțeleagă ceva. Cu atâtea întrebări câte i se învâlmășeau în minte, nu știa decât că un singur lucru mai conta acum — s-o scoată

pe Sophie de acolo, vie. Toată vina pe care o simțise mai devreme pentru că-l implicase pe Teabing se transferase acum asupra ei.

„Eu am adus-o la Château Villette. Eu sunt vinovat pentru tot ce s-a întâmplat.”

În nici un caz nu-și putea închipui că Leigh ar fi în stare să-i ucidă cu sânge rece aici, dar în mod cert avusese un rol important în asasinarea celorlalți. Și, pe de altă parte, avea impresia că un foc de armă în această sală izolată, cu ziduri groase, va trece neuzit, mai cu seamă că afară ploua. „Iar el tocmai și-a recunoscut vinovăția.”

Aruncă o privire spre Sophie; se vedea că e șocată. „Biserica i-a ucis familia pentru a reduce Stăreția la tăcere?” Cumva, era sigur că, în vremurile noastre, Vaticanul nu mai asasina oameni. Trebuia să existe o altă explicație.

— Las-o pe Sophie să plece, îi spuse el. Noi doi vom discuta pe urmă.

Teabing scoase un sunet ce semăna cu un râs nefiresc:

— Mi-e teamă că nu-mi pot permite să vă ofer o asemenea dovadă de încredere. Dar ceva tot vă pot oferi.

Se sprijini bine în cârje, ținând tot timpul arma îndreptată spre Sophie, duse mâna la buzunar și scoase cheia de boltă. Clătinându-se ușor pe picioare, i-o întinse lui Langdon:

— O mărturie a încrederii pe care o am în tine, Robert!

El însă nu se clinti. „Ne dă criptex-ul înapoi?!”

— Ia-l! insistă Leigh.

Langdon nu-și putea imagina decât un singur motiv pentru care i-ar fi înapoiat cheia de boltă.

— Ai deschis-o deja. Ai scos harta dinăuntru.

Teabing clătină din cap:

— Robert, dacă aș fi descoperit parola, aș fi plecat imediat să caut Graalul singur, fără a vă mai implica și pe voi. Nu, nu am aflat soluția. Recunosc sincer. Un adevărat cavaler știe să se arate umil în fața Graalului; învață să asculte semnele care i se ivesc în cale. Când am văzut că intrați în abație, am înțeles că vă aflați aici pentru un motiv

clar: acela de a mă ajuta. Nu caut gloria doar pentru mine; slujesc un stăpân mult mai înalt decât propria mea vanitate: adevărul. Omenirea merită să cunoască adevărul. Graalul ne-a găsit pe noi și acum ne imploră să-l dezvăluim și celorlalți. Iar pentru asta, trebuie să colaborăm.

În ciuda apelurilor sale la încredere și la cooperare, arma rămase ațintită spre Sophie, în vreme ce Langdon făcu un pas înainte și luă cilindrul rece de piatră. Se auzi cum gâlgâie oțetul dinăuntru. Discurile nu era poziționate într-o ordine precisă și criptex-ul nu fusese deschis.

— De unde știi că n-am să-l distrug pe loc?

Teabing râse zgomotos:

— Mi-am dat seama că amenințarea ta de a-l distruge în Temple Church a fost o cacealma. Robert Langdon n-ar periclita niciodată cheia de boltă. Ești istoric, Robert! Ai acum în mână cheia a două mii de ani de istorie — cheia pierdută a Sangrealului. Nu poți să ignori sufletele tuturor templierilor uciși pe rug pentru a-i proteja secretul. Vrei ca moartea lor să fi fost în van? Nu, sunt sigur că-i vei răzbuna. Te vei alătura personalităților pe care le admiri atât de mult — da Vinci, Botticelli, Newton; fiecare dintre ei ar fi fericit să se afle acum în locul tău. Conținutul cheii de boltă strigă la noi de acolo, dinăuntru, jinduind să fie eliberat. Vremea a sosit! Soarta ne-a adus aici!

— Nu te pot ajuta, Leigh. Nu știu cum să-l deschid. Am văzut mormântul lui Newton doar pentru o clipă. Și chiar dacă aș ști parola...

Se opri însă, dându-și seama că vorbise deja prea mult.

— Nu mi-ai spune-o? Sunt surprins și dezamăgit, Robert, de faptul că nu-ți dai seama cât îmi ești de îndatorat. Sarcina mea acum ar fi fost mult mai ușoară dacă eu sau Rémy v-am fi eliminat când ați venit la Château Villette. În loc de asta însă, am riscat totul ca să mă comport cât mai nobil cu putință.

— *Ăsta* numești comportament nobil? Îl întrebă Longdon, fixând arma cu privirea.

— E vina lui Saunière, îi răspunse sec Teabing. El și cei trei seneșali l-au mințit pe Silas, altfel aș fi obținut deja

cheia de boltă și așa fi fost scutit de toate aceste complicații. Cum să-mi imaginez că Marele Maestru va merge atât de departe pentru a mă induce în eroare și va lăsa cheia de boltă unei nepoate de care se înstrăinase? Unei persoane — adaugă el privind-o pe Sophie cu dispreț — atât de nepregătite să dețină o asemenea cunoaștere, încât are nevoie de o dădacă-profesor de simbolistică! Din fericire, Robert, implicarea ta a fost până la urmă un noroc pentru mine. În loc să rămână pentru totdeauna încuiată în seiful unei bănci, cheia de boltă a ajuns la mine prin intermediul tău.

„Unde altundeva așa fi putut să mă duc? se întrebă Langdon. Istoricii Graalului nu sunt mulți și, în plus, noi ne cunoșteam.”

Teabing se umflă în pene:

— Când am aflat că Saunière ți-a lăsat un mesaj înainte de a muri, mi-am dat seama că deții niște informații prețioase despre Stăreție. Nu știam, desigur, dacă aveai chiar cheia de boltă sau doar informații despre ascunzătoarea ei. Dar, cu poliția pe urmele tale, m-am gândit că te-ai putea refugia la mine.

— Și dacă n-aș fi făcut-o?

— Îmi pregătisem un plan prin care să-ți ofer o mână de ajutor. Într-un fel sau altul, cheia de boltă tot avea să ajungă la Château Villette. Faptul că mi-ai așezat-o chiar în brațe e dovada că urmez o cauză dreaptă.

— Poftim?! bâlbâi Langdon, oripilat.

— Silas trebuia să intre pe furiș în casa mea și să fure cheia de boltă; astfel te scotea pe tine din ecuație fără alte probleme și mă ferea pe mine de orice suspiciune de complicitate. Dar când am văzut cât de complexe sunt codurile create de Saunière, am hotărât să vă includ pe amândoi în căutarea mea, pentru încă puțin timp. Puteam să-i cer lui Silas să fure criptex-ul mai târziu, în momentul în care ar fi avut suficiente informații ca să mă descurc și singur.

— În Temple Church, încheie Sophie.

„Începe să priceapă”, își spuse Teabing. Temple Church fusese locul ideal pentru a fura cheia de boltă și aparenta ei relevanță pentru poem o transformase într-o momeală perfectă. Rémy primise ordine clare — să rămână ascuns până ce Silas recupera cheia de boltă. Din păcate, amenințarea lui Langdon că va distruge criptex-ul îl speriasse. „Dacă mi-ar fi respectat ordinele!” se gândea Teabing în sinea sa, mâhnit, amintindu-și propria sa „răpire”. „Rémy era singura verigă ce putea duce la mine și tocmai el și-a arătat fața!”

Din fericire, Silas nu bănuise adevărata identitate a britanicului și fusese ușor de păcălit când majordomul se prefăcuse că-l leagă și-l imobilizează pe bancheta din spate a limuzinei. O dată ce ecranul de protecție fusese apoi ridicat, Teabing îi putuse telefona Albinosului chiar din limuzină, vorbind cu accentul franțuzesc al Învățătorului, îndrumându-l către sediul Opus Dei. Un simplu denunț anonim la poliție fusese apoi suficient pentru a-l scoate pe Silas din ecuație.

„O problemă rezolvată.”

Cealaltă problemă era mult mai complicată: Rémy.

Teabing se frământase mult înainte de a lua o decizie, dar, în fond, majordomul se dovedise a fi un risc în plus. „Orice căutare a Graalului necesită sacrificii.” Cea mai curată soluție i se revelase atunci când deschisese minibarul din limuzină — o sticlută, puțin coniac și niște alune. Praful de pe fundul cutiei avea să fie suficient pentru a declanșa un puseu letal al alergiei de care suferea Rémy. când acesta oprise limuzina în apropiere de St. James Park, Teabing coborâse de pe bancheta din spate și urcase în față, lângă Rémy. Câteva minute mai târziu, se înapoiase în compartimentul din spate, ștersese toate urmele și apoi plecase pentru a duce la îndeplinire etapa finală a misiunii pe care și-o asumase.

Westminster Abbey se afla nu departe și, cu toate că protezele și cârjele sale declanșaseră alarma detectorului de metale, ca de obicei paznicii aceia de doi bani nu știuseră cum să procedeze. „Să-i cerem să-și scoată protezele și să

se târască înăuntru? Să-i percheziționăm trupul diform?” Teabing le oferise însă o soluție mult mai simplă: le arătase o carte de vizită imprimată în relief, cu titulatura de Cavaler al Domeniului. Bieții băieți practic se călcau unul pe altul pe picioare, care mai de care să-l poftească înăuntru.

Acum, abia rezistă tentației de a le povesti lui Langdon și Sophiei, care-l priveau la fel de siderați, cât de strălucit reușise să implice Ordinul Opus Dei în complotul care avea să atragă după sine în curând ruinarea întregii Biserici. Dar asta trebuia să mai aștepte. Deocamdată avea altele mai importante de făcut.

— *Mes amis*, declară el într-o franceză fără cusur, *vous ne trouverez pas le Saint-Graal, c'est le Saint-Graal qui vous trouve*. Este evident că drumurile noastre se întrepătrund. Graalul ne-a găsit!

Tăcere.

Vocea i se transformă într-o șoaptă abia auzită:

— Ascultați! Puteți auzi? Graalul ne vorbește de dincolo de timp. Ne imploră să-l salvăm de sminteala Stăreției. *Eu* vă implor să împliniți aceasta unică șansă. Nu exista în acest moment alți trei oameni mai capabili decât noi să dezlege codul final și să deschidă criptex-ul. Trebuie să depunem împreună un jurământ. Un legământ de credință unii față de ceilalți. Hotărârea nestrămutată a unui cavaler de a descoperi adevărul și de a-l face cunoscut lumii.

Sophie se holbă la Teabing și îi răspunse cu o voce rece și dură ca oțelul:

— N-am să fac nici un legământ cu ucigașul bunicului meu! Poate doar unul prin care să te pot trimite la închisoare.

Inima lui Teabing se opri o clipă, apoi spuse:

— Îmi pare rău dacă așa gândești, *mademoiselle*.

Apoi, răsucindu-se, își îndreptă arma spre Langdon:

— Dar tu, Robert? Ești cu mine sau împotriva mea?

Trupul episcopului Manuel Aringarosa suportase multe dureri și chinuri în viață, dar arsura usturătoare a glonțului din piept îi era complet străină. Adâncă și destul de gravă. Nu atât o rană a cărnii... ci mai degrabă a sufletului.

Își deschise ochii și încercă să vadă ceva în jur, dar ploaia îi încetoșa privirea. „Unde mă aflu?” Simțea niște brațe puternice ce-l susțineau și îi transportau corpul neputincios ca pe o păpușă din cârpe, cu sutana atârându-i în bătaia vântului.

Ridicând cu greu un braț, își șterse ochii și văzu că omul care îl ducea era Silas. Albinosul alerga pe o stradă încetoșată, întrebând de un spital; strigătul îi era sfâșiat de durere. Ochii lui roșii priveau drept înaintea, iar pe obraji palizi și mânjiți cu sânge i se prelingeau șiroaie de lacrimi.

— Fiul meu, șopti episcopul, ești rănit.

Silas se uită la el, cu chipul schimonosit de durere:

— Îmi pare atât de rău, părinte!

Părea că suferința îl împiedică să vorbească.

— Nu, Silas, replică Aringarosa, mie îmi pare rău. Greșeala-i a mea!

„Învățătorul mi-a promis că nu vor muri oameni, iar eu ți-am cerut să-i ascuți ordinele necondiționat.”

— Am fost prea credul. Prea temător. Am fost amândoi înșelați, adăugă el.

„Învățătorul n-a intenționat nici o secundă să ne predea nouă Sfântul Graal.”

Chircit în brațele celui pe care îl luase sub aripa lui cu ani în urmă, episcopul se simți tras înapoi în timp. În Spania. Către modestele sale începuturi, pe când clădea o bisericuță catolică în Oviedo, împreună cu Silas. Și apoi mai târziu, în New York, unde proclamase gloria lui Dumnezeu prin intermediul noului sediu al Opus Dei de pe Lexington Avenue.

Cu cinci luni în urmă, părintele Aringarosa primise o veste cutremurătoare. Toată munca lui de o viață era în pericol. Își aminti în amănunt întrevederea de la Castel Gandolfo, care îi schimbase viața... vestea care declanșase această calamitate.

Episcopul intrase în sala Bibliotecii de Astronomie cu capul sus, așteptându-se să fie întâmpinat cu strângeri de mâini călduroase și felicitări pentru eforturile sale de reprezentare onorabilă a catolicismului în America.

Dar numai trei persoane erau prezente în bibliotecă.

Secretarul Vaticanului. Obez. Și dur.

Și doi cardinali italieni din vârful ierarhiei. Fățarnici. Infatuați.

Nedumerit, Aringarosa se apropiase.

Umflatul însărcinat cu problemele legale îi strânsese mâna și-i făcuse semn spre scaunul gol, aflat în fața sa:

— Vă rog să vă faceți comod!

Episcopul se așezase, bănuind că îl așteptau vești neplăcute.

— Nu mă pricep la vorbe de complezență, îi declarase secretarul, așa că am să trec direct la motivul vizitei dumneavoastră.

— Vă rog. Vorbiți-mi deschis!

Aringarosa aruncase o privire spre cei doi cardinali, care păreau că-l studiază plini de importanță.

— După cum bine știți, începuse secretarul, Sfinția Sa și alte persoane de la Roma și-au exprimat în ultima vreme îngrijorarea cu privire la efectele pe care le-au avut în plan politic cele mai controversate practici Opus Dei.

Brusc, Aringarosa simțea cum sângele îi îngheață în vene. Discutase deja de nenumărate ori despre această problemă cu noul Suveran Pontif care, spre marea lui dezamăgire, se dovedise un partizan fervent al liberalismului în Biserică.

— Vreau să vă asigur, mai adăugase obezul, că Sfinția Sa nu dorește să schimbe nimic din modul în care vă conduceți Ordinul.

„Sper și eu că nu!”

— Atunci, pentru ce am fost chemat aici?

Secretarul oftă:

— Nu știu cum să mă exprim în termeni cât mai delicați cu putință, așa că o să vorbesc direct. Cu două zile în urmă, Consiliul Secretariatului a votat în unanimitate revocarea autorizării primite de Opus Dei din partea Vaticanului.

Aringarosa fusese sigur că nu se auzise bine:

— Mă scuzați?

— Cu alte cuvinte, peste șase luni, Opus Dei nu va mai fi considerat un Ordin al Vaticanului. Veți fi o Biserică de sine stătătoare. Sfântul Scaun intenționează să se disocieze de dumneavoastră. Sfinția Sa a fost de acord și am început deja întocmirea documentelor oficiale.

— Dar... e imposibil!

— Dimpotrivă, este foarte posibil! Și necesar. Sfinția Sa nu este mulțumit de politicile dumneavoastră agresive de atragere a noilor membri și de practicarea mortificării corporale. Și nici cele privind femeile. Cu alte cuvinte, Opus Dei a devenit o povară și un impediment.

Aringhosa era stupefiat:

— O... *povară*?!

— Doar nu vă surprinde faptul că s-a ajuns aici!

— Opus Dei este singura organizație catolică al cărei număr de membri este în creștere. Avem în prezent peste o mie o sută de preoți!

— Într-adevăr. O problemă tulburătoare pentru noi toți.

Episcopul sărise drept în picioare:

— Întrebați-l pe Sfinția Sa dacă Opus Dei a fost o povară și în 1982, când am ajutat Banca Vaticanului!

— Vaticanul vă va rămâne veșnic recunoscător pentru acest lucru, dar sunt multe voci care consideră și astăzi că generozitatea dumneavoastră de atunci a constituit unicul motiv pentru care vi s-a acordat statutul de Ordin al Vaticanului.

— Nu este adevărat!

Insinuarea era mai mult decât jignitoare.

— Oricare ar fi situația, noi vom acționa cu bună-credință. Vom stabili în așa fel termenii de reziliere, încât să vi se înapoieze banii oferiți atunci.

— Adică mă cumpărați! Mă plătiți ca să tac! Chiar acum, când Opus Dei a rămas unica voce a rațiunii!

Unul dintre cardinali se aplecase spre el:

— Mă scuzați, ați spus cumva „vocea *rațiunii*”?

Aringarosa se înclinase peste masă și replicase pe un ton înghețat:

— Chiar nu știți de ce catolicii părăsesc Biserica? Uitați-vă puțin în jurul vostru. Oamenii și-au pierdut respectul. Rigorile credinței au dispărut. Doctrina a devenit facultativă. Abstenență, confesiune, împărtășanie, botez, liturghie — alegeți ce vreți, ce combinație vă place și ignorați restul. Ce fel de îndrumare spirituală oferă azi Biserica?

— Niște legi adoptate în secolul al III-lea nu mai pot fi aplicate creștinilor de azi. Regulile acelea nu sunt adecvate societății actuale.

— Ei bine, pentru Opus Dei ele par a funcționa!

— Aringarosa, intervenise obezul secretar încercând să încheie discuția, din respect pentru relația organizației dumneavoastră cu anteriorul papă, Sfinția Sa vă oferă un răgaz de șase luni pentru a vă disocia în mod voluntar de Vatican. Vă sugerez să aduceți ca motivație diferențele de opinie dintre Opus Dei și Sfântul Scaun și să funcționați ca un ordin creștin de sine stătător.

— Refuz! Și-i voi spune personal acest lucru Sfântului Părinte!

— Mă tem că Sfinția Sa nu mai dorește să vă întâlnească.

Aringarosa se ridicase deja de pe scaun:

— Nu va *îndrăzni* să desființeze un Ordin înființat de precedentul papă!

— Regret. Domnul a dat, Domnul a luat!

Episcopul plecase de la acea întrevvedere stupefiat, împleticindu-se. După ce revenise la New York, zile în șir doar privise aiurea în zare, copleșit de ce întrezărea că va fi viitorul creștinismului.

Câteva săptămâni mai târziu, primise un apel telefonic care schimbase complet situația. Cel care sunase avea un accent francez și își spunea *Învățătorul* — un titlu frecvent întâlnit în cadrul ordinului. Spusese că știe despre planurile Vaticanului de retragere a sprijinului.

„Cum poate ști așa ceva?” Aringarosa sperase că doar o mână dintre mai-marii de la Roma știau despre soarta Opus Dei. Se părea însă că vestea se răspândise. Când era vorba despre bârfă, nici un zid nu avea urechi mai bune decât cele de la Vatican.

— Eu am sursele mele pretutindeni, îi șoptise Învățătorul, și datorită lor dețin o serie de informații. Cu ajutorul tău pot descoperi locul în care este ascunsă o relicvă sacră, ce-ți va aduce o putere uriașă... suficientă pentru ca întregul Vatican să ți se plece la picioare. Suficientă pentru a salva credința. Nu doar pentru Opus Dei, adăugase el după o pauză scurtă. Pentru noi toți.

„Domnul a luat... și Domnul dă înapoi.”

Aringarosa întrezărise o miraculoasă rază de speranță:

— Spune-mi care e planul!

Episcopul Aringarosa nu mai era conștient atunci când ușile spitalului St. Mary se deschiseră. Silas se năpusti pe culoar, epuizat. Căzând în genunchi pe podea, strigă după ajutor. Toți cei prezenți în camera de Urgențe își căscaseră ochii, uluiți la vederea Albinosului pe jumătate dezbrăcat ce purta pe brațe un preot însângerat.

Medicul care îl ajută pe Silas să-și așeze povara pe o targă luă pulsul episcopului și se întunecă la față:

— A pierdut mult sânge. Nu sunt speranțe prea mari.

Aringarosa clipi, revenindu-și pentru o clipă, și privi spre Albinos:

— Copilul meu...

Silas era sfâșiat de durere și de remușcare:

— Părinte, chiar dacă-mi va lua întreaga viață, tot îl voi găsi pe cel care ne-a înșelat și îl voi ucide!

Episcopul clătină din cap, privindu-l cu o tristețe nesfârșită:

— Silas... dacă n-ai învățat nimic altceva de la mine, te rog... ține minte asta.

Îl prinse de mână și i-o strânse cu multă putere:

— Iertarea este cel mai de preț dar al lui Dumnezeu.

— Dar, părinte...

Aringarosa își închise ochii:

— Silas, trebuie să te rogi!

În Chapter House, sub cupola boltită a sălii, Robert Langdon privea drept în țeava revolverului Medusa.

„Robert, ești cu mine sau împotriva mea?” Cuvintele lui Teabing îi răsunaau și acum în urechi.

Nu exista un răspuns, știa acest lucru. Spune *da*, și o trădezi pe Sophie. Spune *nu*, și britanicul nu va avea de ales decât să-i ucidă de amândoi.

Experiența lui la catedră nu-l pregătise nicidecum pentru a face față situațiilor de acest gen, dar munca de profesor îl învățase totuși ceva despre întrebările paradoxale. „Când nu ai răspuns la o întrebare, ai la dispoziție o singură modalitate sinceră de a replica.”

Zona de mijloc între *da* și *nu*.

„Tăcerea.”

Privind criptex-ul pe care-l ținea în mână, Langdon preferă să se îndepărteze.

Fără a-și ridica ochii, începu să se tragă înapoi, spre mijlocul sălii. Teren neutru. Spera că, dacă-l vede concentrat asupra cilindrului, Teabing o să creadă că studiază în minte posibilitatea unei colaborări, iar tăcerea lui o să-i indice lui Sophie că n-o abandonase.

„Și astfel mai câștig timp de gândire.”

Iar a gândi, bănuia el, era exact ceea ce și-ar fi dorit britanicul să facă. „Pentru asta mi-a dat criptex-ul. Ca să simt greutatea deciziei pe care o voi lua.” Britanicul sperase că, dacă avea în mână cheia de boltă a Marelui Maestru, Langdon își va da seama de importanța ei colosală și că reticențele-i vor fi spulberate de curiozitatea științifică, recunoscând în cele din urmă că, dacă nu vor deschide criptex-ul, istoria însăși va fi pierdută pentru totdeauna.

Lăsând-o pe Sophie în bătaia armei, se retrase, conștient că parola criptex-ului putea fi unica sa speranță de a o salva. „Dacă pot să scot harta din interior, Teabing va fi dispus să negocieze.” Chinuindu-se să se concentreze, se

retrase încet spre fereastră... rememorând numeroasele corpuri astronomice de pe mormântul lui Newton:

„Sa cauți globul ce pe al lui mormânt se afla odat'.
Vorbind de carne Roză și pânțele însămânțat.”

Întorcându-se cu spatele la ceilalți, se apropie de fereastra uriașă, căutând o rază de inspirație în vitraliile ei. Nimic însă.

„Încearcă să gândești ca Saunière, se îndemnă el, privind spre grădină. Care ar fi, după părerea lui, globul ce ar trebui să se afle pe mormântul lui Newton?” Imagini ale unor stele, comete și planete păreau a licări în ploaia monotonă, dar le alungă. Saunière nu era om de știință. Fusesse un umanist, un iubitor al artei și al istoriei. „Sacru feminin... potirul... roza... Maria Magdalena... declinul zeiței... Sfântul Graal.”

Legende întruchipaseră întotdeauna Graalul ca pe o iubită misterioasă care dănuia în nopți nevăzută, îți șoptea la ureche, ademenindu-te și apoi dispărând în neant.

În timp ce privea copacii bătuți de vânt, Langdon simțea aieva prezența ei jucăușă. Semnele erau pretutindeni. Ca o siluetă ispititoare care se contura în ceață, ramurile celui mai bătrân măr din Regatul Unit își scutura florile cu cinci petale, albe și delicate precum însăși Venus. Zeița era în grădină acum. Dansa în ploaie, murmurând cântecul veacurilor, privind pe furiș dintre ramurile înflorite, parcă pentru a-i aminti lui că fructul cunoașterii creștea dincolo de puterea lui de a-l culege.

În celălalt capăt al încăperii, *sir* Leigh Teabing era mulțumit și încrezător văzând cum privirile lui Langdon rătăcesc pe fereastră de parcă ar fi fost în transă.

„Exact așa cum am sperat, își spuse el. Se va da pe brazdă.”

De ceva timp, britanicul bănuia că americanul ar putea deține cheia către Sfântul Graal. Nu fusese o coincidență

faptul că el își pusese planul în aplicare exact în seara în care Langdon avusese programată întrevvedereea cu Jacques Saunière. Urmărindu-i de atâta vreme, Teabing era convins că dorința custodelui de a se întâlni în particular cu americanul avea o semnificație certă. Misteriosul manuscris al lui Langdon atinsese o coardă sensibilă a Stăreției. Langdon descoperise un anume adevăr și Saunière se teme că îl va dezvălui. *Sir* Leigh fusese sigur că Saunière îi va cere profesorului să păstreze tăcerea.

„Adevărul a fost ținut ascuns prea mult timp!”

Teabing știa că trebuie să acționeze repede. Atacul lui Silas avea să împlinească două obiective. Îl va împiedica pe Saunière să-i ceară lui Langdon să păstreze tăcerea și va asigura prezența acestuia în Paris după ce Teabing va obține cheia de boltă, pentru eventualitatea în care va avea nevoie de ajutorul lui.

Aranjarea întâlnirii fatale dintre Saunière și Silas fusese floare la ureche. „Aveam informații secrete cu privire la cele mai profunde temeri ale custodelui.” Cu o seară înainte, Silas îi telefonase lui Saunière, dându-se drept un preot tulburat.

— Domnule Saunière, vă rog să mă iertați, dar trebuie să vă vorbesc imediat. Nu ar trebui să încalc taina spovedaniei, dar în acest caz cred că trebuie s-o fac. De curând mi s-a confesat un bărbat care pretindea că a ucis câțiva membri ai familiei dumneavoastră.

Custodele fusese mirat, însă răspunsul lui, precaut:

— Familia mea a pierit într-un accident. Raportul poliției a fost explicit.

— Da, un accident de mașină, replică Silas, văzând că bătrânul mușcase momeala. Bărbatul cu care am vorbit a spus că mașina a fost împinsă de pe șosea în râu.

Custodele rămăsese tăcut.

— Domnule Saunière, nu v-aș fi telefonat niciodată, însă omul despre care vă vorbesc mi-a mai spus ceva ce mă face să-mi fac griji pentru siguranța *dumneavoastră*. În plus, a menționat-o și pe nepoata dumneavoastră, Sophie.

Numele lui Sophie fusese catalizatorul necesar. Curatorul luase poziție fără întârziere. Îi ceruse lui Silas să vină imediat în cel mai sigur loc pe care îl cunoștea — biroul său de la Luvru. Apoi îi telefonase lui Sophie pentru a-i spune că ar putea fi în pericol. La întrevvedere cu Robert Langdon renunțase pe loc.

Acum, când cei doi erau despărțiți de vasta întindere a sălii, Teabing își spusese că izbutise să-i îndepărteze unul de altul nu numai fizic. Sophie Neveu avea aceeași rețineră, dar era clar că americanul avea o imagine mai clară asupra evenimentelor. Începea să-și dea seama care ar putea fi parola. „Înțelege cât este de important să găsim și să eliberăm Graalul.”

— Nu va deschide criptex-ul pentru tine, îi spusese Sophie pe un ton rece ca gheața. Chiar dacă poate!

Ținând arma îndreptată spre ea, Teabing aruncă o privire spre profesor. Era sigur că, în cele din urmă, va trebui să folosească revolverul. Deși ideea nu-l încânta deloc, știa că nu va ezita să tragă dacă va fi nevoie. „I-am oferit femeii ăsteia toate șansele de a proceda așa cum trebuie. Graalul este mult mai important chiar decât voi toți.”

În acel moment, Langdon se întoarse cu fața spre ei:

— Mormântul... spusese brusc, privindu-i cu o urmă de speranță în ochi. Știu unde să mă uit, pe mormântul lui Newton. Da, cred că pot să aflu parola!

Inima lui Teabing prinse aripi:

— Unde, Robert? Spune-mi!

Sophie strigă, cu oroare în glas:

— Robert, nu! Doar n-ai de gând să-l ajuți, nu-i așa?

Langdon se apropie cu pași hotărâți, ținând criptex-ul în mână.

— Nu, îi spusese privindu-l dur pe Leigh. Până când nu-ți dă drumul, nu-l ajut.

Optimismul britanicului păli:

— Suntem atât de aproape, Robert! Să nu îndrăznești să te joci acum cu mine!

— Nu mă joc. Las-o să plece! Apoi mergem împreună la mormântul lui Newton și deschidem criptex-ul.

— Nu mă duc nicăieri! se răsti Sophie, fierbând de furie. Bunicul mi-a dat *mie* criptex-ul. Nu voi sunteți cei care aveți dreptul să-l deschideți!

Langdon se întoarse spre ea, cu spaimă în glas:

— Sophie, te rog! Ești în pericol. Eu încerc să te ajut!

— Cum? Dezvăluind secretul pe care bunicul l-a apărât cu prețul vieții? A avut încredere în tine, Robert! *Eu* am avut încredere în tine!

În ochii albaștri ai profesorului se citea acum panica și Teabing abia reuși să-și stăpânească un zâmbet văzându-i întorși unul împotriva celuilalt. Încercările lui Langdon de a o face pe galantul erau de-a dreptul patetice. „E pe punctul de a dezvălui unul dintre cele mai importante secrete din istoria omenirii și el își face griji pentru o femeie care s-a dovedit nedemnă de această căutare!”

— Sophie, insistă americanul, te rog... trebuie să pleci!

Ea clătina din cap energic:

— Doar dacă-mi dai mie criptex-ul sau dacă-l distrugi, izbindu-l de podea.

— Ce?!

— Robert, bunicul ar fi preferat ca acest secret să fie pierdut pentru totdeauna, decât să ajungă în mâinile unui criminal!

Părea gata să izbucnească în lacrimi, dar își păstră stăpânirea de sine. Se răsuci spre Teabing și îl privi în ochi:

— Împușcă-mă, dacă vrei. Dar nu las moștenirea bunicului în mâinile tale!

„Foarte bine.” Britanicul întinse brațul, cu arma pregătită.

— Nu! strigă Langdon ridicându-și deasupra capului mâna în care ținea criptex-ul. Leigh, dacă tragi, îl arunc!

Teabing izbucni în râs:

— Cacealmaua asta ți-a mers cu Rémy, dar nu și cu mine. Te cunosc suficient de bine!

„Da, te cunosc. Chipul tău e o oglindă clară, prietene. Mi-a luat câteva secunde, dar îmi dau seama că minți. Habar n-ai unde anume pe mormântul lui Newton se află răspunsul.”

— Adevărat, Robert? Știi unde să te uiți, pe mormânt?

— Știu.

Ezitatea din privirea lui Langdon pieri într-o clipă, dar britanicul o zări. Mințea. Un truc disperat, patetic, menit să o salveze pe Sophie. Robert Langdon îl dezamăgise profund.

„Sunt un cavaler singuratic, înconjurat de suflete netrebnice. Și va trebui să descifrez cheia de boltă de unul singur.”

Langdon și Neveu nu mai reprezentau acum decât o simplă amenințare pentru el... și pentru Graal. Oricât de dureroasă ar fi fost soluția, știa că o poate pune în aplicare fără muștrări de conștiință. Singura dificultate va fi aceea de a-l convinge pe Langdon să lase jos cheia de boltă, astfel încât el să poată încheia odată această șaradă.

— O dovadă de încredere, rosti cu glas tare, coborându-și brațul cu arma. Pune cheia de boltă pe podea și hai să discutăm!

Langdon știa că nu-l crezuse.

Pe chipul lui Teabing se oglindea o hotărâre cruntă și știa că ajunseseră la un moment de răscruce. „Când voi lăsa criptex-ul din mână, ne va ucide pe amândoi.” Chiar și fără s-o privească pe Sophie, îi auzea implorarea mută și disperată. „Robert, omul ăsta nu e demn de Graal. Te rog, nu i-l da lui! Indiferent care ar fi prețul plătit!”

Profesorul se hotărâse însă, cu câteva minute în urmă, în vreme ce stătea singur la fereastră, privind spre College Garden.

„Protejeaz-o pe Sophie.

Protejează Graalul.”

Și aproape că strigase, copleșit de disperare. „Dar nu văd cum!”

Clipele de cumplită dezamăgire aduseseră cu ele o limpezime așa cum rar mai simțise. „Adevărul e chiar în fața ochilor tăi, Robert!” Nici nu știa de unde-i venise revelația. „Graalul nu-și bate joc de tine, ci strigă către un suflet vrednic.”

Acum, în timp ce se pleca în fața lui ca un supus înaintea suveranului, coborî criptex-ul până la câțiva centimetri de pardoseală.

— Așa, Robert, șopti britanicul, îndreptând arma spre el. Lasă-l jos!

Privirea lui Langdon se ridică pentru o clipă spre înălțimile cupolei. Ghemuindu-se mai mult, își îndreptă ochii spre țeava armei, ațintită asupra lui.

— Îmi pare rău, Leigh!

Într-o singură mișcare, corpul i se destinse ca un arc și brațul îi zvâcni în sus, iar criptexul zbură spre plafon.

Leigh Teabing nu-și dădu seama când degetul lui apăsă pe trăgaci, dar revolverul se descărcă bubuind asurzitor. Trupul lui Langdon era acum o săgeată verticală, aproape desprins de podea, iar glonțul izbi pardoseala, chiar lângă piciorul lui. Jumătate din creierul britanicului încercă să corecteze direcția focului și trase din nou, cu turbare, dar cealaltă jumătate, mai puternică, îi îndreptă ochii în sus, spre abisul cupolei.

„Cheia de boltă!”

Timpu l păru că se oprește pentru o clipă și se transformă într-un fel de coșmar care se derulează cu încetinitorul, și lumea întreagă luă forma criptex-ului aflat în aer. Îl privi cum se ridică... părănd că încremenește pentru o clipă, imponderabil... și apoi căzând, rostogolindu-se, spre pardoseala de piatră.

Toate speranțele și visurile sale se prăbușeau o dată cu el. „Nu poate izbi podeaua! Pot să ajung la el!” Trupul său reacționează din instinct. Dădu drumul armei și se aruncă în față, lăsându-și cărjele să cadă și întinzându-și în aer mâinile cu o manichiură desăvârșită. Rășchirându-și brațele și degetele, înșfăcă cilindrul în zbor.

Strângând criptex-ul în palmă, își dădu seama că se prăbușește prea repede. Negăsind nimic de care să se sprijine, brațele sale loviră primele pardoseala și cilindrul se izbi violent de piatra dură.

Din interior răzbătu sunetul sticlei sparte.

Timp de o secundă, Teabing rămăsese fără aer. Zăcând lat pe podea, privind în lungul brațelor sale întinse, imploră în gând fiola să reziste. Apoi mirosul acid de oțet se răspândi în aer și britanicul simți lichidul rece care se scurgea printre discurile criptex-ului chiar în palma sa.

O panică sălbatică îl cuprinse. NU! Oțetul curgea continuu și cu ochii minții văzu papirusul dinăuntru cum se dizolvă. „Robert, idiotule! Secretul e pierdut!”

Începu să hohotească incontolabil. „Graalul e pierdut! Totul a fost distrus!” Încă nu-i venea să creadă. Încercă să deschidă criptex-ul, jinduind să zărească măcar o străfulgerare de adevăr înainte ca aceasta să se dizolve pentru totdeauna. Trase de capetele cilindrului și constată, stupefiat, perplex, că acesta se deschide.

Se uită înăuntru. Era gol, cu excepția câtorva cioburi de sticlă. Nici urmă de papirus — fie el dizolvat sau nu. Rostogolindu-se, privi în sus, către Langdon. Sophie stătea alături, cu revolverul îndreptat spre el.

Perplex, privi din nou criptex-ul și abia atunci observă. Discurile nu mai erau aranjate la întâmplare. Pe cilindru se formase un cuvânt din cinci litere: „MĂRUL”.

— „Globul” din care a gustat Eva, spuse Langdon rece, stârnind mânia sfântă a lui Dumnezeu. Păcatul original. Simbolul căderii sacrului feminin.

Teabing simți cum adevărul îl izbește cu o forță zdrobitoare. Globul care ar fi trebuit să se afle pe mormântul lui Newton nu putea fi decât mărul care, căzut din rai în capul lui Newton, i-a inspirat acestuia munca lui de-o viață. „A lui strădanie! Carnea roză cu pânțece însămânțat!”

— Robert, bâigui Teabing copleșit. Ai reușit să-l deschizi! Unde e... harta?

Fără să clipească, Langdon își duse mâna la buzunarul sacoului și scoase cu mișcări atente un sul mic de papirus. La doar câțiva metri distanță de britanic, îl desfășură și îl privi. După un lung moment, surâse satisfăcut.

„Știe!” Inima lui Teabing ardea de dorința de a afla. Visul lui de o viață era chiar aici, în fața ochilor lui.

— Spune-mi! ceru. Te rog! Oh, Dumnezeule, te rog! Nu e încă prea târziu!

Brusc, pe culoar răsună zgomot de pași grei, grăbiți, și Langdon înfășură papirusul la loc și îl strecură în buzunar.

— Nu! strigă britanicul, chinuindu-se zadarnic să se ridice.

Când ușa se deschise, Bezu Fache năvăli ca un taur în arenă, privind fioros în jurul lui, până ce-și zări ținta, pe Leigh Teabing, zăcând neputincios pe podea. Răsuflă ușurat, își puse arma în suportul de sub braț și se întoarse spre Sophie:

— Agent Neveu, mă bucur să văd că suneți amândoi teferi. Trebuia să veniți la secție atunci când v-am cerut.

Poliția britanică sosi pe urmele lui Fache, ridică prizonierul și îi puse cătușele.

Sophie părea mirată să-l vadă pe Fache:

— Cum ne-ați găsit?

Căpitanul arătă spre Teabing:

— A făcut greșeala de a arăta un act de identitate la intrare. Paznicii fuseseră informați că îl căutăm.

— E în buzunarul lui Langdon! zbieră britanicul ca un nebun. Harta către Sfântul Graal!

Ținut de brațe de polițiștii care îl trăgeau afară, își azvârli capul pe spate și urlă:

— Robert! Spune-mi unde e ascuns!

Când trecu prin dreptul lui, Langdon îl privi în ochi:

„Numai cei vrednici pot găsi Graalul, Leigh. Chiar tu m-ai învățat asta.”

Ceața coborâse peste Kensington Gardens când Silas, schiopătând, se retrase într-un desiș, la loc ferit. Îngenunchind pe iarba udă, își aminti de sângele cald ce se scurgea din rana lăsată de glonț sub coastele lui. Liniștit, se mulțumi să privească drept înainte.

Ceața era deasă și, datorită ei, grădina părea paradiziacă.

Ridicându-și mâinile însângerate ca să se roage, privi cum picăturile de ploaie îi mângâiau palmele, readucându-le albul lor obișnuit. Simțind stropii care îi cădeau pe umeri și pe spate, avea impresia ca trupul lui dispare treptat, bucată cu bucată, în pâcla din preajmă.

„Sunt o fantomă.”

O pală de vânt trecu pe lângă el, aducând parfumul jilav al unei noi vieți. Cu fiecare celulă din trupul său frânt, Silas se rugă. Pentru iertare. Pentru îndurare. Și, mai presus de toate, pentru mentorul său... episcopul Aringarosa... ca Domnul să nu-l ia din această lume înainte de a i se fi împlinit, de a fi sunat ceasul. „Mai are atâtea de făcut!”

Ceața îl învăluia și Silas se simțea atât de ușor, încât avea senzația ca fuioarele imateriale îl vor putea lua cu ele. Închizând ochii, își rosti ultima rugăciune.

De undeva, din pâcla aceea, vocea lui Manuel Aringarosa îi șoptea: „Domnul nostru e un Dumnezeu bun și îndurător.”

În sfârșit, durerea începea să se domolească și Silas își dădu seama că episcopul avusese dreptate.

Era după-amiază târziu când, deasupra Londrei, soarele sparse plafonul de nori și începu să strălucească. Bezu Fache era sfârșit după ce termină interogatoriul și își chemă un taxi. *Sir* Leigh Teabing își proclamase nevinovăția, dar din vorbăria lui incoerentă despre Sfântul Graal, documente secrete și confrerii misterioase, Fache bănuia că istoricul pregătea, de fapt, cadrul pentru ca avocații săi să poată pleda susținând că clientul lor e nebun.

„Sigur”, își spuse căpitanul, „nebuie!” Teabing dăduse dovada de o ingeniozitate și o precizie extreme în formularea unui plan menit să-i susțină la fiecare pas nevinovăția. Exploatasă cu aceeași aviditate și Biserica Catolică, și Ordinul Opus Dei, două organizații care se dovediseră a fi absolut inocente. Uneltele sale neștiutoare fuseseră un călugăr fanatic și un episcop disperat. Și, ca o culme a ingeniozității, Teabing își amplasase postul de ascultare electronică în unicul loc în care o victimă a poliomielitei nu putea ajunge. Supravegherea căzuse în sarcina servitorului său, Rémy — singura persoană care cunoscuse adevărata identitate a britanicului și care murise între timp, cât se poate de convenabil, în urma unei reacții alergice.

„Greu de crezut că toate acestea au putut fi puse la cale de o persoană care nu e sănătoasă la cap,” își spuse Fache.

Informațiile transmise de Collet de la Château Villette sugerau că abilitatea de care dăduse dovada Teabing era atât de uimitoare, încât chiar el, Fache, ar fi avut de învățat de la el. Pentru a ascunde microfoane într-unele dintre cele mai importante instituții din Paris, istoricul apelase la vechii greci. „Calul Troian.” Unele dintre țintele vizate de Teabing primiseră cadou impresionante lucrări de artă, iar altele participaseră la licitații, achiziționând fără să știe obiectele oferite de britanic. Jacques Saunière, pe de altă parte, primise o invitație la Château Villette, pentru a discuta

posibilitatea ca Teabing să finanțeze construirea unei noi aripi în Muzeul Luvru, care să fie dedicată lui da Vinci. La sfârșit, invitația menționa în treacăt interesul deosebit al lui *sir* Leigh pentru macheta unui cavaler robotizat, construită chiar de custode. „Poate o veți aduce cu dumneavoastră”, îi sugerase el. Probabil că Saunière îi satisfăcuse dorința și lăsase cavalerul nesupravegheat suficient timp pentru ca Rémy Legaludec să amplaseze un microfon aproape invizibil.

Acum, în timp ce stătea pe bancheta din spate a taxiului, Fache închise ochii. „Încă o problemă de rezolvat înainte de a mă întoarce la Paris.”

Lumina soarelui pătrundea nestingherită în salonul de la Spitalul St. Mary.

— Ne-ați impresionat pe toți, spuse sora, zâmbindu-i cu blândețe. Un adevărat miracol.

Episcopul Aringarosa îi surâse slab:

— Totdeauna am fost un om binecuvântat.

După ce termină de aranjat firele și tuburile, sora ieși și îl lăsa singur. Razele calde ale soarelui îi dădeau o senzație plăcută. Noaptea trecută fusese cea mai neagră noapte din viața sa.

Abătut, își aminti de Silas, al cărui cadavru fusese găsit în parc.

„Iartă-mă, te rog, copilul meu!”

Își dorise mult ca Silas să ia parte la acest plan glorios. Noaptea trecută însă, Aringarosa primise un telefon de la Bezu Fache, care vorbea despre aparenta sa legătură cu o călugăriță ucisă în biserica Saint-Sulpice. Episcopul înțeleșese atunci că lucrurile luaseră o întorsătură cumplită. Vestea despre alte patru asasinate îi transformase oroarea în groază. „Silas, ce-ai făcut?!” Neputând să-l contacteze pe Învățător, își dăduse seama că fusese abandonat. „Folosit.” Singura modalitate de a opri cumplita desfășurare a evenimentelor la a căror declanșare luase și el parte fusese aceea de a-i mărturisi totul lui Fache. Din acel moment, cei doi, preot și căpitan de poliție, porniseră într-o cursă

contra-cronometru pentru a-l prinde pe Silas înainte ca Învățătorul să-l poată convinge să ucidă din nou.

Vlăguit, Aringarosa închise ochii și ascultă reportajul TV despre arestarea unui influent cavaler britanic, *sir* Leigh Teabing. „Învățătorul arestat în văzul lumii întregi.” Teabing aflate despre planurile Vaticanului de a se disocia de Opus Dei; Aringarosa devenise pionul perfect pentru planul său. „La urma urmei, cine ar fi fost mai dispus să se arunce orbește în căutarea Graalului, decât un om ca mine, care era pe punctul de a pierde totul? Graalul ar fi conferit o putere enormă celui ce l-ar fi stăpânit.”

Leigh Teabing își protejase cu abilitate identitatea — folosind un accent francez și o inimă pioasă și cerând ca răsplată unicul lucru de care nu avea nevoie: bani. Iar el, Aringarosa, fusese prea nerăbdător ca să mai fie și suspicios. Prețul de douăzeci de milioane de euro era o nimica toată în comparație cu obținerea Graalului și, ținând seama de banii oferiți de Vatican pentru separarea de Opus Dei, partea financiară se aranjase perfect. „Orbii văd doar ceea ce vor ei să vadă.” Cea mai vicleană mașinațiune a lui Teabing fusese, desigur, aceea de a cere plata în obligațiuni emise de Vatican, astfel ca, dacă situația lua o întorsătură urâtă, ancheta să conducă inevitabil spre Roma.

— Mă bucur să văd că vă simțiți bine, Excelență.

Aringarosa recunoscuse vocea posacă din ușă, dar chipul îl surprinse — trăsături aspre, clar conturate, părul pieptănat lins peste cap și omoplați largi, ce întindeau stofa întunecată a costumului.

— Căpitane Fache?

Compasiunea și îngrijorarea pe care polițistul le arătase noaptea trecută pentru suferințele episcopului îi sugeraseră o înfățișare mai blândă.

Căpitanul se apropie de pat și azvârli pe scaunul alăturat o familiară servietă neagră:

— Cred că asta vă aparține.

Aringarosa privi servieta burdușită cu obligațiuni și imediat își feri privirea, rușinat:

— Da... mulțumesc.

Stânjenit, pipăi așternutul de pe pat și, după o pauză, adăugă:

— Căpitane, m-am gândit mult la acest lucru și aș dori să vă cer o favoare!

— Desigur.

— Familiile celor din Paris pe care Silas... se întrerupse, încercând să-și stăpânească emoția, apoi continuă: Îmi dau seama că nici o sumă, oricât de mare ar fi, nu ar putea repara răul făcut, dar, dacă ați fi atât de bun încât să împărțiți conținutul servietei... pentru familiile celor uciși...

Ochii întunecați ai lui Fache îl studiară un lung moment:

— Un gest lăudabil, Excelență. Voi avea grijă ca dorința să vă fie respectată.

O tăcere grea se așternu între ei.

La televizor, un polițist susținea o conferință de presă în fața unui conac elegant. Văzând cine e, Fache se întoarse și ascultă atent:

— Locotenent Collet, spunea reportera BBC pe un ton acuzator, seara trecută, superiorul dumneavoastră a acuzat în mod public de crimă doi oameni nevinovați. Vor cere Sophie Neveu și Robert Langdon daune din partea poliției? Își va pierde căpitanul Fache slujba din acest motiv?

Zâmbetul locotenentului era obosit, dar calm:

— Din experiență, va pot spune că Bezu Fache greșește foarte rar. Încă nu am discutat cu domnia sa despre această problema, dar cunoscând modul în care operează, bănuiesc că „vânarea” publică a agentului Neveu și a domnului Langdon a fost doar un truc menit să-l inducă în eroare pe adevăratul criminal.

Reporterii schimbă priviri surprinse.

Collet continua:

— Nu știu însă dacă domnul Langdon și agentul Neveu au participat benevol la acest plan. Căpitanul Fache își dezvăluie rareori metodele de lucru mai... creative. Tot ceea ce pot confirma deocamdată este faptul că vinovatul a fost arestat, iar domnul Langdon și agentul Neveu sunt acum în siguranță și în afara oricăror suspiciuni.

Pe buzele lui Fache se întinsese umbra vagă a unui zâmbet, când se întoarse din nou spre Aringarosa:

— Un individ isteț, acest Collet.

Câteva clipe se scurseră în liniște. În cele din urmă, căpitanul își trecu palma peste frunte, netezindu-și părul, și privi către episcop.

— Excelență, aș vrea să mai discutăm o ultimă problemă înainte de a mă întoarce la Paris: zborul dumneavoastră neașteptat la Londra. Ați mituit pilotul ca să schimbe cursul avionului. Procedând astfel, ați încălcat o serie de prevederi legale internaționale.

— Eram disperat, replică Aringarosa încet.

— Da. Așa cum era și pilotul respectiv când l-au interogat oamenii mei.

Fache duse mâna la buzunar și scoase un inel cu ametist.

Ochii episcopului se umplură de lacrimi în momentul când luă inelul, strecurându-l înapoi pe deget.

— Ați fost atât de amabil! Vă mulțumesc, adăugă și îi strânse mâna lui Fache în palma sa.

Căpitanul se scutură și, apropiindu-se de fereastră, privi absent în zare. Când se întoarse, pe chipul lui se citea o oarecare nesiguranță:

— Excelență, încotro vă veți îndrepta de-acum?

Aringarosa fusese întrebat exact același lucru și cu o seară în urmă, când părăsise Castelul Gandolfo.

— Bănuiesc că drumul meu este la fel de incert ca al dumneavoastră.

— Da, replică Fache. Cred că voi ieși la pensie în curând.

Episcopul surâse obosit:

— Puțină credință poate face minuni, căpitane! Puțină credință!

Capela Rosslyn, numita adesea Catedrala Codicelor, se află la zece kilometri sud de Edinburgh, în Scoția, pe locul unui vechi templu închinat zeului Mithra. Construită de Cavalerii Templieri în 1446, capela este gravată cu o tulburătoare diversitate de simboluri păgâne, iudaice, creștine, egiptene și masonice.

Coordonatele sale geografice urmează perfect meridianul nord-sud care trece prin Glastonbury. Aceasta longitudinală Linie a Rozei constituie reperul tradițional al legendarei Insule Avalon a regelui Arthur, fiind considerată pilonul central al spațiului sacru britanic. De la această venerată Linie a Rozei derivă numele Capelei Rosslyn, inițial scris Roslin.

Turnurile ei dantelate aruncau umbre lungi în lumina amurgului, când mașina închiriată de Langdon și Sophie Neveu opri în parcare din fața falezei pe care se înălța capela. Zborul scurt de la Londra la Edinburgh fusese odihnitor, deși nici unul dintre ei nu izbutise să doarmă, cuprinși de nerăbdare. Privind masiva construcție ce se profila pe cerul acoperit de nori, Langdon se simțea așa cum bănuia că trebuie să se fi simțit Alice în momentul în care căzuse în gaura de iepure. „Probabil că visez!” Și totuși, știa că ultimul mesaj al lui Saunière era cât se poate de explicit:

The Holy Graal 'neath ancient Roslin waits.

„Graalul Sfânt sub vechiul Roslin zăbovește.”

El își închipuise la un moment dat că „harta Graalului” trebuia să fie o diagramă — un desen cu un X mare marcând locul exact —, însă ultimul secret al Stăreției le fusese revelat în același mod în care Saunière li se adresase de la bun început. „Un simplu poem.” Patru

versuri clare, care îi îndrumau, fără dubiu, spre acest loc. Pe lângă faptul că se referea explicit la Rosslyn, poemul amintea și de câteva trăsături arhitecturale bine cunoscute ale capelei.

În ciuda clarității indiciilor, Langdon avea mai degrabă o senzație de insecuritate și dezechilibru. Capela Rosslyn i se părea un lăcaș mult prea evident. Timp de secole, această construcție dăduse naștere la șoapte ce aminteau despre Graal. În ultimele decenii, șoaptele se transformaseră în strigăte în gura mare, când dispozitivele radar dezvăluiseră existența unei uimitoare structuri *sub* capelă — o vastă încăpere subterană. Pe lângă faptul că era mult mai mare decât capela însăși, încăperea nu părea a avea nici o intrare sau ieșire. Arheologii au solicitat începerea unor excavații, pentru a putea ajunge la camera misterioasă, dar Trustul Rosslyn interzisese cu desăvârșire orice săpături în perimetrul acestui loc sacru. Desigur, acest refuz nu făcuse decât să alimenteze speculațiile. Ce anume încerca Trustul Rosslyn să ascundă?

Capela devenise între timp loc de pelerinaj pentru căutătorii de mistere. Unii pretindeau că sunt atrași aici de un puternic câmp magnetic prezent în mod inexplicabil în zonă, alții susțineau că doresc să cerceteze împrejurimile pentru a găsi o intrare secretă în camera subterană, dar cei mai mulți recunoșteau că vin pur și simplu pentru a cutreiera zona și a inspira parfumul Graalului.

Deși Langdon nu mai fusese aici până acum, totdeauna se amuzase când auzea spunându-se că aici s-ar afla ascuns Sfântul Graal. Da, poate că *odată*, cu mult timp în urmă, Graalul se aflase la Rosslyn, dar acum, în nici un caz nu se mai afla acolo. Prea multă atenție fusese acordată capelei în ultima vreme și, mai curând sau mai târziu, cineva tot avea să pătrundă în încăperea subterană.

Specialiștii considerau că Rosslyn era doar o momeală — unul dintre „drumurile înfundate” pe care Stăreția se pricepuse atât de bine să le pună la punct. În seara aceasta însă, după ce citise poemul ce menționa atât de clar acest

loc, Langdon nu mai avea deloc chef să se amuze. O întrebare îl frământase toată ziua:

„De ce ar fi depus Saunière atâta efort, pentru a ne îndruma, în cele din urmă, spre o locație evidentă?”

Nu putea găsi însă nici un răspuns logic.

„Trebuie să fie ceva în legătură cu Rosslyn, ceva ce încă nu am înțeles.”

— Robert! strigă Sophie de lângă portieră, privindu-l. Vii?

Ținea în mână caseta din lemn de trandafir pe care Bezu Fache le-o înapoiase. Înăuntru, ambele criptex-uri fuseseră reasamblate și așezate exact așa cum le găsiseră. Papirusul cu poemul era închis în interior — de această dată fără fiola cu oțet.

Străbătând aleea cu pietriș ce ducea spre capelă, trecură pe lângă celebrul zid vestic al construcției. Turiștii presupuneau că acest perete ieșit straniu în afară era, de fapt, o parte neterminată a capelei. Adevărul, își aminti Langdon, era mult mai interesant.

„Zidul de vest al Templului lui Solomon!”

Cavalerii templieri proiectaseră Capela Rosslyn ca o reproducere fidelă a anticului templu din Ierusalim — inclusiv zidul vestic, un îngust sanctuar dreptunghiular și o încăpere subterană asemănătoare Sfintei Sfintelor, în care primii nouă templieri descoperiseră neprețuita lor comoară, într-adevăr, Langdon se văzu nevoit să recunoască, exista o logică tulburătoare în ideea că templierii construiseră pentru a adăposti Graalul un „cămin” similar cu locul inițial de odihnă a sacrelor relicve.

Intrarea în capelă era mult mai modestă decât se așteptase el. Ușa micuță din lemn avea două balamale metalice și un însemn simplu:

„ROSLIN”

Modul vechi de ortografiere a cuvântului, îi explică profesorul lui Sophie, derivase de la Meridianul Rozei, pe care fusese amplasată capela; sau, așa cum preferau

specialiștii să creadă, de la „Linia Rozei” — vița străveche a Mariei Magdalena.

Capela avea să se închidă curând și, când Langdon deschise ușa, un val de aer cald îi întâmpină, de parcă bătrânul edificiu ar fi oftat ostenit, la capătul unei zile lungi. Pe arcada de la intrare erau gravate numeroase *cinquefoils* — ornamente arhitecturale cu cinci petale.

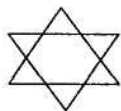
„Roze. Pântecele zeiței.”

Intrând în urma lui Sophie, își lăsă privirea să se desfete cu întregul sanctuar. Deși citise despre complexitatea arhitecturală a interiorului, faptul că acum o vedea cu propriii ochi era copleșitor.

„Un paradis al simbolisticii”, îl numise odată unul dintre colegii săi.

Întreaga suprafață a capelei era gravată cu cele mai diverse simboluri — crucifixuri creștine, stele iudaice, crucile specifice templierilor, cornuri ale abundenței, piramide, semne astrologice, plante, legume, pentagrame și trandafiri. Templierii fuseseră desăvârșiți lucrători în piatră, construind biserici pe întregul teritoriu al Europei, dar Rosslyn era considerată capodopera lor, simbolul sublim al dragostei și al venerației. Meșterii masoni nu lăsaseră nici o piatră nesculptată. Capela Rosslyn era un altar închinat tuturor credințelor... tuturor tradițiilor și, mai presus de orice, naturii și sacrului feminin.

Înăuntru se aflau doar câțiva turiști care ascultau explicațiile ghidului. Tânărul îi conducea în șir indian pe un traseu bine stabilit, ce lega șase obiective arhitecturale importante ale capelei. Generații de vizitatori străbătuseră același drum, aceleași linii drepte, iar pașii lor gravaseră în decursul timpului un simbol uriaș pe pardoseala de piatră:

„Steaua lui David”, își spuse Langdon. Cătuși de puțin o coincidență. Cunoscută și sub numele de „Pecetea lui Solomon”, hexagrama fusese, odinioară, simbolul secret al preoților astronomi, fiind mai apoi adoptată de regii israeliți — David și Solomon.

Ghidul îi văzu când intrară și, cu toate că era aproape de ora închiderii, le zâmbi și le făcu semn să înainteze.

Langdon mulțumi cu un gest și porni spre mijlocul capelei.

Sophie rămase însă în prag, privind în jur nedumerită:

— Ce s-a întâmplat? întrebă el.

— Cred... cred că am mai fost aici.

Profesorul își ridică o sprânceană:

— Dar ai spus că nici n-ai auzit de Rosslyn!

— N-am auzit, replică ea, continuând să cerceteze capela cu aceeași privire confuză. Probabil că bunicul m-a adus aici când eram foarte mică. Nu știu... Îmi pare destul de cunoscută.

Apoi, pe măsură ce ochii ei se plimbau de colo, colo, începu să clatine din cap, din ce în ce mai sigură:

— Da! arată ea spre partea din față a capelei. Coloanele acelea două... le-am mai văzut.

Langdon privi cei doi pilaștri sculptați. Dantelăria cioplită în piatră părea să emane o aură ruginie, învăluită în ultimele raze de soare filtrate prin ferestrele vestice. Coloanele, amplasate acolo unde în mod normal ar fi trebuit să se afle altarul, formau o pereche stranie. Cea din stânga era decorată cu linii simple, verticale, iar cealaltă părea străbătută de o delicată spirală florală.

Sophie pornise deja spre ele. Profesorul o urmă cu pași repezi și, când ajunseră lângă coloane, o auzi exclamând:

— Da, sunt sigură că le-am mai văzut!

— Nici nu mă îndoiesc, replică el, dar e posibil să le fi văzut *în altă parte*.

— Cum adică?

— Aceste două coloane constituie cea mai „copiată” structură arhitectonică la nivel mondial. Există replici ale lor în lumea întreagă.

— Replici ale Capelei Rosslyn? Întrebă ea cu un aer sceptic.

— Nu. Ale coloanelor. Îți amintești ce ți-am spus mai devreme, că însăși *capela* este o copie a Templului lui Solomon? Acești pilaștri sunt replici fidele ale celor care se aflau odinioară acolo. Acesta — arată el spre coloana din stânga — se numește *Boaz*, sau „Coloana Arhitectului”. Celălalt este numit *Jachin* sau „Coloana Ucenicului”. De fapt, absolut toate templele masonice din lume au doi pilaștri ca aceștia.

Langdon îi explicase deja despre strânsele relații istorice dintre templieri și societățile secrete masonice din ziua de azi, ale căror grade inferioare — Ucenic, Calfă și Maestru — datează de pe vremea primilor templieri. Ultimul poem al lui Jacques Saunière se referea clar la Maeștrii Masoni care decoraseră Capela Rosslyn. De asemenea, amintea de cupola centrală a capelei, pe care erau sculptate forme ce reprezentau stele și planete.

— Nu am fost niciodată într-un templu masonic, spuse Sophie fără a-și lua ochii de la cei doi pilaștri. Sunt sigură că am văzut coloanele acestea *aici*.

Se întoarse apoi spre vasta întindere a capelei, căutând parcă un element care să declanșeze altă amintire.

Ceilalți turiști se pregăteau să părăsească locașul și ghidul se apropie de ei, cu același surâs plăcut întipărit pe chip. Era un tânăr drăguț, de aproape treizeci de ani, cu accent scoțian și păr blond-roșcat.

— Mă pregătesc să închid pe ziua de azi. Vă pot ajuta să găsiți ceva?

„Ce-ai zice de Sfântul Graal?” își spuse profesorul.

— Codul! izbucni Sophie pe neașteptate. E un cod aici!

Ghidul părea încântat de entuziasmul ei:

— Într-adevăr, doamnă!

— Este pe plafon, adăugă ea, întorcându-se spre zidul din partea dreaptă. Undeva... acolo!

Zâmbetul de pe buzele ghidului se lăți:

— Să înțeleg că ați mai fost la Rosslyn?

„Codul”, își spuse Langdon. Uitase de el. Unul dintre numeroasele mistere ale capelei era întruchipat de o arcadă din care ieșeau în relief sute de blocuri de piatră, formând o bizară suprafață cu multe fațete. Pe fiecare bloc de piatră era gravat un simbol, aparent la întâmplare, care crea un cifru de proporții uriașe. Unele opinii susțineau că acest cod revela intrarea în camera secretă de sub capelă. Altele considerau că dezvăluie adevărata legendă a Graalului. Oricum, nu mai conta; criptografii se străduiseră vreme de secole întregi să-l descifreze, dar nu izbutiseră. Trustul Rosslyn oferea și astăzi o generoasă recompensă celui care ar fi reușit să-i perceapă semnificația secretă, însă codul rămânea în continuare un mister.

— Voi fi fericit să vă arăt...

Sophie nu mai auzi restul cuvintelor.

„Primul meu cod”, își spuse pornind singură, ca în transă, spre arcadă. Îi dăduse caseta lui Langdon, așa că, pentru moment, izbuti să uite de Sfântul Graal, de Le Prieuré de Sion și de toate necunoscutele zilei de ieri. Când ajunse sub arcada boltită și văzu simbolurile gravate, amintirile îi reveniră în valuri. În mod ciudat, rememorarea primei sale vizite aici aduse cu ea și o neașteptată tristețe.

Era doar o copilă pe atunci... la vreun an după moartea celor dragi. Bunicul o adusese în Scoția pentru o scurtă vacanță și, înainte de a se întoarce la Paris, veniseră să vadă Capela Rosslyn. Era seara, târziu, și capela fusese închisă. Dar ei mai rămăseseră înăuntru.

— Acum putem merge acasă, *grand-père*? îl rugase ea, obosită.

— Imediat, draga mea, imediat, îi răspunse bunicul pe un ton melancolic. Mai am doar un singur lucru de făcut aici. Ce-ai zice dacă m-ai aștepta în mașină?

— Ești ocupat iar cu lucruri de-ale oamenilor mari?

El încuviințase:

— Voi termina repede. Promit!

— Pot să rezolv din nou codul de pe arcadă? A fost distractiv.

— Nu știu. Eu trebuie să ies puțin. N-o să-ți fie frică aici înăuntru, singură?

— Sigur că nu! spuse ea, jignită. Nici măcar nu s-a întunecat!

— Foarte bine, atunci, zâmbise bunicul și o condusesse spre arcada pe care i-o arătase puțin mai devreme.

Sophie se așezase imediat pe pardoseală, întinzându-se cu fața în sus și lăsându-și privirile să rătăcească peste mozaicul de piatră.

— Am să dezleg codul înainte de a te întoarce tu!

— Atunci, hai să ne luăm la întrecere, îi răspunse el, după care se aplecase, o sărutase pe frunte și pornise spre una dintre ușile laterale. Voi fi chiar aici, afară. Las ușa deschisă! Dacă ai nevoie de mine, strigă-mă!

Sophie rămăsese întinsă pe podea, privind în sus, spre arcadă. Își simțea pleoapele grele și, după câteva minute, simbolurile de deasupra începuseră să se înceteșeze. Apoi dispăruseră complet.

Când se trezise, pardoseala de piatră era rece sub ea.

— *Grand-père!*

Nu-i răspunsese nimeni. Se ridicase și își scuturase praful de pe haine. Ușa laterală era încă deschisă și prin ea zărise cerul aproape întunecat. Ieșind, îl văzuse pe bunicul ei stând pe veranda unei case de piatră, chiar în spatele bisericii. Vorbea încet cu o persoană ce se întrezărea vag prin ușa cu plasă.

— *Grand-père!* strigase din nou.

El se întorsese și-i făcuse un semn cu mâna, să-l mai aștepte încă puțin. Apoi îi mai spusese câteva cuvinte persoanei dinăuntru, îi aruncase o sărutare din vârful degetelor și venise spre Sophie, eu ochii înlăcrimați.

— De ce plângi, *grand-père?*

O luase în brațe și o strânsese la pieptul lui:

— Oh, Sophie, noi doi ne-am luat adio de la multă lume anul acesta. E greu.

Fetița se gândise la accident, la mama și la tatăl ei, la bunica și la frățiorul cel mic.

— Și acum ai spus adio unei alte persoane?

— Unei dragi prietene pe care o iubesc foarte mult, îi zise el cu emoție în glas. Și mi-e teamă că n-am s-o mai văd multă vreme de acum înainte.

Alături de ghid, Langdon cercetă din priviri zidurile capelei, temându-se că ajunseseră într-un punct mort. Sophie se îndepărtase pentru a studia codul acela din piatră și-i lăsase lui caseta din lemn de trandafir, a cărei hartă către Graal părea să nu le fie însă de nici un ajutor. Deși poemul lui Saunière indica limpede Capela Rosslyn, el, unul, nu știa ce anume ar trebui să facă acum. Poemul amintea de „paloș și potir”, însă în jur nu se zărea nimic asemănător.

„Graalul Sfânt sub vechiul Roslin zăbovește.
Cu paloșul și potirul veghind ale ei porți.”

În mod cert, un alt aspect al acestui mister rămăsese neelucidat.

— N-aș vrea să fiu indiscret, spuse ghidul în timp ce privea caseta din mâna lui Langdon. Dar... pot să vă întreb de unde aveți cutia aceasta?

Profesorul râse cu jumătate de gură:

— E o poveste extrem de lungă.

Tânărul ezită, fără a-și lua ochii de la casetă:

— Mi se pare foarte ciudat, reluă el, dar bunica mea are o cutie exact ca aceasta — o casetă de bijuterii. Lemn de trandafir identic lustruit, aceeași roză incrustată... chiar și balamalele par la fel.

Profesorul era sigur că ghidul se înșeală. Dacă exista o casetă unică în lume, aceasta de aici trebuia să fie — confecționată special pentru cheia de boltă a Stăreției.

— Cutiile pot părea similare, dar...

Ușa laterală se închise cu un bufnet sonor. Sophie ieșise fără un cuvânt și, cu pași ușori, se apropia de o casă alăturată. Langdon privi în urma ei. „Unde se duce?” De când ajunseseră aici, se purta cam ciudat.

— Știți a cui este casa aceea? Îl întrebă el pe ghid.

Tânărul încuviință, părând la fel de mirat de comportamentul lui Sophie:

— Este rectoratul capelei. Acolo locuiește custodele, care este totodată, președintele Trustului Rosslyn și, aș putea adăuga, bunica mea.

— Bunica dumneavoastră este președinta Trustului Rosslyn?

Ghidul înclină din cap afirmativ:

— Eu locuiesc împreună cu ea la rectorat, o ajut la întreținerea capelei și ofer explicații vizitatorilor. Am locuit aici de când mă știu. Bunica practic m-a crescut acolo.

Îngrijorat pentru Sophie, Langdon porni spre ușă, ca s-o strige. Dar după numai câțiva pași se opri brusc. Cuvintele tânărului îi răsunau straniu în minte.

„Bunica m-a crescut.”

Privi spre Sophie, afară, și apoi își întoarse ochii spre caseta pe care o ținea în mână. „Imposibil!” încet, cu mișcări lente, se întoarse spre tânărul ghid:

— Spuneați că bunica dumneavoastră are o casetă exact ca aceasta?

— Aproape identică.

— Știți cumva de unde o are?

— Bunicul a confecționat-o. El a murit când eu eram foarte mic, dar bunica încă mai vorbește și astăzi despre el. Spune că avea o îndemânare fantastică și că îi plăcea să construiască tot felul de lucruri.

Uluit, Langdon încercă să cuprindă cu mintea inimaginabila rețea de conexiuni care începea să se lege.

— Spuneați că ați fost crescut de bunica dumneavoastră. Vă pot întreba ce anume s-a întâmplat cu părinții dumneavoastră?

Ghidul îi aruncă o privire surprinsă:

— Au murit când eu eram mic. În aceeași zi cu bunicul meu, adaugă el după o scurtă pauză.

Profesorul își simți inima bătând frenetic.

— Într-un accident de mașină?

Uimirea din ochii măslinii ai tânărului ajunse la cote maxime:

— Da, într-un accident de mașină. Aproape întreaga mea familie a murit în ziua aceea. Mi-am pierdut bunicul, părinții și...

Ghidul ezită o clipă, plecându-și ochii în podea:

— Și sora, sfârși Langdon în locul lui.

Pe faleză, casa de piatră era exact așa cum și-o amintea ea. Începuse să se însezeze și clădirea părea că emană o aură caldă, ademenitoare. Mirosul de pâine proaspăt coaptă răzbătea prin ușa deschisă, iar în ferestre strălucea o lumină aurie. Când se apropie, Sophie auzi dinăuntru un hohot înfundat.

Prin ușa de plasă, zări o femeie în vârstă. Stătea cu spatele spre ea, dar se vedea că plânge. Bătrâna avea un păr bogat, argintiu, care-i stârni lui Sophie amintiri ciudate. Urcă încet treptele verandei. Femeia strângea în mâini fotografia unui bărbat, iar degetele ei îi atingeau fața cu o duioasă tristețe.

Era un chip pe care Sophie îl cunoștea bine.

„*Grand-père!*”

Era evident că vestea morții lui, cu o seară în urmă, ajunsese până la ea.

O scândură scârțâi sub picioarele ei și femeia se întoarse încet, iar ochii ei triști o zăriră. Sophie dădu să fugă, dar ceva o ținui locului. Bătrâna așeză ușor fotografia pe masă și, fără a-și lua privirea de la ea, se apropie de ușa cu plasă. O veșnicie păru că se scurge în vreme ce ele rămaseră nemișcate, privindu-se în ochi, despărțite doar de plasa subțire. Apoi, aidoma unui val de mare ce-și strânge încet forțele, expresia femeii se transformă, trecând de la incertitudine la uluire... la speranță... și, în cele din urmă, la o imensă bucurie.

Dând ușa de perete, ieși în prag, întinse brațele și cuprinse între palmele moi obrajii încremeniți ai lui Sophie:

— Oh, copilul meu drag... uită-te la tine!

Deși n-o recunoscuse, Sophie știa cine e femeia. Încercă să spună ceva, dar abia mai reușea să respire.

— Sophie... hohoti bătrâna, sărutându-i fruntea.

— Dar..., bâigui ea cu vocea sugrumată, *grand-père* mi-a spus că ați...

— Știu. Femeia îi cuprinse umerii cu palmele ei calde și o învăluî cu o privire familiară: Bunicul tău și cu mine am fost obligați să spunem multe minciuni. Am procedat așa cum am considerat că e bine. Îmi pare rău. A fost pentru siguranța ta, prințesă.

Ultimul cuvânt îi aminti imediat de bunicul ei, care îi spusese astfel vreme de mulți ani. Sunetul vocii lui părea să răsună acum prin vechile ziduri de la Rosslyn, prin pământ, până în străfundurile necunoscute, de sub biserică.

Femeia își aruncă brațele în jurul ei, cu lacrimile care-i curgeau șiroaie pe obraji.

— Bunicul tău și cu mine am vrut atât de mult să-ți spunem adevărul! Dar între voi doi situația era dificilă. El s-a străduit. Sunt atât de multe de explicat! Atât de multe!

O sărută pe frunte încă o dată și îi șopti la ureche:

— Gata cu secretele, prințesă! A venit vremea să afli adevărul despre familia noastră.

Sophie și bunica ei stăteau îmbrățișate pe treptele verandei, când tânărul ghid se apropie în fugă, cu privirea plină de speranță și de neîncredere:

— Sophie?

Printre lacrimi, ea înclină din cap și se ridică. Nu-i recunoștea chipul, dar în clipa în care se strânsesă unul la pieptul celuilalt, simți puterea sângelui care-i curgea prin vene... același sânge în trupul amândurora.

Când Langdon traversă peluza pentru a li se alătura, Sophie nici nu-și mai putea imagina cum, cu numai o zi în urmă, se simțise atât de singură pe lume. Iar acum, în acest loc străin, alături de trei oameni pe care abia dacă-i cunoștea, era, în sfârșit, acasă.

Noaptea se aşternuse peste Rosslyn.

Robert Langdon stătea singur pe veranda casei de piatră, ascultând cu plăcere vocile vesele ce răzbăteau din spatele uşii de plasă. Ceaşca de cafea tare, braziliană, din care sorbea încet izbutise să-l înviorzeze, dar ştia că efectul e doar temporar; oboseala pe care o resimţea era mult prea puternică, pătrunzându-i până în suflet.

— Ai ieşit fără să te aud, şopti o voce în spatele lui.

Se întoarse. Bunica lui Sophie apăruse în prag, iar părul ei argintiu scânteia în lumina lunii. Numele ei — cel puţin de douăzeci şi opt de ani încoace — era Marie Chauvel.

Langdon îi surâse:

— M-am gândit că familia dumneavoastră are nevoie de puţină intimitate.

Prin fereastră o zări pe Sophie care stătea de vorbă cu fratele ei. Marie se aşeză lângă el.

— Domnule Langdon, când am aflat că Jacques a fost ucis, mi-a fost o teamă cumplită pentru Sophie. În seara asta, văzând-o în pragul casei mele, mi s-a luat de pe inimă o piatră uriaşă. Nici nu ştiu cum v-aş putea mulţumi îndeajuns.

Profesorul nu avea idee ce ar putea să îi răspundă. Deşi încercase să se retragă, pentru a le oferi răgazul de a vorbi singure, Marie îl rugase să rămână şi să asculte. „Soţul meu a avut încredere în dumneata, domnule Langdon; de aceea, am şi eu.”

Iar el rămăsese, aşezat alături de Sophie, şi ascultase mut de uimire în vreme ce Marie le povestea. Aproape incredibil, părinţii lui Sophie erau descendenţi ai Merovingienilor — urmaşi direcţi ai lui Iisus Hristos şi ai Mariei Magdalena. Pentru a nu risca în zadar, strămoşii lor îşi schimbaseră numele de familie, renunţând la Plantard şi Saint-Clair. Copiii lor întruchipau însăşi viţa regală şi de aceea erau îndeaproape vegheaţi de Stăreţie. Când părinţii

lui Sophie muriseră într-un accident de mașină ale cărui cauze rămăseseră încă neelucidate, Stăreția se temuse ca identitatea lor fusese descoperită.

— Bunicul tău și cu mine, explică Marie eu vocea sugrumată de durere, am fost puși în situația de a lua o hotărâre chiar în clipa în care am fost anunțați. Mașina părinților tăi tocmai fusese găsită în râu. Întreaga noastră familie — inclusiv voi, cei doi nepoți — ar fi trebuit să se afle în seara aceea în mașină. Din fericire, ne-am răzgândit în ultimul moment și așa se face că părinții tăi au plecat singuri. Când am aflat vestea accidentului, n-am știut ce să credem... dacă a fost, cu adevărat, un *accident*. Știam însă că trebuie să ne protejăm nepoții și am procedat așa cum am crezut noi că e bine. Jacques a declarat la poliție că în mașină ne aflam deopotrivă eu și fratele tău, dar că trupurile noastre au fost, probabil, duse de curent. Apoi, cu ajutorul Stăreției, am intrat într-un con de umbră. Fiind o personalitate cunoscută, Jacques nu și-a permis luxul de a dispărea și el. Ni s-a părut firesc ca tu, Sophie, fiind cea mai mare, să rămâi alături de el, în Paris, aproape de Stăreție și de protecția pe care ea ți-o putea asigura.

Brusc, vocea i se frânse, transformându-i-se într-o șoaptă abia auzită:

— Despărțirea familiei a fost cel mai greu lucru pe care l-am făcut vreodată. Eu și Jacques ne vedeam foarte rar, și totdeauna în cea mai mare taină... sub protecția Stăreției. Există unele ceremonii pe care confreria ține încă să le îndeplinească fără greș.

Langdon știa că povestea nu se încheia aici, dar era totodată conștient de faptul că ar fi fost o indiscreție din partea lui să mai asculte, așa că ieșise din încăpere.

Acum, privind turllele capelei, simțea încă frustrarea misterului ei nerezolvat. „Se află oare Graalul aici, la Rosslyn? Și dacă da, unde sunt paloșul și potirul menționate de Saunier în poemul său?”

— Iau eu asta, spuse Marie, întinzând mâna spre el.

— Oh, mulțumesc, spuse el, înmânându-i ceașca.

— Mă refeream la obiectul din cealaltă mână, domnule Langdon.

Coborându-și privirea, profesorul își dădu seama că avea încă la el papyrusul lui Sauniere. Îl scosese din criptex încă o dată, sperând că poate de data aceasta va observa ceva ce îi scăpase înainte.

— Desigur, vă rog să mă scuzați.

Marie îl privi ușor amuzată și luă hârtia:

— Cunosc un bancher din Paris care așteaptă probabil cu nerăbdare să recupereze caseta aceea din lemn de trandafir. Andre Vernet a fost un foarte bun prieten de-al lui Jacques, în care soțul meu avea încredere deplină. Andre ar fi fost dispus să facă orice pentru a respecta dorința lui Jacques de a proteja această casetă.

„Inclusiv să mă împuște pe mine”, își spuse Langdon în sinea lui, hotărât să nu mai amintească faptul că îi spărsese bietului om nasul. Gândul la Paris îi readuse în memorie pe cei trei seneșali uciși cu o seară în urmă.

— Și Le Prieuré? Ce se va întâmpla cu ea acum?

— Rotițele s-au pus deja în mișcare, domnule Langdon. Confreria a rezistat secole de-a rândul, așa că va trece și peste acest impas. Totdeauna există oameni gata să preia frâiele și să reclădească totul.

Profesorul bănuia însă că bunica lui Sophie era profund implicată în operațiunile Stăreției. La urma urmei, femeile făcuseră totdeauna parte din confrerie; patru Mari Maestri fuseseră femei. Seneșalii erau, de obicei, aleși din rândurile bărbaților, dar femeile dețineau un rol mult mai important și puteau accede la cea mai înaltă funcție, de pe orice treaptă ierarhică practic.

Gândul îi zbură la Leigh Teabing și la discuția din Westminster Abbey. Totul părea acum pierdut undeva, în trecut, cu mulți ani în urmă.

— Biserica a exercitat presiuni asupra lui Jacques Sauniere pentru a nu dezvălui documentele Sangreal în Ziua de Apoi?

— Doamne, nu! Ziua de Apoi nu-i decât o scorneală a unor minți bolnave. Nu există nimic în doctrina confreriei

care să identifice o dată anume pentru revelarea Graalului. De fapt, confreria a susținut totdeauna că adevărul despre Graal nu ar trebui *niciodată* dezvăluit.

— Niciodată?

Langdon era înmărmurit.

— Misterul și miraculosul ne hrănesc sufletul, domnule Langdon, nu Graalul în sine. Frumusețea Graalului rezidă în spiritul său eteric. Pentru unii, continuă Marie Chauvel ridicându-și privirea spre turlele Capelei Rosslyn, Graalul e o cupă care le-ar putea oferi viața fără de sfârșit. Pentru alții, e doar căutarea unor documente pierdute și a unui vechi mister. Iar pentru majoritatea, bănuiesc că Graalul este, pur și simplu, o idee luminoasă... o comoară mirifică, de neatins, care — chiar și în lumea nebună de azi — ne inspiră și ne îmboldește.

— Dar dacă documentele Sangreal rămân ascunse, adevărul despre Maria Magdalena va pieri pentru totdeauna.

— Oare? Privește în jurul dumitale! Povestea ei e spusă în artă, în muzică, în zeci de cărți. În fiecare zi, tot mai des. Roata se învâртеște, începem să sesizăm pericolele istoriei noastre... și ale drumului autodistructiv pe care am pornit. Începem să ne recunoaștem nevoia de a readuce la viață sacrul feminin. Aminteai la un moment dat, adăugă ea după o pauză, că scrii o carte despre simbolistica sacrului feminin, nu-i așa?

— Într-adevăr.

— Sfârșește acea carte, domnule Langdon. Îngână-i melodia. Lumea are nevoie de trubaduri moderni.

Profesorul rămase tăcut, împovărat de greutatea cuvintelor ei. Undeva, în noapte, luna plină răsărea deasupra copacilor. Întorcându-se spre Rosslyn, Langdon resimți o dorință copilărească de a-i pătrunde secretele. „Nu întreba”, își spuse. „Nu e momentul acum.” Privi papyrusul din mâna Mariei și apoi își îndreptă din nou ochii spre capelă.

— Întreabă-mă, domnule Langdon, surâse ea. Ți-ai câștigat acest drept.

El simți cum obrazii îi iau foc.

— Ai vrea să afli dacă Graalul e ascuns aici, la Rosslyn.

— Îmi poți spune?

Marie ofta, mimând exasperarea.

— De ce oare bărbații nu pot lăsa, pur și simplu, Graalul să odihnească în pace?

Apoi izbucni în râs, evident amuzată:

— De ce crezi că s-ar afla aici?

Langdon arătă spre hârtia din mână ei.

— Poemul se referă explicit la Rosslyn, dar menționează ceva despre un paloș și un potir veghind asupra Graalului. Eu n-am văzut aici nici un simbol care să amintească de ele.

— Paloșul și potirul... Dar cum arată ele, de fapt?

Profesorul își dădu seama că Marie îl tachinează, dar intră în joc, descriindu-i pe scurt cele două simboluri.

O expresie vagă de recunoaștere pâlpâi în ochii ei:

— Ah, da, firește. Paloșul simbolizează elementul masculin. Cred că este reprezentat așa, am dreptate?

Și, cu arătătorul de la mână dreaptă, schiță un triunghi în palma stângă:

— Da, îi confirma profesorul.

Marie desenase forma „închisă”, mai rar folosită, a lamei, dar el văzuse simbolul reprezentat în ambele feluri.

— Iar triunghiul inversat, continua ea, desemnează potirul, adică tot ceea ce este feminin.

— Exact!

— Și dumneata susții că, printre sutele de simboluri existente aici, la Rosslyn, aceste două forme nu apar nicăieri?

— Eu nu le-am văzut.

— Dar dacă ți le voi arata, ești de acord să mergi pe urmă sa te odihnești?

Înainte ca el să apuce să îi răspundă, Marie Chauvel coborâse treptele verandei și se îndreptă spre capelă. Langdon o urmă cu pași repezi.

Intrând în clădire, bătrâna aprinse luminile și făcu semn spre pardoseală.

— Iată, domnule Langdon. Paloșul și potirul.

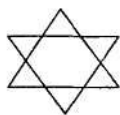
Profesorul privi cu atenție piatra tocită a podelei. Era goală.

— Dar nu e nimic aici...

Marie oftă și începu să parcurgă cunoscutul traseu săpat în pardoseală de pașii miilor de turiști, același pe care îl văzuse el străbătut de grupul de vizitatori de mai devreme. Treptat, privirea i se focaliză și, în cele din urmă, distinse uriașul simbol gravat în piatră, însă nu părea deloc mai lămurit.

— Păi, asta este steaua lui Da...

Dar se întrerupse brusc, mut de uimire:

„Paloșul și potirul.

Îmbinate într-un simbol unic.

Steaua lui David... uniunea perfectă a femininului cu masculinul... Pecetea lui Solomon... ce desemna locul Sfintei Sfintelor, locul în care se credea că sălășluiesc divinitatea masculină și cea feminină — Yahve și Shekina.”

Abia după un minut izbuti să-și găsească cuvintele:

— Așadar, poemul chiar se referă la Rosslyn. Explicit. Fără dubii.

— Așa se pare, surâse ea.

Langdon simți un fior de gheață pe șira spinării:

— Așadar Sfântul Graal se află în încăperea secretă de sub noi?

Marie izbucni în râs.

— Doar spiritul său. Una dintre cele mai vechi misiuni ale confreriei a fost aceea de a readuce într-o zi Graalul pe pământul natal al Franței, unde să poată odihni în pace, pentru totdeauna. Vreme de secole, relicva a fost mutată de colo-colo, din motive de securitate. Când a devenit Mare Maestru, Jacques și-a făgăduit să-i redea demnitatea pierdută, readucând-o în Franța și construindu-i un loc de veci potrivit pentru o regină.

— Și a reușit?

Expresia de pe chipul ei deveni brusc serioasă.

— Domnule Langdon, ținând seama de ajutorul dat familiei mele în seara asta și în calitatea mea de custode al Trustului Rosslyn, îți pot spune cu certitudine că Graalul nu se mai află aici.

Profesorul simți că e momentul să insiste:

— Dar cheia de boltă ar trebui să indice locul în care Sfântul Graal este ascuns *acum!* De ce sugerează Rosslyn?

— Poate că nu i-ai înțeles dumneata foarte bine semnificația. Nu uita, Graalul poate fi înșelător! Ca și răposatul meu soț, de altfel!

— Dar nici nu ar putea fi mai clar de atât! ripostă el. Ne aflăm deasupra unei încăperi subterane sub semnul paloșului și al potirului, sub o boltă înstelată, înconjurați de arta Maeștrilor Masoni. Totul se referă aici la Rosslyn!

— Bine, lasă-mă să văd și eu poemul acela misterios.

Marie desfășură papirusul și citi versurile cu voce tare:

„Graalul Sfânt sub vechiul Roslin zăbovește.

Cu paloșul și potirul veghind ale ei porți,

Învăluită în a maeștrilor străveche artă.

Sub ceruri înstelate, în fine, odihnește.”

Când sfârși de citit, tăcu preț de câteva clipe. Apoi, un zâmbet îi lumină chipul:

— Aah, Jacques!

— *Înțelegi* ce vrea să spună? întrebă Langdon cu o undă de speranță în glas.

— Așa cum demonstrează pardoseala capelei, lucrurile simple pot fi percepute în mai multe moduri.

Profesorul se strădui să priceapă. Totul la Jacques Saunière părea a avea duble înțelesuri, însă el nu reușea să deslușească aici nimic.

Marie căscă, obosită:

— Domnule Langdon, îți voi face o mărturisire. Niciodată nu am știut unde se află Graalul în prezent. Dar, evident, am fost căsătorită cu un om extrem de influent și... intuiția mea feminină nu cred că dă greș.

Langdon dădu să spună ceva, dar ea continuă:

— Îmi pare rău că, după atâtea eforturi, vei pleca de aici fără a avea un răspuns satisfăcător. Și totuși, ceva îmi spune că, în cele din urmă, vei găsi ceea ce cauți. Într-o bună zi, vei înțelege. Și atunci, adăugă ea cu un surâs, am încredere că vei ști să păstrezi secretul.

Dincolo de ușă se auzi zgomotul unor pași:

— Ați dispărut amândoi la un moment dat, spuse Sophie.

— Eu tocmai plecam, îi răspunse bunica, apropiindu-se de ea. Noapte bună, prințesă! Nu-l ține treaz pe domnul Langdon până târziu, în noapte.

Apoi, sărutând-o pe frunte, intră în casă.

Când rămaseră singuri și Sophie se întoarse spre el, în ochii ei se citea o adâncă emoție:

— Nu mă așteptam la un asemenea sfârșit.

„Iar eu nici atât”, se gândi Langdon. Era evident că veștile primite în seara aceasta îi schimbaseră viața pentru totdeauna.

— Te simți bine? A fost cam prea mult, deodată.

Ea îi surâse, împăcată:

— Acum am o familie. Acesta e noul început de la care vreau să pornesc. Cine suntem și de unde venim — voi vedea mai târziu, în timp.

El nu îi răspunse.

— Mai rămâi cu noi puțin? Întrebă ea. Măcar câteva zile?

Nimic nu și-ar fi dorit mai mult, dar oftă adânc și îi spuse:

— Sophie, acum ai nevoie să petreci puțin timp cu familia ta. Eu mă întorc la Paris mâine dimineață.

Îl privi dezamăgită, dar știa că are dreptate. Mult timp, nici unul dintre ei nu rosti nici un cuvânt. În cele din urmă, ea îi luă mâna și, împreună, ieșiră din capelă, apropiindu-se de marginea falezei. În fața lor se întindea molcom peisajul scoțian, argintat de lumina lunii filtrate printre nori. Nemișcați, mâna-n mână, fără a rosti un cuvânt, își lăsară privirile să rătăcească în zare, străduindu-se amândoi să-și alunge oboseala.

Pe boltă, începuseră să apară stelele, iar spre vest un punct de lumina licărea mai intens decât toate celelalte. Langdon surâse în momentul în care îl văzu. Era Venus. Zeița privea în jos, spre Pământ, cu eterna ei lumină caldă.

Aerul se răcorise și o adiere proaspătă cobora dinspre coline. Într-un târziu, Langdon se întoarse spre ea. Stătea cu ochii închiși, iar pe buze îi flutura un zâmbet împăcat. El însuși își simțea pleoapele din ce în ce mai grele. Fără tragere de inimă, îi strânse ușor degetele în palma lui.

— Sophie!

Încet, deschise ochii și se întoarse spre el. Chipul ei avea o frumusețe stranie în lumina lunii.

— Bună! surâse somnoroasă.

Langdon simți o tristețe apăsătoare la gândul că a doua zi se va întoarce la Paris fără ea.

— Probabil că am să plec înainte ca tu să te trezești, îi spuse, străduindu-se să-și alunge nodul din gât. Îmi pare rău, nu mă pricep la...

Sophie ridică brațul și-i cuprinse obrazul în palma ei caldă. Apoi, aplecându-se spre el, îl sărută pe celălalt obraz:

— Când te voi mai vedea?

Langdon se clătină pentru o clipă, pierdut ochii ei:

— Când?

Oare ea știa cât de mult se întreba și el același lucru?

— Păi, luna viitoare voi susține o conferință în Florența. Voi fi acolo o săptămână întreagă și nu voi avea prea multe lucruri de făcut.

— Asta e o invitație?

— Ne vom desfăta în lux. Mi-au rezervat o cameră la Brunelleschi.

Sophie îi zâmbi jucăuș:

— Presupui cam multe, domnule Langdon!

El se crispă, dându-și seama cum sunaseră cuvintele lui:

— Ceea ce voiam să spun, de fapt...

— Nimic nu mi-ar plăcea mai mult decât să ne întâlnim la Florența, Robert. Cu o *singură* condiție însă, adaugă ea pe un ton serios. Fără muzee, fără biserici, fără morminte, artă și relicve.

— În Florența? Timp de o săptămână? Dar nu vom avea nimic altceva de făcut!

Sophie se aplecă spre el și-l sărută din nou, de această dată pe buze. Trupurile lor se atinseră, la început ușor, apoi mai strâns, lipite unul de altul. Când se despărțiră, ochii ei licăreau încărcăți de promisiuni:

— Bine, băigui Langdon. Atunci, așa rămâne.

EPILOG

Robert Langdon se trezi cu o tresărire. Visase! Pe halatul de baie de la capătul patului erau brodate trei cuvinte: „HOTEL RITZ PARIS”. Prin jaluzele se filtra o rază slabă de lumină. „Se înserează sau se luminează de ziuă?”

În aşternut era cald şi bine. Dormise două zile aproape fără întrerupere. Se ridică uşor în capul oaselor şi îşi dădu seama ce anume îl trezise... un gând straniu şi tulburător. Zile de-a rândul încercase să-şi pună ordine în gânduri şi în avalanşa de informaţii care îl bombardase, însă acum în minte îi stăruia o idee căreia nu-i dăduse atenţie înainte.

„Să fie oare posibil?”

Rămase nemişcat ceva vreme.

Coborî din pat şi intră în cabina de duş, lăsând jetul de apă să-i maseze umerii. Gândul acela nu-i dădea însă pace.

„Imposibil!”

Douăzeci de minute mai târziu, ieşea din hotel, în Place Vendôme. Se însera. După două zile de somn, era năuc, şi totuşi mintea lui dădea dovadă de o luciditate stranie. Îşi promisese că se va opri în holul hotelului pentru a-şi limpezi gândurile cu o *café au lait*, dar se pomeni, parcă fără voia lui, ieşind direct pe uşa principală.

Porni spre est, pe Rue des Petits Champs, încercând să-şi stăpânească fiorii de emoţie. Coti pe Rue Richelieu şi imediat simţi parfumul dulce al iasomiei din grădinile Palais Royal.

Îşi continuă drumul până când zări ceea ce căuta: celebra galerie regală — o întindere lucioasă din marmura neagră. Ajungând în dreptul ei, studie atent suprafaţa pe care păşi. În numai câteva secunde, găsi elementul despre a cărui existenţă ştia deja — o serie de medalioane de bronz încastrate în sol, formând o linie perfect dreaptă. Fiecare disc avea doisprezece centimetri în diametru şi era gravat cu literele N şi S.

„Nord şi sud.”

Se întoarse spre sud și privi traseul format de medalioane, apoi porni de-a lungul său, fără a-și lua ochii de la pavaj. Trecând pe lângă Comédie Française, depăși un alt disc de bronz. „Da!”

Străzile Parisului — aflate el cu mulți ani în urmă — erau decorate cu 135 de astfel de medalioane încrustate în pavajul trotuarelor, în cel al curților sau direct pe carosabil, străbătând orașul de la nord la sud. Odată urmase această linie pornind de la Sacré-Coeur, peste Sena, până la vechiul Observator Astronomic. Acolo descoperise adevărata semnificație a traseului.

„Cel dintâi prim meridian al Pământului.
Prima longitudine zero a lumii.
Vechea Linie a Rozei din Paris!”

Acum, străbătând rapid Rue de Rivoli, știa că nu mai are mult până la destinația finală:

„Graalul Sfânt sub vechiul Roslin zăbovește.”

Revelațiile se succedau în valuri. Faptul că Saunière folosisese vechea ortografiere, Roslin în loc de Rosslyn... paloșul și potirul... mormântul învăluit în străvechea artă a maeștrilor...

„De aceea a vrut custodele să stea de vorbă cu mine? Am sesizat adevărul chiar fără a-mi da seama?”

Începu să alerge, simțind parcă Linia Rozei sub tălpi, atrăgându-l către destinația finală. Când pătrunse în întunecatul tunel al Pasajului Richelieu, avu impresia că părul de pe ceafă i se face măciucă de emoție și entuziasm. Știa că la capătul acestui tunel se înalță cel mai misterios dintre monumentele Parisului — conceput și comandat în anii 1980 de „Sfinxul” însuși — președintele François Mitterand, omul despre care se spunea că se mișcă în cercuri secrete, omul a cărui moștenire lăsată Parisului era un loc pe care Langdon îl vizitase cu numai câteva zile în urmă.

„Într-o altă viață.”

Cu un ultim elan, ajunse la capătul tunelului, pătrunse în incinta deja familiară și se opri brusc. Cu răsuflarea tăiată, își îndreptă privirea lent, parcă nevenindu-i să creadă, spre structura transparentă din fața lui.

„Piramida de la Luvru.”

Lucea tainic în întuneric.

O admiră doar pentru o clipă; de fapt, era mai interesat de ceea ce se afla la dreapta lui. Întorcându-se, porni iar pe traseul invizibil al vechii Linii a Rozei, traversă curtea și se apropie de Carrousel du Louvre — uriașul inel de iarbă mărginit de un gard viu tuns scurt — odinioară locul în care se desfășurau festivalurile și ceremoniile de celebrare a naturii... riturile de venerare a zeiței și a fertilității.

Pășind peste gardul viu, în cercul de iarbă, Langdon avu impresia că pătrunde într-o altă lume. Acest loc sacru era marcat acum de unul dintre cele mai neobișnuite monumente ale orașului. Chiar în centrul său, despicând solul aidoma unui hău de cristal, se deschidea uriașa piramida inversată din sticlă, pe care o văzuse cu câteva nopți în urmă.

La Pyramide Inversée.

Tremurând, se apropie și privi prin sticlă, în subteranele vastului complex al Luvrului, ce dormita învăluit într-o lumină de chihlimbar. Încercă să-și concentreze privirea nu pe masiva piramidă inversată, ci pe ceea ce se afla sub ea. Acolo, pe podeaua încăperii de dedesubt, se zărea o structură minusculă... o structură despre care amintise în manuscrisul său.

Cuprins de fiorii incredibilei posibilități ce i se deschidea în față, își ridică din nou ochii spre Luvru, simțind parcă uriașa clădire învăluindu-l... zeci de kilometri de culoare ce adăposteau cele mai prețioase opere de artă ale lumii.

Da Vinci... Botticelli...

„Învăluită în a maeștrilor străveche artă.”

Fremătând, mai privi o dată spre încăperea de dedesubt și spre structura aceea minusculă.

„Trebuie să cobor acolo!”

Ieșind din cercul de iarbă, o luă la fugă spre intrarea principală în muzeu. Ultimii vizitatori părăseau clădirea, ieșind în șir indian.

Năpustindu-se prin ușa batantă, coborî scara spiralată, în măruntaiele piramidei. Aerul era mai rece aici. Când ajunse jos, pătrunse în lungul tunel ce se întindea pe sub curtea interioară, spre piramida inversată.

La capătul lui se deschidea o încăpere largă. Chiar în față, deschizându-se de sus, lucea piramida inversată — un contur din sticlă în formă de V.

„Potirul!”

Privirea lui Langdon îi urmă muchiile până la vârful ce cobora la nici doi metri de podea. Acolo, chiar sub ea, se afla structura aceea minusculă.

O piramida în miniatură! De nouăzeci de centimetri înălțime. Singurul element construit la scară mică în tot acest complex colosal.

În manuscrisul său, în capitolul dedicat vastei colecții de artă închinată divinității feminine, Langdon amintise în treacăt despre această piramidă modestă. „Structura miniaturală pare că străpunge pardoseala asemenea unui vârf de aisberg — piscul unei uriașe incinte piramidale, îngropată dedesubt ca o tainică încăpere ascunsă.”

Învăluite în lumina palidă din demisol, cele două piramide aproape că se atingeau, perfect aliniată una în prelungirea celeilalte.

Potirul deasupra. Paloșul dedesubt.

„Cu paloșul și potirul veghind ale ei porți.”

Profesorul auzea aievea cuvintele Mariei Chauvel: „Într-o bună zi, vei înțelege.”

Stătea sub străvechea Linie a Rozei, înconjurat de lucrările de artă ale celor mai de seamă maeștri ai lumii. „Ce loc ar fi putut fi mai aproape de inima lui Saunière?”

Acum, în sfârșit, avea senzația că înțelege adevărata semnificație a versurilor Marelui Maestru. Ridicând încet ochii, privi prin acoperișul de sticlă, spre cerul plin de stele.

„Sub ceruri înstelate, în fine, odihnește.”

Aidoma unor șoapte fantomatice în întuneric, cuvinte de mult uitate îi veni în minte: „Căutarea Sfântului Graal este, de fapt, năzuința de a îngenunchea în fața osemintelor Mariei Magdalena. Un pelerinaj și o rugăciune la picioarele celei ostracizate.”

Copleșit de un val de pios respect, Robert Langdon căzu în genunchi.

Pentru o clipă, i se păru că aude vocea unei femei... înțelepciunea veacurilor trecute... care-i șoptea din adâncurile pământului.